

Bundel van de Raad van 26 april 2016

Opening

1 Opening, mededelingen en vaststelling agenda.

De burgemeester opent de vergadering. De eventuele hoofdelijke stemming begint bij de heer Rosbenders (GBLV). Hij deelt mee dat spreektijden worden gehanteerd (de spreektijden gaan in na het vragenuur). Hij merkt op (m.b.t. agendapunt 12 (HTM/RET), dat aan de conceptzienswijzebrief inzake het verkrijgen van zeggenschap over HTM en RET, naar aanleiding van de bespreking in de commissie, nog een zin is toegevoegd. Het betreft de zin 'Wij vernemen graag op korte termijn of zeggenschap over de RET en/of de HTM ook op een andere manier dan met aandelen kan worden geregeld'. De commissie stemt hiermee in.

Voorblad

Agenda raad 26 april 2016

1.a Besluit om de deuren te sluiten voor een besloten vergadering.

De burgemeester laat de deuren sluiten voor een besloten vergadering.

Van de besloten vergadering is een apart verslag gemaakt.

Voorblad

Bespreekpunten

1.b Heropening van de vergadering in openbaarheid.

De burgemeester heropent de vergadering om 19.30 uur.

Voorblad

1.c Openbare bekendmaking kandidaat van voorkeur (aanbeveling burgemeester Leidschendam-Voorburg).

De voorzitter van de Vertrouwenscommissie, mevrouw Van Eekelen, deelt mee dat de heer Klaas Tigelaar wordt aanbevolen als nieuwe burgemeester van de gemeente Leidschendam-Voorburg.

Tekst mevrouw Van Eekelen (voorzitter Vertrouwens-commissie):

Voorzitter

Dames en heren

De gemeenteraad heeft zojuist in beslotenheid op voordracht van de vertrouwenscommissie -bestaande uit 7 fractievoorzitters- een besluit genomen over de aanbeveling van een nieuwe burgemeester. Aan mij als voorzitter van de vertrouwenscommissie het openbaar te maken. Klaas Tigelaar wordt aanbevolen als nieuwe burgemeester van de gemeente Leidschendam-Voorburg.

Klaas Tigelaar (48 jaar) is sinds 2007 werkzaam als burgemeester van de gemeente Oud-Beijerland.

Daarvoor was hij wethouder jeugd, onderwijs, volksgezondheid en sport in de gemeente Alphen aan den Rijn namens de ChristenUnie.

De fractievoorzitters zijn begin dit jaar de straat en markt op geweest om zoveel mogelijk inwoners van de gemeente te spreken. Mensen wilden vooral een burgemeester die goed kan luisteren. Een burgemeester die een verbinder, regiospeler, boegbeeld, benaderbaar en iemand met een luisterend oor is. We menen met deze kandidaat iemand gevonden te hebben die deze eigenschappen bezit.

Met Klaas Tigelaar hebben wij iemand die open staat en toegankelijk is voor alle inwoners en met een echt luisterend oor'.

Met de aanbeveling is de procedure tot benoeming van de nieuwe burgemeester nog niet afgerond. De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft eerst nog een gesprek met de kandidaat en daarna benoemt de Koning op voordracht van de minister de nieuwe burgemeester. Hij wordt vervolgens op 5 september 2016 geïnstalleerd in een bijzondere raadsvergadering.

De vergadering wordt geschorst van 19.40 tot 19.50 uur.

Voorblad

2 Spreekrecht burgers (maximaal 30 minuten).

M.b.t. agendapunt 4 (speelruimteplan / burgerinitiatief voetbalveld Appelgaarde):

- 4 indieners van het burgerinitiatief (Lars, Laura, Max en Cyanne).

- mevrouw Timmer.

M.b.t. agendapunt 8 (spoorboekje Duivenvoordecorridor):

- mevrouw Timmer.

Aanvullende vragen / opmerkingen worden gemaakt door mevrouw Van Giezen (PvdA) en de heer Rosbenders (GBLV).

Voorblad

3 Vragenuur.

Er zijn geen aanmeldingen voor het vragenuur.

Voorblad

4

Raadsvoorstel: Speelruimteplan Leidschendam-Voorburg 2016-2025 (1520253).

Het gewijzigde amendement (1564204) m.b.t. de bekostiging van het kunstgrasveld Appelgaarde wordt met algemene stemmen aangenomen.

Het raadsvoorstel, versie 2, (met geamendeerde besluit) wordt met algemene stemmen aangenomen.

Voorblad

1520253 Raadsvoorstel Speelruimteplan Leidschendam-Voorburg 2016-2025 (versie 2)

1520253 Raadsvoorstel Speelruimteplan Leidschendam-Voorburg 2016-2026 (versie 1)

1520270 Getekende RB Speelruimteplan Leidschendam-Voorburg 2016-2025

1520270 Raadsbesluit Speelruimteplan (Versie 1)

Bijlage 1, Speelruimteplan 2016-2025, Buitengewoon spelen!

Bijlage 2, Speelruimteplan 2016-2025 - bijlage 1 Locatie- en dekkingsoverzichten sport- en speelplek

Bijlage 3, Speelruimteplan 2016-2025 - bijlage 2 Fotoboek quickscan speelruimte

Bijlage 4, Speelruimteplan 2016-2025 - bijlage 3 Resultaten participatietraject

Bijlage 5, Speelruimteplan 2016-2025 - bijlage 4 Visie en ambitie per wijk

Bijlage 6, Speelruimteplan 2016-2025 - bijlage 5 Referenties speelruimte Schijf van vijf

Bijlage 7, Begrotingswijziging nr. 11 Investeringskrediet kunstgrasveld Appelgaarde

5

Raadsvoorstel: Onderzoek en benchmark Theater Ludens (1527589).

De vergadering wordt geschorst van 21.20 – 21.35 uur.

Het amendement (1564292) m.b.t. theater Ludens wordt verworpen met 15 stemmen voor (VVD, CDA, CU-SGP en fractie Hohage) en 20 stemmen tegen (GBLV, D66, PvdA en GroenLinks).

Het raadsvoorstel wordt aangenomen met 20 stemmen voor (GBLV, D66, PvdA en GroenLinks) en 15 stemmen tegen (VVD, CDA, CU-SGP en fractie Hohage).

Voorblad

1522635 Getekende begrotingswijziging nr. 14 Onderzoek en benchmark Theater Ludens

Raadsbesluit: Onderzoek en benchmark Theater Ludens

Raadsvoorstel: Onderzoek en benchmark Theater Ludens

6

Motie m.b.t. de wijkverenigingen.

De motie (1564320) m.b.t. visie op wijkverenigingen wordt met algemene stemmen aangenomen.

Voorblad

1564320 Getekende Motie Visie op wijkverenigingen en andere vrijwilligersverenigingen

Motie visie op wijkverenigingen (zonder logo)

Motie visie op wijkverenigingen en andere vrijwilligersverenigingen

Motie visie op wijkverenigingen laatste versie versie 2

Schema de heer Paardekooper

7

Raadsvoorstel: Uitvoering gezamenlijk afvalbeleid (1535244).

Het amendement (1564413) m.b.t. schrappen van beslispunt 2 wordt verworpen met 14 stemmen voor (VVD, CDA, fractie Hohage) en 21 stemmen tegen (GBLV, D66, PvdA, GroenLinks en CU-SGP).

Het amendement (1564243) m.b.t. inzameling GFT in de zomermaanden wordt met algemene stemmen aangenomen.

De motie (1564386) m.b.t. ruimtelijk-esthetische eisen inzamelcriteria wordt verworpen met 14 stemmen voor (VVD, CDA, fractie Hohage) en 21 stemmen tegen (GBLV, D66, PvdA, GroenLinks en CU-SGP).

De motie (1564349) m.b.t. verlaging afvalstoffenheffing wordt verworpen met 14 stemmen voor (VVD, CDA, fractie Hohage) en 21 stemmen tegen (GBLV, D66, PvdA, GroenLinks en CU-SGP).

Het raadsvoorstel (met geamendeerde besluit) wordt aangenomen met 25 stemmen voor (GBLV, D66, CDA (vier leden voor te weten (mw. Bouw, dhr. Geluk, dhr. Paardekooper en dhr. Veelenturf), PvdA, GroenLinks en CU-SGP) en 10 stemmen tegen (VVD, fractie Hohage en de heer Geurts (CDA).

Voorblad

1523858 Getekende begr. wijziging nr. 13 Uitvoering Gezamenlijk Afvalbeleid

Inrichtingscriteria inzamelvoorzieningen Leidschendam-Voorburg

Raadsbesluit: Uitvoering gezamenlijk afvalbeleid
Raadsvoorstel: Uitvoering gezamenlijk afvalbeleid
Raming lokale uitvoeringskosten Omgekeerd Inzamelen
Uitvoeringsplan Grip op Grondstoffen Leidschendam-Voorburg

- 8 Raadsvoorstel: Spoorboekje Duivenvoordecorridor (1535236).
De vergadering wordt geschorst van 23.20 – 23.30 uur.

Het gewijzigde amendement (1564257) m.b.t. spoorboekje Duivenvoordecorridor wordt met algemene stemmen aangenomen.

Het raadsvoorstel (met geamendeerde besluit) wordt met algemene stemmen aangenomen.

Voorblad

Planning 2016 -1

Raadsbesluit: Spoorboekje Duivenvoordecorridor

Raadsvoorstel: Spoorboekje Duivenvoordecorridor

- 9 Raadsvoorstel: Project Bereikbaar Stompwijk: inrichtingsvarianten Huysitterweg (1531891).
Het amendement (1564451) m.b.t. voorkeursvariant 4 wordt verworpen met 5 stemmen voor (CDA) en 30 stemmen tegen (GBLV, VVD, D66, PvdA, GroenLinks, CU-SGP en fractie Hohage).

Het raadsvoorstel wordt met algemene stemmen aangenomen.

Voorblad

Bijlage 1 - Kenmerken varianten

Bijlage 2 - Notitie Varianten indeling HSW

Bijlage 3 - Verslag vervolgbijeenkomst Ontwerpatelier Huysitterweg 10-02-2016

Bijlage 4 - Verslag Klankbordgroep Stompwijk 15-02-2016

Bijlage 5 - Brief Adviesraad

Bijlage 6 - Overzicht standpunten

Bijlage 7 - Voorkeursvariant College

overzichtstekening varianten

Raadsbesluit: Project Bereikbaar Stompwijk: inrichtingsvarianten Huysitterweg

Raadsvoorstel: Project Bereikbaar Stompwijk: inrichtingsvarianten Huysitterweg

Hamerstukken

- 10 Raadsvoorstel: Op de begroting brengen en verrekening van kosten bouw- en woonrijpmaken project Leidsenhage (1532392).

Het raadsvoorstel wordt zonder beraadslagingen en stemming aangenomen.

Voorblad

1532989 Getekende begr. wijziging nr. 15 Project Leidsenhage

Raadsbesluit: Op de begroting brengen en verrekening van kosten bouw- en woonrijpmaken project Leids

Raadsvoorstel: Op de begroting brengen en verrekening van kosten bouw- en woonrijpmaken project Leid

- 11 Raadsvoorstel: Transformatie CBS-locatie (1535030).

Het raadsvoorstel wordt zonder beraadslagingen en stemming aangenomen.

Voorblad

Ambities transformatie CBS-locatie

Duurzaamheidsambitie CBS; ontwikkelaar

Gebiedsvisie CBS 22-03-2016

Masterplan CBS 22-03-2016

Raadsbesluit: Transformatie CBS-locatie

Raadsvoorstel: Transformatie CBS-locatie

Ruimtelijk kader CBS 23-03-2016

- 12 Raadsvoorstel: Concept zienswijze op het regelen van zeggenschap door middel van aandelen van de Vervoersautoriteit MRDH in de HTM en RET (1544685)

*Het raadsvoorstel wordt zonder beraadslagingen en stemming aangenomen.
De gewijzigde zienswijzebrief wordt vastgesteld.*

Voorblad

1544690 Getekende RB Zienswijze regelen zeggenschap

concept zienswijze (gewijzigd)

Raadsbesluit: Concept zienswijze op het regelen van zeggenschap door middel van aandelen van de Verv

Raadsvoorstel: Concept zienswijze op het regelen van zeggenschap door middel van aandelen van de Ver

- 13 Raadsvoorstel: Wijziging van de huidige bouwverordening Leidschendam-Voorburg (1523140).
Het raadsvoorstel wordt zonder beraadslagingen en stemming aangenomen.

Voorblad

Bouwverordening L-V 2016 (wijzigingen in blauw)

Overzicht van de wijzigingen in Bouwverordening 2016

Raadsbesluit: Voorstel tot vaststelling van de Bouwverordening Leidschendam-Voorburg 2016

Raadsvoorstel: Voorstel tot vaststelling van de Bouwverordening Leidschendam-Voorburg 2016

- 14 Lijst van ingekomen stukken (1551435).
De lijst van ingekomen stukken wordt ongewijzigd vastgesteld.

Voorblad

Lijst van Ingekomen Stukken Raad 26 april 2016 (1551435).

- 15 Vaststellen besluitenlijst raadsvergadering d.d. 29 maart 2016 (1537019).
De besluitenlijst wordt ongewijzigd vastgesteld.

Voorblad

bs rd 20160329

- 16 Sluiting.
De voorzitter sluit de vergadering om 23.45 uur.

Voorblad

Voorblad

ID:	9455
Onderwerp:	Opening, mededelingen en vaststelling agenda.
Samenvatting:	
Financiële consequenties:	
Behandelaanbod commissie:	
Communicatie:	
Ingekomen griffie:	
Verantw. Portefeuillehouder:	(Geen)
Commissies:	
Gepubliceerd op:	19-07-2018
Opmerking griffie:	

Gemeente
Leidschendam-Voorburg

Griffie

Herenstraat 72/74
Voorburg
Postbus 1005
2260 BA Leidschendam

Telefoon 14070

www.leidschendamvoorburg.nl
griffie@leidschendamvoorburg.nl

De raad
van de gemeente
Leidschendam-Voorburg

Datum 20 april 2016

Ons kenmerk 1553006

Contactpersoon G.A. van Egmond

Telefoon 070 – 300 8565

Bijlagen div.

Onderwerp Voorlopige agenda vergadering 26 april 2016.

Geachte raadsleden,

Hierbij nodig ik u uit voor een vergadering van de gemeenteraad op **dinsdag 26 april 2016 om 17.30 uur** in Huize Swaensteyn, Herenstraat 72-74 te Voorburg.

De voorzitter,

drs. J.W. van der Sluijs

LET OP: Na de opening van de vergadering om **17.30 uur** worden de deuren gesloten voor een besloten vergadering.
De vergadering wordt om **19.30 uur** heropend in openbaarheid voor de bekendmaking van de kandidaat van voorkeur (aanbeveling burgemeester Leidschendam-Voorburg).

Voorlopige agenda
Ag.pt

Commissie Aard behandeling

Opening

1	Opening, mededelingen en vaststelling agenda.	--	Vaststellen
1.a	Besluit om de deuren te sluiten voor een besloten vergadering.	--	Besluitvormend

Bespreekpunten

1.b	Heropening van de vergadering in openbaarheid.	--	Besluitvormend
1.c	Openbare bekendmaking kandidaat van voorkeur (aanbeveling burgemeester Leidschendam-Voorburg).	--	Informatief

Ag.pt		Commissie	Aard behandeling
2	Spreekrecht burgers (maximaal 30 minuten).	--	Informatief
3	Vragenuur.	--	Informatief
4	Raadsvoorstel: Speelruimteplan Leidschendam-Voorburg 2016-2025 (1520253).	MA	Besluitvormend
5	Raadsvoorstel: Onderzoek en benchmark Theater Ludens (1527589).	MA	Besluitvormend
6	Motie m.b.t. de wijkverenigingen.	MA	Opiniërend
7	Raadsvoorstel: Uitvoering gezamenlijk afvalbeleid (1535244).	OG	Besluitvormend
8	Raadsvoorstel: Spoorboekje Duivenvoordecorridor (1535236).	OG	Besluitvormend
9	Raadsvoorstel: Project Bereikbaar Stompwijk: inrichtingsvarianten Huyssitterweg (1531891).	OG	Besluitvormend
Hamerstukken			
10	Raadsvoorstel: Op de begroting brengen en verrekening van kosten bouw- en woonrijpmaken project Leidsenhage (1532392).	OG	Besluitvormend
11	Raadsvoorstel: Transformatie CBS-locatie (1535030).	OG	Besluitvormend
12	Raadsvoorstel: Concept zienswijze op het regelen van zeggenschap door middel van aandelen van de Vervoersautoriteit MRDH in de HTM en RET (1544685)	AZ	Besluitvormend
13	Raadsvoorstel: Wijziging van de huidige bouwverordening Leidschendam-Voorburg (1523140).	OG	Besluitvormend
14	Lijst van ingekomen stukken (1551435).	--	Vaststellen
15	Vaststellen besluitenlijst raadsvergadering d.d. 29 maart 2016 (1537019).	--	Vaststellen
16	Sluiting.	--	

Voorblad

ID:	10028
Onderwerp:	Besluit om de deuren te sluiten voor een besloten vergadering.
Samenvatting:	
Financiële consequenties:	
Behandelaanbeveling commissie:	
Communicatie:	
Ingekomen griffie:	
Verantw. Portefeuillehouder:	(Geen)
Commissies:	
Gepubliceerd op:	19-07-2018
Opmerking griffie:	

Voorblad

ID:	10029
Onderwerp:	Heropening van de vergadering in openbaarheid.
Samenvatting:	
Financiële consequenties:	
Behandelaanbod commissie:	
Communicatie:	
Ingekomen griffie:	
Verantw. Portefeuillehouder:	(Geen)
Commissies:	
Gepubliceerd op:	19-07-2018
Opmerking griffie:	

Voorblad

ID:	10030
Onderwerp:	Openbare bekendmaking kandidaat van voorkeur (aanbeveling burgemeester Leidschendam-Voorburg).
Samenvatting:	
Financiële consequenties:	
Behandelvoorstel commissie:	
Communicatie:	
Ingekomen griffie:	
Verantw. Portefeuillehouder:	(Geen)
Commissies:	
Gepubliceerd op:	19-07-2018
Opmerking griffie:	

Voorblad

ID:	9456
Onderwerp:	Spreekrecht burgers (maximaal 30 minuten).
Samenvatting:	
Financiële consequenties:	
Behandelaanbod commissie:	
Communicatie:	
Ingekomen griffie:	
Verantw. Portefeuillehouder:	(Geen)
Commissies:	
Gepubliceerd op:	19-07-2018
Opmerking griffie:	

Voorblad

ID:	9457
Onderwerp:	Vragenuur.
Samenvatting:	
Financiële consequenties:	
Behandelvoorstel commissie:	
Communicatie:	
Ingekomen griffie:	
Verantw. Portefeuillehouder:	(Geen)
Commissies:	
Gepubliceerd op:	19-07-2018
Opmerking griffie:	

Voorblad

ID:	9923
Onderwerp:	Raadsvoorstel: Speelruimteplan Leidschendam-Voorburg 2016-2025 (1520253).
Samenvatting:	Het college stelt de raad voor het Speelruimteplan 2016-2025 vast te stellen. Daarbij wordt een voorstel gedaan voor het beschikbaar stellen van een investeringskrediet van €12850.000,- voor de aanleg van een kunstgrasveld aan de Appelgaarde (burgerinitiatief).
Financiële consequenties:	Het uitgangspunt van het plan is om de ambities te realiseren binnen de beschikbare huidige financiële middelen. De maatregelen om de visie uit te voeren zullen meelopen met het vervangingsprogramma van de speel- en sportplekken. Daarmee zijn financiële gevolgen voor de uitvoering van het nieuwe Speelruimteplan al in het Meerjareninvesteringsplan 2016-2020 opgenomen (Investeringskredieten Vervanging speelvoorzieningen 2016 e.v.). De kosten voor uitvoering van het burgerinitiatief zijn geraamd op €12850.000,-.
Behandelvorschstel commissie:	De raad adviseren over het voorstel.

<p>Communicatie:</p>	<p>Na besluitvorming door de raad zal per kern (Leidschendam, Voorburg en Stompwijk) een bijeenkomst georganiseerd worden over het Speelruimteplan 2016-2025. Hierbij wordt specifiek ingegaan op elke wijk. De bijeenkomsten worden aangekondigd in de verschillende media. Om de specifieke doelgroep van het plan aan te spreken zal bovendien een korte uitleganimatie van 1 tot 2 minuten ingezet worden. De indieners van het burgerinitiatief "Trapveld Appelgaarde" en de omwonenden worden over de besluitvorming en de (mogelijke) uitvoering van het kunstgrasveld geïnformeerd.</p>
<p>Ingekomen griffie:</p>	<p>08-03-2016</p>
<p>Verantw. Portefeuillehouder:</p>	<p>Wethouder N. Stemerding</p>
<p>Commissies:</p>	<p>Commissie MA</p>
<p>Gepubliceerd op:</p>	<p>19-07-2018</p>
<p>Opmerking griffie:</p>	<p>De indieners van het burgerinitiatief zullen worden uitgenodigd voor de behandeling in de commissie MA en verdere besluitvorming in de raad. In het raadsbesluit wordt de raad gevraagd een keuze te maken uit twee voorgestelde besluiten. Indien in de commissie MA een voorkeur wordt uitgesproken voor een bepaalde keuze kan het college verzocht worden het raadsbesluit aan te passen en anders kan de griffie het raadsbesluit aanpassen voorafgaand aan de besluitvorming in de raad.</p>

Aan de raad van de gemeente
LEIDSCHENDAM-VOORBURG

Datum 1 maart 2016

Onderwerp Speelruimteplan Leidschendam-Voorburg 2016-2025

Categorie A

Verseonnummer 1490935 / 1520253

Portefeuillehouder Wethouder Stermerdink

Behandeld door De heer Van Kooten

Samenvatting

Spelen en sporten is belangrijk voor de ontwikkeling en gezondheid van kinderen. Om te kunnen spelen is voldoende speelruimte nodig. Een openbare ruimte waar gespeeld en gesport kan worden, verhoogt de leefbaarheid van de woonomgeving. De gemeente heeft als eigenaar en beheerder van de openbare ruimte de mogelijkheid om dit te realiseren. Op dit moment liggen er 161 speel- en sportplekken in de openbare ruimte. Om de juiste voorwaarden te scheppen en de kwaliteit en kwantiteit op langere termijn te kunnen waarborgen, is het belangrijk dat er een Speelruimteplan wordt vastgesteld. Het huidige Speelruimtebeleidsplan en het bijbehorende uitvoeringsplan 2005-2015 zijn aan een actualisatie toe. Er is nu een nieuwe conceptvisie opgesteld voor het spelen en sporten in de openbare ruimte voor de komende 10 jaar. Met dit plan wil de gemeente aansluiten bij de ontwikkelingen van de huidige tijd en inspelen op te verwachten trends. De nieuwe visie is op een interactieve wijze tot stand gekomen samen met de inwoners. De inwoners van de gemeente, met name de jeugd, zijn nadrukkelijk uitgenodigd om mee te denken bij het vormgeven van de nieuwe visie. Zij weten immers het beste wat past in hun buurt. Per wijk is gekeken welke plekken er nu zijn en of dat nu én in de toekomst nog past bij de inwoners van de wijk. De nieuwe visie op speelruimte heeft daarnaast een duidelijke verbinding gekregen met de Sport- en beweegvisie en de Sociale Structuur Visie en draagt zo bij aan de uitvoering van verschillende beleidsdoelen. Zo krijgen de bestaande sportlocaties in openbare ruimte een nieuw impuls zodat ze meer sportmogelijkheden bieden dan het traditionele trap- of basketbalveld. Op die manier worden verschillende locaties geschikt voor jong en oud.

2. Inhoudelijke toelichting

2.1 Inleiding

Het huidige Speelruimtebeleidsplan 2005-2015 is inmiddels 10 jaar oud en aan een actualisatie toe.

De gemeente is momenteel in het bezit van 161 speel- en sportplekken in de openbare ruimte. Het is van groot belang dat deze voorzieningen veilig zijn en aansluiten op de behoefte van de gebruikers.

Per wijk is een inventarisatie en analyse van de huidige speelruimte gemaakt. Samen met de demografische gegevens en aandachtspunten vanuit de inwoners en professionals heeft dit tot een nieuw Speelruimteplan geleid voor de komende 10 jaar. Dit plan bestaat uit een beleidsdeel en een uitvoeringsdeel. Het beleidsdeel bevat duidelijke en heldere uitgangspunten voor de gemeentelijke speelruimte. Het college legt dit nu voor aan de raad met het voorstel om het Speelruimteplan

2016-2025 vast te stellen. Op basis van dit beleidsplan wordt nog een uitvoeringsplan opgesteld, waarin per wijk de planning van de voorgestelde ingrepen met bijbehorende kosten worden weergegeven.

2.2 Wettelijk kader

Er bestaat geen wet die gemeentes verplicht om speelvoorzieningen aan te leggen. Buitenspelen is daarentegen wel een recht! Jeugdigen hebben net als volwassenen behoefte aan en recht op mogelijkheden om zich te ontspannen en te recreëren. Dit recht is vastgelegd in artikel 31 van het Internationale Verdrag voor De Rechten van het Kind, dat in 1995 door de Nederlandse overheid is geratificeerd.

2.3 Interactieve aanpak

Vanaf de start van het traject zijn inwoners betrokken bij de visievorming. Er zijn diverse participatievormen ingezet. Zo zijn er online enquêtes voor volwassen en jeugd uitgezet waar bijna 250 mensen op hebben gereageerd. Om de jeugd specifiek bij de planvorming te betrekken zijn speciale wijkwandelingen en vergaderingen georganiseerd met zogenaamde playteams. Daarnaast is de concept-visie per wijk op een bijeenkomst gepresenteerd. Uit de participatie is belangrijke informatie voor de nieuwe visie opgehaald.

Uit de enquêtes kwam met name naar voren dat er behoefte is aan alternatieve vormen van sport dan er nu met de traditionele trap- of basketbalveld wordt aangeboden. Buitenfitness en free-runnen werden daarbij genoemd. Verder kwam het spelen in het groen bij zowel de enquête als de wijkwandelingen veelvuldig naar voren. De presentatie van de concept-visie per wijk is goed ontvangen en hebben op wijkniveau nog specifieke aandachtspunten en tips opgeleverd. Door de wijkgerichte benadering en de inzet van verschillende participatiemogelijkheden ligt er een nieuwe visie die aansluit bij de wensen van de inwoners.

2.4 Doelstelling en ambities

De doelstelling van het Speelruimteplan voor de komende 10 jaar zal de volgende zijn:

Het waarborgen van goede en voldoende formele en informele speel- en sportmogelijkheden in de openbare ruimte.

Deze doelstelling is gebaseerd op die van het huidige Speelruimteplan 2005-2015. Deze was: 'het waarborgen van goede en voldoende formele en informele speelmogelijkheden voor de jeugd in de openbare ruimte'. De toevoeging 'voor de jeugd' wordt verwijderd en het woord sport wordt toegevoegd. Hoewel dit plan zich hoofdzakelijk richt op de doelgroep 0 t/m 19 jaar, streeft de gemeente ernaar de speel- en sportmogelijkheden aantrekkelijk te maken voor alle inwoners van Leidschendam, Voorburg en Stompwijk.

Binnen deze doelstelling zijn de volgende ambities opgesteld:

Zorgen voor volledige dekking speel/sportplekken

Het is belangrijk dat er in de gehele gemeente voldoende speel- en sportruimte wordt aangeboden voor alle leeftijden. Er wordt dus niet alleen gekeken naar de inhoudelijke kwaliteit, maar ook naar de verdeling: de dekking van het aanbod van speel- en sportruimte. De gemeente streeft ernaar dat er in Leidschendam, Voorburg en Stompwijk een volledige dekking en een goede spreiding aanwezig is.

· **Meer diversiteit binnen de reeds aanwezige sportlocaties**

In de gemeente zijn voldoende sportlocaties aanwezig, maar sluiten die wel aan op de wensen van de gebruikers? Uit de enquêtes en de inventarisatie kwam naar voren dat er behoefte is aan sportplekken die meer bieden dan het traditionele trap- of basketbalveld. De gemeente wil in overleg met de gebruikers de huidige sportplekken een nieuwe impuls geven door de inrichting te vernieuwen of aan te vullen. Op die manier worden verschillende locaties niet alleen geschikt voor kinderen en jongeren, maar voor alle inwoners van de gemeente. Dit sluit aan bij de missie van de Sport- en bewegingvisie' 2016-2020: Leidschendam-Voorburg is dé sport- en beweginggemeente van Nederland.

· **Meer diversiteit in aanbod: vergroenen van speelruimte**

De gemeente wil de kinderen en jongeren meer diversiteit in aanbod van speelruimte aanbieden. Om het bestaande aanbod van voornamelijk sport en traditioneel spel te verbreden, zullen er verschillende bestaande locaties op termijn ingericht worden als natuurlijke avontuurlijke ravotplekken. Hierbij wordt de 'Schijf van Vijf' gehanteerd, die uitgaat van vijf belangrijke elementen die aanwezig dienen te zijn in een kindvriendelijk buurt. Dit sluit aan op de visie om het groene imago van de gemeente te versterken zoals o.a. in de Structuurvisie Ruimte voor Wensen 2040 is vastgelegd.

3. Burgerinitiatief trapveld Appelgaarde

Op 22 september 2015 is er een burgerinitiatief ingediend om het trapveld aan de Appelgaarde van natuurlijk gras om te vormen naar kunstgras. In december is de raad geïnformeerd over de aanpak om het burgerinitiatief mee te nemen bij de planvorming van het nieuwe Speelruimteplan. De nieuwe visie is nu gereed en het burgerinitiatief is meegenomen in het proces.

De wens van de bewoners voor een kunstgrasveld past binnen de ambitie 'Meer diversiteit binnen de reeds aanwezige sportlocaties'. In de buurt van de Appelgaarde liggen op dit moment op afzienbare afstand wel een aantal trapvelden van natuurlijk gras, maar nog geen kunstgrasvelden. Een dergelijke voorziening ontbreekt aan die kant van de gemeente. Door een kunstgrasveld aan te leggen krijgt deze plek een impuls: er kunnen meerdere soorten sporten worden beoefend (voetbal en hockey), wat ervoor zorgt dat kinderen, jongeren en mogelijk ook volwassenen meer gebruik gaan maken van deze locatie. Bijkomend voordeel is dat het veld het heel jaar door bespeelbaar is. Het veld heeft niet te lijden onder slechte weersomstandigheden.

4. Financiële toelichting

Het uitgangspunt van het plan is om de ambities te realiseren binnen de beschikbare huidige financiële middelen. De maatregelen om de visie uit te voeren zullen meelopen met het vervangingsprogramma van de speel- en sportplekken. Daarmee zijn financiële gevolgen voor de uitvoering van het nieuwe Speelruimteplan al in het Meerjareninvesteringsplan 2016-2020 opgenomen (Investeringskredieten Vervanging speelvoorzieningen 2016 e.v.).

De kosten voor uitvoering van het burgerinitiatief zijn geraamd op €50.000,-. Het trapveld is een speelvoorziening en valt onder het Speelruimteplan van gemeente. Het uitgangspunt van het nieuwe speelruimteplan is om mogelijke aanpassingen aan locaties te betalen uit het huidig vastgestelde vervangingsbudget. Met het beschikbare vervangingsbudget van deze specifieke locatie kan geen kunstgrasveld worden aangelegd. Dit betekent dat wanneer het trapveld een kunstgras ondergrond krijgt, dit ten koste gaat van het inrichtingsbudget van andere speelplekken. Eén of meerdere speelplekken zouden dan vervallen. Het alternatief is een aanvullend investeringskrediet beschikbaar te stellen van €50.000,- voor de aanleg van het kunstgrasveld. Ter dekking van de afschrijvingslasten dient de reserve dekking afschrijvingslasten aangevuld te worden vanuit de algemene reserve vrij besteedbaar. Indien er bij de 2^e Tussentijdse rapportage 2016 een meevaller van € 50.000 binnen het programma Groene woongemeente wordt

vastgesteld, zal deze teruggestort worden in de algemene reserve vrij besteedbaar ter compensatie van de uitname van de middelen voor het kunstgrasveld Appelgaarde.

5. Communicatie

Bij de visievorming zijn inwoners nadrukkelijk betrokken. Dit participatieniveau zal worden doorgezet bij de verdere uitwerking en uitvoering van het plan. Met de wijkbijeenkomsten waar de concept-visie is gepresenteerd, is al een eerste terugkoppeling geweest. Voor de basisscholen die hebben meegewerkt zal een nieuwsbrief op maat worden opgesteld. Na besluitvorming door uw raad zal per kern (Leidschendam, Voorburg en Stompwijk) een bijeenkomst georganiseerd worden over het Speelruimteplan 2016-2025. Hierbij wordt specifiek ingegaan op elke wijk. De bijeenkomsten worden aangekondigd in de verschillende media. Om de specifieke doelgroep van het plan aan te spreken zal bovendien een korte uitleganimatie ([uitleganimatie <https://youtu.be/p-jcVEE3-o8>](https://youtu.be/p-jcVEE3-o8)) van 1 tot 2 minuten ingezet worden. De indieners van het burgerinitiatief "Trapveld Appelgaarde" en de omwonenden worden over de besluitvorming en de (mogelijke) uitvoering van het kunstgrasveld geïnformeerd.

De gemeente heeft de indruk dat niet alle inwoners het aanbod van speel- en sportplekken bij hen in de buurt of wijk (en daarbuiten) kennen. De gemeente wil daarom meer bekendheid geven door het aanbod van speel- en sportruimte weer te geven via bijvoorbeeld de website van de gemeente of met een app. Door bekendheid te geven worden bewoners aangezet tot gebruik van de sport- en speelplekken: 'zien bewegen doet bewegen'

6. Voorstel

1. Het Speelruimteplan 2016-2025 inclusief bijlagen vast te stellen, zie bijlage 1 t/m 6 (verseonnummer 1492525, 1492550, 1492565, 1492573, 1492575 en 1492580).
2. Indien de raad uitvoering wil geven aan het burgerinitiatief dan een aanvullend investeringskrediet van €50.000 beschikbaar te stellen voor de aanleg van een kunstgrasveld aan de Appelgaarde;
3. De bijgevoegde begrotingswijziging vast te stellen, zie bijlage 7 (verseonnummer 1511700) vast te stellen.

Het college van Leidschendam-Voorburg,

mr. Ing. J. Eshuis
secretaris

drs. J.W. van der Sluijs
burgemeester

Bijlage(n) bestemd voor de raad:

Registratiekenmerk: 1492525 Onderwerp: Speelruimteplan 2106-2025, Buitengewoon spelen!

Registratiekenmerk: 1492550 Onderwerp: Speelruimteplan 2106-2025 - bijlage 1 Locatie- en dekkingsoverzicht

Registratiekenmerk: 1492565 Onderwerp: Speelruimteplan 2106-2025 - bijlage 2 Fotoboek Quickscan speelruimte

Registratiekenmerk: 1492573 Onderwerp: Speelruimteplan 2106-2025 - bijlage 3 Resultaten participatie traject

Registratiekenmerk: 1492575 Onderwerp: Speelruimteplan 2106-2025 - bijlage 4 Visie en ambitie per wijk

Registratiekenmerk: 1492580 Onderwerp: Speelruimteplan 2106-2025 - bijlage 5 Referenties speelruimte Schijf van vijf

Registratiekenmerk: 1511700 Onderwerp: Begrotingswijziging nr. 11 Investeringskrediet kunstgrasveld Appelgaarde

Aan de raad van de gemeente
LEIDSCHENDAM-VOORBURG

Datum

Onderwerp Speelruimteplan Leidschendam-Voorburg 2016-2025

Categorie A

Verseonnummer 1490935 / 1520253

Portefeuillehouder N. Stemerdink

Behandeld door

Samenvatting Speelruimteplan Leidschendam-Voorburg 2016-2025

1. Samenvatting

Spelen en sporten is belangrijk voor de ontwikkeling en gezondheid van kinderen. Om te kunnen spelen is voldoende speelruimte nodig. Een openbare ruimte waar gespeeld en gesport kan worden, verhoogt de leefbaarheid van de woonomgeving. De gemeente heeft als eigenaar en beheerder van de openbare ruimte de mogelijkheid om dit realiseren. Op dit moment liggen er 161 speel- en sportplekken in de openbare ruimte. Om de juiste voorwaarden te scheppen en de kwaliteit en kwantiteit op langere termijn te kunnen waarborgen, is het belangrijk dat er een Speelruimteplan wordt vastgesteld. Het huidige Speelruimtebeleidsplan en het bijbehorende uitvoeringsplan 2005-2015 zijn aan een actualisatie toe. Er is nu een nieuwe conceptvisie opgesteld voor het spelen en sporten in de openbare ruimte voor de komende 10 jaar. Met dit plan wil de gemeente aansluiten bij de ontwikkelingen van de huidige tijd en inspelen op te verwachten trends. De nieuwe visie is op een interactieve wijze tot stand gekomen samen met de inwoners. De inwoners van de gemeente, met name de jeugd, zijn nadrukkelijk uitgenodigd om mee te denken bij het vormgeven van de nieuwe visie. Zij weten immers het beste wat past in hun buurt. Per wijk is gekeken welke plekken er nu zijn en of dat nu én in de toekomst nog past bij de inwoners van de wijk. De nieuwe visie op speelruimte heeft daarnaast een duidelijke verbinding gekregen met de Sport- en beweegvisie en de Sociale Structuur Visie en draagt zo bij aan de uitvoering van verschillende beleidsdoelen. Zo krijgen de bestaande sportlocaties in openbare ruimte een nieuw impuls zodat ze meer sportmogelijkheden bieden dan het traditionele trap- of basketbalveld. Op die manier worden verschillende locaties geschikt voor jong en oud.

2. Inhoudelijke toelichting

2.1 Inleiding

Het huidige Speelruimtebeleidsplan 2005-2015 is inmiddels 10 jaar oud en aan een actualisatie toe.

De gemeente is momenteel in het bezit van 161 speel- en sportplekken in de openbare ruimte. Het is van groot belang dat deze voorzieningen veilig zijn en aansluiten op de behoefte van de gebruikers.

Per wijk is een inventarisatie en analyse van de huidige speelruimte gemaakt. Samen met de demografische gegevens en aandachtspunten vanuit de inwoners en professionals heeft dit tot een nieuw Speelruimteplan geleid voor de komende 10 jaar. Dit plan bestaat uit een beleidsdeel en een uitvoeringsdeel. Het beleidsdeel bevat duidelijke en heldere uitgangspunten voor de gemeentelijke speelruimte. Het college legt dit nu voor aan de raad met het voorstel om het Speelruimteplan 2016-2025 vast te stellen. Op basis van dit beleidsplan wordt nog een uitvoeringsplan opgesteld,

waarin per wijk de planning van de voorgestelde ingrepen met bijbehorende kosten worden weergegeven.

2.2 Wettelijk kader

Er bestaat geen wet die gemeentes verplicht om speelvoorzieningen aan te leggen. Buitenspelen is daarentegen wel een recht! Jeugdigen hebben net als volwassenen behoefte aan en recht op mogelijkheden om zich te ontspannen en te recreëren. Dit recht is vastgelegd in artikel 31 van het Internationale Verdrag voor De Rechten van het Kind, dat in 1995 door de Nederlandse overheid is geratificeerd.

2.3 Interactieve aanpak

Vanaf de start van het traject zijn inwoners betrokken bij de visievorming. Er zijn diverse participatievormen ingezet. Zo zijn er online enquêtes voor volwassen en jeugd uitgezet waar bijna 250 mensen op hebben gereageerd. Om de jeugd specifiek bij de planvorming te betrekken zijn speciale wijkwandelingen en vergaderingen georganiseerd met zogenaamde playteams. Daarnaast is de concept-visie per wijk op een bijeenkomst gepresenteerd. Uit de participatie is belangrijke informatie voor de nieuwe visie opgehaald.

Uit de enquêtes kwam met name naar voren dat er behoefte is aan alternatieve vormen van sport dan er nu met de traditionele trap- of basketbalveld wordt aangeboden. Buitenfitness en free-runnen werden daarbij genoemd. Verder kwam het spelen in het groen bij zowel de enquête als de wijkwandelingen veelvuldig naar voren. De presentatie van de concept-visie per wijk is goed ontvangen en hebben op wijkniveau nog specifieke aandachtspunten en tips opgeleverd. Door de wijkgerichte benadering en de inzet van verschillende participatiemogelijkheden ligt er een nieuwe visie die aansluit bij de wensen van de inwoners.

2.4 Doelstelling en ambities

De doelstelling van het Speelruimteplan voor de komende 10 jaar zal de volgende zijn:

Het waarborgen van goede en voldoende formele en informele speel- en sportmogelijkheden in de openbare ruimte.

Deze doelstelling is gebaseerd op die van het huidige Speelruimteplan 2005-2015. Deze was: 'het waarborgen van goede en voldoende formele en informele speelmogelijkheden voor de jeugd in de openbare ruimte'. De toevoeging 'voor de jeugd' wordt verwijderd en het woord sport wordt toegevoegd. Hoewel dit plan zich hoofdzakelijk richt op de doelgroep 0 t/m 19 jaar, streeft de gemeente ernaar de speel- en sportmogelijkheden aantrekkelijk te maken voor alle inwoners van Leidschendam, Voorburg en Stompwijk.

Binnen deze doelstelling zijn de volgende ambities opgesteld:

- **Zorgen voor volledige dekking speel/sportplekken**

Het is belangrijk dat er in de gehele gemeente voldoende speel- en sportruimte wordt aangeboden voor alle leeftijden. Er wordt dus niet alleen gekeken naar de inhoudelijke kwaliteit, maar ook naar de verdeling: de dekking van het aanbod van speel- en sportruimte. De gemeente streeft ernaar dat er in Leidschendam, Voorburg en Stompwijk een volledige dekking en een goede spreiding aanwezig is.

- **Meer diversiteit binnen de reeds aanwezige sportlocaties**

In de gemeente zijn voldoende sportlocaties aanwezig, maar sluiten die wel aan op de wensen van de gebruikers? Uit de enquêtes en de inventarisatie kwam naar voren dat er behoefte is aan

sportplekken die meer bieden dan het traditionele trap- of basketbalveld. De gemeente wil in overleg met de gebruikers de huidige sportplekken een nieuwe impuls geven door de inrichting te vernieuwen of aan te vullen. Op die manier worden verschillende locaties niet alleen geschikt voor kinderen en jongeren, maar voor alle inwoners van de gemeente. Dit sluit aan bij de missie van de Sport- en bewegingvisie' 2016-2020: Leidschendam-Voorburg is dé sport- en beweginggemeente van Nederland.

Meer diversiteit in aanbod: vergroenen van speelruimte

De gemeente wil de kinderen en jongeren meer diversiteit in aanbod van speelruimte aanbieden. Om het bestaande aanbod van voornamelijk sport en traditioneel spel te verbreden, zullen er verschillende bestaande locaties op termijn ingericht worden als natuurlijke avontuurlijke ravotplekken. Hierbij wordt de 'Schijf van Vijf' gehanteerd, die uitgaat van vijf belangrijke elementen die aanwezig dienen te zijn in een kindvriendelijk buurt. Dit sluit aan op de visie om het groene imago van de gemeente te versterken zoals o.a. in de Structuurvisie Ruimte voor Wensen 2040 is vastgelegd.

3. Burgerinitiatief trapveld Appelgaarde

Op 22 september 2015 is er een burgerinitiatief ingediend om het trapveld aan de Appelgaarde van natuurlijk gras om te vormen naar kunstgras. In december is de raad geïnformeerd over de aanpak om het burgerinitiatief mee te nemen bij de planvorming van het nieuwe Speelruimteplan. De nieuwe visie is nu gereed en het burgerinitiatief is meegenomen in het proces.

De wens van de bewoners voor een kunstgrasveld past binnen de ambitie 'Meer diversiteit binnen de reeds aanwezige sportlocaties'. In de buurt van de Appelgaarde liggen op dit moment op afzienbare afstand wel een aantal trapvelden van natuurlijk gras, maar nog geen kunstgrasvelden. Een dergelijke voorziening ontbreekt aan die kant van de gemeente. Door een kunstgrasveld aan te leggen krijgt deze plek een impuls: er kunnen meerdere soorten sporten worden beoefend (voetbal en hockey), wat ervoor zorgt dat kinderen, jongeren en mogelijk ook volwassenen meer gebruik gaan maken van deze locatie. Bijkomend voordeel is dat het veld het heel jaar door bespeelbaar is. Het veld heeft niet te lijden onder slechte weersomstandigheden.

4. Financiële toelichting

Het uitgangspunt van het plan is om de ambities te realiseren binnen de beschikbare huidige financiële middelen. De maatregelen om de visie uit te voeren zullen meelopen met het vervangingsprogramma van de speel- en sportplekken. Daarmee zijn financiële gevolgen voor de uitvoering van het nieuwe Speelruimteplan al in het Meerjareninvesteringsplan 2016-2020 opgenomen (Investeringskredieten Vervanging speelvoorzieningen 2016 e.v.).

De kosten voor uitvoering van het burgerinitiatief zijn geraamd op €50.000,-. Het trapveld is een speelvoorziening en valt onder het Speelruimteplan van gemeente. Het uitgangspunt van het nieuwe speelruimteplan is om mogelijke aanpassingen aan locaties te betalen uit het huidig vastgestelde vervangingsbudget. Met het beschikbare vervangingsbudget van deze specifieke locatie kan geen kunstgrasveld worden aangelegd. Dit betekent dat wanneer het trapveld een kunstgras ondergrond krijgt, dit ten koste gaat van het inrichtingsbudget van andere speelplekken. Eén of meerdere speelplekken zouden dan vervallen. Het alternatief is een aanvullend investeringskrediet beschikbaar te stellen van €50.000,- voor de aanleg van het kunstgrasveld. Ter dekking van de afschrijvingslasten dient de reserve dekking afschrijvingslasten aangevuld te worden vanuit de algemene reserve vrij besteedbaar.

5. Communicatie

Bij de visievorming zijn inwoners nadrukkelijk betrokken. Dit participatieniveau zal worden doorgezet bij de verdere uitwerking en uitvoering van het plan. Met de wijkbijeenkomsten waar de

concept-visie is gepresenteerd, is al een eerste terugkoppeling geweest. Voor de basisscholen die hebben meegewerkt zal een nieuwsbrief op maat worden opgesteld. Na besluitvorming door uw raad zal per kern (Leidschendam, Voorburg en Stompwijk) een bijeenkomst georganiseerd worden over het Speelruimteplan 2016-2025. Hierbij wordt specifiek ingegaan op elke wijk. De bijeenkomsten worden aangekondigd in de verschillende media. Om de specifieke doelgroep van het plan aan te spreken zal bovendien een korte uitleganimatie ([uitleganimatie <https://youtu.be/p-jcVEE3-o8>](https://youtu.be/p-jcVEE3-o8)) van 1 tot 2 minuten ingezet worden. De indieners van het burgerinitiatief "Trapveld Appelgaarde" en de omwonenden worden over de besluitvorming en de (mogelijke) uitvoering van het kunstgrasveld geïnformeerd.

De gemeente heeft de indruk dat niet alle inwoners het aanbod van speel- en sportplekken bij hen in de buurt of wijk (en daarbuiten) kennen. De gemeente wil daarom meer bekendheid geven door het aanbod van speel- en sportruimte weer te geven via bijvoorbeeld de website van de gemeente of met een app. Door bekendheid te geven worden bewoners aangezet tot gebruik van de sport- en speelplekken: 'zien bewegen doet bewegen'

6. Voorstel

1. Het Speelruimteplan 2016-2025 inclusief bijlagen vast te stellen, zie bijlage 1 t/m 6 (verseonnummer 1492525, 1492550, 1492565, 1492573, 1492575 en 1492580).
2. Indien de raad uitvoering wil geven aan het burgerinitiatief dan aangeven welke speelplekken zijn op te heffen of een aanvullend investeringskrediet van €50.000 beschikbaar te stellen voor de aanleg van een kunstgrasveld aan de Appelgaarde;
3. Indien de raad kiest om een aanvullend investeringskrediet beschikbaar te stellen, dan bijgevoegde begrotingswijziging vast te stellen, zie bijlage 7 (verseonnummer 1511700) vast te stellen.

Bijlage(n) bestemd voor de raad:

Registratiekenmerk: 1492525 Onderwerp: Speelruimteplan 2106-2025, Buitengewoon spelen!

Registratiekenmerk: 1492550 Onderwerp: Speelruimteplan 2106-2025 - bijlage 1 Locatie- en dekkingsoverzicht

Registratiekenmerk: 1492565 Onderwerp: Speelruimteplan 2106-2025 - bijlage 2 Fotoboek Quickscan speelruimte

Registratiekenmerk: 1492573 Onderwerp: Speelruimteplan 2106-2025 - bijlage 3 Resultaten participatie traject

Registratiekenmerk: 1492575 Onderwerp: Speelruimteplan 2106-2025 - bijlage 4 Visie en ambitie per wijk

Registratiekenmerk: 1492580 Onderwerp: Speelruimteplan 2106-2025 - bijlage 5 Referenties speelruimte Schijf van vijf

Registratiekenmerk: 1511700 Onderwerp: Begrotingswijziging nr. 11 Investeringskrediet kunstgrasveld Appelgaarde

Het college van Leidschendam-Voorburg,

mr. Ing. J. Eshuis
secretaris

drs. J.W. van der Sluijs
burgemeester

Raadsbesluit 1520270

De raad van de gemeente Leidschendam-Voorburg;

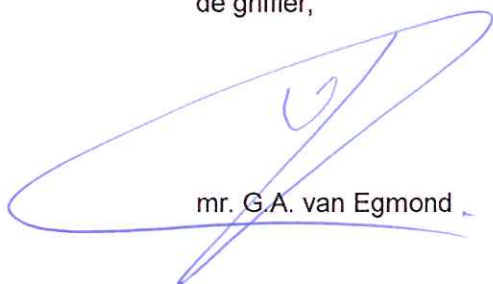
gezien het voorstel van het college d.d. 1 maart 2016, (1490935);

b e s l u i t :

1. Het Speelruimteplan 2016-2025 inclusief bijlagen vast te stellen, bijlage 1 t/m 6 (verseonnummer 1492525, 1492550, 1492565, 1492573, 1492575 en 1492580).
2. Nog in 2016 uitvoering te geven aan het burgerinitiatief kunstgrasveld Appelgaarde.
3. De bekostiging van het kunstgrasveld te realiseren door een voorfinanciering uit de algemene reserve.
4. Dit bedrag bij de 2e Turap 2016 terug te storten in de algemene reserve.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Leidschendam-Voorburg van 26 april 2016.

de griffier,

mr. G.A. van Egmond

de voorzitter,

drs. J.W. van der Sluijs

Raadsbesluit 1520270

De raad van de gemeente Leidschendam-Voorburg;

gezien het voorstel van het college d.d. 1 maart 2016, (1490935);

b e s l u i t :

1. Het Speelruimteplan 2016-2025 inclusief bijlagen vast te stellen, bijlage 1 t/m 6 (verseonnummer 1492525, 1492550, 1492565, 1492573, 1492575 en 1492580).
2. Uitvoering te geven aan het burgerinitiatief kunstgrasveld Appelgaarde en voor de financiële dekking aan te geven welke speelplekken zijn op te heffen of een krediet beschikbaar te stellen van € 50.000 voor de aanleg van een kunstgrasveld aan de Appelgaarde.
3. Indien de raad kiest om een aanvullend investeringskrediet beschikbaar te stellen, dan de begrotingswijziging vast te stellen, bijlage 7 (verseonnummer 1511700).

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Leidschendam-Voorburg van 26 april 2016.

de griffier,

de voorzitter,

mr. G.A. van Egmond

drs. J.W. van der Sluijs

Buitengewoon spelen!

Speelruimteplan - Beleidsplan
Leidschendam-Voorburg 2016-2025

Januari 2016

Speelplan

Speelruimteplan - Beleidsplan

Leidschendam-Voorburg 2016-2025

Buitengewoon spelen!

Colofon

Titel	Speelruimteplan Leidschendam-Voorburg 2016-2025, Beleidsplan
Auteurs:	Ir. Aafje Meijer, ir. A Stobbe
Projectnummer:	P201412/0008
Uitgave	Speelplan BV Transistorstraat 53b 1322 CK Almere 036 5236127

Voor meer informatie over de activiteiten en projecten van Speelplan, kunt u terecht op de website van Speelplan: www.speelplan.nl

Almere, januari 2016

INHOUD

Inleiding	3
Aanleiding	3
Doelstelling	4
Leeswijzer	5
Hoofdstuk 1 – Uitgangspunten voor speelruimte	6
1.1 Belang van spelen en ontmoeten	6
1.2 Wettelijk kader	7
1.3 Spelen in de woonomgeving	7
1.4 Schijf van vijf	11
1.5 Indeling leeftijdscategorieën	12
1.6 Bijzondere doelgroepen	13
1.7 Trends binnen speelruimte	15
Hoofdstuk 2 - Analyse speelruimte	17
2.1 Demografische ontwikkelingen	17
2.2 Analyse aanbod	20
2.3 Analyse vraag	23
2.4 Relevante ontwikkelingen	24
2.5 Conclusie vraag en aanbod speelruimte	26
Hoofdstuk 3 – Visie op speelruimte in Leidschendam-Voorburg	27
3.1 Doelstelling en ambities	27
3.2 Richtlijnen speelruimteplan	28
3.3 Financiën	31
Begrippenlijst	32
Literatuurlijst	33
Websites	33
Artikelen en rapporten	33
Literatuur	33
Bijlagen	34
Bijlage 1 – Kaartmateriaal	34
Bijlage 2 – Fotoboek speelruimte	34
Bijlage 3 – Resultaten participatietraject	34
Bijlage 4 – Visie per wijk	34
Bijlage 5 – Referenties speelruimte (schijf van vijf)	34

Inleiding

AANLEIDING

Spelen is belangrijk voor de ontwikkeling van kinderen. Om te kunnen spelen is er naast voldoende vrij te besteden tijd, andere kinderen en volwassenen ook speelvoorzieningen en speelruimte nodig. De gemeente heeft als beheerder van de openbare ruimte de mogelijkheid hiervoor te zorgen en de juiste voorwaarden te scheppen. Om deze juiste voorwaarden te kunnen scheppen, en dus de kwaliteit en kwantiteit van de speelruimte te kunnen handhaven, is het belangrijk dat er een Speelruimteplan wordt vastgesteld.

Het huidige Speelruimtebeleidsplan en het bijbehorende uitvoeringsplan 2005-2015¹ van de gemeente Leidschendam-Voorburg zijn aan een actualisatie toe, zodat de uitgangspunten passen bij de huidige tijd en inspelen op te verwachten trends. Vanuit een analyse van de speelruimte per wijk is er daarom een nieuw speelruimteplan opgesteld voor de komende 10 jaar. Dit plan bestaat uit een beleidsdeel en een uitvoeringsdeel. Dit beleidsdeel bevat duidelijke en heldere uitgangspunten voor gemeentelijke speelruimte. Op basis van dit beleidsplan wordt een uitvoeringsplan opgesteld, waarin per wijk de planning van de voorgestelde ingrepen met bijbehorende kosten worden toegelicht.

¹ Geef ze de ruimte!, Speelruimteplan Leidschendam-Voorburg, DISnummer 2004/26536

DOELSTELLING

De doelstelling van het Speelruimteplan voor de komende 10 jaar zal de volgende zijn:

Het waarborgen van goede en voldoende formele en informele speel- en sportmogelijkheden in de openbare ruimte.

Deze doelstelling is gebaseerd op die van het huidige Speelruimteplan 2005-2015, welke luidde: 'het waarborgen van goede en voldoende formele en informele speelmogelijkheden voor de jeugd in de openbare ruimte'. De toevoeging 'voor de jeugd' wordt verwijderd en het woord sport wordt toegevoegd. Hoewel dit plan zich hoofdzakelijk richt op de doelgroep 0 t/m 19 jaar, streeft de gemeente ernaar de speel- en sportmogelijkheden aantrekkelijk te maken voor alle inwoners van Leidschendam, Voorburg en Stompwijk.

1. Zorgen voor volledige dekking speel/sportplekken

Het is belangrijk dat er in de gehele gemeente voldoende speel- en sportruimte wordt aangeboden voor alle leeftijden. Er wordt dus niet alleen gekeken naar de inhoudelijke kwaliteit, maar ook naar de verdeling: de dekking van het aanbod van speel- en sportruimte. De gemeente streeft ernaar dat er in Leidschendam, Voorburg en Stompwijk een volledige dekking aanwezig is.

2. Meer diversiteit binnen de reeds aanwezige sportlocaties

In de gemeente zijn voldoende sportlocaties aanwezig, maar sluiten die wel aan op de wensen van de gebruikers? De gemeente wil in overleg met de gebruikers een aantal van de huidige sportplekken een nieuwe impuls geven door de inrichting te vernieuwen of aan te vullen. Op die manier worden verschillende locaties niet alleen geschikt voor kinderen en jongeren, maar voor alle inwoners van de gemeente. Dit sluit aan bij de missie van de sportvisie 2016-2020: Leidschendam-Voorburg is dé sport- en beweginggemeente van Nederland².

3. Meer diversiteit in aanbod: vergroenen van speelruimte

De gemeente wil de kinderen en jongeren meer diversiteit in aanbod van speelruimte aanbieden. Om het bestaande aanbod van voornamelijk sport en traditioneel spel te verbreden, zullen er verschillende bestaande locaties op termijn ingericht worden als natuurlijke avontuurlijke ravotplekken. Dit sluit aan op de visie om het groene imago van de gemeente te versterken³ en om door meer vergroening en minder verharding wateroverlast tegen te gaan⁴.

² Visiekaart_Sport en Beweging_Definitief; visie op sport en bewegen 2016-2020

³ Structuurvisie Ruimte voor Wensen 2040, Herijking 2012

⁴ Water- en rioleringsplan Leidschendam-Voorburg, November 2015

Het rapport bestaat uit een drietal hoofdstukken:

- Hoofdstuk 1: Uitgangspunten voor speelruimte
- Hoofdstuk 2: Vraag en aanbod
- Hoofdstuk 3: Visie op speelruimte in Leidschendam-Voorburg

Uitgangspunten voor speelruimte

De eerste stap betreft het benoemen van de uitgangspunten voor speelruimte, zodat voor elke lezer het startpunt van het rapport helder is en gehanteerde termen benoemd zijn. In hoofdstuk 3 op basis van deze uitgangspunten verdere invulling gegeven op de visie specifiek voor de gemeente.

Analyse speelruimte

De tweede stap bestaat uit de analyse van het aanbod van en de vraag naar speelruimte in de gemeente. Het aanbod is geanalyseerd door middel van een veldinventarisatie (Quickscan Speelruimte); tijdens deze veldinventarisatie is gekeken naar het huidige aanbod van speelruimte in de gemeente. Alle speelplekken en buurten zijn bezocht om zodoende een waardeoordeel te geven over de kwaliteit van de formele en informele speelruimte. Op basis hiervan is een beeld gevormd van de huidige stand van zaken, het speelruimteaanbod en de speelbehoefte per buurt of wijk. De bevindingen van dit onderzoek zijn te vinden in hoofdstuk 2 en in het bijbehorende fotoboek Speelruimte Leidschendam-Voorburg (bijlage 2). De vraag is geanalyseerd door middel van diverse vormen van bewonersparticipatie en een aanvullend onderzoek naar demografie en stedelijkheid.

Visie op speelruimte in Leidschendam-Voorburg

Op basis van de uitgangspunten voor speelruimte (hoofdstuk 1) en op basis van de analyse (hoofdstuk 2) is een visie ontwikkeld voor spelen en sporten in de gemeente (hoofdstuk 3). Op basis van deze visie wordt in de bijlagen per wijk een set van ingrepen benoemd.

Hoofdstuk 1 – Uitgangspunten voor speelruimte

1.1 BELANG VAN SPELEN EN ONTMOETEN

Spel is voor de ontwikkeling van kinderen van groot belang. Door te spelen ontwikkelen kinderen motorische, cognitieve, sociale, creatieve en emotionele vaardigheden die belangrijk zijn om deel te nemen aan de samenleving. Buiten spelen is gezond, draagt bij aan de sociale contacten en ontwikkeling en biedt spel mogelijkheden die binnenshuis niet mogelijk zijn.

Buitenspelen is niet alleen goed voor de ontwikkeling van kinderen en jongeren. Voldoende en goede, aantrekkelijke speelruimte is goed voor de leefbaarheid in een wijk en sociale integratie van haar bewoners. Vooral jonge kinderen spelen veelal onder toezicht van hun (groot)ouders waardoor ook zij, mits de voorzieningen daarvoor aanwezig zijn, met elkaar in contact komen. Oudere kinderen kunnen goed ingerichte speelplekken of trapveldjes gebruiken als ontmoetingsplek om na schooltijd af te spreken, samen lekker buiten te spelen of op ontdekkingstocht te gaan. Hiermee krijgen speelplekken ook een belangrijke ontmoetingsfunctie. Hoe beter deze ontmoetingsfunctie wordt gefaciliteerd en gestimuleerd, hoe beter de speelplekken worden gebruikt. Naarmate er meer en betere spel mogelijkheden voor het kind in de woonomgeving aanwezig zijn, neemt ook de positieve beleving van de leefomgeving bij kinderen en volwassenen toe. Dit resulteert er vaak in dat volwassenen meer sociale betrokkenheid hebben bij de wijk en dat de sociale controle en cohesie toeneemt.

Dit gegeven komt terug in de Sociale Structuurvisie⁵ 2024. In deze visie heeft de gemeente zich 4 opgaven gesteld, waaronder de opgave 'De basis op orde'. Deze opgave wordt als volgt omschreven 'Een solide sociale infrastructuur is het fundament voor het welzijn en de participatie van onze inwoners. Het gaat dan om de algemene- en preventieve voorzieningen die samen de sociale randvoorwaarden voor een leefbare en toekomstbestendige stad vormen. Als de basis op orde is, kunnen inwoners langer de regie over hun eigen leven houden en zal het beroep op individuele voorzieningen en de zwaardere zorg beperkt blijven.' Naar aanleiding van deze opgave heeft de gemeente zich een bepaalde ambitie gesteld, waar de onderstaande tekst een onderdeel van uitmaakt.:

- Alle jeugdigen gaan naar school en groeien op in een gezonde en veilige omgeving zodat ze zich goed op hun toekomst kunnen voorbereiden. In de buurt is er ruimte om buiten te spelen en elkaar te ontmoeten. Er zijn parken, sportvelden en gymzalen waar jong en oud plezier kunnen maken en kunnen werken aan een goede conditie.

Speelruimte is dus niet alleen van belang voor het kind, maar speelt ook een belangrijke rol in de leefbaarheid van de wijk. Daarnaast moet gerealiseerd worden dat buitenspelen geen exclusieve activiteit voor jeugdigen is, daar een steeds grotere groep actieve ouderen gebruikers zijn van het publiek domein. 'Speel/sportruimte' in de vorm van trimparcours, bewegingstuinen of fitplaatsen voor volwassenen en senioren zijn al lang geen onbekende fenomenen meer. Ook hier is, met het oog op het voorkomen van een sociaal isolement, het belang van het ontmoetingsaspect evident.

⁵ Sociale Structuurvisie Ruimte voor Mensen 2024

1.2 WETTELIJK KADER

Er bestaat geen wet die gemeentes verplicht om speelvoorzieningen aan te leggen. Buitenspelen is daarentegen wel een recht! Jeugdigen hebben net als volwassenen behoefte aan en recht op mogelijkheden om zich te ontspannen en te recreëren. Dit recht is vastgelegd in artikel 31 van het Internationale Verdrag voor De Rechten van het Kind, dat in 1995 door de Nederlandse overheid is geratificeerd.

Voor speeltoestellen is er specifieke nationale wetgeving, het Warenwetbesluit attractie- en speeltoestellen (WAS). Alle producenten, importeurs, keurders, verkopers, installateurs en beheerders van speeltoestellen moeten zich aan het WAS houden. Hierin staat kort gezegd dat nieuwe speeltoestellen veilig moeten zijn en dat beheerders de toestellen veilig moeten houden. In het WAS staat een verwijzing naar de Europese normen voor speeltoestellen. Als een toestel voldoet aan die normen, wordt er vermoed dat het toestel veilig is en daarmee aan het WAS voldoet. In deze normen staat bijvoorbeeld precies vermeld hoeveel millimeter een gat van een speeltoestel mag zijn zodat er geen vingers in bekneld kunnen raken. Het is niet wettelijk verplicht om aan de normen te voldoen. Een producent zou ook op andere wijze hetzelfde veiligheidsniveau kunnen bereiken. Nieuwe speeltoestellen moeten altijd door een aangewezen keuringsinstelling (AKI) gekeurd worden. Meestal is dat een typekeuring voor toestellen die seriematig worden gemaakt. Bij toestellen waarvan maar één exemplaar wordt gemaakt gaat het om een zogenaamde stukskeuring.

1.3 SPELEN IN DE WOONOMGEVING

Kinderen zijn voor buitenspelen vooral aangewezen op de directe woonomgeving, waar zij hun spel niet beperken tot de officieel aangeduide speelplekken. Kinderen spelen overal. Spelen kent geen begin en geen einde en is als zodanig ook niet plaats gebonden. Een kind kan spelen terwijl hij/zij op weg is naar school, de kerk, de bibliotheek, de winkel of op weg naar een vriendje of vriendinnetje.

In de ene omgeving komen kinderen gemakkelijker tot spelen dan in een andere omgeving, maar kinderen laten zich nauwelijks beperken door regels of verboden. De straat, het trottoir, onder een carport, in parken, op speelplekken en in speeltuinen, op pleinen, in winkelcentra, onder een viaduct; kinderen zien de hele woonomgeving als speelruimte. Voor een kindvriendelijke inrichting van de woonomgeving is het belangrijk aandacht te schenken aan de totale woonomgeving; de formele en de informele speelruimte.

Informele speelruimte

Informele speelruimte is de ruimte die kinderen kunnen gebruiken om te spelen, maar die daarvoor niet speciaal is bedoeld of ontworpen. Het gaat hierbij om locaties als brede stoepen, pleinen, verkeersluwe straten, parken en bermen. Ook gaat het om speelaanleidingen die terugkomen in de openbare ruimte, zoals een kei, een boomstam of juist speelse bestrating op een pleintje. Dergelijke elementen kunnen dienen als ankerpunten en ontmoetingsplekken in de informele speelruimte⁶.

Afbeelding 1 - Voorbeelden informele speelruimte in Leidschendam, Voorburg en Stompwijk

⁶ Karsten, L., Kuiper, E., & Reubsat, H. (2001). *Van de straat?: de relatie jeugd en openbare ruimte verkend*. Assen: Uitgeverij Van Gorcum.

Een gemeente die veel en goede informele speelruimte heeft, geeft kinderen de gelegenheid om het publieke domein als geheel te gebruiken. Dit is van belang voor de participatie van kinderen in de samenleving. Zij gebruiken zo niet alleen de speciaal voor hen ingerichte speelplekken, maar nemen deel in het verkeer en gebruik van de stad of het dorp. Kinderen komen hierdoor in contact met allerlei aspecten van de openbare ruimte. De multifunctionaliteit van informele speelruimte draagt zo bij aan de cognitieve en sociale ontwikkeling. Of de informele ruimte veilig door kinderen gebruikt kan worden om te spelen hangt van een aantal factoren af: fysieke factoren, zoals het type weefsel (villawijk, rijwoningen, grote tuinen, centrum-stedelijk), de beschikbare ruimte (verkeersstructuur en groenvoorziening), de staat van de ruimte (het gemeentelijk onderhoud en de naleving van het hondenbeleid), maar ook sociale factoren, zoals sociale controle, spelen hier een rol. Een veilige en aantrekkelijke informele speelruimte kan kinderen routes bieden naar locaties die zij vaak bezoeken.

De kwaliteit van de informele speelruimte komt tot uiting door de aanwezigheid van:

- aantrekkelijk en toegankelijk groen
- speelse of bespeelbare verharding
- veilig en bespeelbaar water
- speelaanleidingen
- veilige routes naar speelplekken

Betekenis van formele speelruimte

Naast de informele speelruimte is er sprake van formele speelruimte. Locaties die specifiek zijn aangewezen voor spel en/of sport en waar kinderen elkaar ontmoeten, af kunnen spreken en andere kinderen kunnen leren kennen. Het zijn plekken die duidelijk gereserveerd zijn voor kinderen om veilig samen te komen en te spelen. Zeker in een woonomgeving waarin speelruimte onder druk staat door intensievere bebouwing in hogere dichtheden of waar de auto nog altijd een groeiende claim legt op de buitenruimte, is goede formele speelruimte van groot belang om het gebrek aan informele speelruimte te compenseren. Goed ingerichte en zorgvuldig verspreide, gedifferentieerde speelruimte zorgt er voor dat kinderen gebruik maken van het publiek domein en kennis maken met andere speelplekken en elkaar (uitwisseling binnen de wijk).

Afbeelding 2 - Voorbeelden formele speelplekken (Groot Zijdepark, Broekweg)

Uit onderzoek⁷ blijkt dat een speelplek met speeltoestellen kinderen aantrekt. Er wordt meer gespeeld dan op een open speelveld zonder speeltoestellen. Een speelplek met speeltoestellen heeft een grote invloed op waar kinderen spelen maar een beperkte invloed op de lichamelijke activiteit vergeleken met een open speelveld. Om de lichamelijke activiteit te stimuleren, is het belangrijk dat speelplekken ontworpen worden met een gevarieerd en veelomvattend aanbod. Een formele speelplek kan ook fungeren als 'totempaal'⁸. Wanneer een speelplek ruim, centraal en bereikbaar is, heeft deze plek aantrekkingskracht op de kinderen en als deze plek midden in een wijk ligt, dient deze als verzamelpunt. Hier zijn bijna altijd kinderen, hier spreekt men af en van hieruit gaat men zelfs verder. Farley en Karsten bevestigen de behoefte aan formele speelplekken in de woonomgeving naast informele speelruimte.

Het is van belang om bij het realiseren van speelruimte rekening te houden met de verschillen in ontwikkeling bij het kind en daar de speelmogelijkheden en speelfuncties op af te stemmen. Om een goed aanbod van verschillende speelfuncties te hebben is het van belang te zorgen voor voldoende speelmogelijkheden (door inrichting, toestellen, aanleidingen en ruimte) en voor voldoende variatie en diversiteit in speeltoestellen en functies. Dit wordt verder toegelicht met de Schijf van Vijf voor buitenspelen (paragraaf 1.4). Door verschillende spellocaties in een wijk of buurt elk hun eigen identiteit, eigen speelwaarde en speelmogelijkheden te geven, zorg je voor variatie. De allerkleinsten zullen nog niet ver van huis gaan en zullen niet merken dat de voor hen bedoelde speelplek vergelijkbare dingen aanbiedt als de speelplek gelegen op een paar minuten fietsen. Maar wanneer kinderen verder van huis mogen, gaan zij van speelplek naar speelplek en ontdekken zo stapje voor stapje hun omgeving. Variatie aan speelruimte zorgt ervoor dat kinderen verschillende aantrekkelijke, nieuwe of uitdagende punten in deze ontdekkingstocht tegen kunnen komen. Speelplekken dragen zo ook bij aan de herkenbaarheid van de woonomgeving.

De kwaliteit van formele speelruimte komt tot uiting door de volgende criteria:

- gedifferentieerd ten opzichte van elkaar te zijn (variatie in aanbod)
- goed gesitueerd te zijn in de woonomgeving (ligging, zichtbaarheid, omvang, beschutting, toegankelijkheid)
- aantrekkelijk vormgegeven te zijn (thematiek, kleurgebruik, niveauverschillen)
- voldoende speelkwaliteit te bieden voor de beoogde doelgroep (speelwaarde, ruimte, bespeelbaarheid)
- goed onderhouden te zijn (beeldkwaliteit)

Afbeelding 3 - Voorbeelden formele speelplekken (Burg. Velthuisenlaan, IJsvogellaan)

⁷ Farley, L. et al. (2008) *Where do the children play? The influence of playground equipment on physical activity of children in free play*. In: *Journal of Physical activity and health*. 2008:5 pp 319-321.

⁸ Karsten, L. (2002) *Oases in het beton, aandachtspunten voor een jeugdriendelijke ruimte*. Assen: Koninklijke van Gorcum.

Ook wordt een formele speelplek ingedeeld in grootte en functie. Hier zijn drie mogelijkheden in te onderscheiden:

- **Blokplek:** Ingericht voor direct omwonenden, vaak met een kleiner aanbod en omvang. Blokplekken vormen de basis voor de dekking in het aanbod van speelruimte en ondersteunen buurtplekken en wijk-overstijgende plekken. Een blokplek is gericht op een beperkte doelgroep en heeft een lage capaciteit. Blokplekken liggen vaak beschut in de woonomgeving, waardoor er goede sociale controle aanwezig is.

Afbeelding 4 - Voorbeelden Blokplekken: 10.08 Hooikamp en TL03 Van Benthuijsenlaan

- **Buurtplek:** Centrale plek met ontmoetingsfunctie, gericht op een bredere doelgroep (meerdere leeftijds categorieën). Een buurtplek heeft een open en zichtbaar karakter. Hier komen kinderen uit de buurt samen om te spelen en sporten. Op een buurtplek is een meer uitgebreider en uitdagender aanbod te vinden dan op een blokplek.

Afbeelding 5 - Voorbeelden Blokplekken: NN01 Bilderdijkplein en NN05 A van Scheltemastraat

- **Wijk-overstijgende plek:** Speel en/of sportplek met een wijk-overstijgende functie. Het aanbod is onderscheidend in speelwaarde, vormgeving of programma. Kinderen en jongeren komen vanuit andere wijken buurten speciaal naar deze locaties toe

Afbeelding 6 - Voorbeelden Wijk-overstijgende plekken: DV08 Sijtwendepark en 03.01 Nooorsingel

1.4 SCHIJF VAN VIJF

De 'Schijf van Vijf' is door Speelplan opgesteld aan de hand van vijf belangrijke elementen die verondersteld worden aanwezig te zijn in een kindvriendelijke buurt met een gevarieerd speelruimteaanbod:

- De speelplek met speeltoestellen (traditioneel)
- Toegankelijk, bespeelbaar groen (vieze knieën)
- Het pleintje voor informeel spel ('t pleintje)
- Het trapveldje voor fysieke uitdaging (trapveldje)
- De verbindende en veilige speelroute (speelroute)

Bij de veldinventarisatie (Quickscan Speelruimte) is naar de aanwezigheid van de elementen uit de 'Schijf van Vijf' gekeken, waardoor een beeld van de diversiteit in de buurt is ontstaan. Hierbij wordt dus niet alleen gekeken naar de formele speelplekken, maar naar de gehele speelruimte.

De vijf elementen worden verondersteld elkaar aan te vullen. Hierin zit ook de waarde van de verbindende speelroute. Om het gewenste resultaat te behalen, dienen twee aspecten te worden verwezenlijkt: diversiteit (onderscheidend karakter) en verbinding (bereikbaarheid).

Afbeelding 7 - De Schijf van Vijf voor Buitenspelen

Zonder dit laatste aspect heeft een kind niet veel aan de diversiteit van speelruimte in de buurt. Zeker in buurten met een forse druk op de openbare ruimte (smalle stoepen, parkeer- en autodrukke, weinig openbaar groen) zijn stedenbouwkundige ingrepen gewenst om deze speelroutes te verwezenlijken.

Beeldmateriaal ter illustratie van de 'Schijf van Vijf' is te vinden in bijlage 5.

1.5 INDELING LEEFTIJDSCATEGORIEËN

In dit speelruimteplan wordt een nieuwe indeling van leeftijdscategorieën gehanteerd. De leeftijdscategorieën in het huidige plan (0-6 jaar, 6-12 jaar, 12-18 jaar) sluiten niet voldoende aan op de ontwikkelingsstappen van kinderen en jongeren. Het doel van het gebruik van deze nieuwe categorieën is om de speelruimte beter op de wensen van de doelgroep aan te laten sluiten. Uit onderzoek van Jantje Beton en TNS NIPO (Snel, 2011) blijkt dat jongere kinderen (6-8 jaar), naast op het schoolplein, ook graag in de speeltuin spelen en oudere kinderen (10-12 jaar) spelen liever op een grasveld of in de natuur. Juist de groep vanaf 10 jaar geeft vaak aan dat er te weinig uitdaging is voor buitenspel.

Leeftijdscategorie 0-4 jaar

De jongste doelgroep maakt over het algemeen niet zelfstandig gebruik van de openbare ruimte en formele speelplekken, zij gaan doorgaans buitenspelen onder begeleiding van de ouders. Uitgaande van een beperkte zelfstandige actieradius van 100-150m, is het niet haalbaar om een aanbod van formele speelruimte met een volledige dekking voor deze specifieke doelgroep te realiseren. Dit zou betekenen dat er veel kleinere plekken moeten worden gerealiseerd, waar kinderen relatief snel op zijn uitgekeken. Door het realiseren van dergelijke locaties, wordt geen dynamisch bestand gecreëerd: deze locaties lenen zich vaak niet om om te vormen naar een locatie voor een ouder leeftijdsgroep. Belangrijk voor deze doelgroep is vooral de bespeelbare woonomgeving, de informele speelruimte. Kinderen in deze leeftijdscategorie spelen ook meer alleen dan samen, waardoor een speelplek als ontmoetingsplek minder belangrijk is voor deze groep. Een goede bespeelbare openbare ruimte dicht bij huis is voldoende. Kinderen hebben niet per definitie toestellen nodig om te spelen. Het is dus ook niet nodig formele speelplekken specifiek en alleen voor deze doelgroep aan te leggen. Indien gewenst door bewoners, kan formele speelruimte voor deze doelgroep worden toegevoegd aan een formele speelplek voor welke geschikt is voor 5-9 jaar.

Leeftijdscategorie 5-9 jaar

De leeftijdscategorie van 5 tot en met 9 jaar maakt het meeste gebruik van de formele speelplek. Voor de ontwikkeling heeft deze groep toestellen nodig om te spelen en fysiek uitgedaagd te worden. Juist voor deze doelgroep is het spelen op een veilige speelplek belangrijk: de speelplek is een ankerpunt, waar je andere kinderen kunt ontmoeten en daarna samen op de speelplek of in de buurt kan spelen. Voor deze groep is een goede spreiding van speelplekken essentieel. Het aanleggen van één speelplek in een verzorgingsgebied met een actieradius van 300 meter rondom deze plek is voldoende⁹, mits de openbare ruimte goed bespeelbaar is en de speelplek veilig kan worden bereikt. Voor deze doelgroep dienen barrières in kaart te worden gebracht om zodoende een beeld te krijgen van hun bewegingsruimte.

Leeftijdscategorie 10-14 jaar

De leeftijdscategorie van 10 tot en met 14 jaar is al een stuk zelfstandiger. Hun bewegingsruimte is veel groter dan de jongere doelgroepen en zij zullen, mits speelruimte goed verspreid en divers is ingericht, gebruik maken van meerdere plekken binnen en buiten de buurt. Formele speelplekken voor deze doelgroep hebben een verzorgingsgebied binnen grote barrières (barrièregebied). Deze doelgroep heeft ten opzichte van de jongere doelgroepen ook meer ruimte nodig voor fysieke en sportieve uitdaging, avontuur en ontmoeting. Deze groep verdient extra aandacht: de groep mist vaak op speelplekken uitdaging en avontuur, naast het ontmoeten en sporten. Deze uitdaging kan worden gerealiseerd in de vorm van natuurlijk spelen en avontuurlijke informele speelruimte. Op een gewone formele speelplek heeft deze groep ruimte nodig. Op een kleine speelplek toestellen plaatsen voor een oudere doelgroep is dus geen goede oplossing.

⁹ Verwer, D. (1986). *Het speelruimteplan: instrument voor gemeentelijk beleid. Een handreiking aan bewoners en gemeenten*. Rotterdam: Stichting Ruimte.

Leeftijdscategorie 15 t/m 19 jaar

Deze groep heeft behoefte aan aantal aantrekkelijke ontmoetingsplekken met uitdaging in sport. Gemiddeld hebben deze plekken een verzorgingsgebied met een radius van ongeveer 1 km. Ook zogenaamde (informele) hang- en ontmoetingsplekken zijn voor deze groep van belang. Het uitgangspunt hierbij van het jeugdbeleid is om jongeren te activeren (sport en spel) en niet om het “hangen” te faciliteren. Dit betekent dat er geen nieuwe JOP's worden geplaatst, maar dat er moet worden geïnvesteerd in het aanbieden van aantrekkelijke locaties indien mogelijk met een programmering.

In tabel 1 is weergegeven aan welke soorten spel en bijbehorende fysieke inrichting gedacht kan worden bij de 4 nieuwe leeftijdscategorieën:

Leeftijd	Speelkwaliteit	Inrichting formele speelruimte
0 t/m 4 jaar	ontdekken en exploreren van ruimtes, materialen en vaardigheden; rollenspel en fantasiespel	lage glijbaan, speelhuisje, veerelement en balanceerobject, zand en waterspel, hutjes en toestellen in de vorm van een vliegtuig, boot, trein.
5 t/m 9 jaar	regelspel en balspelen gevarieerder en wilder bewegingspel ontdekking en grensverleggende situaties	toestellen die uitdaging bieden voor fysieke vaardigheden en die uitnodigen tot samenspel, zoals: (vogelnest)schommel, draaitoestel en combinatietoestel. open en besloten ruimtes, verhard en onverhard.
10 t/m 14 jaar	diverse sportfuncties uitdagende spelvormen	trapveldje en andere sportplekken, skatepark. fysiek en avontuurlijk: balanceerroute, klimtoestel. ontmoetingsplekken, natuurlijke inrichting (prikkelen creativiteit in spel).
15 t/m 19 Jaar	sporten in een informele context vrijetijdsbesteding met een belangrijke sociale functie	voetbalveld, skatepark, basketbalveld JOP (Jongeren ontmoetings plek)/trefpunt in combinatie met trapveld

Tabel 1 - Speelkwaliteit en inrichting speelruimte per leeftijdscategorie

1.6 BIJZONDERE DOELGROEPEN

Kinderen met een beperking

Bij goede speelruimte voor kinderen met een beperking is het vooral van belang dat de speelplek zelf bereikbaar is, dat er nagedacht wordt over de inrichting van de speelplek vanuit het perspectief van kinderen die bijvoorbeeld een visuele of verstandelijke beperking hebben of gebonden zijn aan een rolstoel. Zeker op wijk overstijgende, belangrijke en centrale plekken waar meerdere doelgroepen elkaar ontmoeten is het wenselijk dat gedacht wordt aan de toegankelijkheid voor kinderen met een beperking. Dit kan door rekening te houden met de ondergrond (bij voorkeur van vast materiaal), een pad door de speelplek of door te kiezen voor toestellen die ook bespeelbaar zijn voor kinderen met een beperking. Meer informatie over toegankelijke speelvoorzieningen is te vinden in het Wenkenblad Toegankelijkheid¹⁰.

Sporters

Binnen de gemeente wordt in 2016 een nieuwe visie op sport en bewegen vastgesteld met het doel 'dé sportgemeente van Nederland' te worden. Deze visie richt zich op alle inwoners van de gemeente; niet alleen de kinderen en jongeren, maar ook volwassenen en senioren. Aan het aanleggen van locaties voor de doelgroep

¹⁰ Wenkenblad, Informatie 2010 – 2011 Richtlijnen voor integraal toegankelijke speelvoorzieningen, NUSO.

senioren is binnen de gemeente extra aandacht besteed, dit komt terug in paragraaf 2.4. Belangrijk is dat er een verbinding wordt gelegd tussen de bestaande sportlocaties binnen het Speelruimteplan en de nieuwe sportvisie. In de visiekaart 2016-2020¹¹ van de sportvisie wordt dit samengevat in de volgende ambitie:

- De ruimte in Leidschendam-Voorburg nodigt uit tot sporten en bewegen
 - Sportaccommodaties zijn van goede kwaliteit, worden goed onderhouden en zijn klaar voor gebruik.
 - De openbare ruimte van Leidschendam-Voorburg is zo ingericht dat bewegen de norm is.
 - Sportaccommodaties worden optimaal benut door sportclubs en maatschappelijke organisaties.

Tijdens de veldinventarisatie zijn openbare sportplekken in de woonomgeving meegenomen als speelplek. Het betreft hier trapveldjes, baskets of tafeltennistafels. Daarnaast kent de gemeente Leidschendam-Voorburg ook enkele breedtesportlocaties voor sportverenigingen. Hoewel breedtesport een belangrijke rol speelt in het bewegingspatroon van kinderen en volwassenen, is niet expliciet naar de breedtesportlocaties gekeken. De belangrijkste redenen hiervoor is dat de breedtesportlocaties niet openbaar toegankelijk zijn.

Jongeren

Een belangrijke doelgroep is die van 15 tot 19 jaar. Deze doelgroep wordt minder geassocieerd met *spelen* en in relatie tot speelplekken wordt vaak gesproken in negatieve termen over hangjongeren. De straat, het plein, het trapveldje maar in veel gevallen ook de speelplek fungeren hierbij als (in)formele ontmoetingsruimte. Het is daarom belangrijk om hierop in te spelen en deze ruimteclaim te faciliteren door de aanleg van voldoende en diverse plekken voor jongeren. Hierbij moet gelet worden op mogelijke overlast (afstand tot huizen), sociale veiligheid rondom de jongerenplek en voldoende afleiding, zitruimte of sportieve uitdaging.

Of het huidige aanbod voldoet aan de behoefte is lastig in te schatten en sterk afhankelijk van de karakteristieken van de lokale jongerencultuur. Het is belangrijk dat er informele én formele plekken zijn waar jongeren elkaar kunnen ontmoeten, kunnen sporten en kunnen hangen. Bij veel kleine en versplinterde groepen is het belangrijk in te zetten op zo veel mogelijke plekken, met veel variatie in inrichtingen (sport, ontmoeting, zitten). Bij grotere groepen, die daardoor ook eerder overlast geven, is het belangrijk dat er voldoende multifunctionele plekken zijn op plaatsen waar minder kans is op overlast. Plaatsen waarnaar jongeren verwezen kunnen worden door bijvoorbeeld politie en ambulante jongerenwerkers. Vaak is het alsnog zo dat jongeren in de ogen van omwonenden overlast veroorzaken op locaties die daadwerkelijk voor hen zijn bestemd. Maar op basis van de gerechtvaardigde ruimteclaim, dient er tolerantie te zijn richting deze groep.

In de gemeente zijn verschillende JOP's (Jongeren Ontmoetings Plek) aanwezig. De gemeente is van mening dat de bestaande JOP's voorzien in een behoefte bij de jeugd. De overlast rond de JOP's is minimaal en de huidige JOP's kunnen blijven staan tot het einde van hun technische levensduur. De huidige JOP's zijn niet meer in nieuwstaat en hebben gebruikssporen van de jeugd. Bij het 'netjes' houden van de voorziening ligt er een gedeeltelijk verantwoordelijkheid bij de jongeren zelf. Bij het beheer en onderhoud vanuit de gemeente is de veiligheid van de voorziening het uitgangspunt. Er zijn signalen bekend van jeugd in de Heuvel en in 't Loo, dat zij een JOP op prijs zouden stellen. Om elkaar "droog" te kunnen ontmoeten, en niet in portieken of trappenhuizen te hoeven schuilen. De mening van de gemeente is dat er geen nieuwe JOP's moeten worden geplaatst: het beleid met de jeugd is erop gericht hen te activeren (sport en spel) en niet om het "hangen" te faciliteren. Bij de realisatie van dit doel, het activeren van de jongeren, spelen de buurtsportcoaches en het jongerenwerk een grote rol. Een voorbeeld van het creëren van een locatie met programma is de realisatie van de Krajicek Playground in de wijk Prinsenhof in 2016-2017.

¹¹ Visiekaart_Sport en Bewegen_Definitief; visie op sport en bewegen 2016-2020

1.7 TRENDS BINNEN SPEELRUIMTE

Naast de samenstelling van de bevolking, de omvang van de verschillende (relevante) doelgroepen voor speelruimte, is ook de verschijningsvorm van speelruimte zelf in ontwikkeling.

Informele speelruimte

De laatste jaren wordt steeds vaker gekeken naar de mogelijkheid om een formele speelplek om te vormen tot informele speelruimte. Deze trend wordt hoofdzakelijk ingegeven door bezuinigingen op het onderhouds- en vervangingsbudget. Informele speelruimte is niet exclusief en expliciet bedoeld om te spelen maar wel ingericht met bijvoorbeeld speelaanleidingen met een natuurlijk of juist stedelijk karakter. De omvorming van formele naar informele speelruimte wordt vaak toegepast op kleine speelplekjes in de buurt waar tijdens de aanleg van de woningen behoefte was aan veel plekjes voor de kleinste kinderen. Nu worden deze speelplekken veel minder intensief gebruikt. Dergelijke plekjes kunnen in veel variaties worden ingericht voor verschillende doelgroepen en onderscheidende speelwaarden bieden (fietsbaantjes, verkeerspleinen, knikkerpotjes, hinkelbanen, kruipbuizen, stapstenen) zonder dat daarbij forse investeringen nodig zijn. De meerwaarde van deze plekken is ook te herleiden uit de schijf van vijf voor buitenspelen (paragraaf 1.4).

Bewegingstuinen, buitenfitness en freerunning

Het aantal ouderen in Nederland stijgt al jaren fors. De behoefte om op latere leeftijd actief en in beweging te blijven is voor deze doelgroep in toenemende mate van toepassing. Deze trend is ook te zien in de ontwikkeling van beweegtuinten. Deze tuinen kunnen expliciet bedoeld zijn voor bewegingsoefeningen voor senioren, bijvoorbeeld in de vorm van zogenaamde Olga Commandeur-pleinen (het Johan Cruyff Court voor ouderen). Er is ook een ontwikkeling waarneembaar voor een jongere doelgroep; het buitenfitness en het free-runnen. Dit kan variëren van een trimbaan met fysiek uitdagende oefeningen of fitnessstoestellen speciaal ontwikkeld voor buitengebruik. Zeker voor de oudere jeugd, vanaf een jaar of 15 kunnen dergelijke fysiek uitdagende voorzieningen tot de verbeelding spreken en beweging onder deze doelgroep stimuleren. In de gemeente is aan de Dobbelaan één locatie ingericht met buiten-fitness toestellen.

Deze trend is ook ter sprake gekomen binnen de gemeenteraad: op 6 juli 2015 is de motie 'fitplaatsen voor senioren'¹² aangenomen. In deze motie wordt het college onder andere verzocht de wens naar deze plekken te onderzoeken en bij voldoende draagvlak twee parken aan te wijzen en in te richten. Bij een verzorgingstehuis in de wijk Essesteijn is reeds op kleine schaal een fitplaats voor senioren ingericht; deze locatie valt niet binnen het areaal van het speelruimteplan. Om multifunctioneel ruimtegebruik en ontmoeting te stimuleren, kan gekeken worden hoe bewegingsprogramma's en bijbehorende toestellen voor senioren kunnen worden geïntegreerd in de bestaande speel- en sportlocaties.

Natuurlijke speelplekken en groene schoolpleinen

Een ontwikkeling die al langer gaande is, is de opkomst van natuurlijke speelplekken en groene schoolpleinen. Natuurlijke speelplekken zijn de groene alternatieven voor de traditioneel ingerichte speelplek. Dit kan in combinatie met gangbare toestellen, maar evengoed in een meer ongestructureerde context. Zeker in steden met weinig bespeelbare natuur worden dergelijke speelconcepten omarmd en gekoesterd. Kinderen komen in contact met de natuur door ermee, maar ook zeker erin te ravotten. Vieze knieën krijgen moet daarin niet bezwaarlijk zijn. In de gemeente Leidschendam-Voorburg zijn een aantal natuurlijke speelplekken aanwezig, alleen zijn dit er volgens de Schijf van Vijf nog onvoldoende.

¹² Motie nr BIS 632 1381094

In de gemeente liggen verschillende schoolpleinen met een natuurlijke inrichting. Binnen de gemeenteraad is geconstateerd dat er ook een aantal schoolpleinen zijn die er ‘grauw bijliggen’. Daarom is er op 6 juli 2015 de motie ‘vergroening schoolpleinen’¹³ aangenomen, waarin het college wordt verzocht een actieplan op te stellen om in samenspraak en samenwerking met de scholen die daarin geïnteresseerd zijn te vergroenen en te voorzien van een moestuin functie. Ook dient hierbij aandacht te worden besteed aan het beheer na aanleg.

Dit onderwerp komt ook terug in de onderwijsvisie¹⁴. Deze visie telt een zestal speerpunten. Daarin is het volgende opgenomen over buitenruimte onder speerpunt 4 Onderwijshuisvesting:

- **Buitenruimte**
Naast het gebouw is de buitenruimte een belangrijk onderdeel van de school. We willen voldoende uitdagende buitenruimte hebben voor onze kinderen. Naast een groene uitstraling – waardering voor natuur en milieu – biedt de buitenruimte mogelijkheden tot bewegen voor kinderen.

De gemeente is thans bezig de visie te vertalen in een uitvoeringsagenda. Daarin staat ook de ambitie om “waar mogelijk groene speelplaatsen te realiseren voor scholen van het primair onderwijs”.

Zelfbouw

Het komt steeds meer voor dat bewoners eigen speelattributen in de openbare ruimte plaatsen. Hierbij kan gedacht worden aan losse objecten zoals trampolines, zandbakken, zwembadjes, speelgoed (bv. losse kunststof glijbanen), maar ook aan vaste, verankerde objecten, zoals boomhutten of speeltoestellen verkrijgbaar bij bouwmarkten. Vooralnog is het wettelijk in het WAS (Warenwetbesluit attractie- en speeltoestellen)¹⁵ bepaald dat een speeltoestel, wel of niet verankerd, geplaatst op openbaar toegankelijk terrein (dus uitgezonderd privéterrein) gecertificeerd moet zijn.

De losse speelelementen hebben doorgaans geen passend certificaat en voldoen dus niet aan het WAS. Deze objecten dienen verwijderd te worden, omdat de eigenaar van de grond (de gemeente) de veiligheid van deze objecten niet kan garanderen. Het zelfde geldt voor vaste, verankerde toestellen bestemd voor gebruik op privé terrein, zoals de toestellen te koop bij bouwmarkten. Ook deze speeltoestellen voldoen meestal niet aan het WAS.

Vaste, verankerde toestellen die door bewoners zelf zijn gebouwd kunnen in theorie worden gecertificeerd, indien zijn voldoen aan het WAS. Wanneer bewoners hulp hebben gezocht van een professional met kennis van veiligheid bij het ontwerp- en realisatieproces, kan een dergelijk toestel door een AKI (aangewezen keuringsinstantie) worden gecertificeerd. De gemeente kan hierin de rol spelen van informatieverstrekker: maak bewoners duidelijk wat de mogelijkheden zijn en hoe je tot een veilig en realiseerbaar plan kunt komen.

Beheer van speelplekken door bewoners

Van buurtbewoners in Nederland wordt steeds meer verwacht dat zij participeren in het onderhoud en beheer van de openbare ruimte, waaronder ook de formele speelplekken. Per gemeente verschillen hierin de mogelijkheden en ambities. Vaak wordt het zelf beheren en onderhouden van speelruimte ingegeven door bezuinigingen. Omdat de gemeente Leidschendam-Voorburg op dit moment geen bezuinigingsopgave heeft op het gebied van speel- en sportvoorzieningen, is het zelf moeten beheren van speelplekken door bewoners hier niet aan de orde. Indien bewoners het initiatief nemen, staat de gemeente open voor het gesprek.

¹³ Motie nr BIS 633 1381119

¹⁴ Visie op onderwijs in Leidschendam-Voorburg, september 2015

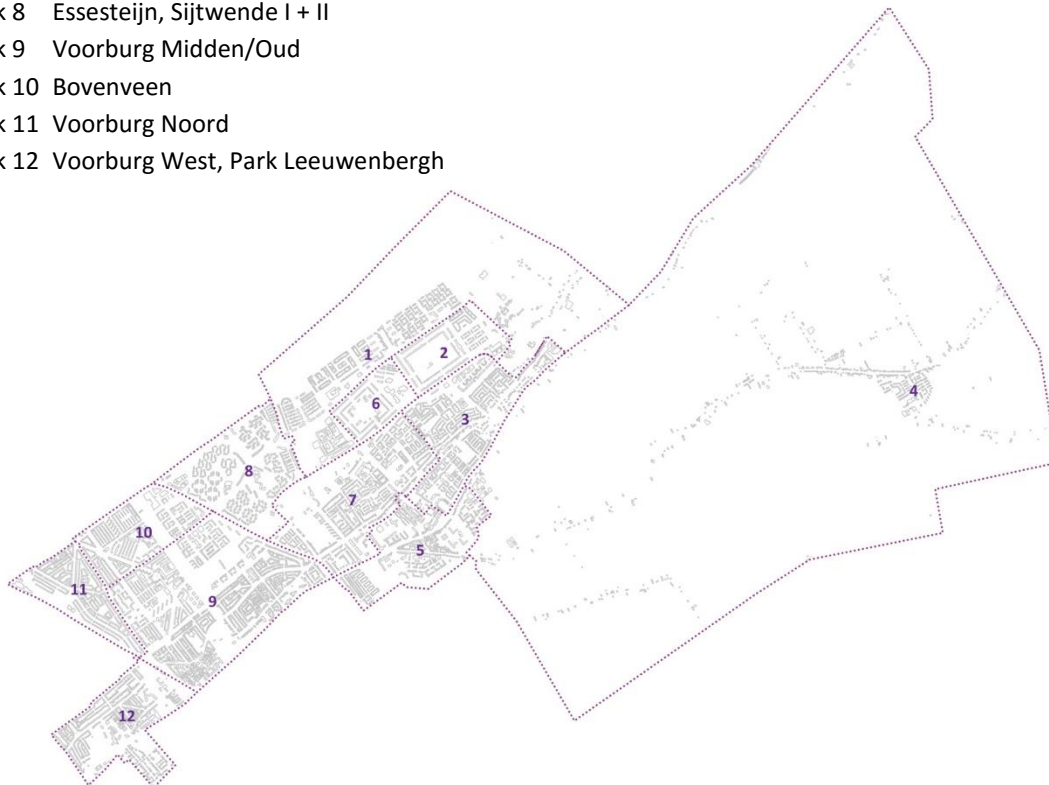
¹⁵ http://wetten.overheid.nl/BWBR0008223/geldigheidsdatum_03-01-2016/informatie

Hoofdstuk 2 - Analyse speelruimte

2.1 DEMOGRAFISCHE ONTWIKKELINGEN

Om een goed beeld te krijgen van de verdeling van de doelgroep over de gemeente, is gekeken naar de demografische gegevens van de gemeente Leidschendam-Voorburg. Hierbij is gebruik gemaakt van de volgende wijkindeling.

- Wijk 1 Leidschenhage, Park Veursehout, De Zijde, Duivenvoorde, Schakenbosch, buitengebied ten westen Vliet
- Wijk 2 Prinsenhof
- Wijk 3 't Lien, De Rietvink
- Wijk 4 Stompwijk, Landelijk Gebied ten oosten van de Vliet
- Wijk 5 Damcentrum, Klein Plaspoelpolder, Leidschendam-Zuid, Zeeheldenwijk
- Wijk 6 De Heuvel, Amstelwijk
- Wijk 7 Damsigt, Verzetsheldenwijk, Raadhuiskwartier, Sijtwende III en V
- Wijk 8 Essesteijn, Sijtwende I + II
- Wijk 9 Voorburg Midden/Oud
- Wijk 10 Bovenveen
- Wijk 11 Voorburg Noord
- Wijk 12 Voorburg West, Park Leeuwenbergh

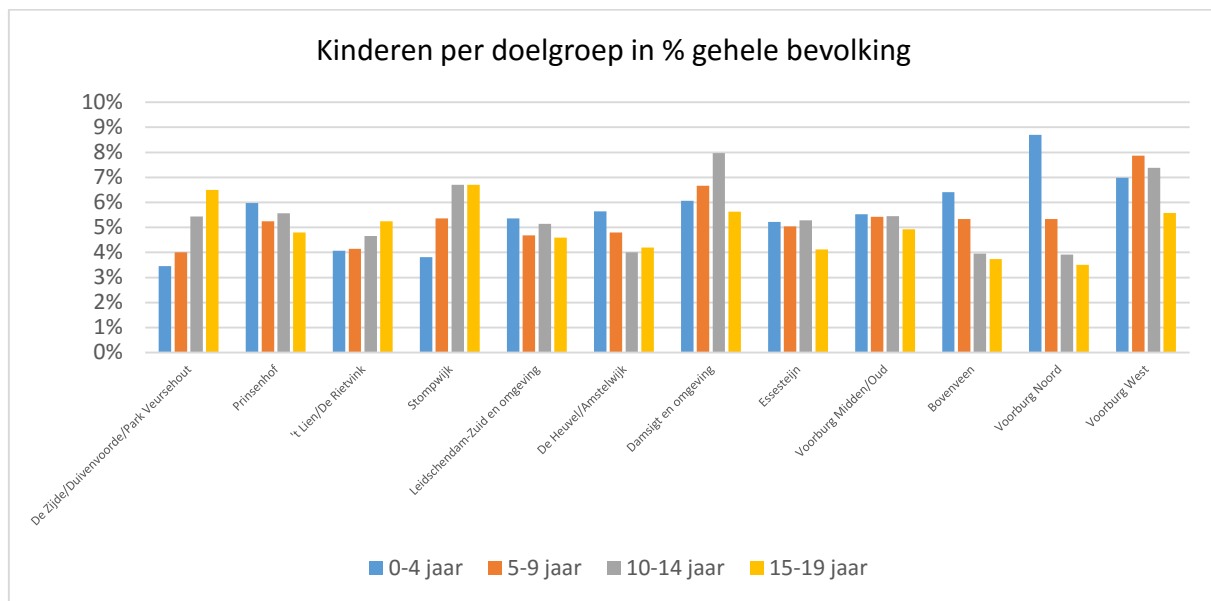

Afbeelding 8 - Wijkindeling gemeente Leidschendam-Voorburg

Huidige stand van zaken

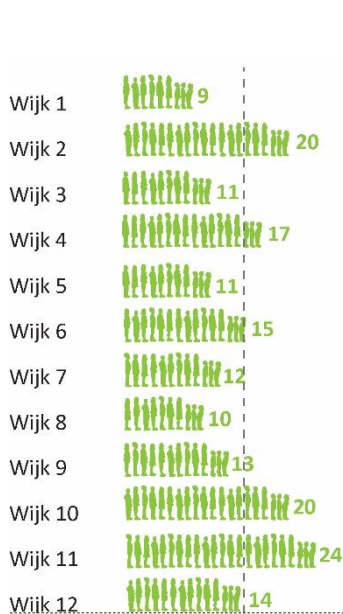
In de gemeente Leidschendam-Voorburg wonen op het moment van schrijven 15.643 kinderen en jongeren binnen de leeftijdscategorie van 0 t/m 19 jaar. Dit is, uitgaande van een totale bevolking van 73.339, een percentage van 21,3%. Belangrijk is om te vermelden dat de gemeente Leidschendam-Voorburg is vergeleken met omliggende gemeentes een 'grijze gemeente' is; de doelgroep 65+ betreft in Leidschendam-Voorburg 22% van de inwoners, in de omliggende gemeentes is dit percentage veel lager: Delft (15%), Den Haag (14%), Leiden (14%) en Zoetermeer (16%) (www.cbs.nl). Steeds meer grootouders passen op hun kleinkinderen, waardoor de vraag naar speelruimte los wordt getrokken van alleen de aanwezige inwoners van 0 t/m 19 jaar.

In onderstaande grafiek is de demografische opbouw en verhoudingen tussen de doelgroepen gevisualiseerd, waarin te zien is dat in de meeste wijken de verhoudingen tussen de verschillende doelgroepen elkaar niet veel ontlopen. Interessant hier is bijvoorbeeld dat de wijk Voorburg-Noord duidelijk aan het verjongen is.

Afbeelding 9 - Kinderen per doelgroep per buurt, als percentage van de gehele bevolking van de buurt.

De vraag naar speelruimte wordt beïnvloed door het aantal kinderen per wijk, de hoeveelheid beschikbare ruimte en de soort beschikbare ruimte. In afbeelding 10 is weergegeven dat in de wijken 2 (Prinsenhof), 10 (Bovenveen) en 11 (Voorburg Noord) de kinddichtheid boven het gemiddelde in de gemeente ligt. In figuur 6 is te zien dat deze wijken ook sterk verstedelijkt zijn, waardoor deze wijken extra aandacht verdienen.

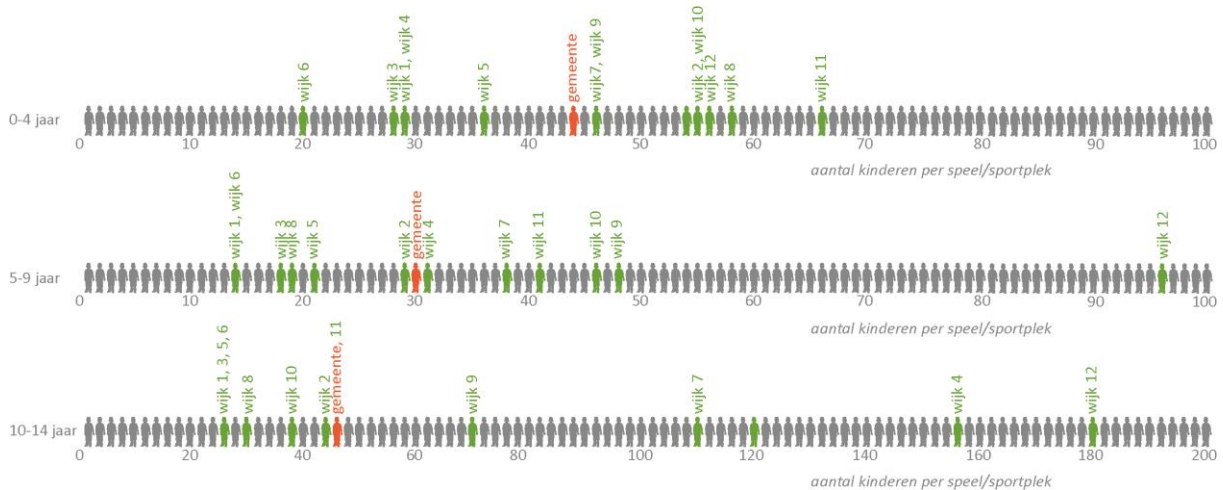

Afbeelding 10 - Kinddichtheid

Afbeelding 11 - Stedelijkheid (OAD: omgevingsadressendichtheid, www.cbs.nl)

De druk op de formele speelruimte is weer te geven door te kijken naar het aantal kinderen per doelgroep per speel/sportplek in de verschillende wijken. In de onderstaande figuur is weergegeven hoe de verschillende wijken zich verhouden tot het gemiddelde in de gemeente. Hoe dichter de wijken opeen staan hoe gelijkmatiger verdeeld. Uitschieters naar boven tonen een mogelijk tekort aan formele speelplekken, uitschieters naar beneden een mogelijk overschot. Belangrijk is om de uitschieters per doelgroep extra aandacht te geven. De doelgroep 15-19 jaar is niet in de onderstaande figuur weergegeven omdat deze doelgroep niet gebonden is aan wijkgrenzen.

Afbeelding 12 - Aantal kinderen per doelgroep per speelplek per wijk.

Demografische prognose

Naar verwachting zal de grijze druk (verhouding aantal ouderen op beroepsbevolking) in de huidige wijken in overeenstemming met de landelijke cijfers toenemen terwijl de groene druk (aantal jeugdigen op beroepsbevolking) in dezelfde wijken afneemt. Dit heeft tot gevolg dat de speelruimtebehoefte ook de komende periode aan verandering onderhevig zal zijn en in de toekomst een ander karakter zal krijgen. Het is raadzaam dit proces te blijven monitoren en met enige regelmaat een stand van zaken op te stellen wat betreft de demografische samenstelling per buurt.

In buurten waar geen natuurlijke aanwas is van jonge gezinnen zullen leeftijdsgroepen simpelweg 'doorschuiven'. In een buurt waar nu bijvoorbeeld veel 5 tot 9-jarigen wonen, wonen straks veel 10 tot 14-jarigen als er van onderuit geen nieuwe aanwas komt. Uiteindelijk leidt dit tot een situatie waarin de kinderen het ouderlijk huis verlaten en ouders langzamerhand de rol van grootouders vervullen. Een gezonde doorstroming in een buurt zorgt ervoor dat een gevarieerde leeftijdsopbouw ontstaat. In buurten waar de woningvoorraad en het voorzieningenniveau is ingericht voor (jonge) gezinnen maar waar ook ouderen gehuisvest kunnen worden is het aannemelijker dat een dergelijk doorstroming plaatsvindt dan in zeer eenzijdige wijken of wijken waar bijvoorbeeld basisscholen, speelplekjes en plantsoenen verdwijnen.

Adviezen zijn in dit rapport opgesteld aan de hand van de ruimtelijke situatie. Per wijk is gekeken naar de mogelijkheden, de wenselijke dekking en differentiatie binnen een wijk. Hierdoor ontstaat een algemeen dekkingsniveau dat ook in de toekomst in staat is om veranderingen in de vraag op te vangen. De huidige demografische situatie is daarnaast gelegd om te kijken of er zich grote conflicten zouden voordoen. Voor adviezen op korte termijn wordt uiteraard gekeken naar de huidige demografische samenstelling. Voor de latere termijn kan het raadzaam zijn het demografisch profiel te updaten om een gepaste accentverlegging te doen.

2.2 ANALYSE AANBOD

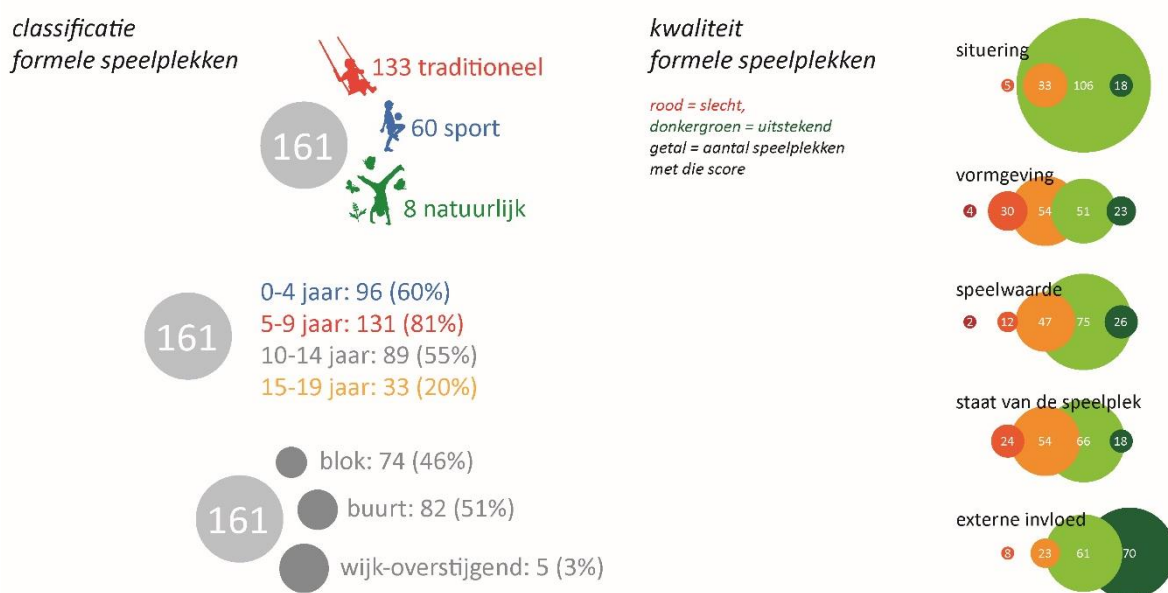
Veldinventarisatie

Om een goed beeld te krijgen van het huidige aanbod van de formele en informele speelruimte is een veldinventarisatie uitgevoerd in september/oktober 2015. Hierbij zijn alle speelplekken en wijken bezocht en in een Quicksan Speelruimte beoordeeld op de genoemde criteria voor formele en informele speelruimte zoals beschreven in hoofdstuk 1. Belangrijk aspect in de analyse van de vraag is de rol van barrières in de openbare ruimte. Tijdens de veldinventarisatie zijn deze barrières in kaart gebracht; het gaat hier om: spoorwegen, kanalen/watergangen, hoofdwegen (primair) en wegen (secundair). De barrières gelden vooral voor kinderen van 5-14 jaar. Jongere kinderen gaan niet zelfstandig op pad en oudere kinderen worden niet gebonden door dergelijke grenzen.

Formele speelruimte

In de gemeente liggen 161 formele speel/sportplekken, veelal evenredig verspreid over de 12 wijken. Een aantal locaties liggen op een schoolplein. Deze locaties zijn altijd openbaar toegankelijk en worden beheerd en onderhouden door de gemeente. Naar aanleiding van het Speelruimteplan 2005-2015 zijn hiervoor overeenkomsten aangegaan met Basisschool Essesteijn, De Wegwijzer (OBS Christina) en Basisschool De Zonnewijzer. De overige schoolpleinen worden beheerd en onderhouden door de scholen zelf. Allereerst zijn er verschillende pleinen die zijn afgesloten en alleen onder schooltijd toegankelijk zijn voor kinderen van de bewuste school. Ook zijn een aantal semi-openbare schoolpleinen; deze schoolpleinen na schooltijd open wanneer er nog leraren in het gebouw aanwezig zijn en zijn 's avonds en in het weekend afgesloten. Als laatste zijn er ook schoolpleinen die altijd toegankelijk zijn. Omdat deze pleinen niet in beheer zijn bij de gemeente, worden deze ook niet meegenomen in de analyse van het speelruimteaanbod: de gemeente heeft geen invloed op de inrichting en kan dus niet zondermeer uitgaan van de beschikbaarheid van deze formele speelruimte.

De 161 formele speel/sportplekken zijn beoordeeld in kwaliteit en geclassificeerd in stijl van inrichting, doelgroep en soort. Op die manier is er (per wijk) een beeld gevormd van de diversiteit. De resultaten van deze Quicksan Formele Speelruimte is weergegeven in onderstaande figuur (voor meer detailinformatie, zie het fotoboek speelruimte, bijlage 2). Globale conclusie is dat de kwaliteit van de formele speelruimte in de gemeente Leidschendam-Voorburg van goede kwaliteit is.

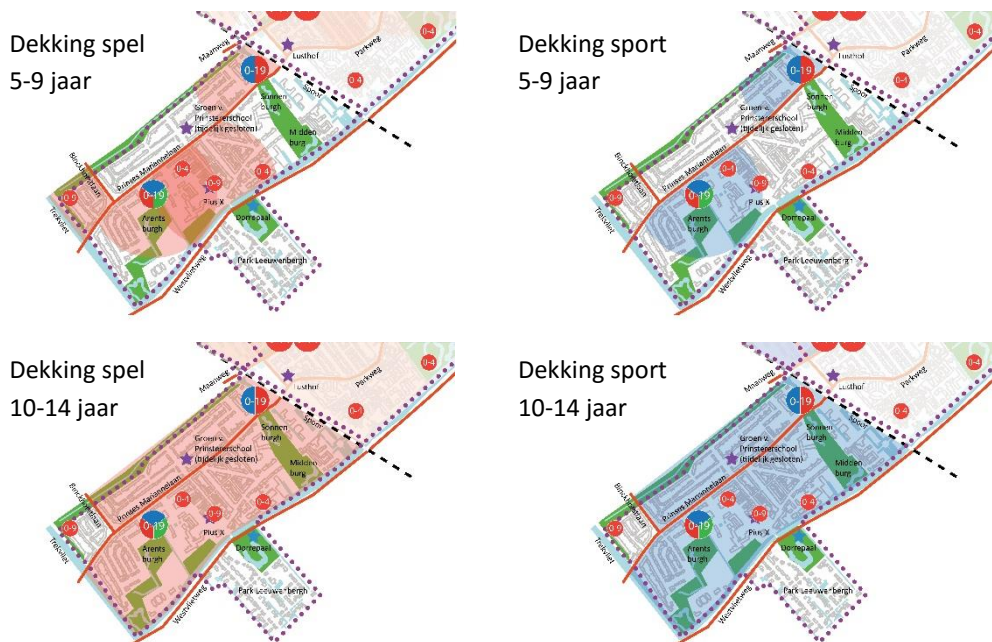

Afbeelding 13 - Resultaten Quicksan Formele Speelruimte

Naast een inhoudelijke scan is gekeken naar de locatie en ligging om een uitspraak te kunnen doen over de spreiding en dekking van de speel/sportplekken in de gemeente. Deze informatie is weergegeven in dekkingskaarten, te vinden in bijlage 1. Bij het opstellen van deze 'dekkingskaarten' ligt de focus op de doelgroepen 5-9 jaar en 10-14 jaar. Deze doelgroepen worden gemaakt namelijk bij het zelfstandig gebruik maken van een speelplek beïnvloed door de aanwezigheid van barrières. Kijkend naar de kaarten, kan gezegd worden dat er bijna overal in de gemeente voldoende speelruimte aanwezig is. Uit deze kaarten volgen de volgende specifieke conclusies:

- Dekking speelplekken 5-9 jaar:**
 Elke locatie heeft een verzorgingsgebied in de vorm van een cirkel met een actieradius van 300m. Wanneer de dekking van alle locaties voor deze doelgroep wordt bekeken, blijkt dat de volgende gebieden aandacht verdienen: Voorburg West/Park Leeuwenbergh, Voorburg Oud, Bovenveen, Essesteijn en het Raadhuiskwartier.
- Dekking sportplekken 5-9 jaar:**
 Elke locatie heeft een verzorgingsgebied in de vorm van een cirkel met een actieradius van 300m. Wanneer de dekking van alle locaties voor deze doelgroep wordt bekeken, blijkt dat de dekking niet overal voldoende is. Toch is het niet nodig om voor deze doelgroep expliciet extra formele sportplekken aan te leggen. Deze doelgroep maakt namelijk meer gebruik van speelplekken dan van sportplekken en in de behoefte aan sportplekken kan ook worden voorzien door middel van aanbod van informele speelruimte.
- Dekking speelplekken 10-14 jaar**
 Elke locatie verzorgt een geheel barrièregebied, het gebied in de woonomgeving ingesloten door barrières. Wanneer men kijkt naar de dekking van de formele speelplekken voor deze doelgroep, dan blijkt dat de volgende gebieden aandacht verdienen: Voorburg Midden, Essesteijn, Raadhuiskwartier en Stompwijk.
- Dekking sportplekken 10-14 jaar**
 Elke locatie verzorgt een geheel barrièregebied, het gebied in de woonomgeving ingesloten door barrières. Wanneer men kijkt naar de dekking van de formele speelplekken voor deze doelgroep, dan blijkt dat de volgende gebieden aandacht verdienen: Voorburg Oud, Essesteijn, Verzetsheldenwijk en Damsigt.

Ter illustratie van het bovenstaande is in de onderstaande afbeelding te zien hoe voor wijk 12 de dekking voor de 2 verschillende doelgroepen op het gebied van sport en spel in de huidige situatie is.

Afbeelding 14- Dekkingskaarten wijk 12 (Voorburg West/Park Leeuwenbergh)

Informele speelruimte

De kwantiteit en kwaliteit van de informele speelruimte verschilt per wijk en kern. Bij een goede informele bespeelbaarheid is de behoefte aan formele speelplekken lager. Buurten die slecht scoren hebben goede formele speelplekken nodig of aanpassingen in de openbare ruimte.

Kijkend naar de scores in tabel 2, is te concluderen dat (bijna) in de gehele gemeente voldoende openbaar groen is om in te spelen. Alleen in Stompwijk is deze score laag. Hoewel hier veel buitengebied is, zijn de mogelijkheden om in het groen te ravotten beperkt voor de jongere doelgroep(en). In Leidschendam is het beter spelen op straat (verharding) dan in Voorburg, wat te wijten is aan de toegepaste bouwtypologieën in de twee kernen. Verder is er veel water in de gemeente aanwezig, maar zou dit meer bij spel betrokken kunnen worden. In het straatbeeld zijn weinig informele speelaanleidingen te vinden. Als laatste is de speelruimte in de verschillende wijken over het algemeen de speelruimte goed te bereiken (barrières).

wijk	groen	verharding	water	speelaanleiding	barrières
1 Duivenvoorde	+	o	+	--	+
2 Prinsenhof	+	+	+	o	+
3 De Rietvink, 't Lien	+	++	+	o	+
4 Stompwijk	-	o	-	+	+
5 Leidschendam Zuid e.o	o	+	o	-	+
6 De Heuvel, Amstelveen	+	+	o	o	+
7 Damsigt e.o.	+	+	o	-	o
8 Essesteijn	++	+	o	o	++
9 Voorburg Midden, Voorburg Oud	+	o	o	-	+
10 Bovenveen	+	o	o	-	+
11 Voorburg Noord	+	-	--	-	+
12 Voorburg West/Park Leeuwenberg	+	o	o	-	o

Tabel 2 – Resultaten Quickscan Informele Speelruimte

2.3 ANALYSE VRAAG

De gemeente heeft als uitgangspunt haar inwoners te betrekken bij de inrichting van speelruimte. De behoefte naar speelruimte is daarom door middel van verschillende vormen van participatie onderzocht.

Parallel aan de veldinventarisatie zijn wijkwandelingen gehouden. Met een playteam van 11 basisscholen bestaande uit kinderen wonend in de buurt van de school zijn wijkwandelingen of een speelruimtevergadering gehouden. Tijdens deze bijeenkomsten is met kinderen gepraat over hoe zij buitenspelen in hun buurt. Door middel van een gesprek met de buurtsportcoaches zijn de wensen van de jongeren in kaart gebracht. In de Leidschendam-Voorburg zijn vier buurtsportcoaches aangesteld, die met de doelgroep van 15-19 jaar het gesprek aangaan en zich sterk maken voor een passend aanbod. Deze buurtsportcoaches richten zich op 4 aandachtswijken (De Heuvel, Prinsenhof, Bovenveen en Voorburg Noord). Een belangrijk item voor de coaches is het beschikbaar hebben van complete en multifunctionele plekken om een programma aan te kunnen bieden. Zo kunnen activiteiten worden georganiseerd om op een positieve manier overlast tegen te gaan.

Afbeelding 15 - Wijkwandeling met Basisschool de Vliethorst samen met Wethouder Stemerding

Ook is er een online vragenlijst opgesteld welke in te vullen was door kinderen en volwassenen. Via deze vragenlijst is zowel algemene informatie over buitenspelen verkregen, als specifieke informatie per wijk. Op basis van de verkregen informatie uit de veldinventarisatie en de verschillende vormen van participatie zoals hierboven beschreven is een concept-visie opgesteld. Deze nieuwe visie is in concept gepresenteerd aan bewoners tijdens 7 bewonersavonden.

Via deze verschillende kanalen is informatie ingewonnen welke relevant is voor de gehele gemeente en informatie gespecificeerd per wijk. Algemene resultaten zijn terug te vinden in bijlage 3, specifieke informatie per wijk komt terug in de visie per wijk bijlage 4.

2.4 RELEVANTE ONTWIKKELINGEN

Structuurvisie Ruimte voor Wensen 2040

In dit document wordt de ruimtelijke toekomstvisie voor de gemeente geschetst tot het jaar 2040. Het doel is om de gemeente te positioneren als 'aantrekkelijke groene duurzame woon-werkstad'. In het plan wordt onder andere aangegeven dat het migratiesaldo van de leeftijdsgroep 25 tot 45 is al jaren negatief is. 'Een gemeente binnen de dynamische metropoolregio Rotterdam- Den Haag met een grote diversiteit aan woon- en werkmilieus biedt kansen om juist deze groep aan te trekken en vast te houden. Daar komt bij dat de omvang van de beroepsbevolking de komende jaren niet meer toeneemt of zelfs zal afnemen. Met een sterke positionering binnen de regio wil de gemeente Leidschendam-Voorburg gezinnen met kinderen en hoogopgeleide kenniswerkers aantrekken. De nieuwe instroom is gewenst voor een gezonde en evenwichtige ontwikkeling van de gemeente.'

- Binnen deze visie is onder de ambitie en visie voor stedelijk gebied het doel 'Versterking groene woonstad' omschreven. 'Wij hebben de ambitie om een groei van maximaal 5% van de bevolking te faciliteren en 80% van de (woning) bouwopgave binnenstedelijk te realiseren onder voorwaarde dat dit niet ten koste gaat van het groene karakter van de stad en de bestaande groene woonmilieus. De bouwopgave wordt gerealiseerd binnen de bestaande wijken, kerncentra, rondom stationslocaties en in de Duivenvoordecorridor aan de stadsrand. Het verbeteren van de aantrekkelijke groene woonstad is de leidraad voor de verbetering en uitbreiding van de woonmilieus. De bestaande kwaliteiten en diversiteiten in woonmilieus vormen het vertrekpunt bij intensivering van het ruimtelijk programma. De gemeente streeft naar een diversiteit in woonmilieus en een onderscheidend woonklimaat in de regio aansluitend op de positionering en de woningbehoefte en woningmarkt.'

Het realiseren en onderhouden van aantrekkelijke (groene) speel- en sportruimte kan voor deze ambitie een belangrijk rol spelen.

Water- en rioleringsplan Leidschendam-Voorburg, November 2015

In dit plan wordt de visie op de hele waterketen beschreven ten behoeve van verdere verduurzaming van het watersysteem. Voor het Speelruimteplan zijn een aantal onderwerpen relevant.

- Het 'Scheiden schoon en vuil water door afkoppelen verhard oppervlak' maakt deel uit van de strategie voor de planperiode 2016-2021. Bij de keuze voor afkoppelen geldt als randvoorwaarde dat het oppervlaktewatersysteem voldoende ruimte heeft om de extra afvoer te bergen en af te voeren, hiervoor wordt afstemming gezocht met het waterschap. Mogelijk zijn aanvullende maatregelen nodig om risico's op water - overlast vanuit het oppervlaktewater niet te laten toenemen. De gemeente streeft per wijk (waar mogelijk) naar een groene inrichting, minder verharding, ontharden en het toepassen van infiltratievoorzieningen. Ook de aanleg van wadi's of overstroombare oevers zijn mogelijkheden om water vertraagd af te voeren en piekwaterstanden in het oppervlaktewater te verlagen.
- Bij de beschrijving van het watersysteem (bijlage V, Water- en rioleringsplan) wordt aangegeven dat het waterbeheer creatief moet zijn. 'Creatief waterbeheer betekent ruimte voor avontuur en oog voor parels. (...) Maar het is de bedoeling ook nieuwe parels te creëren door water meer zichtbaar, beleefbaar en avontuurlijk te maken, bijvoorbeeld door het aanleggen van prominent aanwezige vegetatiedaken en waterspeeltuinen.' Er wordt onder andere gesteld: 'Water moet je beleven'. 'Van de zone langs het spoor maken we een bijzonder leefgebied voor planten en dieren en een avontuurlijk verblijfgebied voor de inwoners van de stad. Op sommige plekken is vernatting mogelijk. Daar mogen meer moerasachtige gebiedjes komen, een bredere watergang, plekken om te vissen en met schepnetjes in de weer te zijn, hutten

te bouwen en te wandelen. Het mag een plek worden waar vissen, amfibieën en watervogels zich thuis voelen. In de Prinsenhof is een waterspeelplek waar we regenwater vanaf de verharding via goten en stuwtdjes naar nieuwe waterpartij leiden. In de Leidschendammerhout mag je vieze voeten krijgen. Bij de slootjes kun je kijken naar kikkers en libellen en met je schepnet kun je vissen uit het water halen.'

- Bij de beschrijving van het watersysteem (bijlage V, water- en rioleringsplan) wordt ook aangegeven water het karakter van wijken kan versterken. 'Daarvoor is een nieuwe manier van inrichten nodig, bijvoorbeeld door te werken met bruggen in plaats van duikers, met natuurlijke oevers in plaats van beschoeiing, maar ook door het aanleggen van harde stenen kades of steigertjes en terrassen op plaatsen waar het stadsbeeld daarom vraagt. Met de kindvriendelijkheid en veiligheid van maatregelen wordt bij de uitvoering rekening gehouden. De waterschappen hebben richtlijnen en advies voor inrichting van bijvoorbeeld natuurvriendelijke oevers. Er wordt verder ingegaan op de 'potentie van water'. 'Water kan op veel terreinen iets betekenen, bijvoorbeeld op het gebied van ontspanning en recreatie. Water dicht bij huis zorgt dat mensen langs het water kunnen wandelen, varen, vissen en schaatsen. Daarom gaan we wandelpaden langs het water aanleggen met af en toe een extra brug en bruggen in plaats van duikers zodat je in je bootje of schaatsend je omgeving vanaf het water kunt verkennen.' Per wijk worden ingrepen beschreven die invloed hebben op de bespeelbaarheid van de openbare (informele speel) ruimte.

Nieuwbouwprojecten

In de komende 10 jaar staan er diverse nieuwbouwprojecten op stapel. Hieronder worden vier projecten genoemd waarbij aandacht aan de vraag naar (extra) speel/sportruimte belangrijk is. Bij realisatie van woningbouw moet worden bekeken of de aanwezige speelruimte in de buurt voldoende is. Indien nodig, zal er extra speelruimte moeten worden gerealiseerd.

- Schakenbosch, Leidschendam
Op termijn zal in hier woningbouw worden gerealiseerd. Op dit moment wordt besproken of in de bestaande gebouwen op terrein een tijdelijk AZC kan worden gevestigd. Het voorstel aan het COA is te starten met een AZC voor 200 personen, voor een periode van 5 jaar. Een doorgroei naar 400 bewoners in 2016 is mogelijk als aan randvoorwaarden op het gebied van veiligheid, communicatie, onderwijs en dagbesteding wordt voldaan. Bij de realisatie van een AZC moet bekeken worden of hier tijdelijke speelruimte kan worden gerealiseerd, mogelijk met een natuurlijk karakter. Deze speelruimte kan ook als aanvulling dienen op de speelruimte in de wijk Prinsenhof (laagbouw), indien deze goed bereikbaar is.
- CBS-terrein, Voorburg
De werklocatie van het oude CBS-kantoor wordt veranderd in een woongebied. Uitgangspunt is een duurzame, toekomstgerichte, kindvriendelijke woonwijk. Op dit terrein is het streven ongeveer 200 woningen en appartementen te realiseren. Het gebied ligt direct naast het Loo-park. Hierdoor ontstaat een kindvriendelijke woonwijk met een groene uitstraling. Het plan bevat zowel eengezinswoningen (met een grote tuin of terras) als appartementen. Het streven is in 2017 met de woonwijk klaar te zijn.
- Parnashofweg, Leidschendam
Op het moment van schrijven wordt een onderzoek uitgevoerd naar de haalbaarheid van de herontwikkeling van het bedrijventerrein aan de Parnashofweg/Veursestraatweg te Leidschendam naar een woningbouwlocatie.
- Klein plaspoelpolder, Leidschendam
Klein Plaspoelpolder krijgt in het nieuwe plan een groene omgeving met veel water, waar men kan wonen en op plaatsen waar dat passend is ook kan werken.

2.5 CONCLUSIE VRAAG EN AANBOD SPEELRUIMTE

In de onderstaande tabel is alle input van de analyse samengevoegd in één overzicht, concluderend met een actie te nemen in de visie. Deze acties zijn uitgewerkt in bijlage 4.

	speelvraag	informeel		formeel			actie
	demografie vs stedelijkheid	aanbod	kwaliteit	dekking	kwaliteit	diversiteit, aandacht aan:	
1 Duivenvoorde	laag	goed	+	evenredig verdeeld	+	natuur / plein	verbeteren diversiteit
2 Prinsenhof	hoog	goed	+	overschot	+	natuur / plein	verbeteren diversiteit
3 De Rietvink, 't Lien	laag	goed	+	overschot	+	natuur / plein	verbeteren diversiteit
4 Stompwijk	laag	voldoende	o	minimaal	+	natuur / plein	verbeteren diversiteit en dekking
5 Leidschendam Zuid e.o	gemiddeld	goed	+	evenredig verdeeld	+	natuur / plein	verbeteren diversiteit
6 De Heuvel, Amstelwijk	gemiddeld	goed	+	evenredig verdeeld	+	natuur / plein / sport	verbeteren diversiteit
7 Damsigt e.o.	hoog	goed	+	tekort	+	natuur / plein	verbeteren diversiteit en dekking
8 Essesteijn	gemiddeld	goed	++	ongelijk verdeeld	+	natuur / plein	verbeteren diversiteit en dekking
9 Voorburg Midden & Oud	hoog	voldoende	+	tekort	+	natuur / plein / sport	verbeteren diversiteit en dekking
10 Bovenveen	hoog	voldoende	+	ongelijk verdeeld	+	natuur / plein	verbeteren diversiteit en dekking
11 Voorburg Noord	zeer hoog	voldoende	o	evenredig verdeeld	+	natuur / plein	verbeteren diversiteit
12 Voorburg West Park Leeuwenbergh	hoog	voldoende	o	tekort	+	natuur / plein	verbeteren diversiteit en dekking

Tabel 4 – Overzicht resultaten analyse speelruimte Leidschendam Voorburg per wijk.

Hoofdstuk 3 – Visie op speelruimte in Leidschendam-Voorburg

De kwaliteit van zowel de formele als de informele speelruimte moet dusdanig hoog zijn dat deze uitnodigt tot spel en ontmoeting van gebruikers. Hiertoe zijn op basis van de uitgangspunten voor speelruimte (hoofdstuk 1) en de analyse (hoofdstuk 2) één doelstelling en 3 ambities opgesteld. Dit doel en deze ambities worden in paragraaf 3.2 verwerkt in richtlijnen waaraan de speelruimte in de gemeente zou moeten voldoen. Deze richtlijnen worden vervolgens toegepast op de 12 wijken, wat resulteert in aanbevelingen per wijk (bijlage 4).

In de uitgangspunten voor speelruimte (hoofdstuk 1) wordt niet verwezen naar uniforme normen, maar wordt het belang benadrukt van de spreiding en diversiteit van de speelruimte in de woonomgeving en de (on)mogelijkheden die samenhangen met de ruimtelijke context. Hierdoor ontstaat geen uniform, concreet maar ook star beleidsplan dat voor de hele gemeente geldt, maar een visiedocument waarin ruimte wordt geboden om maatwerk te bieden op specifieke opgaven op wijk- of buurniveau. Op gemeentelijk niveau volstaan daarbij hoofdlijnen en ambities voor de kwaliteit van het speelruimteaanbod.

3.1 DOELSTELLING EN AMBITIES

De doelstelling van het Speelruimteplan voor de komende 10 jaar zal de volgende zijn:

Het waarborgen van goede en voldoende formele en informele speel- en sportmogelijkheden in de openbare ruimte.

Deze doelstelling is gebaseerd op die van het huidige Speelruimteplan 2005-2015, welke luidde: 'het waarborgen van goede en voldoende formele en informele speelmogelijkheden voor de jeugd in de openbare ruimte'. De toevoeging 'voor de jeugd' wordt verwijderd en het woord sport wordt toegevoegd. Hoewel dit plan zich hoofdzakelijk richt op de doelgroep 0 t/m 19 jaar, streeft de gemeente ernaar de speel- en sportmogelijkheden aantrekkelijk te maken voor alle inwoners van Leidschendam, Voorburg en Stompwijk.

1. Zorgen voor volledige dekking speel/sportplekken

Het is belangrijk dat er in de gehele gemeente voldoende speel- en sportruimte wordt aangeboden voor alle leeftijden. Er wordt dus niet alleen gekeken naar de inhoudelijke kwaliteit, maar ook naar de verdeling: de dekking van het aanbod van speel- en sportruimte. De gemeente streeft ernaar dat er in Leidschendam, Voorburg en Stompwijk een volledige dekking aanwezig is.

2. Meer diversiteit binnen de reeds aanwezige sportlocaties

In de gemeente zijn voldoende sportlocaties aanwezig, maar sluiten die wel aan op de wensen van de gebruikers? De gemeente wil in overleg met de gebruikers een aantal van de huidige sportplekken een nieuwe impuls geven door de inrichting te vernieuwen of aan te vullen. Op die manier worden verschillende locaties niet alleen geschikt voor kinderen en jongeren, maar voor alle inwoners van de gemeente. Dit sluit aan bij de missie van de sportvisie 2016-2020: Leidschendam-Voorburg is dé sport- en bewegegemeente van Nederland¹⁶.

3. Meer diversiteit in aanbod: vergroenen van speelruimte

De gemeente wil de kinderen en jongeren meer diversiteit in aanbod van speelruimte aanbieden. Om het bestaande aanbod van voornamelijk sport en traditioneel spel te verbreden, zullen er verschillende bestaande locaties op termijn ingericht worden als natuurlijke avontuurlijke ravotplekken. Dit sluit aan op de visie om het groene imago van de gemeente te versterken¹⁷ en om door meer vergroening en minder verharding wateroverlast tegen te gaan¹⁸.

¹⁶ Visiekaart_Sport en Bewegen_Definitief; visie op sport en bewegen 2016-2020

¹⁷ Structuurvisie Ruimte voor Wensen 2040, Herijking 2012

¹⁸ Water- en rioleringsplan Leidschendam-Voorburg, November 2015

3.2 RICHTLIJNEN SPEELRUIMTEPLAN

Richtlijn 1

Het gehele woonoppervlak (excl buitengebied) van de gemeente wordt gedekt door speel- en sportplekken.

- De formele speelplekken voor 5-9 jaar en de formele sport en speelplekken voor 10-14 jaar liggen geografisch gelijkmatig verdeeld over de gemeente: hierbij is de spreiding en dekking het uitgangspunt, het kinderaantal is ondergeschikt. Een volledige dekking voor sportplekken voor de leeftijdscategorie van 5-9 jaar is niet nodig, omdat zij voor sporten niet altijd een formele sportplek nodig hebben. Een volledige dekking kan worden bereikt door:
 - Nieuwe speel/sportplekken aan te leggen
 - De doelgroep van een bestaande sport/speelplek uit te breiden of aan te passen.
- Kinderen in de leeftijdscategorie van 0-4 jaar maken niet zelfstandig gebruik van formele speelruimte, het is dan ook niet nodig formele speelplekken specifiek en alleen voor deze doelgroep aan te leggen. Indien speelruimte voor 0-4 jaar gewenst wordt door bewoners, kan formele speelruimte voor deze doelgroep worden toegevoegd aan een formele speelplek voor 5-9 jaar.
- Voor de oudste leeftijdscategorie 15-19 ligt er in iedere wijk ten minste één sport/ontmoetingsplek, waar het mogelijk is een programma te starten. Bij deze locaties wordt uitgegaan van een dekkingsgebied met een radius van 1 km.

Richtlijn 2

In Leidschendam-Voorburg is kwalitatief goede speelruimte aanwezig.

- De formele speelruimte is veilig en voldoet aan de wettelijke eisen zoals voorgeschreven staat in de WAS¹⁹.
- Per wijk dient een gedifferentieerd aanbod van speelruimten aanwezig te zijn volgens de zogenaamde 'Schijf van Vijf' voor buitenspelen.
 - Meer diversiteit binnen de reeds aanwezige sportlocaties. De inrichting dient beter aan te sluiten op de wensen van de gebruikers. Verschillende centrale bestaande sportplekken zullen een impuls krijgen door de inrichten aan te passen of aan te vullen. De voorkeur gaat uit naar meervoudig ruimtegebruik van een locatie; in inhoud (verschillende sporten) en in doelgroep (verschillende leeftijdscategorieën).
 - Meer diversiteit in aanbod: vergroenen van speelruimte. Verschillende bestaande traditionele speelplekken zullen volgens de vervangingsplanning worden heringericht met een groen karakter.
- Soorten formele speelplekken:
 - **Blokplek:** er worden geen extra blokplekken voor 0-4 jaar aangelegd. Speelfuncties voor 0-4 jaar worden toegevoegd aan locaties voor 5-9 jaar. Blokplekken worden aangelegd ter ondersteuning van buurt- en wijk-overstijgende plekken.
 - **Buurtplek:** op een buurtplek wordt altijd een brede doelgroep bedient (0-9 jaar of 5-14 jaar).
 - **Wijk-overstijgende plek:** Per wijk dient tenminste 1 wijk-overstijgende plek aanwezig te zijn waar de gehele wijk en omliggende wijken gebruik van kan maken. Bij inrichting van een dergelijke plek dient gekeken te worden naar een aanvullende inrichting op de reeds bestaande wijk-overstijgende plekken.

¹⁹ Warenwetbesluit Attractie- en Speeltoestellen, wetten.overheid.nl

- Speelruimte dient uitnodigend te zijn en niet onttrokken te worden aan de overige openbare ruimte. Formele speelplekken hoeven daarom ook niet per definitie begrenst te worden door hekwerken of hagen, tenzij de veiligheidssituatie ter plekke hierom vraagt.
- Kinderen zowel jong als oud leggen een claim op de openbare ruimte. Maatregelen moeten genomen worden om onnodige (geluids)overlast te beperken door bijvoorbeeld in te zetten op geluidsarme ballenvangers, anderzijds is de claim op de ruimte voor spelen en sporten gerechtvaardigd en is een tolerante houding, ook bij mogelijke overlast, nodig. Het geluid van spelende kinderen is geen reden om een speelplek te verwijderen. Wel kan ingezet worden op kleine aanpassingen of bebording.
- Bij de inrichting van speelplekken dient op strategische locaties gekeken te worden naar wenselijke aanpassingen of toevoegingen voor bijzondere doelgroepen. Het verdient voorkeur om plekken voor bijzondere doelgroepen altijd te integreren in de bestaande speelruimte.
- Om kwalitatieve speelruimte in stand te houden wordt omwille van het beheer bij voorkeur gebruik gemaakt van vaste ondergronden en duurzame materialen. Omwille van de gewenste diversiteit, bestaande context of wensen van bewoners kan hiervan afgeweken worden. Zandbakken worden niet in beheer van de gemeente opgenomen.

Richtlijn 3

De beschikbare financiële middelen zijn kaderstellend

Vast onderhoudsbudget formele speelruimte per jaar: € 101.600,-

- Het budget bestaat uit: uitbesteed werk: €86.400,- en bouwmaterialen: € 15.200,-
- De speelruimte is duurzaam en aantrekkelijk, het onderhoudsniveau sluit hierop aan.

Vast vervangingsbudget formele speelruimte per jaar: € 420.000,-

- Dit budget dient voor het jaarlijks vervangen van toestellen en ondergronden. Het vervangingsbedrag is inclusief 15% VAT kosten.
- Hekwerken (excl. ballenvangers en sportkooien), afvalbakken, bankjes en bebording vallen buiten dit budget.
- De gehanteerde afschrijvingstermijn van formele speelruimte bij nieuw aan te leggen of heringerichte speelplekken is 12 jaar. Bij het inrichtingsproces dient hier met het ontwerp en de materialisatie rekening mee te worden gehouden.

Richtlijn 4

Bewoners dienen te worden betrokken bij beslissingen tot het aanpassen van de speelruimte door middel van participatietrajecten.

- Omwonenden worden altijd betrokken bij de (her)inrichting van speelruimte: de gemeente is continu op zoek naar de meest effectieve en innovatieve manieren om bewoners bij het ontwerpproces te betrekken.
- Uitgangspunten gemeente bij verschillende soorten bewonersinitiatieven:
 - Wanneer er een verzoek voor herinrichting van bestaande speel/sportplek binnenkomt, wordt bekeken of dit verzoek past binnen de ambities van het speelruimteplan en binnen de vervangingsplanning. Indien dit niet het geval is, wordt niet aan het verzoek voldaan.
 - Wanneer er een verzoek voor realisatie van extra speelruimte binnenkomt wordt allereerst bekeken of dit verzoek past binnen de ambities van het speelruimteplan; is er geadviseerd nieuwe speelruimte aan te leggen? Daarnaast dient er voor realisatie ruimte te zijn binnen het bestaande budget. Indien dit niet het geval is, wordt niet aan het verzoek voldaan.
 - Wanneer er een verzoek voor extra speelruimte in de vorm van zelfbouw binnenkomt, dient eerst te worden bekeken of dit verzoek betrekking heeft op een bestaande locatie of op een nieuwe locatie (zie bovenstaande twee punten). Wanneer er ruimte is voor zelfbouw, geeft de gemeente duidelijke kaders aan voor ontwerp en aanleg om de veiligheid en speelwaarde te kunnen waarborgen. De gemeente dient ten allen tijde gedurende het gehele proces te worden door de initiatiefnemer.
 - Wanneer er een verzoek voor zelfbeheer van een formele speelplekken binnenkomt gaat de gemeente het gesprek aan om te kijken wat de mogelijkheden zijn.
 - Braakliggende terreinen of toekomstige bouw kavels waar de gemeente eigenaar van is, kunnen bij een verzoek vanuit de buurt ingezet worden als tijdelijke speelruimte. Het uitgangspunt hierbij is een simpele inrichting met speelaanleidingen en eventueel hergebruik van toestellen die opgeslagen liggen. Dit vanwege de kosten en het tijdelijke karakter. De kosten moeten opwegen tegen de duur van de beschikbaarheid van het terrein.
- De gemeente heeft de indruk dat niet alle inwoners het aanbod van speel- en sportplekken bij hen in de buurt of wijk (en daarbuiten) kennen. De gemeente wil bekendheid geven door het aanbod van speel- en sportruimte weer te geven via bijvoorbeeld de website van de gemeente en/of een app: de juiste manier moet nog worden onderzocht. Door bekendheid te geven worden bewoners aangezet tot gebruik van de sport- en speelplekken: 'zien bewegen doet bewegen'

Richtlijn 5

Bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen dient speelruimte een vast onderdeel te zijn van het ruimtelijk kader.

- Er dient aandacht te worden besteed aan zowel formele als informele speelruimte.
- De speelruimte dient ingericht te worden volgens de bovenstaande richtlijnen.
- Wanneer er bij ontwikkellocaties voor woningbouw openbare ruimte wordt gerealiseerd met daarbij formele speelruimte, dan is dit areaaluitbreiding. Voor de vervanging van deze voorzieningen is extra investeringskrediet nodig in het meerjareninvesteringsplan.

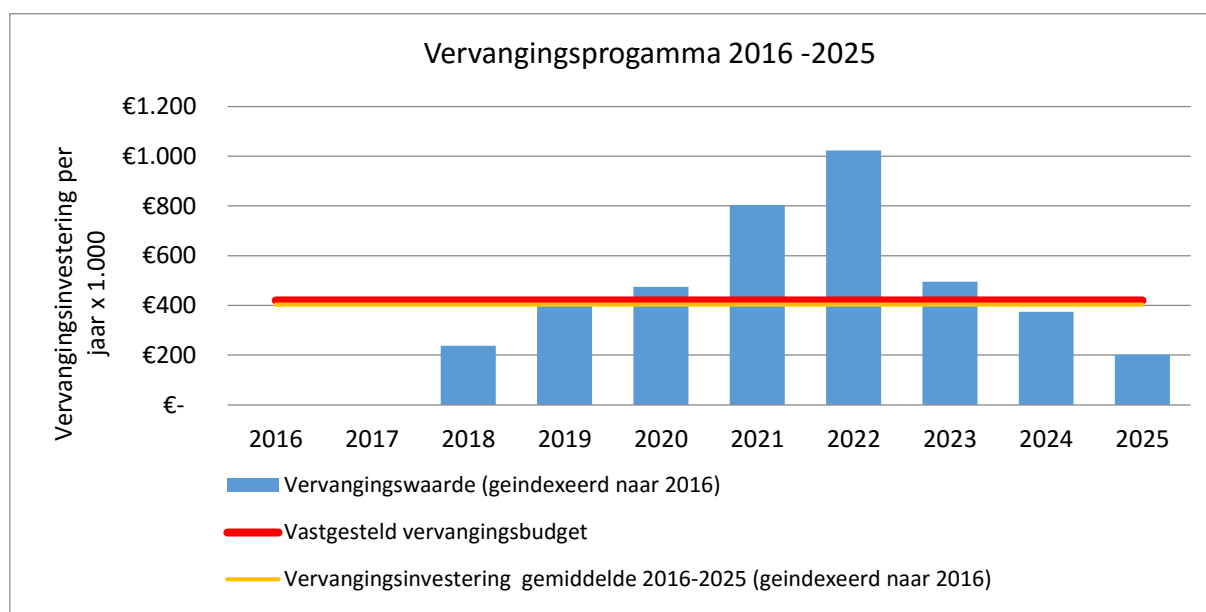
3.3 FINANCIËN

De gemeente maakt gebruik van een online beheersysteem. In dit systeem worden de vervangingskosten en onderhoudskosten per toestel en per locatie weergegeven. Om een reëel beeld te kunnen geven, is de vervangingswaarde (aanschafwaarde ten tijde van aankoop) van de speeltoestellen en bijbehorende (valdempende) ondergronden geïndexeerd met een percentage van 2,5% per jaar, doorgerekend tot 2016.

Huidige situatie

Op dit moment liggen er in de gemeente 159 formele speelplekken en staan er 2 locaties in de planning om te worden gerealiseerd (plan Damcentrum). De bestaande 159 formele speelplekken hebben een gezamenlijke waarde van € 4.999.829 (geïndexeerd naar 2016). Dit betekent dat een formele speel/sportlocatie een gemiddelde waarde heeft van € 31.445.

Er is gekeken naar de vervangingsplanning om het huidige areaal voor de komende 10 jaar in stand te houden. Het beheersysteem geeft per locatie een gemiddeld vervangjaar aan. In de onderstaande grafiek is per jaar de benodigde totale vervangingsinvestering weergegeven. In deze grafiek wordt ook de benodigde gemiddelde vervangingsinvestering per jaar (oranje lijn) en het huidige vastgestelde beschikbare vervangingsbudget (rode lijn) weergegeven. Op basis van deze gegevens is het beschikbare vervangingsbudget voldoende om het huidige areaal in stand te houden. Wel moet de planning worden aangepast zodat de piek in 2022 wordt opgevangen; er zullen dus speeltoestellen en/of speelplekken in de planning naar voren worden geplaatst.

Afbeelding 16 – Vervangingsprogramma 2016-2025

Ook voor het onderhoud is een vastgesteld budget per jaar beschikbaar, wat uit ervaring van de gemeente voldoende is voor het onderhouden van het huidige areaal. Het beschikbare onderhoudsbudget wordt besteed aan externe werkzaamheden en wordt aangevuld met intern beschikbare uren.

Realisatie visie

Het streven is om de 3 ambities zoveel mogelijk in de komende 5 jaar (2016-2020) te verwezenlijken. Uitgangspunt hierbij is om vast te houden aan het beschikbare onderhouds- en vervangingsbudget. Door bestaande traditionele speelplekken om te vormen naar natuurlijke speelplekken zal er geld vrijkomen, omdat de inrichtingskosten van dergelijke plekken lager zijn dan het realiseren van een nieuwe traditionele inrichting. Dit vrijgekomen budget kan worden gebruikt om sportimpulsen te financieren. Bij de realisatie van extra speelruimte naar aanleiding van nieuwbouwprojecten, wordt wel uitgegaan van extra vervangingsbudget.

Begrippenlijst

Actieradius	Maximale afstand die een kind zelfstandig kan en mag afleggen vanaf zijn of haar woonadres.
Barrière	Ruimtelijk obstakel waardoor een kind niet zelfstandig speelruimte kan bereiken. Vaak in de vorm van een verkeersbarrière: zoals wegen, maar ook spoorlijnen. Naast verkeersbarrières, vormt ook de aanwezigheid van water in de vorm van kanalen, rivieren, sloten etc. een barrière.
Barrièregebied	Gebied in woonomgeving ingesloten door barrières.
Behouden	Het handhaven van de toestellen en de speellocatie in deze staat. Deze speelplek wordt volgens planning (afhankelijk van zijn levensduur) vervangen.
Dekking	Het verzorgingsgebied behorende bij een speelplek van een specifieke doelgroep, gebaseerd op de actieradius van deze specifieke doelgroep.
Formele speelruimte	Speelruimte specifiek bedoeld is om te spelen. Deze speelruimte bestaat uit speelplekken, voorzien is van één of meer speeltoestellen.
Informele speelruimte	Alle openbare buitenruimte. De ruimte die een kind gebruikt voor spel, welke niet valt onder privéruimte. Bijvoorbeeld de stoep, de straat, grasvelden, beplantingsstroken enzovoort.
Opheffen	De betreffende locatie opheffen als formele speelplek.
Omvormen/aanleggen informeel spel	Formele speelplek op te heffen, toestellen verwijderen en herinrichten als informele speelruimte.
Schijf van Vijf voor Buitenspelen	Set van de vijf essentiële typen speelruimte: de traditionele speelplek, het trapveldje, het informele plein, de mogelijkheid om te ravotten in het groen en een verbindende speelroute.
Speelkwaliteit	De aantrekkelijkheid en diversiteit van speelfuncties op een speeltoestel/plek.
WAS	Warenwetbesluit attractie- en speeltoestellen (WAS).

Literatuurlijst

WEBSITES

- www.cbs.nl
- www.lv.nl

ARTIKELN EN RAPPORTEN

- Beleidsbrief 'Nader beleid buitenspeelruimte' april 2006, kenmerk NIB 2005/217590
- Snel, N. (2011). *Buitenspelen : kwaliteit van de speelomgeving in de eigen buurt* . TNS NIPO / Jantje Beton
- Geef ze de ruimte!, Speelruimteplan Leidschendam-Voorburg, DISnummer 2004/26536
- Structuurvisie Ruimte voor Wensen 2040, Herijking 2012
- Water- en rioleringsplan Leidschendam-Voorburg, November 2015
- Sociale Structuurvisie Ruimte voor Mensen 2024
- Visie op onderwijs in Leidschendam-Voorburg, september 2015
- Visiekaart_Sport en Bewegen_Definitief; Visie op sport en bewegen 2016-2020

LITERATUUR

- Cammelbeeck, C. et al (2014) Ontwerpprincipes voor een beweegvriendelijke omgeving. Ede; NISB
- Farley, L. et al. (2008) Where do the children play? The influence of playground equipment on physical activity of children in free play. In: Journal of Physical activity and health. 2008:5 pp 319-321.
- Karsten, L., Kuiper, E., & Reubsaet, H. (2001). Van de straat?: de relatie jeugd en openbare ruimte verkend. Assen: Uitgeverij Van Gorcum.
- Karsten, L. (2002). Oases in het beton, aandachtspunten voor een jeugd vriendelijke ruimte. Assen: Koninklijke Van Gorcum.
- Karsten, L., (2009). Kleine burgers in de grote stad – over gelijkheid en verschil in de stedenbouw. In: Franke S., & Hospers, G. (red). De Levende stad. Over de hedendaagse betekenis van Jane Jacobs. Amsterdam: Sun Trancity.
- Verwer, D. (1986). Het speelruimteplan: instrument voor gemeentelijk beleid. Een handreiking aan bewoners en gemeenten. Rotterdam: Stichting Ruimte.

Bijlagen

BIJLAGE 1 – KAARTMATERIAAL

- Overzicht Leidschendam-Voorburg: huidige situatie formele speelplekken
- Overzicht Leidschendam-Voorburg: dekingskaart 5-9 spel
- Overzicht Leidschendam-Voorburg: dekingskaart 10-14 spel
- Overzicht Leidschendam-Voorburg: dekingskaart 5-9 sport
- Overzicht Leidschendam-Voorburg: dekingskaart 10-14 sport

BIJLAGE 2 – FOTOBOEK SPEELRUIMTE

- Resultaten veldinventarisatie (Quickscan Speelruimte)

BIJLAGE 3 – RESULTATEN PARTICIPATIETRAJECT

- Wijkwandelingen
- Online enquête

BIJLAGE 4 – VISIE PER WIJK

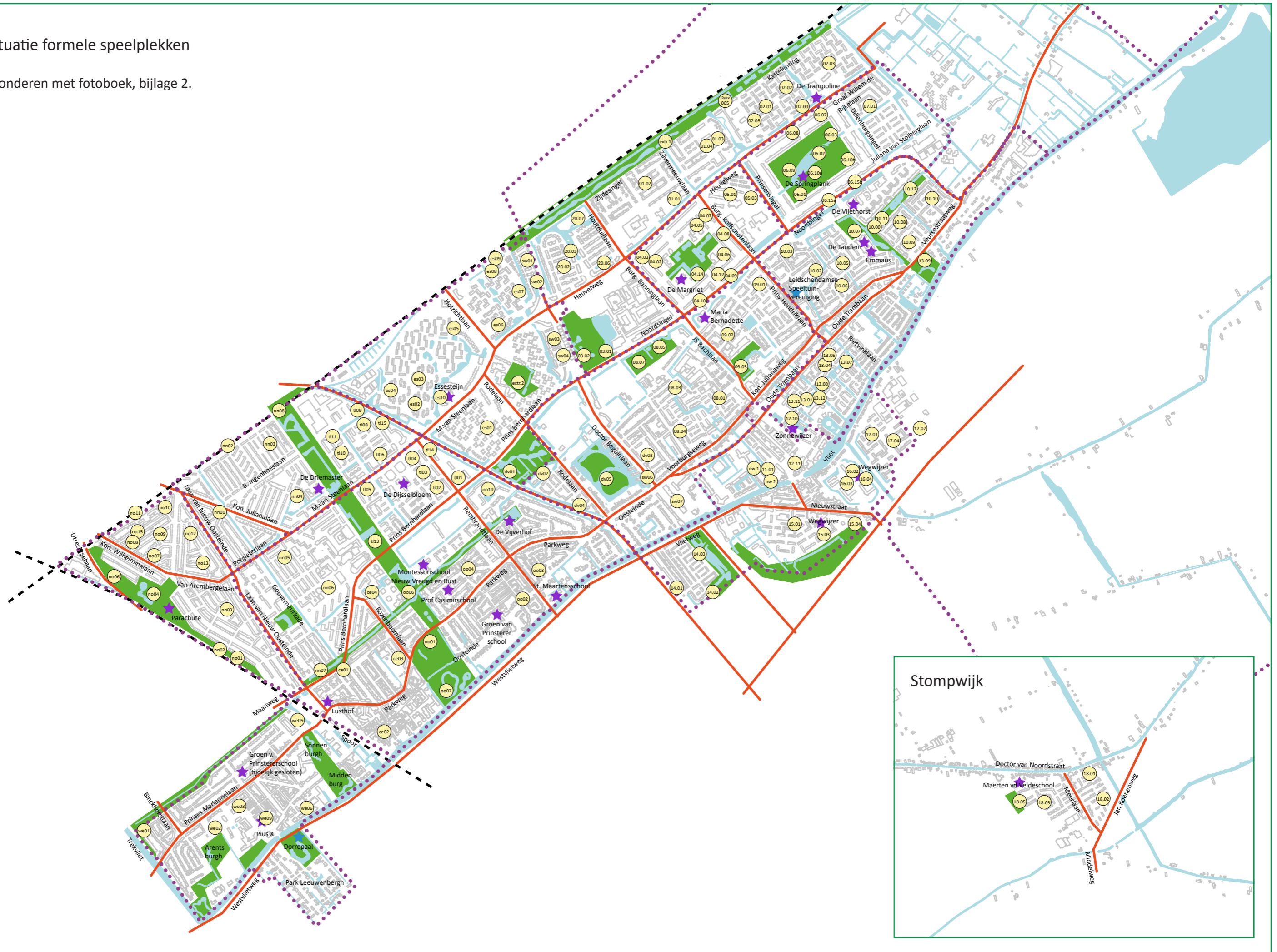
- Visie per wijk toegelicht per ambitie, incl. resultaten participatie

BIJLAGE 5 – REFERENTIES SPEELRUIMTE (SCHIJF VAN VIJF)

- Referenties traditioneel spel
- Referenties sport in de openbare ruimte
- Referenties natuurlijke speelplek en vieze knieën
- Referenties informele pleintje
- Referenties speelroute

Huidige situatie formele speelplekken

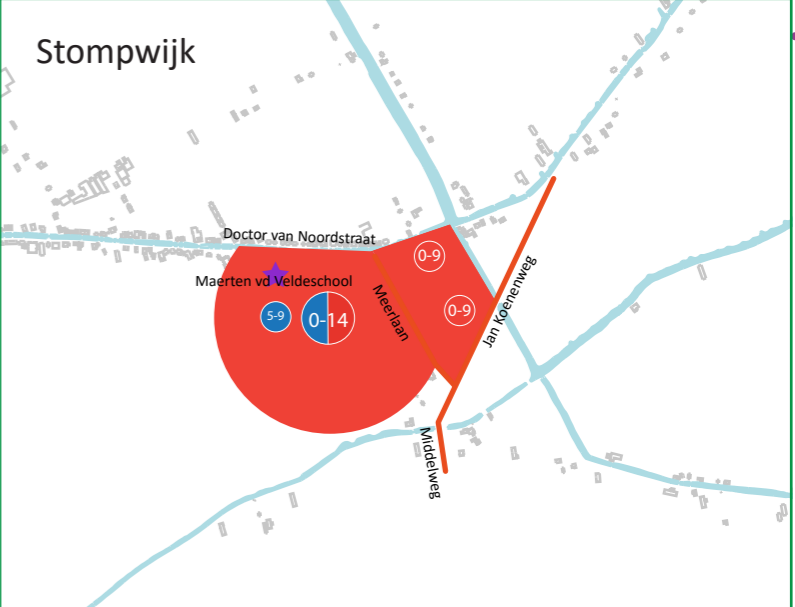
Nrs corresponderen met fotoboek, bijlage 2.

Huidige situatie: dekingskaart 5-9 spel

In deze kaart zijn dekingscirkels (radius is 300 m) geplaatst rondom **speelplekken geschikt voor 5-9 jaar**. Per locatie wordt in de cirkel weergegeven voor welke leeftijdscategorie deze locatie geschikt is.

- blokplek
- buurtplek
- wijk-overstijgende plek
- traditioneel
- sport
- natuurlijk
- pleintje

Huidige situatie: dekingskaart 5-9 sport

In deze kaart zijn dekingscirkels (radius is 300 m) geplaatst rondom **sportplekken geschikt voor 5-9 jaar**. Per locatie wordt in de cirkel weergegeven voor welke leeftijdscategorie deze locatie geschikt is.

- blokplek
- buurtplek
- wijk-overstijgende plek
- traditioneel
- sport
- natuurlijk
- pleintje

Huidige situatie: dekingskaart 10-14 jaar spel

In deze kaart zijn de barrièregebieden gearceerd rondom **speelplekken geschikt voor 10-14 jaar**. Per locatie wordt in de cirkel weergegeven voor welke leeftijdscategorie deze locatie geschikt is.

- blokplek
- buurtplek
- wijk-overstijgende plek
- traditioneel
- sport
- natuurlijk
- pleintje

Huidige situatie: dekingskaart 10-14 sport

In deze kaart zijn de barrièregebieden gearceerd rondom **sportplekken geschikt voor 10-14 jaar**. Per locatie wordt in de cirkel weergegeven voor welke leeftijdscategorie deze locatie geschikt is.

- blokplek
- buurtplek
- wijk-overstijgende plek
- traditioneel
- sport
- natuurlijk
- pleintje

Fotoboek Leidschendam-Voorburg

Speelruimte analyse 2015

Augustus/September 2015

Fotoboek - Inleiding Quickscan

Veldinventarisatie

Het fotoboek is het resultaat van de veldinventarisatie van de speelruimte in de gemeente Leidschendam-Voorburg, uitgevoerd door bureau Speelplan in augustus/ september 2015. Deze veldinventarisatie is de basis van een uitgebreid onderzoek naar speelruimte ten behoeve van het speelruimteplan 2015-2030.

Het doel van de veldinventarisatie is het beeld brengen van de huidige bespeelbaarheid van de openbare ruimte. Hierbij wordt zowel gekeken naar de kwaliteit van formeel aangewezen speelplekken, als naar de bespeelbaarheid van het overige publiek domein: de informele speelruimte. Behalve dat hierover een kwaliteitsoordeel wordt geveld, dient de inventarisatie ook om de speelruimte kwantificeren. Hoeveel speelplekken zijn er? Hoe liggen ze verdeeld over de gemeente? Welke hoofdfunctie hebben de speelplekken en op welke doelgroep richten deze zich?

De informatie in deze rapportage is gebaseerd op bevindingen gedurende deze veldinventarisatie en is zodoende een momentopname. Hierdoor kan een bevinding in het rapport afwijken van de huidige situatie, hetzij door aanpassingen in de tussentijd, gepleegd onderhoud of juist vernielingen op de specifieke locaties.

Onderverdeling in leeftijden

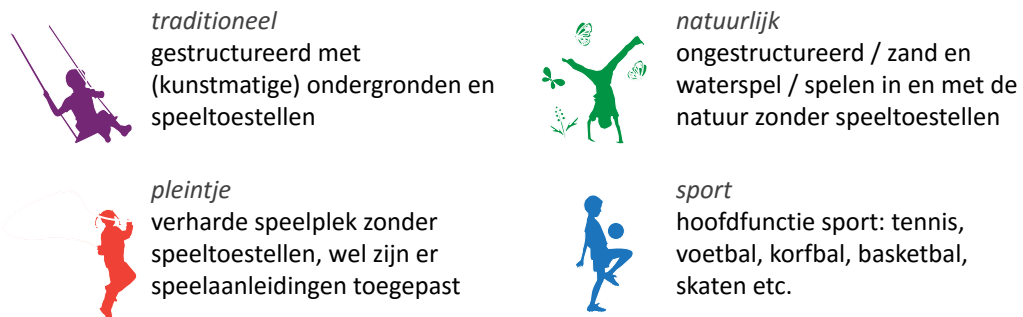
Tijdens de veldinventarisatie wordt gekeken naar de beoogde doelgroep van elke locatie om zo een beeld te krijgen van de mogelijkheden die kinderen hebben om binnen de woonomgeving en bewegingsruimte van het kind speelruimte te vinden die aansluit aan de bij die leeftijd behorende speelwaarden.

Speelplan maakt onderscheid in vier leeftijdsgroepen: 0-4, 5-9, 10-14 en 15-19 jaar. Op een speelplek kunnen meerdere doelgroepen bediend worden. In het fotoboek worden deze per speelplek linksbovenin weergegeven door de volgende aanduiding:

0-4

Verklaring symbolen - stijl

In het fotoboek worden de speelplekken geclassificeerd aan de hand van symbolen. In het kaartmateriaal in het speelruimteplan komen deze symbolen terug zodat bijvoorbeeld de differentiatie van de speelruimte in beeld gebracht kan worden. Er wordt gebruik gemaakt van de volgende symbolen:

Differentiatie in aanbod van spel is niet alleen belangrijk op de locatie, maar ook in de buurt/wijk of gemeente. Het is wenselijk dat binnen een wijk verschillende types speelplekken voorkomen, maar ook dat deze speelplekken de verschillende doelgroepen aanspreken en een grote verscheidenheid aan speelfuncties aanbieden. De diversiteit zorgt ervoor dat kinderen van verschillende leeftijden geprikkeld en uitgedaagd worden om meer gebruik te maken van de formele speelruimte in hun buurt.

Fotoboek - Inleiding Quickscan

Formele speelruimte

Per formele speelplek wordt expliciet gelet op vijf thema's:

- *situering*: ligging, zichtbaarheid, omvang, beschutting, toegankelijkheid
- *vormgeving*: diversiteit, thematiek, kleurgebruik, niveauverschillen
- *speelkwaliteit*: diversiteit, speelwaarden, ruimte, bespeelbaarheid
- *huidige staat*: onderhoud, slijtage, verwerking, veiligheidsnormen
- *externe invloed*: vandalisme, beschadigingen, afval, overlast

Situering

Bij een goede situering van een speelplek zijn diverse aspecten van belang. Een speelplek moet ten eerste veilig zijn, hierbij geldt zowel een sociale veiligheid als de fysieke veiligheid. Sociale veiligheid kan gecreëerd worden door mogelijkheid tot toezicht en overzicht op de plek zelf en vanaf de woonomgeving rondom de locatie. Fysieke veiligheid op een locatie wordt gewaarborgd door het zorgen voor een veilige verkeerssituatie: het verkeer is waarneembaar en er zijn indien nodig verkeersremmende maatregelen. Ook wordt deze fysieke veiligheid gewaarborgd door een regelmatige veiligheidsinspectie en door toestel- en ondergrondkeuze volgens de NEN-EN normen.

Verder moet de locatie kinderen uitnodigen om te komen spelen. Het terrein is groot, of juist klein genoeg voor de beoogde doelgroep en geeft bescherming tegen weersinvloeden, zoals wind, regen en zon. Deze uitnodiging moet gelden voor iedereen; ook voor kinderen met een beperking. De speelplekken moeten daarom zo zijn ingericht dat deze ook voor hen goed toegankelijk zijn (meer informatie over toegankelijke speelvoorzieningen is te vinden in het Wenkenblad Toegankelijkheid).

Vormgeving

Een aantrekkelijke speelplek is goed vormgegeven: het gaat niet alleen om speeltoestellen, maar om de gehele inrichting van een speelplek. Elementen als afwisseling in kleur en vorm, het gebruik van een thema en diversiteit in materialen van objecten zorgen voor een aantrekkelijk geheel. Ook wordt de speelwaarde van een speelplek vergroot door gebruik te maken van afwisseling in ondergronden. Met het oog op beheersbaarheid kan hierbij ook gekozen worden voor afwisseling in vaste ondergronden, speelse of gekleurde bestratingen of speelaanleidingen in de ondergronden. Verder verhogen landschappelijke elementen, zoals hoogteverschillen

in de vorm van heuvels en (bespeelbaar) groen, de aantrekkelijkheid van een locatie. Als laatste wordt gekeken naar de secundaire voorzieningen, zoals banken en afvalbakken, of elementen die een speelplek veiliger maken, zoals verlichting of afscheiding tussen de speelplek en de openbare weg.

Speelkwaliteit

Met het begrip speelkwaliteit geven wij aan dat de speelruimte voor kinderen aanleiding en gelegenheid biedt tot spel dat voor hun leeftijd en ontwikkelingsniveau waardevol is. Dat stelt dus hoge eisen aan de inrichting van speelplekken. Daarbij gaat het zeker niet alleen om speeltoestellen, maar om de gehele inrichting van een speelplek: het landschap, de ondergrond, de begroeiing en de directe omgeving kunnen allemaal aanleiding zijn tot spel.

Goede formele speelruimte biedt aan kinderen:

- ruimte voor fantasie
- ruimte voor beweging
- ruimte voor exploratie
- ruimte voor zelfstandigheid

Beeldkwaliteit: onderhoudsstaat van speelplek

Of er op een speelplek wordt gespeeld hangt ook af van de onderhoudsstaat van de speelplek. De uitstraling van een speelplek wordt beïnvloed door bijvoorbeeld de aanwezigheid van onkruid, mosvorming of andere natuurlijke aanslag op objecten of ondergronden. Ook kan er op de speelplek versleten materiaal aanwezig zijn, hetzij door ouderdom of door enthousiast spel en gebruik van kinderen. Verder kan gedacht worden aan losliggende verharding of gebreken aan valdempende ondergronden die de beeldkwaliteit van een speelplek verlagen.

Beeldkwaliteit: externe invloeden

Naast invloeden door natuur, spel van kinderen of ouderdom, kan er ook sprake zijn van overlast door externe factoren. Deze factoren hebben ook invloed op de uitstraling van een speelplek en dus op de aantrekkelijkheid van een speelplek voor de doelgroep. Hierbij moet gedacht worden aan overlast van honden/katten of de overlast veroorzaakt door mensen (afval, graffiti of een andere vorm van vandalisme).

Fotoboek - Inleiding Quickscan

checklist
formele
speelruimte

--

-

0

+

++

situering

vormgeving

speelkwaliteit

beeldkwaliteit:
staat van
speelplek

beeldkwaliteit:
externe
invloeden

Fotoboek - Inleiding Quickscan

Informele speelruimte

Bij de informele speelruimte wordt getracht een zo goed mogelijk beeld te krijgen van de buurt om zo de bespeelbaarheid ervan te beoordelen op het gebied van groen, water, verharding, speelaanleidingen en de bereikbaarheid van speelvoorzieningen.

Groen

Groen in de openbare ruimte heeft de vorm van gras, struiken, bomen enzovoorts. Dit groen kan op verschillende manieren bijdragen aan de bespeelbaarheid van de woonomgeving. Denk bijvoorbeeld aan mogelijkheden om verstoppertje of boompje verwisselen te spelen of de aanwezigheid van bomen/planten met interessante zaden of vruchten, zoals kastanjes, bessen en bramen. Ook hoogteverschillen kunnen speelwaarde toevoegen aan een vlak grasveld: over heuvels rennen of juist ervan af rollen. Voldoende, toegankelijk en gevarieerd groen heeft een stimulerende werking op het bewegingspatroon van bewoners .

Verharding

De verharding in de woonomgeving kan op twee manieren voor extra speelruimte zorgen. Ten eerste moet er sprake zijn van voldoende en veilige ruimte (verkeersluwe straat, brede stoep). Ten tweede kan deze verharding leuker worden door manier van inrichting. Hierbij kan gedacht worden aan afwijkende kleuren en materialen in de keuze voor verharding. Negatieve invloed hebben bijvoorbeeld beperkte ruimte of een grote parkeerdruk.

Water

Bespeelbaar water kan in de openbare ruimte vele vormen aannemen. Hierbij kan gedacht worden aan een fonteintje, een vijver, een sloot of een wadi. Ook kan de aanwezigheid van een steiger (al dan niet bij zwemwater) het waterplezier vergroten. Hoe dichterbij het kind, natuurlijk op een veilige manier, bij het water kan komen, hoe leuker. Aandachtspunten voor veiligheid zijn onder andere de steilheid van de oever, de diepte van het water, de hygiëne van het water en de bodem.

Speelaanleidingen

Speelaanleidingen zijn elementen in de openbare ruimte die soms expres voor spelen zijn geplaatst, bijvoorbeeld speelse kleurige figuren of belijning in het straatoppervlak, een hinkelbaan of knikkertegels. Ook kunnen dit elementen zijn die een andere functie hebben en toch bespeelbaar zijn. Denk hierbij aan bespeelbaar straatmeubilair, bankjes, muurtjes, paaltjes of hoogteverschillen in bestrating

Bereikbaarheid speelruimte (barrières)

Voor jonge kinderen is het verkeer vaak de belangrijkste barrière. Kinderen tot ongeveer 6 jaar zijn nog niet in staat om snelheid en afstand goed genoeg in te kunnen schatten om te bepalen of zij veilig kunnen oversteken. Erg drukke wegen zijn ook voor oudere kinderen een barrière. Een andere belangrijke barrière is water in de vorm van vijvers, sloten en wateringen. Vaak gelden er binnen een woonomgeving ook nog andere, meer psychologische barrières vaak opgelegd door ouders. Dit kan een duidelijke overgang in de omgeving zijn zoals een industrieterrein, grote parkeerplek of zelfs park. In de beoordeling van de bespeelbaarheid van de openbare ruimte dient daarom ook rekening gehouden te worden met dergelijke barrières. Goede informele speelruimte komt dus ook tot uiting in veilige routes die belangrijke plekken voor kinderen met elkaar verbinden, rekening houdend met de genoemde barrières.

Fotoboek - Inleiding Quickscan

checklist
informele
speelruimte

--

-

0

+

++

groen

verharding

water

speel
aanleidingen

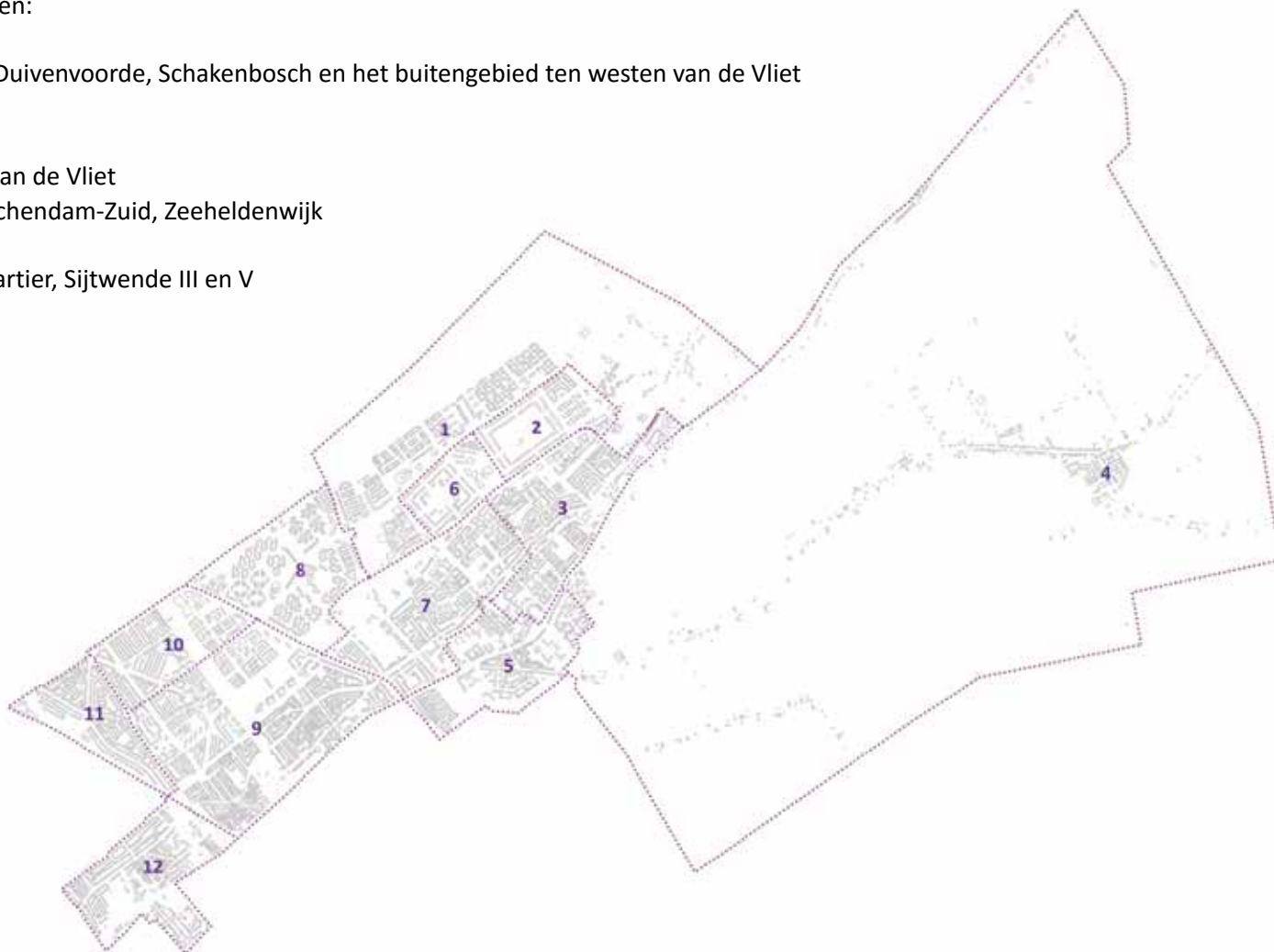
bereikbaarheid
speelruimte
(barrières)

Quickscan - Wijk overzicht

De gemeente Leidschendam-Voorburg bestaat uit 12 wijken:

Wijk 1	Leidsenhage, Park Veursehout, De Zijde, Duivenvoorde, Schakenbosch en het buitengebied ten westen van de Vliet
Wijk 2	Prinsenhof
Wijk 3	't Lien, De Rietvink
Wijk 4	Stompwijk, Landelijk Gebied ten oosten van de Vliet
Wijk 5	Damcentrum, Klein Plaspoelpolder, Leidschendam-Zuid, Zeeheldenwijk
Wijk 6	De Heuvel, Amstelwijk
Wijk 7	Damsigt, Verzetsheldenwijk, Raadhuiskwartier, Sijtwende III en V
Wijk 8	Essesteijn, Sijtwende I + II
Wijk 9	Voorburg Midden/Oud
Wijk 10	Bovenveen
Wijk 11	Voorburg Noord
Wijk 12	Voorburg West, Park Leeuwenbergh

Quickscan - Wijk overzicht

Oppervlakte: 1158 hectare (excl buitengebied)
Kinderen tot 19 jaar: 15.643 (21% totale inwoners)
Kinddichtheid: 14 kinderen/hectare
Grootste doelgroep: 0-4 jaar
Speelplekken: 161
Speelplekpopulatie: 97 kinderen per speelplek

Doelgroep 0-4: 96 / 161 plekken
Doelgroep 5-9: 131 / 161 plekken
Doelgroep 10-14: 89 / 161 plekken
Doelgroep 15-19: 33 / 161 plekken

Blok / Buurt / Wijk: 74 / 82 / 5 plekken
Trad. / Sport / Natuur / Plein: 133 / 60 / 8 / 1 plekken

Wijk analyse - Wijk 1

Wijk:	Leidsenhage, Park Veursehout, De Zijde, Duivenvoorde, Schakenbosch en het buitengebied ten westen van de Vliet
Oppervlakte:	110 hectare (woonkern)
Kinderen tot 19 jaar:	973 (19% totale inwoners)
Kinddichtheid:	9 kinderen per hectare (buitengebied niet meegerekend)
Grootste doelgroep:	15-19 jaar
Speelplekken:	17
Basisscholen:	1 (2 locaties: 2 schoolpleinen)
Speelplekpopulatie:	57 kinderen per speelplek

Quickscan:

Groen:		goed
Verharding:		voldoende
Water:		goed
Aanleidingen:		onvoldoende
Bereikbaarheid:		goed

Wijk analyse - Wijk 1

Doelgroep 0-4:	6 / 17 plekken
Doelgroep 5-9:	14 / 17 plekken
Doelgroep 10-14:	11 / 17 plekken
Doelgroep 15-19:	4 / 17 plekken
Blok / Buurt / Wijk:	7 / 9 / 1 plekken
Trad. / Sport / Natuur / Plein:	11 / 7 / 1 / 0 plekken

Informele speelruimte:

Naast vier woonbuurten bestaat deze wijk ook uit het winkelcentrum Leidschenhage en het Groot Zijdepark (informele speelruimte, best bereikbaar voor kinderen uit wijk 8). Groenstrook langs noorden van de wijk is bespeelbaar, alhoewel deze ook dient als hondenuitlaatstrook. Openbare ruimte buurt 'Veursehout' kwalitatief hoge uitstraling maar minder bespeelbaar (meer gestructureerd), oostelijke buurten eenvoudiger karakter maar beter bespeelbaar (meer groen en ruimte op straat, woonerf karakter).

Formele speelruimte:

17 speelplekken aanwezig: redelijk globaal verdeeld. Geen formele speelplek met natuurlijke inrichting aanwezig. Beide pleinen van Basischool de Trampoline openbaar toegankelijk, maar weinig uitdagend. Op termijn wordt dit 1 schoolplein (nieuwbouw).

Wijk analyse - Wijk 1

Nummer: 01.01
Wijk: 1
Straat: Patrijslaan
 (via Gruttolaan)
Doelgroep: 5-19 jaar
Type: traditioneel/sport
Intentie: buurtplek

Quickscan

Situering: goed
Vormgeving: matig
Speelkwaliteit: voldoende
Huidige staat: matig
Externe invloed: voldoende

Algemeen:
 Doelen missen onderdelen. Rubbertegels krom en bevatten onkruid. Bovenligger schommel beschadigd door overgooien schommels.

Nummer: 01.02
Wijk: 1
Straat: Kievitlaan
Doelgroep: 5-9 jaar
Type: traditioneel
Intentie: blokplek

Quickscan

Situering: voldoende
Vormgeving: voldoende
Speelkwaliteit: voldoende
Huidige staat: goed
Externe invloed: uitstekend

Algemeen:
 Speelplek is open naar de weg toe. Zitrand is een leuk extra speels detail.

Wijk analyse - Wijk 1

Nummer: 01.03
 Wijk: 1
 Straat: Roerdomplaan
 (bij huisnr. 27 t/m 37)
 Doelgroep: 5-19 jaar
 Type: sport
 Intentie: buurtplek

Quickscan
 Situering: voldoende
 Vormgeving: voldoende
 Speelkwaliteit: matig
 Huidige staat: voldoende
 Externe invloed: uitstekend

Algemeen:
 Voldoende speelruimte om speelplek heen: spelen in de bosjes.

Nummer: 01.04
 Wijk: 1
 Straat: Spechtlaan
 Doelgroep: 0-9 jaar
 Type: traditioneel
 Intentie: blokplek

Quickscan
 Situering: goed
 Vormgeving: matig
 Speelkwaliteit: voldoende
 Huidige staat: voldoende
 Externe invloed: uitstekend

Algemeen:
 Grasveld als speelruimte om de plek heen.

Wijk analyse - Wijk 1

Nummer: 02.00
 Wijk: 1
 Straat: Valkhof (Pad naast nr. 69)

Doelgroep: 5-14 jaar
 Type: sport
 Intentie: blokplek

Quickscan

Situering: goed
 Vormgeving: voldoende
 Speelkwaliteit: voldoende
 Huidige staat: matig
 Externe invloed: goed

Algemeen:
 Voetbalveldje naast basisschool de Trampoline. Veel brandnetels rondom locatie.

Nummer: 02.01
 Wijk: 1
 Straat: Brederode bij huisnr. 94

Doelgroep: 0-9 jaar
 Type: traditioneel
 Intentie: buurtplek

Quickscan

Situering: goed
 Vormgeving: goed
 Speelkwaliteit: goed
 Huidige staat: voldoende
 Externe invloed: uitstekend

Algemeen:
 Betonnen elementen en hoogteverschillen zorgen voor extra speelkwaliteit.

Wijk analyse - Wijk 1

Nummer: 02.02
 Wijk: 1
 Straat: Brederode
 achter huisnr. 82
 Doelgroep: 5-14 jaar
 Type: traditioneel
 Intentie: buurtplek

Quickscan

Situering: goed
 Vormgeving: matig
 Speelkwaliteit: voldoende
 Huidige staat: goed
 Externe invloed: goed

Algemeen:
 Klimmuur is erg uitdagend! Wel vogelpoep bovenop het klimtoestel.

Nummer: 02.03
 Wijk: 1
 Straat: Wildenborch bij huisnr. 70
 /Teylingen huisnr. 49
 Doelgroep: 0-9 jaar
 Type: traditioneel
 Intentie: buurtplek

Quickscan

Situering: goed
 Vormgeving: matig
 Speelkwaliteit: voldoende
 Huidige staat: goed
 Externe invloed: uitstekend

Algemeen:
 Speelplek ligt vergeleken met de andere locaties in de wijk redelijk 'alleen'.

Wijk analyse - Wijk 1

Nummer: 02.05
 Wijk: 1
 Straat: Valkhof/Kastelenring
 Doelgroep: 10-19 jaar
 Type: sport
 Intentie: buurtplek

Quickscan
 Situering: goed
 Vormgeving: matig
 Speelkwaliteit: voldoende
 Huidige staat: goed
 Externe invloed: voldoende

Algemeen:
 Tijdens rondgang lag er hondenpoep op het veld.

Nummer: 03.01
 Wijk: 1
 Straat: Noordsingel
 Doelgroep: 10-19 jaar
 Type: sport
 Intentie: wijk-overstijgend

Quickscan
 Situering: goed
 Vormgeving: goed
 Speelkwaliteit: uitstekend
 Huidige staat: uitstekend
 Externe invloed: voldoende

Algemeen:
 Mooie grote locatie. Wordt gebruikt door skaters uit de weide omtrek. Er is graffiti aanwezig op de skatebaan, maar dat wordt gedoogd.

Wijk analyse - Wijk 1

Nummer: 03.02
 Wijk: 1
 Straat: Noordsingel (Zijdepark)

Doelgroep: 5-14 jaar
 Type: traditioneel/natuurlijk
 Intentie: buurtplek

Quickscan

Situering: goed
 Vormgeving: goed
 Speelkwaliteit: uitstekend
 Huidige staat: goed
 Externe invloed: voldoende

Algemeen:
 Afval in water. Er is misschien iets meer onderhoud nodig: op die manier worden de waterovergangen iets beter bruikbaar.

Nummer: 20.02
 Wijk: 1
 Straat: Talinglaan

Doelgroep: 0-9 jaar
 Type: traditioneel
 Intentie: blokplek

Quickscan

Situering: goed
 Vormgeving: uitstekend
 Speelkwaliteit: goed
 Huidige staat: uitstekend
 Externe invloed: uitstekend

Algemeen:
 Straatwerk geeft extra speelwaarde aan locatie.

Wijk analyse - Wijk 1

Nummer: 20.03
 Wijk: 1
 Straat: IJsvogellaan
 Doelgroep: 5-14 jaar
 Type: traditioneel
 Intentie: buurtplek

Quickscan

Situering: goed
 Vormgeving: goed
 Speelkwaliteit: uitstekend
 Huidige staat: uitstekend
 Externe invloed: goed

Algemeen:
 Enig wateroverlast onder de wip. Hoog riet bij de waterkant kan ervoor zorgen dat kinderen de grens water - land niet altijd even goed zien.

Nummer: 20.06
 Wijk: 1
 Straat: Spotvogellaan
 Doelgroep: 0-9 jaar
 Type: traditioneel
 Intentie: blokplek

Quickscan

Situering: voldoende
 Vormgeving: uitstekend
 Speelkwaliteit: goed
 Huidige staat: uitstekend
 Externe invloed: uitstekend

Algemeen:
 Goed zichtbare locatie.

Nummer: 20.07
 Wijk: 1
 Straat: Karekietlaan

 Doelgroep: 10-19 jaar
 Type: sport
 Intentie: buurtplek

Quickscan

Situering: goed
 Vormgeving: goed
 Speelkwaliteit: voldoende
 Huidige staat: voldoende
 Externe invloed: voldoende

Algemeen:
 Boom-kunst voegt sfeer toe. Trimbaan verouderd, mogelijkheid om her in te richten met nieuwe sport-trends (bijvoorbeeld freerunnen)? Brandnetels bij trimbaan.

Nummer: Duiv005
 Wijk: 1
 Straat: Kastelenring

 Doelgroep: 5-14 jaar
 Type: sport
 Intentie: blokplek

Quickscan

Situering: voldoende
 Vormgeving: voldoende
 Speelkwaliteit: goed
 Huidige staat: voldoende
 Externe invloed: uitstekend

Algemeen:
 Bal raakt makkelijk in het water.

Nummer: EXTRA 1
 Wijk: 1
 Straat: Zijdesingel/Kastelenring
 Doelgroep: 5-14 jaar
 Type: traditioneel
 Intentie: blokplek

Quickscan

Situering: voldoende
 Vormgeving: voldoende
 Speelkwaliteit: voldoende
 Huidige staat: uitstekend
 Externe invloed: uitstekend

Algemeen:
 Enige speelobject is een pont. Water en omliggend groen vormen extra speelelementen.

Wijk analyse - Wijk 2

Wijk:	Prinsenhof
Oppervlakte:	58 hectare
Kinderen tot 19 jaar:	1182 (22% totale inwoners)
Kinddichtheid:	20 kinderen per hectare
Grootste doelgroep:	0-4 jaar
Speelplekken:	11
Basisscholen:	1
Speelplekpopulatie:	107 kinderen per speelplek

Quickscan:

Groen:		goed
Verharding:		goed
Water:		goed
Aanleidingen:		voldoende
Bereikbaarheid:		goed

Wijk analyse - Wijk 2

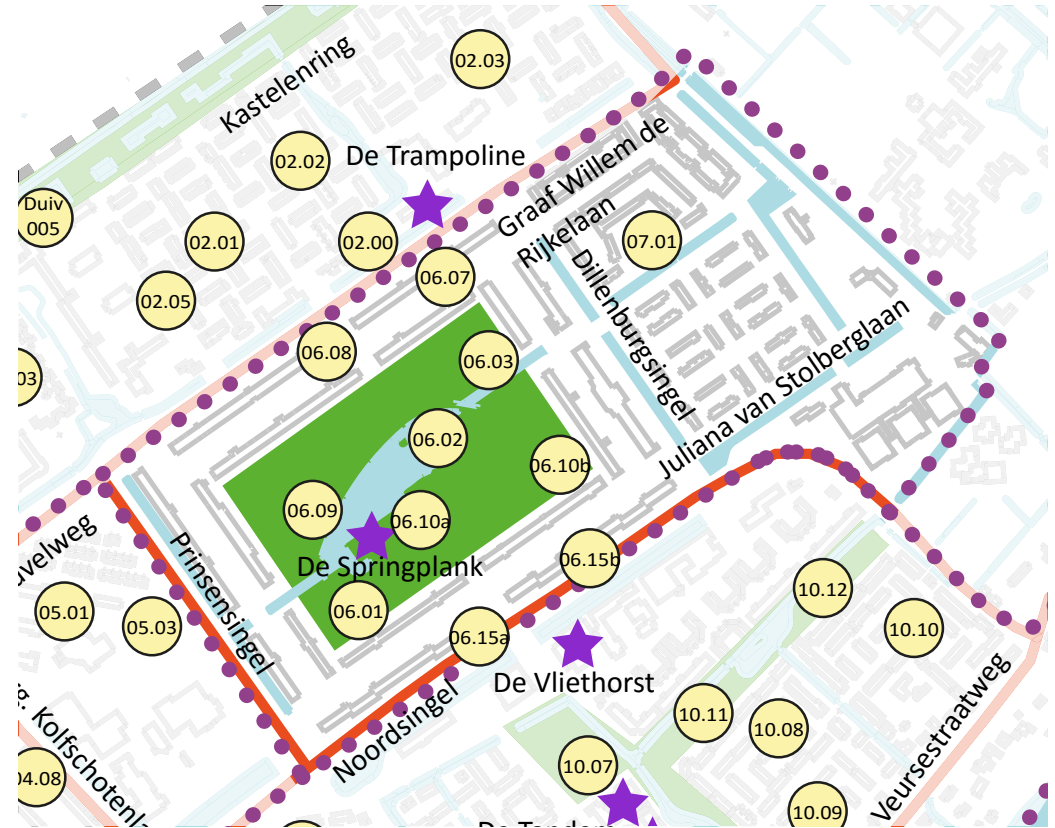
Doelgroep 0-4:	6 / 11 plekken
Doelgroep 5-9:	10 / 11 plekken
Doelgroep 10-14:	7 / 11 plekken
Doelgroep 15-19:	4 / 11 plekken
Blok / Buurt / Wijk:	4 / 7 / 0 plekken
Trad. / Sport / Natuur / Plein:	10 / 5 / 1 / 0 plekken

Informele speelruimte:

Wijk bestaat uit deel hoogbouw rondom groen park (Prinsenhof) en gedeelte rijstjeshuizen aan de oostzijde. Openbare ruimte rondom laagbouw en park goed bespeelbaar. Aan de buitenranden van de hoogbouw wel grasvelden aanwezig, maar hier is niet altijd voldoende beschutting voor gebruik als speelruimte. In de winkelstraat Prinsenhof vormen de verharding en de organische banken speelaanleidingen.

Formele speelruimte:

Meeste speelplekken aanwezig in het park-gedeelte, terrein kan bijna gezien worden als één grote formele speelplek. Bij de laagbouw ten oosten van de Prinsenhof ligt 'maar' 1 formele speelplek. Het schoolplein van basisschool de Prinsenhof is niet openbaar toegankelijk.

Wijk analyse - Wijk 2

Nummer: 06.01
 Wijk: 2
 Straat: Prinses Carolinalaan

Doelgroep: 5-14 jaar
 Type: traditioneel
 Intentie: buurtplek

Quickscan

Situering: goed
 Vormgeving: goed
 Speelkwaliteit: uitstekend
 Huidige staat: goed
 Externe invloed: uitstekend

Algemeen:
 Kinderen fietsen op de heuvel naast de speelplek.

Nummer: 06.02
 Wijk: 2
 Straat: Prinses Marie Louiselaan

Doelgroep: 5-14 jaar
 Type: traditioneel, natuurlijk
 Intentie: blokplek

Quickscan

Situering: goed
 Vormgeving: goed
 Speelkwaliteit: voldoende
 Huidige staat: matig
 Externe invloed: goed

Algemeen:
 Leuke locatie, maar toegang tot eiland via boomstam en poefs is niet goed begaanbaar/bereikbaar, daardoor ook matige speelkwaliteit. Opgang: touwen hangen op de grond.

Wijk analyse - Wijk 2

Nummer: 06.03
 Wijk: 2
 Straat: Prins Johan Frisolaan
 Doelgroep: 5-19 jaar
 Type: traditioneel/sport
 Intentie: buurtplek

Quickscan

Situering: uitstekend
 Vormgeving: goed
 Speelkwaliteit: uitstekend
 Huidige staat: goed
 Externe invloed: goed

Algemeen:

Nummer: 06.07
 Wijk: 2
 Straat: Prins J.W. Frisolaan 24
 Doelgroep: 0-14 jaar
 Type: traditioneel
 Intentie: blokplek

Quickscan

Situering: voldoende
 Vormgeving: voldoende
 Speelkwaliteit: goed
 Huidige staat: goed
 Externe invloed: uitstekend

Algemeen:

Wijk analyse - Wijk 2

Nummer: 06.08
 Wijk: 2
 Straat: Prins J.W. Frisolaan 444
 Doelgroep: 0-9 jaar
 Type: traditioneel
 Intentie: blokplek

Quickscan

Situering: voldoende
 Vormgeving: voldoende
 Speelkwaliteit: voldoende
 Huidige staat: goed
 Externe invloed: goed

Algemeen:

Nummer: 06.09
 Wijk: 2
 Straat: Prinses Annalaan
 Doelgroep: 5-19 jaar
 Type: traditioneel, sport
 Intentie: buurtplek

Quickscan

Situering: goed
 Vormgeving: voldoende
 Speelkwaliteit: goed
 Huidige staat: goed
 Externe invloed: voldoende

Algemeen:
 Afval en sporen van brandtsichting bij JOP.

Wijk analyse - Wijk 2

Nummer: 06.10A
 Wijk: 2
 Straat: Prinses Carolinalaan
 Doelgroep: 10-19 jaar
 Type: sport
 Intentie: buurtplek

Quickscan
 Situering: voldoende
 Vormgeving: voldoende
 Speelkwaliteit: goed
 Huidige staat: uitstekend
 Externe invloed: matig

Algemeen:
 Graffiti aanwezig.

Nummer: 06.10B
 Wijk: 2
 Straat: Prinses Carolinalaan
 Doelgroep: 0-19 jaar
 Type: traditioneel / sport
 Intentie: buurtplek

Quickscan
 Situering: goed
 Vormgeving: voldoende
 Speelkwaliteit: goed
 Huidige staat: goed
 Externe invloed: voldoende

Algemeen:
 Afval bij bankje.

Wijk analyse - Wijk 2

Nummer: 06.15A

Wijk: 2

Straat: Gravin J. van Stolberglaan

Doelgroep: 0-9 jaar

Type: traditioneel

Intentie: blokplek

Quickscan

Situering: voldoende

Vormgeving: matig

Speelkwaliteit: goed

Huidige staat: goed

Externe invloed: uitstekend

Algemeen:

Zand vorm op deze plek een extra speelfunctie, te zien aan de aanwezige losse spelmaterialen.

Nummer: 06.15B

Wijk: 2

Straat: Gravin J. van Stolberglaan

Doelgroep: 0-9 jaar

Type: traditioneel

Intentie: blokplek

Quickscan

Situering: voldoende

Vormgeving: matig

Speelkwaliteit: goed

Huidige staat: matig

Externe invloed: uitstekend

Algemeen:

Mos op toestellen en onkruid in zandondergrond.

Wijk analyse - Wijk 2

Nummer: 07.01
Wijk: 2
Straat: Gravin Catharinalaan
Doelgroep: 0-9 jaar
Type: traditioneel/sport
Intentie: buurtplek

Quickscan

Situering: uitstekend
Vormgeving: voldoende
Speelkwaliteit: goed
Huidige staat: voldoende
Externe invloed: goed

Algemeen:
Heuvels en kuil zijn versleten door spel. Veld drassig.

Wijk analyse - Wijk 3

Wijk:	't Lien, De Rietvink
Oppervlakte:	115 hectare
Kinderen tot 19 jaar:	1257 (18 % totale inwoners)
Kinddichtheid:	11 kinderen per hectare
Grootste doelgroep:	15-19 jaar
Speelplekken:	20
Basisscholen:	4
Speelplekpopulatie:	63 kinderen per speelplek

Quickscan:

Groen:	☐ ☐ ☐ ☒ ☐	goed
Verharding:	☐ ☐ ☐ ☐ ☒	uitstekend
Water:	☐ ☐ ☒ ☐ ☐	goed
Aanleidingen:	☐ ☒ ☐ ☐ ☐	voldoende
Bereikbaarheid:	☐ ☐ ☒ ☐ ☐	goed

Wijk analyse - Wijk 3

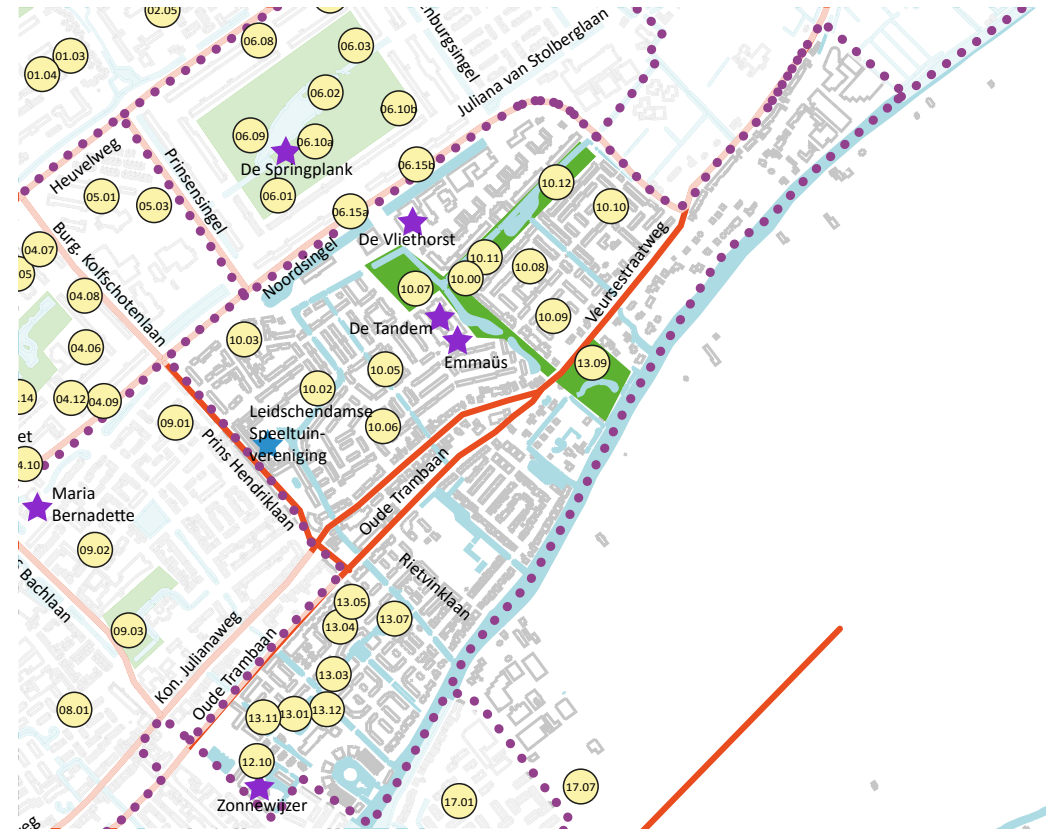
Doelgroep 0-4:	10 / 20 plekken
Doelgroep 5-9:	16 / 20 plekken
Doelgroep 10-14:	13 / 20 plekken
Doelgroep 15-19:	2 / 20 plekken
Blok / Buurt / Wijk:	8 / 12 / 0 plekken
Trad. / Sport / Natuur / Plein:	18 / 7 / 0 / 0 plekken

Informele speelruimte:

Wijk wordt in tweeën gesplitst door de Veursestraatweg / Oude Trambaan. Woonerven ten noorden van de barriere; openbare ruimte voorzien van bespeelbaar groen en bespeelbare bestrating. Aan de zuidkant is meer bespeelbaar water aanwezig.

Formele speelruimte:

De formele speelruimte is in het noordelijk deel redelijk goed verdeeld. In het zuidelijke deel bevinden zich vooral speelplekken richting Leidschendam Centrum. In de wijk liggen vooral traditionele en sportplekken, geen natuurlijke speelplekken. Er is weinig formele speelruimte voor de oudste doelgroep. Het plein van de Zonnewijzer is semi-openbaar, dit is een formele speelplek. De Leidschendamse Speeltuinvereniging biedt veel speelruimte, maar is geen eigendom van de gemeente (alleen inspectie).

Wijk analyse - Wijk 3

Nummer: 10.00
 Wijk: 3
 Straat: Hooikamp
 Doelgroep: 10-19 jaar
 Type: sport
 Intentie: buurtplek

Quickscan

Situering: goed
 Vormgeving: voldoende
 Speelkwaliteit: voldoende
 Huidige staat: matig
 Externe invloed: goed

Algemeen:
 Grasmatten versleten.

Nummer: 10.02
 Wijk: 3
 Straat: 't Lienplantsoen
 Doelgroep: 5-14 jaar
 Type: traditioneel/sport
 Intentie: buurtplek

Quickscan

Situering: goed
 Vormgeving: goed
 Speelkwaliteit: goed
 Huidige staat: goed
 Externe invloed: goed

Algemeen:
 Er mist één toestel in zandondergrond. Kinderen spelen in de bosjes en voetballen bij de korfbalpalen.

Wijk analyse - Wijk 3

Nummer: 10.03
 Wijk: 3
 Straat: Kooiland
 Doelgroep: 0-9 jaar
 Type: traditioneel
 Intentie: blokplek

Quickscan

Situering: goed
 Vormgeving: matig
 Speelkwaliteit: voldoende
 Huidige staat: matig
 Externe invloed: goed

Algemeen:
 Plek is mooi gelegen, beschermd.

Nummer: 10.05
 Wijk: 3
 Straat: Schadeken
 Doelgroep: 0-9 jaar
 Type: traditioneel
 Intentie: buurtplek

Quickscan

Situering: goed
 Vormgeving: goed
 Speelkwaliteit: voldoende
 Huidige staat: voldoende
 Externe invloed: goed

Algemeen:
 Uitdaging voor kinderen rond 9 jaar mist. Gras niet overal in een goede staat.

Wijk analyse - Wijk 3

Nummer: 10.06
 Wijk: 3
 Straat: Herberg naast nr. 147

Doelgroep: 0-9 jaar
 Type: traditioneel
 Intentie: blokplek

Quickscan

Situering: goed
 Vormgeving: voldoende
 Speelkwaliteit: voldoende
 Huidige staat: goed
 Externe invloed: goed

Nummer: 10.07
 Wijk: 3
 Straat: Veurkamp

Doelgroep: 5-14 jaar
 Type: sport
 Intentie: blokplek

Quickscan

Situering: goed
 Vormgeving: voldoende
 Speelkwaliteit: goed
 Huidige staat: voldoende
 Externe invloed: uitstekend

Algemeen:
 Plek ligt 'verstopt' achter de huizen: goede beschutte en veilige plek.

Algemeen:
 Voetbalveldje ligt naast basisschool de Tandem. Bankje en prullenbak missen. Rondom de speelplek is veel speelgroen.

Wijk analyse - Wijk 3

0-4

Nummer: 10.08
 Wijk: 3
 Straat: Hooikamp naast nr 15
 Doelgroep: 0-4 jaar
 Type: traditioneel
 Intentie: blokplek

Quickscan

Situering: goed
 Vormgeving: goed
 Speelkwaliteit: goed
 Huidige staat: goed
 Externe invloed: uitstekend

Algemeen:
 Speels thema voegt speelwaarde toe aan locatie.

0-14

Nummer: 10.09
 Wijk: 3
 Straat: Hogeland naast nr 22
 Doelgroep: 0-14 jaar
 Type: traditioneel
 Intentie: buurtplek

Quickscan

Situering: goed
 Vormgeving: uitstekend
 Speelkwaliteit: goed
 Huidige staat: uitstekend
 Externe invloed: uitstekend

Algemeen:
 Mooi vormgegeven.

Wijk analyse - Wijk 3

Nummer: 10.10
 Wijk: 3
 Straat: Weikamp
 Doelgroep: 5-14 jaar
 Type: traditioneel
 Intentie: buurtplek

Quickscan

Situering: goed
 Vormgeving: goed
 Speelkwaliteit: uitstekend
 Huidige staat: voldoende
 Externe invloed: uitstekend

Algemeen:
 Kunstgras onder het mos door 'afval' bomen. Aangrenzend gras versleten doordat er in de bosjes wordt gespeeld.

Nummer: 10.11
 Wijk: 3
 Straat: Hooikamp
 Doelgroep: 5-14 jaar
 Type: traditioneel
 Intentie: buurtplek

Quickscan

Situering: goed
 Vormgeving: voldoende
 Speelkwaliteit: voldoende
 Huidige staat: goed
 Externe invloed: goed

Algemeen:
 Speelplek is in goede staat. Onder draaitoestel is zandondergrond uitgesleten, daardoor is greep te hoog.

Wijk analyse - Wijk 3

Nummer: 10.12
 Wijk: 3
 Straat: Pelikaanhof
 Doelgroep: 5-14 jaar
 Type: traditioneel/sport
 Intentie: buurtplek

Quickscan

Situering: goed
 Vormgeving: voldoende
 Speelkwaliteit: goed
 Huidige staat: matig
 Externe invloed: voldoende

Algemeen:
 Afval op plek aanwezig.

Nummer: 12.10
 Wijk: 3
 Straat: Rijnlandstraat
 Doelgroep: 5-14 jaar
 Type: traditioneel/sport
 Intentie: buurtplek

Quickscan

Situering: goed
 Vormgeving: goed
 Speelkwaliteit: goed
 Huidige staat: voldoende
 Externe invloed: goed

Algemeen:
 Schoolplein plus trapveld. Schoolplein is semi-openbaar toegankelijk, voetbalveldje is altijd toegankelijk. Gras bij doelen versleten.

Wijk analyse - Wijk 3

Nummer: 13.01
 Wijk: 3
 Straat: Dijkgraafstraat 77
 Doelgroep: 5-14 jaar
 Type: traditioneel
 Intentie: buurtplek

Quickscan
 Situering: goed
 Vormgeving: goed
 Speelkwaliteit: goed
 Huidige staat: voldoende
 Externe invloed: uitstekend

Algemeen:
 Ondergrond draagt bij aan speelwaarde.

Nummer: 13.03
 Wijk: 3
 Straat: Landlustlaan 67
 Doelgroep: 0-9 jaar
 Type: traditioneel
 Intentie: blokplek

Quickscan
 Situering: goed
 Vormgeving: voldoende
 Speelkwaliteit: voldoende
 Huidige staat: goed
 Externe invloed: goed

Algemeen:
 Enige plek met grind-ondergrond in de gemeente?

Wijk analyse - Wijk 3

Nummer: 13.04
 Wijk: 3
 Straat: Westboschlaan 92
 Doelgroep: 0-14 jaar
 Type: traditioneel
 Intentie: buurtplek

Quickscan

Situering: goed
 Vormgeving: goed
 Speelkwaliteit: goed
 Huidige staat: voldoende
 Externe invloed: uitstekend

Algemeen:
 Inrichting is zeer divers.

Nummer: 13.05
 Wijk: 3
 Straat: Westboschlaan 84
 Doelgroep: 0-9 jaar
 Type: traditioneel
 Intentie: blokplek

Quickscan

Situering: goed
 Vormgeving: goed
 Speelkwaliteit: goed
 Huidige staat: goed
 Externe invloed: goed

Algemeen:
 Heggen geven verstoppomogelijkheden.

Wijk analyse - Wijk 3

Nummer: 13.07
 Wijk: 3
 Straat: Landlustlaan 31
 Doelgroep: 5-19 jaar
 Type: traditioneel/sport
 Intentie: buurtplek

Quickscan
 Situering: goed
 Vormgeving: voldoende
 Speelkwaliteit: uitstekend
 Huidige staat: matig
 Externe invloed: goed

Algemeen:
 Unieke combinatie sport en spel: klimdoel. Speelgedeelte mag uitgebreider. Hek ballenvanger op verschillende plekken kapot.

Nummer: 13.09
 Wijk: 3
 Straat: Veursestraatweg nr 102
 Doelgroep: 0-14 jaar
 Type: traditioneel/sport
 Intentie: buurtplek

Quickscan
 Situering: goed
 Vormgeving: goed
 Speelkwaliteit: goed
 Huidige staat: voldoende
 Externe invloed: uitstekend

Algemeen:
 Wordt heringericht. Speelplek biedt met huidige inrichting te weinig speel-uitdaging voor doelgroep.

Wijk analyse - Wijk 3

Nummer: 13.11
 Wijk: 3
 Straat: Dijkgraafstraat 17
 Doelgroep: 0-4 jaar
 Type: traditioneel
 Intentie: blokplek

Quickscan
 Situering: goed
 Vormgeving: voldoende
 Speelkwaliteit: voldoende
 Huidige staat: voldoende
 Externe invloed: uitstekend

Nummer: 13.12
 Wijk: 3
 Straat: Dijkgraafstraat 17
 Doelgroep: 5-14 jaar
 Type: traditioneel
 Intentie: blokplek

Quickscan
 Situering: voldoende
 Vormgeving: matig
 Speelkwaliteit: voldoende
 Huidige staat: goed
 Externe invloed: uitstekend

Algemeen:

Algemeen:

Door deuken in blad tafel kan er niet meer goed gebruik worden gemaakt van de tafeltennistafel.

Wijk analyse - Wijk 4

Wijk:	Stompwijk, Landelijk Gebied ten oosten van de Vliet
Oppervlakte:	30 hectare (woonkern)
Kinderen tot 19 jaar:	522 (23 % totale inwoners)
Kinddichtheid:	17 kinderen per hectare
Grootste doelgroep:	10-19 jaar
Speelplekken:	4
Basisscholen:	1
Speelplekpopulatie:	131 kinderen per speelplek

Quickscan:

Groen:		matig
Verharding:		voldoende
Water:		matig
Aanleidingen:		goed
Bereikbaarheid:		goed

Wijk analyse - Wijk 4

Doelgroep 0-4:	3 / 4 plekken
Doelgroep 5-9:	4 / 4 plekken
Doelgroep 10-14:	1 / 4 plekken
Doelgroep 15-19:	0 / 4 plekken
Blok / Buurt / Wijk:	3 / 1 / 0 plekken
Trad. / Sport / Natuur / Plein:	3 / 2 / 0 / 0 plekken

Informele speelruimte:

Kleine rustige veilige kern in buitengebied: openbare ruimte goed bespeelbaar. Informele speelruimte groen en water bevindt zich vooral in het buitengebied en rondom formele speelplek 18.05. Het buitengebied is niet goed toegankelijk voor de jongere doelgroep.

Formele speelruimte:

Kwaliteit formele speelruimte is minder goed dan in Voorburg en Leidschendam, alleen traditioneel spel aanwezig. Klimdoelen zijn minder goed geschikt voor voetballen. Schoolplein Maerten vd Veldeschool is openbaar toegankelijk. Voor leeftijd vanaf 10 jaar is weinig speel en sportuitdaging aanwezig. Sportveld is niet openbaar toegankelijk. Schoolplein wel, maar is niet in beheer van de gemeente.

Wijk analyse - Wijk 4

0-9

Nummer: 18.01
 Wijk: 4
 Straat: Van Merodestraat
 Doelgroep: 0-9 jaar
 Type: traditioneel
 Intentie: blokplek

Quickscan

Situering: voldoende
 Vormgeving: matig
 Speelkwaliteit: goed
 Huidige staat: goed
 Externe invloed: uitstekend

Algemeen:
 Locatie ligt erg dicht op parkeerplaatsen: fietsenvervoerplateau van auto steekt in opvangzone toestel. Speelplek krijgt in 2016 nieuwe inrichting.

0-9

Nummer: 18.02
 Wijk: 4
 Straat: Van Santhorststraat
 Doelgroep: 0-9 jaar
 Type: traditioneel
 Intentie: blokplek

Quickscan

Situering: goed
 Vormgeving: voldoende
 Speelkwaliteit: voldoende
 Huidige staat: voldoende
 Externe invloed: goed

Algemeen:
 Versleten kunstgras. Veel open ruimte: spelen op verharding. Speelplek krijgt in 2016 nieuwe inrichting.

Wijk analyse - Wijk 4

Nummer: 18.03
 Wijk: 4
 Straat: Pinksterbloem
 Doelgroep: 0-14 jaar
 Type: traditioneel/sport
 Intentie: buurtplek

Quickscan
 Situering: uitstekend
 Vormgeving: voldoende
 Speelkwaliteit: goed
 Huidige staat: goed
 Externe invloed: uitstekend

Algemeen:
 Beschutte groene plek. Maar één doel, ipv twee: doel niet goed geschikt voor voetbal.

Nummer: 18.05
 Wijk: 4
 Straat: Schelpenpad
 Doelgroep: 5-9 jaar
 Type: sport
 Intentie: blokplek

Quickscan
 Situering: goed
 Vormgeving: voldoende
 Speelkwaliteit: voldoende
 Huidige staat: uitstekend
 Externe invloed: uitstekend

Algemeen:
 Maar één doel, ipv twee: doel niet goed geschikt voor voetbal. Veel spel mogelijk in de bosjes en door hoogteverschillen.

Wijk analyse - Wijk 5

Wijk: Damcentrum, Klein Plaspoelpolder, Leidschendam-Zuid, Zeeheldenwijk
Oppervlakte: 99 hectare
Kinderen tot 19 jaar: 1055 (20% totale inwoners)
Kinddichtheid: 11 kinderen per hectare
Grootste doelgroep: 0-4 jaar
Speelplekken: 16 (incl nieuwe locaties)
Basisscholen: 1 (2 locaties: 2 schoolpleinen)
Speelplekpopulatie: 66 kinderen per speelplek

Quickscan:

Groen:		voldoende
Verharding:		goed
Water:		voldoende
Aanleidingen:		matig
Bereikbaarheid:		goed

Wijk analyse - Wijk 5

Doelgroep 0-4:	8 / 16 plekken
Doelgroep 5-9:	12 / 16 plekken
Doelgroep 10-14:	11 / 16 plekken
Doelgroep 15-19:	4 / 16 plekken
Blok / Buurt / Wijk:	4 / 11 / 1 plekken
Trad. / Sport / Natuur / Plein:	12 / 6 / 1 / 0 plekken

Informele speelruimte:

Diverse woonbuurten in deze wijk zijn goed bespeelbaar. Behalve 'Leidschendam Centrum', zijn de buurten rustig en bevatten voldoende groen en bestrating (woonerf karakter). Het water is vooral goed bereikbaar langs de Ruyterstraat. De zuidkant van de wijk biedt veel informele speelruimte.

Formele speelruimte:

Formele speelplekken zijn goed over de wijk verdeeld. Speelplek 14.01 springt eruit door afwijkende natuurlijke inrichting. De nieuwe formele speelplekken nw1 & nw2 zijn wel meegenomen in het overzicht, maar deze speelplekken zijn nog niet aangelegd. Zij hebben daarom geen QSS score gekregen. Beide schoolpleinen van de Wegwijzer zijn openbaar toegankelijk. Op termijn wordt dit één school (nieuwbouw).

Wijk analyse - Wijk 5

Nummer: 11.01
 Wijk: 5
 Straat: Plaspoelkade
 Doelgroep: 5-14 jaar
 Type: traditioneel
 Intentie: buurtplek

Quickscan

Situering: voldoende
 Vormgeving: matig
 Speelkwaliteit: goed
 Huidige staat: voldoende
 Externe invloed: goed

Algemeen:
 Tijdelijke locatie, gaat op termijn ivm nieuwbouw verdwijnen.

Nummer: 12.11
 Wijk: 5
 Straat: Damstraat
 Doelgroep: 0-4 jaar
 Type: traditioneel
 Intentie: blokplek

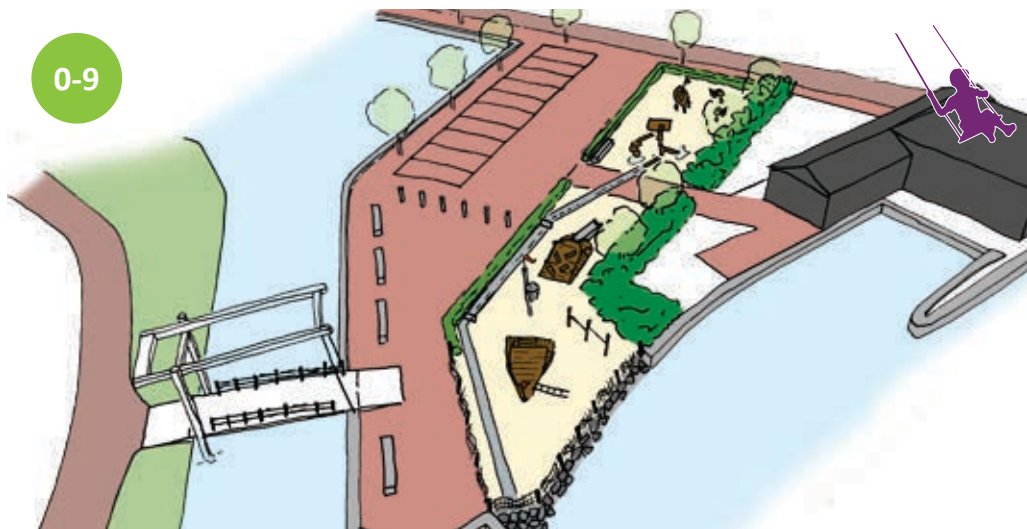
Quickscan

Situering: matig
 Vormgeving: matig
 Speelkwaliteit: voldoende
 Huidige staat: goed
 Externe invloed: goed

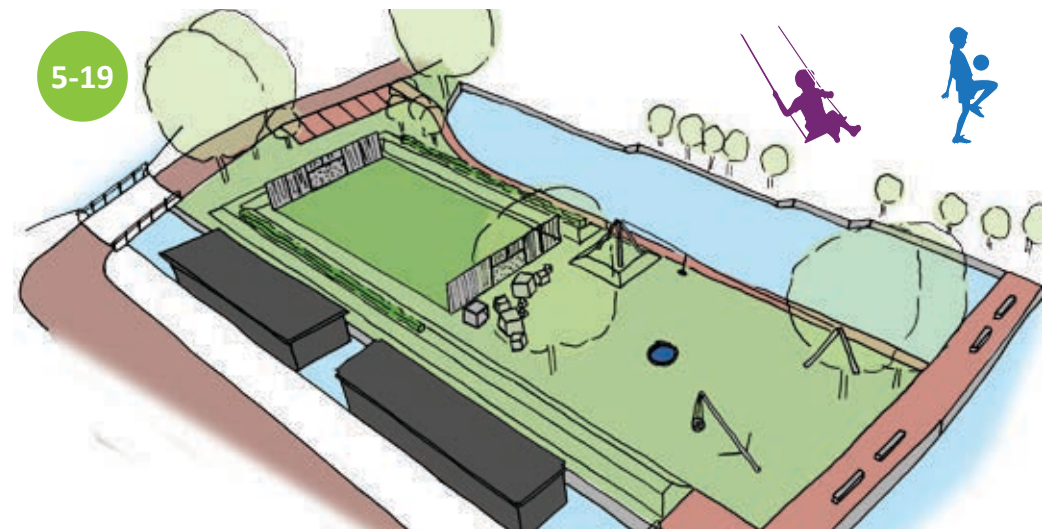
Algemeen:
 Toestellen worden vernieuwd; uitstraling verandert, speelwaarde blijft hetzelfde. Hek wordt bij nieuwe inrichting verbeterd.

Wijk analyse - Wijk 5

Nummer:	NIEUW 1	Quickscan	
Wijk:	5		
Straat:	Gemaal	Situering:	xx
		Vormgeving:	xx
Doelgroep:	0-9 jaar	Speelkwaliteit:	xx
Type:	traditioneel	Huidige staat:	xx
Intentie:	buurtplek	Externe invloed:	xx

Algemeen:
Nieuwe locatie, nieuwe inrichting.

Nummer:	NIEUW 2	Quickscan	
Wijk:	5		
Straat:	Bolder	Situering:	xx
		Vormgeving:	xx
Doelgroep:	5-19 jaar	Speelkwaliteit:	xx
Type:	traditioneel	Huidige staat:	xx
Intentie:	buurtplek	Externe invloed:	xx

Algemeen:
Nieuwe locatie, nieuwe inrichting.

Wijk analyse - Wijk 5

Nummer: 14.01
 Wijk: 5
 Straat: Broekweg
 Doelgroep: 0-9 jaar
 Type: traditioneel
 Intentie: blokplek

Quickscan

Situering: voldoende
 Vormgeving: uitstekend
 Speelkwaliteit: goed
 Huidige staat: goed
 Externe invloed: uitstekend

Algemeen:
 Thema passend bij locatie. Gras bij ingang slaat niet aan. Dijk geeft extra speelwaarde aan plek.

Nummer: 14.02
 Wijk: 5
 Straat: Jan van Galenstraat
 Doelgroep: 10-19 jaar
 Type: sport
 Intentie: buurtplek

Quickscan

Situering: voldoende
 Vormgeving: voldoende
 Speelkwaliteit: voldoende
 Huidige staat: matig
 Externe invloed: matig

Algemeen:
 Ballenvanger/hek kapot. Donkere baskethoek, niet heel uitnodigend. Kinderen spelen langs de sloot.

Wijk analyse - Wijk 5

Nummer: 14.03
 Wijk: 5
 Straat: De Ruyterstraat
 Doelgroep: 5-14 jaar
 Type: traditioneel/natuurlijk
 Intentie: buurtplek

Quickscan

Situering: goed
 Vormgeving: uitstekend
 Speelkwaliteit: uitstekend
 Huidige staat: voldoende
 Externe invloed: goed

Algemeen:
 Avontuurlijke plek langs water. Via een pontje is een 'speeleiland' bereikbaar, maar de evenwichtsroute is overgroeid door beplanting.

Nummer: 15.01
 Wijk: 5
 Straat: De Oude Bleijk 46
 Doelgroep: 5-14 jaar
 Type: traditioneel/sport
 Intentie: buurtplek

Quickscan

Situering: uitstekend
 Vormgeving: goed
 Speelkwaliteit: voldoende
 Huidige staat: matig
 Externe invloed: goed

Algemeen:
 Trapveld is niet vlak genoeg voor voetballen. Betonrand is leuk extra speelaanleiding. Klimrek ten tijde van inventarisatie niet bruikbaar.

Wijk analyse - Wijk 5

Nummer: 15.03
 Wijk: 5
 Straat: De Oude Bleijk 45
 Doelgroep: 0-4 jaar
 Type: traditioneel
 Intentie: blokplek

Quickscan

Situering: voldoende
 Vormgeving: matig
 Speelkwaliteit: onvoldoende
 Huidige staat: matig
 Externe invloed: uitstekend

Algemeen:
 Speelplek heeft te weinig speelwaarde.

Nummer: 15.04
 Wijk: 5
 Straat: Venestraat
 Doelgroep: 0-19 jaar
 Type: traditioneel/sport
 Intentie: wijk-overstijgend

Quickscan

Situering: uitstekend
 Vormgeving: uitstekend
 Speelkwaliteit: uitstekend
 Huidige staat: goed
 Externe invloed: goed

Algemeen:
 Zeer grote locatie met veel speel/sport mogelijkheden. Bijnaam = 'tolveldje'. Locatie bevat ook een skatevoorziening. Doolhof is leuke toevoeging, maar ligt achteraf.

Wijk analyse - Wijk 5

Nummer: 16.02
 Wijk: 5
 Straat: De Tol/Commissarispad
 Doelgroep: 5-14 jaar
 Type: sport
 Intentie: buurtplek

Quickscan
 Situering: goed
 Vormgeving: voldoende
 Speelkwaliteit: goed
 Huidige staat: goed
 Externe invloed: matig

Algemeen:
 Sportplek naast schoolplein. Is eigenlijk een grote locatie samen met schoolplein en speelplek aan de overkant van de straat.

Nummer: 16.03
 Wijk: 5
 Straat: De Tol
 Doelgroep: 0-9 jaar
 Type: traditioneel
 Intentie: blokplek

Quickscan
 Situering: goed
 Vormgeving: goed
 Speelkwaliteit: goed
 Huidige staat: matig
 Externe invloed: matig

Algemeen:
 Schade aan draaitoestel en aan rubber-snipervloer. Is eigenlijk een grote locatie samen met schoolplein en sportplek aan de overkant van de straat.

Wijk analyse - Wijk 5

5-14

Nummer: 16.04
 Wijk: 5
 Straat: De Wegwijzer (De Tol)
 (OBS Christina)
 Doelgroep: 5-14 jaar
 Type: traditioneel
 Intentie: buurtplek

Quickscan

Situering: goed
 Vormgeving: goed
 Speelkwaliteit: goed
 Huidige staat: voldoende
 Externe invloed: voldoende

0-14

Nummer: 17.01
 Wijk: 5
 Straat: 't Hert voor 88
 Doelgroep: 0-14 jaar
 Type: traditioneel
 Intentie: buurtplek

Quickscan

Situering: goed
 Vormgeving: goed
 Speelkwaliteit: voldoende
 Huidige staat: goed
 Externe invloed: uitstekend

Algemeen:
 Schoolplein. Is eigenlijk een grote locatie samen met naastgelegd sportveld en speelplek aan de overkant van de straat.

Algemeen:
 Mooi gelegen. Onvoldoende uitdaging voor gehele doelgroep.

Wijk analyse - Wijk 5

5-14

Nummer: 17.04
Wijk: 5
Straat: 't Hert voor 27

Quickscan

Situering:
Vormgeving:
Speelkwaliteit:
Huidige staat:
Externe invloed:

Doelgroep: 5-14 jaar
Type: sport
Intentie: buurtplek

Algemeen:
Gemist tijdens veldinventarisatie. Korfbalplek.

10-19

Nummer: 17.07
Wijk: 5
Straat: De Star

Quickscan

Situering: goed
Vormgeving: voldoende
Speelkwaliteit: goed
Huidige staat: goed
Externe invloed: matig

Doelgroep: 10-19 jaar
Type: sport
Intentie: buurtplek

Algemeen:
Hoogteverschillen in asfalt zijn leuk voor verschillende leeftijden. Brandplek op asfalt.

Wijk analyse - Wijk 6

Wijk:	De Heuvel, Amstelveen
Oppervlakte:	39 hectare
Kinderen tot 19 jaar:	582 (19% totale inwoners)
Kinddichtheid:	15 kinderen per hectare
Grootste doelgroep:	0-4 jaar
Speelplekken:	12
Basisscholen:	1
Speelplekpopulatie:	49 kinderen per speelplek

Quickscan:

Groen:		goed
Verharding:		goed
Water:		voldoende
Aanleidingen:		voldoende
Bereikbaarheid:		goed

Wijk analyse - Wijk 6

Doelgroep 0-4:	9 / 12 plekken
Doelgroep 5-9:	11 / 12 plekken
Doelgroep 10-14:	5 / 12 plekken
Doelgroep 15-19:	3 / 12 plekken
Blok / Buurt / Wijk:	7 / 4 / 1 plekken
Trad. / Sport / Natuur / Plein:	10 / 4 / 1 / 0 plekken

Informele speelruimte:

Wijk bestaat uit deel flats rondom 'park' Dobbelaan, een deel maatschappelijke functies en een woonwijk met een combinatie van rijtjeshuizen en appartementencomplexen van 4 lagen. Meeste informele speelruimte is te vinden bij de Dobbelaan. De woonbuurt aan de noordoostkant is minder goed bespeelbaar (weinig groen en bespeelbare verharding).

Formele speelruimte:

Formele speelruimte ligt goed verdeeld. De formele speelplekken hebben een traditioneel en/of sportkarakter. Schoolplein (Basisschool de Margriet) is openbaar toegankelijk, schoolplein heeft een natuurlijk karakter.

Wijk analyse - Wijk 6

Nummer: 04.02
 Wijk: 6
 Straat: Schout van Eijklaan
 Doelgroep: 0-9 jaar
 Type: traditioneel
 Intentie: blokplek

Quickscan

Situering: uitstekend
 Vormgeving: matig
 Speelkwaliteit: voldoende
 Huidige staat: goed
 Externe invloed: uitstekend

Algemeen:
 Mooie locatie, vormgeving kan veel beter. Speelplek heeft nieuwe inrichting gekregen in 2015, bovenstaande foto's zijn verouderd.

Nummer: 04.03
 Wijk: 6
 Straat: Burg. Caen van Necklaan
 Doelgroep: 0-9 jaar
 Type: traditioneel
 Intentie: blokplek

Quickscan

Situering: goed
 Vormgeving: matig
 Speelkwaliteit: voldoende
 Huidige staat: voldoende
 Externe invloed: matig

Algemeen:
 Afval rondom de speelplek, veel bladeren op de speelplek.

Wijk analyse - Wijk 6

Nummer: 04.05
 Wijk: 6
 Straat: Burg. Caen van Necklaan 5
 Doelgroep: 0-19 jaar
 Type: traditioneel/sport
 Intentie: wijk-overstijgend

Quickscan
 Situering: uitstekend
 Vormgeving: goed
 Speelkwaliteit: uitstekend
 Huidige staat: goed
 Externe invloed: uitstekend

Algemeen:
 Recent opgeleverde fitnesslocatie.

Nummer: 04.06
 Wijk: 6
 Straat: Burg. Duyvendijklaan
 Doelgroep: 0-14 jaar
 Type: tradition./sport/natuurlijk
 Intentie: buurtplek

Quickscan
 Situering: uitstekend
 Vormgeving: uitstekend
 Speelkwaliteit: uitstekend
 Huidige staat: uitstekend
 Externe invloed: goed

Algemeen:
 Veel diverse speel mogelijkheden en stijlen.

Wijk analyse - Wijk 6

Nummer: 04.07
 Wijk: 6
 Straat: Burg. Velthuysenlaan t.o.
 huisnr. 62-90
 Doelgroep: 0-4 jaar
 Type: traditioneel
 Intentie: blokplek

Quickscan
 Situering: goed
 Vormgeving: voldoende
 Speelkwaliteit: goed
 Huidige staat: matig
 Externe invloed: uitstekend

Algemeen:
 Schommelzitje ontbreekt.

Nummer: 04.08
 Wijk: 6
 Straat: Burg. Velthuysenlaan 182
 Doelgroep: 0-9 jaar
 Type: traditioneel
 Intentie: blokplek

Quickscan
 Situering: goed
 Vormgeving: uitstekend
 Speelkwaliteit: uitstekend
 Huidige staat: uitstekend
 Externe invloed: uitstekend

Algemeen:
 Thematisch spel passend bij doelgroep.

Wijk analyse - Wijk 6

0-9

Nummer: 04.09
 Wijk: 6
 Straat: Burg. Sweenslaan
 Doelgroep: 0-9 jaar
 Type: traditioneel
 Intentie: blokplek

Quickscan

Situering: goed
 Vormgeving: goed
 Speelkwaliteit: goed
 Huidige staat: uitstekend
 Externe invloed: uitstekend

Algemeen:

5-9

Nummer: 04.10
 Wijk: 6
 Straat: Burg. Keijzerlaan
 Doelgroep: 5-9 jaar
 Type: traditioneel
 Intentie: blokplek

Quickscan

Situering: goed
 Vormgeving: matig
 Speelkwaliteit: goed
 Huidige staat: voldoende
 Externe invloed: uitstekend

Algemeen:
 Schommel bovenligger is beschadigd.

Wijk analyse - Wijk 6

Nummer: 04.12
 Wijk: 6
 Straat: Burg. Duyvendijklaan

Doelgroep: 0-9 jaar
 Type: traditioneel
 Intentie: blokplek

Quickscan

Situering: matig
 Vormgeving: matig
 Speelkwaliteit: matig
 Huidige staat: voldoende
 Externe invloed: uitstekend

Algemeen:
 Toestellen vertonen slijtage: lak is versleten. Weinig diversiteit in speelwaarde.

Nummer: 04.14
 Wijk: 6
 Straat: Burg. Sweenslaan

Doelgroep: 5-19 jaar
 Type: sport
 Intentie: buurtplek

Quickscan

Situering: goed
 Vormgeving: voldoende
 Speelkwaliteit: matig
 Huidige staat: voldoende
 Externe invloed: uitstekend

Algemeen:
 Slijtage bij doelen.

Wijk analyse - Wijk 6

Nummer: 05.01
 Wijk: 6
 Straat: Amstelhof
 Doelgroep: 0-14 jaar
 Type: traditioneel
 Intentie: buurtplek

Quickscan

Situering: uitstekend
 Vormgeving: goed
 Speelkwaliteit: uitstekend
 Huidige staat: goed
 Externe invloed: uitstekend

Algemeen:

Nummer: 05.03
 Wijk: 6
 Straat: Fluitpolderplein
 Doelgroep: 5-19 jaar
 Type: sport
 Intentie: buurtplek

Quickscan

Situering: goed
 Vormgeving: matig
 Speelkwaliteit: voldoende
 Huidige staat: uitstekend
 Externe invloed: uitstekend

Algemeen:
 (Informeel) looppad ligt dwars over voetbalveld.

Wijk analyse - Wijk 7

Wijk: Damsigt, Verzetsheldenwijk, Raadhuiskwartier, Sijtwende III en V
Oppervlakte: 146 hectare
Kinderen tot 19 jaar: 1816 (26% totale inwoners)
Kinddichtheid: 12 kinderen per hectare
Grootste doelgroep: 10-14 jaar
Speelplekken: 14
Basisscholen: 1
Speelplekpopulatie: 140 kinderen per speelplek

Quickscan:

Groen:		goed
Verharding:		goed
Water:		voldoende
Aanleidingen:		matig
Bereikbaarheid:		voldoende

Wijk analyse - Wijk 7

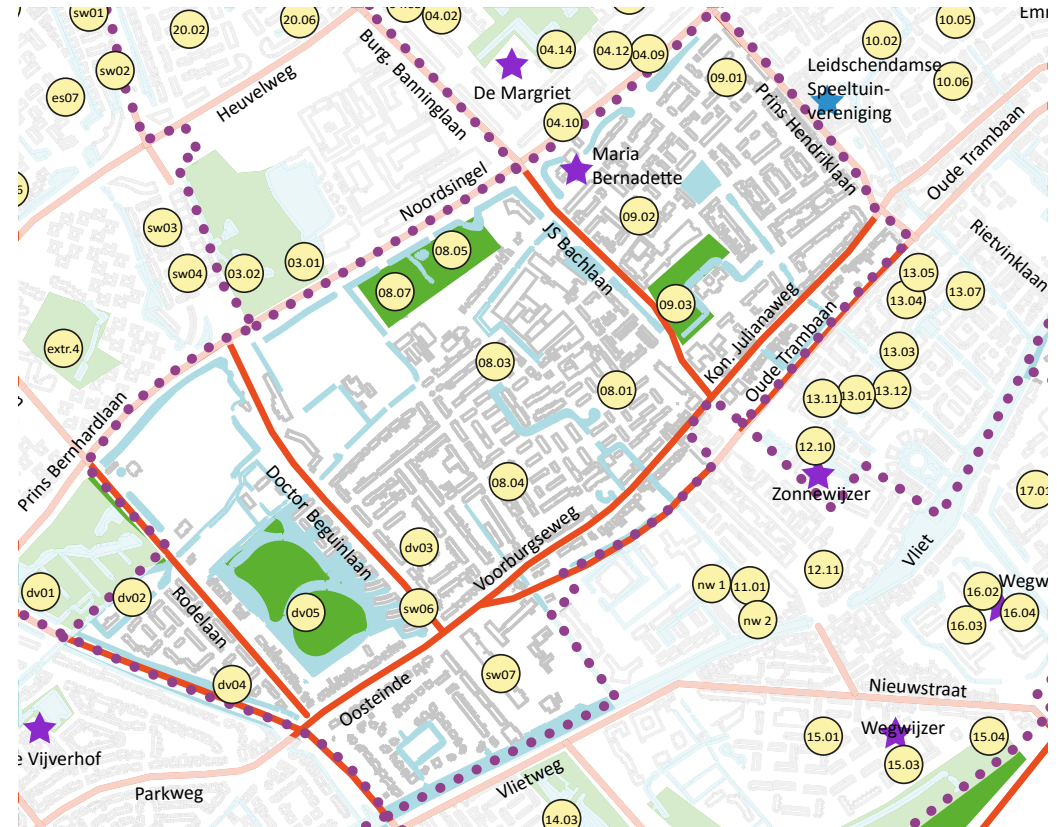
Doelgroep 0-4:	9 / 14 plekken
Doelgroep 5-9:	12 / 14 plekken
Doelgroep 10-14:	5 / 14 plekken
Doelgroep 15-19:	1 / 14 plekken
Blok / Buurt / Wijk:	9 / 4 / 1 plekken
Trad. / Sport / Natuur / Plein:	13 / 3 / 1 / 0 plekken

Informele speelruimte:

De wijk bestaat grotendeels uit buurten met rijtjeshuizen; rustige buurten maar zonder brede stoepen. Ten westen van het Sijtwende park ligt een buurt met een woonerf karakter, waar goed op straat kan worden gespeeld. Ten zuiden van het park ligt een kleine buurt met vrijstaande huizen en grote tuinen. Naast 3 groene zones, zijn door de buurten heen her en der kleine grasvelden te vinden. Water in de wijk kan beter worden betrokken bij informele speelruimte.

Formele speelruimte:

Goede verdeling, wel is er alleen in het Sijtwendepark formele speelruimte voor de oudste doelgroep. Park Rusthout en Sijtwendepark zijn voor jongere kinderen niet zelfstandig bereikbaar. Het schoolplein is openbaar en heeft een natuurlijk karakter.

Wijk analyse - Wijk 7

Nummer: 08.01
 Wijk: 7
 Straat: St. Raphaëlstraat
 Doelgroep: 0-9 jaar
 Type: traditioneel/sport
 Intentie: blokplek

Quickscan

Situering: voldoende
 Vormgeving: voldoende
 Speelkwaliteit: goed
 Huidige staat: matig
 Externe invloed: goed

Algemeen:
 Locatie niet geschikt om te voetballen: doel zonder ballenvanger, slijtage onder doel, alleen één doel.

Nummer: 08.03
 Wijk: 7
 Straat: Lodewijk van Hamelstraat
 Doelgroep: 0-9 jaar
 Type: traditioneel
 Intentie: blokplek

Quickscan

Situering: goed
 Vormgeving: voldoende
 Speelkwaliteit: voldoende
 Huidige staat: matig
 Externe invloed: uitstekend

Algemeen:
 Betonnen rand als zitplek, afscheiding en speelmogelijkheid. Roest op bovenliggende schommel.

Wijk analyse - Wijk 7

0-9

Nummer: 08.04
 Wijk: 7
 Straat: Hanny Schaftstraat
 Doelgroep: 0-9 jaar
 Type: traditioneel
 Intentie: blokplek

Quickscan

Situering: goed
 Vormgeving: goed
 Speelkwaliteit: goed
 Huidige staat: uitstekend
 Externe invloed: uitstekend

Algemeen:
 Speelplek wordt goed gebruikt volgens buurtbewoner, is ook te zien aan getekende voetbaldoel. Volgens buurtbewoner last van hangjongeren.

5-14

Nummer: 08.05
 Wijk: 7
 Straat: Noordsingel
 Doelgroep: 5-14 jaar
 Type: traditioneel
 Intentie: buurtplek

Quickscan

Situering: voldoende
 Vormgeving: voldoende
 Speelkwaliteit: goed
 Huidige staat: goed
 Externe invloed: voldoende

Algemeen:
 Speelplek ligt naast stadstuin Rusthout. Randen/taluds niet goed bespeelbaar.

Wijk analyse - Wijk 7

0-9

Nummer: 08.07
 Wijk: 7
 Straat: Van Ruysdaellaan 3c

Doelgroep: 0-9 jaar
 Type: traditioneel
 Intentie: blokplek

Quickscan

Situering:
 Vormgeving:
 Speelkwaliteit:
 Huidige staat:
 Externe invloed:

Algemeen:
 Gemist tijdens veldinventarisatie. Traditionele speelplek bij tennisvelden.

Nummer: 09.01
 Wijk: 7
 Straat: Willem Pijperlaan

Doelgroep: 0-9 jaar
 Type: traditioneel
 Intentie: blokplek

Quickscan

Situering: goed
 Vormgeving: matig
 Speelkwaliteit: goed
 Huidige staat: voldoende
 Externe invloed: voldoende

Algemeen:
 Grasveld naast locatie is extra speelruimte.

Wijk analyse - Wijk 7

0-4

Nummer: 09.02
 Wijk: 7
 Straat: Prins Bernardlaan
 Doelgroep: 0-4 jaar
 Type: traditioneel
 Intentie: blokplek

Quickscan

Situering: voldoende
 Vormgeving: voldoende
 Speelkwaliteit: matig
 Huidige staat: uitstekend
 Externe invloed: uitstekend

Algemeen:
 Speelplek is te klein, niet uitdagend.

5-14

Nummer: 09.03
 Wijk: 7
 Straat: J.B. Bachlaan
 Doelgroep: 5-14 jaar
 Type: sport
 Intentie: blokplek

Quickscan

Situering: voldoende
 Vormgeving: voldoende
 Speelkwaliteit: goed
 Huidige staat: voldoende
 Externe invloed: uitstekend

Algemeen:

Wijk analyse - Wijk 7

0-4

Nummer: DV02
 Wijk: 7
 Straat: Essenpad
 Doelgroep: 0-4 jaar
 Type: traditioneel
 Intentie: buurtplek

Quickscan

Situering: voldoende
 Vormgeving: goed
 Speelkwaliteit: goed
 Huidige staat: matig
 Externe invloed: goed

Algemeen:
 Ontmoetingsplek bij kinderboerderij. Zand-ondergrond uitgesleten: plastic zichtbaar.

0-9

Nummer: DV03
 Wijk: 7
 Straat: Elsbergstraat
 Doelgroep: 0-9 jaar
 Type: traditioneel
 Intentie: blokplek

Quickscan

Situering: goed
 Vormgeving: goed
 Speelkwaliteit: goed
 Huidige staat: matig
 Externe invloed: goed

Algemeen:
 Veel mos op kunstgras.

Wijk analyse - Wijk 7

Nummer: DV04
 Wijk: 7
 Straat: Okerhof
 Doelgroep: 5-9 jaar
 Type: traditioneel
 Intentie: blokplek

Quickscan

Situering: goed
 Vormgeving: matig
 Speelkwaliteit: voldoende
 Huidige staat: goed
 Externe invloed: uitstekend

Algemeen:

Nummer: DV08
 Wijk: 7
 Straat: Sijtwendepark
 Doelgroep: 0-19 jaar
 Type: tradition./sport/natuurlijk
 Intentie: wijk-overstijgend

Quickscan

Situering: goed
 Vormgeving: uitstekend
 Speelkwaliteit: uitstekend
 Huidige staat: voldoende
 Externe invloed: goed

Algemeen:

Locatie is mooi gelegen, maar niet voor alle leeftijden goed bereikbaar; jongste (twee) categorie(ën) onder begeleiding. Houten toestellen niet allemaal in goede staat.

Wijk analyse - Wijk 7

Nummer: SW06
Wijk: 7
Straat: Dr. Beguinlaan

Doelgroep: 5-14 jaar
Type: traditioneel
Intentie: blokplek

Quickscan
Situering: goed
Vormgeving: goed
Speelkwaliteit: goed
Huidige staat: voldoende
Externe invloed: goed

Algemeen:
 Speels pad bij locatie: leuk om overheen te fietsen.

Nummer: SW07
Wijk: 7
Straat: Cornelis Voorhoevelaan

Doelgroep: 5-14 jaar
Type: traditioneel
Intentie: buurtplek

Quickscan
Situering: voldoende
Vormgeving: voldoende
Speelkwaliteit: goed
Huidige staat: voldoende
Externe invloed: goed

Algemeen:
 Plek ligt op een erg open locatie, weinig beschutting.

Wijk analyse - Wijk 8

Wijk: Essesteijn, Sijtwende I + II
Oppervlakte: 114 hectare
Kinderen tot 19 jaar: 1084 (20% totale inwoners)
Kinddichtheid: 10 kinderen per hectare
Grootste doelgroep: 10-14 jaar
Speelplekken: 16
Basisscholen: 1
Speelplekpopulatie: 68 kinderen per speelplek

Quickscan:

Groen:		uitstekend
Verharding:		goed
Water:		voldoende
Aanleidingen:		voldoende
Bereikbaarheid:		uitstekend

Wijk analyse - Wijk 8

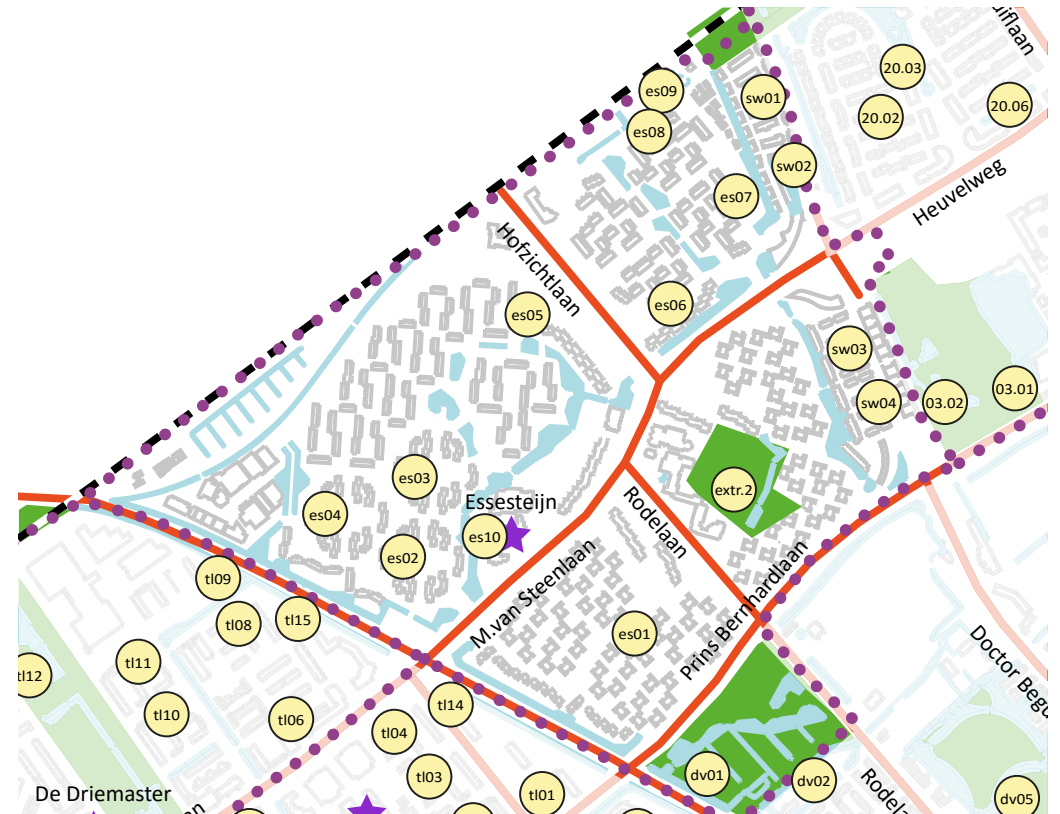
Doelgroep 0-4:	5 / 16 plekken
Doelgroep 5-9:	15 / 16 plekken
Doelgroep 10-14:	10 / 16 plekken
Doelgroep 15-19:	3 / 16 plekken
Blok / Buurt / Wijk:	9 / 7 / 0 plekken
Trad. / Sport / Natuur / Plein:	13 / 7 / 1 / 0 plekken

Informele speelruimte:

De wijk bestaat uit 4 delen en de grasvelden aan de overkant van de Prins Bernhardlaan. Elk deel is voorzien van goede informele speelruimte: voldoende groen en verharding. De kinderen wonend in buurt bij de tunnel van de N14 kunnen gemakkelijk het Groot Zijdepark bereiken.

Formele speelruimte:

De formele speelplekken liggen goed verdeeld over de wijk. In het zuidwestelijke deel bevindt zich het minste formele speelruimte. Het schoolplein van basisschool Essesteijn is deels openbaar toegankelijk: alleen dat deel wat wordt beheerd door de gemeente. Rondom school ook informele speelruimte.

Wijk analyse - Wijk 8

Nummer: DV01
 Wijk: 8
 Straat: Prins Bernardlaan
 Doelgroep: 10-19 jaar
 Type: sport
 Intentie: buurtplek

Quickscan

Situering: goed
 Vormgeving: goed
 Speelkwaliteit: voldoende
 Huidige staat: voldoende
 Externe invloed: goed

Algemeen:
 Voetbalveld naast Vliegermolen. Gras bij één doel weggesleten. Zitplekken en afvalbakken bij veld ontbreken.

Nummer: ES01
 Wijk: 8
 Straat: Tulpentuin
 Doelgroep: 0-9 jaar
 Type: traditioneel/sport
 Intentie: buurtplek

Quickscan

Situering: uitstekend
 Vormgeving: uitstekend
 Speelkwaliteit: uitstekend
 Huidige staat: goed
 Externe invloed: uitstekend

Algemeen:
 Mooi vormgegeven, veel speelmogelijkheden.

Wijk analyse - Wijk 8

Nummer: ES02
 Wijk: 8
 Straat: Wilgendreef 125
 Doelgroep: 5-9 jaar
 Type: traditioneel
 Intentie: blokplek

Quickscan
 Situering: goed
 Vormgeving: voldoende
 Speelkwaliteit: voldoende
 Huidige staat: voldoende
 Externe invloed: voldoende

Algemeen:
 Speelplek wordt heringericht.

Nummer: ES03
 Wijk: 8
 Straat: Elzendreef
 Doelgroep: 5-14 jaar
 Type: traditioneel
 Intentie: buurtplek

Quickscan
 Situering: goed
 Vormgeving: goed
 Speelkwaliteit: goed
 Huidige staat: goed
 Externe invloed: uitstekend

Algemeen:

Wijk analyse - Wijk 8

Nummer: ES04
 Wijk: 8
 Straat: Wilgendreef 337
 Doelgroep: 5-9 jaar
 Type: traditioneel
 Intentie: blokplek

Quickscan

Situering: goed
 Vormgeving: onvoldoende
 Speelkwaliteit: onvoldoende
 Huidige staat: voldoende
 Externe invloed: uitstekend

Algemeen:
 Speelplek krijgt een nieuwe inrichting zonder toestellen. Valt in de toekomst onder type pleintje.

Nummer: ES05
 Wijk: 8
 Straat: Populierendreef
 Doelgroep: 5-19 jaar
 Type: traditioneel/sport
 Intentie: buurtplek

Quickscan

Situering: uitstekend
 Vormgeving: uitstekend
 Speelkwaliteit: uitstekend
 Huidige staat: voldoende
 Externe invloed: uitstekend

Algemeen:
 Heuvels geven extra speelwaarde en sfeer aan de locatie.

Wijk analyse - Wijk 8

Nummer: ES06
 Wijk: 8
 Straat: Kersengarde 86
 Doelgroep: 5-14 jaar
 Type: traditioneel/sport
 Intentie: blokplek

Quickscan

Situering: goed
 Vormgeving: goed
 Speelkwaliteit: goed
 Huidige staat: goed
 Externe invloed: goed

Algemeen:

Nummer: ES07
 Wijk: 8
 Straat: Kersengarde 3
 Doelgroep: 0-14 jaar
 Type: traditioneel/natuurlijk
 Intentie: buurtplek

Quickscan

Situering: goed
 Vormgeving: uitstekend
 Speelkwaliteit: uitstekend
 Huidige staat: goed
 Externe invloed: uitstekend

Algemeen:
 Vormgeving is uniek in de wijk.

Wijk analyse - Wijk 8

Nummer: ES08
 Wijk: 8
 Straat: Appelgaarde 333
 Doelgroep: 5-14 jaar
 Type: traditioneel
 Intentie: blokplek

Quickscan

Situering: goed
 Vormgeving: goed
 Speelkwaliteit: goed
 Huidige staat: uitstekend
 Externe invloed: matig

Algemeen:
 Voor de bijbehorende doelgroep te weinig uitdaging. Hondenpoep aanwezig op grasveld.

Nummer: ES09
 Wijk: 8
 Straat: Appelgaarde
 Doelgroep: 5-19 jaar
 Type: sport
 Intentie: buurtplek

Quickscan

Situering: voldoende
 Vormgeving: voldoende
 Speelkwaliteit: voldoende
 Huidige staat: uitstekend
 Externe invloed: uitstekend

Algemeen:

Wijk analyse - Wijk 8

Nummer: ES10
 Wijk: 8
 Straat: Elzendreef
 Doelgroep: 5-14 jaar
 Type: traditioneel/sport
 Intentie: buurtplek

Quickscan
 Situering: goed
 Vormgeving: matig
 Speelkwaliteit: voldoende
 Huidige staat: voldoende
 Externe invloed: uitstekend

Algemeen:
 Openbare deel van schoolplein Basisschool Essesteijn.

Nummer: SW01
 Wijk: 8
 Straat: Truus Schrödenhof
 Doelgroep: 0-9 jaar
 Type: traditioneel
 Intentie: blokplek

Quickscan
 Situering: goed
 Vormgeving: voldoende
 Speelkwaliteit: matig
 Huidige staat: goed
 Externe invloed: uitstekend

Algemeen:
 Weinig uitdaging. Hagen geven verstopmogelijkheden.

Wijk analyse - Wijk 8

Nummer: SW02
 Wijk: 8
 Straat: Mien Ruysplein
 Doelgroep: 0-9 jaar
 Type: traditioneel
 Intentie: blokplek

Quickscan
 Situering: goed
 Vormgeving: voldoende
 Speelkwaliteit: voldoende
 Huidige staat: voldoende
 Externe invloed: uitstekend

Algemeen:
 Hagen geven verstopmogelijkheden.

Nummer: SW03
 Wijk: 8
 Straat: Bellinistraatje
 Doelgroep: 0-9 jaar
 Type: traditioneel
 Intentie: blokplek

Quickscan
 Situering: matig
 Vormgeving: onvoldoende
 Speelkwaliteit: voldoende
 Huidige staat: voldoende
 Externe invloed: uitstekend

Algemeen:
 Weinig sfeer.

Wijk analyse - Wijk 8

Nummer: SW04
 Wijk: 8
 Straat: Leoncacosstraatje
 Doelgroep: 5-14 jaar
 Type: traditioneel
 Intentie: blokplek

Quickscan
 Situering: matig
 Vormgeving: onvoldoende
 Speelkwaliteit: voldoende
 Huidige staat: voldoende
 Externe invloed: uitstekend

Algemeen:
 Wenig sfeer.

Nummer: EXTRA 2
 Wijk: 8
 Straat: Klaverweide
 Doelgroep: 5-14 jaar
 Type: sport
 Intentie: blokplek

Quickscan
 Situering: uitstekend
 Vormgeving: voldo
 Speelkwaliteit: voldoende
 Huidige staat: goed
 Externe invloed: uitstekend

Algemeen:

Wijk analyse - Wijk 9

Wijk: Voorburg Midden/Oud
Oppervlakte: 226 hectare
Kinderen tot 19 jaar: 3009 (21% totale inwoners)
Kinddichtheid: 13 kinderen per hectare
Grootste doelgroep: 0-4 jaar
Speelplekken: 21
Basisscholen: 7
Speelplekpopulatie: 143 kinderen per speelplek

Quickscan:

Groen:		goed
Verharding:		voldoende
Water:		voldoende
Aanleidingen:		matig
Bereikbaarheid:		goed

Wijk analyse - Wijk 9

Doelgroep 0-4:	17 / 21 plekken
Doelgroep 5-9:	16 / 21 plekken
Doelgroep 10-14:	11 / 21 plekken
Doelgroep 15-19:	2 / 21 plekken
Blok / Buurt / Wijk:	11 / 10 / 0 plekken
Trad. / Sport / Natuur / Plein:	17 / 7 / 1 / 1 plekken

Informele speelruimte:

Grote wijk, wordt in tweeën gedeeld door groene loper; deze loper vormt één van de grote barrières en is tegelijkertijd een belangrijke strook van informele speelruimte. De wijk bestaat uit verschillende soorten bouw, dus verschillende soorten openbare ruimte. Overall is een goede mix van groen, verharding en water te vinden.

Formele speelruimte:

Formele speelplekken zijn globaal goed verdeeld, maar voor de oudste doelgroep zijn er maar 2 formele speelplekken geschikt. Er is een concentratie in het noordoosten van de wijk. Van de 7 aanwezige scholen, zijn 4 pleinen toegankelijk. Vooral het schoolplein van de Montessorischool bevat uitdaging voor 5-9 en 10-14 jaar. Speelplekken met natuurlijke inrichting ontbreken in deze wijk.

Wijk analyse - Wijk 9

Nummer: CE01
 Wijk: 9
 Straat: Da Costaplein
 Doelgroep: 0-14 jaar
 Type: traditioneel
 Intentie: buurtplek

Quickscan

Situering: goed
 Vormgeving: voldoende
 Speelkwaliteit: goed
 Huidige staat: goed
 Externe invloed: goed

Algemeen:
 Beschutte plek, spelen in de bosjes mogelijk. Informeel voetbalveld naast speelplek: kale plek in grasveld.

Nummer: CE02
 Wijk: 9
 Straat: Schoolstraat
 Doelgroep: 0-4 jaar
 Type: traditioneel
 Intentie: blokplek

Quickscan

Situering: goed
 Vormgeving: uitstekend
 Speelkwaliteit: voldoende
 Huidige staat: goed
 Externe invloed: uitstekend

Algemeen:
 Thematische vormgeving past bij doelgroep, geeft extra speelwaarde aan locatie.

Wijk analyse - Wijk 9

Nummer: CE03
 Wijk: 9
 Straat: Einddorpstraat
 Doelgroep: 0-9 jaar
 Type: traditioneel/pleintje
 Intentie: blokplek

Quickscan

Situering: voldoende
 Vormgeving: matig
 Speelkwaliteit: matig
 Huidige staat: voldoende
 Externe invloed: goed

Algemeen:
 Speelwaarde als tradtionele speelplek niet voldoende. Speelplek als pleintje meer speelwaarde geven.

Nummer: CE04
 Wijk: 9
 Straat: Oltmansstraat
 Doelgroep: 0-4 jaar
 Type: traditioneel/natuurlijk
 Intentie: blokplek

Quickscan

Situering: goed
 Vormgeving: goed
 Speelkwaliteit: voldoende
 Huidige staat: goed
 Externe invloed: voldoende

Algemeen:
 Natuurlijk deel geeft sfeer aan plek, maar mag uitgebreider. Samenhang plek kan beter.

Wijk analyse - Wijk 9

0-14

Nummer: NN05
 Wijk: 9
 Straat: A. van Scheltemastraat
 Doelgroep: 0-14 jaar
 Type: traditioneel/sport
 Intentie: buurtplek

Quickscan

Situering: goed
 Vormgeving: goed
 Speelkwaliteit: uitstekend
 Huidige staat: goed
 Externe invloed: voldoende

Algemeen:
 Beplanting op verschillende plekken weggespeeld.

0-19

Nummer: NN06
 Wijk: 9
 Straat: L. Couperusstraat
 Doelgroep: 0-19 jaar
 Type: traditioneel/sport
 Intentie: buurtplek

Quickscan

Situering: goed
 Vormgeving: uitstekend
 Speelkwaliteit: goed
 Huidige staat: goed
 Externe invloed: goed

Algemeen:
 Speelplek wordt veel gebruikt. Betonnen rand is leuke speel-verblijffunctie.

Wijk analyse - Wijk 9

Nummer: NN07
 Wijk: 9
 Straat: Van Horvettestraat
 Doelgroep: 0-14 jaar
 Type: traditioneel
 Intentie: buurtplek

Quickscan

Situering: goed
 Vormgeving: uitstekend
 Speelkwaliteit: uitstekend
 Huidige staat: goed
 Externe invloed: uitstekend

Algemeen:
 Rubberen snippers laten op sommige punten los.

Nummer: OO01
 Wijk: 9
 Straat: Parkweg
 Doelgroep: 0-14 jaar
 Type: traditioneel
 Intentie: buurtplek

Quickscan

Situering: uitstekend
 Vormgeving: goed
 Speelkwaliteit: goed
 Huidige staat: voldoende
 Externe invloed: goed

Algemeen:
 Speelruimte om speelplek heen, ruimte voor balspelen en vertoppertje spelen etc.
 Hout verweert, ruimtenet slijt.

Wijk analyse - Wijk 9

Nummer: 0002
 Wijk: 9
 Straat: Loolaan
 Doelgroep: 0-9 jaar
 Type: traditioneel
 Intentie: buurtplek

Quickscan

Situering: goed
 Vormgeving: uitstekend
 Speelkwaliteit: uitstekend
 Huidige staat: goed
 Externe invloed: uitstekend

Nummer: 0003
 Wijk: 9
 Straat: Oostvlietstraat
 Doelgroep: 0-9 jaar
 Type: traditioneel
 Intentie: buurtplek

Quickscan

Situering: uitstekend
 Vormgeving: goed
 Speelkwaliteit: goed
 Huidige staat: voldoende
 Externe invloed: goed

Algemeen:
 Vrolijke ondergrond geeft sfeer aan locatie. Ontmoetingsplek, zitrand draagt hier aan bij.

Algemeen:
 Schade aan bovenligger schommel! Thema is leuk voor kleinsten.

Wijk analyse - Wijk 9

Nummer: OO04
 Wijk: 9
 Straat: Van Deventerlaan
 Doelgroep: 5-14 jaar
 Type: sport
 Intentie: blokplek

Quickscan

Situering: voldoende
 Vormgeving: matig
 Speelkwaliteit: voldoende
 Huidige staat: matig
 Externe invloed: goed

Algemeen:
 Veld erg versleten. Ballenvanger gewenst ivm verkeer.

Nummer: OO06
 Wijk: 9
 Straat: Noteboompark
 Doelgroep: 5-14 jaar
 Type: sport
 Intentie: blokplek

Quickscan

Situering: goed
 Vormgeving: voldoende
 Speelkwaliteit: goed
 Huidige staat: voldoende
 Externe invloed: goed

Algemeen:
 Veld hobbelig, veld versleten bij doelen. Bankje / afvalbak ontbreekt.

Wijk analyse - Wijk 9

Nummer: OO07
 Wijk: 9
 Straat: Oosteinde
 Doelgroep: 0-4 jaar
 Type: traditioneel
 Intentie: blokplek

Quickscan

Situering: voldoende
 Vormgeving: voldoende
 Speelkwaliteit: goed
 Huidige staat: voldoende
 Externe invloed: uitstekend

Nummer: OO10
 Wijk: 9
 Straat: Prinses Margrietlaan
 Doelgroep: 0-14 jaar
 Type: traditioneel/sport
 Intentie: buurtplek

Quickscan

Situering: goed
 Vormgeving: matig
 Speelkwaliteit: goed
 Huidige staat: voldoende
 Externe invloed: goed

Algemeen:
 Speelplek is klein, wordt aangevuld door spelmateriaal kinderboerderij. Dit is niet een locatie waar kinderen zelfstandig heengaan.

Algemeen:
 Grauwe uitstraling. Speelplek ligt dicht op de huizen: goede sociale controle.

Wijk analyse - Wijk 9

Nummer: TL01
 Wijk: 9
 Straat: St. Martinuslaan
 Doelgroep: 0-14 jaar
 Type: traditioneel
 Intentie: buurtplek

Quickscan
 Situering: voldoende
 Vormgeving: goed
 Speelkwaliteit: goed
 Huidige staat: voldoende
 Externe invloed: goed

Algemeen:
 Grote locatie. Bosjes en hoogteverschil extra speelwaarde. Plek is niet voor alle doelgroepen zelfstandig bereikbaar. Gras en brandnetels bij ondergronden toestellen.

Nummer: TL02
 Wijk: 9
 Straat: J. de Bekalaan
 Doelgroep: 0-9 jaar
 Type: traditioneel
 Intentie: blokplek

Quickscan
 Situering: goed
 Vormgeving: matig
 Speelkwaliteit: voldoende
 Huidige staat: goed
 Externe invloed: voldoende

Algemeen:
 Speelse uitstraling, vooral erg leuk voor 0-4 jaar.

Wijk analyse - Wijk 9

Nummer: TL03
Wijk: 9
Straat: Van Benthuijsenlaan

Doelgroep: 0-4 jaar
Type: traditioneel
Intentie: blokplek

Quickscan
Situering: goed
Vormgeving: goed
Speelkwaliteit: voldoende
Huidige staat: matig
Externe invloed: voldoende

Algemeen:
 Rubbertegels komen omhoog.

Nummer: TL04
Wijk: 9
Straat: Baron Rengerslaan

Doelgroep: 0-9 jaar
Type: traditioneel
Intentie: blokplek

Quickscan
Situering: goed
Vormgeving: voldoende
Speelkwaliteit: voldoende
Huidige staat: goed
Externe invloed: goed

Algemeen:

Wijk analyse - Wijk 9

0-9

Nummer: TL05
 Wijk: 9
 Straat: Dormaellaan
 Doelgroep: 0-9 jaar
 Type: traditioneel
 Intentie: blokplek

Quickscan

Situering: goed
 Vormgeving: goed
 Speelkwaliteit: goed
 Huidige staat: voldoende
 Externe invloed: goed

Algemeen:
 Gietvloer wijkt, mos op vloer onder toestellen. Leuke speelse kleuren in vloer.

10-19

Nummer: TL13
 Wijk: 9
 Straat: Prinses Beatrixlaan
 Doelgroep: 10-19 jaar
 Type: sport
 Intentie: buurtplek

Quickscan

Situering: goed
 Vormgeving: voldoende
 Speelkwaliteit: voldoende
 Huidige staat: goed
 Externe invloed: goed

Algemeen:
 Bankje en afvalbak ontbreken. Drassig veld.

Wijk analyse - Wijk 9

Nummer: TL14
Wijk: 9
Straat: St. Martinuslaan

Doelgroep: 5-14 jaar
Type: sport
Intentie: blokplek

Quickscan

Situering: matig
Vormgeving: matig
Speelkwaliteit: voldoende
Huidige staat: voldoende
Externe invloed: voldoende

Algemeen:
Plek niet erg uitnodigend. Bankje en afvalbak ontbreken.

Wijk analyse - Wijk 10

Wijk:	Bovenveen
Oppervlakte:	66 hectare
Kinderen tot 19 jaar:	1337 (19% totale inwoners)
Kinddichtheid:	20 kinderen per hectare
Grootste doelgroep:	0-4 jaar
Speelplekken:	11
Basisscholen:	1
Speelplekpopulatie:	111 kinderen per speelplek

Quickscan:

Groen:		goed
Verharding:		voldoende
Water:		voldoende
Aanleidingen:		matig
Bereikbaarheid:		goed

Wijk analyse - Wijk 10

Doelgroep 0-4:	8 / 11 plekken
Doelgroep 5-9:	8 / 11 plekken
Doelgroep 10-14:	7 / 11 plekken
Doelgroep 15-19:	3 / 11 plekken
Blok / Buurt / Wijk:	3 / 8 / 0 plekken
Trad. / Sport / Natuur / Plein:	9 / 4 / 0 / 0 plekken

Informele speelruimte:

Park 't Loo vormt ook in deze wijk een barriere en tegelijkertijd groene informele speelruimte. De meest voorkomende bebouwing zijn appartementencomplexen van ongeveer 4/5 lagen hoog. Rondom deze complexen is meestal bespeelbaar grasveld te vinden. Waar water aanwezig is, is dit meestal ook bereikbaar.

Formele speelruimte:

Aan de oostkant van Park 't Loo is minder formele speelruimte aanwezig dan aan de westkant. Het schoolplein (Driemaster) is niet openbaar toegankelijk. In deze wijk zijn geen formele speelplekken met een natuurlijk inrichting aanwezig. De trimbaan in Park 't Loo is verouderd en ook geen formele locatie mee: deze plek kansen voor nieuwe sportmogelijkheden, mogelijk in combinatie met herontwikkeling CBS terrein.

Wijk analyse - Wijk 10

Nummer: NN01
 Wijk: 10
 Straat: Bilderdijkplein
 Doelgroep: 0-14 jaar
 Type: traditioneel/sport
 Intentie: buurtplek

Quickscan

Situering: goed
 Vormgeving: voldoende
 Speelkwaliteit: goed
 Huidige staat: voldoende
 Externe invloed: uitstekend

Algemeen:
 Leuke combinatie van speelmogelijkheden.

Nummer: NN02
 Wijk: 10
 Straat: Nic.Beetsl./H.Heijerm.hof
 Doelgroep: 10-19 jaar
 Type: sport
 Intentie: buurtplek

Quickscan

Situering: goed
 Vormgeving: voldoende
 Speelkwaliteit: voldoende
 Huidige staat: matig
 Externe invloed: goed

Algemeen:
 Brandnetels in doelen en langs hek. Bankje / afvalbak ontbreken: mist daardoor ontmoetingsmogelijkheid.

Wijk analyse - Wijk 10

Nummer: NN03
 Wijk: 10
 Straat: Willem Kloosplein
 Doelgroep: 0-9 jaar
 Type: traditioneel
 Intentie: buurtplek

Quickscan

Situering: goed
 Vormgeving: goed
 Speelkwaliteit: goed
 Huidige staat: voldoende
 Externe invloed: uitstekend

Algemeen:
 Mooie overzichtelijke locatie. Kunstgras laat op sommige plekken los.

Nummer: NN04
 Wijk: 10
 Straat: J. Mulderstraat
 Doelgroep: 0-19 jaar
 Type: traditioneel/sport
 Intentie: buurtplek

Quickscan

Situering: goed
 Vormgeving: voldoende
 Speelkwaliteit: uitstekend
 Huidige staat: goed
 Externe invloed: goed

Algemeen:
 Grote locatie met veel speelmogelijkheden. Speelwaarde zou verhoogd kunnen worden door een vormgevingslag te maken. Nadeel: combinatie water en balspel.

Wijk analyse - Wijk 10

Nummer: NN08
Wijk: 10
Straat: Nicolaas Beetslaan

Doelgroep: 5-14 jaar
Type: traditioneel
Intentie: buurtplek

Quickscan
Situering: goed
Vormgeving: goed
Speelkwaliteit: goed
Huidige staat: voldoende
Externe invloed: goed

Algemeen:

Nummer: TL06
Wijk: 10
Straat: Strabolaan

Doelgroep: 0-9 jaar
Type: traditioneel
Intentie: buurtplek

Quickscan
Situering: voldoende
Vormgeving: matig
Speelkwaliteit: voldoende
Huidige staat: voldoende
Externe invloed: goed

Algemeen:
 Gras in rubbertegelvloer. Rubbertegelvloer geeft donkere uitstraling aan locatie.

Wijk analyse - Wijk 10

Nummer: TL08
 Wijk: 10
 Straat: Gardulfiaan
 Doelgroep: 0-9 jaar
 Type: tradtioneel
 Intentie: blokplek

Quickscan

Situering: voldoende
 Vormgeving: matig
 Speelkwaliteit: goed
 Huidige staat: goed
 Externe invloed: uitstekend

Algemeen:
 Veel speelruimte om locatie heen.

Nummer: TL09
 Wijk: 10
 Straat: B. Ingenhoeslaan
 Doelgroep: 0-14 jaar
 Type: traditioneel
 Intentie: buurtplek

Quickscan

Situering: goed
 Vormgeving: goed
 Speelkwaliteit: goed
 Huidige staat: voldoende
 Externe invloed: goed

Algemeen:
 Kunstgras heuvel wordt aangepast: er wordt een trap gemaakt langs glijgoot, zodat gehele plek beter bereikbaar is.

Wijk analyse - Wijk 10

Nummer: TL10
 Wijk: 10
 Straat: M. Hoffmanlaan
 Doelgroep: 0-4 jaar
 Type: traditioneel
 Intentie: blokplek

Quickscan

Situering: goed
 Vormgeving: matig
 Speelkwaliteit: matig
 Huidige staat: matig
 Externe invloed: uitstekend

Algemeen:

Nummer: TL11
 Wijk: 10
 Straat: E. v/d Dussenlaan
 Doelgroep: 0-9 jaar
 Type: traditioneel
 Intentie: blokplek

Quickscan

Situering: goed
 Vormgeving: voldoende
 Speelkwaliteit: goed
 Huidige staat: goed
 Externe invloed: uitstekend

Algemeen:

Wijk analyse - Wijk 10

Nummer: TL15
Wijk: 10
Straat: Reuvenslaan

Doelgroep: 10-19 jaar
Type: sport
Intentie: buurtplek

Quickscan

Situering: goed
Vormgeving: matig
Speelkwaliteit: voldoende
Huidige staat: goed
Externe invloed: goed

Algemeen:
Bankje en afvalbakken missen. Te lage ballenvanger bij grote doelen.

Wijk analyse - Wijk 11

Wijk:	Voorburg Noord
Oppervlakte:	61 hectare
Kinderen tot 19 jaar:	1469 (21% totale inwoners)
Kinddichtheid:	24 kinderen per hectare
Grootste doelgroep:	0-4 jaar
Speelplekken:	13
Basisscholen:	1
Speelplekpopulatie:	113 kinderen per speelplek

Quickscan:

Groen:		goed
Verharding:		matig
Water:		onvoldoende
Aanleidingen:		matig
Bereikbaarheid:		goed

Wijk analyse - Wijk 11

Doelgroep 0-4:	9 / 13 plekken
Doelgroep 5-9:	9 / 13 plekken
Doelgroep 10-14:	6 / 13 plekken
Doelgroep 15-19:	5 / 13 plekken
Blok / Buurt / Wijk:	5 / 7 / 1 plekken
Trad. / Sport / Natuur / Plein:	11 / 6 / 0 / 0 plekken

Informele speelruimte:

Over de hele lengte van de wijk loopt een groenstrook (Corbulopark), waarin diverse speelplekken liggen. In het gedeelte binnen de Koningin Wilheminalaan/Van Arembergelaan liggen diverse binnentuinen, soms met formele en soms met informele speelruimte. De verharding/straten zijn in de deze wijk minder goed bespeelbaar. Ook is er weinig (bespeelbaar) water aanwezig.

Formele speelruimte:

Het schoolplein (de parachute), ook liggend in de groene strook, is openbaar toegankelijk. Het biedt helaas weinig uitdaging in vergelijking met de grote naastgelegen speelplek. In het gedeelte binnen de Koningin Wilheminalaan/Van Arembergelaan liggen veel formele speelplekken.

Wijk analyse - Wijk 11

Nummer: NO01
 Wijk: 11
 Straat: van Zegwaardstraat 74
 Doelgroep: 0-9 jaar
 Type: traditioneel
 Intentie: blokplek

Quickscan
 Situering: voldoende
 Vormgeving: goed
 Speelkwaliteit: goed
 Huidige staat: goed
 Externe invloed: goed

Algemeen:
 Strak vormgegeven speelplek. Wel veel onkruid tussen de tegels.

Nummer: NO02
 Wijk: 11
 Straat: van Zegwaardstraat 158
 Doelgroep: 0-4 jaar
 Type: traditioneel
 Intentie: blokplek

Quickscan
 Situering: voldoende
 Vormgeving: goed
 Speelkwaliteit: goed
 Huidige staat: goed
 Externe invloed: goed

Algemeen:
 Strakke speelplek met verschillende speelfuncties. Weinig op aan te merken.

Wijk analyse - Wijk 11

Nummer: NO03
Wijk: 11
Straat: Graaf Florisplein
Doelgroep: 0-19 jaar
Type: traditioneel/sport
Intentie: buurtplek

Quickscan
Situering: goed
Vormgeving: uitstekend
Speelkwaliteit: uitstekend
Huidige staat: goed
Externe invloed: goed

Algemeen:
 Fraaie, ruime speelplek met veel speelwaarde.

Nummer: NO04
Wijk: 11
Straat: Corbulopark
Doelgroep: 0-19 jaar
Type: traditioneel/sport
Intentie: wijk-overstijgend

Quickscan
Situering: uitstekend
Vormgeving: goed
Speelkwaliteit: uitstekend
Huidige staat: goed
Externe invloed: goed

Algemeen:
 Grote plek in park. Veel speel mogelijkheden voor een brede doelgroep.

Wijk analyse - Wijk 11

Nummer: NO06
 Wijk: 11
 Straat: Hoekwaterstraat
 Doelgroep: 10-19 jaar
 Type: sport
 Intentie: buurtplek

Quickscan
 Situering: goed
 Vormgeving: voldoende
 Speelkwaliteit: goed
 Huidige staat: goed
 Externe invloed: goed

Algemeen:

Nummer: NO07
 Wijk: 11
 Straat: Van Sevenbergestraat
 Doelgroep: 0-9 jaar
 Type: traditioneel
 Intentie: buurtplek

Quickscan
 Situering: uitstekend
 Vormgeving: goed
 Speelkwaliteit: goed
 Huidige staat: matig
 Externe invloed: goed

Algemeen:

Besloten speelplek, maar met een uitdagend speeltoestel. Speelplek heeft nieuwe inrichting met een natuurlijke uitstraling gekregen eind 2015.

Wijk analyse - Wijk 11

Nummer: NO08
 Wijk: 11
 Straat: Van Heurnstraat 52
 Doelgroep: 5-14 jaar
 Type: traditioneel/sport
 Intentie: buurtplek

Quickscan

Situering: uitstekend
 Vormgeving: goed
 Speelkwaliteit: uitstekend
 Huidige staat: goed
 Externe invloed: voldoende

Algemeen:
 Leuke speelplek met extra speelaanleidingen in de vloer.

Nummer: NO09
 Wijk: 11
 Straat: Melemstraat
 Doelgroep: 0-9 jaar
 Type: traditioneel
 Intentie: buurtplek

Quickscan

Situering: goed
 Vormgeving: uitstekend
 Speelkwaliteit: goed
 Huidige staat: voldoende
 Externe invloed: goed

Algemeen:
 Speelse inrichting met veel speelobjecten en zitmogelijkheden. Veel sociale controle mogelijk.

Wijk analyse - Wijk 11

Nummer: NO10
Wijk: 11
Straat: Van Egmondstraat

Doelgroep: 0-9 jaar
Type: traditioneel
Intentie: blokplek

Quickscan
Situering: goed
Vormgeving: goed
Speelkwaliteit: goed
Huidige staat: voldoende
Externe invloed: voldoende

Algemeen:
 Leuke plek met verkeersthema.

Nummer: NO11
Wijk: 11
Straat: Van Alphenstraat

Doelgroep: 10-19 jaar
Type: sport
Intentie: buurtplek

Quickscan
Situering: goed
Vormgeving: voldoende
Speelkwaliteit: voldoende
Huidige staat: voldoende
Externe invloed: voldoende

Algemeen:
 Grondgebied Den Haag.

Wijk analyse - Wijk 11

Nummer: NO12
 Wijk: 11
 Straat: Van Winoxbergstraat
 Doelgroep: 0-4 jaar
 Type: traditioneel
 Intentie: blokplek

Quickscan
 Situering: goed
 Vormgeving: voldoende
 Speelkwaliteit: matig
 Huidige staat: goed
 Externe invloed: uitstekend

Algemeen:
 Klein en knus plekje. Wel weinig speel mogelijkheden.

Nummer: NO13
 Wijk: 11
 Straat: Faukenbergeplein
 Doelgroep: 5-19 jaar
 Type: traditioneel/sport
 Intentie: buurtplek

Quickscan
 Situering: goed
 Vormgeving: goed
 Speelkwaliteit: goed
 Huidige staat: voldoende
 Externe invloed: voldoende

Algemeen:

Wijk analyse - Wijk 11

Nummer: NO15
Wijk: 11
Straat: Van Heurnstraat 85

Doelgroep: 0-9 jaar
Type: traditioneel
Intentie: blokplek

Quickscan

Situering: voldoende
Vormgeving: goed
Speelkwaliteit: goed
Huidige staat: voldoende
Externe invloed: matig

Algemeen:

Wijk analyse - Wijk 12

Wijk:	Voorburg West, Park Leeuwenbergh
Oppervlakte:	94 hectare
Kinderen tot 19 jaar:	1357 (28% totale inwoners)
Kinddichtheid:	14 kinderen per hectare
Grootste doelgroep:	5-9 jaar
Speelplekken:	6
Basisscholen:	2 (1 op dit moment in verbouwing)
Speelplekpopulatie:	226 kinderen per speelplek

Quickscan:

Groen:		goed
Verharding:		voldoende
Water:		voldoende
Aanleidingen:		matig
Bereikbaarheid:		voldoende

Wijk analyse - Wijk 12

Doelgroep 0-4:	6 / 6 plekken
Doelgroep 5-9:	4 / 6 plekken
Doelgroep 10-14:	2 / 6 plekken
Doelgroep 15-19:	2 / 6 plekken
Blok / Buurt / Wijk:	4 / 2 / 0 plekken
Trad. / Sport / Natuur / Plein:	6 / 2 / 1 / 0 plekken

Informele speelruimte:

Wijk bestaat voornamelijk uit rijtjeshuizen (jaren 30 bouw); geen brede stoepen. Groene informele speelruimte is aanwezig aan noordkant wijk en in de parkzones. Hier wordt door kinderen gebruik van gemaakt. Water is aanwezig, maar niet overal bereikbaar.

Formele speelruimte:

In vergelijking met andere wijken zijn hier relatief weinig formele speelplekken aanwezig. Eén basisschool (Groen van Prinstererschool) heeft doorgaans een openbaar schoolplein, maar deze school wordt nu verbouwd waardoor het plein niet toegankelijk is. Twee locaties hebben een (deels) natuurlijke inrichting. De speelplek bij Dorrepaal is geen eigendom van de gemeente, maar wel belangrijk voor het speelruimte-aanbod in Park Leeuwenbergh.

Wijk analyse - Wijk 12

Nummer: WE01
 Wijk: 12
 Straat: Corbukade
 Doelgroep: 0-9 jaar
 Type: traditioneel
 Intentie: blokplek

Quickscan

Situering: uitstekend
 Vormgeving: uitstekend
 Speelkwaliteit: goed
 Huidige staat: goed
 Externe invloed: uitstekend

Algemeen:
 Prima plekje met leuk ingerichte ondergrond.

Nummer: WE02
 Wijk: 12
 Straat: Fonteynenburghlaan
 Doelgroep: 0-19 jaar
 Type: tradition./sport/natuurlijk
 Intentie: buurtplek

Quickscan

Situering: goed
 Vormgeving: goed
 Speelkwaliteit: goed
 Huidige staat: goed
 Externe invloed: voldoende

Algemeen:

Wijk analyse - Wijk 12

Nummer: WE03
 Wijk: 12
 Straat: Claudiusstraat
 Doelgroep: 0-4 jaar
 Type: traditioneel
 Intentie: blokplek

Quickscan

Situering: goed
 Vormgeving: uitstekend
 Speelkwaliteit: goed
 Huidige staat: goed
 Externe invloed: uitstekend

Algemeen:
 Klein plekje, maar met veel speelwaarde voor de doelgroep 0-4 jaar en speels ingericht.

Nummer: WE04
 Wijk: 12
 Straat: Heeswijkstraat
 Doelgroep: 0-9 jaar
 Type: traditioneel
 Intentie: blokplek

Quickscan

Situering: goed
 Vormgeving: uitstekend
 Speelkwaliteit: goed
 Huidige staat: goed
 Externe invloed: goed

Algemeen:

Wijk analyse - Wijk 12

Nummer: WE05
 Wijk: 12
 Straat: Tuinluststraat
 Doelgroep: 0-19 jaar
 Type: traditioneel/sport
 Intentie: buurtplek

Quickscan

Situering: goed
 Vormgeving: voldoende
 Speelkwaliteit: uitstekend
 Huidige staat: goed
 Externe invloed: goed

Algemeen:

Nummer: WE06
 Wijk: 12
 Straat: Watertorenlaan
 Doelgroep: 0-4 jaar
 Type: traditioneel
 Intentie: blokplek

Quickscan

Situering: voldoende
 Vormgeving: onvoldoende
 Speelkwaliteit: matig
 Huidige staat: goed
 Externe invloed: goed

Algemeen:
 Zeer beperkte speelplek.

Wijkwandelingen

Met een playteam van 11 basisscholen bestaand uit kinderen wonend in de buurt van de school zijn wijkwandelingen of een speelruimtevergadering gehouden. Tijdens deze bijeenkomsten is met kinderen gepraat over hoe zij buitenspelen in hun buurt. De volgende basisscholen hebben meegewerkt:

- Professor Casimirschool, Voorburg
- Maerten van der Veldeschool, Stompwijk
- SBO De Vliethorst, Leidschendam
- Basisschool Essesteijn, Leidschendam
- Basisschool De Tandem, Leidschendam
- Basisschool De Driemaster, Voorburg
- Groen van Prinstererschool, Voorburg
- Maria Bernadetteschool, Leidschendam
- Basisschool De Trampoline, Leidschendam
- Basisschool De Wegwijzer, Leidschendam

leerling Essesteijn: 'aan bomen met dunne takjes hangen en dan over de sloot slingeren'

Wat viel ons op?

- Kinderen spelen veel op straat en in het groen (voelen zich veilig). bij de scholen met een groen schoolplein of waar in de bosjes mag worden gespeeld, 'leren' kinderen ook spelen in het groen.
- Kinderen 10-11-12 jaar: te weinig uitdaging in spel
- Wens voor meer kunstgrasvelden voor voetbal en hockey

leerling Vliethorst: 'het zou leuk zijn als we ergens hutten kunnen bouwen zonder dat die worden afgebroken'

leerling Driemaster: 'ik heb nu al aan veel mensen verteld dat er een geheime hut is, die is nu niet zo geheim meer!'

leerling Pius X: 'ik mag niet in de bosjes spelen, want ik kan teken krijgen'

leerling Vliethorst: 'veel jongens vissen, maar dat mag niet meer van de boswachter'

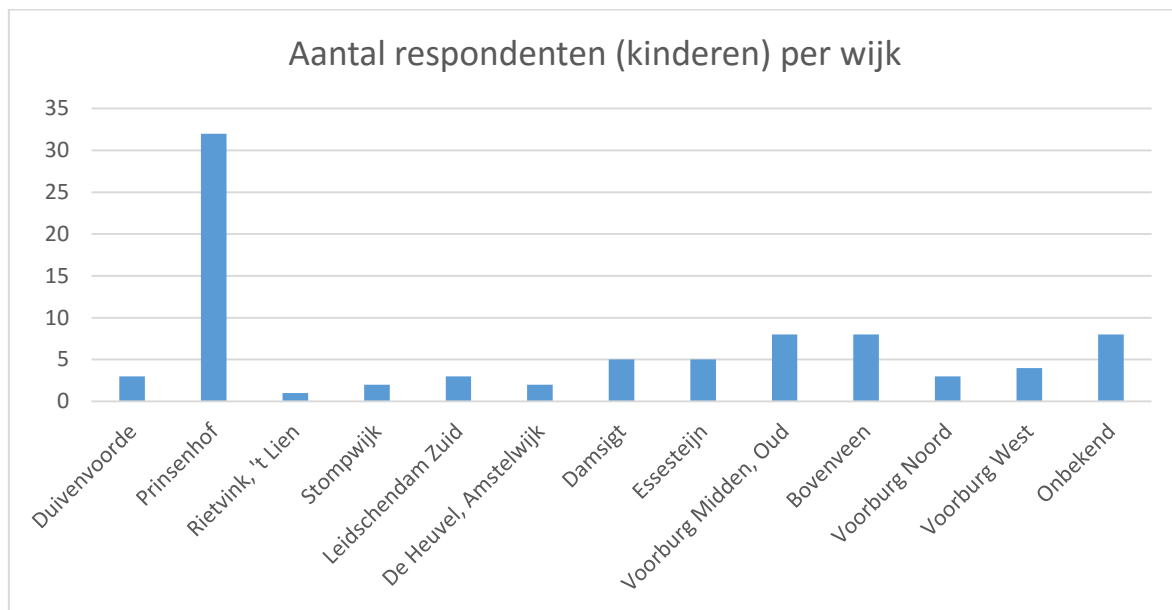
leerlingen Driemaster: 'je kunt ook spelen op die gele bank.' 'dat is toch geen bank? wat is dat eigenlijk?' 'weet ik ook niet, maar je kunt er wel op klimmen'

Online enquête

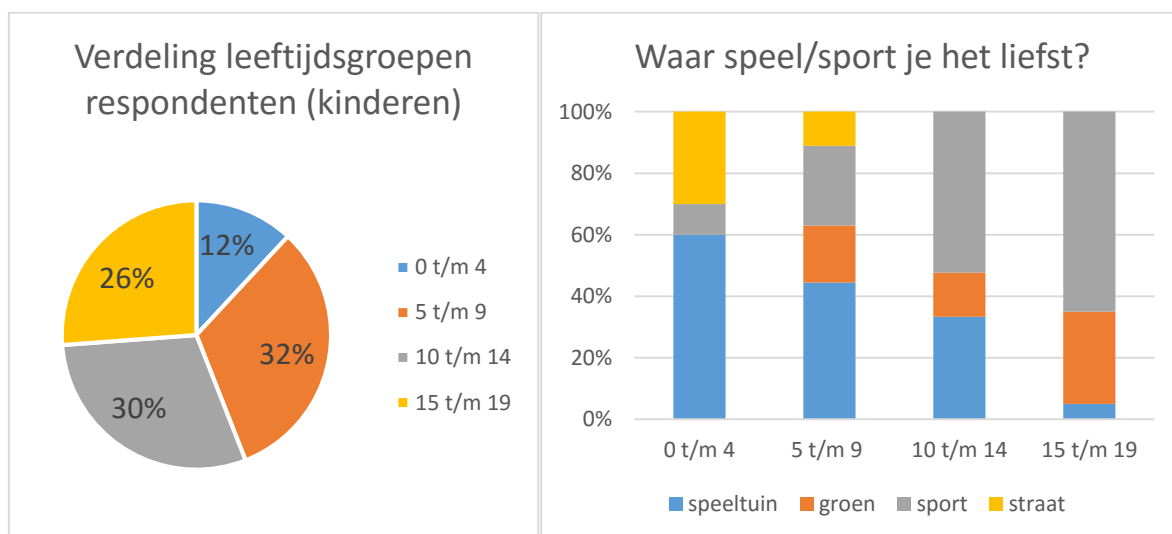
Op de enquête zijn 307 reactie binnengekomen, waarvan 243 volledig bruikbaar. Dit aantal bestond uit 84 kinderen (jonger dan 19 jaar) en 159 volwassenen (ouder dan 19 jaar).

Reacties kinderen

Onder de kinderen zijn de meeste reacties binnengekomen uit wijk 2 (Prinsenhof) (afbeelding 1). De meeste kinderen waren tussen de 5-9 jaar en 10-14 jaar oud (afbeelding 2). In afbeelding 3 is te zien dat hoe ouder de leeftijd, hoe vaak er gespeeld wordt op een sportplek. Wel is belangrijk te constateren dat 40% van de kinderen/jongeren uit de doelgroep van 10-14 jaar 'spelen' op een speelplek of in het groen; vaak wordt aangenomen dat deze doelgroep bijna niet meer speelt.

Afbeelding 1 – Aantal respondenten (kinderen) per wijk

Afbeelding 2 – verdeling leeftijdsgroepen

Afbeelding 3 – Waar speel/sport je het liefst?

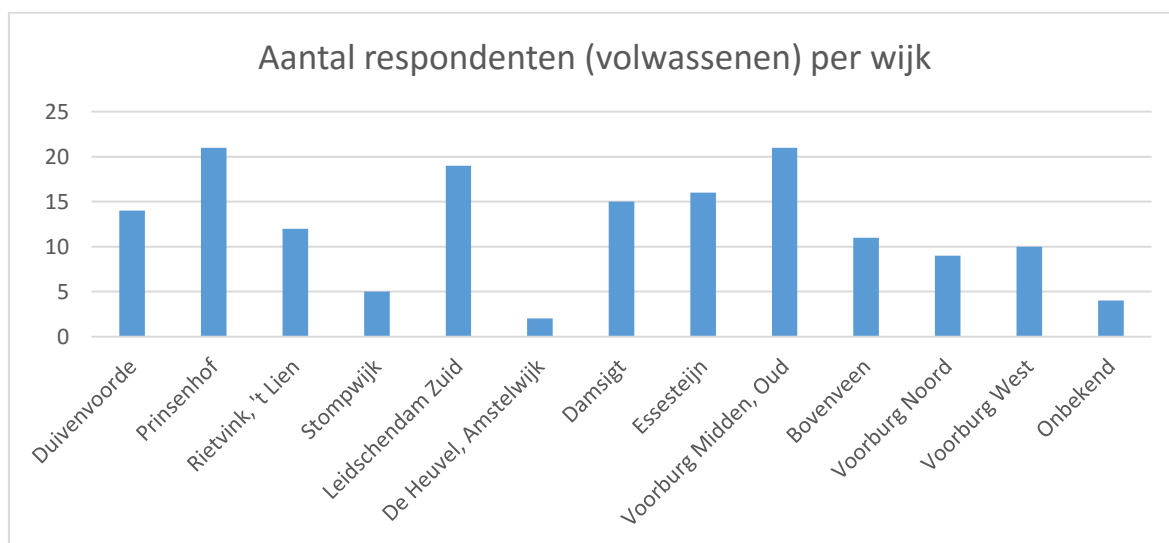
Bij de vraag: 'Wat vind je het leukste om te doen als je buiten gaat spelen of sporten?' konden de respondenten hun voorkeur geven voor verschillende spelvormen; hieronder het resultaat in vier top 3's. Wat hier opvalt is dat in de groep van 10-14 jaar eerst speel-vormen en daarna pas sport-vormen worden genoemd. Bij de groep van 15-19 jaar is het interessant dat als eerste het fitnessen/free-runnen wordt genoemd: er bestaat dus een wens naar alternatieve vormen van sport dan nu wordt aangeboden.

0-4 jaar	5-9 jaar	10-14 jaar	15-19 jaar
klimmen	klimmen	klimmen	fitness/free run
spelen met zand /glijden	spelen met een bal	evenwicht, spelen met water, fitness/free run	basketballen
wippen, schommelen, verstoppertje	schommelen	skaten, spelen met een bal	skaten, spelen met een bal

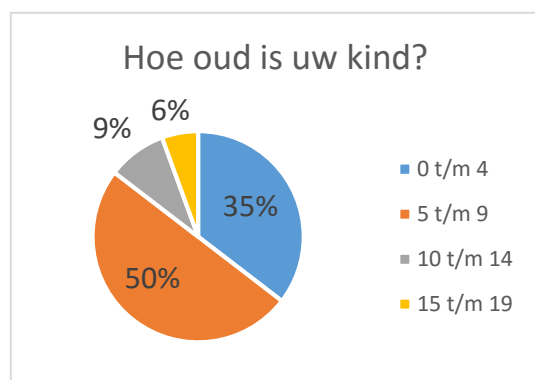
Tabel 1 – Voorkeuren spel doelgroepen kinderen

Reacties volwassenen

Onder de volwassenen zijn de reacties verspreid binnengekomen over de verschillende wijken (afbeelding 4). De volwassenen hebben de enquête vooral voor hun kind ingevuld (86%). Het kind viel het vaakst in de leeftijdscategorie van in de leeftijd van 5 t/m 9 (Afbeelding 5).

Afbeelding 4 – Aantal respondenten (volwassenen) per wijk

Afbeelding 5 – Hoe oud is uw kind?

Goed om te weten is dat 45% van de volwassenen aangeeft dat hun kind iedere week buiten speelt en dat 40% aangeeft dat hun kind elke dag buiten speelt. De voornaamste reden wanneer een kind eens per maand of nooit buiten speelt/sport, is dat de speelplekken niet aantrekkelijk zijn of dat er een onveilige (verkeers)situatie in de buurt aanwezig is.

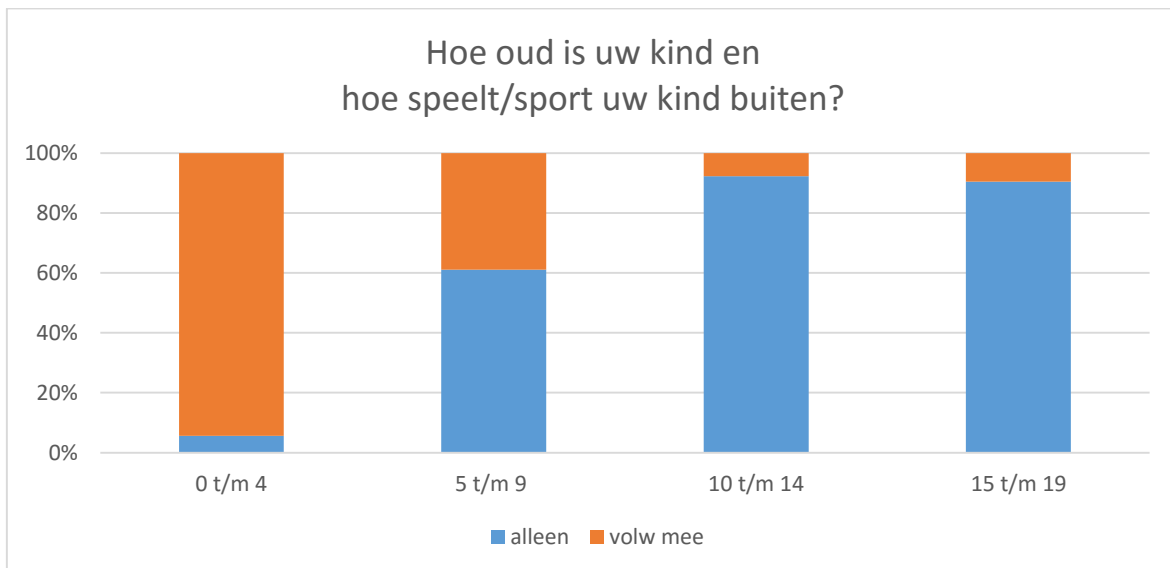

Afbeelding 5 –Hoe vaak speelt/sport uw kind buiten?

Afbeelding 6 –reden weinig of nooit buiten spelen

Van de kinderen in de leeftijdscategorie 5 t/m 9 mag 60% alleen buiten spelen en van de kinderen in leeftijd 10-14 mag 90% zelfstandig buitenspelen.

Afbeelding 7 – Hoe oud is uw kind en hoe speelt/sport uw kind buiten

BIJLAGE 4 – VISIE PER WIJK

Visie per wijk toegelicht per ambitie, incl. de resultaten van de participatie. De visie wordt uitgewerkt in het uitvoeringsplan.

BIJLAGE 4.1 – WIJK 1 DUIVENVOORDE

Resultaten Quickscan

Naast vier woonbuurten bestaat deze wijk ook uit het winkelcentrum Leidschenhage en het Groot Zijdepark (informele speelruimte, best bereikbaar voor kinderen uit wijk 8, Essesteijn). De groenstrook langs het noorden van de wijk is bespeelbaar, alhoewel deze ook dient als hondenuitlaatstrook. Openbare ruimte buurt 'Veursehout' heeft kwalitatief hoge uitstraling, maar is minder bespeelbaar (meer gestructureerd), oostelijke buurten hebben een eenvoudiger karakter, maar zijn beter bespeelbaar (meer groen en ruimte op straat, woonef karakter).

Er zijn 17 speelplekken aanwezig: redelijk globaal verdeeld. Geen formele speelplek met natuurlijke inrichting aanwezig. Beide pleinen van Basisschool de Trampoline openbaar toegankelijk, maar weinig uitdagend. Op termijn wordt dit 1 schoolplein (nieuwbouw). De speelplekken in deze wijk scoren voldoende tot goed op situering en voldoende tot zeer goed op de beeldkwaliteit door externe invloeden. Verbeterpunten zijn er vooral op vormgeving (veel matig). De wijk kent naast de trapvelden en traditionele speelplekken 1 ravotplek. Alle doelgroepen worden aangesproken en de wijk kent zowel blokplekken, buurtplekken als ook 1 wijk-overstijgende plek (skatebaan bij Leidschenhage).

Resultaten participatie

Wijkwandeling: De Trampoline

- In de buurt van de school kun je veilig van de ene naar de andere speelplek lopen.
- Kinderen vinden de speelplekken niet heel erg spannend, ze spelen meer in de bosjes / skelteren op de stoep en op straat, spelen verstoppertje of tikkertje.
- Er zijn weinig plekken in de buurt waar je 'natuurlijk' kunt spelen. Op het schoolplein kon in de bosjes worden gespeeld, maar deze zijn verwijderd. Gelukkig komt er (op termijn) er een nieuwe school met nieuw plein.

Reacties bewonersavond

- Het grote skatepark is te ver weg, mogelijk kleine variant bij 02.05 (Valkhof) of achter de trampolineschool, afbraak moskee heeft ruimte gecreëerd.
- Veel ondergronden zand: ook al wordt dit elk jaar gereinigd voelt dit vies, voorkeur voor kunstgras.
- Door minder maaien ontstaan er brandnetels op sportvelden.
- Er zijn veel mogelijkheden voor sport in de wijk

Resultaten online enquête:

- Kinderen (3 reacties)
 - Waar speel je buiten? Vooral in de tuin of op stoep/straat.
 - De speel/sportplekken zijn saai.

Straatnaam respondent	Wat is leuk bij jou in de buurt?
Fazantlaan	Er staan doelpalen op het veld
Torenvalkiaan	dat de straat best rustig is.

Straatnaam respondent	Wat is minder leuk bij jou in de buurt?
Fazantlaan	Op het asfalt pad, de enige plek waar je goed kan skaten, zijn veel fietsers en soms auto's.
Torenvalklaan	Dat er geen leuke speeltuin in onze buurt is.

- Volwassenen (14 reacties)
 - De respondenten vinden dat de speel/sportplekken veilig bereikbaar zijn (57%). Respondenten die aangaven dat de locaties niet veilig bereikbaar zijn, gaven als antwoord:

Straatnaam respondent	In welke wijk woont u en zijn de speel/sportplekken in de buurt via veilige routes bereikbaar? Nee, want:
Doornenburg	Deels langs water. En ook staan er erg veel brandnetelstruiken in de wijk duivenvoorde, wat niet prettig is in een wijk voor gezinnen naar mijn optiek. Snap niet dat dit bewust is aangeplant bij het nieuwe beplantingsplan 1 / 2 jaar geleden!
Brederode	Moet tussen geparkeerde auto's naar voetbalveld.

- Meeste mensen vinden dat er voldoende speel/sportplekken aanwezig zijn (57%). Respondenten die aangaven dat er niet voldoende speel/sportplekken aanwezig zijn, gaven als antwoord:

Straatnaam respondent	In welke wijk woont u en zijn er voor die leeftijdscategorie voldoende speel/sportplekken in de buurt? Nee, want:
De Haar	Speeltuintjes zijn te kinderachtig
Zijdesingel	Beperkte hoeveelheid speeltuinen en de inhoud van de speeltuin is eenzijdig
Spechtlaan	Speeltoestellen meer voor jongere kinderen.
Brederode	Ze kunnen kiezen uit voetballen of tafeltennis, maar meer variatie is er niet. En de tafeltennis tafel wordt alleen gebruikt door hang jongeren. Daarnaast is het onderhoud erg minimaal.
IJsvogellaan	speeltoestellen weggehaald zijn in het verleden (Goudplevierlaan, Fuitlaan) of summier teruggezet is (Talinglaan).

- De meeste respondenten vinden ook dat de speelplekken niet aantrekkelijk genoeg zijn (79%) voor de bestemde leeftijdscategorie. Antwoorden die gegeven werden, zijn de volgende:

Straatnaam respondent	In welke wijk woont u en zijn voor die leeftijdscategorie de speel/sportplekken in de buurt aantrekkelijk genoeg? Nee, want:
Doornenburg	onze buurt (woonerven binnen Kastelenring) lijdt onder de aanwezigheid van hondenpoep
Doornenburg	Die bij de wildenborch/ teylingen: - wekelijks ligt er hondenpoep ondanks de borden hierover! - geen bankje om te zitten als ouders -idee: andere ondergrond dan t zand en hekje erom?
De haar	Te kinderachtig
Zijdesingel	Eenzijdig en weinig uitdagend
Spechtlaan	Meer voor jongere kinderen.
Doornenburg	Er ligt bij ons in de buurt overal zand en dat is niet fijn om in te spelen als het kouder of natter is.
Brederode	Zie opmerking hierboven
Brederode	De ondergrond zand is en de speelgebieden eigenlijk een grote kattenbak zijn
Brederode 127 Leidschendam	Mijn kinderen spelen er het liefst elke dag, maar ik vind het er zo onhygiënisch. Omdat er zand ligt en er veel katten in de wijk lopen is het 1 grote kattenbak.
IJsvogellaan	Zit weinig uitdaging in voor deze leeftijdsklasse.

- Welke soort inrichting zou het buiten spelen/sporten in de buurt verbeteren? Aandacht aan sport en anders (zie onderstaande antwoorden):

Straatnaam respondent	In welke wijk woont u en welke inrichting zou het buiten spelen/sporten in de buurt verbeteren?
Doornenburg	meer controle op niet opruimen van hondenpoep en/of meer schoonmaken van grasvelden, wandelpaadjes e.d.
Doornenburg	Niet
Doornenburg	Op zich zijn de speelplaatsjes wel aardig. Maar rubbertegels bijv. zou heel fijn zijn
Brederode	Rubbertegels als ondergrond
Brederode 127	Geen zand maar rubberen tegels. Er wordt tweemaal per jaar "schoongemaakt". Als u iemand kent die

Leidschendam	slechts tweemaal per jaar zijn kattenbak verschoont en u zou er ook nog in moeten zitten, zou u er waarschijnlijk ook niet meer komen. Kom op een warme dag een keer langs en u ruikt hoe schoon het is.
Brederode	Beter onderhoud, geen knollenveld, normaal groen eromheen i.p.v. bal tussen brandnetels te moeten halen

Conclusie vraag en aanbod speelruimte

	speelvraag	informeel		Formeel			actie
		demografie vs stedelijkheid	aanbod	kwaliteit	dekking	kwaliteit	
1 Duivenvoorde	Lag	goed	+	evenredig verdeeld	+	natuur / plein	verbeteren diversiteit

Voorstel ingrepen per ambitie in wijk 1 Duivenvoorde:

Ambitie 1 – zorgen voor volledige dekking speel/sportplekken

De dekking van speel/sportvoorzieningen is goed voor zowel 5-9 als 10-14 jarigen. In het (winkel)centrum ontbreekt dekking voor de 5-9 jarigen, maar dit is niet bezwaarlijk. In de westelijke hoek van de wijk ontbreekt een sportplek voor 5-9 jarigen.

- Dekking sport Veursehout opvangen met verbetering van speelplek 20.07. Wel is het mogelijk te voetballen aan overkant van speelplek 20.03.
- Belangrijk om kwaliteit (vormgeving) speelplekken te verhogen wanneer de speelplekken worden aangepakt! Dan is de dekking ook echt optimaal.

Ambitie 2 – meer diversiteit binnen de reeds aanwezig sportlocaties

In de wijk liggen vooral sportplekken in de vorm van trapvelden met gras. Daarnaast is 1 skateplek aanwezig en ligt er in de buurt Veursehout een (verouderde) trimbaan. De trimroute in Veursehout wordt wel goed gebruikt. De trimtoestellen daarentegen een stuk minder.

- Trimbaan 20.07 verbeteren/aanpassen. Deze plek kan dan een wijk-overstijgende functie krijgen.
- Wens bewoners: skatemogelijkheden op 02.05.
- De wijk heeft nog geen kunstgrasveld. Mogelijke locatie: 01.01.

Ambitie 3 - meer diversiteit in aanbod: vergroenen van speelruimte

Het noordelijk deel van de wijk mist een groene speelplek. De groene speelplek 03.02 is voor het grootste deel van de kinderen uit deze wijk niet bereikbaar. In noordelijk deel biedt wellicht de groenzone langs het spoor voldoende mogelijkheid voor natuurlijk spelen, maar deze strook doet ook dienst als hondenuitlaat strook.

- Voorgesteld wordt om speelplek extra. 1 uitbreiden en 02.02 op termijn aanpassen naar stijl natuurlijk.

BIJLAGE 4.2 – WIJK 2 PRINSENHOF

Resultaten Quickscan

De wijk bestaat uit deel hoogbouw rondom groen park (Prinsenhof) en gedeelte laagbouw aan de oostzijde. De openbare ruimte rondom de laagbouw en het park zijn goed bespeelbaar. Aan de buitenranden van de hoogbouw zijn wel grasvelden aanwezig, maar hier is niet altijd voldoende beschutting voor gebruik als speelruimte. In de winkelstraat Prinsenhof vormen de verharding en de organische banken speelaanleidingen.

Meeste speelplekken zijn aanwezig in het parkgedeelte, het terrein kan bijna gezien worden als één grote formele speelplek. Bij de laagbouw ten oosten van de Prinsenhof ligt 'maar' 1 formele speelplek. Het schoolplein van basisschool de Prinsenhof is niet openbaar toegankelijk. De meeste speel en sportlocaties scoren voldoende tot goed. De paar matige beoordelingen zijn verspreid over de verschillende onderwerpen van de Quickscan. In de wijk liggen zowel traditioneel ingerichte plekken als ook sportplekken en een (kleine) natuurlijke speelplek. Deze plekken bedienen alle doelgroepen.

Resultaten participatie

Reacties Bewonersavond

- Overlast speelplek 06.08 (Prins J.W. Frisolaan 444).
- Binnen de prinsenhof laag vind ik het speelaanbod onder de maat/nihil. De populatie kinderen groeit hard. Er zijn verschillende groenstroken tussen de straten die voornamelijk door honden worden gebruikt. Naar mijn idee kan er op deze plekken kleine (natuur)speelplekken worden gerealiseerd. Het speeltuintje bij de Catharinalaan is door het water niet door alle kinderen beschikbaar.

Informatie Buurtsportcoach

De buurtsportcoach denkt dat deze onderdelen de wijk een verdere sportieve upgrade geven:

- Fitness apparaten (vandalisme proof) zijn onderdeel van de Loopplank (terrein). De Loopplank is een buurthuis in de wijk.
- Er wordt een Richard Krajicek Playground in maart aangelegd (voetbal en basketbal).
- Voetbalveldje (gras) moet opnieuw worden aangelegd, maar mag ook weg!
- Veilige speelruimte voor de aller jongsten (2 tot 5/6 jaar). Speelse opzet. Aanleg langs de wandelroutes.

- Een joggingsroute door de wijk heen, ouderen kunnen hier gebruik van maken om fit te blijven. Als onderdeel hiervan kunnen ook de fitnessapparaten worden opgenomen.
- Muur waar tekeningen opgemaakt kunnen worden à onderdeel van de Loopplank (terrein).

Resultaten online enquête:

- Kinderen (32 reacties)
 - Kinderen spelen het meest in het park Prinsenhof, daarna op de speel en sportplekken.
 - 72% kinderen vinden de kinderen vindt de speel/sportplekken saai

Straatnaam respondent	Wat is leuk bij jou in de buurt?
Juliana van Stolberglaan	Mooie kunstgrasvelden
Juliana van Stolberglaan	Is mooi opgezet met veel groen
Juliana Van stolberglaan	Ruimte is goed en mooi park
Juliana van stolberglaan	Is verzorgd
Juliana van Stolberglaan	Dat er twee kunstgrasvelden zijn.
Juliana van Stolberglaan	Veel ruimte in park maar weinig verschil tussen speeltuinen ook zijn sommige spelmaterialen zoals tennistafel niet meer teruggekomen.
Juliana van stolberglaan	Veel ruimte en leuke omgeving
Juliana van stolberglaan	Leuke speeltuinen
Juliana van stolberglaan	Veel mooie groene ruimte in ark prinsenhof
Juliana van stolberglaan	Mooi park met water
Juliana van stolberglaan	Mooie ruimte met kunstgrasvelden
Juliana van stolberglaan	Veel ruimte maar ik wil meer speeltoestellen en bouwplaats in park prinsenhof moet open!!!!
Juliana van Stolberglaan	Mooie speeltuinen
Juliana van Stolberglaan	Is gezellig park de prinsenhof met mooie speeltuinen
Juliana van Stolberglaan	Mooie ruimte en kunstgrasvelden
Juliana van stolberglaan	Mooie ruimte
Juliana van stolberglaan	Veel ruimte weinig variatie
Juliana van Stolberglaan	veel ruimte
Juliana van Stolberglaan	mooi groen en ruimte
Juliana van Stolberglaan	is netjes en schoon
Juliana van Stolberglaan	mooie ruimt en mooie kunstgrasvelden
Juliana van Stolberglaan	mooi groen park in prinsenhof
Juliana van Stolberglaan	alles is schoon die kleine speeltuintjes
Juliana van Stolberglaan	veel ruimte en water is leuk
Juliana van Stolberglaan	mooie kunstgras velden
Juliana van Stolberglaan	ik hou van de kunstgrasvelden
Juliana van Stolberglaan	kunstgrasvelden en voetbal
Johan Willem Frisolaan	mooie ruime buurt om te spelen
Johan Willem Frisolaan	ik hou van de kunstgrasvelden
Johan Willem Frisolaan	mooie kunstgrasvelden maar vaak druk
Johan Willem Frisolaan	mooi ruim
Johan Willem Frisolaan	de twee kunstgrasvelden

Straatnaam respondent	Wat is minder leuk bij jou in de buurt?
Juliana van Stolberglaan	Weinig mogelijkheden voor klimmen zoals klimwanden en geen fitness toestellen
Juliana van Stolberglaan	Kunnen niet skaten of klimmen en weinig water speeltoestellen
Juliana Van stolberglaan	Geen mogelijkheden voor fitness klimmen of skaten terwijl genoeg ruimte is
Juliana van stolberglaan	Geen skate mogelijkheden en klimwand mist
Juliana van Stolberglaan	Geen mooi korfbalveld en fitnessstoestellen ruimte van bouwspelplaats is leeg
Juliana van Stolberglaan	Moet meer gebruik van water worden gemaakt en bouwspeculanten is mooie ruimte voor iets nieuws

Juliana van stolberglaan	Er moet meer aanbod komen en bepaalde stukken grond beter inrichten
Juliana van stolberglaan	Weinig speeltoestellen
Juliana van stolberglaan	Moeten meer speeltoestellen komen
Juliana van stolberglaan	Ruimte wordt te weinig gebruikt en grote ruimte van bouwspeelplaats is onbenut!!
Juliana van stolberglaan	Weinig aanbod en bouwspeelplaats is gesloten
Juliana van stolberglaan	Weinig verschil in speeltuinen in park prinsenhof
Juliana van Stolberglaan	Weinig om met water iets te doen zoals met waterpompen en instrumenten spelen
Juliana van Stolberglaan	Ik mis wateractiviteiten om te spelen terwijl er genoeg water is
Juliana van Stolberglaan	Moet meer aanbod aan speeltoestellen komen
Juliana van stolberglaan	Geen leuke skate mogelijkheden en sommige plekken kunnen beter worden ingevuld
Juliana van stolberglaan	Weinig variatie en midden van park is belangrijke ruimte maar kan niets doen omdat gesloten is
Juliana van Stolberglaan	saai speeltoestellen en weinig aanbod in deze grote ruimte
Juliana van Stolberglaan	te weinig variatie en bouwspeelplaats is lege kale ruimte heel zonde en jammer!!
Juliana van Stolberglaan	ik mis mooie grote toestellen en er is weinig klimtoestellen
Juliana van Stolberglaan	weinig aanbod van fitnessstoestellen en toestellen waar je goed je energie kwijt kan
Juliana van Stolberglaan	weinig aanbod en niet voor iedereen aantrekkelijk ik mis toestellen waar je lekker op los kan gaan
Juliana van Stolberglaan	niet voor iedereen geschikt, veel mensen willen ook echt sporten maar dat kan niet
Juliana van Stolberglaan	weinig sportactiviteiten om je energie kwijt te kunnen
Juliana van Stolberglaan	weinig sportmogelijkheden
Juliana van Stolberglaan	we kunnen onze energie niet kwijt omdat er geen sporttoestellen zijn zoals buiten fitness!!
Juliana van Stolberglaan	weinig fitness opties te merken erg jammer en ook geen waterdrinkpunt
Johan Willem Frisolaan	ik mis veel speeltoestellen in het park prinsenhof die ik ergens anders wel zie!
Johan Willem Frisolaan	veel eentonig en ik kan niet fitnessen ruimte wordt niet goed gebruikt door bouwspeelplaats
Johan Willem Frisolaan	ontbreken van fitnessstoestellen, als deze door het hele park langs de wandelroute worden geplaatst kan je naast het wandelen ook fitnessen!
Johan Willem Frisolaan	ik mis diversiteit en bouwspeelplaats is erg lelijk in het park
Johan Willem Frisolaan	geen fitness door het park om energie kwijt te kunnen

- Volwassenen (21 reacties)
 - Van de respondenten vindt 90% dat de locaties veilig bereikbaar zijn (vooral hoogbouw).
 - Van de respondenten vindt 71% dat er niet voldoende speel/sportplekken in de buurt zijn; dit wordt toegelicht met de volgende antwoorden:

Straatnaam respondent	In welke wijk woont u en zijn er voor die leeftijdscategorie voldoende speel/sportplekken in de buurt? Nee, want:
Juliana van stolberglaan	Teveel zelfde leeftijdscategorie speelplekken bouwspeelplaats niet aantrekkelijk en slecht onderhouden weg met die hekken en maak open terrein met speeltoestellen
Johan Willem Frisolaan	Teveel het zelfde meer aanbod en variatie
Juliana van stolberglaan	Weinig variatie, waarom s bouwspeelplaats niet tot weinig open mooie ruimte maar niet gebruikt
Juliana van stolberglaan	Weinig variatie en zonde van open ruimte bij bouwspeelplaats die niet wordt gebruikt, doodzonde!!! maak er iets moois van.
Juliana van stolberglaan	Het park van de prinsenhof nog veel ruimte heeft waar speeltoestellen geplaatst kunnen worden. Denk aan het verlaten terrein van de bouwspeelplaats. Daar spelen kinderen graag maar is vanwege een tekort aan financiële middelen gesloten. Ik zou zeggen maak iets moois van die plek het ziet er niet uit.
Graaf Willem de rijkelaan	Er is 1 tijdelijke eenvoudige speelplaats in de buurt. De rest is of verder weg, of ligt achter drukke wegen.
Johan Willem Frisolaan	Veel ruimte en mogelijkheden maar weinig speeltoestellen
Juliana van stolberglaan	Alleen niet voor alle doelgroepen geschikt
Johan Willem Frisolaan	Aanbod gering en mooie plek van bouwspeelplaats niet benut! Zonde!
Juliana van stolberglaan	Mis aanbod voor doelgroep ouder dan 19 jaar
Juliana van stolberglaan	Niet variërend genoeg meer aanbod aan diversiteit
Juliana van Stolberglaan	moet meer variatie komen en bouwspeelplaats is lege kale vlakte zonder speeltoestellen. ik mis fitness apparatuur en meer waterspelen.
Juliana van Stolberglaan	weinig variatie
Juliana van Stolberglaan	weinig buiten fitness!
Graaf rurechtaan	Er is één naar mijn mening onvolledige oude speelplek in de wijk. Daar waar voorheen de kinderopvang was aan de catharinalaan.

- En 71% van de respondenten vindt de speelruimte niet aantrekkelijk genoeg; dit wordt toegelicht met de volgende antwoorden:

Straatnaam respondent	In welke wijk woont u en zijn voor die leeftijdscategorie de speel/sportplekken in de buurt aantrekkelijk genoeg? Nee, want:
Juliana van stolberglaan	Meer variatie en aanbod zet bouwspelplaats open
Johan Willem Frisolaan	Veel kinderen maar altijd bezet en bouwspelplaats is verwaarloosd!!
Juliana van stolberglaan	Niet voor iedereen iets bijvoorbeeld kan niet klimmen of skaten
Juliana van stolberglaan	Er een gevarieerder aanbod moet komen en meer speeltoestellen.
Graaf Willem de rijkelaan	Er is meer nodig dan een tijdelijk veldje met een schommel en een glijbaan.
Johan Willem Frisolaan	Er meer en anders opgesteld moet worden geef de ruimte fan bouwspelplaats vrij voor nieuwe klimtoestellen bijvoorbeeld nutteloze ruimte nu en wordt niet gebruikt
Juliana van stolberglaan	Nu helemaal niet door sluiting bouwspelplaats
Johan Willem Frisolaan	Weinig aanbod terwijl bouwspelplaats genoeg ruimte heeft dat niet wordt gebruikt
Juliana van stolberglaan	Weinig aanbod
Juliana van stolberglaan	Weinig interesse voor nu bouwspelplaats ook dicht is erg jammer
Juliana van Stolberglaan	te weinig aanbod
Juliana van Stolberglaan	moet meer aanbod voor sport komen
Juliana van Stolberglaan	is selectief opgebouwd en weinig variatie
Prins frederiklaan	Alles is met zand.. Rubber tegels zou veel fijner zijn.
Graaf ruprechtlaan	De plek is oud en onvolledig

- Welke soort inrichting zou het buiten spelen/sporten in de buurt verbeteren?
Aandacht aan groen en sport en anders (zie onderstaande antwoorden):

Straatnaam respondent	In welke wijk woont u en welke inrichting zou het buiten spelen/sporten in de buurt verbeteren?
Juliana van stolberglaan	Meer klimrekken
Juliana van stolberglaan	Door het zand onder de speeltoestellen waar honden katten en waarschijnlijk ook ratten in lopen te vervangen door rubber/ kunstgras dit geldt ook voor de speeltuinen achter de flats aan de noordsingel kant
Prinses Annalaan	Een babyschommel, ze is nog te klein voor een gewone schommel. Er wonen hier veel kleine kindjes in de buurt die dat leuk zouden vinden
Juliana van Stolberglaan	het vieze zand weghalen waar alle honden en katten in plassen en poepen en vervangen voor want anders!

Conclusie vraag en aanbod speelruimte

	speelvraag	informeel		formeel			actie
		aanbod	kwaliteit	dekking	kwaliteit	diversiteit, aandacht aan:	
2 Prinsenhof	hoog	goed	+	overschot	+	natuur / plein	verbeteren diversiteit

Voorstel ingrepen per ambitie in wijk 2 Prinsenhof:

Ambitie 1 – zorgen voor volledige dekking speel/sportplekken

De dekking van speel/sportvoorzieningen is goed voor zowel 5-9 als 10-14 jarigen. Prinsenhof kan bijna gezien worden als één grote speelplek, ten oosten van Prinsenhof eigenlijk maar 1 speelplek.

- Geen aanpassing in hoogbouw. Aanbod en dekking is voldoende.

- Mogelijk speelruimte toevoegen in de laagbouw, omdat daar weinig aanwezig is in vergelijking met hoogbouw. Maar ook voor de laagbouw is de speelruimte in hoogbouw goed te bereiken. Wel is het zo dat deze speelplek deels een bouwkvavel is, dus in de toekomst wordt hier mogelijk gebouwd en dan wordt de speelplek veel kleiner. Wellicht met de komst van nieuwbouw en op korte termijn het AZC is er ook meer aanbod nodig ten oosten van Prinsenhof.

Ambitie 2 – meer diversiteit binnen de reeds aanwezig sportlocaties

In de wijk liggen meerdere sportplekken, variërend van grasvelden met doelen tot een verhard basketbalveld.

- In Park Prinsenhof zou meer aandacht kunnen gegeven worden aan beweging. Prikkelende oplossingen voor bijvoorbeeld hardlopers. Een ‘rondje park’ kan bijvoorbeeld veel sterker geaccentueerd worden waardoor wellicht meer bewoners gaan sporten of bewegen. Er wordt in 2015 een Richard Krajicek playground aangelegd: een sportlocatie met programma, wat zorgt voor een extra sportimpuls. Deze locatie heeft dan de functie van wijk-overstijgende plek.

Ambitie 3 - meer diversiteit in aanbod: vergroenen van speelruimte

Er is een divers en vol speelruimteaanbod in de wijk. Hierin liggen zowel kleine als grote plekken, met een natuurlijke inrichting als ook met een meer stedelijk karakter. De locatie met de natuurlijke inrichting kan worden verstrekt/verbeterd.

- Aandacht aan verbetering bestaande natuurlijke speelplek (06.02), de kwaliteit laat ten wensen over in vergelijking met de andere speel en sportplekken in de wijk. Op die manier krijgt het aanbod meer evenwicht.
- Aanvullen speelruimte in laagbouw d.m.v. natuurlijke speelaanleidingen.

Resultaten Quickscan

De wijk wordt in tweeën gesplitst door de Veursestraatweg / Oude Trambaan. Er liggen woonerven ten noorden van de barrière; openbare ruimte voorzien van bespeelbaar groen en bespeelbare bestrating. Aan de zuidkant is meer bespeelbaar water aanwezig.

De formele speelruimte is in het noordelijk deel redelijk goed verdeeld. In het zuidelijke deel bevinden zich vooral speelplekken richting Leidschendam Centrum. In de wijk liggen vooral traditionele en sportplekken, geen natuurlijke speelplekken. Er is weinig formele speelruimte voor de oudste doelgroep. Het schoolplein van de Zonnewijzer is semi-openbaar, dit is een formele speelplek. De Leidschendamsche Speeltuinvereniging biedt veel speelruimte, maar is geen eigendom van de gemeente (alleen inspectie). Deze locatie heeft als speeltuin een wijk-overstijgende functie. De formele speelplekken scoren voldoende op vormgeving en speelwaarde, situering en beeldkwaliteit (externe invloed) zijn goed tot uitstekend. Huidige staat is vaak matig. Weinig plekken voor 15-19 jarigen.

Resultaten participatie

Wijkwandeling: De Tandem

- Vooral leuk om op 'de berg' naast het schoolplein te spelen in het groen
- Bij elke speelplek zijn er 'hutten'
- Meeste kinderen mogen alleen naar de speelplekken in de buurt

Reacties Bewonersavond

- Voetbalveld in 't Lien opknappen (drassig). Speelgelegenheid in rietvink is nu overbelast door jongeren uit andere wijken, waardoor kleinere kinderen uit de buurt niet aan bod komen op het voetbalveld. Andere speelgelegenheden dan voetbal creëren. 't Lien heeft juist veel basisscholen die van de voetbalvelden/sport/speelvelden gebruik kunnen maken.
- eerder gemeld dat hekken rond kunstgras-voetbalveld momenteel veel lawaai en herrie maken.
- communicatie: gericht uitnodigen van bewoners door bv Huis aan Huis.
- interesse in volwassen sport/beweegplek in 't Lien/rietvink
- Op de bestaande of nieuwe (sport)speelplekken meer mogelijkheden voor buitensport. Net zoals bij boksschool Kennedy plein. Voor jongeren en volwassenen en ouderen mogelijkheden creëren om fit te blijven. Bijvoorbeeld: bootcamp, freerunning, buitenfitness, ringen (optrekken), diprek, optrekrek, obstakelparcour, klimwand, touwwand, buikspierbankje, renparcour, coopertestbaan.

Resultaten online enquête:

- Kinderen (1 reactie)
 - Speelt op straat, in het groen en in de speeltuin
 - Speelplekken zijn saai
 - Wat is er niet goed?
 - Er zijn bijna geen leuke speeltuinen voor 10-13 jaar (woont aan buitenwater).
- Volwassenen (12 reacties)
 - Speelplekken zijn via veilige routes bereikbaar (58%). Respondenten die aangaven dat de locaties niet veilig bereikbaar zijn, gaven als antwoord:

Straatnaam respondent	In welke wijk woont u en zijn de speel/sportplekken in de buurt via veilige routes bereikbaar? Nee, want:
De Zwaan	Er wordt hard gereden in 't Hert.

Landlustlaan	Zowel water als verkeer
--------------	-------------------------

- Volgens de respondenten zijn er niet voldoende speelplekken in de buurt (75%). Dit wordt toegelicht met de volgende antwoorden:

Straatnaam respondent	In welke wijk woont u en zijn er voor die leeftijdscategorie voldoende speel/sportplekken in de buurt? Nee, want:
Duinmeierij	Speeltuintjes waar mijn zoon zelfstandig naar toe mag gaan zijn voor jongere kinderen leuk, maar niet voor een 6 jarige.
Herberg	Het maar kleintjes zijn en weinig te spelen
Hogeland	Er zijn te weinig skateparken in Leidschendam-Voorburg. Alleen eentje bij Leidsenhage, maar dat is vaak te ver weg om helemaal naartoe te skaten.
Hooikamp	Er is maar 1 speeltuintje vlakbij die geschikt is voor haar leeftijdscategorie. Jammer genoeg is die voor de andere kinderen weer te kinderachtig, dus samen gaan is niet leuk. In de speeltuinen voor de grotere kinderen is juist niets voor de jongste.
Kerkweide 4	De eerste mogelijkheid een speelveld is en voetballen doen ze niet. Even rennen is leuk maar dan houdt het op. Dan is zijn er verderop 2 speeltuinen maar de inhoud daarvan is summier. Een glijbaan mist bijvoorbeeld terwijl dat voor mijn kinderen (2 en 4 jaar) wel heel leuk is.
Zaagmolenstraat	Alleen een schoolplein die 's middags dicht is na half vier
Landlustlaan	De speelplekken niet aantrekkelijk zijn en niet aansluiten op de leeftijd van mijn kind
Veurkapel	1 Plek in het park erbij zou leuk zijn

- Van de respondenten vindt 92% de speel/sportplekken niet aantrekkelijk genoeg. Dat wordt toegelicht met de volgende antwoorden.

Straatnaam respondent	In welke wijk woont u en zijn voor die leeftijdscategorie de speel/sportplekken in de buurt aantrekkelijk genoeg? Nee, want:
Herberg	Duikelrek en schommels
Hogeland	Geen skatepark
Hooikamp	Het speeltuintje tussen de Hooikamp en Schadeken is wel leuk voor haar. De speeltuinen in het plantsoen zijn niet leuk voor haar. De glijbaan is leuk, maar het duurt lang voordat kinderen daar zelf op kunnen klimmen omdat hij geen gewoon trapje heeft. De wip zou leuk kunnen zijn, maar is te groot. Kinderen moeten al een stuk groter zijn voordat ze zichzelf kunnen afzetten op de grond. Het ding om te hangen is te hoog. Vaak wordt er onder veel zand weggetrapt en dan kunnen kinderen er veel te moeilijk bij. Het klimming in de andere speeltuin is moeilijk voor kinderen. Als al deze toestellen wat anders gemaakt zouden zijn, zouden ze leuk zijn voor meerdere leeftijdscategorieën maar nu zijn ze dat niet.
Hooikamp	De speeltuinen in het plantsoen hebben zand als ondergrond, daardoor worden de kinderen heel snel vies. De toestellen zijn niet zo leuk. De wip is lastig voor kinderen. Het ding om aan te hangen is te hoog. De glijbaan is leuk, maar is pas leuk als kinderen wat groter zijn omdat er geen gewoon trappetje is. Als daar ook een gewone trap aan zit, kunnen meer kinderen er plezier aan beleven.
Hooikamp	Mijn zoon van 11 vindt de speeltoestellen niet leuk. En hij mist een basketbalveld. De grasvelden zijn alleen geschikt voor voetbal.
Kerkweide 4	Geen glijbaan, niets te klimmen
Zaagmolenstraat	Alleen maar bouwputten
Landlustlaan	Ik mis speelplekken gericht op peuters. Een klautertoestel en glijbaan voor kleinere kinderen. Daarnaast helaas last van veel hondenpoep nabij speelgelegenheid.

- Welke soort inrichting zou het buiten spelen/sporten in de buurt verbeteren?
Aandacht aan toestellen en anders (zie onderstaande antwoorden)

Straatnaam respondent	In welke wijk woont u en welke inrichting zou het buiten spelen/sporten in de buurt verbeteren?
Duinmeierij	Verkeer beperkende maatregelen. Het is op de Duinmeierij niet veilig om op straat te spelen. Er zijn geen stoepen en er wordt hard gereden!
Hooikamp	Een plek om te spelen met toestellen voor verschillende leeftijden. Geen zand als ondergrond. Zorg dat er geen honden kunnen komen.
Hooikamp	Voetbalvelden zijn er wel, maar een sportveld met een harde ondergrond dat ook geschikt is voor basketbal, skaten en hockey zou leuk zijn. Kinderen zouden daar ook kunnen touwtje springen of een rondje fietsen, want daarvoor zijn de mogelijkheden nu ook beperkt. Spelen in het groen kan wel goed in onze omgeving, maar er ligt helaas veel hondenpoep in het plantsoen.
Landlustlaan	Zowel speeltoestellen als ruimte op straat om te spelen.
Veurkapel	Combinatie van toestellen en groen/bosjes

Conclusie vraag en aanbod speelruimte

	speelvraag	informeel		formeel			actie
	demografie vs stedelijkheid	aanbod	kwaliteit	dekking	kwaliteit	diversiteit, aandacht aan:	
3 De Rietvink, 't Lien	laag	goed	+	overschot	+	natuur / plein	verbeteren diversiteit

Voorstel ingrepen per ambitie in wijk 3 Rietvink en 't Lien:

Ambitie 1 – zorgen voor volledige dekking speel/sportplekken

In het noordelijk deel is een goede verdeling van speelplekken. Dit zijn vooral traditionele plekken en sportplekken. Er is geen speelruimte aanwezig met een natuurlijke inrichting en de oudste doelgroep (15-19 jaar) wordt beperkt voorzien. De dekking van speel/sportvoorzieningen is goed voor zowel 5-9 als 10-14 jarigen. Alleen ter hoogte van de Rietvinklaan is een 'dekkingsgat' voor de doelgroep 5-9 jaar. Ook zal er bij realisatie van nieuwbouw bij de Parnashofweg in de noordoosthoek van de wijk vraag ontstaan naar extra speelruimte.

- Voorgesteld wordt om een nieuwe speelplek aanleggen ter hoogte van de Rietvinklaan.
- Aanleg speelruimte in plan Parnashofweg, bij realisatie nieuwbouw.

Ambitie 2 – meer diversiteit binnen de reeds aanwezig sportlocaties

In de wijk liggen meerdere sportplekken. Dit zijn vooral voetbalvelden, met uitzondering van 1 korfbalpaal. Dit aanbod kan meer divers.

- Locaties die mogelijkheden bieden voor nieuwe sportinrichtingen: kunstgrasveld op 10.11, om de druk van 13.07 af te halen, en aanpassing/aanvulling van het aanbod op 13.07.
- Voorstel: sportroute voor alle leeftijden door groene strook?

Ambitie 3 - meer diversiteit in aanbod: vergroenen van speelruimte

In deze wijk is geen speelruimte aanwezig met een natuurlijke inrichting.

- In het noorden van de wijk heeft het schoolplein van de Tandem een natuurlijke inrichting, maar dit plein is geen formele speelplek. Daarom wordt voorgesteld speelplek 10.02 en speelplek 10.12 (gelegen in de groene strook) een natuurlijke inrichting te geven.
- Ook ten zuiden/oosten van de Veursetraatweg / Oude Trambaan is een natuurlijke plek wenselijk. Deze kan gevonden worden in bestaande locaties in het zuiden van de wijk, bijv. 13.03.

BIJLAGE 4.4 – WIJK 4 STOMPWIJK

Resultaten Quickscan

Kleine rustige veilige kern in buitengebied: de openbare ruimte is goed bespeelbaar. Informele speelruimte (groen en water) bevindt zich vooral in het buitengebied en rondom formele speelplek 18.05. In deze kern liggen een klein aantal speelplekken, passend bij het oppervlakte van de kern. De kwaliteit van de formele speelruimte is minder goed dan in Voorburg en Leidschendam, er is alleen traditioneel spel aanwezig. Het schoolplein van de Maerten vd Veldeschool is openbaar toegankelijk, maar is niet in beheer van de gemeente.

Voor de leeftijd vanaf 10 jaar is weinig speel en sportuitdaging aanwezig. Er zijn sportmogelijkheden aanwezig, maar deze zijn niet optimaal. De velden op de sportclub zijn niet openbaar toegankelijk. Hoewel de kern in groen buitengebied ligt, is spelen in het buitengebied is niet mogelijk voor alle leeftijden. De speelplekken zelf scoren voldoende tot goed, alleen op vormgeving scoren een tweetal plekken matig. Deze punten dienen te worden opgepakt bij herinrichting volgens de vervangingsplanning.

Resultaten participatie

Wijkwandeling: Maerten vd Velde

- Schoolplein is meest favoriete plek, hoewel deze ook beter kan
- Geen openbaar voetbalveld met twee doelen aanwezig
- Te weinig uitdaging voor kinderen van 10-14 jaar: we willen meer avontuur
- Je kunt hier veilig op straat spelen
- Er wordt veel in de bosjes gespeeld, op speelplekken 18.05 en ook op 18.03

Resultaten online enquête:

- Kinderen (2 reacties)
 - De kinderen spelen op straat en op grasvelden
 - Zij vinden de speel/sportplekken saai.
 - Wat is er goed? het is niet druk op straat, er is een groot grasveld (westkant Stompwijk)
 - Wat is er minder goed? er is weinig om mee te spelen (10-14 jaar), last van hondenpoep.

Straatnaam respondent	Wat is leuk bij jou in de buurt?
v merodestraat 5	Het is niet zo druk op straat
Pinksterbloem	Groot grasveld

Straatnaam respondent	Wat is minder leuk bij jou in de buurt?
v merodestraat 5	Er is niet zoveel om mee te spelen.
Pinksterbloem	Honden poep

- Volwassenen (5 reacties)
 - Meeste volwassenen: speel/sportplekken zijn veilig bereikbaar (60%). Respondenten die aangaven dat de locaties niet veilig bereikbaar zijn, gaven als antwoord:

Straatnaam respondent	In welke wijk woont u en zijn de speel/sportplekken in de buurt via veilige routes bereikbaar? Nee, want:
Doctor van Noortstraat	Er zijn geen speelplekken ter hoogte van de hogere nummers van de doctor van Noortstraat (vanaf het Blesse Paard tot aan Het Oosteinde + 'laantje van Van Kampen'), kinderen zijn op eigen tuin aangewezen en dat is jammer. Dat belemmert de onderlinge contacten, omdat er geen gezamenlijke speelplek is.

- De respondenten vinden dat er voldoende speelplekken zijn (60%), maar niet aantrekkelijk genoeg (80%). Dit wordt met onderstaande antwoorden toegelicht:

Straatnaam respondent	In welke wijk woont u en zijn voor die leeftijdscategorie de speel/sportplekken in de buurt aantrekkelijk genoeg? Nee, want:
v merodestraat 5	wij wonen in het dorp maar toch mis ik speeltuintjes waar lekker gespeeld kan worden met de natuur. Ik zou voor de kinderen graag een natuurspeeltuin zien waar ze zich lekker kunnen uitleven. voor oudere kinderen zou het leuk zijn om een skate plek te hebben, halve pijp enz
Ondermeerweg	het een vrij beperkt aanbod is
Doctor van Noortstraat	Te ver weg. Alleen op fietsafstand
Meerlaan	Hij speelt graag op de glijbaan en de wip. Maar wat anders zou ook leuk zijn (bijv grote buizen.)

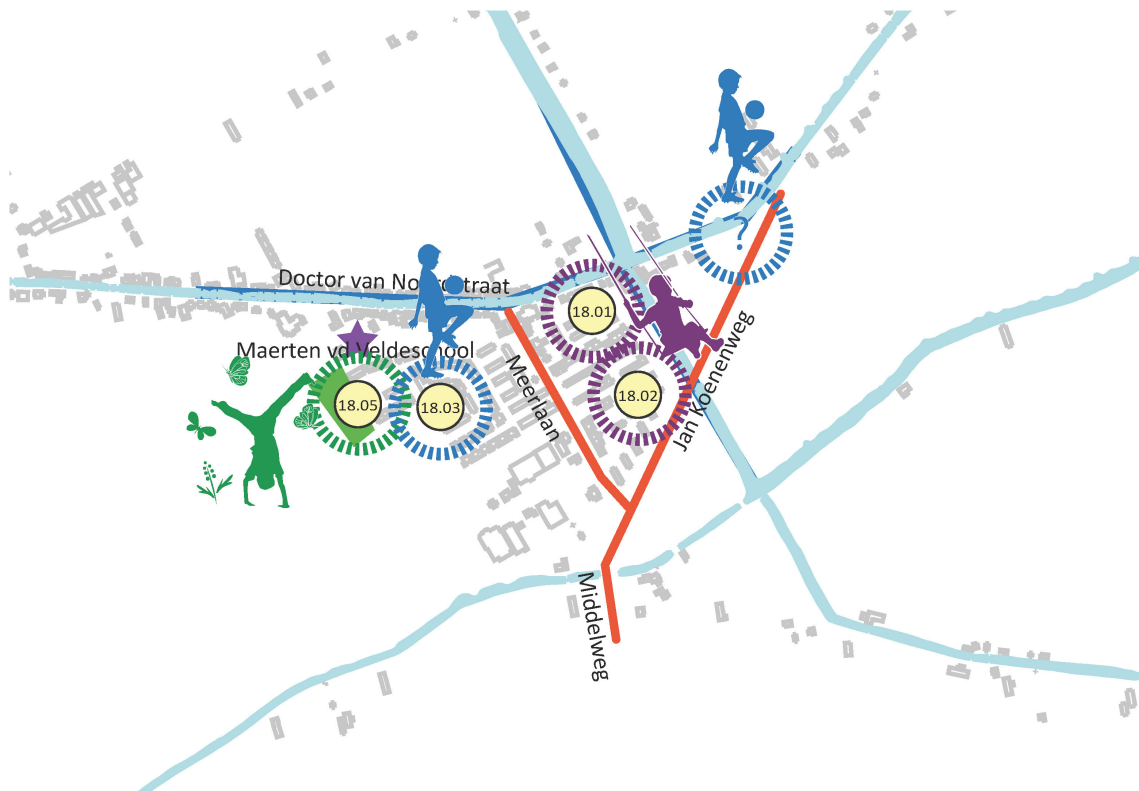
- Welke soort inrichting zou het buiten spelen/sporten in de buurt verbeteren.
Aandacht aan groen en sport en anders (zie onderstaande antwoorden):

Straatnaam respondent	In welke wijk woont u en zijn voor die leeftijdscategorie de speel/sportplekken in de buurt aantrekkelijk genoeg?
v merodestraat 5	meer groen om in te spelen en een plek waar ze kunnen sporten zoals skaten en waveboarden. dat zou echt een meerwaarde zijn voor de kinderen in de buurt.
Pinksterbloem	de grote zandbak kleiner maken of weg halen daar er te veel katten in poepen.
Doctor van Noortstraat	Is het mogelijk om de de hoek doctor van Noortstraat/Oosteinde voor de oudere basisschoolkinderen een skatebaantje oid aan te leggen? Of een omheind trapveldje? Er ligt daar nog een open stuk groen. Evt met een speeltuintje voor kleinere kinderen.

Conclusie vraag en aanbod speelruimte

	speelvraag	informeel		formeel			actie
		aanbod	kwaliteit	dekking	kwaliteit	diversiteit, aandacht aan:	
4 Stompwijk	Lag	voldoende	o	minimaal	+	natuur / plein	verbeteren diversiteit en dekking

Voorstel ingrepen per ambitie in wijk 4 Stompwijk:

Ambitie 1 – zorgen voor volledige dekking speel/sportplekken

Er is in de kern geen uitdagende speelruimte voor de doelgroep ouder dan 10 jaar.

- Sportmogelijkheden op speelplek 18.03 uitdagender inrichten, bijv. met een verhard voetbalveldje.
- Speelplek 18.02 wordt in 2016 heringericht: voorstel om in te richten voor 5-14 jaar.
- Speelplek 18.05 uitdagender inrichten met een natuurlijke inrichting.

Ambitie 2 – meer diversiteit binnen de reeds aanwezig sportlocaties

Er zijn twee speelplekken met klimdoelen. Dit is niet erg aantrekkelijk om te voetballen en andere sporten worden helemaal niet aangeboden in de openbare ruimte.

- Speelplek 18.03 aanvullen met bijvoorbeeld een klein verhard voetbalveld of locatie toevoegen aan oostkant dorp. Dit ligt teveel uit de route voor het gros van de kinderen.
- Groter grasveld op 18.05 is geschikt als informeel grasvoetbalveld.

Ambitie 3 - meer diversiteit in aanbod: vergroenen van speelruimte

Er is geen natuurlijke speelplek in Stompwijk aanwezig en kinderen zijn voor groene informele speelruimte aangewezen op locatie 18.05 en het buitengebied, terwijl dit buitengebied moeilijk toegankelijk is.

- De kinderen spelen in de bosjes op 18.05. Voorgesteld wordt dit soort spel versterken: natuurlijke speelplek aanleggen op speelplek 18.05.

Resultaten Quickscan

Diverse woonbuurten in deze wijk zijn goed bespeelbaar. Behalve 'Leidschendam Centrum', zijn de buurten rustig en bevatten voldoende groen en bestrating (woonerf karakter). Het water is vooral goed bereikbaar langs de Ruyterstraat. De zuidkant van de wijk biedt veel informele speelruimte.

De formele speelplekken zijn goed over de wijk verdeeld. Speelplek 14.01 springt eruit door zijn afwijkende natuurlijke inrichting. Beide schoolpleinen van de Wegwijzer zijn openbaar toegankelijk. Op termijn wordt dit één school (nieuwbouw). De plekken in deze wijk scoren erg wisselend in de Quickscan. Veel plekken kennen een matige beoordeling, vooral op vormgeving, maar ook op de huidige staat en de beeldkwaliteit door externe invloeden. Een aantal plekken in de wijk scoren daarentegen wel op alle facetten goed tot uitstekend. Er is 1 wijk-overstijgende plek aanwezig; alle doelgroepen worden bediend en de speelruimte is evenredig verdeeld over de wijk.

De nieuwe formele speelplekken nieuw1 & nieuw2 (vallen binnen nieuwbouwplan Klein Plaspoelpolder) zijn wel meegenomen in de analyse, maar deze speelplekken zijn nog niet aangelegd. Zij hebben daarom geen QSS score gekregen.

Resultaten participatie

Wijkwandeling: Wegwijzer

- Favoriete plek: Tolveld
- Schoolpleinen van de wegwijzer worden ook gebruikt, de tol leuker dan de Oude Bleijk
- Meeste kinderen vinden voetballen het leukst

Reacties bewonersavond

- Aandacht aan Tolveld (wordt veel gebruikt)
 - groen snoeien aanpassen zodat er ruim zicht is vanuit flats venestraat, De horre, het tolhuis en Tol 8.
 - oversteek en toegang sociaal & verkeerveiliger maken
 - drainage verzorgen en/of trapveld ophogen
 - in gesprek gaan met leerkrachten de wegwijzer tbv gebruik veld.
- Het speelveld 17.01 in 't Hert is vervuild. Er te hard gereden in het hert en zeker waar de straat linksaf gaat naar het speelveld. Er is geen veilige speelplek om over te steken. Er zijn geen prullenbakken en er staat één bank weggezonden in het zand. (wonend aan de zwaan).
- Aandacht aan speelruimte damcentrum!! Mogelijk extra tijdelijke formele speelruimte om tijd te overbruggen?

Resultaten bewoners enquête:

- Kinderen (3 reacties)
 - Kinderen spelen in hun tuin en in de speeltuin
 - De speel/sportplekken zijn heel leuk/leuk
 - Wat is goed:
 - de plekken zijn dichtbij (wonend bij 't hert)
 - Wat is slecht:
 - er is weinig keuze. Er ligt veel rommel in het zand, wij zouden graag zachte tegels willen. (wonend bij 't hert)

- Volwassenen (19 reacties)
 - Van de respondenten vindt 42 % vindt dat de plekken veilig bereikbaar zijn; 32% vindt dat er onveilige verkeerssituaties aanwezig zijn. Van de respondenten geeft 16% een ander antwoord:

Straatnaam respondent	In welke wijk woont u en zijn de speel/sportplekken in de buurt via veilige routes bereikbaar? Nee, want:
tuinderijstraat	Er zijn geen veilige speelplekken in onze buurt.
Nieuwstraat Leidschendam	Vanwege te hoge en onoverzichtelijke begroeiing van bossage in de omgeving van de speelruimte is het onveilig.
De Star	Er zijn geen speelplekken in de buurt waar kinderen in de leeftijd van 4 t/m 9 zelf naar toe kunnen gaan. Een kwartier lopen naar het speeltuintje aan 't Hert.
tuinderijstraat	Er zijn geen veilige speelplekken in onze buurt.

- De meeste mensen vinden niet dat er voldoende speelplekken zijn in de buurt (58%). Dit wordt toegelicht met de volgende antwoorden:

Straatnaam respondent	In welke wijk woont u en zijn er voor die leeftijdscategorie voldoende speel/sportplekken in de buurt? Nee, want:
tuinderijstraat	Alle speelplekken die er waren, zijn verwijderd voor nieuwbouw. De enige plek die er nog is, ligt naast de haven en wordt vaak gebruikt om drugs te gebruiken.
plaspoelstraat	ze allemaal weggehaald zijn vanwege nieuwbouw. Het enige speeltuintje op
damhouderstraat	er zijn er te weinig en ze zijn te klein, voor echt de ukkies prima maar niet voor deze categorie
Plaspoelstraat	Er is alleen een grasveld.
De Star	Zie hierboven. Er is een stukje groen aan het eind van de straat. Zet een paar wipkippen en schommels daar neer zoals 10 jaar geleden het geval was.
Evertsenstraat	Er ontbreekt nog een mooie klim/ speeltoren of iets dergelijks in het parkje
Ambachtsstraat	het kleine speeltuintje bij de Ambachtsstraat/Weidestraat heeft te weinig faciliteiten. Er is geen schommel, geen glijbaan. Deze leeftijdscategorie komt onvoldoende aan bod omdat de basis speelwerktuigen voor deze groep ontbreken.
Plaspoelstraat, Leidschendam	De speelplaatsen zijn erg beperkt of ingericht voor oudere kinderen. De speeltoestellen voor 0-4 jaar zijn erg beperkt. Daar ligt de dichtstbijzijnde plek aan het water zonder hek
Damlaan	De speeltuin op de Damstraat te klein is en in de zomer het er kan stinken door de vuilcontainers van de slager. Nee, omdat de speeltuin op de plaspoelstraat vaak erg vies is door zwerfafval en door het losse zand. Bovendien geen fijne plek voor kinderen.
De Zwaan	er op zich wel voldoende plekken zijn, maar voornamelijk gericht op oudere kinderen.

- De meeste volwassenen vinden de plekken niet aantrekkelijk genoeg (79%):

Straatnaam respondent	In welke wijk woont u en zijn voor die leeftijdscategorie de speel/sportplekken in de buurt aantrekkelijk genoeg? Nee, want:
Voorburgseweg	Meer variatie, vooral op klim en klauter gebied
tuinderijstraat	zie vorige vragen. Na lang aandringen is er een tijdelijk grasveld aan de plaspoelkade.
plaspoelstraat	Twee schommels en een wip wel erg weinig is. Mijn dochters zijn er erg snel op uitgekeken.
damhouderstraat	er is er maar 1 die uitdagend is, maar daar kan hij niet zelf heen ivm het verkeer.
Plaspoelstraat	Mijn kind wil graag op speeltoestellen spelen.
Plaspoelstraat	Mijn kind houdt niet van voetballen, dus aan een grasveld heeft ze niks.
cornelis voorhoevelaan 24	Er is wel eens iets kapot, duurt een aantal weken voordat gerepareerd. Plaatsen om met een bal te spelen zijn onveilig, door ingang tramtunnel.
Nieuwstraat Leidschendam	Er zijn teveel hangjongeren de kans krijgen haast ongezien 'hun ding te doen' in de hoek rondom De Tol in Leidschendam Zuid. Als er al gespeeld wordt door jonger dan 13 jaar, gebeurt dit nooit zonder toezicht. Als je 9 of 10 bent, wil je ook wel eens zonder je moeder voetballen. Mijn kinderen mogen best zonder ouder naar buiten, maar nevernooitniet daar. Het schoolplein van De Wegwijzer op De Oude Bleijk is vele malen aantrekkelijker. Maar dat zorgt voor veel onrust met of voor oudere burens.
Cortenaerstraat Leidschendam	Onder de speelplek ligt zand. Helaas staat het vaak vol plassen en daarbij dient het als kattenbak voor de poezen uit de buurt. De speeltoestellen beginnen al te vervallen. Alleen de schommel en de wip worden nog regelmatig gebruikt. Het houten paadje door het groen heen is wél een gouden greep. Net als het trekvlot! De speelplek zou enorm opknappen als het zand vervangen zou worden en het draai-speel-ei en de springplaten weggehaald zouden worden. Die zijn te vies en/of kapot om mee te spelen.

- Welke soort inrichting zou het buiten spelen/sporten in de buurt verbeteren?
Aandacht aan groen/toestellen en anders (zie onderstaande antwoorden)

Straatnaam respondent	In welke wijk woont u en welke inrichting zou het buiten spelen/sporten in de buurt verbeteren?
Voorburgseweg	In Utrecht waar wij woonden hadden ze pierebadjes die ze in de zomer vol met water lieten lopen. Dat was elke keer weer één groot feest. Misschien een idee voor Sijtwendepark?
tuinderijstraat	een veilige plek met speeltoestellen, waar je bijv. kunt schommelen, glijden, klimmen of wippen. Niet de plek die nu door de gemeente is verzonnen. (tussen de haven en het gemaal). Meer ruimte om te spelen op straat: tikkertje doen, touwtje springen of een rondje fietsen. Door de huidige situatie, die al meer dan 8 jaar(!!!) duurt, kunnen onze kinderen niet veilig in de wijk spelen. Dit is ook tijdens de schoolvakanties!
plaspoeelstraat	Ik denk dat het geen OF moet zijn, maar een combinatie van bovenstaande zaken.
Nieuwstraat Leidschendam	Bomen gesnoeid tot minimaal 2 meter vanaf de grond. Andere struiksoorten die niet hoger worden dan ca. 1.20m. Wat vrij zicht over het hele gebied tussen De Horre en De Tol (Parkeerplek Schouten) oplevert.
Evertsenstraat	Er moet niet alleen voor de kinderen maar ook voor de ouderen ook gelegenheid zijn om buiten te recreëren en elkaar te ontmoeten zoals bijvoorbeeld en jeu des boules baan voor alle leeftijden.
Cortenaerstraat Leidschendam	Er zijn speelplekken genoeg.
Plaspoeelstraat, Leidschendam	Zowel spelen op straat, toevoegen van toestellen en speelveld
Piet Heinstraat	Overlast van (niet opruimende) hondenbezitters is op de groenstrook aan de De Ruyterstraat enorm. Speelplaats is vaak vergeven van hondenpoep, terwijl het verboden is! Meer handhaving zou veel verbeteren.

Conclusie vraag en aanbod speelruimte

	speelvraag	informeel		formeel			actie
		aanbod	kwaliteit	dekking	kwaliteit	diversiteit, aandacht aan:	
5 Leidschendam Zuid e.o	gemiddeld	goed	+	evenredig verdeeld	+	natuur / plein	verbeteren diversiteit

Voorstel ingrepen per ambitie in wijk 5 Leidschendam Zuid e.o.:

Ambitie 1 – zorgen voor volledige dekking speel/sportplekken

De speelruimte is evenredig over de wijk verdeeld. Er is een goede spreiding van zowel kleine als grotere plekken. De dekking in vrijwel de gehele wijk is goed voor zowel de doelgroep 5-9 jaar als 10-14 jaar. Wel is er wens voor meer en-of tijdelijke speelruimte in de buurt van Damcentrum.

- Voorstel bewoner: maak voetbalveld achter zonnwijzer tot speelplek (12.10). School is niet open volgens bewoners. Dit is volgens hen een veilige plek om te spelen. En heel veel ruimte! Misschien natuurlijke invulling? (Deze speelplek bevindt zich in wijk 3, maar wordt wegens de vraag vanuit een bewoner in Damcentrum bij deze wijk genoemd).

Ambitie 2 – meer diversiteit binnen de reeds aanwezig sportlocaties

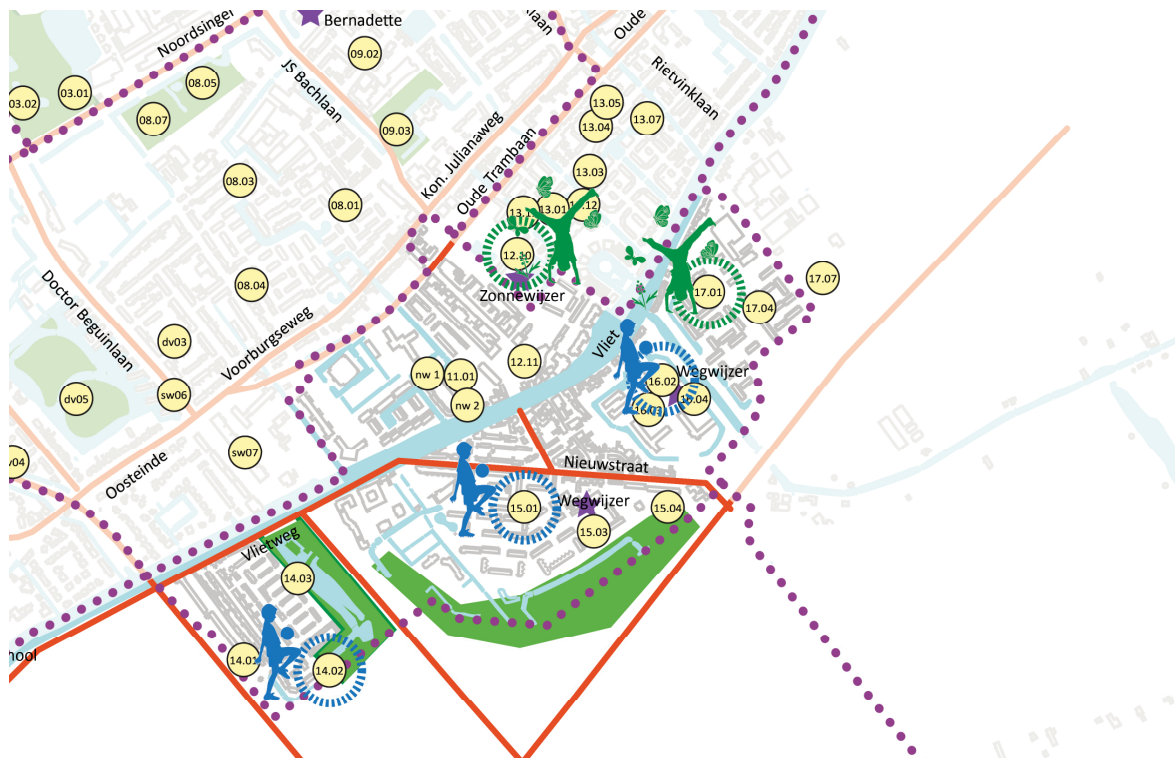
In de wijk is een voldoende ruim aanbod in sportplekken.

- Er zijn diverse sportplekken die een impuls zouden kunnen krijgen. Op basis van de wensen van de buurt bekijken hoe dit moet worden ingevuld. Locaties die hiervoor in aanmerking komen zijn: 14.02, 15.01, 16.02.

Ambitie 3 - meer diversiteit in aanbod: vergroenen van speelruimte

Aan de westkant van de Vliet ontbreekt een natuurlijke speelplek.

- De speelruimte aan de westzijde van de Vliet kan meer vergroend worden. In bestaande (tijdelijke) plekken en nieuw ontworpen plekken kan dit moeilijk worden gepast. Mogelijk bij basisschool de Zonnewijzer naar aanleiding van idee bewoner (12.10). Sluit dan ook aan op het schoolplein.
- Ook is natuurlijke speelruimte gewenst aan de oostkant van de wijk; mogelijk als omvorming van speelplek 17.01 (dan op verzoek van bewoners geen zand).

BIJLAGE 4.6 – WIJK 6 DE HEUVEL, AMSTELWIJK

Resultaten Quicksan

De wijk bestaat uit deel flats rondom 'park' Dobbelaan, een deel maatschappelijke functies en een woonwijk met een combinatie van rijtjeshuizen en appartementencomplexen van 4 lagen. Meeste informele speelruimte is te vinden bij de Dobbelaan. De woonbuurt aan de noordoostkant is minder goed bespeelbaar (weinig groen en bespeelbare verharding).

De speelplekken in de wijk zijn evenredig verdeeld maar wel relatief veel in vergelijking met andere wijken en vooral in relatie tot het aantal kinderen in de wijk. In de Quicksan zijn veel plekken matig beoordeeld, vooral op vormgeving, maar ook in twee gevallen op speelkwaliteit. De formele speelplekken hebben een traditioneel en/of sportkarakter. Schoolplein (Basisschool de Margriet) is openbaar toegankelijk, schoolplein heeft een natuurlijk karakter. De locatie bij de Dobbelaan heeft een wijk-overstijgende functie vanwege de aanwezigheid van fitness-toestellen.

Resultaten participatie

Informatie buurtsportcoach

Er zijn verschillende sporten populair, uit een enquête op de basisschool blijkt dat de volgende sporten in trek zijn: boksen, dansen, voetbal en turnen/gymnastiek. Volgens de buurtsportcoach spreken ook streetsporten/extreemsporten kinderen aan. Alleen ligt dit veelal niet binnen de mogelijkheden voor deze doelgroep. Volgens de buurtsportcoach kunnen deze trends als volgt vorm krijgen in de wijk:

- **Boksen:** misschien iets te verzinnen met een bokszak etc. buiten. Bijvoorbeeld op pleintje met fitnessapparaten bij SenW
- **Voetbal:** beter grasveld. Naast margriet beetje vervallen en niet uitnodigend. Misschien een combiveld met andere sporten.
- **Kennedyplein** kan aantrekkelijker worden gemaakt ook voor kinderen. Dit is een centraal punt wat nu vrij verlaten oogt. Dit kan veel meer leven en fungeren als 'hart van de wijk' De wijk kan daarin nog een voorbeeld nemen aan het prinsenhof met dat mooie park.
- **Welke locaties** in de wijken zijn favoriet/worden veel gebruikt? Plein bij SenW + aangrenzende speeltuin

Resultaten online enquête:

- Kinderen (2 reacties)
 - Kinderen spelen overal evenveel
 - De speel/sportplekken zijn saai
 - Wat is goed:
 - veel ruimte (Burgemeester Caan van Necklaan)
 - Wat is slecht
 - te groot aanbod 0-6 jaar (Burgemeester Caan van Necklaan)
- Volwassenen (2 reacties)
 - 50 % vindt dat de speelplekken niet veilig bereikbaar zijn. De andere 50% vindt dat niet:

Straatnaam respondent	In welke wijk woont u en zijn de speel/sportplekken in de buurt via veilige routes bereikbaar? Nee, want:
tuinderijstraat	Ik ben van mening met de huidige maatschappij en de zieker wordende geest van de mens acht ik het niet altijd veilig om mijn kind zonder toezicht buiten te laten spelen zonder toezicht van een volwassene

- De mensen vinden dat er voldoende speelplekken zijn in de buurt en vinden de plekken aantrekkelijk genoeg.
- Welke soort inrichting zou het buiten spelen/sporten in de buurt verbeteren?
Aandacht aan toestellen en anders (zie onderstaande antwoorden)

Straatnaam respondent	In welke wijk woont u en welke inrichting zou het buiten spelen/sporten in de buurt verbeteren?
Voorburgseweg	Speeltuinen die goed worden onderhouden. Helaas is dat niet altijd.

Conclusie vraag en aanbod speelruimte

	speelvraag	informeel		formeel			actie
	demografie vs stedelijkheid	aanbod	kwaliteit	dekking	kwaliteit	diversiteit, aandacht aan:	
6 De Heuvel, Amstelveen	gemiddeld	goed	+	evenredig verdeeld	+	natuur / plein / sport	verbeteren diversiteit

Voorstel ingrepen per ambitie in wijk 6 De Heuvel, Amstelvijk:

Ambitie 1 – zorgen voor volledige dekking speel/sportplekken

De dekking in de gehele wijk is goed voor zowel de doelgroep 5-9 jaar als 10-14 jaar.

- Er worden geen concrete ingrepen geadviseerd, mogelijk aandacht aan extra speelmogelijkheden voor 10-14 bij herinrichting bestaande speelplekken.

Ambitie 2 – meer diversiteit binnen de reeds aanwezige sportlocaties

In de wijk liggen vier sportplekken met kleine en grote trapveldjes. De diversiteit kan beter.

- Er is een wens voor een kunstgrasveld, kan bij 04.14 of in de herinrichting Kennedyplein.
- Verbeteren voetbalveld Amstelvijk, op deze manier wordt het niet gebruikt (05.03), mogelijk andere inrichting?

Ambitie 3 – meer diversiteit in aanbod: vergroenen van speelruimte

De speelruimte is inhoudelijk evenredig over de wijk verdeeld. In deze wijk liggen veel kleine plekken, maar ook centrale buurtplekken met een natuurlijke inrichting.

- Voorgesteld wordt om 04.02 op termijn een natuurlijke inrichting te geven, dan ook meer avontuur voor 10-14 jaar. Mogelijk water betrekken in park bij spel (bij herinrichting Kennedyplein).

Resultaten Quickscan

De wijk bestaat grotendeels uit buurten met rijtjeshuizen; rustige buurten maar zonder brede stoepen. Ten westen van het Sijtwendepark ligt een buurt met een woonerf karakter, waar goed op straat kan worden gespeeld. Ten zuiden van het park ligt een kleine buurt met vrijstaande huizen en grote tuinen. Naast 3 groene zones, zijn door de buurten heen her en der kleine grasvelden te vinden.

De speelruimte is evenredig over de wijk verdeeld maar wel op een minimaal niveau. In de wijk liggen daarentegen wel meerdere parken, het vaak ook hier aanwezige water zou beter bij de informele speelruimte kunnen worden betrokken. Er is alleen in het Sijtwendepark formele speelruimte voor de oudste doelgroep. Park Rusthout en Sijtwendepark zijn voor jongere kinderen niet zelfstandig bereikbaar. Het schoolplein (Maria Bernadetteschool) is semi-openbaar toegankelijk en heeft een natuurlijk karakter. In de wijk liggen relatief weinig speel/sportplekken, zeker voor de oudste doelgroep (15-19 jaar). Veel kleine plekjes en vrijwel allemaal als traditionele speelplek. Weinig sportplekken, maar wel 1 natuurlijke speelplek. De plekken scoren voldoende tot goed op situering, in veel gevallen ook goed op speelkwaliteit en wisselend op vormgeving. Een aantal plekken is wel verouderd.

Resultaten participatie

Wijkwandeling: Maria Bernadetteschool

- Favoriete plek: het schoolplein, alleen voetballen kan hier niet zo goed.
- Prinsenhof is ook heel leuk, groep 7&8 mogen de Noordsingel oversteken. Voor oudere kinderen zijn daar leuke speelplekken, in de buurt van de school niet echt.
- We willen op meer plekken avontuurlijker kunnen spelen, net als op het schoolplein. (raadhuiskwartier)

Resultaten online enquête:

- Kinderen (5 reacties)
 - Kinderen spelen het meeste op straat.
 - De speel/sportplekken zijn leuk (40%) of er liggen geen speelplekken bij mij in de buurt (40%)

Straatnaam respondent	Wat is leuk bij jou in de buurt?
Koningin Wilhelminalaan	Ik kan op straat spelen ook al rijden ze wel eens hard door de straat. Ik kan op het veld van het Marienpark spelen ook al ligt daar soms poep.
verlaat	Dat wij een het Sijtwende park hebben om te spelen. Dat is echt gaaf.
essesteijnstraat	Het sijtwendepark want daar heb je een groot voetbalveld en daar spelen vaak kinderen waarmee je een partijtje kan doen.

Straatnaam respondent	Wat is minder leuk bij jou in de buurt?
Koningin Wilhelminalaan	Bij gebrek aan een basketbalveldje in de wijk (Raadhuiskwartier) speel ik eigenlijk alleen met een bal op straat. In onze voortuin staat een basket daarop kan ik schieten, maar ik zou het veel leuker vinden om op een basketbalveldje met andere kinderen die ook willen basketballen te spelen.
verlaat	Wij hebben op de laan v. DobbetotZegge ooit een pingpong tafel gehad, die hebben grote jongeren kapot gemaakt en toen is ie weggehaald. En er is geen nieuwe teruggekomen. Dat vind ik en mijn burens heel jammer, want het is zo leuk om te tafeltennissen.
Mauritslaan	Er is niets in mijn wijk voor mijn leeftijd. Ik wil graag basketballen in mijn wijk. Ik kan naar Prinsenhof maar dat mag ik niet alleen van mijn ouders. En ik moet ook zeggen ik vind het daar niet prettig alleen.
essesteijnstraat	De tafeltennis tafel is weg gehaald uit de Beguinlaan. Een waterspeeltuin of zoals in het Haagse bos zou leuk zijn.

- Volwassenen (15 reacties)
 - Veel ouders (47%) vinden dat de speelplekken niet veilig bereikbaar zijn ivm verkeer:

Straatnaam respondent	In welke wijk woont u en zijn de speel/sportplekken in de buurt via veilige routes bereikbaar? Nee, want:
Zegge	Speeltuin laan van Dobbe tot Zegge ligt midden "op" de weg, dus eerst oversteken, maar vooral onveilig dat er geen hekjes omheen staan en dat er een pad doorheen loopt waar fietsers vaak overheen gaan terwijl dat niet de bedoeling is. zou er graag een hek omheen zien.
Julius Rontgenlaan	Trottoir is te smal om op te lopen, houdt pots op en auto's scheuren door straat/bocht om.

- De meeste mensen vinden dat er voldoende speelplekken zijn in de buurt (73%). Er zijn ook een aantal respondenten die dat niet vinden.

Straatnaam respondent	In welke wijk woont u en zijn er voor die leeftijdscategorie voldoende speel/sportplekken in de buurt? Nee, want:
Essesteijnstraat	Op Park Sijtwende is 1 voetbalveldje. Voor het aantal kinderen dat daar regelmatig op speelt is dit te weinig. Het is een fantastische plek, maar momenteel lijkt het meer op een veredelde hondenuitlaatplaats. Een extra voetbal/speelveld zou zeer welkom zijn. Dan het park weer meer een plek worden waar kinderen spelen, in plaats van een plaats waar honden worden uitgelaten.
Prinses margrietlaan	In het raadhuiskwartier nog wat speelruimte mist
Gerrit jan van der Veenstraat	Mis een voetbalplaats op loopafstand
Koningin Emmalaan	er is alleen een piepklein speeltuintje voor peuters, maar niets voor oudere kinderen

- De meeste volwassenen vinden de plekken niet aantrekkelijk genoeg (73%)

Straatnaam respondent	In welke wijk woont u en zijn voor die leeftijdscategorie de speel/sportplekken in de buurt aantrekkelijk genoeg? Nee, want:
Essesteijnstraat	Sytwende park is vaak vervuild door hangjeugd in de avond/nacht. Dit was niet zo toen het park in de avond nog werd afgesloten, surveyance was.
Duivesteijnstraat	Sytwende park heeft veel water waardoor het voor kleinere kinderen zonder zwemdiploma niet daar alleen kunnen spelen.
Essesteijnstraat	zie boven, aanvullend: in de buurt kan niet gespeeld worden (straten staan vol met auto's, die daar bovendien zeer frequent doorheen rijden) waardoor alles op het park aankomt.
Hendrik van Randwijkstraat	Wat meer variatie zou aardig zijn. De drie speelplekken in de buurt bevatten veelal overlappende toestellen.
Zegge	Op zich leuk maar wat meer verschillende of nieuwere speeltoestellen zou 't nog aantrekkelijker maken.
Prinses margrietlaan	Alleen een voetbalveldje
Gerrit jan van der Veenstraat	Meer voor kleinere kinderen
Julius Rontgenlaan	Beide grasveldjes grenzen aan straten waar veel te hard wordt gereden. Wanneer verstopper wordt gespeeld, met bal of welk spel ook, schieten kinderen nou eenmaal onverwacht de weg op. Automobilisten / scootrijders etc zouden eigenlijk max 10 km p uur mogen rijden...
Koningin Emmalaan	stoepen staan vol auto's en geen speelveld; voetbal-/sportveld is zeer gewenst!
mauvelaan	veel is gericht op kleinere kinderen
hannie schaftstraat	Er veel troep ligt.

- Welke soort inrichting zou het buiten spelen/sporten in de buurt verbeteren=
Aandacht aan groen en anders (zie onderstaande antwoorden)

Straatnaam respondent	In welke wijk woont u en welke inrichting zou het buiten spelen/sporten in de buurt verbeteren?
Essesteijnstraat	Schoner park!
Zegge	Veiligere plek met hek eromheen, opknappen/vernieuwen. Worden de toestellen ook wel eens schoon gemaakt?
Prinses margrietlaan	Wat speeltoestellen in het park achter het raadhuis. Leuk voor kinderen die mee de hond uitlaten, leuk voor kinderen die hun opa's en oma's bezoeken in marienpark, en leuk voor grootouders om met hun kleinkinderen te spelen
Julius Rontgenlaan	De twee grasveldjes rondom afgezet door hek en aanliggende straten met drempels, desnoods flitspalen!

Conclusie vraag en aanbod speelruimte

	speelvraag	informeel		formeel			actie
	demografie vs stedelijkheid	aanbod	kwaliteit	dekking	kwaliteit	diversiteit, aandacht aan:	
7 Damsigt e.o.	hoog	goed	+	tekort	+	natuur / plein	verbeteren diversiteit en dekking

Voorstel ingrepen per ambitie in wijk 7 Damsigt e.o.

Ambitie 1 – zorgen voor volledige dekking speel/sportplekken

Voor de doelgroep 5-9 jaar ontbreekt vooral in het Raadhuiskwartier een volwaardige speelplek. Ook is de dekking van sportplekken erg minimaal in de wijk. Voor de doelgroep 10-14 jaar is in het Raadhuiskwartier zelfs geen speelplek. In de Verzetsheldenwijk ontbreekt een sportplek voor deze doelgroep.

- Om de dekking te vergroten in het Raadhuiskwartier kan worden gedacht aan het uitbreiden van speelplek 09.03 met een (traditionele of natuurlijke) speel functie voor een brede doelgroep.
- Om de sportmogelijkheden te vergroten in de Verzetsheldenwijk kan wellicht gekeken worden het geven van een extra sport-impuls aan speelplekken 08.01 en/of 08.05.

Ambitie 2 – meer diversiteit binnen de reeds aanwezig sportlocaties

In de wijk liggen maar 3 sportplekken waaronder 1 groot trapveld. Dit kan uitgebreider en meer divers.

- Sportfunctie op locatie 08.01 moet worden verbeterd. Vraag aan buurt of 08.01 of 08.05 beter geschikt is als sportplek? Verder vraag naar basketbalmogelijkheid in Raadhuiskwartier. Dit realiseren op één van deze locaties?

Ambitie 3 - meer diversiteit in aanbod: vergroenen van speelruimte

De enige natuurlijke plek ligt in het Sijtwendepark; deze plek is zeer aantrekkelijk maar deze locatie is niet voor iedere doelgroep zelfstandig toegankelijk.

- Voorgesteld wordt om natuurlijk spel te versterken door Speelplek 8.05 (naast stadstuin) een natuurlijk inrichting te geven en zo meer laten passen bij zijn omgeving.
- Speelplek 9.03 aanvullen met natuurlijke (informele) speelruimte, zoals hierboven al beschreven.

BIJLAGE 4.8 – WIJK 8 ESSESTEIJN

Resultaten Quickscan

De wijk bestaat uit 4 delen en de grasvelden aan de overkant van de Prins Bernhardlaan. Elk deel is voorzien van goede informele speelruimte: voldoende groen en verharding. De kinderen wonend in buurt bij de tunnel van de N14 kunnen gemakkelijk het Groot Zijdepark bereiken.

De formele speelplekken liggen goed verdeeld over de wijk. In het zuidwestelijke deel bevindt zich het minste formele speelruimte. Het schoolplein van basisschool Essesteijn is deels openbaar toegankelijk: alleen dat deel wat wordt beheerd door de gemeente. Rondom de school ligt informele speelruimte. De plekken in deze wijk scoren erg wisselend. De plekken zijn vaak in goede staat, maar scoren soms laag op vormgeving en bieden niet altijd voldoende speelkwaliteit. De formele speelruimte in deze wijk wordt goed beoordeeld.

Resultaten participatie

Wijkwandeling: Basisschool Essesteijn

- veel buitenspelen, op straat spelen, hangen, in bomen klimmen
- speelplek hebben kleuren namen
- veel kinderen mogen door de buurt heen (zelfstandig)
- wens voor meer avontuur en een kunstgras voetbalveld.
- Speelplek ooieveaarsveldje (populierendreef) is erg populair

Reactie bewonersavond

- Aandacht aan veiligheid bij elzendreef en wilgendreef, je kunt niet goed oversteken en er ontbreken stoepen bij de Parkeergedeeltes. Mogelijk op te lossen door wegmarkering om voetgangersgebied aan te geven zodat kinderen veilig bij de spelplekken kunnen komen.

Resultaten online enquête

- Kinderen (5 reacties)
 - Kinderen spelen het meeste op straat en in hun eigen tuin
 - 40 % van de kinderen vind de speelplek saai

Straatnaam respondent	Wat is leuk bij jou in de buurt?
populierendreef 856	veel gras veldjes
Klaverweide	niet zo goed. ik woon op de klaverweide en heb hier geen speeltuin. ik moet spelen op de straat tussen de auto's. Als ik wil voetballen kan dit op veld bij de Hoogvliet maar daar poepen de honden. Misschien kunnen jullie ervoor zorgen dat de honden niet mee kunnen poepen op het grasveld door een hek.
Populieren dreef	Eiland
Elzendreef	dat het veel groen is, kan lekker fietsen en skaten in de beurt. 1 leuke speeltuin
Rozentuin	Er zijn leuke toestellen.

Straatnaam respondent	Wat is minder leuk bij jou in de buurt?
populierendreef 856	geen mooie plek of weg waar je kan skaten in de wijk, alle straten zijn ook van stenen die erg hobbelig zijn, asfalt zou erg fijn zijn
Klaverweide	
Populieren dreef	Geen veldje om te spelen als het nat is met plassen enzo
Elzendreef	1 kleine speeltuin in de beurt, mis 1 grote speeltuin waar alle kindjes uit de beurt naartoe kunnen komen
Rozentuin	Niks.

- Volwassenen (16)
 - 31 % vindt dat de speelplekken veilig bereikbaar zijn, 38% vindt dat door verkeer de speelplekken niet veilig bereikbaar zijn. Over deze veiligheid wordt het volgende opgemerkt:

Straatnaam respondent	In welke wijk woont u en zijn de speel/sportplekken in de buurt via veilige routes bereikbaar? Nee, want:
Rozentuin	Er is een vernieuwde (niet zo leuke) speeltuin in de wijk veilig bereikbaar. Het grasveld bij de kinderboerderij daarentegen ligt aan de andere kant van een drukke weg waar veel te hard wordt gereden.
Wilgendreef	Er is geen stoep om overheen te lopen, ze moet over de weg.

- 63% vindt niet dat er voldoende speel/sportplekken zijn in de buurt:

Straatnaam respondent	In welke wijk woont u en zijn er voor die leeftijdscategorie voldoende speel/sportplekken in de buurt? Nee, want:
Klaverweide	Er is maar een plek, maar zeer gevaarlijk punt om over te steken.
Rozentuin	Er is geen veldje waar "hondenpoep vrij" gespeeld kan worden. Er zijn heel veel grasvelden in de wijk, maar weinig mensen ruimen de hondenpoep op.
klaverweide	er altijd een drukke weg moet worden overgestoken
Charley Tooropstraat	op de pleintjes in Nieuw Essesteijn is een klimrek en een schommel. Dat is leuk voor de kleintjes. Voor de iets grotere kinderen zou een kunstgrasveldje aan het spoor erg welkom zijn!
Populierendreef	de rode, gele, blauwe speeltuin zijn leuk voor de allerkleinsten, maar niet voor jongens die willen voetballen, hockeyen, basketballen etc.. De grasvelden die er in de wijk liggen zijn alleen geschikt voor voetbal. Maar ook dan vaak niet omdat er hondenuitwerpselen liggen en bij regen de velden niet bespeelbaar zijn.
Klaverweide	Er is geen 1 speelplek in de wijk. Alleen een voetbalveldje vol poep verderop naast een weg waar veel auto's rijden. Mijn minderen spelen op de parkeerplaats waar ook te hard wordt gereden omdat er geen verkeersdrempels zijn. Kortom er moet iets gebeuren!!!
Klaverweide	Er is een park met enkel een trapveldje. Er zijn op loofafstand (zelfstandig bereikbaar, zonder drukke weg over te steken) geen voorzieningen. De buurt is aan het verjongen, echter de speelvoorzieningen ontbreken.
Distelweide	In het hele gedeelte Klaverweide en Distelweide is geen speelplek aanwezig. Mijn kinderen moeten dan de drukke Rodelaan oversteken om naar de Tulpentuin te gaan om te spelen. Of ze moeten gaan spelen bij 'Via Cimarosa', dat betekent dat ze via een weg moeten lopen waar geen stoep langs is. Of ze moeten een groot stuk omlopen langs water om er te komen. Onze kinderen moeten sowieso honderden meters lopen om te kunnen spelen in een speeltuin.
Distelweide	Er is helemaal niks in de distelweide en klaverweide!!
Populierendreef	Veel speeltoestellen zijn voor kleinere kinderen. Het inbreekt aan speelveldjes.

- 69 % van de volwassenen vinden de plekken niet aantrekkelijk genoeg

Straatnaam respondent	In welke wijk woont u en zijn voor die leeftijdscategorie de speel/sportplekken in de buurt aantrekkelijk genoeg? Nee, want:
Rozentuin	De vernieuwde speeltuin slaat niet aan bij deze leeftijd. Het is echt voor kleinere kinderen. Zie de schommel bv.
Appelgaarde	Speeltuintjes voor 5+ of bij water wat niet afgeschermd is
Klaverweide	Er alleen bij kinderboerderij essesteijn een schommel is voor kleine kinderen (tot 2 a 3jr. verder alleen grote schommels of helemaal geen schommel. Daarnaast zijn sommige toestellen te hoog en niet of moeilijker te beklimmen door kleine kinderen
Charley Tooropstraat	Graag een kunstgrasveldje. Er is nu alleen een grasveldje met veel hondenpoep
Wilgendreef	Nog niet allemaal. Ze zijn verouderd.
Populierendreef	Spelen in de speeltuintjes is vaak maar even leuk. De bovenbouw kinderen van de basisschool hebben nu geen gemeenschappelijk buitenplek.
Klaverweide	Zie vraag hierboven (poep, weg en onoverzichtelijk)
Klaverweide	ze zijn er niet.
Distelweide	er geen speelplekken überhaupt aanwezig zijn in de buurt.
Distelweide	Er zijn geen speelplekken, alleen het parkje bij de Hoogvliet, maar daar is niks te doen.
Populierendreef	Veel speeltoestellen zijn voor kleinere kinderen. Het ontbreekt daar aan ruimte om te voetballen, basketballen etc. De grasvelden in de wijk zijn niet vrij van plassen en hondenpoep.

- Welke soort inrichting zou het buiten spelen/sporten in de buurt verbeteren: 56 % toestellen, 25 % sporten. Aanvullend worden de volgende ideeën gegeven:

Straatnaam respondent	In welke wijk woont u en welke inrichting zou het buiten spelen/sporten in de buurt verbeteren?
Rozentuin	Een combinatie van al her bovenstaande. Ondanks de verkeersdrempels in de buurt wordt er regelmatig nog veel te hard gereden.
kersengarde	geen

Conclusie vraag en aanbod speelruimte

	speelvraag	informeel		formeel			actie
		aanbod	kwaliteit	dekking	kwaliteit	diversiteit, aandacht aan:	
8 Essesteijn	gemiddeld	goed	++	ongelijk verdeeld	+	natuur / plein	verbeteren diversiteit en dekking

Voorstel ingrepen per ambitie in wijk 8 Essesteijn

Ambitie 1 – zorgen voor volledige dekking speel/sportplekken 5-9 jaar en 10-14 jaar

In de wijk liggen plukken met veel speelvoorzieningen bij elkaar en stukken met juist maar één geconcentreerde buurtplek. De dekking is in het noorden redelijk, maar vooral in het zuiden niet voldoende. Het barrièregebied ten westen van de Rodelaan biedt onvoldoende speelruimte voor de doelgroep 10-14 jaar. Dit gebied kent 1 speelplek: es01. In het barrièregebied ten oosten van de Rodelaan zijn wel voldoende speelplekken aanwezig, maar deze zijn niet goed bereikbaar.

- Om de dekking in het deel ten oosten van de Rodelaan te verbeteren, wordt voorgesteld de bestaande speelplek es01 op termijn in te richten voor een bredere doelgroep, maar deze speelplek heeft net een nieuwe inrichting gekregen. Mogelijkheid zoeken voor een nieuwe speelplek voor een bredere doelgroep in de buurt van es01. Om beter dekking te verkrijgen kan ook gekozen voor het aanbieden van meer natuurlijke speelruimte met uitdaging voor 10-14 jaar.

- Ten westen van de Rodelaan wordt voorgesteld om ook natuurlijke speelruimte in te richten in het midden van het barrièregebied (formele natuurlijke speelplek of informele natuurlijke speelruimte).
- Tbv dekking SW01 of SW02 bij herinrichting te verbreden in doelgroep.
- Omdat locatie 03.01 (skatepark) erg dichtbij ligt, is een wijk-overstijgende speelplek in deze wijk niet nodig.

Ambitie 2 – meer diversiteit binnen de reeds aanwezig sportlocaties

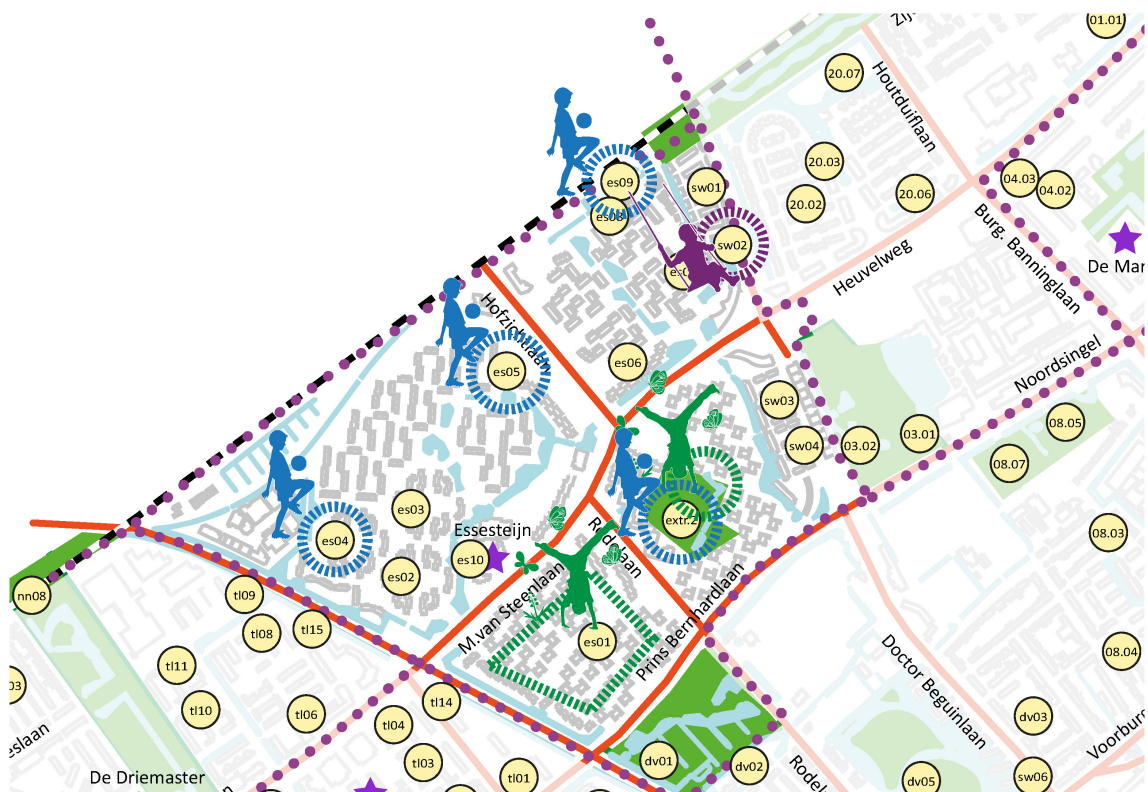
De sportplekken zijn vaak ingericht met voetbaldoelen of doeltjes. Er staat 1 verdwaalde korfbalpaal. Het aanbod kan mogelijk meer divers. In 3 van de 4 delen is een voetbalveld aanwezig. In de ZW hoek is ruimte om te voetballen op het gras (informele speelruimte).

- ES09: bewonersinitiatief om een kunstgrasveld aan de te leggen.
- De volgende locaties bieden mogelijkheden voor een kleine sportimpuls: Extra 4 en ES05.

Ambitie 3 - meer diversiteit in aanbod: vergroenen van speelruimte

In de wijk ligt één formele speelplek met een natuurlijke inrichting (ES07, NO-deel). Voor het zuidoostelijke deel van de wijk is voor kinderen SW 03/04 het Groot Zijdepark goed bereikbaar. Het is de wens is om in alle 4 delen in de wijk natuurlijke speelruimte aanbieden.

- De speelruimte in de noordwestelijke hoek van de wijk mist een natuurlijke speelplek. Hier liggen vier locaties dicht bij elkaar (es02 t/m es04 en es10): es02 krijgt een nieuwe inrichting met natuurlijke materialen. Het natuurlijk spelen vindt plaats in de informele speelruimte, waar mogelijk deze versterken.
- De twee zuidelijke delen krijgen extra (in)formele natuurlijke speelruimte, zoals beschreven bij ambitie 1.

BIJLAGE 4.9 – WIJK 9 VOORBURG MIDDEN, VOORBURG OUD

Resultaten Quickscan

Grote wijk, wordt in tweeën gedeeld door Park 't Loo; dit park vormt één van de grote barrières en is tegelijkertijd een belangrijke strook van informele speelruimte. De wijk bestaat uit verschillende soorten bouw, dus verschillende soorten openbare ruimte. Overal is een goede mix van groen, verharding en water te vinden.

In deze grote wijk is een tekort aan formele speelplekken. De aanwezige speelruimte is wel goed verdeeld over de wijk. In de zuidoostkant van de wijk ontbreken formele sportplekken en in de gehele wijk slechts 1 kleine plek een natuurlijke inrichting kent. Voor de oudste doelgroep zijn er maar 2 formele speelplekken geschikt. Van de 7 aanwezige scholen, zijn 4 pleinen toegankelijk, maar niet in het beheer van de gemeente. Vooral het schoolplein van de Montessorischool bevat uitdaging voor 5-9 en 10-14 jaar. Speelplekken met natuurlijke inrichting ontbreken in deze wijk. Op vormgeving hebben de plekken vaak een matige beoordeling gekregen, maar over het algemeen scoren de plekken voldoende tot goed in de Quickscan.

Resultaten participatie

Wijkwandeling: Professor Casimir

- Missen van kunstgras hockeyvelden
- Spelen op straat, verstoppertje en heel veel sporten (volleybal, voetbal, hockey)
- Wens voor kunstgras op OO06 (Noteboompark)
- Schoolplein is jammer genoeg niet openbaar

Informatie buurtsportcoach

R.K. de Dijsselbloem krijgt binnenkort een nieuw schoolgebouw. Hierbij zouden de zowel de school als S&W graag zien dat er een nieuw schoolplein komt, voor zowel de leerlingen als wijkbewoners. Het is een centraal gelegen punt in de wijk met veel jeugd. Er is echter in de wijk geen bruikbare buitenspeelruimte waar de jeugd gebruik van kan maken. SenW heeft getracht met haar activiteiten de kinderen te krijgen naar het Jan Mulderplein in Bovenveen, dit blijkt echt voor het gros van de kinderen te ver te zijn om regelmatig gebruik van te maken.

Met een nieuw schoolplein creëren we een veilige gebruikersruimte gedurende en na schooluren. De school wil hier graag aan meedenken en aan meewerken, hierbij kan gedacht worden aan het beheer van de ruimte. Ook SenW kan met de komst van een buitenspeelruimte meer wijkbewoners activeren, door het inzetten van laagdrempelig sportaanbod.

Resultaten online Enquête:

- Kinderen (8 reacties)
 - Kinderen spelen het meeste in een speeltuin (31%)
 - Helft van de kinderen vindt de speelplek heel leuk

Straatnaam respondent	Wat is leuk bij jou in de buurt?
Groen van Prinstererlaan	Er is een park, met een grasveld
Wijkerlaan	Leuk Het is een leuke buurt
Prins Bernhardlaan	we have park and renewed playgrounds
Wijkerlaan	Het is leuk Er zijn veel plekken om te spelen.
Parkweg	Leuke speeltuin oosteinde/loolaan
Buitenrustplein	Lekker veel groen en bomen.

Straatnaam respondent	Wat is minder leuk bij jou in de buurt?
Groen van Prinstererlaan	De speeltuinen zijn voor kleine kinderen, er zijn geen muren en harde ondergrond om tegen te tennissen of balgooien, geen sneldrogend voetbal/ basketbal etc veld met een hek erom heen. Weinig glad asfalt om te skaten. Geen bosjes geschikt voor hutten bouwen.
Wijkerlaan	Er zijn geen bomen / struiken om achter te verstoppen Er is geen sportveldje voor ons, behalve het schoolplein
Prins Bernhardlaan	there is still a playground which needs a renovation (the one nearby the lusthof school)
Wijkerlaan	Er zijn te weinig parken, bossen en struikjes om te spelen.
Parkweg	Drukke weg ernaar toe, speeltoestel mist touw
Buitenrustplein	Ons plein heeft geen speelgoed.

- Volwassenen (21 reacties)
 - Meeste ouders speelplekken veilig bereikbaar (42%), ook last van verkeer (29%)

Straatnaam respondent	In welke wijk woont u en zijn de speel/sportplekken in de buurt via veilige routes bereikbaar? Nee, want:
veldzichtkade	zowel veel verkeer als langs water voor de deur
oosterloostraat	Essepad. Plaats een bord bij de parkeerplaats bij de molen voor de mensen die daar uitstappen. "let op fietsers". Veel mensen denken dat het een voetpad en zijn kwaad op de fietsers.
Groen van prinstererlaan	Er moet worden overgestoken
Oosteinde	Oversteek vanaf Vlietwijk naar speeltuin is gevaarlijk. Slecht zicht op verkeer en auto's rijden veel te hard. Mogelijk bieden een zebepad en extra waarschuwingsborden een oplossing?

- De meeste mensen vinden niet dat er voldoende speelplekken zijn in de buurt (62%):

Straatnaam respondent	In welke wijk woont u en zijn er voor die leeftijdscategorie voldoende speel/sportplekken in de buurt? Nee, want:
vijverhof	Speeltuintjes vaak net te gevaarlijk / moeilijk voor kleintjes
Wijkerlaan	Er ontbreekt een speel/sportplek voor kinderen vanaf 7 Voor voetbal, basketbal etc.
Oosteinde	Mis sportveldjes
Mgr van steelaan	De speeltuin kan meer leefbaar worden
VAN BENTHUYSENLAAN	je moet een weg oversteken vind ik niet veilig
van Tuyll van Serooskerkenstraat	In de directe buurt is er niks. Om ergens te spelen moeten we een stuk lopen.
monseigneur van Steelaan	Het is meer voor kleine kinderen. En alle speelgelegenheden zijn maar kleine beetjes
henry hagalaan	de plek waar veel gespeeld wordt, speeltuin bij de Johannes de bekalaan, door buurtbewoners als enorme overlast wordt gezien, dit neemt voor kinderen het speelplezier weg, er wordt altijd op hen gelet. Het zou fijn zijn als er een sportveld in de buurt komt
veldzichtkade	nee niet aanwezig op dusdanige afstand dat ze er zelf naar toe kunnen.
veldzichtkade	relatief weinig speelplekken. wel 2 scholen in de buurt(montesori en vijverhof), maar daar mag eigenlijk niet gespeeld worden
uhlenbeckstraat	te weinig
Groen van prinstererlaan	Een heel klein speeltuintje en een in het park, maar die heeft relatief weinig speeltoestellen
Queridostraat	Er zijn te weinig uitdagende toestellen voor oudere kinderen

- De meeste volwassenen vinden de plekken niet aantrekkelijk genoeg (71%)

Straatnaam respondent	In welke wijk woont u en zijn voor die leeftijdscategorie de speel/sportplekken in de buurt aantrekkelijk genoeg? Nee, want:
vijverhof	Te gevaarlijk / moeilijk voor kleintjes
Wijkerlaan	De oudste is 7 en wordt te weinig uitgedaagd in een kleine speeltuin Er is teveel verkeer
Oosteinde	Veel speeltuintjes voor kleinere kids, sport veld voor grotere kinderen (vanaf 7 jr) zou fijn zijn!
Mgr van steelaan	Nee ze zijn snel uitgespeeld. Er is niet veel te doen.
VAN BENTHUYSENLAAN	zijn voor kleinere kinderen
A. Thijmkade	Alleen een schommel en gevaarlijk draaitoestel is niet zo fijn.
van Tuyll van Serooskerkenstraat	Dichtsbijzijnde speelplaats is in de Albert Verweijstraat en dat is nog niet heel dichtbij. Tussen de Sport2000 en de shoarmazaak is geen zebepad op het Julianaplein dus moeilijk oversteken met 2 hele kleine kinderen.

monseigneur van Steelaan	Meer voor kleinere kinderen. En er staat weinig in de speeltuin
veldzichtkade	er zijn wel leuke speelplaatsen, bijvoorbeeld bij oosteinde. maar dit is te ver om ze alleen naar toe te laten gaan.
veldzichtkade	ze zijn er niet
oosterloostraat	het speelterrein onveilig is. groot prachtig sportveld bij de molen / essepad, daar loop je zo met bal en al het water in. plaats een hek van 1 meter hoog, tenminste aan 1 kant. dan kun je er met meerdere kinderen, jonger en ouder, veilig spelen.
uhlenbeckstraat	slecht onderhouden
Groen van prinstererlaan	Zie boven
Queridostraat	Er zijn te weinig uitdagende toestellen voor oudere kinderen
Duivesteijnstraat	Ik vind ze weinig uitdagend. We missen een grote klimrek. Dus meer dan een schommel en wippen.

- o Welke soort inrichting zou het buiten spelen/sporten in de buurt verbeteren: 58% van de respondenten wil meer aandacht voor toestellen, andere ideeën die gegeven worden:

Stratenaam respondent	In welke wijk woont u en welke inrichting zou het buiten spelen/sporten in de buurt verbeteren?
VAN BENTHUYSENLAAN	een plek waar je kan voetballen, basketballen, skaten, schommelen , glijden , klimmen, wippen en fietsen. Dus in 1 zin een grote speelplaats
veldzichtkade	zowel een plek met speeltoestellen als meer ruimte op de stoep. die ruimte is er nu niet.
oosterloostraat	de plekken met speeltoestellen zijn niet uitdagend genoeg. kijk naar spaanse kinderspeelplaatsen, prachtig, ook voor oudere kinderen uitdagend.
Queridostraat	Een uitdagende (bos)klauterbaan, tokkelbaan. Niet voor de hele kleintjes.
Woelwijkstraat	De speeltuin op oostvlietstraat is zeer geschikt voor leeftijdscategorie van mijn zoon. Echter er is te weinig speelruimte voor de leeftijdscategorie erboven om te voetballen, basketballen en skaten. Daardoor ontstaan er onveilige situaties in de speeltuin. Onze Buurt zou veel profijt hebben van een extra veldje om te basketballen, voetballen en te skaten.
Duivesteijnstraat	Een plek met uitdagende klimtoestellen.
van Horvettestraat	Er zijn voldoende speeltuinen in Voorburg. Een punt wat zeker wel aandacht verdient is het schoonmaak van de speeltoestellen (o.a. glijbanen). Een voorbeeld van een smerige glijbaan is b.v. de speelplek bij Da Costaplein.

Conclusie vraag en aanbod speelruimte

	speelvraag	informeel		formeel			actie
	demografie vs stedelijkheid	aanbod	kwaliteit	dekking	kwaliteit	diversiteit, aandacht aan:	
9 Voorburg Midden & Oud	hoog	voldoende	+	tekort	+	natuur / plein / sport	verbeteren diversiteit en dekking

Voorstel ingrepen per ambitie in wijk 9 Voorburg midden, Voorburg oud

Ambitie 1 – zorgen voor volledige dekking speel/sportplekken

In de wijk ontbreken in verschillende barrièregebieden speel en sportplekken voor 5-9 en 10-14 jaar. Voor de doelgroep 15-19 jaar liggen twee (sport)plekken in deze wijk, maar de vraag is of dit als tekort wordt ervaren. Gaten in de dekking zitten er voor de doelgroep 5-9 jaar door de gehele wijk. Vaak ligt hierin wel een formele speelvoorziening, maar is deze ingericht voor een te jonge doelgroep. In het noorden van de wijk is de concentratie speelplekken veel groter dan in het zuiden, al liggen daar wel weer grotere plekken.

- In het noorden (plekken t102 t/m t105) is het een optie om één centrale plek in te richten (bijv. TL03) en de andere speelplekken om te vormen als speelpleintje of een natuurlijke speelplek. Samen met de buurt besluiten welke speelplek de 'uitdagende' plek moet worden.

- Idee projectgroep gemeente: Is het mogelijk om een tijdelijke plek met een natuurlijke inrichting te realiseren bij De Dijsselbloem in afwachting van de realisatie van het schoolplein? Een plek met programma, gecoördineerd door de buurtsportcoach; bijvoorbeeld een spijkerdorp/bouwspeeltuin? Een dergelijke invulling geeft deze locatie een wijk-overstijgende functie.
- In de zuidzijde wordt voorgesteld om te kijken naar de mogelijkheid om een sportfunctie toe te voegen aan de bestaande formele speelplekken, dit zou kunnen bij oo01 (park vreugd en rust).
- Speelplek nu ingericht voor de doelgroep 0-4 jaar CE 04 kan meer uitdagend worden ingericht zodat deze als volwaardige speelplek kunnen fungeren voor de doelgroep 0-9 jaar. Dat zou ook de wens zijn voor ce02 en oo07, maar dit gezien locatie en ruimte niet mogelijk, hier moet het gebruik aan speelruimte opgevangen door informele speelruimte op straat en in het park.
- ce03: traditionele inrichting verbeteren om aan dekking te voldoen.
- Voor de doelgroep 10-14 jaar is het wenselijk om te kijken naar de mogelijkheid om de buurtplekken oo03 of oo10 uitdagender in te richten zodat deze ook voor de doelgroep 10-14 jaar aantrekkelijk wordt.
- In de buurten rondom de scholen Vreugd en Rust en de Prof. Casimirschool is een gebrek aan formele speelruimte. Er is geen ruimte aanwezig om dit op te vangen; het schoolplein van Montessorischool Vreugd en Rust is openbaar toegankelijk, maar niet in beheer van de gemeente. Dit schoolplein zorgt voor formele speelruimte in deze buurt. Hiervoor moeten kinderen wel 'het water over'.
- Deze buurt beschikt niet over de ruimte om een wijk-overstijgende plek aan te leggen.

Ambitie 2 – meer diversiteit binnen de reeds aanwezig sportlocaties

Er zijn meerdere sportplekken, allen met kleine of grote doelen. De diversiteit in inrichting van deze sportplekken kan in deze grote wijk groter. Ook hier kan de groene loper daarin wellicht een rol spelen. De zuidoostkant mist formele sportruimte.

- Speelplek tl13 is geschikt om een sportimpuls aan te geven mee te doen. Hier hoeft geen kunstgrasveld te komen, want dat is al beschikbaar op locatie nn06 (Emantspark). Welke andere sportwensen leven er bij de bewoners?
- Kinderen hebben aangegeven graag een kunstgrasveld willen op locatie oo06.
- Opvangen gebrek aan sport in het zuiden van de wijk door oo01 een sportimpuls te geven.
- Sportlocatie TL14 ligt er verlaten bij: Kan deze plek een nieuwe impuls gebruiken?

Ambitie 3 - meer diversiteit in aanbod: vergroenen van speelruimte

Park 't Loo snijdt de wijk doormidden en voldoende informele groene speelruimte. Dit vangt voor een deel het gebrek aan formele speelruimte op. Ook in de buurten zelf is een goede mix van groen, verharding en water te vinden. In de verschillende hoeken van de wijk wordt aangeraden een meer natuurlijk ingerichte speelplek aan te leggen.

- De realisatie van een natuurlijke speelplek in het noorden van de wijk, bij de concentratie van uitwisselbare speelplekken (tl02 t/m tl05) ligt dit voor de hand. Deze vraag zou op korte termijn al kunnen worden opgevangen door het (tijdelijke) natuurlijke schoolplein van de Dijsselbloem.
- Volgens de vervangingsplanning CE01 op termijn een natuurlijke inrichting geven.
- Eventueel Park 't Loo op diverse plekken een meer speelse natuurlijke inrichting geven.

BIJLAGE 4.10 – WIJK 10 BOVENVEEN

Resultaten Quickscan

Park 't Loo vormt ook in deze wijk een barrière en tegelijkertijd groene informele speelruimte. De meest voorkomende bebouwing zijn appartementencomplexen van ongeveer 4/5 lagen hoog. Rondom deze complexen is meestal bespeelbaar grasveld te vinden. Waar water aanwezig is, is dit meestal ook bereikbaar.

Aan de oostkant van Park 't Loo is minder formele speelruimte aanwezig dan aan de westkant. Het schoolplein (Driemaster) is niet openbaar toegankelijk. In deze wijk zijn geen formele speelplekken met een natuurlijk inrichting aanwezig. De trimbaan in Park 't Looloper is verouderd en ook geen formele locatie meer: deze plek kansen voor nieuwe sportmogelijkheden, mogelijk in combinatie met herontwikkeling CBS terrein.

Er zijn veel wisselende beoordelingen gegeven in deze wijk. Veel plekken scoren matig op vormgeving en huidige staat. De situering is in de meeste gevallen goed, net als de beeldkwaliteit door externe invloeden. Er worden meerdere doelgroepen aangesproken op de speelplekken. Geen natuurlijke speelplekken in de wijk.

Resultaten participatie

Wijkwandeling: Driemaster

- veel buitenspelen buiten de locaties: Bijna iedereen voetballen, ook de oudere meisjes, Drie keer fietsen, o.a. stunt fietsen, Free runnen.
- Niet iedereen mag naar de overkant van het park (Park 't Loo).
- Favoriete speelplek: J. Mulderstraat, veel verschillende speelmogelijkheden

- Kinderen zijn gefocust op toestellen. Als je zegt: je kunt ook wel voetballen op het gras, dan zeggen ze 'oh ja'. Een grasveld is eigenlijk maar saai, er ligt een grasveld in het park tegenover school, maar toch blijkt dat hier wel hutten worden gebouwd.

Reactie bewonersavond (onderstaande opmerkingen allemaal van bewoner Oosterlaanstraat)

- speeltoestellen voldoen aan leeftijd waarvoor ze bedoeld zijn: glijbaan voor 0-4 jaar met te hoge treden, babyschommel plus normale schommels
- hek bij rand voetbalveld richting water (ballen gaan vaak in de sloot bij NN04)
- maak grotere speelplekken ipv veel kleintjes
- vlakke ondergrond bij basketbal veld
- alleen een halfpipe nodigt niet uit tot skaten
- glijbanen zijn leuk!
- wens voor: leuk natuurlijk uitdagend spel in park

Resultaten online enquête:

- Kinderen (8 reacties)
 - Kinderen spelen het meeste in de speeltuin (26%)
 - Het meest zijn de Speel/sportplekken zijn leuk of er zijn geen speelplekken in de buurt

Straatnaam respondent	Wat is leuk bij jou in de buurt?
prinses beatrixlaan voorburg	niks want er is niks om te spelen vlakbij mijn huis en dat zou ik wel heel graag willen
prs. beatrixlaan	bij ons in de buurt zijn er alleen een paar dingen voor hele kleine kinderen verder niks
Jan Mulderstraat	kunstgrasveld
Spinozalaan	Dat het leuk is
De Genestetstraat	De speeltuin is wel leuk en dat ik daarnaast kan fietsen.

Straatnaam respondent	Wat is minder leuk bij jou in de buurt?
prinses beatrixlaan voorburg	bij ons in de buurt zijn er alleen speeltuintjes voor kleine kinderen. In het park ligt vol hondenpoep. Of er zijn veel los lopende honden en daardoor kunnen we daar niet spelen.
prs. beatrixlaan	ik woon aan een park maar dat ligt ondanks de verbodsborden vol met hondenpoep daar kan ik helaas niet spelen.
Jan Mulderstraat	skatebaan.
Spinozalaan	Autos
De Genestetstraat	Een grasveld voor me deur in plaats van de struiken
Van Leeuwenstraat	Het is voor oudere kindjes en erg veel water, waardoor mijn mama continue achter mij aan moet rennen of met mij mee de glijbaan op moet. Ik kan niks zelf doen.

- Volwassenen (11 reacties)
 - Iets meer dan de helft van de respondenten (55%) vindt speelplekken veilig bereikbaar.
 - De meeste mensen vinden niet dat er voldoende speelplekken zijn in de buurt (82%):

Straatnaam respondent	In welke wijk woont u en zijn er voor die leeftijdscategorie voldoende speel/sportplekken in de buurt? Nee, want:
Bilderdijkplein	kinderen spelen graag in de natuur speeltoestellen zijn niet altijd nodig
willem klooslaan	ja en nee in park het loo is ruimte genoeg en het is daar veilig voor kinderen maar er zit helemaal niets voor kinderen. en er is groen in de buurt voor sport en spel.
Jan Mulderstraat	er nooit genoeg speelplekken zijn. En daar waar we een speelplek hebben zijn veel hangjongeren
Marie Hoffmanlaan, Voorburg	De speeltuintjes om ons heen zijn oud en vervallen. Het is er bovendien te saai om er enkele uren met het gehele gezin met kinderen van verschillende leeftijden door te brengen .
Marie Hoffmanlaan, Voorburg	De leukere, grotere, beter onderhouden speeltuintjes zijn net iets te ver weg voor een meisje van 6, waardoor een van de ouders altijd mee moet gaan, i.v.m. verkeer en toezicht.
Oosterlaanstraat	Er is voldoende ruimte voor meer of andere speeltoestellen in het Jan Mulder Sportveld

Willem de Nobelaerlaan	Er zijn alleen toestellen voor kleuters.
Nicolaas Beetslaan	Veel speelplekken zijn op heel jonge kinderen gericht.
mgr van steelaan	Suitable for older children

- De meeste volwassenen vinden de plekken niet aantrekkelijk genoeg (73%), dit wordt toegelicht met de volgende antwoorden.

Straatnaam respondent	In welke wijk woont u en zijn voor die leeftijdscategorie de speel/sportplekken in de buurt aantrekkelijk genoeg? Nee, want:
Bilderdijkplein	de allerjongsten 0-2 jaar vinden niet voldoende uitdaging.
Jan Mulderstraat	het kunstgras voetbalveld is top de skatebaan is minder
Marie Hoffmanlaan, Voorburg	De kleine vervallen speeltuintjes om ons blok zijn oud, verweerd en vervallen. Ze zijn leuk voor de allerkleinsten, maar een kind van 6 is er gauw op uitgekeken.
Oosterlaanstraat	De half pipe in de speeltuin wordt nooit gebruikt om te skaten. Deze past niet in de speeltuin.
Willem de Nobelaerlaan	Bijna niemand komt daar en de plek ziet niet prettig uit. Wel goed maar niet aansprekend voor kinderen die wonen in de buurt.
Nicolaas Beetslaan	Weinig variatie.
Willem de Nobelaerlaan	Oude speeltoestellen, slecht onderhouden
mgr van steelaan	Suitable for older children

- Welke soort inrichting zou het buiten spelen/sporten in de buurt verbeteren: aandacht aan sport en spelen op straat; aanvullende ideeën:

Straatnaam respondent	In welke wijk woont u en welke inrichting zou het buiten spelen/sporten in de buurt verbeteren?
Willem de Nobelaerlaan	een tafel voor tafeltennis of net voor badminton vind ik zelf een heel leuke idee. Basketball kan ook. Tuurlijk kleuters speeltoestellen kan blijven.

Conclusie vraag en aanbod speelruimte

	speelvraag	informeel		formeel			actie
		demografie vs stedelijkheid	aanbod	kwaliteit	dekking	kwaliteit	
10 Bovenveen	hoog	voldoende	+	ongelijk verdeeld	+	natuur / plein	verbeteren diversiteit en dekking

Voorstel ingrepen per ambitie in wijk 9 Voorburg midden, Voorburg oud

Ambitie 1 – zorgen voor volledige dekking speel/sportplekken

De speelruimte is onevenredig over de wijk verdeeld. Ten westen van Park 't Loo is minder formele speelruimte aanwezig, al zijn deze plekken vaak wel groter dan de speelplekken ten oosten Park 't Loo. De dekking 5-9 jaar is alleen in de westhoek van de wijk (aan het spoor) minimaal. Hier ontbreekt een goede speelplek voor de doelgroep 5-9 jaar. Voor 10-14 is maar één speelplek beschikbaar aan de oostkant van de groene loper. Qua sport zijn veel locaties ingericht voor een oudere doelgroep (10-19 jaar). De plekken kunnen mogelijk worden aangepast om zo ook een jongere doelgroep te bedienen, indien gewenst.

- Om de dekking voor de 5-9 jarigen te vergroten, kan gekeken worden naar het herinrichting van nn02 als speel-/sportplek of een nieuwe speelplek aanleggen meer in de wijk zelf.
- Voor doelgroep 10-14 aandacht aan spel op speelplekken TL09 (versterken) en TL06 (toevoegen uitdaging).
- Indien gewenste extra speelruimte toevoegen n.a.v. nieuwbouw CBS.

Ambitie 2 – meer diversiteit binnen de reeds aanwezig sportlocaties

In de wijk is aandacht voor verschillende sportfuncties. De trimbaan in Park 't Loo is verouderd, maar de locatie biedt kansen voor nieuwe sportmogelijkheden.

- Aanpassen sportplekken nno2, tl12 (Park 't Loo) en tl15 om zo een bredere doelgroep aan te spreken.
- Vanuit nieuwbouw CBS mogelijk de oude sportplek/trimbaan nieuw leven inblazen? Dit zou dan een wijk-overstijgende plek kunnen worden.

Ambitie 3 - meer diversiteit in aanbod: vergroenen van speelruimte

De diversiteit van de plekken is voldoende, al ontbreekt een natuurlijke ingerichte formele speelplek. De groene loper zelf biedt wel groene informele speelruimte al kan dit uitdagender worden ingestoken.

- Om de diversiteit van het aanbod te vergroten wordt aangeraden om tenminste 1 formele speelplek met een duidelijk natuurlijk karakter in te richten. Speelplek nno8 leent zich hier goed voor, maar het vergroenend effect is groter wanneer er nieuwe locaties midden in de buurten zelf worden aangelegd. Om uitdaging voor 10-14 te vergroten mogelijk speelplek TL09 vergroenen.

BIJLAGE 4.11 – WIJK 11 VOORBURG NOORD

Resultaten Quickscan

Over de hele lengte van de wijk loopt een groenstrook (Corbulopark), waarin diverse speelplekken liggen. In het gedeelte binnen de Koningin Wilheminalaan/Van Arembergelaan liggen diverse binnentuinen, soms met formele en soms met informele speelruimte. De verharding/straten zijn in de deze wijk minder goed bespeelbaar. Ook is er weinig (bespeelbaar) water aanwezig.

Het schoolplein (de parachute), ook liggend in het Corbulopark, is openbaar toegankelijk. Het biedt helaas weinig uitdaging in vergelijking met de grote naastgelegen speelplek. In het gedeelte binnen de Koningin Wilheminalaan/Van Arembergelaan liggen veel formele speelplekken. De speelplekken in deze wijk scoren met een enkele uitzondering op alle punten minimaal voldoende en veelvuldig goed tot uitstekend. Er is aanbod voor alle doelgroepen (speel/sportplek in Corbulopark kan gezien worden als wijk-overstijgende plek); alle plekken zijn of traditioneel en/of met sportfuncties ingericht.

Resultaten participatie

Reacties bewonersavond

- Wens voor vernieuwing speelplek Egmondstraat. Bewoners hebben plan laten maken door Kompan, wens voor natuurlijke/groene speeltuin.
- Wens voor kunstgras voetbalveld aan Van Alphenstraat, dit ivm hangjongeren. Opbouwerker heeft brief gekregen van geïnteresseerde jongeren.

Informatie buurtsportcoach

Trends: De Parachute is bezig met het realiseren van een groen schoolplein (natuurlijke producten die uitnodigend zijn voor kinderen om mee te spelen). Andere trend die je de laatste jaren ziet is een fitness tuin, zoals die bij D4. Zou voor FS16 ook een goede optie zijn, i.c.m. bijvoorbeeld de boksschool en de taalschool (waar veel mensen komen die een reguliere sportvereniging niet kunnen betalen).

Locaties: Voorburg-Noord heeft twee grote sport- en speelpleinen; het Graaf Florisplein en het park naast de Parachute. Beiden zijn redelijk kort geleden heringericht en voldoen voor zover ik kan beoordelen aan de wens. Een zeer gevarieerde groep maakt van de gelegenheid gebruik. De ruimte voor de Driesprong (Faukenbergheplein) is aan renovatie/aanpak toe.

Resultaten online enquête:

- Kinderen (3 reacties)
 - Meeste kinderen (33%) spelen in de speeltuin
 - 67% vindt de speelplekken saai

Straatnaam respondent	Wat is leuk bij jou in de buurt?
Wijkerlaan	er is een groot voetbalveld
Parkweg	In de boom klimmen
Buitenrustplein	er zijn speeltuintjes dichtbij

Straatnaam respondent	Wat is minder leuk bij jou in de buurt?
Van duvenvoordelaan	het plein is te geordend
Faukenbergstraat	Dat er alleen glijbaan is en verder niks
Van Heurnstraat	te onveilig en te weinig mogelijkheden. speeltoestellen verouderd

- Volwassenen (11 reacties)
 - De meeste respondenten vinden de speel/sportplekken veilig bereikbaar (67%). Een paar mensen zijn het daar niet mee eens:

Straatnaam respondent	In welke wijk woont u en zijn de speel/sportplekken in de buurt via veilige routes bereikbaar? Nee, want::
koningin wilhelminalaan	zebrapad om over te steken zou wenselijk zijn.
van Faukenbergestraat	Het is alleen de straat oversteken naar het speeltuintje maar in hun spel vergeten kinderen toch vaak op te letten. Omdat de auto's in de straat redelijk door rijden zou een verkeersdrempels geen overbodige luxe zijn. Het gaat dan om het stukje van Faukenbergestraat bij het speeltuintje aan de Winoxbergestraat.

- Van de respondenten vindt 56% dat er onvoldoende locaties zijn in de wijk:

Straatnaam respondent	In welke wijk woont u en zijn er voor die leeftijdscategorie voldoende speel/sportplekken in de buurt? Nee, want:
Van Egmondestraat	Meer nodi voor oudere kinderen, voetbalkooi, skatebaan, oid
Van Duvenvoordelaan 32	er maar 1 speeltuin en verder veel bebouwing en straat is.
Van Alphenstraat	Er zijn wel wat plekjes in de buurt maar vrij verwaarloosd.
koningin wilhelminalaan	het Corbulopark is groot. Er is voldoende ruimte voor meer activiteiten. (basketbalveld bv.).
van Faukenbergestraat	Speeltuin voor de deur maar daarin staat maar één speeltoestel dat voor hele kleine kinderen is terwijl er juist allemaal kinderen in de leeftijd van 4 tot 10 jaar wonen. Op zijn minst een rekstok erbij zou het speeltuintje al veel aantrekkelijker voor de kinderen maken. Echt kleine kindjes zie ik niet in de speeltuin.

- Ook vinden de meeste respondenten de locaties niet aantrekkelijk genoeg (67%), dit wordt als volgt toegelicht:

Straatnaam respondent	In welke wijk woont u en zijn voor die leeftijdscategorie de speel/sportplekken in de buurt aantrekkelijk genoeg? Nee, want:
Van Egmondestraat	In van Egmondestraat alweer wat verouderd en in ietwat vervallen staat, m.n. het bruggetje
Van Duvenvoordelaan 32	te 'gelikt' en gecultiveerd. Hij vond de 'oude' speeltuin aan het Graaf Florisplein leuker: zand, bomen, struiken - meer natuur dus
Van Alphenstraat	Ik woon tegenover laan van Noi. Het pleintje daar is verwaarloosd. Mooie ruimte om er iets moois van te maken. Daarnaast zouden ze de route naar de parking moeten veranderen!!!!
Graaf florisstraat	veel toestellen zijn te lastig
koningin wilhelminalaan	mijn dochter, 5 jaar vermaakt zich goed in het park. Mijn zoon bijna 9 jaar 'verveeld' zich sinds dit jaar in het park. hij klimt nu meer in bomen ed. maar speelt nauwelijks op de aangeboden toestellen.
van Faukenbergestraat	Speeltuin voor de deur maar daarin staat maar één speeltoestel dat voor hele kleine kinderen is terwijl er juist allemaal kinderen in de leeftijd van 4 tot 10 jaar wonen. Op zijn minst een rekstok erbij zou het speeltuintje al veel aantrekkelijker voor de kinderen maken. Echt kleine kindjes zie ik niet in de speeltuin. De leeftijdscategorie van ongeveer 4 t/m 10 spelen graag buiten en gaan nog niet ver van huis dus juist voor deze groep is een speeltuin op hun niveau erg belangrijk en zal veel gebruikt worden.

- Welke soort inrichting zou het buiten spelen/sporten in de buurt verbeteren: vooral aanvullende ideeën:

Straatnaam respondent	In welke wijk woont u en welke inrichting zou het buiten spelen/sporten in de buurt verbeteren?
Koningin Wilhelminalaan, Voorburg	De klimtoestellen zijn voor kinderen tot 4 jaar lastig te beklimmen (instap te hoog) of juist te makkelijk. Het zou leuk zijn als er een klimtoestel komt, waar ook kleine kinderen makkelijk op terecht kunnen en die toch een uitdaging vormen. Voor het overige ben ik erg tevreden over de speelmogelijkheden.
Graaf florisstraat	Hek om speeltuin. Zodat kleine kinderen niet weg kunnen lopen. Hinkelbaan, i.p.v. touw klimrek een houten speeltoestel (schip of iets dergelijks). Touw klimrek is best gevaarlijk en wordt weinig gebruik van gemaakt.
Van Egmondestraat	De speelruimte in de Van Egmondestraat wordt bij tijd en wijlen gebruikt als hangplek voor jongeren wat naast overlast en gevoel van onveiligheid ook ruw gebruik van het speeltoestel oplevert. Een goed alternatief zou zijn om de binnentuin tussen de Van Egmondestraat en de Van der Wateringhelaan te benutten voor speelvoorzieningen voor kleine kinderen, dat is veel veiliger, en dan dan de speelruimte in de Van Egmondestraat dusdanig in te richten dat die geen ruimte meer biedt voor hangplekken. Mocht dat niet kunnen, dan graag kijken hoe je de speelruimte in de Van Egmondestraat anders kan inrichten, zodat het minder aantrekkelijk wordt voor hangjongeren.
koningin wilhelminalaan	het voetbalveld is al eerder geprobeerd om het gras beter te krijgen, helaas zonder resultaat.

van Faukenbergstraat

Ik denk zowel een plekje om te sporten, dus een klein kunstgrasveldje met doeltjes en een klimtoestel of rekstok heel veel zal toevoegen aan het buitenspeelgenot van de buurt.

Conclusie vraag en aanbod speelruimte

	speelvraag	informeel		formeel			actie
	demografie vs stedelijkheid	aanbod	kwaliteit	dekking	kwaliteit	diversiteit, aandacht aan:	
11 Voorburg Noord	zeer hoog	voldoende	o	evenredig verdeeld	+	natuur / plein	verbeteren diversiteit

Voorstel ingrepen per ambitie in wijk 11 Voorburg Noord

Ambitie 1 – zorgen voor volledige dekking speel/sportplekken

De speelruimte is evenredig over de wijk verdeeld, al is de concentratie speelplekken groter in het noorden dan in het zuidelijke deel van de wijk. De dekking is in de noordkant van de wijk voldoende. In het zuidelijke puntje van de wijk is de dekking minimaal vergeleken met rest van de wijk. Wel is hier weer meer informele speelruimte te vinden in de vorm van het Corbulopark.

- Het is wellicht mogelijk om de bestaande speelplek no02 uitdagender in te richten zodat dit als volwaardig alternatief geldt voor de doelgroep 5-9 jaar.

Ambitie 2 – meer diversiteit binnen de reeds aanwezig sportlocaties

In de wijk liggen 6 formele sportplekken. Dit betreffen kleine en grote voetbalvelden (op gras of verharding, één kunstgrasveld) en basketbalplekken. Dit aanbod kan meer divers.

- Wens voor aanpakken voetbalveld bij laan van NOI (no11).
- Wens buurtsportcoach: aanleg fitness bij buurtcentrum FS16 (net zoals bij dobbelaan 4). Deze kan dan mogelijk worden gecombineerd met een sportroute langs sportplek no06, welke ook een impuls kan gebruiken.

Ambitie 3 - meer diversiteit in aanbod: vergroenen van speelruimte

Er zijn zowel kleine als grote traditionele en sport speelplekken aanwezig, maar een echt natuurlijk ingerichte speelplek ontbreekt. Het Corbulopark biedt echter veel groene informele speelruimte. In de noordelijke buurt ontbreekt deze groene speelruimte echter.

- In het speelruimteaanbod in het noordelijk deel van de wijk (no07-no13) kan mogelijk één of meerdere plekken vergroend worden. Een keuze moet nog worden gemaakt op basis van vervangingsplanning.

BIJLAGE 4.12 – WIJK 12 VOORBURG WEST/Park Leeuwenbergh

Resultaten quickscan

Deze wijk bestaat voornamelijk uit rijtjeshuizen (jaren 30 bouw); geen brede stoepen. Groene informele speelruimte is aanwezig aan noordkant wijk en in de parkzones. Hier wordt door kinderen gebruik van gemaakt. Water is aanwezig, maar niet overal bereikbaar.

In vergelijking met andere wijken zijn hier relatief weinig formele speelplekken aanwezig: in sommige buurten is de dekking niet volledig. Ook is de dekking in vergelijking met andere wijken in de gemeente minimaal, wat betekent dat het aanvullen van speelruimte belangrijk is. Informele speelruimte is vooral aanwezig in de parkstroken en niet zozeer in de woonbuurten. De jongste doelgroep (0-4 jaar) wordt goed bediend, vooral kinderen boven de 10 jaar hebben weinig speelmogelijkheden. In de wijk liggen twee basisscholen, één school (Groen van Prinstererschool) heeft doorgaans een openbaar schoolplein, maar deze school wordt nu verbouwd waardoor het plein niet toegankelijk is. Twee locaties hebben een (deels) natuurlijke inrichting. De speelplek bij Dorrepaal is geen eigendom van de gemeente, maar wel belangrijk voor het speelruimte-aanbod in Park Leeuwenbergh. Met uitzondering van een enkele plek scoren de speelplekken in deze wijk kwalitatief goed in de Quickscan.

Resultaten participatie

Wijkwandeling Pius X

- Favoriete plek: agora, voetballen
- Speelplek bij pius x: Kinderen van groep 1-8 spelen hier, maar er is niet zo veel voor groep 7 en 8
- Claudiusstraat: De planten schermen de plek af en dat wordt als fijn ervaren. Maar je kunt de speelplek ook weer niet goed zien. Sommige kinderen wisten niet dat hier een speelplek zat.
- Niemand gaat vaak naar Dorrepaal
- Agora:
 - Veld is wel erg slecht, graag kunstgras zodat je er ook kunt hockeyen
 - Het aangrenzende park wordt ook bezocht
 - Hutten bouwen, bomen klimmen
 - Natuurlijke deel mag meer?

Wijkwandeling: Groen van Prinstererschool

- Favoriete plek: opa's veldje en agora
- Agora
 - Leuk: voetbal/klim/schommel
 - Jammer dat er geen klimbomen zijn > natuurlijke deel kan leuker!
- Opa's veldje: Leukste: voetballen/klimmen/schommelen
- Veel kinderen vinden hutten bouwen leuk

Reacties bewonersavond

- Park leeuwenberg: Wij zijn erg blij met ons speelterrein maar het is jammer dat de tuin (Dorrepaal) na schooltijd en in het weekend gesloten is (na 16:00) uur. Bovendien is de speeltuin voor vooral jonge kinderen leuk maar is er weinig uitdaging voor de groteren.
- REACTIE PER MAIL: Ik mis bij ons in de buurt een speelruimte. Er is geen speelplek in het gebied Binckhorstlaan-Prinses Mariannelaan, Westenburgweg en Overburgkade. Om bij een speeltuin te komen moet je eerst een drukke weg oversteken (Prinses Mariannelaan en westenburgkade). In ander woorden je kan bij ons in de wijk je kind niet met een gerust hart alleen buiten laten spelen op een speelplek. Voorheen konden de kinderen in de buurt spelen op het schoolplein van de Groen van Prinstererschool maar dit schoolplein wordt tot februari 2017 afgesloten ivm de verbouwing. Mij lijkt het daarom ideaal om een speeltuin te maken op de overburgkade. Misschien dat dit kan gecombineerd worden met een fitness speeltuin. Je kan namelijk heel leuk om de overburgkade joggen.

Resultaten online enquête:

- Kinderen (4 reacties)
 - Kinderen spelen overal: vooral in de tuin, op straat en op het gras
 - Speelplekken zijn voornamelijk saai

Straatnaam respondent	Wat is leuk bij jou in de buurt?
Soomerlustplein	Klimrek bij opa's veldje Voor de deur een mooi groen plein
Ds. Veldhoenlaan	Er is heel veel groen.
Park Leeuwenberghlaan	Niks want er is hier niks voor mijn zus(16) en mij (15) en ons zusje van 4

Straatnaam respondent	Wat is minder leuk bij jou in de buurt?
Soomerlustplein	De speelplek van de Groen van Pinksteren school is alweer een jaar dicht. Daar speelde we heel veel en nu de bouw stil ligt kunnen we daar helemaal niet meer spelen. Echt heel jammer dat er nog geen nieuwe speelplek daar is
Ds. Veldhoenlaan	Er zijn weinig speeltoestellen voor mijn leeftijd. De speeltuin het dichtste bij mijn huis ligt in de schaduw. Daarom is het vaak nat en vies.
Park Leeuwenberghlaan	Er is niks om buiten te spelen in onze wijk dan alleen Dorrepaal maar daar voel ik (4 jaar) me nu te groot voor. Ik zou het leuk vinden als er een echte speeltuin komt waar je iedere dag kunt spelen
Park Leeuwenberghlaan	Er is niks om buiten te spelen terwijl ik een buiten kind ben maar nu gewoon veel binnen zit omdat er voor onze leeftijd niks te doen is hier

- Volwassenen (10 reacties)
 - Speel/sportplekken zijn veilig bereikbaar (30%), maar ook wordt gemeld:

Straatnaam respondent	In welke wijk woont u en zijn de speel/sportplekken in de buurt via veilige routes bereikbaar? Nee, want::
Overburgkade	Prinses Mariannelaan
Lindelaan	Ze moeten tussen langs en onder struiken door Verder spelen de kinderen vaak op straat
hazelaarlaan	Er zijn geen speelplekken
Hazelaarlaan	Voor jongere kinderen die buiten de wijk spelen niet
Lindelaan	Er zijn geen speelplekken in de nabije omgeving

- o Veel respondenten geven aan dat er onvoldoende speelplekken zijn (70%):

Straatnaam respondent	In welke wijk woont u en zijn er voor die leeftijdscategorie voldoende speel/sportplekken in de buurt? Nee, want:
Paradijsstraat	Geen speelvoorziening aanwezig voor 0-4 jaar in onze buurt. Er is wel voldoende ruimte om er 1 toe te voegen in het groen aan t Soomerlustplein! Graag opnemen in te onderzoeken locaties! De buurt zou het toe juichen!
Paradijsstraat	relatief ver weg of voorbij drukke Mariannelaan
Overburgkade	sportveld Fonteijnenburghlaan/Arentsburghlaan
Lindelaan	Eigenlijk spelen alle kinderen in onze wijk op straat of tussen de bomen naast de parkeerplaats
hazelaarlaan	Er zijn geen speelplekken in park leeuwenbergh behalve Dorrepaal tijdens openingstijden maar daar zijn ze een beetje te groot voor
Hazelaarlaan	Buiten de tennisbaan is er geen speelgelegenheid in de wijk
Lindelaan	Is is geen speelplek dichtbij behalve de dorrepaal maar die is niet altijd open
Paradijsstraat	Groenschool plein niet meer beschikbaar is

- o Ook vinden de meeste respondenten de locaties niet aantrekkelijk genoeg (80%), dit wordt als volgt toegelicht:

Straatnaam respondent	In welke wijk woont u en zijn voor die leeftijdscategorie de speel/sportplekken in de buurt aantrekkelijk genoeg? Nee, want:
Paradijsstraat	Weinig speelvoorzieningen, en zeker niet voor de kleinste kinderen.
prinses mariannelaan	schoolpleinen niet kunnen worden benut
Paradijsstraat	veel toestellen voor oudere kinderen
Ds. Veldhoenlaan in Voorburg	De speeltuin ligt altijd in de schaduw, dus in de herfst en winter zijn de toestellen altijd nat en de grond modderig. De speeltuin is langwerpig en de speeltoestellen staan in een rij. Als je met meerdere kinderen bent is het lastig om ze allemaal in de gaten te houden en veilig te laten spelen.
Overburgkade	voor de leeftijd van 10 jaar en ouder te weinig
Lindelaan	De Dorrepaal is voor kinderen tot 6 jaar
Paradijsstraat	Overburghkade begrijpelijk nodig voor honden. Groenschool niet beschikbaar. Dan Agora of opa's veldje, beide via drukke weg!

- o Welke soort inrichting zou het buiten spelen/sporten in de buurt verbeteren: aandacht aan spelen en sporten; aanvullende ideeën zijn:

Straatnaam respondent	In welke wijk woont u en welke inrichting zou het buiten spelen/sporten in de buurt verbeteren?
Paradijsstraat	op meerdere plekken wat kleine speelplaatsen voor de jongsten
Lindelaan	De plek naast de parkeerplaats kiezen de kinderen vaak als speelplaats maar de bomen worden er niet of nauwelijks onderhouden en de plek is waarschijnlijk niet veilig genoeg

Conclusie vraag en aanbod speelruimte

	speelvraag	informeel		formeel			actie
		aanbod	kwaliteit	dekking	kwaliteit	diversiteit, aandacht aan:	
Wijk 12	hoog	voldoende	o	tekort	+	natuur / plein	verbeteren diversiteit en dekking

Voorstel ingrepen per ambitie in wijk 12 Voorburg West/Park Leeuwenbergh

Ambitie 1 – zorgen voor volledige dekking speel/sportplekken

Er is onvoldoende dekking in de wijk voor zowel de 5-9 jarigen als 10-14 jarigen, vooral op het gebied van spelen. In de wijk liggen twee kleine speelplekken die zijn ingericht voor de doelgroep 0-4 jaar.

- In de wijk ligt één school die momenteel wordt verbouwd. Dit schoolplein kan een openbare speelplek vormen voor de doelgroep 0-14 jaar en daarmee een groot deel van het dekkingsprobleem invullen. Alternatieven voor het schoolplein zijn een extra speelplek aan de Overburgkade of een speelplek op het Soomerlustplein.
- Om de dekking te verhogen kan speelplek we06 uitgebreid/omgevormd worden naar een speelplek voor 5-14 jaar. Is hier ruimte voor? En is hier draagvlak voor onder de bewoners? Alternatief: informele speelruimte in het park.
- In overleg met beheerders speel/sportplek bij Dorrepaal geschikt maken voor sport en spel tbv dekking, aandacht aan openingstijden Dorrepaal zou op basis van een verbetering van het diverse (particuliere) aanbod een wijk-overstijgende plek kunnen vormen.

Ambitie 2 – meer diversiteit binnen de reeds aanwezig sportlocaties

In de wijk zijn twee formele trapveldjes aangelegd en een klein basketbalpleintje (informeel).

- Mogelijkheid om kunstgrasveld aan te leggen op Agora of Opa's veldje? Agora ligt centraler in de wijk.
- Idee bewoners voor trim/fitness route langs Overburgkade.

Ambitie 3 - meer diversiteit in aanbod: vergroenen van speelruimte

De wijk kent één speel/sportplek welke deels natuurlijk is ingericht. Verder liggen er vooral traditioneel ingerichte speelplekken in de wijk, al dan niet gecombineerd met een sportfunctie. In de wijk ligt voldoende groene informele speelruimte waar kinderen veel gebruik van maken. Hier is vaak ook een combinatie van water mogelijk, maar dit is in veel gevallen niet of niet goed bereikbaar.

- Er is in de wijk voldoende groene informele speelruimte, vooral in de vorm van parken. De relatie met water kan versterkt worden door het toevoegen van speelaanleidingen in het openbaar groen.
- Tuinluststraat (we05) krijgt een traditionele/natuurlijke/sport invulling
- Versterken bespeelbaarheid Overburgkade, mogelijk als formele speelplek relatie met water versterken?

BIJLAGE 5 – REFERENTIES SPEELRUIMTE (SCHIJF VAN VIJF)

- Referenties traditioneel spel
- Referenties sport in de openbare ruimte
- Referenties ravotplek en vieze knieën
- Referenties informele pleintje
- Referenties speelroute

BIJLAGE 5.1 – REFERENTIES TRADITIONEEL SPEL

FANTASIE
 SCHOMMEL
 VLOEREN
 BEWEGING
 SPEELHUISJE

DUIKELEN
 WIP
 ONTMOETING

KLEURGEBRUIK
 SAMEN
 GLIJBAAN
 KLIMMEN EN KLAUTEREN
 BANKJE
 AFVALBAK

SPEL
 UITDAGING

GEZOND HARDLOPEN SPORTIVITEIT PARCOURS
 BASKETBAL REGELS
 VOETBAL
 OUTDOOR BOOTCAMP
 GRAS TEAMS FIETSCROSS COMPETITIEF
 SKATEN FYSIEKE UITDAGING
 BEWEEGTUIN SAMEN BUITEN FITNESS
 VOLLEYBAL JONGEN EN OUD

BIJLAGE 5.3 – REFERENTIES NATUURLIJKE SPEELPLEK EN VIEZE KNIËN

RAVOTTEN
 BOUWEN
 HOUT
 MODDER
 HOOGTEVERSCHIL
 AVONTUUR
 HUT
NATUUR
 ZAND EN WATER
 STEEN
 TOUW
 KLIMMEN EN KLAUTEREN
 KRUIPBUIS
 WILGENTUNNEL
 INVENTIEF

PLEINTJE KLEUREN VERHARDING SCHILDERING
PLEINTJE R VERSTOPPERS
 ROEFS ONDERWEG WINKELSTRAAT VROLIJK
WATER SPEELAANLEIDINGEN
 FIETSPARCOURS ZITTEN ZELF SPEL KNIKKEREN
 HINKELBAANTJE

BIJLAGE 5.5 – REFERENTIES SPEELROUTE

ROUTE KLEUREN VERBINDING VERHARDING
 SPEELAANLEIDINGEN
 OVERSTEEKEN WINKELSTRAAT VROLIJK
 SCHOOL
 TEGLS
 LINT ONDERWEG
 WATERAFVOER EDUCATIE HERKENNING BORDJES

GEMEENTE Leidschendam-Voorburg	PROVINCIE ZUID-HOLLAND	DIENSTJAAR 2016	WIJZIGING 11
Nummer Verseen 1490935			

De raad van de Gemeente Leidschendam-Voorburg;

BESLUIT:

de begroting van baten en lasten van de gemeente
voor bovengenoemd dienstjaar als volgt te wijzigen:

Lasten/ baten	Programma- nummer	Programma naam	Bedrag van de	
			nieuwe of ver- hoging van de bestaande raming	verlaging van de bestaande raming
1	2	3	4	5

Programma's

<i>Lasten</i>			
210	Sociale structuur	0	0
220	Sociale Ondersteuning	0	0
230	Groenen woongemeente	0	0
240	Economische en ruimtelijk kansen	0	0
250	Bestuur, Organisatie en Veiligheid	0	0
	Totaal lasten	<u>0</u>	<u>0</u>

<i>Baten</i>			
210	Sociale structuur	0	0
220	Sociale Ondersteuning	0	0
230	Groenen woongemeente	0	0
240	Economische en ruimtelijk kansen	0	0
250	Bestuur, Organisatie en Veiligheid	0	0
	Totaal baten	<u>0</u>	<u>0</u>

0

Algemene dekkingsmiddelen

<i>Lasten</i>			
655	Algemene dekkingsmiddelen	0,00	0,00
	Totaal lasten	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>

<i>Baten</i>			
655	Algemene dekkingsmiddelen	0,00	0,00
	Totaal baten	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>

Saldo van lasten en baten Programma's 0

Verrekeningen met de reserves

<i>Lasten</i>			
210	Sociale structuur	0	0
220	Sociale Ondersteuning	0	0
230	Groenen woongemeente	0	0
240	Economische en ruimtelijk kansen	0	0
250	Bestuur, Organisatie en Veiligheid	50.000	0
		<u>50.000</u>	<u>0</u>

<i>Baten</i>			
210	Sociale structuur	0	0
220	Sociale Ondersteuning	0	0
230	Groenen woongemeente	0	0
240	Economische en ruimtelijk kansen	0	0
250	Bestuur, Organisatie en Veiligheid	50.000	0
		<u>50.000</u>	<u>0</u>

Resultaat	<u>0,00</u>
-----------	-------------

Investerings

<i>Investeringsuitgaven</i>	50.000,00	0,00
<i>Investeringsinkosten</i>	0,00	0,00

Reserves/voorzieningen

<i>Onttrekking aan reserves</i>		
Algemene reserve vrij besteedbaar	50.000	
	<u>50.000</u>	<u>0</u>

<i>Toevoegingen aan de reserves</i>		
Reserve dekking afschrijvingslasten	50.000	
	<u>50.000</u>	<u>0</u>

<i>Vrijval van voorzieningen</i>		
	<u>0</u>	<u>0</u>

<i>Toevoegingen aan voorzieningen</i>		
	<u>0</u>	<u>0</u>

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering
van de raad van de gemeente Leidschendam-Voorburg
d.d. 26-4-2016

de griffier,

de voorzitter,

Toelichting:

Voor het omvormen van een trapveld 'Appelgaarde' naar een kunstgrasveld wordt een krediet beschikbaar gesteld van € 50.000. Dekking van de afschrijvingslasten vindt plaats doormiddel van de reserve dekking afschrijvingslasten. De reserve dekking afschrijvingslasten wordt aangevuld vanuit de algemene reserve vrij besteedbaar.

Voorblad

ID:	9948
Onderwerp:	Raadsvoorstel: Onderzoek en benchmark Theater Ludens (1527589).
Samenvatting:	Het college stelt de raad voor onder voorwaarde van een deugdelijk masterplan akkoord te gaan met het voorstel om de exploitatiesubsidie in 2016 met €12835.000 en in 2017 met €12825.000 te verhogen, gedekt uit de algemene reserve.
Financiële consequenties:	<p>Voor het verhogen van de exploitatiesubsidie 2016 en 2017 is geen budget aanwezig. Indien deze extra gelden gedekt worden uit de middelen voor de cultuurvisie dan kunnen de activiteiten die uit de ambities volgen, in het gedrang komen. Bij deze activiteiten kan onder meer gedacht worden aan positionering musea, kleine projecten van de creatieve industrie, het Erfgoedpodium en de cultuureducatie. Om deze reden wordt geadviseerd de extra gelden te dekken uit de algemene reserve conform bijgevoegde begrotingswijziging.</p> <p>De verdere vormgeving van de culturele hotspot bedraagt €12815.000 en wordt gedekt uit het budget Kunst en Cultuur.</p>
Behandelveorstel commissie:	De raad adviseren te besluiten conform het voorstel.
Communicatie:	--
Ingekomen griffie:	18-03-2016
Verantw. Portefeuillehouder:	Wethouder P.F. Rozenberg
Commissies:	Commissie MA
Gepubliceerd op:	19-07-2018
Opmerking griffie:	--

De raad van de Gemeente Leidschendam-Voorburg;

BESLUIT:

de begroting van baten en lasten van de gemeente
voor bovengenoemd dienstjaar als volgt te wijzigen:

Lasten/ baten	Programma- nummer	Programmanaam	Bedrag van de	
			nieuwe of ver- hoging van de bestaande raming	verlaging van de bestaande raming
1	2	3	4	5
Programma's				
		<i>Lasten</i>		
	210	Sociale structuur	35.000	0
	220	Sociale Ondersteuning	0	0
	230	Groenen woongemeente	0	0
	240	Economische en ruimtelijk kansen	0	0
	250	Bestuur, Organisatie en Veiligheid	0	0
		Totaal lasten	<u>35.000</u>	<u>0</u>
		<i>Baten</i>		
	210	Sociale structuur	0	0
	220	Sociale Ondersteuning	0	0
	230	Groenen woongemeente	0	0
	240	Economische en ruimtelijk kansen	0	0
	250	Bestuur, Organisatie en Veiligheid	0	0
		Totaal baten	<u>0</u>	<u>0</u>
			-35.000	
Algemene dekkingsmiddelen				
		<i>Lasten</i>		
	655	Algemene dekkingsmiddelen	0,00	0,00
		Totaal lasten	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
		<i>Baten</i>		
	655	Algemene dekkingsmiddelen	0,00	0,00
		Totaal baten	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
		Saldo van lasten en baten Programma's	-35.000	
Verrekeningen met de reserves				
		<i>Lasten</i>		
	210	Sociale structuur	0	0
	220	Sociale Ondersteuning	0	0
	230	Groenen woongemeente	0	0
	240	Economische en ruimtelijk kansen	0	0
	250	Bestuur, Organisatie en Veiligheid	0	0
			<u>0</u>	<u>0</u>
		<i>Baten</i>		
	210	Sociale structuur	0	0
	220	Sociale Ondersteuning	0	0
	230	Groenen woongemeente	0	0
	240	Economische en ruimtelijk kansen	0	0
	250	Bestuur, Organisatie en Veiligheid	35.000	0
			<u>35.000</u>	<u>0</u>

Resultaat

0,00

Investerings

Investeringsuitgaven

Investeringsinkomsten

Reserves/voorzieningen

Onttrekking aan reserves

Algemene Reserve Vrij Besteedbaar

35.000

0

35.000

Toevoegingen aan de reserves

0

0

0

0

Vrijval van voorzieningen

0

0

Toevoegingen aan voorzieningen

0

0

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering
van de raad van de gemeente Leidschendam-Voorburg
d.d. 26-04-2016

de griffier,

de voorzitter,

Toelichting:

Betreft een verhoging van de exploitatiesubsidie 2016
en 2017 van theater Ludens ivm een onderzoek en
benchmark van dit theater.

2016 € 35.000 2017 : € 25.000

Dekking uit de algemene reserve vrij besteedbaar.

Stand van de reserve : € 27.270.000

Raadsbesluit 1527600

De raad van de gemeente Leidschendam-Voorburg;

gezien het voorstel van het college d.d 15 maart 2016, (1471629);

b e s l u i t :

- De exploitatiesubsidie voor theater Ludens in 2016 te verhogen met € 35.000 en ten laste te brengen van de algemene reserve.
- De exploitatiesubsidie voor theater Ludens in 2017 te verhogen met € 25.000 en ten laste te brengen van de algemene reserve.
- De begrotingswijziging nr. 14-2016 (1522635) vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Leidschendam-Voorburg van 26 april 2016.

de griffier,

mr. G.A. van Egmond

de voorzitter,

drs. J.W. van der Sluijs

Aan de raad van de gemeente
LEIDSCHEMENDAM-VOORBURG

Datum 15 maart 2016
Onderwerp Onderzoek en benchmark Theater Ludens
Categorie A

Verseonnummer 1471629 / 1527589
Portefeuillehouder Wethouder Rozenberg
Behandeld door A. Timmermans

Inleiding

In de gemeente zijn twee professionele theaters gevestigd: Theater Ludens en het Veur Theater. Het Veur Theater is een zelfstandig opererend theater waar de gemeente - conform gemaakte afspraken - geen programmatische band of (structurele) subsidierelatie heeft. Dit is anders voor Theater Ludens. Theater Ludens geeft invulling aan de doelen die de gemeente met de theaterfunctie heeft: het voor een breed publiek mogelijk maken en stimuleren van een professionele podiumprogrammering, variërend van toneel, muziek, cabaret en dans, tot literatuur en mengvormen. Theater Ludens is daarbij op basis van het subsidiebeleidskader verplicht om breed te programmeren (minimaal vijf verschillende podiumdisciplines), af te stemmen op specifieke doelgroepen, nauw samen te werken met andere instellingen, zoals bibliotheek en vrijwilligerspunt, deel te nemen aan het cultuurmenu en een bezettingsgraad van zestig procent te kennen.

Theater Ludens is het resultaat van de fusie tussen de theaters Camuz en De Tobbe, in 2012. Deze fusie was nodig, omdat er naar aanleiding van de Kerntakendiscussie een oplossing gezocht werd voor de subsidiekrimp aangaande de theaters. Theater Ludens is (gelet op de gemaakte afspraken met het Veur Theater) in de gemeente de enige partij die aan de in de inleiding genoemde criteria kan voldoen én beschikt over de faciliteiten die hiervoor nodig zijn. Door de subsidierelatie heeft de gemeente direct invloed op het behalen van de resultaten. Theater Ludens draagt daarmee ook in het bijzonder bij aan de realisering van de ambities uit de cultuurvisie.

Theater Ludens heeft aangegeven, dat het de primaire taken, zoals die zijn vastgesteld in het subsidiebeleidskader, niet meer kan uitvoeren met de bestaande subsidie. De (extra) activiteiten die voortvloeien uit de cultuurvisie en waar Theater Ludens een logische rol kan pakken, zijn daarmee ook buiten bereik komen te liggen.

In het uitvoeringsprogramma cultuur heeft het college aangegeven een onderzoek te laten doen naar de kansen en belemmeringen voor Theater Ludens. De opdracht is aan DSP Groep gegeven. DSP Groep heeft een benchmark gedaan en na studie en kwalitatief onderzoek een advies

gegeven.

Met dit voorstel informeert het college de raad over de uitkomsten van dat onderzoek en welke stappen hierop volgen.

Conclusie en advies onderzoek DSP Groep

DSP Groep vergeleek Theater Ludens met drie soortgelijke theaters.

Wat het meest in het oog springt:

- **Programmering:** Theater Ludens heeft een brede programmering waarin cabaret en muziek belangrijke publiekstrekkingen zijn. Daarin verschilt Theater Ludens niet van de andere theaters in de benchmark. De andere theaters in de benchmark geven meer ruimte aan amateurs, zowel voor voorstellingen als repetities, en film. Amateurs leveren omzet en draagvlak, creëren aanloop voor de horeca en laten de theaters beantwoorden aan hun maatschappelijke doelstelling. De andere theaters in de benchmark zijn voorts verder in het uitstralen van hun profiel en het bouwen aan een reputatie.
- **Cultureel ondernemerschap:** Theater Ludens toont ondernemerschap in verschillende opzichten, zoals in de samenwerking met kindertheaterfestival De Betovering, het stimuleren van de horecafunctie en projecten als 'Theaterkarwei'. Wat cultureel-maatschappelijke projecten betreft - al dan niet gesubsidieerd door de gemeente - loopt Theater Ludens zelfs voor op andere theaters, die op dit terrein weinig activiteiten ontplooiën. De andere theaters in de benchmark onderscheiden zich van Theater Ludens doordat ze veel uit hun faciliteiten halen. Hun ondernemerschap bestaat uit het verhuren van de (theater)zalen, horeca en filmactiviteiten. Hierdoor ontstaan levendige plekken met een aanzienlijke uitstraling.
- **Organisatie:** de andere theaters in de benchmark hebben meer personeel in dienst voor de functies administratie, marketing, techniek en facilitaire zaken. Hun vrijwilligersbestand is beperkter en wordt niet aangestuurd vanuit de directie, hetgeen een besparing oplevert wat betreft tijd. Door de fusie in 2012 is Theater Ludens 'topzwaar' geworden, ook al zijn de loonkosten in absolute zin niet hoog. Het verdienvermogen van het theater kan toenemen, maar dit vergt nog wel enige tijd.
- **Relatie gemeente-theater:** de relatie kende teleurstellingen over en weer. Nu is er een open communicatie en bereidheid bij beide partijen om goed te kijken naar de wenselijke en noodzakelijke stappen om verdere bloei van Theater Ludens mogelijk te maken.

DSP Groep geeft aan, dat Theater Ludens op dit moment redelijk goed draait en dat er potentie is om te "groeien en bloeien". Op basis van de huidige uitgangspunten is er echter onvoldoende perspectief voor het theater. Het theater kan met name groeien door een scherper profiel te kiezen, zich meer te richten op maatschappelijke doelgroepen, door zijn ondernemerschap te versterken en door in te zetten op de aantrekkelijkheid van Theater Ludens als culturele locatie waar wat te

beleven valt.

Daarin wordt het belemmerd door verschillende zaken, waaronder versnippering van de aandacht, de beperkingen van de locatie, concurrentie, een relatief zwaar management dat veel taken zelf uitvoert, en te weinig (goedkopere) medewerkers.

Aanpassen exploitatiesubsidie en verdere ontwikkeling culturele hotspot

Exploitatie

Gelet op de conclusies van DSP Groep constateert het college, dat de neerwaartse aanpassing van de exploitatiesubsidie te vroeg komt. Het is waarschijnlijk dat het theater met het huidige subsidieniveau niet in staat zal zijn de gevraagde veranderingen te verwezenlijken. De alternatieven zijn grofweg dat het theater stopt of dat het een vrijwilligersorganisatie wordt, hoewel dit een volstrekt andere opzet betekent. Inwoners zijn dan voor gerenommeerde voorstellingen afhankelijk van de Rijswijkse Schouwburg, Zoetermeer of het Haagse centrum. Het belang van Theater Ludens neemt af en zal minder of niet meer de verbinding met de cultuurvisie kunnen maken, waardoor ambities niet of in mindere mate worden verwezenlijkt.

De huidige exploitatiesubsidie is pas rendabel vanaf 2018. Het college acht het wenselijk een tussenstap te creëren. Met een tijdelijke aanpassing van de exploitatiesubsidie, is er ruimte om de ambities uit de cultuurvisie met Theater Ludens als partner uit te voeren. Theater Ludens is dan een partner die een bijdrage levert aan de uitvoering van de activiteiten uit de cultuurvisie.

Er zal € 35.000 extra ter beschikking moeten worden gesteld in 2016 en € 25.000 in 2017 voor de exploitatie. Dat bedrag is na onderzoek van DSP Groep vastgesteld aan de hand van de verwachte jaarcijfers en de hoogte van de reserve.

Culturele hotspot

Theater Ludens is in 2015 gestart met de ontwikkeling van het theater als culturele hotspot. Er is een verbinding gemaakt met het sociale domein; zo bood het theater faciliteiten aan Werk en Inkomen en talentontwikkeling. Het verder ontwikkelen van de culturele hotspot is een gegeven, dat direct voortkomt uit de cultuurvisie. Een culturele hotspot is een plaats waar creativiteit vorm krijgt, of waar je van kunst en cultuur geniet. Culturele hotspots zijn bereikbaar voor buurten en wijken, er werken amateurkunstenaars en professionals, men krijgt er les, men leest er en men leert er. Ten slotte zijn de culturele hotspots centra voor historie, rouw en plezier. Theater Ludens is een instelling die door haar unieke faciliteiten invulling kan geven aan de culturele hotspot. In het masterplan dat het theater presenteert in het voorjaar van 2016 blijkt duidelijk, hoe dit invulling geeft aan de culturele hotspot.

Masterplan

Als voorwaarde voor terbeschikkingstelling van extra geld voor de ontwikkeling van de culturele

hotspot (€ 15.000), verwerkt Theater Ludens zijn ambities, zoals omschreven onder "Conclusie en advies onderzoek DSP Groep" in een masterplan en zal dat in het voorjaar van 2016 aan het college doen toekomen. Uit dat masterplan moet duidelijk blijken, hoe de € 15.000 wordt ingezet om tot realisering van activiteiten uit de cultuurvisie te komen. In 2016 en 2017 zal het theater zich op basis van de uitkomst van het onderzoek naar een volwaardiger partner moeten ontwikkelen, zodat het in 2018 met de huidige subsidie toekan. Ook dat moet blijken uit het masterplan. Uit dat plan blijkt verder, dat circa € 180.000 aan basis exploitatiesubsidie in 2018 en verder voldoende is om een functionerende culturele hotspot te kunnen zijn.

Financiën

Voor het verhogen van de exploitatiesubsidie 2016 en 2017 is geen budget aanwezig. Indien deze extra gelden gedekt worden uit de middelen voor de cultuurvisie dan kunnen de activiteiten die uit de ambities volgen, in het gedrang komen. Bij deze activiteiten kan onder meer gedacht worden aan positionering musea, kleine projecten van de creatieve industrie, het Erfgoedpodium en de cultuureducatie. Om deze reden wordt geadviseerd de extra gelden te dekken uit de algemene reserve conform bijgevoegde begrotingswijziging.

De verdere vormgeving van de culturele hotspot bedraagt € 15.000 en wordt gedekt uit het budget Kunst en Cultuur.

Conclusie

Het college adviseert de raad onder voorwaarde van een deugdelijk masterplan akkoord te gaan met het voorstel om de exploitatiesubsidie in 2016 met € 35.000 en in 2017 met € 25.000 te verhogen, gedekt uit de algemene reserve.

burgemeester en wethouders van Leidschendam-Voorburg,

B.J.D. Huykman
secretaris

drs. P.F. Rozenberg, MPA
loco burgemeester

Bijlage
1516299 Begrotingswijziging

Voorblad

ID:	9971
Onderwerp:	Motie m.b.t. de wijkverenigingen.
Samenvatting:	
Financiële consequenties:	
Behandelaanbeveling commissie:	
Communicatie:	
Ingekomen griffie:	
Verantw. Portefeuillehouder:	(Geen)
Commissies:	
Gepubliceerd op:	19-07-2018
Opmerking griffie:	

ChristenUnie SGP

Motie

Onderwerp: Visie op Wijkverenigingen en andere vrijwilligersverenigingen
Agendapunt: 6

De raad van de gemeente Leidschendam-Voorburg en Stompwijk, in vergadering bijeen op 26 april 2016,

Gehoord de beraadslagingen,

Overwegende dat:

- onze gemeente vergrijst;
- uit onderzoek blijkt dat gevoelens van eenzaamheid toenemen naarmate men ouder wordt;
- ook andere inwoners beperkingen (kunnen) ervaren bij deelname aan het sociale leven;
- de individualisering in de samenleving in hoog tempo voortschrijdt, de overheid zowel op rijks-, provinciaal als gemeentelijk niveau zich steeds verder terugtrekt en de burger steeds meer verantwoordelijk voor zichzelf wordt;
- dat onder meer 'sociale cohesie' en 'het percentage inwoners dat zich eenzaam' voelt indicatoren zijn binnen het Sociaal Domein;
- wijkverenigingen en andere vrijwilligersverenigingen een goede bijdrage kunnen leveren aan preventie en tegengaan van eenzaamheid, behoud en versterking van de sociale samenhang en bevordering van sociale cohesie en daarmee van de leefbaarheid in de wijken;
- het bevorderen van leefbaarheid in de wijken en meer algemeen het zorg dragen voor een prettige woonomgeving binnen onze gemeente tot de taak van de gemeente behoort;
- samenwerking tussen enerzijds wijkverenigingen en andere vrijwilligersverenigingen en anderzijds de gemeente op dit gebied derhalve voor de hand ligt;

Constaterende dat:

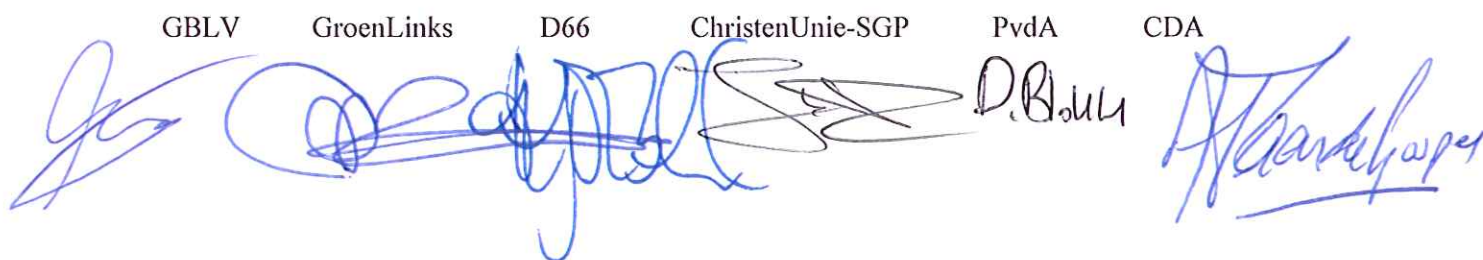
- het college de wijkverenigingen en andere vrijwilligersverenigingen heeft opgeroepen concreet aan te geven wat hun rol en aanbod van activiteiten in algemene zin is en meer in het bijzonder waar het gaat om het leveren van de hiervoor genoemde bijdrage;
- wijkverenigingen en andere vrijwilligersverenigingen hebben aangegeven behoefte te hebben aan een gemeentelijke visie op hun rol en toekomst in de gemeente;

Draagt het college op:

- met de wijkverenigingen en andere vrijwilligersverenigingen in gesprek te treden en in een open dialoog te verkennen wat hun bijdrage kan zijn aan preventie en tegengaan van eenzaamheid, behoud en versterking van de sociale samenhang en bevordering van sociale cohesie en daarmee van de leefbaarheid in de wijken;
- de uitkomsten van deze dialoog om te zetten in afspraken over de wijze waarop de wijkverenigingen en andere vrijwilligersverenigingen hun bijdrage als hiervoor bedoeld vorm kunnen geven;
- deze gesprekken tevens als startpunt te gebruiken om te komen tot een visie op de rol die wijkverenigingen en andere vrijwilligersverenigingen kunnen vervullen bij het bereiken van de doelen genoemd in de Doelenboom Sociaal Domein.

En gaat over tot de orde van de dag.

GBLV GroenLinks D66 ChristenUnie-SGP PvdA CDA

Motie

Onderwerp: Visie op Wijkverenigingen en andere vrijwilligersverenigingen
Agendapunt: 6

De raad van de gemeente Leidschendam-Voorburg en Stompwijk, in vergadering bijeen op 26 april 2016,

Gehoord de beraadslagingen,

Overwegende dat:

- onze gemeente vergrijsst, in lijn met tempo en omvang in de rest van Nederland;
- uit onderzoek blijkt dat gevoelens van eenzaamheid toenemen naarmate men ouder wordt;
- ook andere inwoners beperkingen (kunnen) ervaren bij deelname aan het sociale leven;
- de individualisering in de samenleving in hoog tempo voortschrijdt, de overheid zowel op rijks-, provinciaal als gemeentelijk niveau zich steeds verder terugtrekt en de burger steeds meer verantwoordelijk voor zichzelf wordt;
- dat onder meer 'sociale cohesie' en 'het percentage inwoners dat zich eenzaam' voelt indicatoren zijn binnen het Sociaal Domein;
- wijkverenigingen en andere vrijwilligersverenigingen een goede bijdrage kunnen leveren aan preventie en tegengaan van eenzaamheid, behoud en versterking van de sociale samenhang en bevordering van sociale cohesie en daarmee van de leefbaarheid in de wijken;
- het bevorderen van leefbaarheid in de wijken en meer algemeen het zorgdragen voor een prettige woonomgeving binnen onze gemeente tot de taak van de gemeente behoort;
- samenwerking tussen enerzijds wijkverenigingen en andere vrijwilligersverenigingen en anderzijds de gemeente op dit gebied derhalve voor de hand ligt;

Constaterende dat:

- het college de wijkverenigingen en andere vrijwilligersverenigingen heeft opgeroepen concreet aan te geven wat hun rol en aanbod van activiteiten in algemene zin is en meer in het bijzonder waar het gaat om het leveren van de hiervoor genoemde bijdrage;
- wijkverenigingen en andere vrijwilligersverenigingen hebben aangegeven behoefte te hebben aan een gemeentelijke visie op hun rol en toekomst in de gemeente;

Draagt het college op:

- met de wijkverenigingen en andere vrijwilligersverenigingen in gesprek te treden en in een open dialoog te verkennen wat hun bijdrage kan zijn aan preventie en tegengaan van eenzaamheid, behoud en versterking van de sociale samenhang en bevordering van sociale cohesie en daarmee van de leefbaarheid in de wijken;

- de uitkomsten van deze dialoog om te zetten in afspraken over de wijze waarop de wijkverenigingen en andere vrijwilligersverenigingen hun bijdrage als hiervoor bedoeld vorm kunnen geven;
- deze gesprekken tevens als startpunt te gebruiken om te komen tot een visie op de rol die wijkverenigingen en andere vrijwilligersverenigingen kunnen vervullen bij het bereiken van de doelen genoemd in de Doelenboom Sociaal Domein.

En gaat over tot de orde van de dag.

Motie Visie op Wijkverenigingen en andere vrijwilligersverenigingen

Motie van de leden:

De raad van de gemeente Leidschendam-Voorburg en Stompwijk, in vergadering bijeen op 28 april 2016, gehoord de beraadslagingen,

Overwegende dat:

- Onze gemeente vergrijst, in lijn met tempo en omvang in de rest van Nederland
- Het woningaanbod voor ouderen inkrimpt door verdwijnen van verzorgingshuizen, waardoor ouderen langer zelfstandig blijven wonen
- Nog onduidelijk is wat dit betekent voor de deelname van deze groep mensen aan het leven in buurt, wijk en gemeente
- Voorkomen moet worden dat deze mensen, en ook andere (kwetsbare) groepen, niet meer kunnen deelnemen aan het sociale leven in buurt wijk en gemeente, en hierdoor het risico lopen om te vereenzamen
- Wijkverenigingen en andere vrijwilligersverenigingen hierin een goede rol kunnen vervullen (behoud en versterking van de sociale samenhang, sociale cohesie, leefbaarheid en tegengaan van eenzaamheid)
- De gemeente op dit vlak ook zorgen heeft
- Zowel de gemeente als de wijkverenigingen en andere vrijwilligersverenigingen ieder op hun eigen manier proberen bij te dragen aan de leefbaarheid van de wijken en daarmee uiteindelijk aan een prettigere woonomgeving binnen onze gemeente
- Beide partijen daar alleen maar beter van kunnen worden in een tijd waarin de individualisering in de samenleving in hoog tempo voortschrijdt, de overheid zowel op rijks-, provinciaal als gemeentelijk niveau zich steeds verder terugtrekt en de burger steeds meer verantwoordelijk voor zichzelf wordt
- De aanwezigheid van (fysieke) ontmoetingsplaatsen voor ouderen in de gemeente op verschillende plekken onder druk staat.

Constaterende dat:

- Het college de wijkverenigingen en andere vrijwilligersverenigingen heeft opgeroepen concreet aan te geven wat hun rol en aanbod van activiteiten zijn (meer in het algemeen), en op dit punt (in het bijzonder)
- Wijkverenigingen en andere vrijwilligersverenigingen hebben aangegeven behoefte te hebben aan een gemeentelijke visie op hun rol en toekomst in de gemeente.

Draagt het college op:

- Met de wijkverenigingen en andere vrijwilligersverenigingen in gesprek te treden en in een open dialoog te verkennen wat hun bijdrage kan zijn aan de deelname van zoveel mogelijk burgers/inwoners aan het sociale leven in buurt, wijk en gemeente,
- Aan behoud en versterking van de sociale samenhang (cohesie) en de leefbaarheid
- En samen afspraken te maken over hun rol en aanbod van activiteiten
- Deze gesprekken als startpunt te gebruiken om zo nodig te komen tot een visie op de wijkverenigingen en andere vrijwilligersverenigingen en hun rol en toekomst in onze gemeente
- Zich hierbij te laten inspireren door de eigen eerdere trajecten om tot een visie te komen voor Cultuur, Onderwijs en Sport (zie plaatje)
- Waarbij gedacht kan worden aan functies als wijkplatform, ontmoetingscentrum, informatiecentrum voor buurtbewoners, en dienstencentrum.

En gaat over tot de orde van de dag.

Motie

Onderwerp: Visie op Wijkverenigingen en andere vrijwilligersverenigingen
Agendapunt: 6

De raad van de gemeente Leidschendam-Voorburg en Stompwijk, in vergadering bijeen op 26 april 2016,

Gehoord de beraadslagingen,

Overwegende dat:

- onze gemeente vergrijst;
- uit onderzoek blijkt dat gevoelens van eenzaamheid toenemen naarmate men ouder wordt;
- ook andere inwoners beperkingen (kunnen) ervaren bij deelname aan het sociale leven;
- de individualisering in de samenleving in hoog tempo voortschrijdt, de overheid zowel op rijks-, provinciaal als gemeentelijk niveau zich steeds verder terugtrekt en de burger steeds meer verantwoordelijk voor zichzelf wordt;
- dat onder meer 'sociale cohesie' en 'het percentage inwoners dat zich eenzaam' voelt indicatoren zijn binnen het Sociaal Domein;
- wijkverenigingen en andere vrijwilligersverenigingen een goede bijdrage kunnen leveren aan preventie en tegengaan van eenzaamheid, behoud en versterking van de sociale samenhang en bevordering van sociale cohesie en daarmee van de leefbaarheid in de wijken;
- het bevorderen van leefbaarheid in de wijken en meer algemeen het zorg dragen voor een prettige woonomgeving binnen onze gemeente tot de taak van de gemeente behoort;
- samenwerking tussen enerzijds wijkverenigingen en andere vrijwilligersverenigingen en anderzijds de gemeente op dit gebied derhalve voor de hand ligt;

Constaterende dat:

- het college de wijkverenigingen en andere vrijwilligersverenigingen heeft opgeroepen concreet aan te geven wat hun rol en aanbod van activiteiten in algemene zin is en meer in het bijzonder waar het gaat om het leveren van de hiervoor genoemde bijdrage;
- wijkverenigingen en andere vrijwilligersverenigingen hebben aangegeven behoefte te hebben aan een gemeentelijke visie op hun rol en toekomst in de gemeente;

Draagt het college op:

- met de wijkverenigingen en andere vrijwilligersverenigingen in gesprek te treden en in een open dialoog te verkennen wat hun bijdrage kan zijn aan preventie en tegengaan van eenzaamheid, behoud en versterking van de sociale samenhang en bevordering van sociale cohesie en daarmee van de leefbaarheid in de wijken;
- de uitkomsten van deze dialoog om te zetten in afspraken over de wijze waarop de wijkverenigingen en andere vrijwilligersverenigingen hun bijdrage als hiervoor bedoeld vorm kunnen geven;
- deze gesprekken tevens als startpunt te gebruiken om te komen tot een visie op de rol die wijkverenigingen en andere vrijwilligersverenigingen kunnen vervullen bij het bereiken van de doelen genoemd in de Doelenboom Sociaal Domein.

En gaat over tot de orde van de dag.

GBLV GroenLinks D66

Voorblad

ID:	9977
Onderwerp:	Raadsvoorstel: Uitvoering gezamenlijk afvalbeleid (1535244).
Samenvatting:	<p>Het college stelt de raad voor 1. kennis te nemen van de stand van zaken ten aanzien van de voorbereiding van de uitvoering van het afvalbeleid conform het raadsbesluit dd. 13 december 2015; 2. in het eerste jaar van de implementatie van Omgekeerd Inzamelen te bezien of de tweewekelijkse inzameling van GFT in de zomerperiode tot overlastsituaties leidt en hierna te besluiten of de motie met betrekking tot de wekelijkse inzameling moet worden uitgevoerd; 3. in te stemmen met de Inzamelcriteria inzamelmiddelen; 4. een lokaal uitvoeringsbudget van in totaal €128980.000 beschikbaar te stellen en deze voor 2016 voor een bedrag van €128100.000 te dekken uit de Egalisatiereserve afvalstoffenheffing en voor de jaren 2017 tot en met 2020 voor jaarlijks een bedrag van €128220.000 te dekken uit de afvalstoffenheffing; 5. de begrotingwijziging vast te stellen. In het raadsvoorstel wordt tevens een stand van zaken gegeven m.b.t. de uitvoering van de moties.</p>

Financiële consequenties:	De investeringen en transitiekosten met betrekking tot de invoering van het gezamenlijk afvalbeleid worden gefinancierd door Avalex en worden verwerkt in de begroting van Avalex. Ten aanzien van de lokale uitvoeringskosten stelt het college voor om voor de jaren 2016 tot en met 2020 een totaal uitvoeringsbudget beschikbaar te stellen van €128980.000 en de kosten voor 2016 ad. €128100.000 te dekken uit de Egalisatiereserve afvalstoffenheffing omdat het heffingstarief voor 2016 reeds is vastgesteld. Voor de jaren 2017 tot en met 2020 stelt het college voor om de lokale uitvoeringskosten te dekken uit de afvalstoffenheffing.
Behandelveorstel commissie:	De raad adviseren over het voorstel.
Communicatie:	--
Ingekomen griffie:	30-03-2016
Verantw. Portefeuillehouder:	Wethouder F.J. Kist
Commissies:	Commissie OG
Gepubliceerd op:	19-07-2018
Opmerking griffie:	--

GEMEENTE
Leidschendam-Voorburg

PROVINCIE
ZUID-HOLLAND

DIENSTJAAR
2016

WIJZIGING
13

Nummer Verseon
1491388

De raad van de Gemeente Leidschendam-Voorburg;

BESLUIT:

de begroting van baten en lasten van de gemeente
voor bovengenoemd dienstjaar als volgt te wijzigen:

Lasten/ baten	Programma- nummer	Programmanaam	Bedrag van de	
			nieuwe of ver- hoging van de bestaande raming	verlaging van de bestaande raming
1	2	3	4	5
Programma's				
		<i>Lasten</i>		
	210	Sociale structuur	0	0
	220	Sociale Ondersteuning	0	0
	230	Groenen woongemeente	100.000	0
	240	Economische en ruimtelijk kansen	0	0
	250	Bestuur, Organisatie en Veiligheid	0	0
		Totaal lasten	<u>100.000</u>	<u>0</u>
		<i>Baten</i>		
	210	Sociale structuur	0	0
	220	Sociale Ondersteuning	0	0
	230	Groenen woongemeente	0	0
	240	Economische en ruimtelijk kansen	0	0
	250	Bestuur, Organisatie en Veiligheid	0	0
		Totaal baten	<u>0</u>	<u>0</u>
			-100.000	
Algemene dekkingsmiddelen				
		<i>Lasten</i>		
	655	Algemene dekkingsmiddelen	0,00	0,00
		Totaal lasten	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
		<i>Baten</i>		
	655	Algemene dekkingsmiddelen	0,00	0,00
		Totaal baten	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
		Saldo van lasten en baten Programma's	-100.000	
Verrekeningen met de reserves				
		<i>Lasten</i>		
	210	Sociale structuur	0	0
	220	Sociale Ondersteuning	0	0
	230	Groenen woongemeente	0	0
	240	Economische en ruimtelijk kansen	0	0
	250	Bestuur, Organisatie en Veiligheid	0	0
			<u>0</u>	<u>0</u>

	<i>Baten</i>		
210	Sociale structuur	0	0
220	Sociale Ondersteuning	0	0
230	Groenen woongemeente	100.000	0
240	Economische en ruimtelijk kansen	0	0
250	Bestuur, Organisatie en Veiligheid	0	0
		<u>100.000</u>	<u>0</u>
	Resultaat	<u>0,00</u>	

Investerings

Investeringsuitgaven

Investeringsinkomsten

Reserves/voorzieningen

Onttrekking aan reserves

Egalisatiereserve afvalstoffenheffing	100.000	
	<u>100.000</u>	<u>0</u>

Toevoegingen aan de reserves

	<u>0</u>	<u>0</u>
--	----------	----------

Vrijval van voorzieningen

	<u>0</u>	<u>0</u>
--	----------	----------

Toevoegingen aan voorzieningen

	<u>0</u>	<u>0</u>
--	----------	----------

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering
van de raad van de gemeente Leidschendam-Voorburg
d.d. 26-04-2016

de griffier,

de voorzitter,

Toelichting:

Betreft incidenteel budget over 5 jaar voor de lokale uitvoeringskosten van de Gemeente LV i.h.k.v het nieuwe afvalbeleid (omgekeerd inzamelen)

Omschrijving	2016	2017	2018	2019	2020
Uitvoeringskosten	100.000	196.000	200.000	200.000	200.000
Kosten pilot wekelijks inzamelen GFT-afval		84.000			
Dekking egalisatiereserve	-100.000	-	-	-	-
Dekking Baten afvalstoffenheffing	-	-280.000	-200.000	-200.000	-200.000

Inrichtingscriteria voor inzamelvoorzieningen in het kader van Omgekeerd Inzamelen voor de gemeente Leidschendam-Voorburg

Datum: 28 januari 2016

Toelichting

In het kader van de invoering van het Omgekeerd Inzamelen zijn eerder dit jaar de bestaande plaatsingscriteria die gehanteerd worden bij de plaatsing van ondergrondse containers herzien. Onlangs is echter duidelijk geworden dat ook de plaatsingscriteria voor andere inzamelvoorzieningen dan ondergrondse containers benoemd moeten worden.

Inzamelvoorzieningen zijn voorzieningen waar een groep huishoudens hun grond-/afvalstoffen achter kunnen laten, zoals een ondergrondse container, bovengrondse containers, (in pandige) rolcontainers en clusterplaatsen voor het aanbieden van minicontainers. Huishoudens gebruiken daarvoor inzamelmiddelen om in en rond het huis de grond-/afvalstoffen per fractie te verzamelen. Inzamelmiddelen zijn middelen zoals vastgesteld in de afvalstoffenverordening, bijvoorbeeld minicontainer (140 liter of 240 liter).

Het Omgekeerd Inzamelen betekent voor de huishoudens in de verschillende woningtypen in principe het volgende:

- Huishoudens in grondgebonden woningen in de woonkernen, krijgen per grondstoffractie een minicontainer (GFT, OPK, en PMD) en voor het restafval moeten zij gebruik maken van een ondergrondse container in de buurt;
- Huishoudens in grondgebonden woningen in het buitengebied krijgen per grondstoffractie een minicontainer (GFT, OPK, en PMD) en tevens een minicontainer voor het restafval;
- Huishoudens in niet grondgebonden woningen krijgen in principe nabij de woning per grondstoffractie een (ondergrondse) inzamelvoorziening (GFT, OPK, en PMD) en voor het restafval moeten zij gebruik maken van een ondergrondse container in de buurt;
- In de gestapelde bouw en hoogbouw met inpandige rolcontainers wordt via maatwerk de meest optimale mix van inzamelvoorzieningen gezocht.

Beleidscriteria

Het voorstel is om bij de keuze van de locaties voor inzamelvoorzieningen de volgende (beleids)criteria als toetsingscriteria te hanteren;

- een goede bereikbaarheid en toegankelijkheid voor bewoners,
- een doelmatige inrichting van de openbare buitenruimte,
- beperking van overlast voor de omgeving,
- de verkeersveiligheid,
- de arbeidsbelasting voor de inzamelaars, en
- financiële en inzamellogistieke aspecten.

Deze toetsingscriteria worden vertaald naar een aantal technische eisen en richtlijnen (zie bijlage).

Bijlage: Technische eisen en richtlijnen n.a.v. de toetsingscriteria			
Nr.	Criteria	Eis	Richtlijn
a. Een goede bereikbaarheid en toegankelijkheid voor bewoners			
1	De ondergrondse inzamelvoorziening is toegankelijk voor rolstoelgebruikers.	X	
2	De overige inzamelvoorzieningen zijn toegankelijke voor rolstoelgebruikers		X
3	De maximale loopafstand naar een inzamelvoorziening voor restafval is 250 meter.*		X
4	De maximale loopafstand tot een inzamelvoorziening voor GFT, PMD en OPK is 75 meter.*		X
	* Bij niet grondgebonden woningen wordt de loopafstand gemeten vanaf de dichtstbijzijnde in- of uitgang en bij grondgebonden woningen wordt de loopafstand gemeten vanaf de dichtstbijzijnde erfgrans.		
b. een doelmatige inrichting van de openbare buitenruimte			
1	De inzamelvoorziening bevindt zich op (in) gemeentegrond. In andere gevallen moet een overeenkomst met de eigenaar van de grond (bijvoorbeeld een Vereniging van Eigenaren) worden afgesloten i.v.m. eigendomsrecht, aansprakelijkheid e.d.)	X	
2	Bij ondergrondse inzamelcontainers is de vrije ruimte > 1m en hijsruimte > 8m		X
3	Bij ondergrondse inzamelcontainers is de afstand tot straatmeubilair > 1m, tot fietspad > 1m, tot rijbaan > 0,5m, tot parkeerplaats > 1m, tot straatkolk > 3m		X
4	De inzamelvoorziening is zodanig gesitueerd dat de container bij lediging niet over geparkeerde auto's getild moet worden.		X
5	De inzamelvoorziening bevindt zich niet in het openbare groen, maar bij voorkeur in een verhard gebied. Bij plaatsing in het groen dient te worden voorkomen dat "groensnipper" overblijven.		X
6	De lengte van een clusterplaats is maximaal zodanig dat er 20 minicontainer op één rij kunnen worden aangeboden voor inzameling.		X
c. beperking van overlast voor de omgeving			
1	Er mag bij aanleg en gebruik van de inzamelvoorziening geen schade aan eigendommen van derden ontstaan.	X	
2	De voorziening bevindt zich niet voor een deur en ook niet onder een raam of balkon van een woonhuis.		X
3	De locaties voor de inzamelvoorzieningen moeten passen binnen het gemeentelijk beleid.	X	
4	De inzamelvoorziening bevindt zich niet voor een inrit, carport of garage.	X	
5	De locatie van glaszameling zo min mogelijk nabij fietspaden en speelplaatsen in verband met de restanten gebroken glas rondom de containers		X
6	De inzamelvoorziening wordt zodanig gesitueerd dat bij de aanleg en bij het legen geen onherstelbare schade ontstaan aan bomen (kroon, wortels).		X
7	De afstand tussen een inzamelvoorziening en speelplaats is minimaal 20 m.		X
8	De inzamelvoorziening bevindt zich niet op een laad- en losplaats.		X
9	De inzamelvoorziening bevindt zich niet in een parkeervak.		X
10	Aan de straatzijde van de inzamelvoorziening is een (tijdelijk) parkeerverbod mogelijk.		X
11	Bij ondergrondse inzamelcontainers moet de afwatering goed worden geregeld.	X	
12	De inzamelvoorziening is zodanig gesitueerd dat voetgangers en rolstoelgebruikers ongehinderd gebruik kunnen maken van doorlooproutes op het trottoir.		X
13	De afstand van het hart van de inzamelvoorziening tot de gevel van een woning is zo groot mogelijk maar minimaal 2 meter.		X
14	De inzamelvoorziening mag een brandgang niet belemmeren.	X	
15	De inzamelvoorziening is zodanig gesitueerd dat sociale controle op het gebruik van de container mogelijk is.		X
16	De hoeveelheid geluid dat bij het gebruik van inzamelvoorzieningen ontstaat moet passen binnen de kaders van de Wet geluidshinder.	X	

d. de verkeersveiligheid		
1	Er ligt geen fietspad tussen de inzamelvoorziening en het inzamelvoertuig.	X
2	De inzamelvoorziening is zodanig gesitueerd dat het inzamelvoertuig daar veilig zonder extra verkeersmaatregelen kan stoppen en werken.	X
3	De inzamelvoorziening bevindt zich niet in de directe nabijheid van een kruispunt dat met verkeerslichten is geregeld (i.v.m. wegnemen zicht en verstoren doorstroming).	X
4	De inzamelvoorziening is zodanig gesitueerd dat het zicht op verkeersborden, bewegwijzering en verkeerslichten niet wordt belemmerd.	X
5	De inzamelvoorziening bevindt zich niet naast een bushalte of een busbaan.	X
6	De inzamelvoorzieningen moeten zodanig bereikbaar zijn dat het inzamelvoertuig niet onbegeleid achteruit hoeft te rijden.	X
7	De inzamelvoorziening is zodanig gesitueerd dat gebruikers die wonen aan een drukke doorgaande weg zo weinig mogelijk die weg behoeven over te steken.	X
e. de arbeidsbelasting voor de inzamelaars		
1	De inzamelvoorzieningen zijn zodanig gesitueerd en ingericht dat, i.v.m. de beperking van de arbeidsbelasting, mechanisch inzameling mogelijk is.	X
2	Bij mechanische inzameling bestaan de clusterplaatsen, voor het aanbieden van minicontainers, in principe uit één rij langs een verharding, tenzij dit een doelmatig inrichten van de openbare buitenruimte beperkt.	X
3	Bij manuele inzameling hebben de clusterplaatsen, voor het aanbieden van minicontainers, geen stoeprand of ander obstakel en staan de minicontainers in twee rijen achter elkaar.	X
4	De afstand tussen de clusterplaats en het inzamelvoertuig is maximaal 3 meter.	X
f. financiële en inzamellogistieke aspecten		
1	De locatie is zodanig gesitueerd dat geen kabels en/of leidingen moeten worden verlegd.	X
2	De locatie is zodanig gesitueerd dat er geen graafwerkzaamheden benodigd zijn in vervuilde grond.	X
3	De locatie van een inzamelvoorziening dient bereikbaar te zijn voor het inzamelvoertuig.	X
4	De afstand tussen onder- en bovengrondse containers tot de rijweg is maximaal 3 meter (voor een ondergrondse perscontainer is dit 0,5 meter).	X
5	Indien stempelen een vereiste is, dan moet er stempelruimte aanwezig zijn.	X
6	In verband met de hoogte van het inzamelvoertuig is de doorrijhoogte van bruggen, viaducten en andere obstakels op de route naar voorzieningen is minimaal 4 meter.	X
7	Het wegdek naar de inzamelvoorziening is zodanig dat het gewicht van het inzamelvoertuig, dat maximaal beladen is, geen schade kan veroorzaken.	X
8	De inzamelvoorziening is zodanig gesitueerd dat het inzamelvoertuig (bij lediging van de container) geen hinder ondervindt van aanwezige objecten.	X

Raadsbesluit 1535248

De raad van de gemeente Leidschendam-Voorburg;

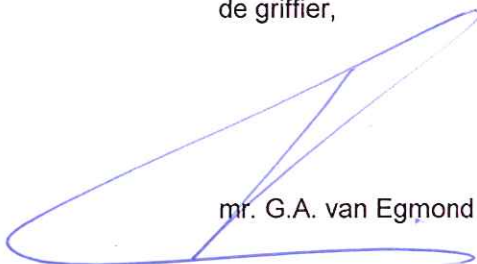
gezien het voorstel van het college d.d. 22 maart (1491388);

b e s l u i t :

1. Kennis te nemen van de stand van zaken ten aanzien van de voorbereiding van de uitvoering van het afvalbeleid conform het raadsbesluit dd. 13 december 2015.
2. Aan de hand van een pilot in het eerste jaar van de implementatie van Omgekeerd Inzamelen wordt gezien of de wekelijkse inzameling van GFT in de zomerperiode tot het gewenste doel leidt: namelijk behoud van het serviceniveau en minder overlast voor onze inwoners. En op basis hiervan te besluiten of de motie met betrekking tot de wekelijkse inzameling zal worden voortgezet.
3. In te stemmen met de Inzamelcriteria inzamelmiddelen.
4. Een lokaal uitvoeringsbudget van in totaal € 980.000 beschikbaar te stellen en deze voor 2016 voor een bedrag van € 100.000 te dekken uit de Egalisatiereserve afvalstoffenheffing en voor de jaren 2017 tot en met 2020 voor jaarlijks een bedrag van € 220.000 te dekken uit de afvalstoffenheffing. Tevens zal voor de pilot met de wekelijkse invoering van GFT-afval in de zomermaanden een budget van 84.000 euro worden toegevoegd, conform inschatting Avalex. Dit bedrag zal bij voorkeur worden opgevangen binnen de post Onvoorzien.
5. De begrotingwijziging vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Leidschendam-Voorburg van 26 april 2016.

de griffier,

mr. G.A. van Egmond

de voorzitter,

drs. J.W. van der Sluijs

Aan de raad van de gemeente
LEIDSCHENDAM-VOORBURG

Datum 22 maart 2016
Onderwerp Uitvoering gezamenlijk afvalbeleid
Categorie A

Verseonnummer 1491388 / 1535244
Portefeuillehouder Wethouder Kist
Behandeld door De heer Van Rooijen

Op 13 oktober 2015 heeft de raad besloten om het scenario Omgekeerd Inzamelen als basis voor het (gezamenlijk) afvalbeleid uit te werken. Tevens is besloten om onze reinigingsdienst Avalex opdracht te geven om de projectorganisatie en uitrol op zich te nemen en dit in gezamenlijkheid met haar gemeenten uit te voeren. Aanvullend is het college opgedragen om een uitvoeringsplan op te stellen, een inventarisatie van de risico's en mitigerende maatregelen te vervaardigen, nadere informatie te verstrekken over de projectorganisatie van Avalex en de gemeente, en te zorgen voor een rapportage en monitoring over de uitvoering en de kaders, parallel aan de P&C-cyclus. In bijgevoegd uitvoeringsplan voor Leidschendam-Voorburg wordt ingegaan op voornoemde aspecten c.q. uitvoering gegeven aan de opdracht van de raad aan het college (Toezegging ID 1732).

Het uitvoeringsplan is op 3 maart jl. besproken met de raads werkgroep Afvalbeleid en wordt op 7 april a.s. vastgesteld door het DB Avalex. Het betreft een plan voor 5 jaar op hoofdlijnen; er volgen jaarplannen met meer details.

Organisatie

Als de uitvoeringsplannen van de gemeenten door Avalex zijn vastgesteld, kan worden gestart met de uitvoering van het gezamenlijk afvalbeleid. Hiervoor is een regionale projectorganisatie opgetuigd (zie § 5 uitvoeringsplan). Lokaal is de coördinatie van het project belegd bij afdeling Stadsbeheer.

Een gezamenlijke stuurgroep van portefeuillehouders van de gemeenten treedt op als afgeleid opdrachtgever voor de uitvoering van het door de gemeenteraden vastgestelde afvalbeleid, stemt de uitvoering van het beleid af met de gemeentebesturen en het bestuur van Avalex, en kan de gemeentebesturen adviseren over de doorontwikkeling van het afvalbeleid.

De uitvoering van het afvalbeleid in Leidschendam-Voorburg valt onder de verantwoordelijkheid van de portefeuillehouder Openbare ruimte (wethouder Stemerding). De portefeuillehouder Milieu en duurzaamheid (wethouder Kist) houdt zitting in de stuurgroep die de regionale implementatie begeleidt.

De lokale afstemming op bestuurlijk en ambtelijk niveau vindt plaats via een lokale stuurgroep onder leiding van wethouder Stemerink. De raad wordt bij de implementatie betrokken via de raads werkgroep Afvalbeleid.

Communicatie

In § 3 van het uitvoeringsplan wordt uitgebreid ingegaan op de communicatie over de invoering van Omgekeerd Inzamelen. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen communicatie op algemeen-, gemeente- en wijkniveau. Op algemeen niveau wordt ingezet op gedragsverandering (zie ook hoofdstuk 6/bijlage 7 Grip op Grondstoffen). Na vaststelling van de uitvoeringsplannen start de communicatiecampagne. In de gemeente vindt het overleg met lokale partijen plaats om Omgekeerd Inzamelen zo goed mogelijk te implementeren, o.a. met verenigingen voor ouderen, minder validen, huurders en woningeigenaren. Op wijkniveau wordt met bewoners gesproken over de locatieplannen; dit is vooral van belang voor de plaatsing van ondergrondse containers. Bewoners kunnen participeren via bewonersavonden en een online platform. Wanneer er iets in een wijk verandert, ontvangen bewoners persoonlijk bericht. In de jaarplannen wordt de communicatie geconcretiseerd volgens een integrale aanpak van gemeente en Avalex. De jaarplannen worden besproken met de raads werkgroep Afvalbeleid.

Kosten

De investeringen en transitiekosten met betrekking tot de invoering van het gezamenlijk afvalbeleid worden gefinancierd door Avalex en worden verwerkt in de begroting van Avalex. De omvang van kosten en besparingen voor het gehele verzorgingsgebied zijn opgenomen in het uitvoeringsplan. De raad is hierover eerder geïnformeerd (raadsbrief 15 september 2015; 1402183/1413581). Bestuurlijk wordt momenteel een nieuwe afrekenmethode voorbereid waar Omgekeerd Inzamelen integraal deel van zal uitmaken. Naast de investeringen van Avalex verricht de gemeente ook bepaalde werkzaamheden. De hiermee samenhangende lokale uitvoeringskosten maken deel uit van alle kosten die verbonden zijn aan het invoeren van Omgekeerd Inzamelen. Daarom zullen de lokale uitvoeringskosten vanuit de afvalstoffenheffing worden gedekt. Daar staat tegenover dat het invoeren van Omgekeerd Inzamelen besparingen - vooral op de verwerkingskosten - met zich meebrengt en dat deze besparingen doorwerken in de afvalstoffenheffing.

Ten aanzien van de lokale uitvoeringskosten stelt het college voor om voor de jaren 2016 tot en met 2020 een totaal uitvoeringsbudget beschikbaar te stellen van € 980.000 en de kosten voor 2016 ad. € 100.000 te dekken uit de Egalisatiereserve afvalstoffenheffing omdat het heffingstarief voor 2016 reeds is vastgesteld. Voor de jaren 2017 tot en met 2020 stelt het college voor om de lokale uitvoeringskosten te dekken uit de afvalstoffenheffing. Het effect van de doorrekening van de lokale uitvoeringskosten op de hoogte van de afvalstoffenheffing is mede afhankelijk van het moment waarop en de mate waarin de verwachte besparingen worden gerealiseerd. Volgens het inverdienmodel zoals deze is opgenomen in het beleidsvisiedocument Grip op Grondstoffen zal vanaf de start van het invoeren van Omgekeerd Inzamelen sprake zijn van een netto positief effect op de exploitatierekening van Avalex en daarmee op de begroting van de gemeente.

Afvalstoffenverordening

De voorschriften met betrekking tot het inzamelen van huishoudelijk afval zijn opgenomen in de afvalstoffenverordening. Deze verordening wordt afgestemd op het nieuwe afvalbeleid volgens het scenario Omgekeerd Inzamelen. Een voorstel voor de vaststelling van een aangepaste afvalstoffenverordening wordt separaat aan de raad voorgelegd.

Moties

De raad heeft bij de vaststelling van het gezamenlijk afvalbeleid (raadsbesluit 1357195) een vijftal moties aangenomen. Daarnaast heeft de raad op 10 november 2015 naar aanleiding van de Programmabegroting 2016-2019 een motie met betrekking tot het afvalbeleid aangenomen. Onderstaand wordt de stand van zaken gegeven ten aanzien van de uitvoering van de moties. In het uitvoeringsplan wordt hierop nader ingegaan.

a. Nascheiding (motie 651)

- *In het DB van Avalex in te brengen dat de optie van nascheiding z.s.m. als aanvulling op de bestaande bronscheiding moet worden opgenomen in het gezamenlijke afvalbeleid;*
- *Daarbij aan te geven dat de benodigde contracten met afvalverwerkers de komende jaren hierop moeten worden afgestemd, zodat direct na de finale einddatum van het 4^e kavel een vorm van nascheiding in de nieuwe contracten moet worden opgenomen.*

Stand van zaken

Het DB van Avalex is in kennis gesteld van de wens van Leidschendam-Voorburg ten aanzien van de toepassing van nascheiding als onderdeel van het afvalbeleid. Onlangs is in het DB Avalex het voornemen uitgesproken om bij de volgende aanbesteding van de verwerking van het restafval in te zetten op een verwerkingsmethode op basis van service, kosten en milieu waarbij moderne techniek in combinatie met serviceniveau in beeld zullen komen. Nascheiding zal dan de nodige aandacht krijgen.

b. GFT (motie 647)

- *In het dienstverleningscontract met Avalex op te nemen dat bij alternerend inzamelen van afval, het GFT-afval in de zomermaanden (vanaf half juni tot en met eind augustus) wekelijks wordt opgehaald.*

Stand van zaken

Volgens offerte van Avalex komen de kosten voor de periodieke wekelijkse inzameling van GFT uit op € 84.000 per jaar. Deze kosten worden gemaakt voor de leging van minicontainers in de laagbouw (€ 5,60 per woonhuisaansluiting). De kosten worden echter verrekend in de afvalstoffenheffing van alle huishoudens (€ 2,40 per woonhuisaansluiting); bewoners die geen gebruik maken van een minicontainer betalen mee voor deze extra service in de laagbouw. Het

is twijfelachtig of alle gebruikers van minicontainers gebruik zullen maken van een wekelijkse inzameling. In de vakantieperiode zal in ieder geval weinig tot geen gebruik wordt gemaakt van deze extra service. Daarmee lopen de werkelijke kosten per woonhuisaansluiting verder op. Dit gaat ten koste van de opbrengsten van Omgekeerd Inzamelen. Gelet op het voorgaande stelt het college voor om in het eerste jaar te bezien of de tweewekelijkse inzameling van GFT tot overlastsituaties leidt en hierna te besluiten of de motie moet worden uitgevoerd.

c. Uitvoering (motie 649)

- *De invoering van Omgekeerd Inzamelen gefaseerd per wijk te organiseren, waarbij in beschouwing wordt genomen welke wijk zich het beste leent om hiermee te starten;*
- *De bewoners nadrukkelijk te betrekken bij de wijze van invoering;*
- *Na afronding van de eerste uitvoeringsfase een evaluatie aan de raad te sturen waarin onder meer de ervaring van de betrokken inwoners is opgenomen;*
- *De raad te informeren hoe de resultaten van de evaluatie in de volgende fasen kunnen worden verwerkt.*

Stand van zaken

Omgekeerd Inzamelen wordt per wijk en in overleg met de bewoners georganiseerd. Dit wordt in de jaarplannen geregeld; algemene afspraken hierover zijn opgenomen in het uitvoeringsplan. Een van de afspraken is dat de gebieden waar nu nog inzameling met restafvalzakken plaatsvindt als eerste worden opgepakt zodat de arbeidsbelasting van inzamelaars wordt verminderd en de overlast van meeuwen wordt beperkt rondom het inzamelen. Het gaat in eerste instantie om de wijk Voorburg-Midden en hierna Huygenskwartier. Vooruitlopend op de uitvoering van Omgekeerd Inzamelen zijn buurtcontainers voor plastic opengesteld voor de inzameling van de fractie PMD. Hiermee wordt een vorm van nascheiding toegepast; metalen en drankenkartons verdwijnen immers uit het restafval. Bewoners krijgen zo de gelegenheid om met de bestaande infrastructuur al PMD in te zamelen (raadsbrief 26 januari 2016; 1482663/1494849).

Ten behoeve van de plaatsing van inzamelvoorzieningen (ondergrondse/bovengrondse containers, (in) pandige) rolcontainers en clusterplaatsen voor het aanbieden van minicontainers) zijn de Inzamelcriteria inzamelvoorzieningen opgesteld. De raad wordt voorgesteld om hiermee in te stemmen.

Bij de invoering van Grip op Grondstoffen worden de effecten van de invoering gemonitord en gerapporteerd aan het bestuur van Avalex conform de P&C cyclus (kwartaalrapportages). De raad wordt hierover geïnformeerd. Jaarlijks wordt een klanttevredenheidsonderzoek onder inwoners uitgevoerd en afgezet tegen de nulmeting van 2015. De lokale uitvoering wordt gemonitord en gerapporteerd via het projectenboek.

d. Papier (motie 652)

- *Om de mogelijkheid voor kerken, scholen, scouting en/of (sport)verenigingen te behouden*

om separaat karton en papier te blijven inzamelen binnen onze gemeente ten behoeve van extra inkomsten;

- *Om deze mogelijkheid op te nemen in de overeenkomst die gemeenten zullen tekenen met Avalex, en in de dienstverleningsovereenkomst van onze gemeente met Avalex.*

Stand van zaken

In Grip op Grondstoffen is opgenomen dat de bestaande situatie met inzameling van oud papier door scholen en verenigingen wordt gehandhaafd. In de dienstverleningsovereenkomst zal dit worden bevestigd. De dienstverleningsovereenkomst 2016 is nog niet afgesloten; Avalex werkt aan een model-DVO voor alle gemeenten.

e. Afvalstoffenheffing (motie 646)

- *Uiterlijk per 1 januari 2017 een voor de inwoners substantiële verlaging in de afvalstoffenheffing door te voeren, bijvoorbeeld ter hoogte van € 20-25 per huisaansluiting;*
- *De dekking hiervoor te vinden in de afgenomen kosten voor inzameling van het restafval;*
- *Bij aanvang van Omgekeerd Inzamelen richting onze inwoners aan te geven dat een volgende verlaging van de afvalstoffenheffing wordt overwogen zodra een scheidingspercentage van 50 is gerealiseerd in onze gemeente.*

Stand van zaken

De voorgestelde verlaging van de afvalstoffenheffing wordt betrokken bij de vaststelling van de tarieven en belastingverordeningen 2017 (november 2016).

f. Financiële effecten (motie 659)

- *De raad inzicht te geven in de risico's die het niet behalen van de financiële doelstellingen van het project Omgekeerd Inzamelen zou hebben op de financiële positie van Avalex.*

Stand van zaken

In de risicoanalyse Grip op Grondstoffen is uitgebreid ingegaan op de risico's; de risico's zijn gekwantificeerd tot € 816.400 en het verwachte financiële rendement van Omgekeerd Inzamelen in 2020 is circa € 5.709.000. Naar aanleiding van de risicoanalyse heeft de Auditcommissie Avalex aanbevelingen gedaan die worden betrokken bij de monitoring en rapportage opdat tijdig bijsturing mogelijk is. Vastgesteld is dat eventuele tegenvallende resultaten kunnen worden opgevangen binnen de huidige positieve resultaten. In § 8 van het uitvoeringsplan zijn de onderkende risico's en bijbehorende beheersmaatregelen opgenomen.

Voorstel

1. Kennis nemen van de stand van zaken ten aanzien van de voorbereiding van de uitvoering van het afvalbeleid conform het raadsbesluit dd. 13 december 2015.
2. In het eerste jaar bezien of de tweewekelijkse inzameling van GFT in de zomerperiode tot

overlastsituaties leidt en hierna besluiten of de motie met betrekking tot de wekelijkse inzameling moet worden uitgevoerd.

3. Instemmen met de Inzamelcriteria inzamelmiddelen.

4. Een lokaal uitvoeringsbudget van in totaal € 980.000 beschikbaar stellen en deze voor 2016 voor een bedrag van € 100.000 dekken uit de Egalisatiereserve afvalstoffenheffing en voor de jaren 2017 tot en met 2020 voor jaarlijks een bedrag van € 220.000 dekken uit de afvalstoffenheffing.

5. De begrotingwijziging vaststellen.

burgemeester en wethouders van Leidschendam-Voorburg,

B.J.D. Huykman
secretaris

drs. J.W. van der Sluijs
burgemeester

Bijlage(n) bestemd voor de raad:

Registratiekenmerk:	Onderwerp:
1523517	Uitvoeringsplan Omgekeerd Inzamelen Leidschendam-Voorburg
1523837	Inzamelcriteria inzamelmiddelen Leidschendam-Voorburg
1523498	Raming lokale uitvoeringskosten
1523858	Concept begrotingswijziging nr.13 uitvoering Omgekeerd Inzamelen

RAMING INVOERINGSKOSTEN OMGEKEERD INZAMELEN

De lokale uitvoeringskosten die voor rekening van de gemeente komen om in de periode 2016-2020 het nieuwe inzamelen in te voeren worden hieronder geraamd en toegelicht.

Het gaat om drie onderdelen: leveringen, de tijdsbesteding van de gemeente en een post onvoorzien.

Leveringen

	Leveringen	2016-2020
1	<i>Extra verleggingen en proefsleuven</i>	€ 120.000
2	<i>Inpassing openbare ruimte</i>	€ 80.000
3	<i>Gemeentelijke communicatiebrieven</i>	€ 110.000
4	<i>Archeologie (stelpost)</i>	€ 10.000
5	<i>Communicatiemiddelen algemeen (stelpost)</i>	€ 50.000
	TOTAAL leveringen	€ 370.000

Ad. 1.

Dit betreft de geschatte kosten voor onderzoek en verleggen van Kabels en Leidingen. Deze zijn geraamd op basis van ervaringen in het project 'Oracs' waarin reeds containers geplaatst zijn voor de hoogbouw in grote delen van de gemeente.

Ad. 2.

Dit gaat om kosten voor het aanpassen van bestrating, verwijderen van groen, kappen en herplanten bomen etc. De afspraak is dat Avalex de plaatsingskosten en de werkzaamheden in de directe omgeving van de container meeneemt maar als aanpassingen nodig zijn aan de rest van de openbare ruimte dan direct rond de container dan zijn deze kosten voor de gemeente.

Ad. 3.

Communicatie over de inzameling en het nieuwe systeem ligt bij Avalex. De gemeente communiceert naar de inwoners over de procedure en de besluitvorming rondom het plaatsen van ondergrondse afvalcontainers. Uitgangspunt is dat per aansluiting ca. 3 brieven nodig zijn gedurende het project.

Ad. 4.

In sommige gebieden kan een archeologisch onderzoek nodig zijn of archeologische begeleiding bij de graafwerkzaamheden in verband met bodemvondsten. Dit speelt bijvoorbeeld in Oud-Voorburg.

Ad. 5.

Communicatiemiddelen zijn opgenomen op basis van de verwachting dat er regelmatig een ruimte nodig is voor de bewonersbijeenkomsten en omdat er voor wijken of buurten gericht gecommuniceerd moet worden naast de standaard communicatiemiddelen

Datum 23 februari 2016

Pagina 2/2

Tijdsbesteding gedurende 5 jaar

	Leveringen	2016-2020 ¹
1	Projectleiding	€ 335.000
2	Communicatie	€ 70.000
3	Handhaving	€ 115.000
	TOTAAL leveringen	520.000

Ad. 1

Dit betreft de rol van de interne projectleider of 'gemeentelijke coördinator' zoals die in het Uitvoeringsplan is verwoord voor de gehele periode. Dit betreft gemiddeld ca. 2 dagen per week inzet.

Ad. 2.

De inzet voor communicatie is geraamd op ca. 20 dagen per jaar op basis van de verwachting dat zij Avalex ondersteunen bij de campagne en dat zij zorg dragen voor een deel van de gemeentelijke communicatie rondom het aanwijzen van locaties voor inzamelmiddelen. Daarnaast komen zij in beeld op het moment dat er problemen zijn.

Ad. 3.

Handhaving is nodig zodat mensen die bewust de regels overtreden hun gedrag veranderen. Dit is het sluitstuk van de hele communicatiecampagne en wordt spaarzaam ingezet. De geraamde inzet is beperkt tot ongeveer 32 dagen per jaar

Post onvoorzien

	Onvoorzien	2016-2020
1.	10% van 890.000	€ 89.000

Er zullen in een project dat 5 jaar duurt zaken spelen die niet voorzien zijn. Het opnemen van een post onvoorzien biedt de mogelijkheid enige flexibiliteit te hebben om kansen te kunnen benutten en tegenvallers te kunnen oplossen.

Totaal benodigd bedrag uitvoeringskosten

Het totale bedrag dat nodig is om dit project in de gemeente te kunnen uitvoeren is € 979.000,- over de vijf jaren dat het project loopt. Dit komt neer op €195.800 per jaar tussen 2016-2020.

¹ Tarieven op basis van interne gemeentelijke dagtarieven, prijspeil 2015.

Uitvoeringsplan

Grip op Grondstoffen

Omgekeerd
Inzamelen
in Leidschendam-
voorburg

Inhoud

Inhoud	1
1. Inleiding	2
1.1. Omgekeerd Inzamelen.....	3
2. Fasering	5
2.1. Opstartfase	5
2.2. Quick Winfase	6
2.3 De Uitrolfase	7
2.3.1 Startwijken.....	9
2.3.2 Mindervaliden	9
2.4 De Nazorgfase	10
2.5 Jaarplannen	10
3. Communicatie	12
4. Voorbeeldwijk	15
5. Organisatie	18
6. Monitoring en rapportage	20
7. Financiën	21
8. Risicoanalyse	23

1. Inleiding

In 2014 is door Avalex en haar deelnemende gemeenten in gezamenlijkheid een beleidsstudie uitgevoerd die heeft geleid tot het afvalbeleidsplan 'Grip op Grondstoffen'. Begin 2015 is door de Stuurgroep Afvalbeleid, bestaande uit de portefeuillehouders afvalbeleid uit de zes gemeenten, een voorkeur uitgesproken voor de invoering van het Omgekeerd Inzamelen in het gehele Avalex-verzorgingsgebied, waarbij de dienstverlening gestroomlijnd en geoptimaliseerd wordt, ondersteund met gedragsveranderende communicatie.

Op 13 oktober 2015 besloot de gemeenteraad Leidschendam Voorburg bij raadsbesluit 1357195:

1. Te kiezen voor de uitwerking van Omgekeerd Inzamelen
2. Avalex de opdracht te geven:
 - a. de projectorganisatie en uitrol op zich te nemen en dit in gezamenlijkheid met haar gemeenten uit te voeren;
 - b. Het nieuwe beleid uit te voeren tegen maximaal gelijkblijvende kosten, gelijkwaardige service en te streven naar 75% hergebruik;
 - c. te zorgen voor een rapportage en monitoring over de uitvoering en de kaders, parallel aan de P&C- cyclus.
3. Het college op te dragen:
 - a. Een uitvoeringsplan op te stellen;
 - b. Een inventarisatie van de risico's en mitigerende maatregelen te vervaardigen;
 - c. Nadere informatie te verstrekken over de projectorganisatie van Avalex en gemeente;
 - d. De raad zo spoedig mogelijk over de risico's, de uitvoeringsplanning en organisatie te rapporteren.

Het voorliggend uitvoeringsplan beschrijft de wijze van invoering van Omgekeerd Inzamelen in de gemeente Leidschendam-Voorburg. In dit uitvoeringplan wordt het volgende gepresenteerd;

- de fasering over de verschillende jaren om het Omgekeerd Inzamelen geleidelijk per wijk te realiseren;
- de communicatie aanpak;
- de projectorganisatie, met daarin de verschillende rollen en verantwoordelijkheden van medewerkers binnen Avalex alsmede binnen de gemeente;
- een financiële onderbouwing van het project;
- de rapportage en monitoring;
- een risicoanalyse en mitigerende maatregelen.

Het uitvoeringsplan beschrijft het kader waarbinnen de werkzaamheden zullen plaatsvinden. Jaarlijks zullen jaarplannen worden opgesteld met daarin een gedetailleerde planning van de activiteiten die in dat jaar op wijk- en straatniveau zullen plaats vinden.

Bij de besluitvorming is tevens een motie aangenomen over het gebruik van nascheiding. Deze motie gaat over de verwerkingsmethode en zal in dit uitvoeringsplan niet worden behandeld.

1.1. Omgekeerd Inzamelen

‘Omgekeerd Inzamelen’ betekent op een omgekeerde wijze invulling geven aan de traditionele inzameling. Bij de traditionele inzameling wordt standaard restafval en GFT opgehaald. Bij Omgekeerd Inzamelen ligt de focus op de inzameling van grondstoffen. Van afval naar grondstof dus! De naam Omgekeerd Inzamelen is bedacht door afvalinzamelaar Rova. De naam heeft vaak veel uitleg nodig. Vandaar dat we inwoners op korte termijn gaan betrekken bij een goede benaming van het nieuwe inzamelconcept.

Het beleid vullen we per bebouwingstype op een andere manier in. Hieronder volgt per bebouwingstype een afbeelding en korte toelichting.

Figuur 1a - Grondgebonden woningen (laagbouw):

Laagbouwwoningen met een tuin hebben drie containers ter beschikking: GFT, oud papier en karton (OPK) en Plastic, Metaal en Drinkpakken (PMD). Het restafval wordt weggebracht naar ondergrondse containers in de wijk. Als uitgangspunt hanteren we een inzameldichtheid van 1 container op 100 woonhuisaansluitingen. Nu is dit gemiddeld 1 op 35. Daarnaast kijken we ook naar logische locaties voor containers. Het aantal containers voor glas en textiel wordt geïntensiveerd ten opzichte van de huidige situatie.

Figuur 1b - Niet grondgebonden woningen (hoogbouw):

Woningen die niet beschikken over een tuin zijn aangewezen op verzamelcontainers. Dit kunnen ondergrondse containers of rolcontainers (vierwiel) zijn. Ondergrondse containers hebben de voorkeur. Echter, daar waar ondergrondse containers niet op korte termijn mogelijk zijn, maar waar wel capaciteit gewenst is, is het gebruik van rolcontainers een optie.

Figuur 1c - Grondgebonden woningen in het buitengebied:

Woningen buiten de bebouwde kom komen in aanmerking voor een extra minicontainer aan huis. Denk aan boerderijen. Zij hoeven hun restafval container niet te gebruiken als PMD-container. Ze behouden hun restafval container en krijgen er een PMD container bij! Het zou voor deze inwoners anders te lastig worden, gezien de verre loopafstanden, om het restafval weg te brengen.

2. Fasering

Het implementeren van Omgekeerd Inzamelen is een omvangrijk project voor zowel Avalex als haar gemeenten. De noodzaak om dit project op een gestructureerde wijze aan te pakken is groot. Alle betrokkenen – zowel intern als extern – moeten vroegtijdig op de hoogte zijn van hun verantwoordelijkheden en van de activiteiten die plaatsvinden.

Cruciaal hierbij is het besef dat de inwoners in het Avalex-verzorgingsgebied centraal staan. Immers, zij zijn het om wie het uiteindelijk allemaal draait in het slagen van dit project. Om die reden wordt naast de optimalisatie van de dienstverlening uitvoerig ingegaan op gedragsveranderende communicatie. Educatie en voorlichting spelen naast de faciliteiten een grote rol.

In de stapsgewijze invoering van Omgekeerd Inzamelen onderscheiden wij vier fases: de opstartfase, de quick winfase, de uitrolfase en de nazorgfase. De fasering is van toepassing op bestaande bebouwing. Bij renovatie- en nieuwbouwplannen is de gemeente er verantwoordelijk voor dat deze conform de systematiek van het Omgekeerd Inzamelen worden ingericht. De verschillende fases in het stappenplan worden in de volgende paragrafen uitgebreid beschreven.

2.1. Opstartfase

In deze fase wordt het Uitvoeringsplan ter goedkeuring aan de gemeente aangeboden. Avalex start met bewustwordingscampagnes in het gehele verzorgingsgebied.

Parallel loopt de aanpassing van de afvalstoffenverordening. Afspraken worden vastgelegd ten aanzien van de inspraakprocedures voor het aanwijzen van de aanbiedlocaties. Denk hierbij aan locaties voor ondergrondse containers en/of clusterplaatsen voor minicontainers.

Daarnaast worden in deze fase belangenverenigingen voor ouderen en mindervaliden benaderd en betrokken bij de invoering van Omgekeerd Inzamelen. Dit om eventuele onvoorziene consequenties en problemen vroegtijdig te signaleren en op te lossen indien dit noodzakelijk is.

Ook treffen we de voorbereiding voor een goede monitoring en rapportage tijdens de uitvoering van het project. De 0-meting wordt voorbereid, zoals een klanttevredenheidsonderzoek en sorteeranalyses. Hierdoor zijn we gedurende het project in staat de voortgang te monitoren en bij te sturen waar nodig.

2.2. Quick Winfase

Deze fase is de quick winfase genoemd omdat deze operationeel gezien betrekkelijk eenvoudig door te voeren zijn. Dit komt doordat er relatief weinig aanpassingen nodig zijn in de openbare ruimten. Wel kan het voor inwoners een grote verandering betekenen. Vandaar dat bij deze wijzigingen de communicatie naar inwoners een belangrijke rol heeft. Activiteiten die in de quick winfase worden doorgevoerd, zijn:

- De algehele invoering van een minicontainer voor papier bij de laagbouw zodat meer service geleverd wordt op deze fractie met als doel minder restafval;
- De zakkeninzameling in Voorburg-Midden komt te vervallen. Daar plaatsen we ondergrondse containers voor. Hierdoor wordt de inzameling efficiënter en beogen we de huidige overlast van gescheurde zakken te beperken.
- Het ophalen van plastic, metaal en drinkpakken (PMD) aan huis in de buitengebieden.
- Aanpassen van de ophaalfrequentie van GFT en restafval, van wekelijks naar tweewekelijks. De bestaande capaciteit van de minicontainer bij bewoners is daarvoor nu al voldoende; dit wordt nog beter met de extra mogelijkheden voor papier- en PMD inzameling. Onlangs is de PMD inzameling op de locaties waar plastic werd ingezameld van start gegaan.

Hieronder wordt kort de wijziging m.b.t. de ophaalfrequentie en de inzameling van papier toegelicht.

Aanpassing ophaalfrequentie GFT en restafval

In Leidschendam-Voorburg en Wassenaar wordt nog wekelijks GFT en restafval opgehaald. Deze frequentie wordt aangepast naar twee wekelijks.

Huishoudens krijgen de gelegenheid om hun 140 liter minicontainers om te ruilen voor een grotere, 240 liter containers. Ook bestaat de mogelijkheid om een tweede groene container voor GFT aan te vragen.

Avalex maakt een offerte en op basis daarvan kan de gemeente besluiten om in de zomermaanden (vanaf half juni tot en met eind augustus) de service van het ophalen van GFT wel/niet te verhogen naar wekelijks.

In Rijswijk heeft Avalex ervaring met deze dienstverlening.

In Leidschendam-Voorburg is in 2015 ruim 3.900 ton GFT ingezameld. Het GFT wordt voornamelijk bij de laagbouw ingezameld (14.000 woningen). Per jaar produceert een huishouden ongeveer 280 kg GFT-afval. Het soortelijke gewicht van GFT is sterk afhankelijk van het percentage groente en fruit afval in het GFT, omdat deze fractie meer water bevat dan tuinafval. De variatie van het soortelijke gewicht van GFT-afval is tussen 300 en 600 kg/m³. Dat betekent dat per woning gemiddeld tussen de 9 en 18 liter GFT per week wordt ingezameld. De huishoudens in de laagbouw kunnen over een 240 liter GFT minicontainer beschikken. Dit zou gemiddeld ruim voldoende moeten zijn om het GFT in Leidschendam-Voorburg een keer per twee weken in te zamelen, ook bij een toenemende scheiding en aanzienlijke (seizoen) variatie in het tuin fractie aanbod.

Inzameling OPK

In de gemeente Leidschendam-Voorburg is een groot deel van de huishoudens in de laagbouw reeds voorzien van een minicontainer voor oud papier en karton. Huishoudens die nog geen gebruik maken van deze service krijgen een blauwe minicontainer. De mogelijkheid bestaat om de minicontainer na

een proefperiode van zes maanden weer op te laten halen door Avalex. Deze periode is bewust gekozen; inwoners worden in de gelegenheid gesteld te wennen aan een minicontainer voor papier in de wetenschap dat zij deze ook terug kunnen geven. Ervaring in andere gemeenten leert dat inwoners na een gewenningsperiode vrijwel altijd de minicontainer willen behouden en dit als een verhoogde service ervaren. Huishoudens krijgen de keus voor een 140 liter of 240 liter minicontainer.

Resultaat van fase 2

De resultaten die bereikt zijn na implementatie van deze fase zijn:

- dat alle huishoudens in de **laagbouw** voorzien zijn van een blauwe minicontainer voor papier en karton. De blauwe minicontainers worden eens per vier weken geleegd.
- dat bij alle huishoudens van de **laagbouw** het GFT en restafval eens in de twee weken wordt ingezameld. In de zomerperiode kan op besluit van de gemeente de ophaalfrequentie worden verhoogd naar wekelijks.
- de bewoners van Voorburg-Midden kunnen gebruik maken van ondergrondse containers.
- bewoners van **buitengebieden** zijn voorzien van een extra minicontainer voor PMD. Deze container zal eens per twee weken worden geleegd door Avalex.

2.3 De Uitrolfase

In deze fase worden de grote dingen aangepakt. De milieuparken in de wijken worden aangepast volgens de afgesproken norm. Ondergrondse containers voor restafval worden geplaatst zodat inwoners van laagbouw hun restafval kunnen wegbrengen. Inwoners krijgen PMD stickers voor hun restafval container: PMD zal aan huis worden opgehaald. Hoogbouw wordt ingericht volgens het principe van Omgekeerd Inzamelen. Ook blijven we door middel van bewustwordingscampagnes en communicatie op wijk- en huis niveau intensief communiceren over de wijzigingen. Hieronder worden alle wijzigingen kort toegelicht.

Milieuparken

In een aantal wijken staan reeds milieuparken, waar inwoners glas en textiel kunnen brengen. Het aantal voorzieningen op de milieuparken worden per wijk getoetst aan de afgesproken norm per grondstofsoort. De volgende normen worden gehanteerd:

- 1 container voor glas op 500 huishoudens
- 1 textiel container op 900 huishoudens

Ondergrondse voorzieningen zullen per wijk vooral worden aangepast. Daarnaast wordt bekeken of de locaties van deze milieuparken geschikt zijn voor uitbreiding van ondergrondse containers voor restafval, GFT, PMD en papier voor inwoners in hoogbouw in de directe omgeving.

Ondergrondse containers restafval

Voor het wegbrengen van restafval voor inwoners van laagbouw worden containers geplaatst. Per wijk wordt conform de norm een inrichtingsvoorstel gemaakt (1 restafval container op 100 huishoudens). Dit voorstel zal voldoen aan de vastgestelde inrichtingscriteria voor locatiekeuze ondergrondse containers en wordt in de projectgroep getoetst met betrekking tot de zachte criteria en noodzakelijke aanpassingen in de openbare ruimte. De inrichtingscriteria inzamelvoorzieningen worden door het college vastgesteld.

In Leidschendam-Voorburg is in 2015 ongeveer 18.500 ton restafval ingezameld bij ruim 36.000 huishoudens. Per jaar produceert een huishouden ruim 500 kg restafval. Uitgaande van het soortelijke gewicht van restafval van 150 kg/m³ betekent dat een huishouden in Leidschendam-Voorburg per week gemiddeld ongeveer 66 liter restafval produceert. Dat zijn gemiddeld twee niet volledig gevulde restafvalzakken. Het doel van de invoering van Omgekeerd Inzamelen is dat een inwoner door het beter scheiden maximaal 100 kg restafval per jaar overhoudt. Dat is ongeveer 200 kg per huishouden per jaar en dat is omgerekend gemiddeld ongeveer 26 liter per huishouden per week. Dit betekent dat een huishouden straks gemiddeld maximaal één afvalzak van 60 liter aan restafval per twee weken hoeft weg te brengen naar een ondergrondse restafvalcontainer.

PMD aan huis

Nadat per wijk de laagbouw is voorzien van ondergrondse restafvalcontainers krijgen de grijze minicontainers een sticker met de aanduiding PMD. De huishoudens worden geïnformeerd met een aparte mailing met meer informatie over de wijziging en ontvangen een toegangspas voor de ondergrondse restafvalcontainer in hun buurt. Hierna wordt de tweewekelijks inzameling van PMD gestart.

Afvalscheiding in de hoogbouw

Uitgangspunt in de beleidsvisie Grip op Grondstoffen is dat ook hoogbouwlocaties beter gefaciliteerd dienen te worden voor wat betreft scheidingsmogelijkheden van grondstoffen. Daarnaast is onderkend dat hoogbouw en centrumgebieden door hun complexiteit speciale aandacht verdienen.

In dat kader doet Avalex namens de zes gemeenten mee aan het landelijk project "Afvalscheiding in de Hoogbouw". In het Avalex-gebied zal een aantal wijken hieraan meedoen. Dit wetenschappelijk onderzoek onderzoekt welke factoren succes bepalend zijn voor afvalscheiding in de hoogbouw. Verwacht wordt dat dit onderzoek eind 2017 wordt afgerond.

Voor wat betreft centrumgebieden wordt in 2016 een project in de binnenstad van de gemeente Delft uitgevoerd. Samen met inwoners, de gemeente, Avalex en studenten van de TU Delft wordt onderzocht op welke wijze afvalscheiding in logistiek complexe gebieden bevorderd kan worden. Afhankelijk van de uitkomsten zullen de inzichten opgedaan in dit onderzoek worden meegenomen in de verdere implementatie bij hoogbouwlocaties en centrumgebieden.

De gestapelde bouw in Voorburg-Midden/Oud waar nu nog huisvuil door middel van zakken inzameling plaatsvindt, wordt zoals reeds gepland overgegaan tot ondergrondse containers om de overlast zo veel mogelijk tegen te gaan. Hierbij wordt rekening gehouden met meer containers voor grondstoffeninzameling zoals ook het uitgangspunt is in Grip op Grondstoffen.

2.3.1 Startwijken

Avalex begint bij de uitvoerfase en de invoering van Omgekeerd Inzamelen met een aantal startwijken binnen haar verzorgingsgebied. Deze startwijken worden gekozen op basis van bebouwingstype en infrastructuur. De opgedane ervaringen worden gemonitord en gerapporteerd en toegepast in vervolgwijken.

De realisatie van de extra ondergrondse inzamelvoorzieningen voor de milieuparken en voor de restafvalcontainers bij de laagbouw wordt gespreid over ruim twee jaar, enerzijds om de noodzakelijke investeringen te spreiden en anderzijds om de aanpassingen van het Omgekeerd Inzamelen gelijkmatig te verdelen over de Avalex-gemeenten.

Bij planvorming en locatiebepaling van ondergrondse containers worden inwoners betrokken, niet alleen door middel van bewonersbijeenkomsten, maar ook met behulp van digitale bewoners platforms. Van belang is dat niet alleen een goede procedure wordt gelopen voor het plaatsen van ondergrondse containers, maar dat ook breed draagvlak ontstaat bij de bewoners voor het nieuwe afvalbeleid.

2.3.2 Mindervaliden

Bij de invoering van Omgekeerd Inzamelen wordt rekening gehouden met mindervaliden door de invoering van een zogenaamde “vangnetregeling”. Inwoners die voldoen aan de door de gemeente vast te stellen criteria komen in aanmerking voor het ophalen van restafval aan huis. Deze ‘aan huis’ service is bedoeld voor huishoudens waarvan de bewoners onmogelijk de grondstoffen en het afval naar hun inzamelvoorzieningen kunnen brengen. De wijze waarop deze bewoners hiervoor in aanmerking komen, wordt met de gemeente afgesproken.

In sommige gemeenten bestaat bijvoorbeeld deze ‘aan huis-service’ voor de **laagbouw** uit het buiten en binnen zetten van de minicontainers op de ophaaldag en het wegbrengen van het restafval naar de dichtstbijzijnde inzamelvoorziening. Voor de **hoogbouw** bestaat de ‘aan huis-service’ uit het wegbrengen van de verschillende afvalsoorten naar de dichtstbijzijnde inzamelvoorzieningen.

Resultaat fase 3

Het resultaat van deze fase is dat Avalex en gemeente in samenwerking het Omgekeerd Inzamelen bij

alle huishoudens hebben geïntroduceerd en gerealiseerd. De projectgroep rapporteert over de voortgang en zal rapporteren over de ontwikkelingen van de hoeveelheden extra ingezamelde grondstoffen en de verminderde hoeveelheden restafval. Deze informatie wordt ook gedeeld met inwoners. Aangezien inwoners zo zelf kunnen zien dat hun acties zorgen voor een beter milieu!

2.4 De Nazorgfase

Dit is de laatste fase maar net zo belangrijk. In de nazorgfase worden per wijk de verschillende inzamelsystemen die conform het Omgekeerd Inzamelen zijn ingericht, geëvalueerd. In de evaluatie wordt gekeken of de doelstelling per wijk is gehaald en waar er nog verbeterpunten zijn. Vervolgens wordt vastgesteld welke verbeterpunten binnen dit project uitgevoerd gaan worden en welke worden uitgevoerd nadat het project is afgerond. Nadrukkelijk wordt de evaluatie ook gebruikt om te 'leren', zodat de aanpassingen in de andere wijken en in andere gemeenten (nog) beter kunnen verlopen.

Het stappenplan is schematisch weergegeven op de volgende pagina.

2.5 Jaarplannen

In overleg met de gemeenten maakt Avalex naast dit uitvoeringsplan gebaseerd op een periode van vijf jaar, jaarlijkse gedetailleerde jaarplannen. In het jaarplan staan de volgende activiteiten beschreven:

- de uit te voeren activiteiten (per wijk/buurt wordt een kaart gepresenteerd met alle inzamelvoorzieningen);
- de volgorde waarin de activiteiten zullen plaats vinden;
- de gevraagde inzet van betrokkenen in tijd;
- een plan van invoering en daarbij behorende tijdsplanning;
- een communicatieplan.

Figuur 1. Stappenplan Uitvoering GoG Gemeente Leidschendam-Voorburg

			160308																						
			2016				2017				2019				2020				2021						
No	Fase	Stap	jaar	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4		
1	Opstart	a	Kick-off en uitrol van communicatie campagne t.a.v. project																						
		b	Aanpassen Afvalstoffenverordening																						
		1	Voorstel aanpassingen																						
		2	Bepalen van ingangsdatum																						
		3	Inspraakprocedure																						
2	Quick Win	c	Vaststelling verordening																						
			Vaststelling Uitvoeringsplan																						
		a	Inzameling Papier H.a.h																						
		1	Versturen van informatiebrief naar betreffende huishoudens																						
		2	Registeren van minicontainer m.b.v. chip																						
		3	Uitdelen van minicontainers																						
		4	Eventueel volumewisseling 140 naar 240l																						
		5	Aanpassen inzamelroutes (en dagen?)																						
		6	Communicatie naar huishoudens																						
		7	Start inzameling papier																						
3	Uitrol	b	Aanpassen inzamelfrequentie GFT																						
		1	Inzamelroute en dag vaststellen																						
		2	Communiceren naar huishoudens																						
		3	Omwisseling van 140l naar 240l																						
		4	Start met de twee wekelijkse inzameling GFT																						
		c	Inzameling PMD buitengebieden																						
		1	Vaststelling buitengebieden (postcodes?)																						
		2	Inzamelroute, frequentie en dag vaststellen																						
		3	Communiceren naar huishoudens																						
		4	Uitdelen van PMD containers (kleur en volume?)																						
4	Nazorg	5	Start inzameling																						
		d	Afvalzakken bij gestapelde bouw in Voorburg-Midden omvormen naar inzamelvoorzieningen																						
		1	Bepalen van aantal locaties inzamelvoorzieningen																						
		2	Voorstellen van locaties vervaardigen																						
		3	Met Klic meldingen locatie realisatie inschatting																						
		4	Voorstellen maken voor nieuwe locaties																						
		5	Informatie brief naar de betreffende huishoudens																						
		6	Locaties vastleggen d.m.v. inspraakprocedure																						
		7	Locaties inrichten																						
		8	Locaties in gebruiknemen voor inzameling Avalex																						
3	Uitrol	9	Communicatie en toegangspassen naar huishoudens																						
		10	Start restafval inzameling bij delen van de gestapeldebouw																						
		a	Milieuparken																						
		1	Evaluatie bestaande locaties																						
		2	Bepalen van aantal nieuwe locaties per wijk																						
		3	Voorstellen van nieuwe locaties per wijk																						
		4	Met Klic meldingen locatie realisatie inschatting																						
		5	Voorstellen per wijk maken voor nieuwe locaties																						
		6	Communicatie: Informatiebrief met voorstel naar de betreffende huishoudens																						
		7	Locaties vastleggen per wijk d.m.v. uitgebreid inspraakprocedure																						
3	Uitrol	8	Locaties per wijk inrichten																						
		9	Locatie per wijk/buurt in gebruiknemen voor inzameling Avalex																						
		10	Communicatie naar huishoudens per wijk/buurt over in gebruikname																						
		b	Restafval ondergrondse containers bij laagbouw																						
		1	Bepalen van aantal nieuwe locaties																						
		2	Voorstellen van nieuwe locaties																						
		3	Met Klic meldingen locatie realisatie inschatting																						
		4	Voorstellen maken voor nieuwe locaties																						
		5	Communicatie: Informatiebrief naar de betreffende huishoudens																						
		6	Locaties vastleggen d.m.v. uitgebreid inspraakprocedure																						
3	Uitrol	7	Locaties inrichten																						
		8	Locaties in gebruiknemen voor inzameling Avalex																						
		9	Communicatie over ingebruikname en de toegangspassen naar huishoudens																						
		c	Ombouw restafval mini naar PMD																						
		1	Kleur dekfel (en eventueel volume) aanpassen																						
		2	Inzamelroute, frequentie en dag vaststellen																						
		3	Communicatie met huishoudens over in gebruikname																						
		4	Start inzameling PMD																						
		d	Afvalinzameling hoogbouw (maatwerk)																						
		1	Vaststellen verschillende inzamelopties																						
2	Communicatie naar VVE's en/of Woningbouwverenigingen met uitleg en uitnodiging gesprek																								
3	Het doen van de gesprekken met VVE's, en/of Woningbouwverenigingen																								
4	Afspraken vastleggen																								
5	Inventarisatie verschillende inzamelopties voor uitvoering																								
6	Uitvoering van de afspraken																								
7	Communicatie met huishoudens over in gebruikname																								
3	Uitrol	e	Optimalisering inzameling en genereren stuurinformatie																						
		1	Koppeling inzamelmiddelen (clusterplaatsen, locatie o.g., minicontainers) met huishoudens vervolmaken																						
		2	Organiseren van de 'aanhuis' service																						
		3	Inzamelroutes ogc optimaliseren door bijvoorbeeld over gemeentegrenzen in te zamelen																						
		4	Gewichten inzamelvoertuigen verdelen over aangeboden minicontainers																						
5	Inzamelroutes mini-inzameling optimaliseren door bijvoorbeeld over gemeentegrenzen in te zamelen																								

3. Communicatie

Bij de invoering van de Omgekeerd Inzamelen is communicatie essentieel. Het moet duidelijk zijn voor inwoners waarom er is gekozen voor een andere manier van verzamelen en wat er van inwoners wanneer verwacht wordt. Inwoners worden daarom op allerlei manieren geïnformeerd, betrokken en gemotiveerd om mee te doen. Aan de invoering van Grip op Grondstoffen ligt een communicatiestrategie ten grondslag die zich richt op drie niveaus:

- **Algemeen niveau - gericht op voorlichting, bewustwording en betrokkenheid**

De brede communicatiestrategie in alle gemeenten is gericht op het bereiken van een gedragsverandering bij inwoners: van afval naar grondstof. Om bewustwording en betrokkenheid te creëren lanceren we viermaal per jaar voorlichtingscampagnes in elke gemeente die bij Avalex is aangesloten. Bij de campagnes maken we gebruik van belangrijke principes uit de gedragswetenschap die zorgen voor betrokkenheid, besef van eigen verantwoordelijkheid, het inzien van nut en noodzaak van afvalscheiding en preventie.

Middelen die tijdens deze campagnes worden ingezet zijn bijvoorbeeld: social media, website, buitenreclame, lokale evenementen en lokale media. De campagnes zijn een soort kapstok voor de communicatie op gemeenteniveau.

- **Gemeenteniveau - gericht op informeren en betrekken bij het proces**

De implementatie van Omgekeerd Inzamelen gebeurt in alle gemeenten gelijktijdig, maar gefaseerd. In elke gemeente liggen de accenten voor invoering anders en wordt Omgekeerd Inzamelen op eigen wijze ingevoerd. In de opstartfase wordt in gesprek gegaan met ouderenverenigingen en verenigingen van minder validen om Omgekeerd Inzamelen zo goed mogelijk te implementeren. In de jaarplannen wordt verder nader geconcretiseerd hoe, op welk moment en welke inwoners gemeente worden geïnformeerd over de planning en de verschillende stappen in de implementatie van het Omgekeerd Inzamelen.

- **Wijkniveau - gericht op informeren en betrekken bij de implementatie**

Het concept Omgekeerd Inzamelen wordt wijk voor wijk uitgerold. Per wijk worden locatieplannen opgesteld waarbij inwoners worden betrokken en geïnformeerd. Dit is met name voor de plaatsing van ondergrondse containers van belang. Bewoners kunnen participeren via bewonersavonden en een online platform. Hier wordt met bewoners in gesprek gegaan. Wanneer er iets in een wijk verandert, ontvangen bewoners persoonlijk bericht.

Educatie

Educatie is een belangrijk onderdeel van de communicatie-uitrol. Door kinderen te leren over afvalscheiding en het voorkomen van afval, zullen zij ook hun omgeving beïnvloeden en stimuleren in het juiste gedrag. Jong geleerd is oud gedaan. Het bereik van voorlichting op scholen is groot. Vanaf 2016 is er een educatieprogramma beschikbaar waar alle scholen in het Avalex gebied aan kunnen deelnemen.

Communicatie versus handhaving

Communicatie richt zich op het creëren van betrokkenheid, besef van eigen verantwoordelijkheid en het inzien van nut en noodzaak van afvalscheiding en preventie. Handhaving zetten we alleen in om excessen te voorkomen. Onderstaand schema illustreert onze werkwijze:

Stap 1 – Communicatie & voorzieningen

Er wordt voor gezorgd dat inwoners gefaciliteerd worden in het scheiden van afval. Dat betekent dat de juiste voorzieningen hiervoor in voldoende mate aanwezig zijn en tijdig worden geëeegd. Daarnaast wordt de communicatie-aanpak uitgerold zoals aan het begin van deze paragraaf is beschreven.

Stap 2 – Monitoring & toezicht

Avalex en de gemeente maken zoveel mogelijk gebruik van bestaande lokale structuren, mensen die al betrokken zijn en de wijk een buurt goed kennen. Zij worden betrokken in hun ambassadeursfuncties. Maar ook chauffeurs en beladers van Avalex, controleurs openbare ruimte zijn de oren en ogen van de stad. Naar voorbeeld van Delft, Arnhem en ROVA wordt een plan opgesteld voor de inzet van afvalcoaches. Door één op één contact met inwoners kunnen zij een belangrijke voorlichtende rol op zich nemen en voor meer sociale cohesie in de wijk zorgen.

Stap 3 – Bijsturen op interventies

Afhankelijk van hetgeen geconstateerd in de hiervoor genoemde stap worden interventies nader bekeken, geëvalueerd en bijgesteld. Als er bijplaatsingen, dumpingen of verkeerd scheidingsgedrag worden geconstateerd, wordt in eerste plaats gekeken naar de communicatie en beleidsmaatregelen. Waren de maatregelen en communicatie voldoende of is er meer inzet nodig? Dit zal maatwerk vergen en kan in elke wijk anders zijn. Als de oorzaken helder zijn, kan er bijgestuurd worden d.m.v. interventies.

Stap 4 – Handhaving

Indien het bijsturen geen effect heeft, personen aantoonbaar moedwillig en herhaaldelijk het vastgestelde beleid ondermijnen, worden BOA's ingezet om deze excessen aan te pakken. De gemeente faciliteert hierin binnen de beschikbare mogelijkheden.

Preventieve maatregelen en maatregelen in de communicatie verdienen de voorkeur, hierin is Avalex leidend. Een aantal gemeenten heeft ambtelijk aangegeven onderzocht te willen hebben of de inzet van BOA's en afvalcoaches door Avalex verzorgd zou kunnen worden. Indien hier bestuurlijk opdracht toe wordt gegeven zal op korte termijn onderzocht worden of en hoe het mogelijk is om gemeenschappelijke handhavingscapaciteit te gebruiken.

Jong geleerd
is oud gedaan!

4. Voorbeeldwijk

Bij de operationele uitwerking van Omgekeerd Inzamelen wordt in overleg met de gemeente per wijk een locatieplan opgesteld van de huidige en toekomstige situatie. Deze plannen maken inzichtelijk op welke locaties de voorzieningen in de wijk beoogd zijn.

Na ambtelijke afstemming tussen Avalex en de gemeente worden de concept locatieplannen voorgelegd aan de inwoners in de wijk. Dit gebeurt, zoals eerder aangegeven, door middel van bewonersbijeenkomsten op wijkniveau en digitale portal. Het voorontwerp wordt tijdens deze bijeenkomsten aan inwoners voorgelegd ter inspraak conform de Uniforme Openbare Voorbereidingsprocedures (UOV). Bewoners kunnen dan hun zienswijze geven op het voorstel. Nadat de zienswijzen zijn verwerkt, volgt er een definitief voorstel Omgekeerd Inzamelen. Dit voorstel wordt door de gemeente vastgesteld.

De figuren op de volgende pagina's illustreren de huidige situatie (figuur a) ten opzichte van de voorgestelde situatie voor de invoering van Omgekeerd Inzamelen (figuur b) in een voorbeeldwijk. Hierbij is rekening gehouden met de plaatsingscriteria voor ondergrondse containers.

Deze voorbeeldwijk betreft een gemengde wijk qua bebouwingstype. Deze bestaat uit 6.200 huishoudens in de hoogbouw en 1.500 huishoudens in de laagbouw. In deze wijk is de hoogbouw nu deels ingericht met in pandige voorzieningen. Daarnaast zijn er:

- 25 locaties met een ondergrondse container voor restafval en GFT.
- 6 containers voor glas
- 4 containers voor oud papier en karton
- 5 containers voor PMD
- geen containers voor textiel.

In de toekomstige situatie komen in totaal:

- 35 locaties voor containers GFT, PMD en oud papier en karton
- 15 containers voor glas
- 9 containers voor textiel
- Voor de inzameling van restafval zijn 25 locaties gepland voor 77 ondergrondse containers.

De loopafstanden naar de containers voor GFT, PMD en oud papier en karton is binnen de 75 meter van de ingangen van de hoogbouw. Het percentage huishoudens dat volgens dit voorstel meer dan

250 meter naar de restafvalcontainers moeten overbruggen is minder dan 3%, met een maximum van 290 meter.

In het conceptvoorstel is het duidelijk dat de service op de inzameling van de grondstoffen PMD, glas en textiel aanzienlijk wordt verhoogd en de inzameling van restafval op afstand wordt gezet.

Figuur 2a: huidige situatie voorbeeldwijk

Legenda:

- ondergrondse container restafval
- ondergrondse container GFT
- container voor glas
- containers oud papier en karton
- PMD containers
- inpandig voorzieningen

Figuur 2b Voorbeeld Wijk met conceptvoorstel Omgekeerd Inzamelen

Legenda:

- Locatie ondergrondse container GFT, oud papier en karton, PMD
- Locatie ondergrondse container restafval
- Locatie ondergrondse container glas
- Locatie ondergrondse container textiel

Per wijk wordt een dergelijk voorstel gemaakt. Het voorstel kan dan (ambtelijk) worden getoetst of het serviceniveau tenminste gelijkwaardig is en in een bewonersconsultatie of het voorstel gerealiseerd kan worden.

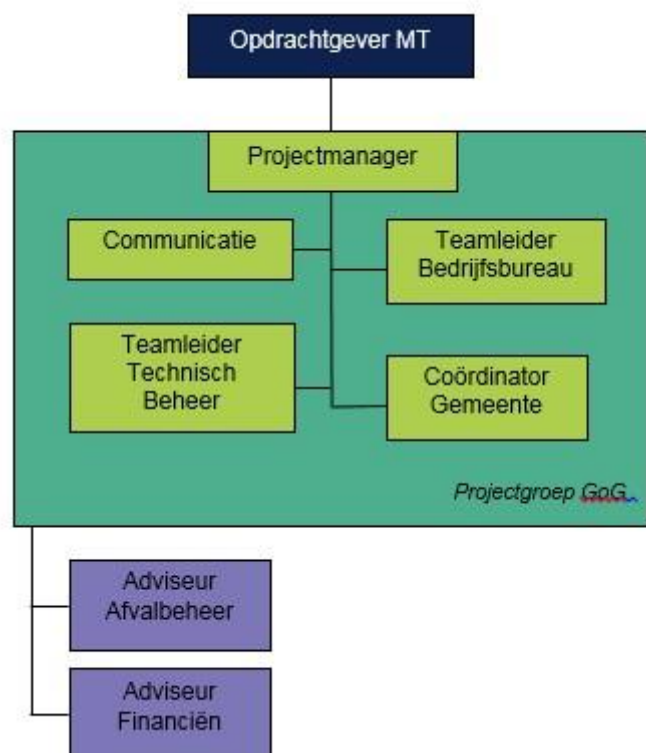
5. Organisatie

Om het uitvoeringplan te realiseren wordt een projectgroep ingericht. De projectgroep bestaat uit een projectmanager, een projectleider communicatie, een projectleider uitvoering, een teamleider technisch beheer en een coördinator gemeente. De projectorganisatie wordt hieronder nader geïllustreerd en toegelicht.

De projectmanager is verantwoordelijk voor de uitvoering van het project zoals in dit uitvoeringplan is beschreven en rapporteert ten aanzien van de voortgang, knelpunten en financiën aan een MT-lid van Avalex, die als ambtelijk opdrachtgever fungeert. Dit MT-lid is verantwoordelijk voor het rapporteren over de voortgang van het project naar het MT, de stuurgroep afvalbeleid, het DB, en via het AB van Avalex naar het gemeentebestuur

In de projectgroep is de projectleider communicatie verantwoordelijk voor de communicatie, die enerzijds gericht is op voorlichting en anderzijds op gedragsbeïnvloeding. Deze projectleider maakt ook deel uit van de gemeentelijke communicatie groep, waardoor de communicatie per gemeente wordt geborgd.

Twee leden van de projectgroep hebben een sterke koppeling met de operationele afvalinzameling, de teamleider bedrijfsbureau Avalex en de teamleider technisch beheer Avalex. Hierdoor wordt enerzijds gezorgd dat de opgedane kennis gedurende de uitvoering van het project bij de uitvoering geborgd wordt en anderzijds dat de vertaling van de projectstappen naar de uitvoering soepel kan verlopen.

De teamleider bedrijfsbureau is verantwoordelijk voor de omvorming van de inzameling, zoals inzet mensen en voertuigen (planning) op het moment dat nieuwe inzamelmiddelen aan de huishoudens zijn gekoppeld en nadat deze huishoudens geïnformeerd zijn over de nieuwe wijze van inzameling van een bepaalde grondstof. De teamleider technische beheer is verantwoordelijk voor het realiseren van de bestelling, plaatsing en ingebruikneming van inzamelvoorzieningen en middelen.

Figuur 3: Organogram GoG

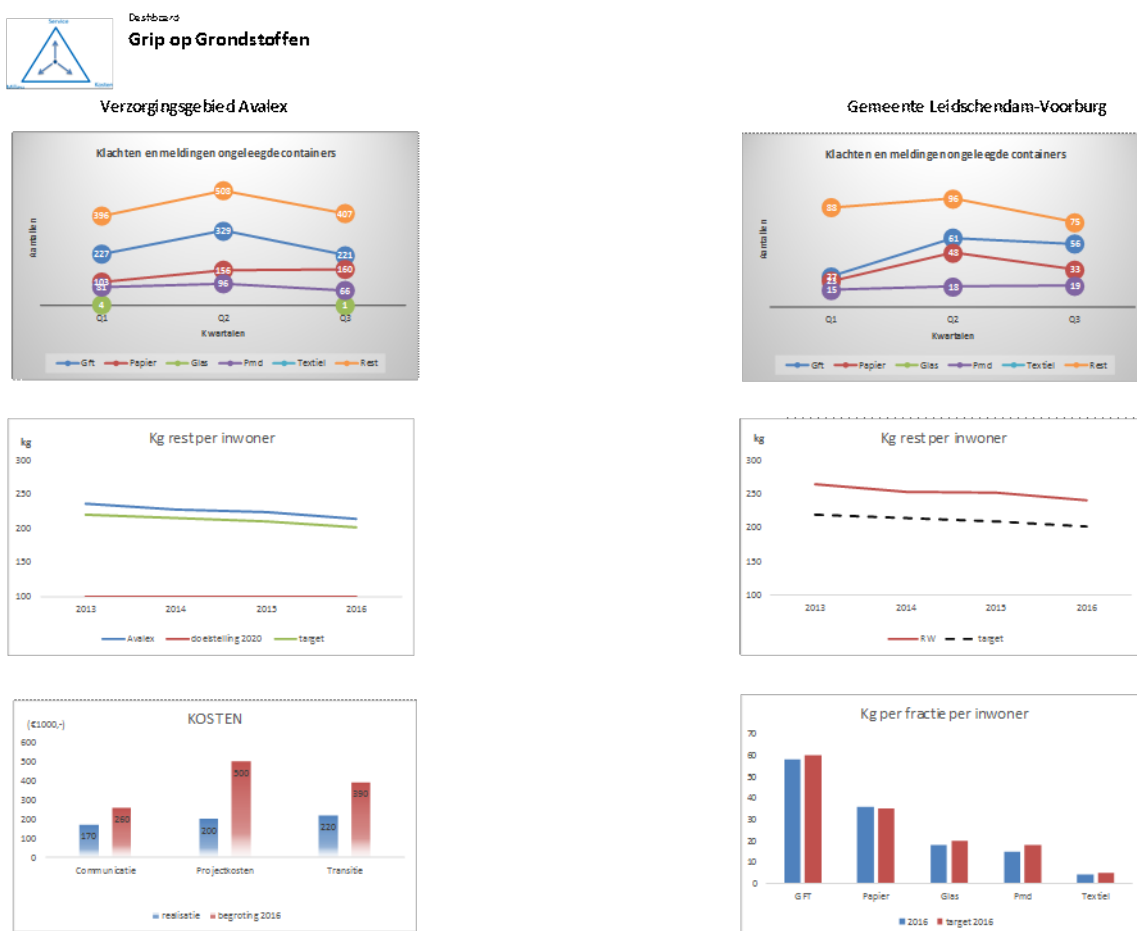
Verder beschikt de projectgroep over een coördinator gemeente. Deze ambtelijke coördinator wordt door de gemeente aangewezen en deze is verantwoordelijk voor de verbinding tussen het project en de gemeentelijke organisatie aangaande verschillende aspecten van het uitvoeringsplan die raken aan het takenpakket van verschillende gemeentelijke afdelingen, zoals juridische zaken (in geval van inspraakprocedures), afdeling Stadsbeheer (in geval van inrichting openbare buitenruimte), communicatie etc.

De projectgroep/projectmanager kan een beroep doen op adviseurs, zoals een adviseur afvalbeleid en een adviseur financiën. De adviseur afvalbeleid zorgt voor de borging van het afgesproken afvalbeleid binnen dit uitvoeringsplan. De adviseur financiën zorgt voor de bewaking van de afgesproken financiële kaders van het uitvoeringsplan. Dit wordt vertaald naar de reguliere Avalex-begrotingssystematiek. Hierdoor kan de financiële rapportage via de normale P&C cyclus plaatsvinden.

6. Monitoring en rapportage

Bij de invoering van Omgekeerd inzamelen worden de effecten van de invoering gemonitord en gerapporteerd. Het DB en AB van Avalex alsmede de stuurgroep gezamenlijk afvalbeleid worden geïnformeerd conform de P&C cyclus door middel van kwartaalrapportages (zie figuur 4: Voorbeeld kwartaalrapportage). De rapportage vindt plaats op basis van de Afvaldriehoek met de drie pijlers service, kosten, milieu waar ook het beleidsvisiedocument “Grip op Grondstoffen” zich op baseert.

Jaarlijks wordt een klanttevredenheidsonderzoek onder inwoners uitgevoerd en afgezet tegen de nulmeting van de eerste helft 2016. Dit geldt ook voor de sorteersanalyses restafval en de zuiverheidsanalyses die steekproefsgewijs plaatsvinden om de zuiverheid van grondstoffen te meten. Tevens wordt jaarlijks deelgenomen aan de Benchmark Huishoudelijk Afval. De informatie wordt per gemeente aan de Benchmark geleverd.

Figuur 4: Voorbeeld kwartaalrapportage

7. Financiën

Zoals in de eerder vastgestelde brief van het DB van Avalex aan de colleges over Grip op Grondstoffen is aangegeven, worden de investeringen en transitiekosten gefinancierd door en verwerkt in de begroting van Avalex.

Zowel de kosten als de opbrengsten van Omgekeerd Inzamelen worden dus door Avalex gedragen en in de kwartaalrapportages in de reguliere P&C cyclus van Avalex gepresenteerd. Dat betekent dat er van het project geen specificatie per gemeente wordt opgesteld. Dit is ook niet mogelijk aangezien Avalex als één verzorgingsgebied wordt gezien bij de invoering van Omgekeerd Inzamelen om investering en projectkosten vanuit kostentechnische overwegingen zo efficiënt mogelijk in te voeren en de kosten evenredig te verdelen. Bovendien kan dit ook betekenen dat in de gemeente waarin als eerste gestart wordt, ook als eerste voordeel wordt gehaald. Bestuurlijk wordt momenteel een nieuwe afrekenmethode voorbereid waar Omgekeerd Inzamelen een integraal deel van zal uitmaken.

Hieronder wordt toegelicht uit welke kosten en baten het project bestaat. De gepresenteerde tabellen geven de situatie aan per 1 januari 2014 in k€ voor het gehele Avalex-verzorgingsgebied. De kosten voor het invoeren van Omgekeerd Inzamelen bestaan uit:

- Het omzetten van restafval minicontainers in containers voor plastic (PMD)
- Aanschaf en plaatsing ondergrondse containers
- Aanschaf minicontainers papier
- Kosten verplaatsen van ondergrondse containers
- Ombouwen van ondergrondse containers naar een andere afvalstroom
- Communicatiekosten
- Projectkosten

Tegenover deze kosten staan de belangrijkste baten:

- De vermeden verbrandingskosten
- De opbrengsten van grondstoffen

Onderstaande tabel geeft de verwachte besparing ten aanzien van de directe kosten (in k€):

Verwachte besparing directe kosten	Totaal
Logistiek	-229
Verwerking	-5.491
Inzamelmiddelen	11
Totaal	-5.709

Over de totale looptijd van het project worden de volgende investeringen gedaan t.a.v. inzamelvoorzieningen (minicontainers en ondergrondse containers).

Verwachte investeringen	Totaal
Containers	
- Minicontainers	2.423
- Ondergrondse containers	968
Totaal containers	3.391
Totaal	3.391

Naast de investeringen worden ook transitiekosten gemaakt over de gehele looptijd van het project. Deze kosten bestaan voornamelijk uit de kosten voor het verwijderen, verplaatsen, aanpassen en desinvesteren van de containers. Uiteraard is alles erop gericht om deze kosten zoveel mogelijk te beperken. Dit kan onder andere door goed rekening te houden met de leeftijd van de bestaande containers en door containers weer slim te hergebruiken. Hiervoor wordt niet alleen naar de individuele gemeente gekeken maar naar de inzet in het gehele Avalex gebied.

Totale Transitiekosten	Totaal
Containers	
- Minicontainers	1.076
- Bovengrondse verzamelcontainers	71
- Ondergrondse containers	1.224
Totaal containers	2.371
Desinvestering bovengr verzamelcontainers	461
Projectkosten	2.230
Totaal	5.062

8. Risicoanalyse

Onderdeel van de beleidsstudie Grip op Grondstoffen is het Rapport van bevindingen en de risico-analyse dat de risico's van de invoering van Omgekeerd Inzamelen voor Avalex en haar gemeenten beschrijft. Daarnaast is door de auditcommissie een aantal aanbevelingen gedaan op gebied van risicobeheersing. Tijdens het project wordt actief gestuurd op de genoemde risico's.

In onderstaande tabel staan de onderkende risico's en de bijbehorende beheersmaatregelen genoemd.

Risico	Risico omschrijving	Beheersmaatregel
Tegenvallende scheidingsresultaten	De geprognoseerde meeropbrengst van grondstofstromen en de daar aan gekoppelde reductie van rest afval wordt niet of onvoldoende gerealiseerd.	Kwartaalrapportages geven de mogelijkheid om tijdig bij te sturen. Monitoring van gegevens geeft voortschrijdend inzicht in behaalde resultaten. Bij tegenvallende resultaten wordt actief gestuurd enerzijds door communicatie, anderzijds door de inzet van bijvoorbeeld afvalcoaches.
Dumping en vervuiling van grondstofstromen leiden tot ongewenste effecten	Inwoners die moedwillig afval dumpen of grondstofstromen vervuilen.	Gedragsveranderende communicatie, afvalcoaches en handhaving zijn zowel preventieve als repressieve beheersmaatregelen. Daarnaast zorgt actieve monitoring en rapportage voor sturingsinformatie waardoor tijdig kan worden bijgestuurd.
Projectkosten en transitiekosten zijn hoger dan voorzien	De projectkosten en transitiekosten blijken hoger dan vooraf geraamd	Actieve monitoring en rapportage zorgt voor de mogelijkheid tot tijdige bijsturing
Service wordt bij inwoners als lager ervaren dan nu.	Bij de invoering van omgekeerd inzamelen is de ervaring in anderen gemeenten dat in eerste instantie de ervaring van inwoners is dat er sprake is van een serviceverlaging. Dit kan leiden tot een lagere tevredenheid in de beleving van inwoners.	Er wordt gerekend op een lagere servicebeleving in het begin en na gewenning een acceptatie en waarschijnlijk een gelijkwaardige servicebeleving door de hogere service op grondstoffen. Jaarlijks zal de klanttevredenheid worden onderzocht.

Inefficiënte samenwerking tussen partijen	Een ineffectieve of inefficiënte relatie met een de gemeente kan leiden tot het niet in volle mate benutten van de mogelijkheden die de relatie biedt, waardoor het Uitvoeringplan en/of de Jaarplannen niet of later dan gepland worden gerealiseerd.	In de uitrol van Grip op Grondstoffen wordt rekening gehouden met het belang van een goede samenwerking tussen Avalex en gemeenten en een duidelijk onderscheid in taken en verantwoordelijkheden door middel van draaiboeken per gemeente, en procesbeschrijvingen. De stuurgroep Afvalbeleid zal tijdens de uitrol van Grip op Grondstoffen dan ook blijven voortbestaan. Daarnaast wordt op operationeel niveau samenwerkingsafspraken opgesteld de het wederzijds commitment onderstrepen
Toeleveranciers	De voor het project benodigde middelen en/of diensten worden niet, niet volledig of niet tijdig geleverd, waardoor het uitvoeringplan en/of de jaarplannen niet of later dan gepland worden gerealiseerd.	Avalex heeft onder meer t.b.v. de uitrol van Grip op Grondstoffen overeenkomsten met toeleveranciers van middelen en diensten. Wanneer deze toeleveranciers zich niet houden aan de afgesproken leveringsvoorwaarden, dan worden zij daarop aangesproken conform de afgesproken inkoopvoorwaarden.
Basis Administratie Gemeente	De BAG wordt niet goed op huishoudenniveau bijgehouden, waardoor niet alle huishoudens bij de planvorming op de Omgekeerde Inzameling aangesloten worden. Hierdoor kan er een vertraging ontstaan bij de invoering van het Omgekeerde Inzamelen.	Met de gemeente zal er een procedure afgesproken worden waarin Avalex verbeteringen aangeeft naar de gemeente om de BAG aan te passen.
Tegenvallende grondstofprijzen	Door ontwikkelingen op de wereldmarkt worden de geprognostiseerde opbrengsten niet gerealiseerd.	Monitoring en rapportage geven inzicht in de resultaten. Indien hiertoe aanleiding zal hier actief op gestuurd worden
Onvoorziene hoge kosten voor het omleggen van kabels en leidingen	In de transitiekosten is geen rekening gehouden met het omleggen van kabels en leidingen. Echter pas op het moment dat daadwerkelijk proefsleuven gegraven worden is met zekerheid te zeggen of er sprake is van kabels en leidingen. Deze kosten zijn voor de gemeenten.	Bij het plaatsen van nieuwe ondergrondse containers en het graven van nieuwe putten wordt zoveel mogelijk gezocht naar locaties waarvan op voorhand wordt gedacht dat deze vrij zijn van kabels en leidingen. Er wordt zo veel mogelijk gebruik gemaakt van bestaande vrijkomende putten bij het wisselen van ondergrondse containers.
Kosten afvoeren grond	De kosten van de af te voeren grond is sterk afhankelijk van de vervuilinggraad van de grond en of de grond	In de voorbereiding van de locaties voor ondergrondse containers worden locaties

	<p>binnen de gemeente grenzen kan worden ingezet. Dit betekent dat wanneer de af te voeren grond binnen de gemeente kan worden ingezet alleen transportkosten berekend hoeft te worden. Wanneer de af te voeren grond moet worden afgevoerd naar een grondbank dan zal daar afhankelijk van de kwaliteit van de grond kosten voor gemaakt moeten worden.</p>	<p>met sterk vervuilde grond zo veel mogelijk vermeden.</p>
<p>Verandervermogen van personeel</p>	<p>De laatste vijf jaar heeft Avalex als organisatie veel veranderingen door gemaakt. Na een diep dal krabbelt Avalex langzaam weer op. De zware jaren hebben sporen achter gelaten en heeft zijn weerslag gehad op medewerkers, die hierdoor soms ook moeite hebben met wijzigingen.</p>	<p>Voor het personeel van Avalex is een programma van "interne activering" ontwikkeld dat wordt uitgerold. Doel van dit programma is een interne professionaliseringsslag.</p>

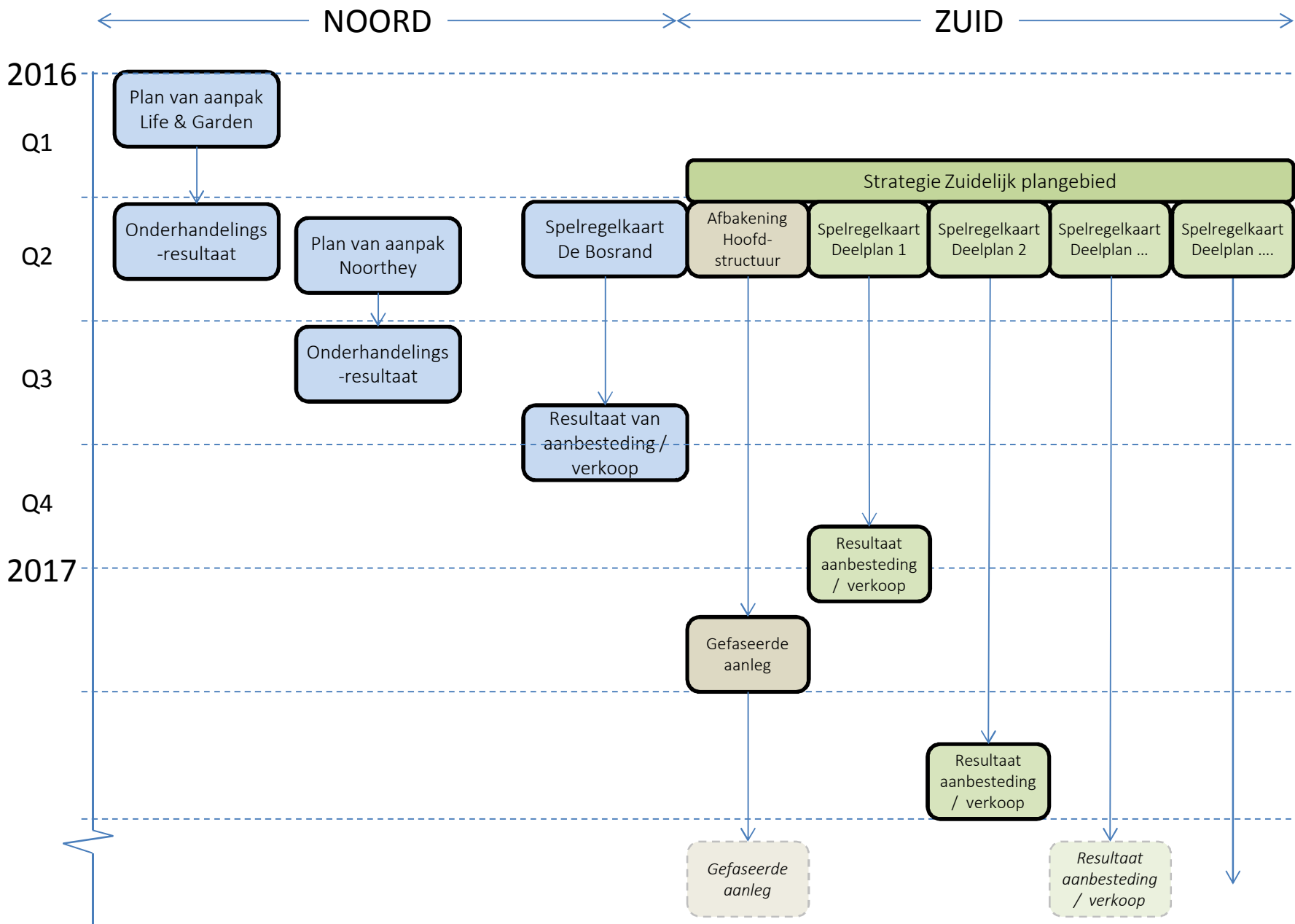

Op weg naar
100 kg restafval
per inwoner per
jaar in 2020!

Voorblad

ID:	9974
Onderwerp:	Raadsvoorstel: Spoorboekje Duivenvoordecorridor (1535236).
Samenvatting:	Het college stelt de raad voor akkoord te gaan met de voorgestelde procedurestappen in de bestuurlijke afstemming en besluitvorming m.b.t. de Duivenvoordecorridor. Deze afstemming en besluitvorming krijgt inhoud met de volgende producten, waarover de raad separaat besluit: - raadsbrieven waarin de raad wordt geïnformeerd over de onderhandelingsresultaten voor elk deelplan in zowel Duivenvoordecorridor Zuid als Noord (waaronder Noorthey en het schakelstuk); - een raadsvoorstel over de strategie, nader uitgewerkt in een aantal spelregelkaarten voor het plangebied Duivenvoordecorridor Zuid (tussen Veursestraatweg en de Vliet); - een raadsvoorstel over de spelregelkaart voor het deelplan De Bosrand in het plangebied Duivenvoordecorridor Noord.
Financiële consequenties:	--
Behandelveorstel commissie:	De raad adviseren over het voorstel.
Communicatie:	--
Ingekomen griffie:	30-03-2016
Verantw. Portefeuillehouder:	Wethouder P.F. Rozenberg
Commissies:	Commissie OG
Gepubliceerd op:	19-07-2018
Opmerking griffie:	--

Spoorboekje Bestuurlijke stappen Duivenvoordecorridor - planning

Raadsbesluit 1535238

De raad van de gemeente Leidschendam-Voorburg;

gezien het voorstel van het college van 22 maart 2016 (1508196);

b e s l u i t :

Akkoord te gaan met de voorgestelde procedurestappen in de bestuurlijke afstemming en besluitvorming.

Deze afstemming en besluitvorming krijgt inhoud met de volgende producten:

- raadsbrieven waarin de raad wordt geïnformeerd over de onderhandelingsresultaten voor elk deelplan in zowel Duivenvoordecorridor Zuid als Noord (waaronder Noorthey en het schakelstuk);
- een raadsvoorstel over de strategie inclusief hoofdstructuur, nader uitgewerkt in spelregelkaarten voor alle deelgebieden.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Leidschendam-Voorburg van 26 april 2016.

de griffier,

mr. G.A. van Egmond

de voorzitter,

drs. J.W. van der Sluijs

Aan de raad van de gemeente
LEIDSCHENDAM-VOORBURG

Datum 22 maart 2016
Onderwerp Spoorboekje Duivenvoordecorridor
Categorie A

Verseonnummer 1508196 / 1535236
Portefeuillehouder Wethouder Rozenberg
Behandeld door De heer Versteeg

1. Samenvatting

De ontwikkeling van de Duivenvoordecorridor is om meerdere redenen een belangrijk project voor Leidschendam-Voorburg. De doelstellingen op het gebied van groen en recreatie liggen hoog, de gemeentelijke financiële belangen zijn groot.

Na de omvangrijke verwerving en sloop van de voormalige tuinbouwbedrijven, wil de gemeente het integrale plan in samenwerking met marktpartijen in realisatie brengen. Het plan kent verschillende deelplannen die elk hun eigen dynamiek kennen. Voor elk deelplan gelden andere randvoorwaarden, andere ambities en andere contractvormen. Kernwaarden zijn daarbij de zorgvuldigheid om binnen de gestelde kaders tot afspraken te komen en daarbinnen de handelingsvrijheid om optimaal te kunnen inspelen op kansen. De doorlooptijd is meerdere jaren.

U heeft bij de vaststelling van de Ontwikkelstrategie, in de raadsvergadering van 15 december 2015, gevraagd op welke momenten de raad kan sturen op het resultaat. Dit raadsvoorstel benoemt de wijze waarop het college de raad betreft bij de ontwikkeling van de Duivenvoordecorridor. Uitgangspunt is een voorspelbaar proces waar de raad zijn toetsende rol goed kan invullen.

2. Doelstelling van dit spoorboekje: besluitvorming over spelregelkaarten

De in december vastgestelde ontwikkelstrategie bood naar de mening van de raad nog verder uit te werken kaders. Het college heeft aangegeven de ontwikkelstrategie per deelplan uit te werken naar zogenaamde spelregelkaarten. Elk deelplan draagt bij aan de integrale doelstelling van de ontwikkeling van de Duivenvoordecorridor. Het doel van spelregelkaarten is om op het detailniveau van een deelplan de kaders en ambities helder te formuleren, voor de raad maar ook voor potentiële contractpartijen. Dit spoorboekje benoemt de rol van de raad bij de besluitvorming omtrent de spelregelkaarten.

3. Gemeentelijke regierol: heldere kaders, daarbinnen vrijheid aan de markt

De gemeente ontwikkelt de Duivenvoordecorridor niet alleen. Naast de publieke basisinvesteringen in groen en recreatie, vraagt de ontwikkeling van de Duivenvoordecorridor om private investeringskracht. Kopers van woningen, ontwikkelaars, aannemers, exploitanten enzovoorts. Deze komen niet vanzelf naar een project: het is belangrijk de kloof te overbruggen tussen publieke ambities en datgene dat de markt kan bieden. Marktpartijen moeten worden uitgedaagd op de publieke ambities. Daarbij biedt de gemeente de marktpartijen ruimte en flexibiliteit om de locatie optimaal te ontwikkelen. De gemeente geeft daarbij ook duidelijk aan welke kaders minder of niet flexibel zijn. De Ontwikkelstrategie maakt deze regierol mogelijk: de gemeente kan onderhandelen met marktpartijen. Elk onderhandelingsresultaat moet bijdragen aan de doelen en passen binnen de kaders die de raad gesteld heeft.

De gemeente zal zich niet vastleggen op een gedetailleerd stedenbouwkundig plan, maar benoemt per deelplan de kaders en ambities. Een contract met een marktpartij zal ook geen plan kennen dat op kavelniveau en detaillering vastligt, maar op hoofdlijnen en bijvoorbeeld op beeldkwaliteit. Maar niet alles wat de markt vraagt, is acceptabel. Dat spanningsveld vraagt om gemeentelijke regie en een goede samenwerking tussen het college en de raad.

4. Werkwijze: voorstel aan de raad per deelplan, vóór start van onderhandelingen

Het college wil een betrouwbare onderhandelingspartner zijn naar potentiële contractpartijen en vindt het belangrijk dat de raad voor de start van een aanbesteding/onderhandeling de kaders voor een onderhandeling vaststelt. Een breed gedragen onderhandelingsinzet maakt de onderhandelingspositie naar marktpartijen sterker. Wanneer een marktpartij bijzondere afspraken wenst, dan kan duidelijk gemaakt worden dat dit niet zonder voorbehoud van goedkeuring van de raad kan.

De verkoop van gronden is een belangrijk onderdeel van de ontwikkeling. Om de kwalitatieve doelstellingen te borgen zal de gemeente vaak kiezen voor een privaatrechtelijke overeenkomst waarvan de grondverkoop onderdeel uitmaakt. Een privaatrechtelijke overeenkomst komt tot stand door een aanbesteding en/of een onderhandeling. Toetsing van het bereikte resultaat door de raad vindt plaats bij verkoop van de grond of het aangaan van de overeenkomst. Wanneer het college het noodzakelijk acht om af te wijken van een spelregelkaart, dan stelt zij voor grondverkoop/contractondertekening een wijziging van een spelregelkaart ter vaststelling aan de raad voor.

4.1 Uitwerking per deelgebied: Zuid

Aan de zuidzijde heeft de raad besloten dat de gemeente de gronden onder haar regie ontwikkelt. Dat betekent dat de gemeente eerst het plan verder uitwerkt in deelplannen en per deelplan een spelregelkaart vastlegt. Uiteindelijk volgen per deelplan onderhandelingen over een aantal grondtransacties.

Het college legt aan de raad ter vaststelling de spelregelkaarten voor het deelgebied Zuid voor. De exacte afbakening van deelplannen is nu onderdeel van studie, evenals per deelplan de randvoorwaarden en ambities. Het college doet u in de spelregelkaarten een voorstel voor zowel de ruimtelijke kwaliteit als de juridisch planologische strategie, de marketingstrategie en de strategie ten aanzien van de contractvorming. De grondexploitatie is het instrument dat de financiële strategie vastlegt.

4.2 Uitwerking per deelgebied: Noord

Het raadsbesluit van 15 december 2015 spreekt zich voor de noordzijde uit over een voorkeur voor verkoop van de gemeentelijke percelen (Noorthey, Bosrand, schakelstuk). Bij een grondverkoop moet de gemeente haar randvoorwaarden en ambities benoemen, maar de ontwikkeling aan de markt laten. Deze aanpak is leidend in onderstaande uitwerking per deelplan.

De Bosrand

Het college legt de raad ter vaststelling de spelregelkaart voor. Vervolgens voert het college onderhandelingen over de contractuele verhoudingen tussen gemeente en marktpartij(en). Mogelijk is sprake van een aanbestedingsprocedure. Over het resultaat van de onderhandeling/aanbesteding informeert het college de Raad. De raad kan het resultaat toetsen aan de spelregelkaart.

Schakelstuk

In de vergadering van 15 december is gevraagd om met de eigenaar van Life & Garden in onderhandeling te treden over de mogelijkheden voor een verplaatsing naar het schakelstuk, met nieuwbouw voor Life & Garden en Vlinders aan de Vliet. Het college onderhandelt inmiddels met betrokken partijen en heeft u per raadsbrief over de onderhandelingsinzet geïnformeerd.

Noorthey

De Ontwikkelstrategie stelt dat de verkoop van Noorthey geen eerste stap hoeft te zijn. Echter, inmiddels is het college benaderd door een partij die (een deel van) de gemeentelijke grondpositie wil overnemen. Het bestemmingsplan vormt hierbij het vastgestelde kader voor de ontwikkeling. Gedacht wordt aan een plan dat refereert aan het voormalige landgoed Noorthey. Het college informeert de raad wanneer duidelijk is of en in hoeverre een ontwikkeling binnen de eisen van het bestemmingsplan mogelijk is, dan wel indien het college voorstelt om af te wijken van een of meerdere bepalingen.

5 Reguliere informatievoorziening

Het college informeert u over de stand van zaken van de ontwikkeling van de Duivenvoordecorridor door middel van het projectenboek.

Het geheel aan grondverkoop en daartoe benodigde investeringen in planvorming en kosten voor bouw- en woonrijp maken, wordt financieel verantwoord in de grondexploitatie.

6. Bestemmingsplan

In de vergadering van 15 december heeft u gevraagd wanneer het nieuwe bestemmingsplan wordt vastgesteld. Echter, er zijn ook andere procedures die evenzeer geschikt zijn om tot een bouwtitel te komen. Een voorbeeld is de zelfstandige procedure op basis van een aanvraag voor een omgevingsvergunning, met een goede ruimtelijke onderbouwing. Hierin houdt u als raad de vastgelegde verantwoordelijkheden.

7. Q-team

Zoals in het convenant met onder meer de provincie is vastgelegd, adviseert een onafhankelijk team het college over de kwalitatieve doelstellingen van de gehele Duivenvoordecorridor: het Q-team. Het Q-team staat onder leiding van een onafhankelijk voorzitter en kent vertegenwoordigende leden uit de welstandscommissies van Leidschendam-Voorburg en Voorschoten. Deze rol wordt in de Ontwikkelstrategie van 15 december 2015 door SITE de supervisor genoemd. Er vindt geregeld overleg plaats.

Het Q-team adviseert over de spelregelkaarten. Bij vaststelling van de spelregelkaarten informeert het college de raad over het advies.

Het college is eveneens voornemens het Q-team te betrekken bij de onderhandelingen en aanbestedingen, door middel van ontwerpateliers met initiatiefnemers en beoordelingen van initiatieven. Het college rapporteert over deze beoordeling wanneer zij de raad informeert over het resultaat van een onderhandeling/besteding.

8. Overige informatievoorziening

Verantwoording over de financiële stand van zaken vindt plaats met de reguliere verantwoording over de grondexploitatie en de jaarrekening. Bij elk onderhandelingsresultaat benoemt het college het financiële effect op de grondexploitatie.

9. Indicatieve planning 2016

Het college verwacht u de spelregelkaarten voor deelgebied Zuid en deelplan De Bosrand in juni voor te kunnen leggen. Bijlage 1 toont een indicatieve planning van het beschreven proces.

burgemeester en wethouders van Leidschendam-Voorburg,

B.J.D. Huykman
secretaris

drs. J.W. van der Sluijs
burgemeester

Voorblad

ID:	9967
Onderwerp:	Raadsvoorstel: Project Bereikbaar Stompwijk: inrichtingsvarianten Huyssitterweg (1531891).
Samenvatting:	Het college stelt de raad voor in te stemmen met de voorkeursvariant voor het tracédeel Huyssitterweg (bijlage 7); Deze variant te verwerken in het referentie-ontwerp en het ontwerp Bestemmingsplan voor de Verbindingsweg; De geraamde meerkosten ten laste te brengen van de post "onvoorzien Verbindingsweg".
Financiële consequenties:	De geraamde meerkosten ten opzichte van het referentie-ontwerp liggen op een bedrag van €128160.000. Vooralsnog zijn deze meerkosten op te vangen binnen het beschikbaar gestelde uitvoeringskrediet voor het deelproject Verbindingsweg (post "onvoorzien"). De post "onvoorzien" heeft een omvang van €128710.000. Er is één bedrag ten laste gebracht van deze post, zijnde €12855.000. Dit bedrag is betaald aan het Hoogheemraadschap van Rijnland voor het geschikt maken van een nieuw gemaal op de invloeden van de toekomstige Verbindingsweg. Het saldo zal uitkomen om €128495.000 wanneer vermelde meerprijs van €128160.000 ten laste van de post "onvoorzien" wordt gebracht. Het college merkt in dit kader op dat investeringskosten van de varianten 3 (€128 1.030.000) en 4 (€128 1 mln.) niet passen binnen het beschikbare budget.
Behandelveorstel commissie:	De raad adviseren over het voorstel.
Communicatie:	--
Ingekomen griffie:	24-03-2016
Verantw. Portefeuillehouder:	Wethouder P.F. Rozenberg

Commissies:	
Gepubliceerd op:	19-07-2018
Opmerking griffie:	De fractie CDA (de heer Geluk) heeft verzocht Bereikbaar Stompwijk en Inrichting Bernardlaan als bespreekpunt te agenderen.

BIJLAGE 1

BELANGRIJKSTE KENMERKEN INRICHTINGSVARIANTEN HUYSSITTERWEG (ONDERDEEL VERBINDINGSWEG)

Variant 1:

- De bestaande weg wordt ingericht voor het gebruik als voetpad en voor het laden en lossen;
- De nieuwe hoofdrijbaan voor verkeer schuift op in noordelijke richting en verkrijgt een snelheidsregime van 30 km/u. Fietsers, bestemmings- en doorgaand verkeer maken hiervan gebruik;
- Extra parkeerplaatsen worden haaks op de nieuwe hoofdrijbaan aangelegd, centraal gelegen ten opzichte van de bestaande woningen en bedrijven;
- Voor de realisatie van de parkeerplaatsen dient één grondstrook te worden aangekocht;
- Geraamde meerprijs: € 50.000*

Variant 2:

Deze variant bestaat uit 2 sub varianten, genoemd 2A en 2B.

Variant 2A:

- halverwege de nieuwe hoofdrijbaan van variant 1 wordt een parallelweg aangelegd (50 km-zone). Hiermee blijft het perceel Huyssitterweg 21 buiten het wegprofiel;
- tussen de parallelweg en de bestaande weg worden parkeerplaatsen aangelegd
- fietsers maken gebruik van de autorijbaan;
- naast de aankoop van één grondstrook dient een naastliggend waterbassin te worden aangepast;
- geraamde meerprijs: € 235.000*

Variant 2B:

- ten opzichte van variant 2A wordt de bestaande weg zodanig ingericht dat de fietsers geen gebruik hoeven te maken van de rijbaan voor het autoverkeer;
- de autorijbaan verkrijgt daarmee over het gehele tracé van de weg een 50-km regime;
- geraamde meerprijs: € 235.000*

Variant 3:

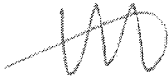
- de parallel-structuur wordt over de gehele Huyssitterweg doorgevoerd. Er ontstaat een nieuwe hoofdrijbaan (50 km/u) en een parallelweg (30 km/u), zijnde de bestaande Huyssitterweg;
- tussen beide wegen worden parkeerplaatsen aangelegd;
- ten opzichte van de vorige varianten dient tevens het perceel Huyssitterweg 21 te worden aangekocht, bestaande uit een bedrijfswoning met opstallen;
- geraamde meerprijs € 1.030.000*

Variant 4:

- dezelfde inrichting als variant 3, echter het perceel Huysitterweg 21 wordt benut om de aansluiting op de Verbindingsweg vloeiender te laten verlopen;
- snelheidsregime van de hoofdrijbaan is 60 km/u en is daarmee gelijk aan die van de Verbindingsweg
- de grondaankopen zijn gelijk aan variant 3;
- geraamde meerprijs € 1 mln.*

*betreft de meerprijs ten opzichte van de kostenraming van het referentie-ontwerp en bestaat uit bouw- en verwervingskosten

NOTITIE

Onderwerp	Varianten indeling Huyssitterweg	
Project	Bereikbaarheid Stompwijk	
Opdrachtgever	Gemeente Leidschendam-Voorburg	
Projectcode	LSDM86-1	
Status	Definitief	
Datum	4 februari 2016	
Referentie	LSDM86-1/16-002.035	
Auteur(s)	mw. S.A. Vulink MSc	
Gecontroleerd door	ir. M.C. van Breukelen	
Goedgekeurd door	ir. M.C. van Breukelen	
Paraaf		
Bijlage(n)	Ontwerptekeningen Vergelijkingstabel Optimalisatie variant 1	
Aan	Gemeente Leidschendam-Voorburg	C. de Koning
Kopie	-	

1 INLEIDING

1.1 Algemeen

De gemeente Leidschendam-Voorburg is voor het project 'bereikbaarheid Stompwijk' bezig met de uitwerking van het ontwerp voor de verbindingsweg. De verbindingsweg wordt integraal voorbereid, maar bestond oorspronkelijk uit twee fasen. De 1e en 2e fase verbindingsweg sluiten op elkaar aan ter hoogte van de bestaande Huyssitterweg (zie afbeelding 1.1).

Afbeelding 1.1 Locatie Huyssitterweg

Op 1 juli 2015 is voor het project 'bereikbaarheid Stompwijk' een kredietbesluit genomen om de realisatie van het project financieel mogelijk te maken. In het referentieontwerp dat als onderlegger diende voor dit besluit, is voor de Huyssitterweg uitgegaan van een reconstructie van de bestaande situatie binnen het bestaande profiel en waren geen grondaankopen voorzien. Onderdeel van de vaststelling van het kredietbesluit was de toezegging vanuit de gemeente om mogelijke optimalisaties ten opzichte van het referentieontwerp te onderzoeken.

1.2 Doel

Deze notitie beschrijft globaal de verschillende varianten voor de inrichting van de verbindingsweg, specifiek ter hoogte van de Huyssitterweg, en maakt inzichtelijk hoe deze varianten zich tot elkaar verhouden op verschillende aspecten.

1.3 Scope en detailniveau

De te beschouwen varianten betreffen specifiek het gedeelte van de bestaande Huyssitterweg. In noordoostelijke richting sluit deze aan op de 1e fase verbindingsweg en in zuidwestelijke richting op de 2e fase verbindingsweg. De varianten worden uitgewerkt op schetsontwerpniveau, waarbij de uitwerking is gericht op het mogelijk maken van onderlinge vergelijking en het verkrijgen van een indicatie van de (meer)kosten.

1.4 Achtergrond

Het herinrichten van de bestaande Huyssitterweg binnen het bestaande profiel was het uitgangspunt van de door Goudappel Coffeng uitgevoerde Variantenstudie Stompwijkseweg - Doctor van Noortstraat d.d. 30 juni 2014. Dit was de basis van het raadsbesluit over de voorkeursvariant van 11 november 2014. In de volgende fase heeft Witteveen+Bos - als onderdeel van het kredietbesluit - drie varianten voor de ligging van de Huyssitterweg uitgewerkt; de bestaande ligging, een noordelijker ligging (tussen huisnummer 19 en 21) en een tussenvariant. In het raadsbesluit van 1 juli 2015 is daarbij gekozen voor de bestaande ligging en daarmee een reconstructie binnen het beschikbare profiel.

Door belanghebbenden is over het referentieontwerp aangegeven dat de menging van functies op de Huyssitterweg (onder andere doorgaand verkeer, parkeren, fietsers, laden/lossen) als knelpunt wordt gezien. In het kader van het kredietbesluit heeft de gemeente daarom de toezegging gedaan om op dit punt mogelijke optimalisaties ten opzichte van het referentieontwerp te onderzoeken. Op 1 oktober 2015 is in dit kader een ontwerpatelier voor de bewoners van de Huyssitterweg gehouden in het Dorpshuis. Uit dit

ontwerpatelier zijn verschillende ideeën naar voren gekomen, die de basis vormden voor een aantal inrichtingsvarianten.

Parallel aan het project Bereikbaar Stompwijk wordt er overleg gevoerd met de Provincie Zuid-Holland over het verruimen van de bestemming van de Meeslouwerpolder. De bedrijven binnen dit glastuinbouwcluster hebben het moeilijk binnen het huidige economische klimaat. Het verruimen van de bestemming zou een extra impuls voor het vestigingsklimaat én voor het gebruik van de verbindingsweg betekenen.

2 VARIANTEN HUYSITTERWEG

In samenspraak met de gemeente zijn vier varianten ontwikkeld voor de inrichting van de Huysitterweg, waarin de uitkomsten van het ontwerpatelier zijn meegenomen. De varianten worden vergeleken met het referentieontwerp dat onderdeel was van het door de gemeente genomen raadsbesluit:

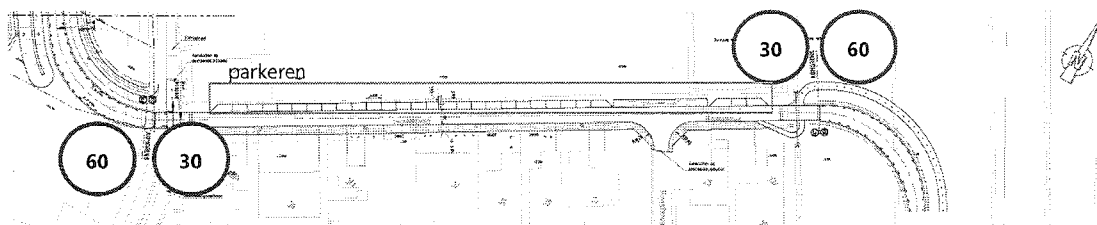
- variant 0 - referentieontwerp: ligging als 30 km/h zone ter plaatse van de bestaande Huysitterweg;
- variant 1 - brede opstelstrook: bestaande Huysitterweg ingericht met bredere voetpad/laad- en loszone, hoofdrijbaan met snelheidsregime van 30 km/h, haaks parkeren;
- variant 2 (a/b) - deels parallel: bestaande Huysitterweg deels ingericht als parallelweg en deels als laad- en loszone (2a) of fietspad (2b), met wisselend snelheidsregime op de hoofdrijbaan;
- variant 3 - volledig parallel: bestaande Huysitterweg ingericht als parallelweg met een snelheidsregime van 30 km/h, hoofdrijbaan met snelheidsregime van 50 km/h, hierbij moet huisnummer 21;
- variant 4 - gewijzigde aansluiting 2e fase: conform variant 3, waarbij de aansluiting op de tweede fase verbindingsweg geoptimaliseerd is.

Binnen deze varianten zijn optimalisaties bekeken. Dit betreft onder andere het inrichten van (tijdelijke) parkeerplaatsen in de bochten aan weerszijden, de mogelijkheid extra parkeerplaatsen door haaks parkeren en/of het inrichten van een keermogelijkheid voor vrachtverkeer aan de westzijde van de Huysitterweg. De optimalisaties zijn daarbij in meerdere varianten en ook in het referentieontwerp mogelijk en daarmee vooralsnog niet onderscheidend.

2.1 Referentieontwerp

In het referentieontwerp wordt de bestaande Huysitterweg aangepast zodat deze onderdeel kan worden van de verbindingsweg. Op de Huysitterweg geldt een snelheidsregime van 30 km/h terwijl op de rest van de verbindingsweg een snelheidsregime van 60 km/h geldt. Om de snelheid te remmen worden aan weerszijden van de Huysitterweg scherpe bochten en plateaus toegepast. Het principe dwarsprofiel van de verbindingsweg betreft een erftoegangsweg binnen de bebouwde kom zonder fietssuggestiestroken. Aan de noordzijde worden parkeervakken voor vrachtwagen parkeren gerealiseerd. Aan de zuidzijde wordt het trottoir geschikt gemaakt voor laden en lossen. Hiermee worden de aanwezige functies zoveel mogelijk gescheiden.

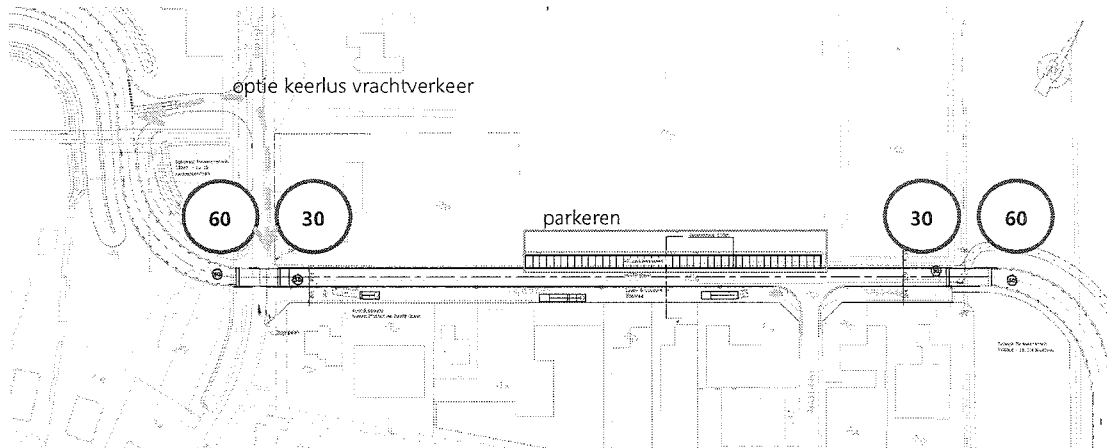
Afbeelding 2.1 Referentieontwerp

2.2 Variant 1: brede opstelruimte

In variant 1 wordt de bestaande Huyssitterweg behouden en ingericht als voetpad/laad- en loszone. Daarnaast wordt een nieuwe hoofdrijbaan aangelegd, tussen het trottoir en de hoofdrijbaan wordt een scheidingsband aangelegd. Door de brede opstelruimte op de bestaande Huyssitterweg hoeft laden en lossen niet direct vanaf de weg te gebeuren. Op de hoofdrijbaan geldt een snelheidsregime van 30 km/h terwijl op de rest van de verbindingsweg een snelheidsregime van 60 km/h geldt. Aan de noordzijde worden parkeervakken gerealiseerd, deze staan haaks op de hoofdrijbaan. Hiervoor is aankoop van deze strook noodzakelijk. Fiets- en bestemmingsverkeer maakt gebruik van de bestaande Huyssitterweg, hierdoor worden functies zoveel mogelijk gescheiden.

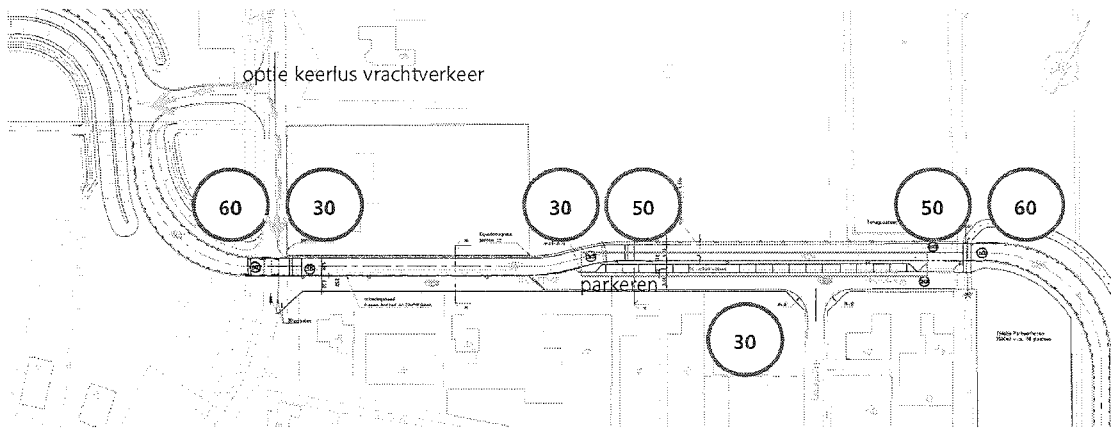
Afbeelding 2.2 Variant 1: brede opstelruimte

2.3 Variant 2a: deels parallel

In variant 2a wordt een parallelweg gerealiseerd indien mogelijk, dit betekent dat bij de 'flessenhals' perceel 21 de weg niet parallel is. De bestaande Huyssitterweg wordt in deze variant behouden als parallelweg, ter hoogte van perceel 21 wordt de bestaande Huyssitterweg ingericht als voetpad/laad- en loszone. Fietsers dienen op dit traject gebruik te maken van deels de parallelrijbaan en deels van de hoofdrijbaan. Door de wisselingen in het wegprofiel geldt op de hoofdrijbaan deels een snelheidsregime van 30 km/h en deels een snelheidsregime van 50 km/h. Op de rest van de verbindingsweg zelf geldt een snelheidsregime van 60 km/h. In de berm tussen de hoofdrijbaan en de parallelweg worden parkeervakken gerealiseerd. Naast aankoop van een strook grond is ook de aanpassing van het waterbassin noodzakelijk.

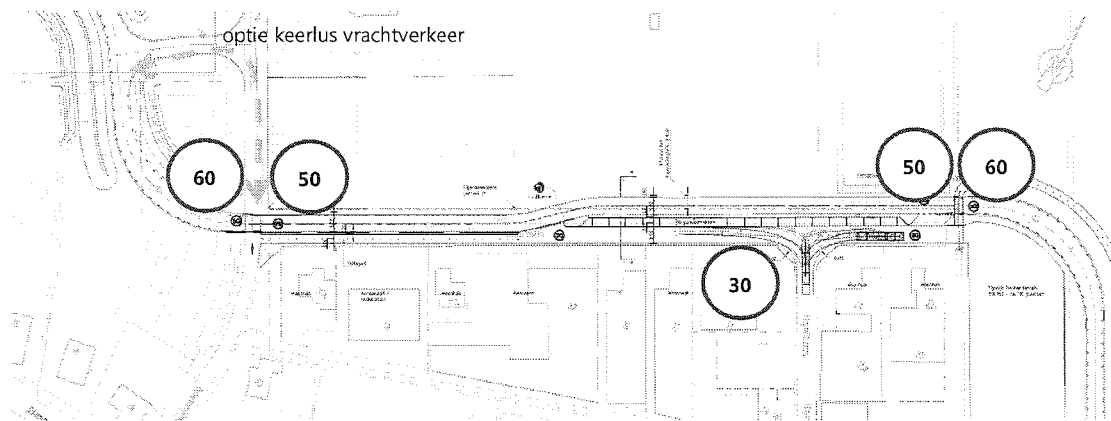
Afbeelding 2.3 Variant 2a: deels parallel

2.4 Variant 2b: deels parallel met optimalisatie ten behoeve van fietsers

Variant 2b is een optimalisatie van variant 2a. Ook deze variant gaat uit van een parallelweg indien mogelijk, maar de inrichting van de bestaande Huyssitterweg ter hoogte van de 'flessenhals' perceel 21 is aangepast. Uitgangspunt voor deze aanpassing is het optimaliseren van deze variant voor fietsverkeer. Zodoende wordt de bestaande Huyssitterweg ter hoogte van perceel 21 ingericht als fietspad, maar is het ook geschikt als opstelruimte. Door deze aanpassing hoeft het fietsverkeer geen gebruik meer te maken van de hoofdrijbaan. Op de hoofdrijbaan geldt een snelheidsregime van 50 km/h en op de rest van de verbindingsweg geldt een snelheidsregime van 60 km/h. In de berm tussen de hoofdrijbaan en de parallelweg worden parkeervakken gerealiseerd. Naast aankoop van een strook grond is ook de aanpassing van het waterbassin noodzakelijk.

Afbeelding 2.4 Variant 2b: optimalisatie ten behoeve van fietsers

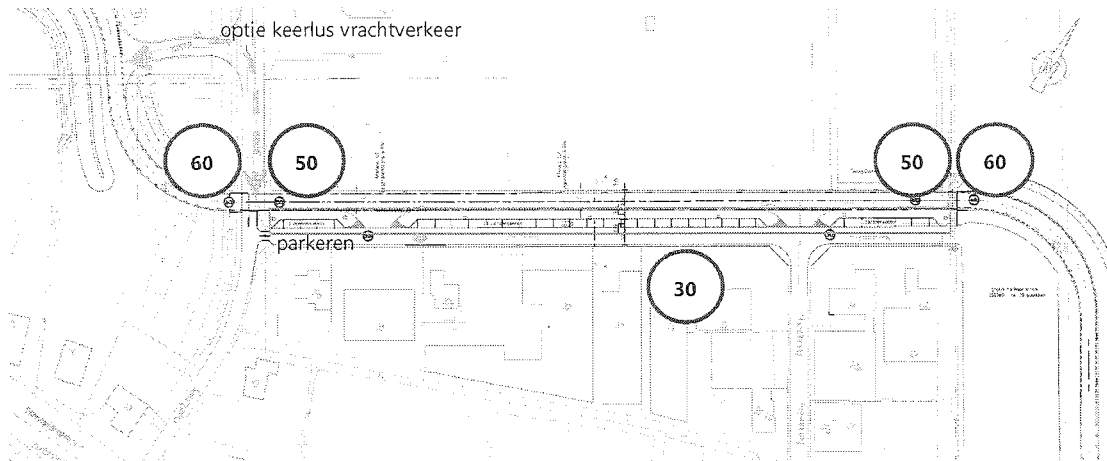

2.5 Variant 3: volledig parallel

In variant 3 wordt een parallelstructuur gerealiseerd over de gehele Huyssitterweg. De bestaande Huyssitterweg wordt behouden en ingericht als parallelweg met laad- en loszone. Daarnaast wordt een nieuwe hoofdrijbaan aangelegd. Deze variant heeft een heldere scheiding van functies, het doorgaande verkeer maakt gebruik van de hoofdrijbaan en fiets- en bestemmingsverkeer maakt gebruik van de parallelweg. Deze variant gaat deels over het terrein van perceel 21, waardoor dit perceel aangekocht dient te worden. Tussen de hoofdrijbaan en parallelweg ligt een brede tussenberm van circa 3 m, deze afstand is bepaald op basis van benodigde draaicirkels voor vrachtwagens. In deze tussenberm worden de

parkeerplekken gerealiseerd. Op de hoofdrijbaan geldt een snelheidsregime van 50 km/h en op de rest van de verbindingsweg geldt een snelheidsregime van 60 km/h.

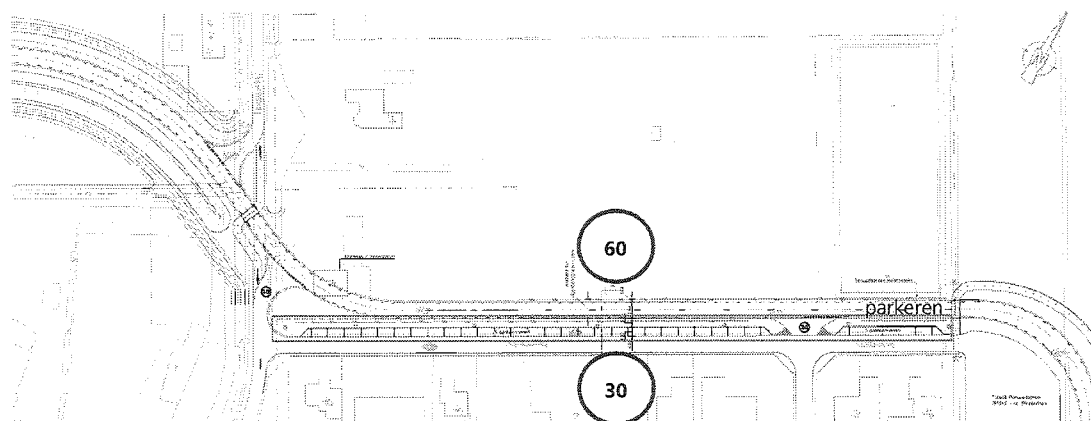
Afbeelding 2.5 Variant 3: volledige parallelstructuur

2.6 Variant 4: gewijzigde aansluiting verbindingsweg 2

Ook in variant 4 wordt een parallelstructuur gerealiseerd over de gehele Huysitterweg. Echter, is de ligging van de nieuw aan te leggen hoofdrijbaan gewijzigd ten opzichte van variant 3. Deze variant gaat volledig over het terrein van perceel 21 (waarbij het slopen van de woning noodzakelijk is) om directer aan te sluiten op de tweede fase verbindingsweg. Deze variant heeft een heldere scheiding van functies, het doorgaande verkeer maakt gebruik van de hoofdrijbaan en fiets- en bestemmingsverkeer maakt gebruik van de parallelweg. Door de gewijzigde ligging van de hoofdrijbaan is het mogelijk de parallelweg zodanig aan te sluiten dat vrachtverkeer zonder te draaien vanaf de parallelweg op de hoofdrijbaan kan komen, waardoor de optie keerlus niet meer noodzakelijk is. Parkeervakken worden gerealiseerd in de berm tussen de hoofdrijbaan en parallelweg. Op de hoofdrijbaan geldt, net als op de rest van de verbindingsweg een snelheidsregime van 60 km/h. Op de parallelweg geldt een snelheidsregime van 30 km/h.

Afbeelding 2.6 Variant 4: gewijzigde aansluiting verbindingsweg 2

3 BEOORDELING VARIANTEN

3.1 Beoordelingsoverleg

Op donderdag 14 januari 2016 is in een bijeenkomst met de heren C. de Koning, A. de Hoon, B. Ligthart en W. van der Wiel een beoordeling gemaakt van de verschillende varianten. De uitkomst van dit overleg is besproken in het Projectteam en op 28 januari 2016 gedeeld met de ambtelijk en bestuurlijk opdrachtgever.

3.2 Beoordelingssystematiek

In de beoordeling (zie tabel 3.1) zijn de verschillende varianten ingeschat ten opzichte van het referentieontwerp. De varianten zijn daarbij beoordeeld op aspecten die specifiek zijn benoemd door de bewoners (1 tot en met 6) en aspecten die aanvullend door de gemeente zijn ingebracht (7 tot en met 10). Het aspect planning is voor de beoordeelde varianten niet onderscheidend. De bouwkosten en grondaankopen zijn respectievelijk ingeschat op basis van de gemaakte schetsontwerpen en het taxatierapport van Vellekoop. Voor de overige aspecten is op basis van expert judgement een kwalitatieve score bepaald.

Tabel 3.1 Beoordeling varianten

Beoordelingsaspect	Variant 1	Variant 2a	Variant 2b	Variant 3	Variant 4
1. doorstroming verkeer	+	--	-	++	++
2. keren vrachtverkeer	+/-	+/-	++	++	++
3. laden en lossen	+	+/-	-	+	++
4. fietsers	+/-	--	+	++	++
5. parkeren	-	--	--	+/-	+
6. geluidshinder	+	+	--	++	++
7. vormgeving	+/-	+/-	+/-	+/-	-
8. ontwikkelruimte	+/-	+/-	+/-	++	++
9. bouwkosten	€	€€	€€	€€	€€
10. grondverwerving	€	€	€	€€€€	€€€€

Toelichting score: veel slechter is '--', slechter is '-', geen verschil '+/-', beter is '+' en veel beter is '++'.

De volledige beoordeling van de varianten (inclusief toelichting op de score) is gegeven in bijlage II.

3.3 Beoordelingsresultaat

Uit de voorgaande beoordelingstabel blijkt dat de varianten 2a en 2b nauwelijks meerwaarde bieden ten opzichte van het bestaande referentieontwerp. Daarnaast is duidelijk dat variant 1 ten opzichte van het referentieontwerp met name voordelen biedt voor de doorstroming en voor het laden en lossen. Dat

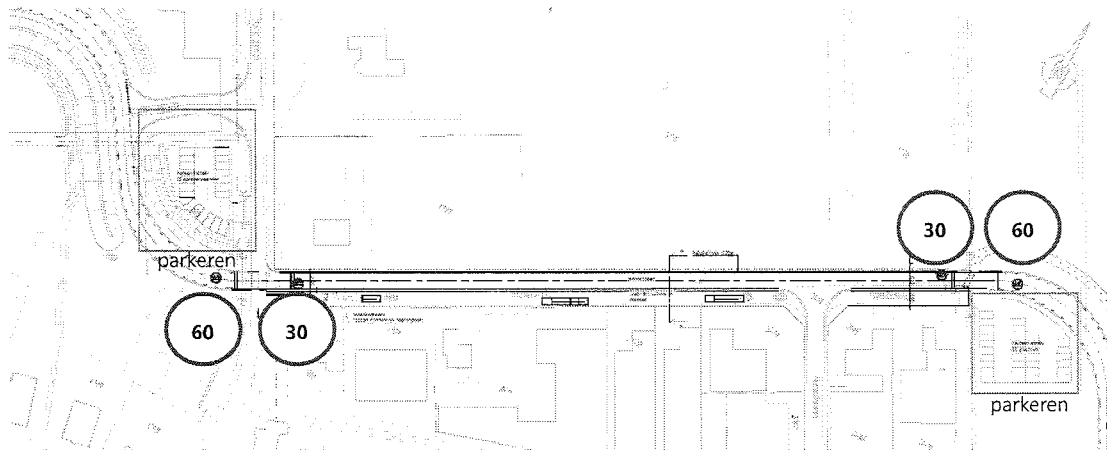
hiervoor meer ruimte beschikbaar is, gaat ten koste van de parkeermogelijkheden. Bij deze variant zijn de meerkosten beperkt. De varianten 3 en 4 bieden, door een duidelijke scheiding van doorgaand en bestemmingsverkeer, op meerdere aspecten voordelen ten opzichte van het referentieontwerp. De kosten, zowel voor de bouw als grondverwerving, liggen wel aanzienlijk hoger. Of de daarbij gecreëerde ontwikkelruimte benut kan worden, is erg afhankelijk van het standpunt van de provincie.

Let op: bij variant 3 en 4 kunnen aangekochte gronden (deels) opnieuw worden uitgegeven. De geschatte opbrengsten bedragen in dit geval ongeveer de helft van de geschatte kosten.

3.4 Optimalisaties

In alle beschouwde varianten moeten één of meerdere percelen worden aangekocht. Door parkeervakken niet langs, maar aan weerszijden van de Huysitterweg te realiseren is de omvang van de grondverwerving echter te beperken. Dit principe is in afbeelding 3.1 uitgewerkt voor variant 1.

Afbeelding 3.1 Optimalisatie variant 1

Hetzelfde principe als bij variant 1 is ook (deels) toepasbaar voor de ander varianten:

- indien bij variant 2a en 2b ook de parallelbaan vervalt, ontstaat een vergelijkbare situatie met de weergegeven situatie. De opstelruimte kan daarbij ook (deels) als vrijliggend fietspad worden ingericht;
- voor variant 3 en 4 geldt dat door het vervallen van de parkeerplaatsen de mogelijkheid ontstaat om de hoofdrijbaan direct naast de parallelbaan te plaatsen. De breedte van de aan te kopen strook wordt hierdoor aanzienlijk beperkt.

Bij aanpassing van variant 3 en 4 is het wel noodzakelijk om de 'keerlus' voor vrachtverkeer aan westzijde te realiseren, aangezien vrachtverkeer niet meer in beide richtingen de parallelbaan op kan draaien. Het realiseren van de keerlus is echter ook in variant 1 en 2 wenselijk. Hiermee wordt voorkomen dat al het vrachtverkeer ter hoogte van de zijweg moet steken conform de huidige situatie.

4 CONCLUSIES

4.1 Conclusie

Het voorgaande onderzoek naar varianten voor het referentieontwerp heeft aangetoond dat varianten binnen het bestaande profiel niet mogelijk zijn. In alle uitgewerkte varianten is de aankoop van één of

meerdere percelen noodzakelijk. Door optimalisatie van de varianten kan de aankoop echter beperkt worden tot een smallere strook of tot percelen die sowieso aangekocht moeten worden voor de realisatie van de verbindingsweg.

Uit de onderlinge vergelijking van de varianten blijkt dat variant 2 geen goed alternatief biedt. Voor de andere varianten geldt:

- variant 1 biedt tegen beperkte meerkosten meerwaarde biedt voor de doorstroming en laden/lossen. Door het realiseren van een keervoorziening voor vrachtverkeer en van parkeerplaatsen aan weerszijden van de Huysitterweg worden functies nog verder gescheiden, terwijl aankoop van grond langs de Huysitterweg kan worden voorkomen;
- variant 3 en 4 (met een volledige parallelstructuur) bieden veel meerwaarde, maar daar staan ook aanzienlijk hogere kosten tegenover. Ook met optimalisaties is aankoop van grond langs de Huysitterweg niet te voorkomen. Omdat de potentiële opbrengsten van (her)uitgifte hierin slechts deels tegemoet komen, zijn deze varianten alleen aantrekkelijk indien deze passen in een breder toekomstperspectief. Daarbij is de gemeente, zoals eerder aangegeven, afhankelijk van de provincie.

Samenvattend heeft variant 1 inclusief de aangegeven optimalisaties de voorkeur van de gemeente, tenzij overleg met de provincie voldoende zekerheid geeft over de toekomstige ontwikkelmogelijkheden.

4.2 Aandachtspunten

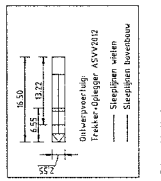
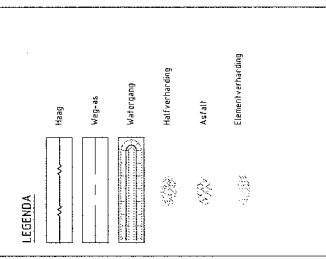
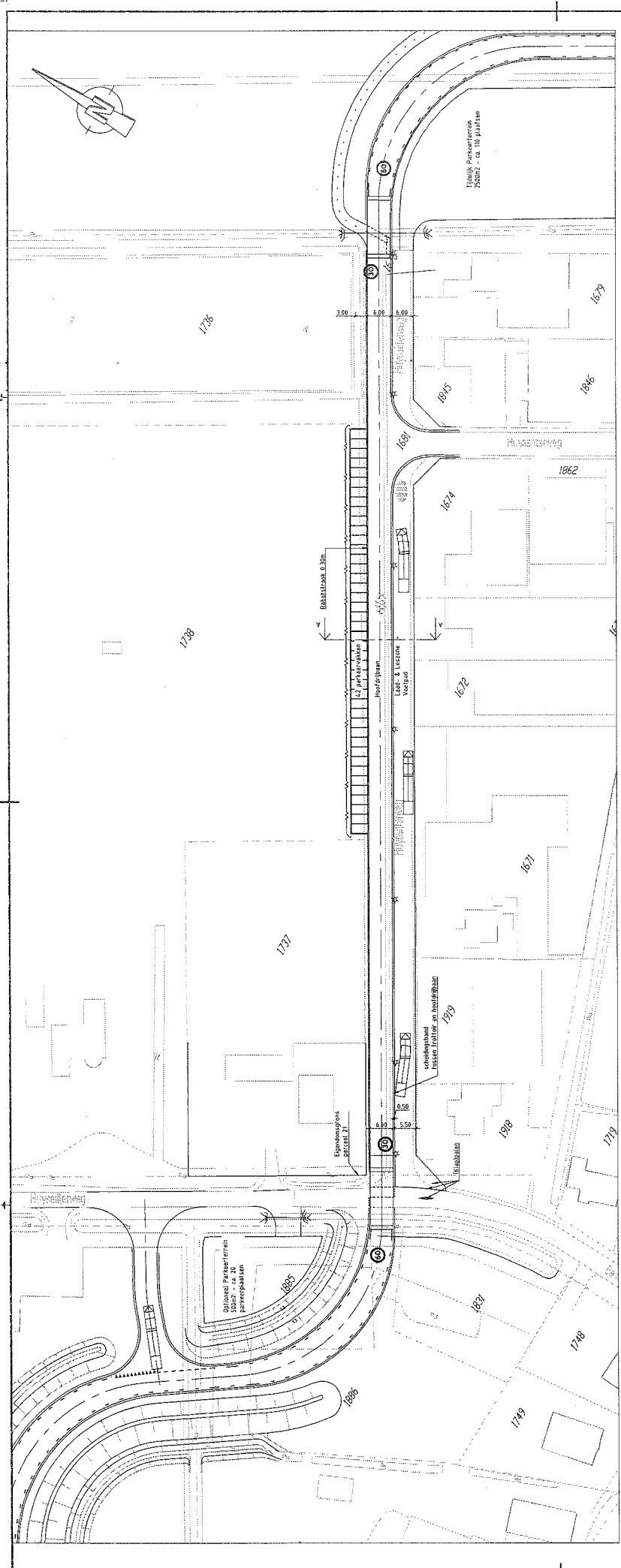
De haalbaarheid en toekomstvastheid van variant 3 en 4 is sterk afhankelijk van de zekerheid over de toekomstige (bedrijfs)ontwikkelingen aan de noordzijde van de Huysitterweg. Hierbij gelden, in aanvulling op het overleg met de provincie, de navolgende aandachtspunten:

- om inzichtelijk te krijgen welke mogelijkheden deze gebiedsontwikkeling heeft, is het advies om te onderzoeken in hoeverre de ontwikkelruimte ingevuld kan worden, in welke vorm en hoe dit zou moeten aansluiten op de nu te realiseren infrastructuur;
- om de realisatie van toekomstige mogelijk te maken, dient het bestaande bestemmingsplan te worden aangepast. Advies is om te onderzoeken of deze wijziging van het bestemmingsplan mogelijk is.

Let op: los van deze bovengenoemde ontwikkeling is, in alle varianten, aanpassing van het bestemmingsplan noodzakelijk voor de onderdelen die op te verwerven percelen worden gerealiseerd.

I

BIJLAGE: ONTWERPTEKENINGEN

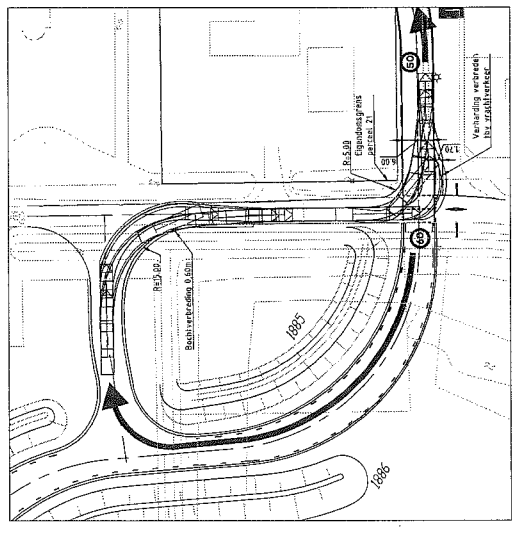
0 10,5m 25m
 SCHAAFL 1:500
 Gemeente Leidschendam-Voorburg
 Dienst Afdeling Infrastructuur, Bouw en
 Water
 Auteur: ing. J. E. E. J. van den Broek
 Ontwerper: ing. H. C. v. Breda
 Datum: 04-02-2016

GEMEENTE LEIDSCHENDAM - VOORBURG
BEREIKBAARHEID STOMPWIJK
 Schetsontwerp
 Indeling Huyssitterweg - variant 1
 Overzichtstekening

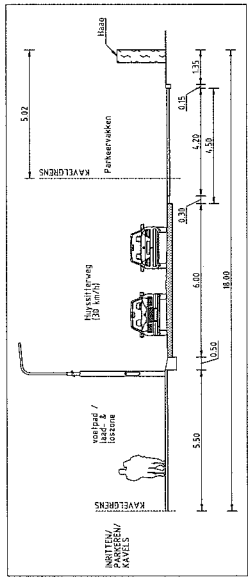
1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	0	0	0	0	0	0	0	0	0

LSDM86-1-1110
 A1

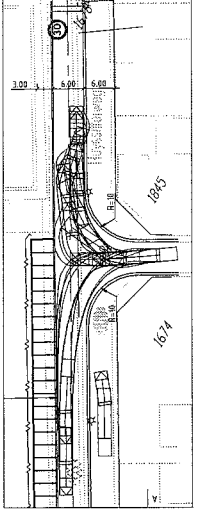
Situatie
Schaal 1:500

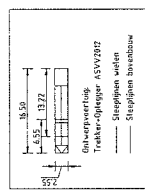
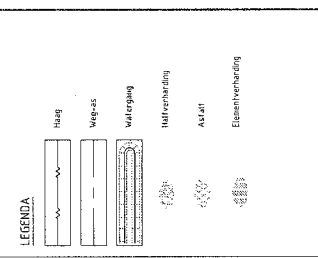
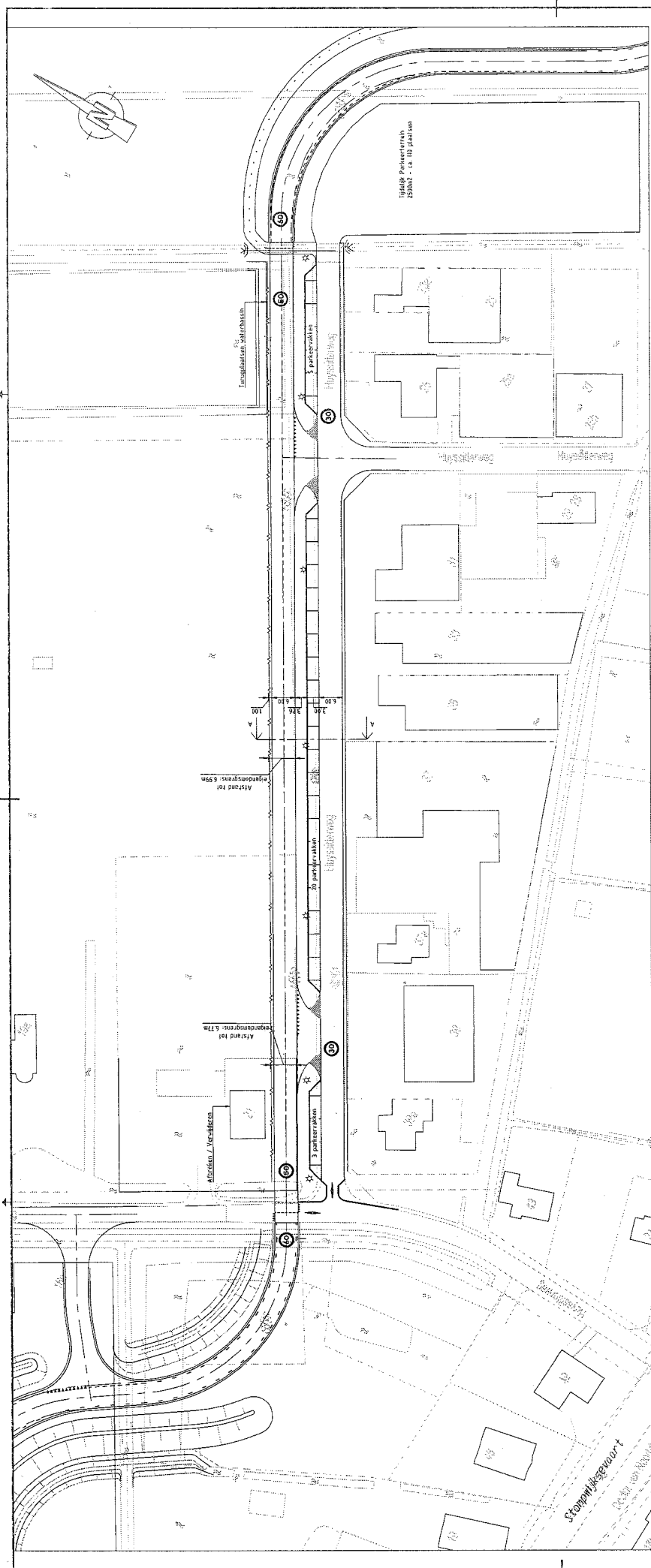
Optie keertlus vrachtverkeer
Schaal 1:500

Principe dwarsprofiel Huyssitterweg A-A
Schaal 1:100

Optie keermogelijkheid steken
Schaal 1:500

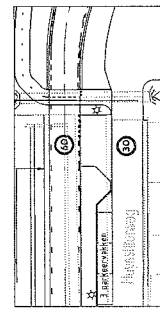

Verkeersplan
 Het ontwerp is gebaseerd op de verkeersgegevens van de gemeente Leidschendam-Voorburg. Het ontwerp is gebaseerd op de verkeersgegevens van de gemeente Leidschendam-Voorburg. Het ontwerp is gebaseerd op de verkeersgegevens van de gemeente Leidschendam-Voorburg.

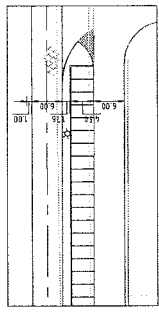
SOOMAL 1500
GEMEENTE LEIDSCHENDAM - VOORBURG
BEREIKBAARHEID STOMPWIJK
 Schetsontwerp
 Indeling Huysstierweg - variant 3
 Overzichtslekening

Project: P. van Hildekoop B.C. 1997/1300
 Ontwerper: Ing. J. Copman
 Bestuurder: Ir. H.C. v. Brakenhoff
 Datum: 02-02-2016
 Formaat: A1

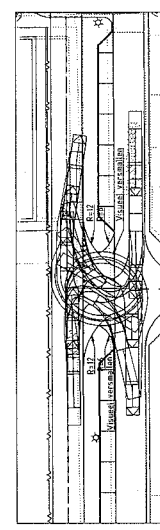
WIRTEVEEN BGS
 Postbus 1320
 2400 AA Leidschendam
 Telefoon: 070 312 26 55

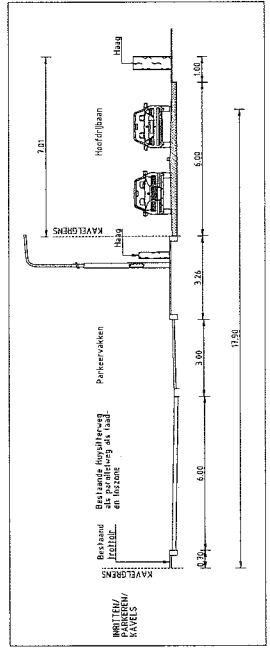
Variant in-uitrit
 Schaal 1:500

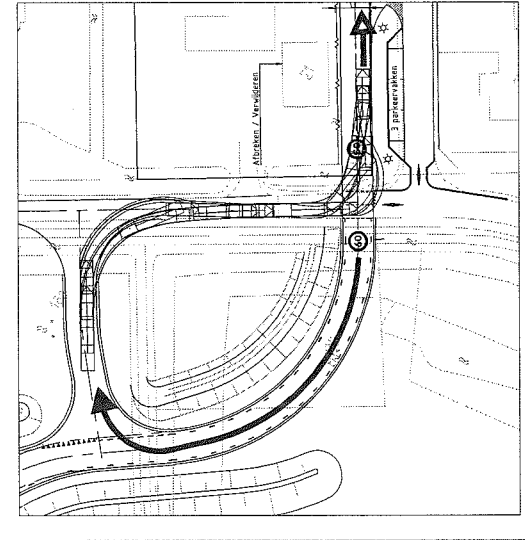
Variant haaks parkeren
 Schaal 1:500

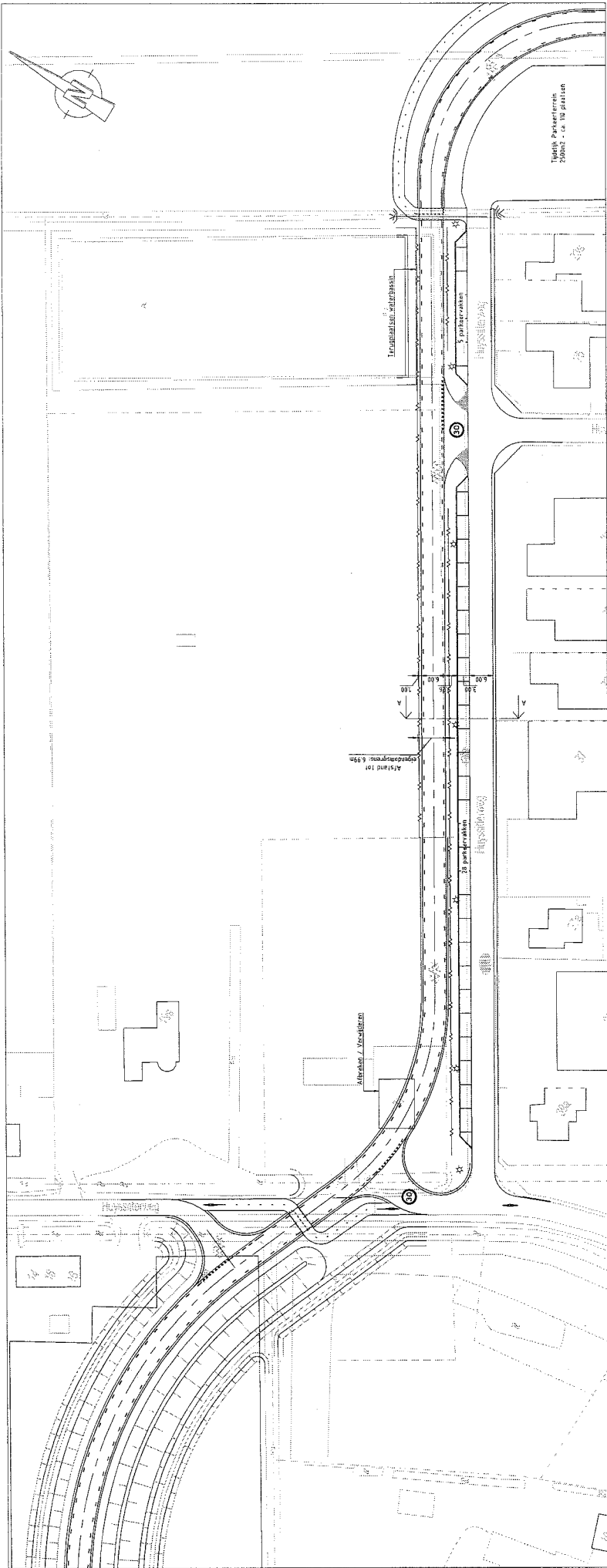
In- en uitrit vrachtwagen
 Schaal 1:500

Principe dwarsprofiel Huysstierweg A-A
 Schaal 1:100

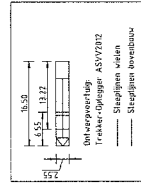

Optie Keermogelijkheid vrachtwagen
 Schaal 1:500

LEGENDA

	Huisstierweg
	Weg-af
	Markering
	Huisstierweg
	A-rijstrook
	Eemsterverbinding

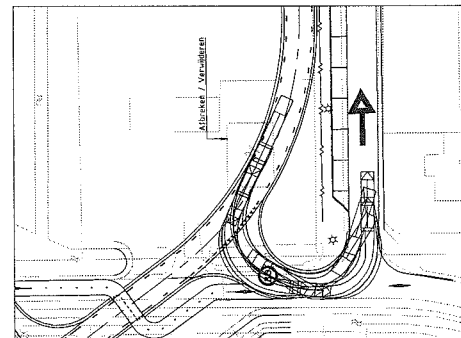
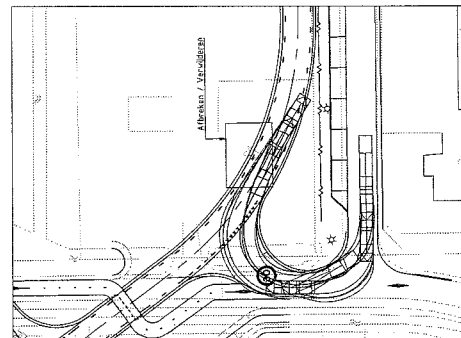
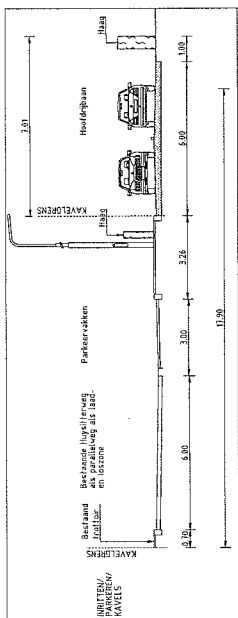
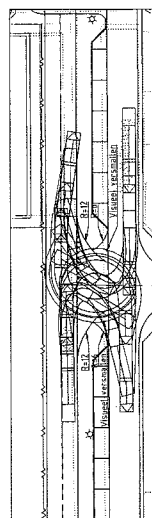
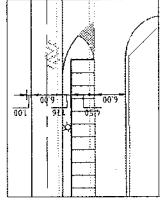
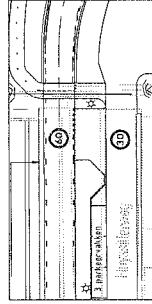

Overvoering van voetgangers- en fietsersovergang
 - Overvoering met
 - Stijpvoering met
 - Stijpvoering met

Overzichtstafel

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	

Gemeente: Gemeente Leidschendam - Voorburg
 Project: In- en uitrit Huysitterweg - variant 4
 Datum: 02-02-2006
 Schaal: 1:500
 Tekening: LSDM86-1-1140

Principe dwarsprofiel Huysitterweg A-A
Schaal 1:100

Keerlus rechtsom vrachtkverkeer
Schaal 1:500

Keerlus linksom vrachtkverkeer
Schaal 1:500

Scheutsonwerp
 Indeling Huysitterweg - variant 4
 Overzichtstafel

Witteveen Bos
 P. van Hildeskop BSC
 Ing. J. G. van der Meulen
 J. H. C. v. Bruggen
 02-202-0206

Verlag vervolgbijsenkomst Ontwerpatelier Huyssitterweg te Stompwijk

Datum	10 februari 2016
Genodigden	Wethouder F. Rozenberg (Gem. LV), A. de Hoon (Gem.LV), C. de Koning (Gem.LV), M-K. van Breukelen (Gem.LV) en B. Ligthart (Gem.LV) A. vd Poel (Adviesraad Stompwijk) en P. Zandbergen (Adviesraad Stompwijk). Bewoners/ondernemers HSW volgens presentielijst.
Verslaglegging	Ad de Hoon (Gem.LV)

Inleiding

De bijeenkomst van 10 februari 2016 is de afgesproken vervolgbijsenkomst op het Ontwerpatelier dat op 1 oktober 2015 met omwonenden (bewoners en ondernemers) heeft plaatsgevonden over het tracédeel van de Huyssitterweg (HW), als onderdeel van de nieuwe Verbindingsweg (VBW). Door de lastige ontwerp opgave is de vervolgbijsenkomst enkele maanden vertraagd.

Op 1 oktober hebben de aanwezigen de knelpunten naar voren gebracht die zij verwachten als de VBW wordt aangelegd volgens het ontwerp van de gemeente. Zij hebben toen aangegeven dat in het gemeentelijke ontwerp in relatie tot het doorgaande verkeer naar hun opvatting onvoldoende rekening is gehouden met de veiligheidsaspecten rond het gebruik van de HW door de Blesruiters, het laden/lossen van bedrijven, het keren van vrachtwagens, het parkeren in het algemeen, fietsers en te verwachten verkeerslawaaï.

De input van de omwonenden rond deze aspecten zijn leidend geweest bij het opstellen van de verschillende inrichtingsvarianten die de gemeente hier vanavond presenteert en toelicht. Aanvullend op de aspecten van de omwonenden heeft de gemeente ook voor zichzelf een aantal aspecten geformuleerd die bij het opstellen en vergelijken van de inrichtingsvarianten relevant zijn, te weten: vormgeving, ontwikkelruimte, bouwkosten en verwervingskosten.

In totaal zijn er 4 verschillende inrichtingsvarianten opgesteld en vergeleken met het oorspronkelijke ontwerp van de gemeente. Elke variant wordt aan de hand van een tekening uitvoerig toegelicht. Aansluitend wordt de beoordelingsmatrix toegelicht, waarin is aangegeven hoe de verschillende varianten ten opzichte van het oorspronkelijke ontwerp scoren: veel slechter, slechter, geen verschil, beter, veel beter.

Tijdens de pauze zijn de aanwezigen in de gelegenheid om aan de hand van de tekeningen kennis te nemen van de details van de ontwerpen en daarover aan de gemeentelijke vertegenwoordigers vragen te stellen.

Na de pauze worden de reacties geïnventariseerd en wordt geprobeerd tot een gezamenlijke voorkeursvariant vanuit de omwonenden te komen. Tevens wil de gemeente dan inventariseren of er draagvlak is bij de aanwezigen voor de voorkeursvariant van de gemeente, te weten variant 1.

Reacties omwonenden

Er bestaat grote angst dat de Verbindingsweg sluipverkeer van/naar de A4 aantrekt. Dit is ongewenst en de gemeente wordt gevraagd na te denken en te onderzoeken hoe dit zoveel als mogelijk kan worden tegengegaan.

De varianten 2a en 2b worden algemeen afgewezen, vanwege de flessenhals die ontstaat, de onoverzichtelijke structuur voor de gebruikers (met name voor fietsers en vrachtverkeer) en de slechte bereikbaarheid van een aantal panden, waaronder het tankstation. Op meerdere onderdelen scoren beide varianten "slechter" tot "veel slechter" ten opzichte van het oorspronkelijke ontwerp.

Een grote groep van de aanwezigen is geen voorstander van variant 4. Deze lijkt gezien de te verwachten verkeersintensiteiten over gedimensioneerd, ofwel een dure oplossing voor relatief weinig verkeer, en is wel een hele grote uitnodiging voor sluipverkeer van/naar de A4. Daarnaast wordt in

deze variant de kruising met de bestaande Huyssitterweg in noordelijke en zuidelijke richting vervangen door 2 afzonderlijke aansluitingen. Er bestaan twijfels over de wenselijkheid daarvan. Wat in deze variant veel aanwezigen wel aanspreekt, is dat het doorgaande verkeer en alles met betrekking tot het bestemmingsverkeer van elkaar zijn gescheiden. Hierdoor is sprake van maximale (verkeers)veiligheid. Daarnaast wordt in dit ontwerp een voorschot genomen op de herontwikkelingsmogelijkheden van het aangrenzende gebied. Voor de gemeente is het de vraag of de provincie daarin wil/kan meegaan. Op alle door de omwonenden ingebrachte aspecten scoort deze variant "beter" tot "veel beter" ten opzichte van het oorspronkelijke ontwerp.

Naar aanleiding van het bovenstaande ontstaat discussie over de verkeersintensiteiten van de Verbindingsweg. Volgens het onderzoeksrapport van Goudappel Coffeng van juli 2014 (verkeersstellingen 2010) wordt het aantal verkeersbewegingen over de VBW geschat op 700 tot 1.000 mvt/etm. De omwonenden is altijd voorgehouden dat het om ongeveer 3.500 mvt/etm zou gaan. *Noot: in het kader van het bestemmingsplan voor de Verbindingsweg vindt een actuele berekening van het te verwachten aantal mvt/etm plaats.*

Hoewel variant 3 deels dezelfde nadelen heeft als variant 4, kan deze variant als de 1^e keuze van een grote groep van de aanwezigen worden beschouwd. Variant 3 betekent een duidelijke verbetering op nagenoeg alle door de omwonenden ingebrachte aspecten ten opzichte van het oorspronkelijke ontwerp en vraagt minder grondbeslag dan variant 4, ook al moet daarvoor hetzelfde pand worden aangekocht. Een aantal aanwezigen doet in dit verband een uitdrukkelijke oproep aan de gemeente om hier in één keer een goede en veilige weg voor alle gebruikers aan te leggen en een goed alternatief te bieden voor de betrokken pandeigenaren.

Een klein deel van de aanwezigen begrijpt de keuze van de gemeente voor variant 1, maar deze variant betekent voor de door de omwonenden ingebrachte aspecten slechts een beperkte verbetering ten opzichte van het oorspronkelijke ontwerp. Deze variant kan daarom niet op brede steun (draagvlak) van de omwonenden rekenen, eigenlijk alleen op steun van de vastgoedeigenaren die zijn betrokken bij de varianten 3 en 4. De algemene opvatting over variant 1 is dat als de gemeente voor deze variant zou kiezen, in aanvulling op het parkeren oostelijk en westelijk van de bestaande HW, naar een aanzienlijke verbetering van het parkeren (voor bezoekers) moet worden gekomen.

Conclusies

Vastgesteld wordt dat er geen unanimititeit bestaat over een voorkeursvariant. De reacties en standpunten variëren tussen de varianten 1, 3 en 4, waarbij variant 3 ook voor de voorstanders van variant 4 acceptabel is.

Bij een kleine groep (met name de betrokken vastgoedeigenaren bij varianten 3 en 4) is draagvlak voor de gemeentelijke voorkeursvariant 1.

Als de gemeente toch voor variant 1 zou kiezen, dient - in aanvulling op het parkeren oostelijk en westelijk van de bestaande HW - naar een aanzienlijke verbetering van het parkeren (voor bezoekers) te worden gekomen.

Vervolprocedure

Naast de consultatie van de direct omwonenden van vandaag, worden ook de Klankbordgroep en de Adviesraad Stompwijk om reactie gevraagd. Vanwege hun rol en positie zullen beiden de varianten vanuit een ander/breder perspectief bekijken en beoordelen.

Als alle reacties en standpunten bekend zijn, zal de gemeente zich beraden over de uiteindelijke voorkeursvariant die in de vorm van een advies aan het college van burgemeester en wethouders en de gemeenteraad wordt voorgelegd.

De besluitvormingsprocedure om op basis van alle reacties tot de uiteindelijke voorkeursvariant te komen, ziet er in tijd en stappen als volgt uit:

- 15 febr. Klankbordgroep Bereikbaar Stompwijk.
- 15 mrt. College van burgemeester en wethouders.
- 12 apr. Commissie Openbaar Gebied.

Datum print donderdag 3 maart 2016

Pagina 3/3

26 apr. Gemeenteraad.

Binnen dit schema wordt ook een reactie/advies van de Adviesraad Stompwijk verwacht. Het staat iedereen vrij om gebruik te maken van het inspreken op het bestuurlijke voorstel tijdens de commissie- en/of raadsvergadering.

Afsluiting

Alle aanwezigen worden bedankt voor hun inbreng. Het besluit van het college (van 15 mrt.) met betrekking tot de uiteindelijke voorkeursvariant die aan de gemeenteraad wordt voorgelegd, wordt naar alle genodigden van deze bijeenkomst toegestuurd.

Verslag

Klankbordgroep Stompwijk

Datum **15 februari 2016**

Genodigden A. de Hoon (Gem.LV), M. vd Zon (Gem.LV), E. Avan (Gem.LV), Y. v Boheemen, A. vd Poel, K. v Wissen, J. vd Krogt, W. v Rijn, J. Kingma, G. Granneman, J. Granneman, A. vd Haar, A. Spaan, , A. van Krevelen, P. v Arkelen, U. vd Voort, A. Vincenten en J. van Boheemen.

Afwezig P. Zandbergen, A. v Santen, C. Hoogeveen, W. Schoevers, R. Hendriks, C. van Bohemen en A. Nolten.

Verslaglegging M. vd Zon (Gem.LV)

Nr	Onderwerp	Conclusie/besluit
1	Opening, mededelingen en ingekomen stukken	Ad opent de vergadering en heet iedereen welkom.
2	Vaststellen agenda	De agenda wordt vastgesteld. Het punt Aanbestedingsprocedure komt aan bod bij agendapunt 4.
3	Verslag en Actielijst Klankbordgroep 21 december 2015	<p>Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.</p> <p>Naar aanleiding van verslag: Agendapunt 5: De klankbordgroep vindt dat haar reactie over de onderzoeken damwand Stompwijkseweg onduidelijk/niet juist is weergegeven in het verslag. Zij heeft aangegeven dat de aansluiting van oud en nieuw moeilijk op elkaar aan te sluiten is en dat de verankering waarschijnlijk aangepast dient te worden. Hoe het ook zei, zodra de aannemer aan het werk is kun je niet de renovatie stoppen en overgaan op vervangen. Ad geeft aan dat de aannemer de opdracht krijgt het werk volgens het Instandhoudingsrapport uit te voeren. Daarin zijn de technische eisen aangegeven waar de aannemer aan moet voldoen bij oplevering. De noodreparatie van een aantal jaar geleden mag geen model staan voor de gehele renovatie. De eis is dat de aannemer de damwand dient te renoveren, waardoor deze tenminste weer 40 jaar mee gaat en voor de weg geldt de eis dat deze 15 jaar onderhoudsvrij is.</p> <p>Presentatie van de vorige keer wordt nog op de website geplaatst.</p>
4	Reconstructie Stompwijkseweg	<p>Er is nog discussie over het verhardingsmateriaal bestaand of nieuw en wel/geen onderscheid tussen rijbaan en fietssuggestiestroken.</p> <p>Het voetpad Tuinbouwbrug – Fietspad 90 is in onderzoek en dus nog niet definitief. Doordat er nog uitzoekwerk is, is dit van de aanbesteding losgekoppeld. Er is ook grond van derden nodig die minnelijk moet worden verworven (geen onteigenings-titel).</p> <p>Op een aantal plaatsen is het tracé van de weg smaller dan 6 mtr. Ook daar is grond van derden nodig om de breedte overal gelijk te kunnen houden en is alleen minnelijke verwerving aan de orde.</p> <p>Er worden twee recreatieve uitkijpunten gemaakt langs het tracé. Ad zal hier volgende keer aan de hand van het Beeldkwaliteitsplan meer informatie over geven.</p> <p>Er is een fysiek of visueel plateau ingetekend ter hoogte van de Kniplaan. Deze aansluitingen zijn er altijd bij overgang naar een 30 km zone gebied. Aansluitend op het overleg is de vraag gekomen of een alternatieve inrichting met parkeervakken hier mogelijk is. <i>Actie Ad.</i></p>

		<p>Er vinden nog twee ecologische onderzoeken plaats, namelijk een vis- en vleermuisonderzoek. Beide zijn wettelijk verplicht.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vleermuisonderzoek. <p>Bewoners worden hierover geïnformeerd, omdat er ook in de nacht wordt onderzocht. De onderzoeken gebeuren in drie periodes, week 21, 25+26 en 34+35.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vis onderzoek in week 12 t/m15. <p>De vraag wordt gesteld of er al eens onderzoek is gedaan of kabels en leidingen in de berm gelegd kunnen worden of door particulier terrein. Antwoord: mogelijkheden in de berm zijn beperkt, particulier terrein zijn nutsbedrijven geen voorstander van en de kosten hiervoor zijn hoger.</p> <p>De situatie met betrekking tot kabels en leidingen is: gas- en waterleiding hoeven niet te worden vervangen En elektra wordt nog bekeken.</p> <p>Aandachtspunt: Stompwijk heeft behoefte aan glasvezel, maar op dit moment is dat blijkbaar niet haalbaar. Idee en verzoek is om een mantelbuis met de reconstructie mee te nemen, zodat toekomstige glasvezelkabel er doorheen geblazen kan worden.</p> <p>Er is door KPN onderzoek gedaan. Deze wil geen glasvezel aanleggen omdat het om een te klein gebied gaat, waardoor het niet rendabel is.</p> <p>Aanbestedingsprocedure .</p> <p>Op 19 februari is duidelijk welke aannemers belangstelling hebben voor de reconstructie Stompwijkseweg. In die week zal er een beoordeling en selectie van de aanmeldingen plaatsvinden. Er zijn selectiecriteria opgesteld om tot 6 aannemers te komen. Op 7 maart moet de selectie duidelijk zijn. De aannemers die zich hebben aangemeld worden in kennis gesteld en mogen hierop reageren. Op 21 maart start de gunningsfase. Dit betekent dat de geselecteerde aannemers worden uitgenodigd een aanbieding voor het werk te doen. Het is een Europese aanbesteding met voorafgaande selectie. Er is tijd tot 17 mei, 14:00 uur om digitaal de inschrijving te doen. 17 mei om 14:00 uur wordt de kluis door/namens de gemeente geopend. Er wordt beoordeeld via EMVI op prijs en kwaliteit in een verhouding van 50%-50%. Gemeente doet beoordeling zelf met zo nodig externe expertise op onderdelen.</p> <p>Betrokkenheid van Rijnland is pas bij de aanvraag van de watervergunning. Met Rijnland zijn uitgangspunten en afspraken overeengekomen die binnenkort in een brief worden bevestigd</p> <p>Gunningsfase loopt tot 24 mei. Op die datum volgt het voornemen tot gunning. De aannemer die gegund krijgt, moet aanvullend op zijn aanbieding een 'proof of concept' aanleveren, waaruit moet blijken dat zijn aanbieding ook haalbaar en maakbaar is.</p> <p>Na gunning zal het ontwerp gemaakt worden.</p> <p>Er wordt een definitief ontwerp (DO) opgesteld wat de aannemer gaat maken en op welke manier. Dit wordt tijdens een openbare bijeenkomst (in sept-okt 2016) aan alle bewoners van Stompwijk getoond en toegelicht en daarna in de klankbordgroep besproken .</p> <p>De eis is om in 1 jaar na start uitvoering het werk gereed te hebben.</p> <p>Start uitvoering is voorzien 4e kwartaal 2016.</p>
5	Inrichtingsvarianten Huys-sitterweg	<p>Er zijn 4 inrichtingsvarianten gemaakt aanvullend op het referentieontwerp. Ontwerpen worden getoond en Ad geeft uitleg.</p>

		<p>Aanvullend op de 4 inrichtingsvarianten is een geoptimaliseerde variant gemaakt op variant 1. Dit is het voorkeursontwerp van de gemeente. Verzoek hierbij is om een strook langsparkeren te maken. Beter is nog een klein parkeerterrein met een aparte in- en uitrit. Hier dient wel grond voor aangekocht te worden.</p> <p>Voordeel is wel dat het bestemmingsplan voor deze variant niet aangepast hoeft te worden (met uitzondering van het beoogde parkeerterrein).</p> <p>Een meerderheid van de Klankbordgroep heeft voorkeur voor variant 3. Dit is volgens hen veiliger, meer toekomstgericht en meer leefbaar voor de aanliggende woningen.</p> <p>Er is geen draagvlak vanuit de klankbordgroep voor variant 1, ook niet voor de geoptimaliseerde versie daarvan.</p> <p>Verzoek is om ook aandacht te hebben dat de Verbindingsweg geen sluiproute wordt voor de A4.</p> <p>Er komt mede ten behoeve van het bestemmingsplan voor de hele verbindingsweg nog een onderzoek naar de te verwachten verkeersintensiteiten. Het huidige onderzoek is van 2010 en daarin is fase 2 niet als zodanig meegenomen.</p> <p>Vaststellingsprocedure voorkeursvariant: 15 mrt in College met raadsvoorstel 12 april in Commissie OG 26 april in Raad</p> <p>Het staat leden van de Klankbordgroep vrij tijdens commissie en/of raad in te spreken op het uiteindelijke raadsvoorstel. Afgesproken wordt het raadsvoorstel na vaststelling in het college toe te sturen aan de Klankbordgroep.</p>
6	Parkeren Doctor van Noortstraat	<p>Op 18 januari is een overleg geweest van de initiatiefgroep parkeren DVN.</p> <p>Er zijn van enkele locaties schetsen opgesteld waar extra parkeren buiten de DVN mogelijk zou zijn. Ad stuurt deze naar K. van Wissen en A. van Krevelen (als leden van de initiatiefgroep) met verzoek hierop te reageren.</p>
7	Beeldkwaliteitsplan Stompwijkseweg en Verbindingsweg	<p>Wordt in twee delen opgesteld, namelijk een deel voor de recreatieve uitzichtpunten Stompwijkseweg en een deel voor de hele Verbindingsweg. In week 8 wordt het eerste resultaat verwacht en in week 12 moet de opdracht zijn afgerond. Het resultaat wordt besproken in de klankbordgroep.</p>
8	Bestemmingsplan Verbindingsweg	<p>Door de discussie en behandelprocedure rond de varianten Huyssitterweg schuift de planning van het bestemmingsplan op. De vaststelling door de gemeenteraad wordt thans voorzien in het najaar 2016.</p>
9	Grondverwerving Verbindingsweg	<p>Er is op dit moment naar bijna elke grondeigenaar een aankoopvoorstel gedaan. Er zijn meer eigenaren dan aanvankelijk voorzien. Proces komt nu in de onderhandelingsfase. Een eerste doorkijk leert dat rekening moet worden gehouden met ont-eigeningen.</p>
10	Planning	<p>Eind 2017 is de planning om klaar te zijn met de reconstructie van de Stompwijkseweg.</p> <p>De start van de Verbindingsweg kan uitlopen indien bestemmingsplan verder vertraagt en niet alles op tijd verworven wordt. Daarom wordt gekeken naar de consequenties hiervan voor de DVN (risico's damwand).</p> <p>Er wordt momenteel een verkenning uitgevoerd om te kijken of het mogelijk is om aansluitend op de reconstructie Stompwijkseweg te starten met de DVN. Dit betekent dat er een alternatieve omleidingsroute moet zijn voor de DVN. Dit kan ook voordelen opleveren voor/tijdens de uitvoering van de Stompwijkseweg.</p> <p>Gevraagd wordt om hierover mee te denken en suggesties door te geven.</p>

		Er wordt al een suggestie geopperd dat er een weg ligt vanuit de Meer en Geerweg naar de N206, de zogeheten 'NAM weg'. Erdal zal dit nader uitzoeken.
11	Rondvraag en afspraak volgende bijeenkomst	<p>A. Spaan vraagt om het fietspad vanuit de Westeinderweg naar de Huysitterweg (locatie Blesruiters) vice versa formeel ook aan te wijzen/open te stellen voor paarden.</p> <p>K. van Wissen vraagt of er op de Stompwijkseweg in de toekomst ook nog enige remming van de snelheid wordt ingebracht. Kan dit in beeld gebracht worden.</p> <p>Y. van Bohemen geeft aan dat het raadzaam is om als Klankbordgroep en Adviesraad gezamenlijk te reageren op het raadsvoorstel voor de Huysitterweg. In verband hiermee worden de tekeningen van de varianten digitaal naar de voorzitter van de Adviesraad gestuurd.</p> <p>Volgende bijeenkomst: <u>Maandag 4 april 19.30 uur.</u></p>

Aan Burgemeester en Wethouders van de gemeente Leidschendam-Voorburg,
T.a.v. dhr. A. de Hoon
Postbus 1005
2260 BA Leidschendam

Stompwijk, 28 februari 2016

Betreft: zienswijze varianten Huysitterweg

Geachte heer De Hoon,

De Adviesraad Stompwijk staat voor een vitaal en leefbaar Stompwijk en werkt nauw samen met betrokkenen en gemeente aan het project infrastructuur in Stompwijk.

Wij zijn van mening dat het bereiken van een verkeersluwe dorpskern mede bepaald wordt door een goede ligging en inpassing van de omleidingsweg, zodat dit ook een logisch en aantrekkelijk alternatief is voor de doorgaande route door het dorp.

In de afweging van de voorliggende varianten van de Huysitterweg, kijken wij als Adviesraad naar leefbaarheid, efficiëntie in het gebruik en vooral verkeersveiligheid. Dit tegen de achtergrond van de diversiteit van de gebruikersgroepen die in de toekomst van deze weg gebruik zullen maken. Dit betreft zowel het doorgaande verkeer (vrachtauto's, tractoren/landbouwverkeer, personen auto's) als verkeersgebruikers die moeten laden en lossen of als bezoekers bij de bedrijven of bij de manage aan de Huysitterweg moeten zijn. Daarnaast zullen ook fietsers, ruiters en wandelaars van de bestaande Huysitterweg gebruik (blijven) maken.

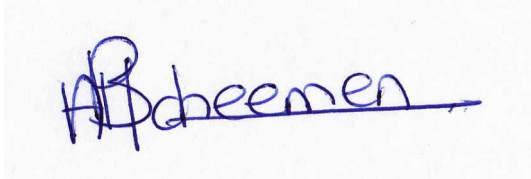
Wij zijn van mening dat de verkeersveiligheid met de inrichting zoals voorgesteld in variant 4 het beste gewaarborgd wordt voor deze diverse verkeersgebruikers. Enerzijds betreft dit de veilige en duidelijke oversteekplaatsen. Ook de optimale parkeermogelijkheden (en daardoor minder overstekend voetgangersverkeer t.o.v. variant 1!) en de mogelijkheid om te laden en lossen bij de bedrijven aan de Huysitterweg. Bovendien wordt in deze variant 4 een duidelijk en qua vormgeving aantrekkelijk scheiding aangebracht tussen de omleidingsweg en de Huysitterweg met goede en logisch gesitueerde parkeervoorzieningen.

Deze weg wordt maar een keer aangelegd! Het zou volgens ons een gemiste kans zou zijn om nu niet de ruimte te nemen voor zowel een adequate inpassing voor de huidige verkeers- en bedrijfssituatie als voor de toekomstige ontwikkelingen in de Meeslouwerpolder (verruiming bedrijfsactiviteiten). Het is van belang om nu ook te zorgen voor toekomstperspectief voor dit gebied.

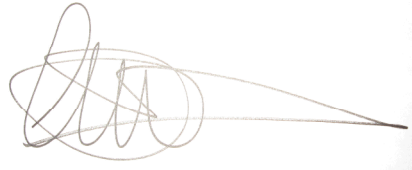
Wij realiseren ons zeer goed dat deze variant duurder is dan de beoogde (gemeentelijke) voorkeursvariant 1. Wij vinden het van groot belang om nu deze investering te doen, mede tegen de achtergrond van de ontwikkelkansen voor bedrijven in dit gebied. Bedrijvigheid zorgt voor vitaliteit in het dorp en een goede infrastructuur is daarvoor een belangrijke randvoorwaarde. We hebben nu de kans om deze randvoorwaarde goed in te vullen. Op deze wijze faciliteert de gemeente ook extra ontwikkelpotentieel voor het bedrijfsleven in Stompwijk.

Op basis van bovengenoemde overwegingen ligt onze voorkeur bij variant 4, zodat er een omleidingsweg wordt aangelegd die nu en in de toekomst economisch duurzaam en veilig is en zorgt voor een verkeersluwe en veilige dorpskern.

Namens de Adviesraad Stompwijk,

A.M. van Boheemen, voorzitter

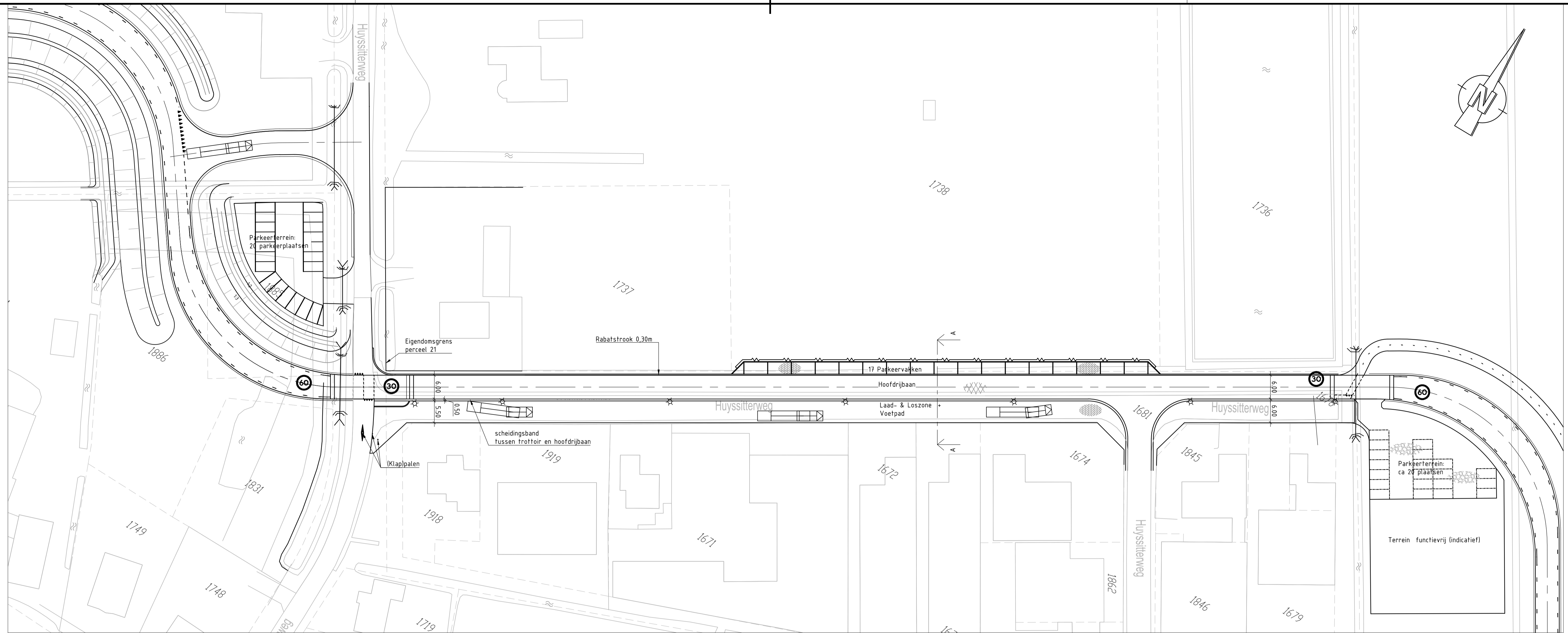

A. van der Poel, secretaris

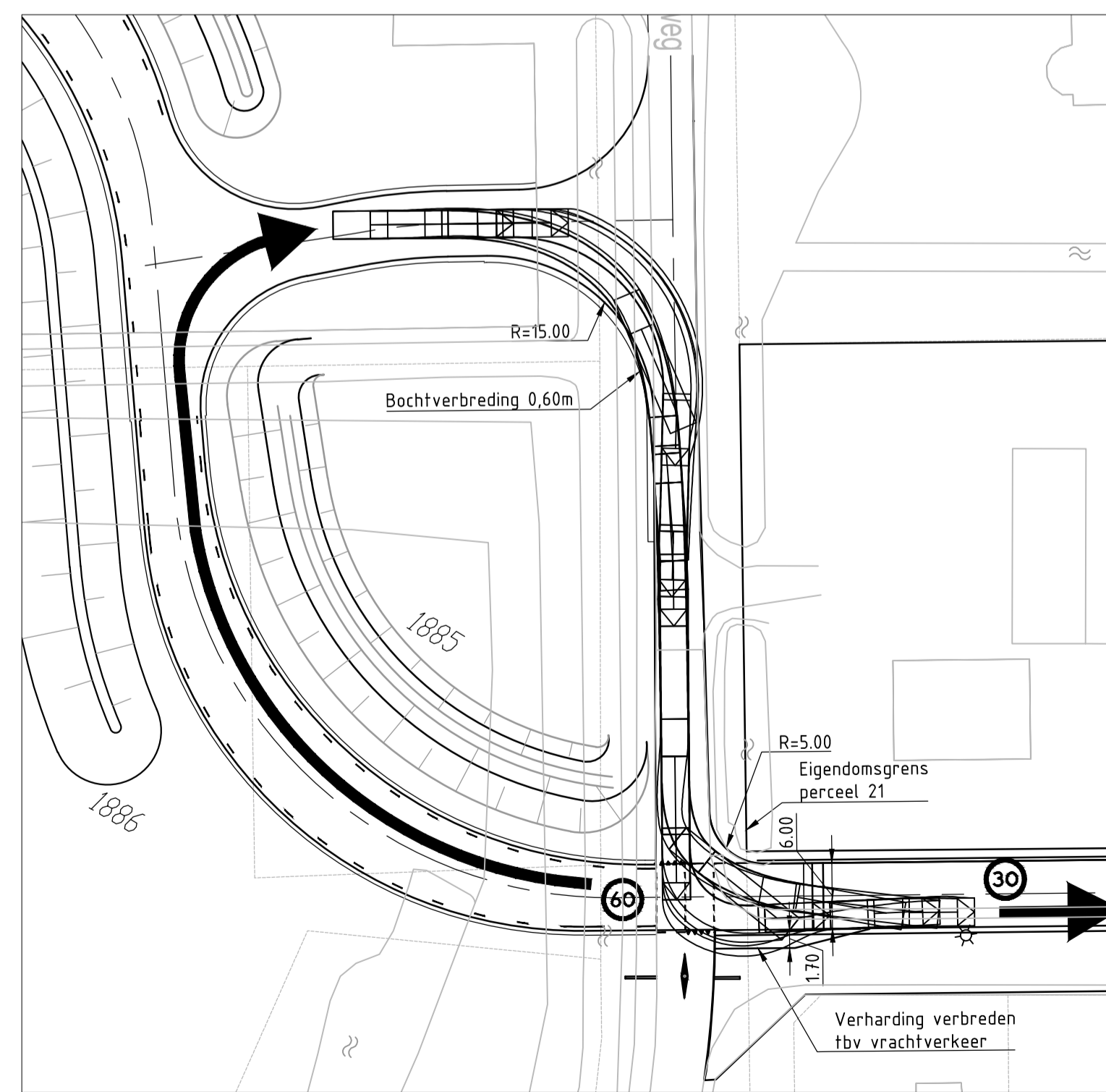
CC: gemeenteraad

Bijlage 6**Overzicht standpunten met betrekking tot inrichtingsvarianten Huysitterweg**

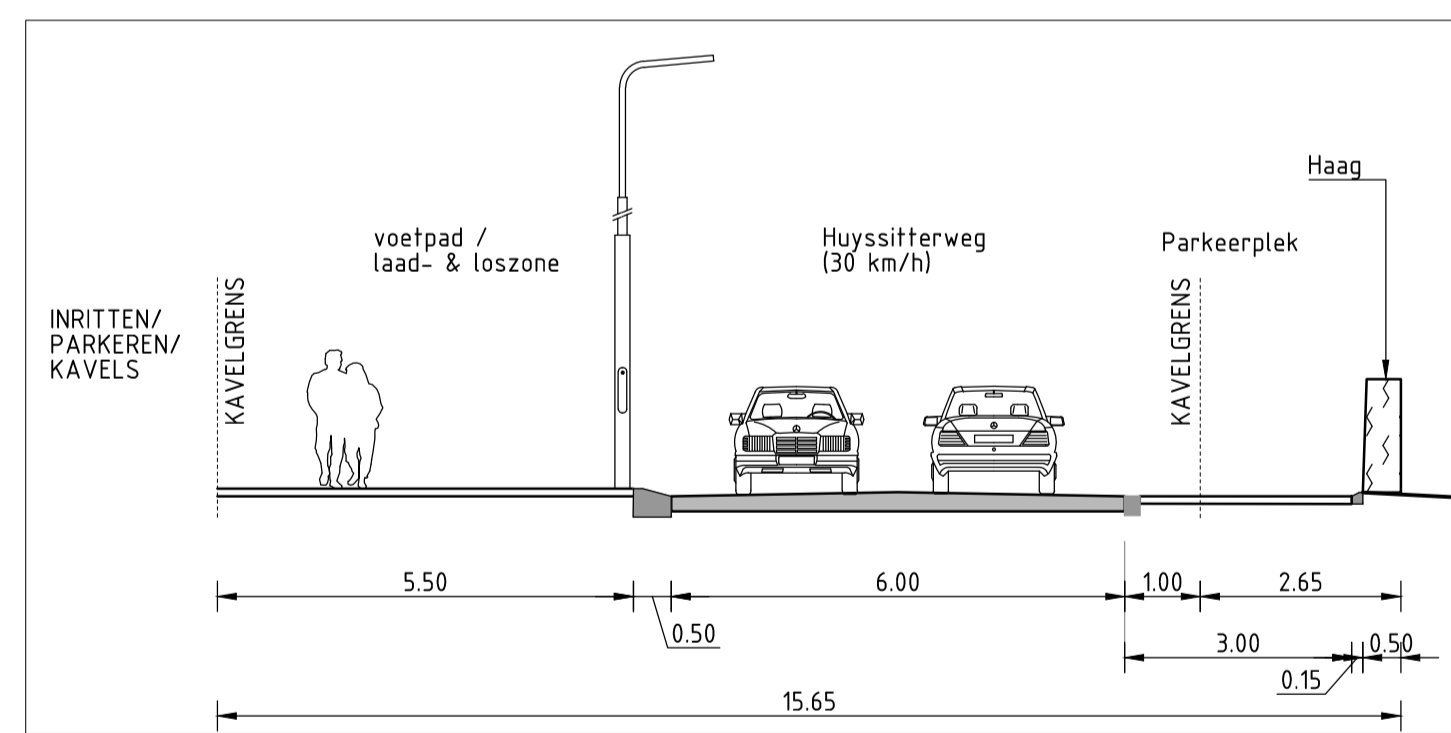
Inrichtingsvarianten Partijen	Variant 1 (nieuwe hoofdrijbaan 30 km-zone)	Variant 2 (a en b) (gedeeltelijke parallelweg 50km-zone)	Variant 3 (volledige parallelstructuur, 50 km-zone)	Variant 4 (directe aansluiting op Verbindingsweg, 60 km-zone)
Gemeente	Voorkeur Voldoet vlgs rapport Goudappel Coffeng juli 2014; ook bij aanleg fase 2 Verbindingsweg.	Geen voorkeur Geen meerwaarde tov referentieontwerp. Onoverzichtelijk voor alle weggebruikers.	Geen voorkeur Overdone voor situatie ter plaatse. Extra investering past niet binnen budget. Wel veiliger en meer toekomstgericht dan variant 1.	Geen voorkeur Overdone voor situatie ter plaatse. Extra investering past niet binnen budget. Wel max. veiligheid en zeer toekomstgericht.
Omwonenden 10 febr. 2016	Voorkeur 2 Hoofdzakelijk van vastgoedeigenaren betrokken bij varianten 3 en 4. Betekent slechts een verbetering op enkele door omwonenden ingebrachte aspecten. Als gemeente hiervoor kiest, dan parkeren bezoekers verbeteren.	Geen voorkeur Flessenhals, onoverzichtelijk, slechte bereikbaarheid meerdere panden, waaronder tankstation.	Voorkeur 1 Duidelijke verbetering op alle door omwonenden ingebrachte aspecten tov referentieontwerp en toekomstgericht. Niet de nadelen van variant 4.	Geen voorkeur Dure oplossing voor relatief weinig verkeer (over gedimensioneerd), kruispunt HW vervangen door aansluitingen en uitnodiging voor sluipverkeer van/naar A4.
Klankbordgroep 15 febr. 2016	Geen voorkeur Onvoldoende veilig en niet toekomstgericht. Ook niet in uitvoering met parkeren bezoekers, zoals voorgesteld door omwonenden. Geen draagvlak.	Geen voorkeur Flessenhals, onveilig, slechte bereikbaarheid en niet toekomstgericht.	Voorkeur Alle functies een veilige oplossing, meer toekomstig gericht, verbetering leefbaarheid woningen Huysitterweg (HW), behoud lijnstructuur HW.	Geen voorkeur Te grote risico's voor sluipverkeer A4 en verdwijnen lijnstructuur HW
Adviesraad 28 febr. 2016	Geen voorkeur Komt onvoldoende tegemoet aan verkeersveiligheid, leefbaarheid, efficiëntie in gebruik en toekomst Meeslouwerpolder.	Geen voorkeur Komt onvoldoende tegemoet aan verkeersveiligheid, leefbaarheid, efficiëntie in gebruik en toekomst Meeslouwerpolder.	Geen voorkeur Komt onvoldoende tegemoet aan verkeersveiligheid, leefbaarheid, efficiëntie in gebruik en toekomst Meeslouwerpolder.	Voorkeur Meest duidelijk en veilig door scheiding doorgaand-en bestemmingsverkeer. Laden/lossen en parkeren optimaal. Speelt in op toekomst Meeslouwerpolder.

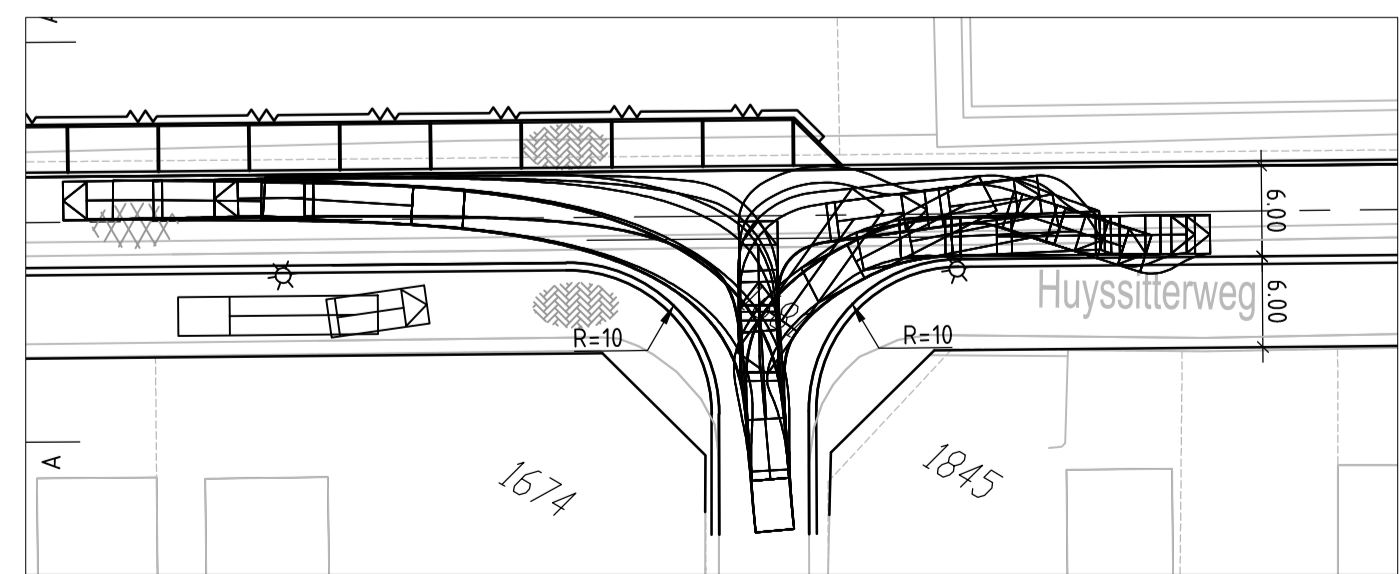
Situatie
Schaal 1:500

Keerlus vrachtverkeer
Schaal 1:500

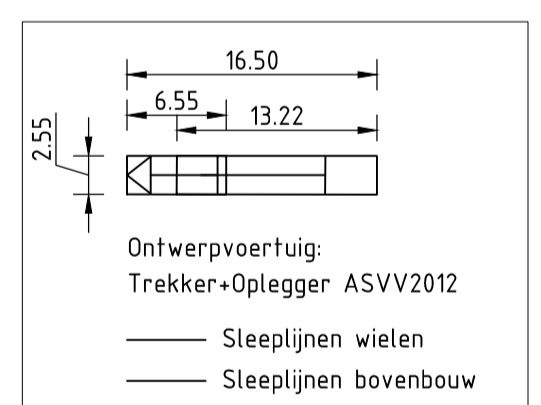
Principe dwarsprofiel Huyssitterweg A-A
Schaal 1:100

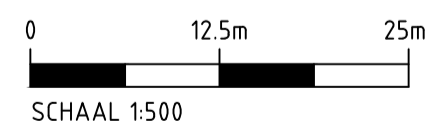
Optie keermogelijkheid steken
Schaal 1:500

LEGENDA

- Haag
- Weg-as
- Watergang
- Halfverharding
- Asfalt
- Elementverharding

Gekoppelde Xrefs:
 Xref-DTB_DBKX_v01.dwg
 Xref-DVE_Verharding_Overzichtstekening_v01.dwg
 Xref-DWH_Variant_1_v004 (voorkeursvariant).dwg
 Xref-KAD_Kadastrale_grenzen_v001.dwg
 Xref-DWH_Mark2_oppassing_keerlus_v01.dwg
 Xref-DWH_steek_kenen.dwg

GEMEENTE LEIDSCHENDAM - VOORBURG
BEREIKBAARHEID STOMPWIJK

Schetsontwerp
Indeling Huyssitterweg - voorkeursvariant
Overzichtstekening

Witteveen	Bos	Getekend R. van Middelkoop BSc	Schaal 1:500
		Gecontroleerd ir. MC v Breukelen	LSDM86-1-112
		Goedgekeurd ir. MC v Breukelen	
Postbus 12295 1100 AE Amsterdam Telefoon 020 312 55 55	Datum 04-03-2016	Formaat A1	

A0 TEK.: T:\DPI\LSDM\LSDM86-1\van1000\Kader_Huyssitterweg\LSDM86_1112 - Indeling Huyssitterweg - voorkeursvariant_v2.dwg

Raadsbesluit 1531909

De raad van de gemeente Leidschendam-Voorburg;

gezien het voorstel van het college d.d. 15 maart 2016, (1518309);

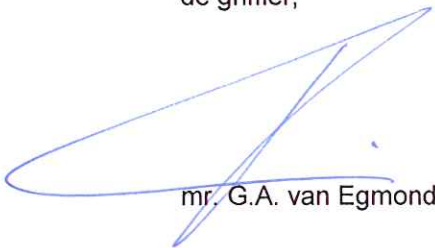
besluit:

1. In te stemmen met de voorkeursvariant voor het tracédeel Huyssitterweg (bijlage 7).
2. Deze variant te verwerken in het referentie-ontwerp en het ontwerp Bestemmingsplan voor de Verbindingsweg.
3. De geraamde meerkosten ten laste te brengen van de post "onvoorzien Verbindingsweg".

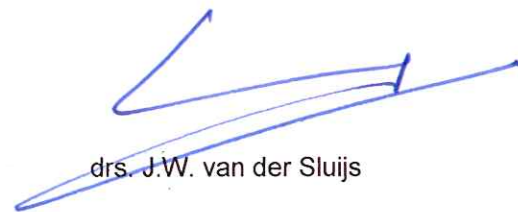
Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Leidschendam-Voorburg van 26 april 2016.

de griffier,

de voorzitter,

mr. G.A. van Egmond

drs. J.W. van der Sluijs

Aan de raad van de gemeente
LEIDSCHEMENDAM-VOORBURG

Datum 15 maart 2016
Onderwerp Project Bereikbaar Stompwijk: inrichtingsvarianten Huyssitterweg
Categorie A

Verseonnummer 1518309 / 1531891
Portefeuillehouder Wethouder Rozenberg
Behandeld door De heer De Koning

1. Samenvatting

Bij besluit van 1 juli 2015 heeft de raad het referentie-ontwerp voor het project Bereikbaar Stompwijk vastgesteld. Voor de realisatie is het benodigde krediet beschikbaar gesteld. Voor de Huyssitterweg is - als onderdeel van de Verbindingsweg - uitgegaan van een reconstructie van de bestaande situatie. Toegezegd is om voor dit deel van het tracé de mogelijke optimalisaties ten opzichte van het referentie-ontwerp te onderzoeken. Het afgelopen half jaar zijn er verschillende inrichtingsvarianten uitgewerkt en besproken met de direct betrokken bewoners en bedrijven alsmede de Klankbordgroep.

In dit voorstel en de hieraan ten grondslag liggende rapportage wordt nader ingegaan op de voorliggende varianten en de verkregen reacties en zienswijzen. Het college doet hierbij een voorstel voor de vaststelling van de inrichtingsvariant . Tot slot wordt ingegaan op de financiële consequenties.

2. Achtergrond

Ten tijde van de besluitvorming hebben belanghebbenden over het referentie-ontwerp aangegeven dat zij met de komst van doorgaand (vracht)verkeer over de Huyssitterweg de menging van functies als knelpunt zien. In de nieuwe situatie zal op de Huyssitterweg sprake zijn van doorgaand verkeer, bestemmingsverkeer, parkeren, laden/losssen, keren van vrachtwagens, fietsers en voetgangers.

Op 1 oktober 2015 is in dit kader een ontwerp-atelier voor de bewoners en bedrijven van de Huyssitterweg gehouden. De naar voren gebrachte ideeën zijn input geweest voor de totstandkoming van verschillende inrichtingsvarianten. Vervolgens zijn op 10 februari 2016 de varianten gepresenteerd en toegelicht. De Klankbordgroep heeft op 15 februari 2016 hierover vergaderd.

In hoofdstuk 3 wordt nader ingegaan op de inrichtingsvarianten. De ingewonnen standpunten van belanghebbenden, Klankbordgroep en Adviesraad komen in hoofdstuk 4 aan de orde.

3. Varianten Huyssitterweg

Er zijn 4 inrichtingsvarianten opgesteld (variant 2 kent een sub-variant):

1. Aanleg nieuwe hoofdrijbaan (30 km zone), bestaande weg wordt ingericht als voetpad/laad loszone;
2. Aanleg gedeeltelijke parallelweg, 50 km zone (optimalisatie variant 2b betreft verbeterde inrichting voor het fietsverkeer);
3. Volledige parallelstructuur met aanleg van een nieuwe hoofdrijbaan (50 km zone);
4. Gelijk aan variant 3, met meer directe aansluiting nieuwe hoofdrijbaan op Verbindingsweg (60 km zone).

Alle ontwikkelde varianten - evenals het referentie-ontwerp als onderdeel van het raadsbesluit van 1 juli 2015 - voldoen aan de geldende verkeersnormen en zijn ter plaatse inpasbaar. De realisatie van het referentie-ontwerp vindt volledig plaats op gemeentelijk eigendom. Voor de uitvoering van de varianten geldt dat eigendommen van derden worden aangekocht.

De onderzochte varianten zijn vergeleken met het referentie-ontwerp. Dit ontwerp gaat uit van het inrichten van de Huyssitterweg als 30 km/u-gebied als onderdeel van de nieuwe Verbindingsweg (snelheidsregime 60 km/u).

In bijlage 1 worden de belangrijkste kenmerken per variant benoemd. Voor een meer uitgebreide beschrijving wordt verwezen naar de notitie "Varianten indeling Huyssitterweg" (bijlage 2). De inrichtingstekeningen (referentie-ontwerp en de ontwerp-varianten) maken daarvan onderdeel uit. Voor alle varianten geldt dat deze verder zijn te optimaliseren. Er ontstaat namelijk ruimte voor extra parkeerplaatsen in de bochten aan weerszijden van weg. Verder is een keerlus voor vrachtverkeer realiseerbaar ten westen van de Huyssitterweg. Dit voorkomt dat het vrachtverkeer moet "steken" om van rijrichting te veranderen. Een keerlus heeft overigens uitsluitend een toegevoegde waarde bij de varianten 1 en 2.

4. Reacties en standpunten omgeving

Op 10 februari 2016 zijn de varianten gepresenteerd aan de omwonenden (direct betrokken bewoners en bedrijven) van de Huyssitterweg. Vervolgens is de Klankbordgroep op 15 februari 2016 hierover geconsulteerd en heeft de Adviesraad op 1 maart 2016 hierover een schriftelijk advies uitgebracht.

4.1 Bijeenkomst omwonenden

Binnen de groep omwonenden bestaat geen unanimititeit over een voorkeursvariant. De varianten 2a en 2b worden algemeen afgewezen, vanwege de flessenhals die ontstaat, de onoverzichtelijke structuur voor de gebruikers (met name voor fietsers) en de slechte bereikbaarheid van een aantal panden, waaronder het tankstation. Een meerderheid wijst ook variant 4 af, omdat deze sterk bevorderend werkt voor het sluipverkeer vanaf de A4.

Een belangrijk deel van de aanwezigen heeft een uitgesproken voorkeur voor variant 1 en variant

3. Daarbij is een kleine groep die variant 3 (en ook variant 4) "overdone" vindt vanwege het aantal te verwachten motorvoertuigen (ca. 700 motorvoertuigen per etmaal), maar een grote groep die vindt dat deze variant een echte veilige oplossing biedt voor alle weggebruikers (doorgaand en bestemmingsverkeer) én toekomstgericht is. Hiermee wordt bedoeld dat met deze variant (meer) wordt ingespeeld op een eventuele toekomstige transformatie van dit deel van het glastuinbouwgebied. Het devies bij deze groep is: gemeente investeer in één keer goed en ook voor de toekomst.

Een grote groep begrijpt als de gemeente, vanwege de kosten en het ingrijpen in particulier eigendom, kiest voor variant 1. In dat geval wordt gevraagd om deze variant verder te optimaliseren met betrekking tot het parkeren (voor bezoekers) door middel van een parkeervoorziening aan de noordzijde. Daarmee wordt voorkomen dat in de praktijk de laad- en losstrook hiervoor wordt gebruikt.

4.2 Standpunt Klankbordgroep

Een meerderheid binnen de Klankbordgroep heeft een uitgesproken voorkeur voor variant 3. Deze is naar hun opvatting veiliger, meer toekomstgericht en verbetert de leefbaarheid voor de bewoners aan de Huyssitterweg. Binnen de klankbordgroep is geen draagvlak voor variant 1, ook niet in een meer geoptimaliseerde versie met betrekking tot parkeren.

4.3 Adviesraad Stompwijk

Bij brief van 28 februari 2016 heeft de Adviesraad haar zienswijze kenbaar gemaakt. Gepleit wordt voor variant 4. Deze variant biedt de optimale veiligheid voor de weggebruiker en creëert de best mogelijke laad- en loszone voor de bedrijven. Verder is een dergelijke infrastructuur voorbereid op mogelijke toekomstige bedrijvigheid in de Meeslouwerpolder.

Voor de reacties en standpunten wordt mede verwezen naar de bijlagen 3, 4 en 5.

5. Voorkeursvariant

De beschreven varianten zijn beoordeeld ten opzichte van het referentie-ontwerp. Naast de verkeerskundige toets (op doorstroming, keren, laden en lossen, fietsers en parkeren), zijn bij de beoordeling ook aspecten als geluid, vormgeving en ontwikkelmogelijkheden betrokken. In bijgevoegde notitie is een beoordelingsmatrix opgenomen, waarin ook het kostenaspect is aangegeven. Voor alle varianten geldt dat de realisatiekosten hoger liggen dan de raming van het referentie-ontwerp. De kosten bestaan uit bouw- en verwervingskosten.

In de lijn van het coalitieakkoord heeft het college geluisterd naar de opvattingen die naar voren zijn gebracht. Het college stelt vast dat de varianten 2a en 2b geen wezenlijke verbeteringen voor het verkeer opleveren. Bovendien blijkt hier ook geen draagvlak voor te bestaan.

De varianten 3 en 4 hebben de voorkeur in Stompwijk. Een begrijpelijke keuze omdat de scheiding van verkeersfuncties maximaal wordt bereikt. Een optimalisatie die ook zijn keerzijde kan hebben

vanwege de aantrekkende werking voor sluipverkeer vanaf de A4. Beide varianten zijn dure verbeteringen ten opzichte van het referentie-ontwerp. Verbeteringen die naar de opvatting van het college niet noodzakelijk zijn. De verkeersintensiteiten zijn ter plaatse dusdanig dat het doorgaand- en bestemmingsverkeer over één weg is af te wikkelen.

In dit kader wordt gerefereerd naar de verrichte Variantenstudie van bureau Goudappel Coffeng (30 juni 2014). Daarin wordt geconcludeerd dat het verkeer over een her in te richten Huyssitterweg (als onderdeel van de Verbindingsweg) kan worden geleid. Deze conclusie is gebaseerd op een schatting van de verkeersintensiteiten per etmaal op basis van verkeerstellingen 2010. Daarbij wordt aangetekend dat bij de verkeerstellingen in dat jaar geen rekening is gehouden met de aanleg van fase 2 van de Verbindingsweg. In het kader van het bestemmingsplan voor de Verbindingsweg worden de verkeerstellingen daarom geactualiseerd en mede gebaseerd op de aanleg van fase 2.

Volgens het college heeft de variantenstudie aangetoond dat er mogelijkheden zijn om het referentie-ontwerp te verbeteren. Het college is daarvan voorstander en stelt de raad daarom voor te kiezen voor de variant, waarin verbeteringen zijn doorgevoerd zonder ingrijpende extra maatregelen en investeringen. Dit betekent dat de raad wordt voorgesteld om in te stemmen met een geoptimaliseerde variant 1 als voorkeursvariant voor de Huyssitterweg. Daarmee wordt het parkeren, conform de wens van de omwonenden, verder verbeterd door het aanbrengen van parkeerplaatsen aan weerszijden van de Huyssitterweg en - meer centraal voor bezoekers - direct langs de Huyssitterweg. De verwachte parkeerdruk wordt daarmee weggenomen en het risico van het blokkeren van de laad- en loszone door (kort) parkeerders ondervangen.

Met de beschreven parkeervoorzieningen en de keerlus voor het vrachtverkeer is sprake van een veilige(re) situatie op het tracédeel Huyssitterweg en wordt op een verantwoorde manier tegemoet gekomen aan de reacties en standpunten vanuit de omgeving.

Ter verduidelijking is een overzicht van de standpunten per variant (bijlage 6) toegevoegd.

De meerkosten van de voorkeursvariant (geoptimaliseerde variant 1), zoals die is weergegeven op tekening (bijlage 7), zijn geraamd op € 160.000 (marge 30%).

Na besluitvorming door de raad zal deze voorkeursvariant wordt verwerkt in het referentie-ontwerp en het ontwerp Bestemmingsplan voor de Verbindingsweg.

6. Financiën

Zoals beschreven liggen de geraamde meerkosten ten opzichte van het referentie-ontwerp op een bedrag van € 160.000. Vooralsnog zijn deze meerkosten op te vangen binnen het beschikbaar gestelde uitvoeringskrediet voor het deelproject Verbindingsweg (post "onvoorzien"). De post "onvoorzien" heeft een omvang van € 710.000. Er is één bedrag ten laste gebracht van deze post, zijnde € 55.000. Dit bedrag is betaald aan het Hoogheemraadschap van Rijnland voor het geschikt maken van een nieuw gemaal op de invloeden van de toekomstige Verbindingsweg. Het saldo zal uitkomen om € 495.000 wanneer vermelde meerprijs van € 160.000 ten laste van de post "onvoorzien" wordt gebracht.

Het college merkt in dit kader op dat investeringskosten van de varianten 3 (€ 1.030.000) en 4 (€ 1

mln.) niet passen binnen het beschikbare budget.

7. Voorstel

Alles overwegende stelt het college voor:

1. In te stemmen met de voorkeursvariant (geoptimaliseerde variant 1) voor het tracédeel Huyssitterweg (bijlage 7);
2. Deze variant te verwerken in het referentie-ontwerp en het ontwerp Bestemmingsplan voor de Verbindingsweg;
3. De geraamde meerkosten ten laste te brengen van de post "onvoorzien Verbindingsweg".

burgemeester en wethouders van Leidschendam-Voorburg,

B.J.D. Huykman
secretaris

drs. J.W. van der Sluijs
burgemeester

Voorblad

ID:	9968
Onderwerp:	Raadsvoorstel: Op de begroting brengen en verrekening van kosten bouw- en woonrijpmaken project Leidsenhage (1532392).	
Samenvatting:	Het college stelt de raad voor een begrotingswijziging vast te stellen. In de Anterieure Overeenkomst (AO) tussen de gemeente en Unibail Rodamco (UR) is afgesproken dat het bouwrijp maken van de over te dragen gronden en het woonrijpmaken van het openbaar gebied geschiedt in opdracht van de gemeente en voor rekening komt van UR. Omdat de gemeente daarvoor de opdrachtgever is, is het noodzakelijk om de daaraan verbonden kosten van ca. ԉ.6 miljoen, verdeeld over enkele jaarschijven, op de begroting te brengen. Dit betreft een budgettair-neutrale begrotingswijziging, omdat alle kosten voor rekening komen van UR.

<p>Financiële consequenties:</p>	<p>Voorgesteld wordt om een totaal exploitatiebudget op de begroting te brengen van €1289.664.000 verdeeld over de jaren 2016 tot en met 2018 in de verhouding €1283.505.718 voor 2016, €1284.557.335 voor 2017 en €1281.600.947 voor 2018. In de dekking van deze kosten wordt voorzien door een 100% bijdrage in deze kosten door UR. Dit betekent dat het wijzigen van de begroting budgettair-neutraal verloopt. Afspraken omtrent de wijze waarop de gemeente de kosten voor het bouw- en woonrijpmaken in rekening zullen brengen bij UR zijn vastgelegd in een afzonderlijke afsprakenbrief. Jaarlijks zal bij de Turap bijstelling plaatsvinden van de jaarlijkse budgetten op basis van de ontwikkelingen in het project. De nu opgenomen verdeling over de jaren is gebaseerd op de huidige afspraken in de AO en een globale fasering en raming van de kosten.</p>
<p>Behandelveorstel commissie:</p>	<p>De raad adviseren te besluiten conform het voorstel.</p>
<p>Communicatie:</p>	<p>--</p>
<p>Ingekomen griffie:</p>	<p>24-03-2016</p>
<p>Verantw. Portefeuillehouder:</p>	<p>Wethouder N. Stemerding</p>
<p>Commissies:</p>	<p></p>
<p>Gepubliceerd op:</p>	<p>19-07-2018</p>
<p>Opmerking griffie:</p>	<p>--</p>

BESLUIT:

de begroting van baten en lasten van de gemeente
voor bovengenoemd dienstjaar als volgt te wijzigen:

Lasten/ baten	Programma- nummer	Programma-naam	Bedrag van de	
			nieuwe of ver- hoging van de bestaande raming	verlaging van de bestaande raming
1	2	3	4	5

Programma's

		<i>Lasten</i>		
210		Sociale structuur	0	0
220		Sociale Ondersteuning	0	0
230		Groenen woongemeente	0	0
240		Economische en ruimtelijk kansen	3.505.718	0
250		Bestuur, Organisatie en Veiligheid	0	0
		Totaal lasten	<u>3.505.718</u>	<u>0</u>

		<i>Baten</i>		
210		Sociale structuur	0	0
220		Sociale Ondersteuning	0	0
230		Groenen woongemeente	0	0
240		Economische en ruimtelijk kansen	3.505.718	0
250		Bestuur, Organisatie en Veiligheid	0	0
		Totaal baten	<u>3.505.718</u>	<u>0</u>

0

Algemene dekkingsmiddelen

		<i>Lasten</i>		
655		Algemene dekkingsmiddelen	0,00	0,00
		Totaal lasten	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>

		<i>Baten</i>		
655		Algemene dekkingsmiddelen	0,00	0,00
		Totaal baten	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>

Saldo van lasten en baten Programma's 0

Verrekeningen met de reserves

		<i>Lasten</i>		
210		Sociale structuur	0	0
220		Sociale Ondersteuning	0	0

230	Groenen woongemeente	0	0
240	Economische en ruimtelijk kansen	0	0
250	Bestuur, Organisatie en Veiligheid	0	0
		<u>0</u>	<u>0</u>
	<i>Baten</i>		
210	Sociale structuur	0	0
220	Sociale Ondersteuning	0	0
230	Groenen woongemeente	0	0
240	Economische en ruimtelijk kansen	0	0
250	Bestuur, Organisatie en Veiligheid	0	0
		<u>0</u>	<u>0</u>
	Resultaat	0	

Investerings

Investeringsuitgaven

--	--

Investeringsinkomsten

--	--

Reserves/voorzieningen

*Onttrekking aan reserves
Vrijbeesteedbaar*

0	0
---	---

0	0
---	---

Toevoegingen aan de reserves

0	0
---	---

0	0
---	---

Vrijval van voorzieningen

0	0
---	---

Toevoegingen aan voorzieningen

0	0
---	---

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering
van de raad van de gemeente Leidschendam-Voorburg
26-4-2016

de griffier,

de voorzitter,

Toelichting:

Voorgesteld wordt om een totaal exploitatiebudget op de begroting te brengen van € 9.664.000 verdeeld over de jaren 2016 tot en met 2018 in de verhouding € 3.505.718 voor 2016, € 4.557.335 voor 2017 en € 1.600.947 voor 2018. In de dekking van deze kosten wordt voorzien door een 100% bijdrage in deze kosten door UR

Raadsbesluit 1532403

De raad van de gemeente Leidschendam-Voorburg;

gezien het voorstel van het college d.d. 22 maart 2016 (1525544);

b e s l u i t :

De begrotingswijziging nr. 15-2016 (1532989) vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Leidschendam-Voorburg van 26 april 2016.

de griffier,

mr. G.A. van Egmond

de voorzitter,

drs. J.W. van der Sluijs

Aan de raad van de gemeente
LEIDSCHEM-DAM-VOORBURG

Datum 22 maart 2016
Onderwerp Op de begroting brengen en verrekening van kosten bouw- en woonrijpmaken project Leidsenhage
Categorie A

Verseonnummer 1525544 / 1532392
Portefeuillehouder Wethouder Stermerdink
Behandeld door Mevrouw Van der Ark

1. Samenvatting

In de Anterieure Overeenkomst (AO) tussen de gemeente en Unibail Rodamco (UR) is afgesproken dat het bouwrijp maken van de over te dragen gronden en het woonrijpmaken van het openbaar gebied geschiedt in opdracht van de gemeente en voor rekening komt van UR. Omdat de gemeente daarvoor de opdrachtgever is, is het noodzakelijk om de daaraan verbonden kosten van ca. € 9.6 miljoen, verdeeld over enkele jaarschijven, op de begroting te brengen. Dit betreft een budgettair-neutrale begrotingswijziging, omdat alle kosten voor rekening komen van UR. Voorgesteld wordt bijgaande begrotingswijziging vast te stellen.

2. Inhoudelijke toelichting

2.1. afspraak in Anterieure Overeenkomst (AO)

In artikel 5.3 van de AO is het volgende overeengekomen:

"Het Fiscaal Bouwrijp maken en het Bouw- en Woonrijp maken van het Publiek Openbaar Gebied wordt in opdracht van de Gemeente uitgevoerd overeenkomstig het bepaalde in deze Overeenkomst. Het Bouw en Woonrijpmaken van het Publiek Openbaar Gebied komt nadat dit voor rekening en risico van de Gemeente Fiscaal Bouwrijp is gemaakt voor rekening en risico van Unibail."

Deze bepaling is opgenomen aangezien de werkzaamheden plaatsvinden op gemeentelijk eigendom en bovendien tussen de gemeente en nutspartijen specifieke afspraken gelden, waardoor sprake is van een effectieve en kostenefficiënte uitvoering van deze werkzaamheden. Dit betekent dat alle opdrachten voor de werkzaamheden via de gemeente verlopen. Over de wijze van uitvoering van deze bepaling zijn voorts nadere afspraken gemaakt met UR, waarmee wordt zeker gesteld dat de daaraan verbonden kosten voor rekening en risico van UR komen.

2.2. Voorstel begrotingswijziging

Aangezien de gemeente opdrachtgever is voor de hieraan verbonden werkzaamheden wordt de gemeente geconfronteerd met een betalingsplicht op het moment waarop opdracht wordt gegeven

voor het uitvoeren van de werkzaamheden. Om vervolgens rechtmatige betalingen te kunnen doen aan de opdrachtnemer, dient voldoende budget op de begroting gebracht te worden. De bevoegdheid hiertoe ligt bij de Raad. De totale kosten voor al deze werkzaamheden zijn door UR begroot op ca. € 9,7 miljoen, gefaseerd over 2016, 2017 en 2018. Met het oog op de aanstaande start bouw (deze zomer) is het van het grootste belang dat er deze kosten snel op de begroting worden gebracht, zodat de werkzaamheden in het kader van het bouwrijpmaken tijdig kunnen aanvangen. In dat kader wordt voorgesteld bijgaande begrotingswijziging, waarbij zowel het benodigde budget alsmede de dekking voor de te maken kosten in de begroting wordt opgenomen, vast te stellen.

3. Financiële toelichting

Voorgesteld wordt om een totaal exploitatiebudget op de begroting te brengen van € 9.664.000 verdeeld over de jaren 2016 tot en met 2018 in de verhouding € 3.505.718 voor 2016, € 4.557.335 voor 2017 en € 1.600.947 voor 2018. In de dekking van deze kosten wordt voorzien door een 100% bijdrage in deze kosten door UR. Dit betekent dat het wijzigen van de begroting budgettair-neutraal verloopt. Afspraken omtrent de wijze waarop wij als gemeente de kosten voor het bouwen woonrijpmaken in rekening zullen brengen bij UR zijn vastgelegd in een afzonderlijke afsprakenbrief. Jaarlijks zal bij de Turap bijstelling plaatsvinden van de jaarlijkse budgetten op basis van de ontwikkelingen in het project. De nu opgenomen verdeling over de jaren is namelijk gebaseerd op de huidige afspraken in de AO en een globale fasering en raming van de kosten.

4. Communicatie

UR actief informeren. Betrokkenen (gemeenteraad/UR) actief informeren. Verder wordt voorgesteld niet actief te communiceren omdat het om de uitvoering van al eerder gemaakte afspraken gaat. Hoewel het om een groot project gaat is de nieuws waarde gering omdat de afspraken geen financiële consequenties hebben voor de gemeente (budget-neutraal) of impact hebben op omwonenden/ondernemers.

5. Conclusie en voorstel

Voorgesteld wordt bijgaande begrotingswijziging vast te stellen.

burgemeester en wethouders van Leidschendam-Voorburg,

B.J.D. Huykman
secretaris

drs. J.W. van der Sluijs
burgemeester

Voorblad

ID:	9970
Onderwerp:	Raadsvoorstel: Transformatie CBS-locatie (1535030).
Samenvatting:	<p>Het college stelt de raad voor het ruimtelijk kader voor de herontwikkeling van de CBS-locatie vast te stellen. Het gebouw waar vroeger het Centraal Bureau voor de Statistiek was gehuisvest, is in 2014 door het Rijksvastgoedbedrijf verkocht aan Schouten de Jong Projectontwikkeling B.V. Sinds dat moment is gewerkt aan plannen voor de transformatie van 60.000m2 leegstaand kantoor naar een nieuwe woonwijk. De doelgroep voor de CBS-locatie bestaat uit starters, jonge gezinnen, stellen en 'empty-nesters' (geen thuiswonende kinderen meer). Het woonprogramma bestaat uit maximaal 230 woningen. Er komen ongeveer 150 eengezinswoningen (EGW) en ongeveer 80 (koop- en huur) appartementen. Een indicatie van de prijsklassen (grootste aanbod) van het woningaanbod ligt tussen ca. €128165.000,- en ca. €128550.000,-. De verwachting is dat in het 4e kwartaal van 2016 het ontwerpbestemmingsplan ter inzake kan worden gelegd. Na deze periode worden eventuele zienswijzen verwerkt en zal het bestemmingsplan in het 2e kwartaal van 2017 ter vaststelling aan de raad worden voorgelegd. Oplevering van de eerste woningen is voorzien eind 2019.</p>
Financiële consequenties:	--
Behandelveorstel commissie:	De raad adviseren over het voorstel.
Communicatie:	--
Ingekomen griffie:	30-03-2016
Verantw. Portefeuillehouder:	Wethouder S. Bruines

Commissies:	Commissie OG
Gepubliceerd op:	19-07-2018
Opmerking griffie:	--

Ambities Transformatievisie CBS, september 2014

Schouten, Architectencombinatie, APPM

Woonprogramma

Uit het domein woonprogramma komt de wens naar voren niet hoger te bouwen dan de hoogte van de direct omliggende bebouwing. De voorkeur gaat uit naar woningen die aanvullend zijn aan het programma dat er reeds is. Variatie in type en doelgroep is van belang. Dus eerder grondgebonden dan appartementen. Eerder richten op gezinnen en doorstromers dan starters. Wel is er behoefte aan woningen voor ouderen. Duurzaamheid en levensloopbestendig zijn belangrijk evenals betaalbaarheid (het middeldure segment), aangezien veel (jonge) gezinnen nu noodgedwongen buiten de wijk moeten uitwijken voor een geschikte gezinswoning. Bij de herinrichting van het park wordt nadrukkelijk gesproken over een sterke verbinding maken van het park en de nieuwe woonwijk (ruimtelijke samenhang). Hierbij wordt gedacht aan een mooie architectuur (wanden aan het park). Het aansluiten met de woonbehoefte bij de kwaliteiten van de groene woonmilieus die er zijn in Bovenveen met park 't Loo en het Waterspoorpark. Bovenveen is een wijk waar de gemeente de ontwikkeling van creatieve woon-werkmilieus wil stimuleren.

Ontsluiting, verkeer en parkeren

Aandacht voor duidelijke routes (gemotoriseerd en langzaam verkeer) waarbij doorstroming en veiligheid van belang zijn. Dit geldt zowel voor nieuwe als huidige bewoners als voor ondernemers. Voor het parkeren geldt deze op eigen terrein plaatst te laten vinden ook voor bezoekers. Waar mogelijk bezien of er optimalisatie plaats kan vinden voor het parkeren door te kijken naar eventueel (dubbel) gebruik door werknemers van de aanliggende bedrijven en/of omwonenden.

Openbaar groen

Vanuit openbaar groen wordt aandacht gevraagd voor behoud van bestaand groen en een sterke aansluiting van het park op de nieuwe woonwijk. Veel punten van verbetering liggen in het park zelf. De gemeente heeft de ambitie om de Loo-zone te ontwikkelen tot hét stadspark. Hiervoor is een apart proces gaande waarin deze punten meegenomen worden. In het groene gebied, parallel aan de Spoorzone, komt de focus te liggen op recreatie en groen en verbetering van de natuur- en landschapsbeleving. De aanleg van een snelfietsroute past in die ambitie.

Beeldkwaliteit

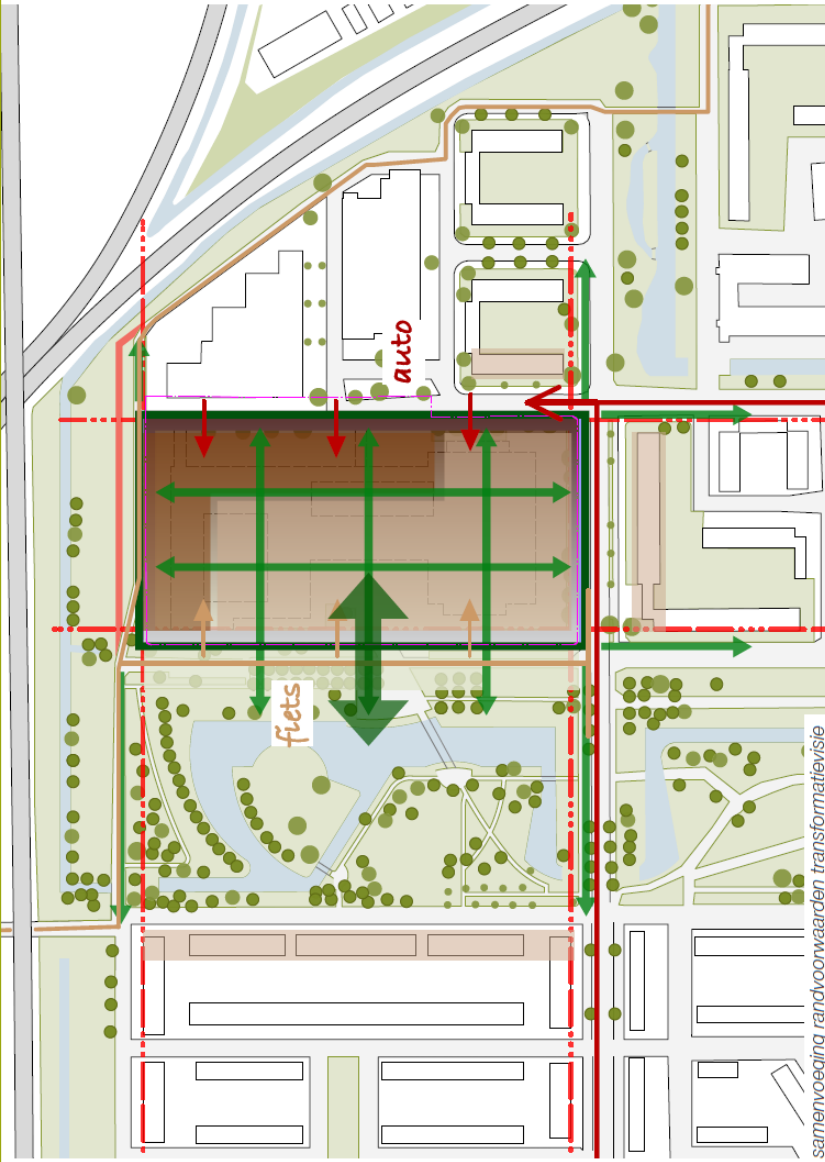
Uit het domein beeldkwaliteit zal in het Schetsontwerp en het Voorlopig Ontwerp traject gewerkt worden aan een beeldkwaliteitsplan. Dit plan zoekt de balans tussen wensen van stakeholders, welstand en de uitkomsten van het marktonderzoek. Een eerste aanzet is reeds gedaan en laat zien dat men een rustige overzichtelijke wijk wil, geen rommel.

Overige onderwerpen

- geen (zoveel mogelijk beperken) overlast tijdens sloop en bouw
- bedrijventerrein aantrekkelijk maken
- nieuwe woonwijk biedt meer kansen voor ondernemers aan de Bruijning Ingenhoeslaan (meer klanten)
- woonwensen- en doelgroepenonderzoek doen
- belasting op voorzieningen onderzoeken met toename aantal bewoners
- creëer een informatieplatform ten tijde van project
- communicatie tussen stakeholders en toekomstige bewoners organiseren

Verbeelding ambities Transformatievisie

transformatievisie in beeld

Duurzame herontwikkeling CBS-locatie te Voorburg

Herontwikkeling van het voormalige CBS-kantoorgebouw in Voorburg betekent dat wat nu nog 's lands grootste leegstaande kantoorgebouw is, binnenkort wordt getransformeerd tot een volledig autovrije, energieneutrale en duurzame woonlocatie met een grote diversiteit aan bewoners die ongekend, onderscheidend en ontspannen is.

In het navolgende wordt onze ambitie nader uitgewerkt en komen achtereenvolgens de volgende duurzaamheidsthema's aan bod:

- Transformatie en aanpak kantorenleegstand
- Historie, cultuur en identiteit
- Mobiliteit en transport
- Energie
- Leefbaarheid
- Flexibiliteit en participatie (plus begeleid opdrachtgeverschap)

Deze thema's zijn in willekeurige volgorde opgesomd, maar zijn tezamen wel de belangrijkste thema's waarop de focus van onze ambitie zal liggen. Ze sluiten aan bij de [Green Score Card](#) en [Social Score Card](#) die de ontwikkelingscombinatie CBS B.V. (bestaande uit Schouten Bouw en BPD Ontwikkeling) hanteert bij het [duurzaam ontwikkelen](#) van gebieden.

Transformatie en aanpak kantorenleegstand

Volgens het Compendium voor de Leefomgeving^[1] kent de gemeente Leidschendam Voorburg met maar liefst 21,5% de grootste kantorenleegstand van ons land. Gebaseerd op gegevens van NVM Business^[2] wordt deze leegstand in één klap gereduceerd tot nihil wanneer de 60.000 m² kantoren die het CBS-gebouw beslaat uit de markt worden genomen.

Maar niet het hele gebouw wordt gesloopt. De parkeerkelder blijft behouden. Het dak van het voormalige CBS-gebouw komt als het ware op de kelder te liggen. Vervolgens wordt het vergroend en bebouwd met binnenhoven en daktuinen voor duurzame eengezinswoningen met een grote diversiteit aan bewoners. Bovendien is er ruimte voor appartementsgebouwen, wat het rustige stedelijk karakter versterkt.

Historie, cultuur en identiteit

Historie

De locatie heeft een rijke geschiedenis en biedt daarom voor kennismaking en *placemaking* uitgelezen kansen. Het iconische gebouw is bij veel mensen in Nederland bekend, zeker bij treinreizigers. Tegelijkertijd is de locatie decennia lang alleen toegankelijk geweest voor medewerkers van CBS en in die zin voor veel mensen juist een *black box*. Vóór dat het gebouw verdwijnt, zullen naar verwachting veel mensen –toekomstige bewoners en nieuwsgierige buurtbewoners – dolgraag het gebouw nog een keer bezoeken.

Atoomkelder

Weinig mensen weten dat onder deze *black box* een atoomkelder schuil gaat, daterend uit de tijd van de Koude Oorlog. Het is één van de weinige overgebleven kelders in zijn soort en alleen al vanwege de omvang de moeite van het bezoeken waard. In het plan zal daarom rekening gehouden worden met het cultiveren van deze 'verborgen wereld'. Het doel is om materialen en (on)roerende zaken die er nu staan, zoals tafels, wastafels, en dergelijke, zoveel als mogelijk te hergebruiken in het plan en zelfs in de woningen.

Cultuur

Op het terrein en in het gebouw zijn verschillende kunstwerken aanwezig. Buiten op het terrein en op een grote dak-patio staan twee kunstwerken van Auke de Vries uit 1973 en 1974. De Vries is één van de belangrijkste na-oorlogse Nederlands beeldhouwers. Het streven is om de aanwezige kunstwerken te restaureren en op prominente plaatsen in het plangebied terug te laten komen. Hierdoor worden de kunstwerken voor iedereen toegankelijk om ze te komen bewonderen, tot in lengte van jaren.

Identiteit

Eén van de belangrijkste uitgangspunten van deze gebiedsontwikkeling is het behoud van de ondergrondse parkeergarage. Door het behoud hiervan blijft de structuur van het gebied grotendeels in takt en geeft het vorm aan de identiteit ervan. Met andere woorden: de wegen rondom het plangebied blijven ongewijzigd. Wel ontstaan nieuwe, verrassende langzaamverkeerverbindingen in het plangebied, waardoor het park en het bedrijventerrein met elkaar verbonden worden en om het plangebied volledig heen gelopen kan worden. Hierdoor wordt het gebied toegankelijk en aantrekkelijk voor niet alleen bewoners maar ook omwonenden.

Mobiliteit en transport

My home is my hub

In en om de hoven heeft langzaam verkeer voorrang op alle andere vormen van verkeer, die overigens altijd binnen handbereik of op loopafstand zijn te vinden. Dat geldt zowel voor openbaar vervoer (tram, bus en trein) als voor eigen vervoer (auto en fiets) én voor gedeeld vervoer (*car sharing*). De woningen vormen daarbij als het ware een *transportation hub* voor de bewoners.

De parkeerkelder van het voormalige CBS-gebouw speelt daarbij een cruciale rol. Ze blijft behouden, opdat bewoners onder hun huis kunnen parkeren en dit nieuwe en voor Voorburg unieke woongebied volledig autovrij blijft. Maar behalve dat speelt de kelder ook een sleutelrol als het gaat om de energievoorziening (waarover later meer) en bij het eerder genoemde *car sharing*.

Car sharing: gebruik i.p.v. bezit

Voor wie minder dan 10.000 km per jaar rijdt en vooral waarde hecht aan het gebruik van een auto in plaats van het bezit ervan, is het delen van een auto goedkoper dan er zelf één te hebben. Je betaalt dan voor wat je gebruikt en hoeft je niet druk te maken om verzekeringen, wegenbelasting, onderhoud, afschrijving en dergelijke. Dat geldt niet alleen voor je eerste auto, maar vaak nog meer voor de tweede. En omdat het daarbij meestal gaat om korte ritjes, is een elektrische auto ideaal. Dat scheelt niet alleen een hoop gedoe en veel kosten, maar is bovendien ook nog goed voor klimaat en milieu. Je rijdt immers op groene stroom die bewoners van het project zelf opwekken met behulp van zonnepanelen

Energie

Door gebruik te maken van bodem- en zonne-energie is het gebied energieneutraal en kan voor het collectief zelfs nul-op-de-meter worden gerealiseerd. Dat betekent dat alle collectieve voorzieningen in hun eigen energiebehoefte kunnen voorzien. Dat betreft dus niet alleen het verwarmen en koelen van de woningen maar ook de bereiding van het warme tapwater en voorzieningen in de parkeergarage.

Bodemenergie

Voor het verwarmen en comfortabel koelen van de woningen wordt gebruik gemaakt van bodemenergie. Voor de benodigde 'bodemplussen' of bodemwarmtewisselaars is plaats gereserveerd in de ondergrond van de collectieve ruimten (exclusief de parkeergarage). Dat

gebeurt onder strenge regie, opdat van de beschikbare bodemcapaciteit optimaal gebruik kan worden gemaakt.

Geen gas

De energievoorziening in het project is *all electric*. Dat betekent dat er geen gas in het project komt. De benodigde stroom voor het collectieve gebruik van o.a. de warmtepompen, het verwarmen en koelen van de woningen en het gebruik van de parkeergarage wordt door de bewoners zelf opgewekt. Dat gebeurt door middel van zonnepanelen, waarbij bewoners het collectieve gebruik van elektriciteit mogen wegstrepen tegen de door hen zelf opgewekte stroom.

Maximaal voordeel

Het is echter de vraag of deze zogeheten salderingsregeling ook nog bestaat na 2020. Alternatief is een zogeheten thuis-batterij, bijvoorbeeld een Tesla Powerwall, waarmee je opgewekte stroom opslaat die je niet gebruikt als overdag de zon schijnt. Die is dan 's avonds of als noodstroomvoorziening beschikbaar. En op termijn is het op die manier zelfs mogelijk om de woningen volledig onafhankelijk van het elektriciteitsnet van stroom te voorzien. De mogelijkheden hiervan zullen voor de CBS-locatie worden onderzocht. En dat geldt ook voor een coöperatieve vereniging voor zonne-energie als alternatief voor salderen, opdat bewoners maximaal financieel voordeel hebben. Daarbij wordt geen gebruik gemaakt van de salderingsregeling, maar van de zogeheten SDE⁺-regeling voor de stimulering van duurzame energie. Dat is een subsidieregeling met een looptijd van 15 jaar en levert bewoners per saldo een vergelijkbaar voordeel op als salderen.^[3]

Extra hypotheek

Wanneer bovendien de energieprestaties van de woningen kunnen worden gegarandeerd door betrokken bouwers, installateurs en coöperatie/vereniging, dan levert dat de kopers nog een financieel voordeel op. Daarbij gaat het om extra financieringsmogelijkheden die kunnen variëren van € 9.000,- meer hypotheek voor een 'standaard' nieuwbouwwoning tot € 27.000,- voor nul-op-de-meter woningen.

Leefbaarheid

Door de ondergrondse parkeergarage en de bestaande wegenstructuur te handhaven, ontstaan autovrije binnenhoven en ligt een groot deel van de woonblokken "bijna letterlijk" in het Loopark. Door de inrichting van deze hoven en de overgangen naar de directe omgeving van het plangebied mee te ontwerpen (*landscaping*) ontstaat één eenheid.

De inrichting van de verschillende hoven kan, aansluitend op wensen van en in samenspraak met de doelgroep, verschillend worden ingevuld. Daarbij wordt ook aandacht geschonken aan voldoende speelvoorzieningen voor kinderen van verschillende leeftijden en goede (veilige) langzaamverkeersverbindingen met het Park en groen in de omgeving.

Door behoud van de deels bijna ondergrondse parkeergarage en het toevoegen van een grote diversiteit aan typologieën woningen, ontstaat een gebied dat bestaat uit uiteenlopende en interessante op verschillende hoogtes gelegen maaivelden. Dit kan gefaciliteerd worden door mee-ontworpen planten- en boombakken, verticale tuinen, mos/sedum-daken en dergelijke. Het groene karakter van de omgeving het Loopark wordt zo optimaal voelbaar in het plan.

Participatie en begeleid opdrachtgeverschap

Het aldus beoogde woonmilieu voor de voormalige CBS-locatie is ongekend, onderscheidend en ontspannend, maar kan niet worden gerealiseerd zonder de betrokkenheid van toekomstige bewoners. Zij zullen niet alleen actief betrokken worden bij het ontwerpen en de inrichting van de woningen, maar evenzeer bij de inrichting van de daktuinen en het openbaar gebied. Daarbij worden ze door binnenhuis- en tuinarchitecten ondersteund. Eenheid in

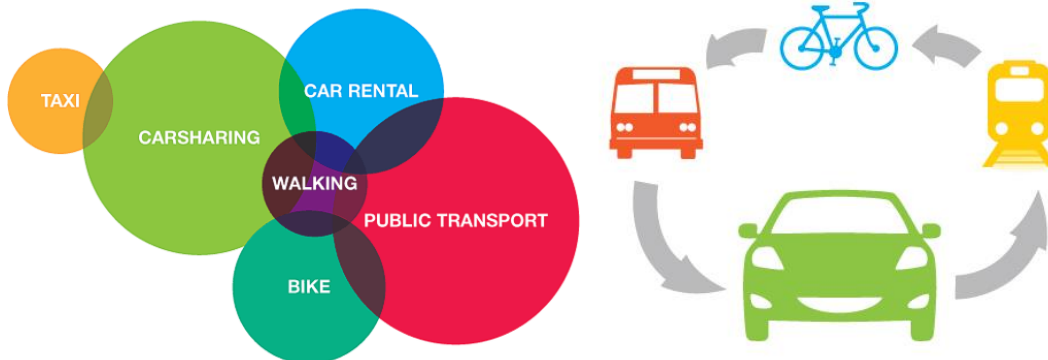
verscheidenheid is daarbij het devies en moet bijdragen aan de identiteit van het gebied, opdat toekomstige bewoners zich ermee verbonden voelen en er hun emotie in kunnen nestelen. En opdat ook bezoekers en voorbijgangers kunnen denken ‘dit klopt!’.

Flexibiliteit

Flexibiliteit is geen doel op zich, maar is er vooral gericht op meer gebruiksprogramma toe te laten. In wezen gaat het om de beschikbare ruimte op meerdere wijzen te gebruiken. Hierbij kan gedacht worden aan bijvoorbeeld de mogelijkheid van een aanleunwoning, werkruimte aan huis met een aparte entree, uitwisselbaarheid van functies van kamers et cetera. De sleutel hiervoor is om de woningen voldoende breedte te geven, waarvan de inrichting niet definitief vaststaat maar juist kan mee veranderen in de tijd. Er wordt daarom veel aandacht geschonken in de ruimtelijkheid van de woning (zoals indelingsvarianten) en het plan (zoals gezamenlijk ruimtes welke bij tijdelijke behoefte gebruikt kunnen worden). Denk hierbij bijvoorbeeld aan extra bergruimte of garageruimte in de kelder waar bijvoorbeeld gesleuteld kan worden aan een *old timer*.

Verwijzingen:

- [1] Bron: Compendium voor de Leefomgeving, ‘Leegstand kantoren 1991-2015’.
- [2] Volgens opgave van NVM Business (‘Kantoren in cijfers 2014’) heeft de gemeente Leidschendam Voorburg een totale kantorenvorraad van bijna 300.000 m².
- [3] Recente ervaringen van BPD zijn in dat verband zeer positief. Dat betreft het project Stadhouderspark in Vught. Vanwege de bosrijke omgeving liggen de zonnepanelen niet op de daken van de woningen zelf maar op het dak van de bijna 10 km verderop gelegen voormalige De Gruyterfabriek in Den Bosch.

Gebiedsvisie Park070 Voorburg

Versie d.d. 22-03-2016

Inhoudsopgave

1. Samenvatting
2. Inleiding
3. Locatiebeschrijving & gebiedsidentiteit
4. Marktanalyse
5. SWOT-analyse & confrontatiematrix
6. Doelgroepen & Propositie
 - 6.1 Positionering
 - 6.2 Doelgroepen
 - 6.3 Unique Buying Reasons
 - 6.4 Propositie & Kernwaarden
7. Gebiedsconcept
 - 7.1 Woonprogramma
 - 7.2 Parkeerkelder & autotoegankelijkheid
 - 7.3 Maaiveld / Binnenhoven
 - 7.4 Architectuur & Materialisering
 - 7.5 Relatie met park & omgeving
8. Gebiedscommunicatie & klantcontactstrategie
 - 8.1 Rebranding: van Stadstuin naar Park070
 - 8.2 Omwonenden & stakeholdermanagement
 - 8.3 KCS: participatie & place-making
9. Visie op Duurzaamheid

1. Samenvatting

- In deze gebiedsvisie leggen Schouten en BPD hun visie neer op de herontwikkeling van de CBS-locatie in Voorburg tot Park070. Na sloop van het bestaande gebouw –en onttrekking van 60.000m² verouderde kantoren aan de voorraad– wordt op de ondergrondse parkeergarage een nieuwe, toekomstbestendige woonwijk gerealiseerd. Een rustig stedelijk én hoogwaardig woonmilieu met ca. 156 (eengezins)woningen en ca. 77 (koop- en huur)appartementen, dat een positieve uitstraling heeft op de directe omgeving en bijdraagt aan het verbeteren van de positionering en profilering van Voorburg.
- De doelgroepen voor de CBS-locatie variëren qua socio–demografische kenmerken; het gaat zowel om starters, als om jonge stellen, gezinnen en *empty nesters*. Ze komen primair uit Leidschendam-Voorburg en (stedelijke wijken in) Den Haag, en deels ook uit de VINEX-wijken in de regio Haaglanden. Wat hen bindt is een voorkeur voor deze locatie en het bijzondere project dat daarop wordt gerealiseerd. In Park070 woon je “Ongekend, Onderscheidend én Ontspannen”!
- De propositie die rondom deze kernwaarden is uitgewerkt (zie volgende pagina) vormt de basis voor het gebiedsconcept, dat in hoofdlijnen wordt beschreven in Hoofdstuk 7. Het wordt verder uitgewerkt in het Masterplan, waarvoor deze gebiedsvisie dus de onderligger is.
- De propositie en kernwaarden komen ook terug in de gebiedspromotie en –communicatie. In H8 zijn de contouren hiervoor geschetst en wordt ingegaan op onder meer de *branding*, de klantcontactstrategie, en *place-making*.

“Ongekend, Onderscheidend én Ontspannen wonen!”

- Wonen in Park070 is **ongekend** wonen in Den Haag. Je woont rustig én stedelijk, “buiten in de stad”. Nabij stedelijke voorzieningen, zoals winkels, horeca en HOV stations en de levendige binnenstad van Den Haag en Voorburg, en tegelijkertijd voldoende ruimte in en om de woning, een groen park, volop parkeergelegenheid en ruime gezinswoningen. Wel de voordelen van nieuwbouw, maar niet de nadelen van een grote nieuwbouwwijk of VINEX-locatie. Dus veilige, comfortabele en onderhoudsarme woningen, state-of-the-art duurzaamheidsmaatregelen en de mogelijkheid je woning helemaal naar eigen wens in te delen, en tegelijkertijd wonen in een onderscheidend en iconisch woonmilieu en op een bestaande plek met historie in de stad.
- Wonen in Park070 is **ontspannen** wonen in Den Haag. Doordat alle auto’s in de parkeerkelder staan (en wat voor één!) zijn de hoogwaardig mee-ontworpen binnenterreinen geheel autovrij en beschikbaar voor de bewoners, waaronder dus ook de kinderen. Op het (opgetilde) maaiveld ontstaat een eigen wereld (groen, veilig en attractief) voor bewoners en van bewoners. Gasten zijn welkom, maar “op bezoek”. In die zin is een groot deel van het gebied niet vrij toegankelijk. Tegelijkertijd is Park070 geen enclave of gated community die zich niets aantrekt van zijn omgeving. Het zoekt juist de verbinding met die omgeving: met de groene zoom, het park, Bovenveen, en de rest van Voorburg en Den Haag en al hun voorzieningen.
- Wonen in Park070 is **onderscheidend** wonen in Den Haag. Park070 valt op door zijn architectuur en hoogwaardige kwaliteit. Het heeft klasse, maar is niet klassiek. Hier wonen individuen die geen genoegen nemen met middelmaat of ‘doe maar gewoon’, maar die zich laten voorstaan op originaliteit en eigen identiteit. Mensen ook die privacy belangrijk vinden. Tegelijkertijd zijn het die mensen die weten dat je hier niet alleen woont, maar samen met anderen. Sommige van die anderen lijken op jou, maar de meeste zijn anders. Daarom zijn er binnen het project dus ook veel verschillende woningtypen in uiteenlopende prijsklassen te vinden. Samen delen de bewoners de trots op, verantwoordelijkheid voor en eigenaarschap van het geheel. Daarom doe je sommigen dingen dus gezamenlijk, zonder dat je afhankelijk bent van elkaar.
- Wonen in Park070 is niet voor iedereen weggelegd. Niet omdat het ‘duur’ zou zijn; de VON-prijzen worden voor Voorburgse begrippen alleszins betaalbaar, maar wel omdat het ‘exclusief’ is. De doelgroep ziet de bijzondere kwaliteiten (ongekend, ontspannen en onderscheidend) als een grote bonus waarvoor ze graag bereid zijn een *premium* te betalen.

2. Inleiding

- De CBS-locatie is een kantoorlocatie gelegen in de bestaande woonwijk Bovenveen en naast een kleinschalig bedrijventerrein. Deze locatie is in eigendom van het Rijksvastgoedbedrijf en staat ruim zeven jaar leeg. Het Rijksvastgoedbedrijf (RVOB) heeft - na een korte aanbestedingsprocedure in juni 2014 - met Schouten & De Jong Projectontwikkeling BV een koopovereenkomst gesloten. Het uitgangspunt bij deze overeenkomst is om het gebouw te slopen en de ondergrondse parkeergarage te behouden waarop een nieuwe woonwijk gerealiseerd met ca. 228.
- Vanaf juli 2015 is BPD officieel toetreden tot het project als mede-ontwikkelaar samen met Schouten (op 50/50 basis).
- De ambitie is om met de herontwikkeling van het CBS gebouw in bestaand Voorburg een nieuwe, aangename woonwijk en leefomgeving te maken. Een leefomgeving 'die zelf ook leeft', een nieuw stukje stad. Het beoogde woonmilieu is een aanvulling op de al bestaande woonmilieus in Voorburg en sluit aan bij de behoeften van de toekomstige bewoners. Tegelijkertijd wordt de wijk ontwikkeld conform de (financiële en andere) kaders zoals vastgelegd tussen het Rijksvastgoedbedrijf, de Gemeente en de ontwikkelaars.
- Hergebruik en herontwikkeling hebben vanaf het begin centraal gestaan bij de planvorming. Er zijn verschillende scenario's onderzocht, variërend van behoud en hergebruik van het bestaande casco tot volledige sloop (van 60.000m² verouderde kantoren) en nieuwbouw van woningen. Uiteindelijk is de variant 'sloop kantoor & behoud kelder' het meest wenselijk en haalbaar gebleken. Dit maakt het mogelijk een maximaal aantal eengezinswoningen te creëren en tegelijkertijd een autovrijmaaveld (Zie voor nadere toelichting Transformatievisie). Op basis van dit scenario zijn ook de gesprekken met het Rijksvastgoedbedrijf en de gemeente gehouden en contractuele afspraken gemaakt. Momenteel wordt onderzocht in hoeverre behoud en herontwikkeling van een deel van één van de kantorenvleugels tot de mogelijkheden behoort.
- Vanuit een beschrijving van de plek (H3) en verschillende analyse (H4 en H5) wordt de propositie (inclusief doelgroepen, UBRs en kernwaarden) beschreven. Dit hoofdstuk vormt als het ware het hart van de gebiedsvisie en geeft weer wat we hier voor een woonmilieu willen ontwikkelen en voor wie en waar dat dan aan moet voldoen. Deze propositie wordt vervolgens fysiek-ruimtelijk vertaald in het gebiedsconcept (H7). Het gaat dan bijvoorbeeld om het beoogde woonprogramma, de parkeeroplossing, de inrichting van het maaiveld en het type architectuur. In H8 wordt dezelfde propositie vertaald richting gebiedscommunicatie en klantcontactstrategie. Daarbij wordt onder meer ingegaan op zaken als branding, placemaking en klantparticipatie. De gebiedsvisie eindigt met een visie op duurzaamheid in dit project.

3. Locatiebeschrijving & gebiedsidentiteit

Locatiebeschrijving

- De locatie ligt in de woonwijk Bovenveen in Voorburg en wordt omringd door woningen, park 't Loo , een kleinschalig bedrijventerrein, een hoogspanningstracé, een groene zone langs de spoorlijnen en de spoorlijnen zelf.
- In de directe omgeving staan (enkele) eengezinswoningen en (vooral) portiekflats van circa 4 lagen.
- De locatie is goed ontsloten; NS station Voorburg 't Loo (incl. halte Randstadrail) ligt op loopafstand en de stations Mariahoeve en Laan van NOI (IC) liggen nabij. Ook voor auto- en langzaam verkeer is de locatie goed ontsloten.
- De locatie ligt nabij winkels en andere voorzieningen en wordt gekenmerkt door veel groen.

Woonsatisfactie

- Bewoners van Bovenveen zijn zeer tevreden over hun wijk. Ze typeren deze wijk als rustig, schoon, groen, veilig, ruimtelijk en gezellig en waarderen de winkels, bereikbaarheid, OV, hun burens, en de parkeergelegenheid.
- Er is veel saamhorigheid. Ook tussen bewoners en ondernemers in het gebied is een goede verstandhouding.

4. Marktanalyse

- BPD heeft een Marktscan gemaakt (maart/augustus 2015) en er zijn in opdracht van Schouten doelgroepenanalyses door Motivaction (juli 2015) en Brickx. Alle drie de rapporten gaan ervan uit dat de ontwikkellocatie in een sterk marktgebied ligt, die goede kansen biedt om aan de grote en groeiende behoefte aan met name woningen voor gezinnen in Voorburg en de bredere regio Den Haag tegemoet te komen.
- De doelgroepen voor de CBS locatie lopen qua socio-demografische kenmerken uiteen. Grofweg starters, jonge gezinnen, empty nesters. Wat ze bindt is hun voorkeur voor het type woonmilieu (op de grens van echte stad en een meer rustige woonomgeving).
- Aansluitend bij de uitkomsten van de Grote Woontest Haaglanden (Stadsgewest Haaglanden 2012) en het Woonmilieu-onderzoek Leidschendam-Voorburg (Fakton/SmartAgent, september 2015) biedt herontwikkeling van de CBS locatie de mogelijkheid om uitbreiding te realiseren in het woonmilieu “rustig stedelijk” en tegelijkertijd bij te dragen aan een upgrading van het woonmilieu *Woonwijk met appartementen en eengezinswoningen* (nl. in Bovenveen). Opgemerkt wordt nog dat hoewel de CBS-locatie en het voorliggende plan niet voldoen aan de definitie voor “Hoogwaardig Wonen” en qua typologie eerder aansluiten bij de categorie “Woonwijk met appartementen en eengezinswoningen”, wel degelijk een “hoogwaardig woonmilieu” wordt nagestreefd (zie ook Motivaction 2015). De beoogde herontwikkeling geeft een positieve uitstraling aan de directe omgeving en draagt bij aan het verbeteren van de positionering en profilering van Voorburg (zie Fakton/SmartAgent, 2015).

5. SWOT analyse & confrontatiematrix

Sterktes

- Ligging in bestaande woonwijk
- Zeer groene omgeving
- Ligging aan Park 't Loo
- Goede verkeersontsluiting
- Fietsafstand van centrum Den Haag(& provinciaal fietspad langs plan)
- Nabijheid onderwijsvoorzieningen
- Nabijheid winkels (o.a. Leidschenhage & KJplein)
- Korte afstand van 3 treinstations en ander OV
- Ontsluiting A4/A12
- Nette buurt

Zwaktes

- Geïsoleerde ligging door spoorlijnen / eenzijdig ontsloten (& geluidsoverlast)
- Naast klein bedrijventerrein aan noordzijde
- Veel na-oorlogse appartementen / eenzijdig aanbod
- Hoogspanningskabels
- Kwaliteit van omliggende groen niet overal goed
- Gemis speelplekken voor heel jonge kindjes en juist ook oudere kinderen.

SWOT (vervolg)

Kansen

- Schaarste aan EGZ in Voorburg en regio Den Haag
- Concurrerende wijken zijn VINEX (ander imago)
- Aansluiten bij imago van Voorburg als aantrekkelijke woongemeente
- Lokaal heeft buurt goede naam
- Schaal locatie groot genoeg om eigen milieu te ontwikkelen / echt onderscheidend product neerzetten
- Opgaande markt (lage rente en stijgend vertrouwen)
- Binnenstedelijke groen integreren
- Unieke karakter atoomkelder (met overmaat & historie) > door parkeren autovrij maaiveld
- Zicht op Den Haag

Bedreigingen

- Imago van “na-oorlogse flats = slecht”, vooral bij mensen van buiten de buurt
- Hoe ontwikkelt het bedrijventerreintje zich verder?
- Project wordt in één keer ontwikkeld > kan de markt dat opnemen?

Confrontatiematrix

<p>STERK</p> <ul style="list-style-type: none"> • bestaande woonwijk (geen Vinex) • groen • Goede ontsluiting • Nabijheid Den Haag en voorzieningen • Nette buurt 	<p>KANS</p> <ul style="list-style-type: none"> • Schaarste EGZ • Alleen Vinex concurrentie • Goed imago Leidschendam-Voorburg • Voldoende schaalgrootte • Opgaande markt • Bijzondere historie gebouw 	<p>OPLOSSING</p> <ul style="list-style-type: none"> • Grondgebonden wonen in de stad • Groen en rustig wonen in de stad • Veilig en comfortabel wonen in de stad • Alle gemakken van Den Haag nabij • Bijzonder wonen, op een bijzondere plek
<p>STERK</p> <ul style="list-style-type: none"> • bestaande woonwijk (geen Vinex) • groen • Goede ontsluiting • Nabijheid Den Haag en voorzieningen • Nette buurt 	<p>BEDREIGING</p> <ul style="list-style-type: none"> • Imago • Toekomst bedrijventerreintje • Opnamecapaciteit 	<p>OPLOSSING</p> <ul style="list-style-type: none"> • Comfort en kwaliteit van nieuwbouw • Integraal onderdeel van Voorburg en Den Haag • Binnen hetzelfde concept (en voor dezelfde leefstijl) uiteenlopende woningtypen aanbieden.
<p>ZWAK</p> <ul style="list-style-type: none"> • Geïsoleerd • bedrijventerreintje • na-oorlogse appartementen-wijk • Kabels en spoor • Matig groen • speelplekken 	<p>KANS</p> <ul style="list-style-type: none"> • Schaarste EGZ • Alleen Vinex concurrentie • Goed imago Leidschendam-Voorburg • Voldoende schaalgrootte • Opgaande markt • Bijzondere historie gebouw 	<p>OPLOSSING</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een eigen wereld creëren! (groen & veilig) • Goed verbonden met Voorburg en Den Haag • Verbinding met park accentueren • Investeren in overgangen aan de randen
<p>ZWAK</p> <ul style="list-style-type: none"> • Geïsoleerd • bedrijventerreintje • na-oorlogse appartementen-wijk • Kabels en spoor • Matig groen • Gemis speelplekken 	<p>BEDREIGING</p> <ul style="list-style-type: none"> • Imago • Toekomst bedrijventerreintje • Opnamecapaciteit 	<p>OPLOSSING</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bedrijven en omwonenden betrekken bij place-making (samen buurt mooier maken en goed op de kaart zetten!) • Doorstromers vanuit de wijk inzetten als ambassadeur • Stedenbouwkundig plan dat rekening houdt met hinder spoorlijn en hoogspanningstracé

6. Doelgroepen & Propositie

De confrontatiematrix biedt inzicht in kansrijke ontwikkelrichtingen voor het CBS terrein. Samengevat zijn er kansen het gebied te herontwikkelen tot een groen en rustig woonmilieu met overwegend 'grondgebonden' wonen, maar toch in een stedelijke omgeving en met alle gemakken van Voorburg en Den Haag nabij. Nieuwbouwwoningen met alle gemakken en comfort, in een bestaande stedelijke setting en deels in/op een gebouw met historie. De mogelijkheid bestaat om hier een woonmilieu met een eigen identiteit te creëren, waarbinnen bovendien ruimte is voor variatie en het bedienen van verschillende (sub-)doelgroepen. Belangrijk aandachtspunt is een goede aanhechting met de omgeving. Er moet enerzijds ingezet worden op een goede verbinding met het park (en overig groen) en anderzijds voldoende rekening gehouden worden met mogelijke hinder van spoorlijn en hoogspanningstracé. Procesmatig is het onderhouden van de goede relatie met omwonenden belangrijk.

In verschillende workshops hebben Schouten, BPD, Copijn en de Architectenkombinatie deze ontwikkelkansen nader besproken en uitgewerkt met als doel te komen tot een haalbaar en realiseerbaar plan, dat aansluit bij de behoeften in de markt en onderscheidend is van andere projecten. Daartoe is een gebiedsconcept geformuleerd dat in dit hoofdstuk wordt beschreven.

Vanuit een nadere beschrijving van de gekozen ontwikkelrichting (6.1) worden de beoogde doelgroepen omschreven (6.2). Vervolgens zijn de Unique Buying Reasons voor deze doelgroepen benoemd (6.3). Hieruit volgt een positionering (onze belofte richting de klant), met daarin ook de kernwaarden (de belofte samengevat in 3 begrippen).

6.1 Positionering

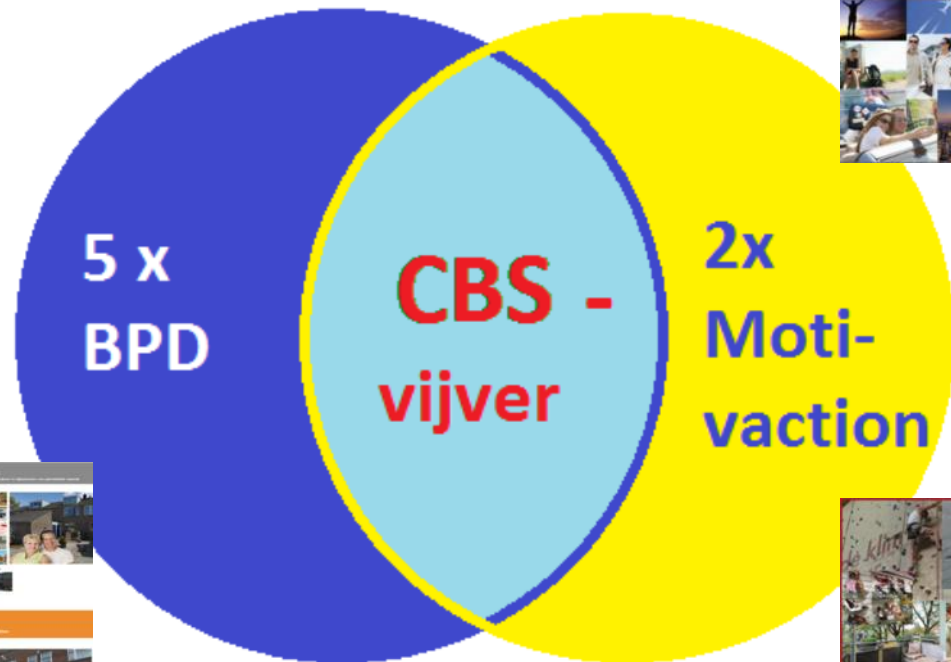
Het project CBS locatie: verenigt schijnbare tegenstellingen

- **Rustig én Stedelijk:** een woonmilieu in de stad, maar niet in de drukte. Ruime woningen met goede buitenruimte in een kindvriendelijke wijk met parkeergelegenheid en toch ook in de buurt van alle stedelijke voorzieningen van Voorburg en Den Haag. Hier wordt het beste van twee werelden gecombineerd, want je woont hier “buiten in de stad”.
- **Betaalbaar én Exclusief:** Betaalbaar wonen (maar niet goedkoop!) én exclusief (maar niet duur!). Uitstekend in uiteenlopende prijsklassen. De VON-prijzen zitten voor Voorburgse begrippen niet in het topsegment, maar zijn ook zeker niet voor iedereen weggelegd. Sommige mensen zullen zeggen dat de woningen duur zijn voor wat je krijgt, zeker per m², maar de doelgroep weet wel beter; zij (h)erkennen de bijzondere kwaliteiten van dit project en zien dat als een grote bonus waarvoor ze graag bereid zijn een *premium* te betalen. Ook in die zin is wonen hier “niet voor iedereen” weggelegd.
- **Individueel én gezamenlijk:** Hier wonen mensen die zich willen onderscheiden. Individuen die geen genoegen nemen met middelmaat of ‘doe maar gewoon’, maar die zich laten voorstaan op originaliteit, zelfontplooiing en “ik”. Tegelijkertijd zijn die mensen die doorhebben dat je hier niet alleen woont, maar samen met anderen. Sommige van die anderen lijken op elkaar, maar de meeste zijn anders. Samen delen de bewoners de trots op en de verantwoordelijkheid voor het complex. Mensen doen dingen soms gezamenlijk (zonder afhankelijk van elkaar te zijn)
- **Open én Gesloten:** Het project is een eenheid. Gebouwd op een gedeelde parkeerbak, die grotendeels alleen toegankelijk is voor mensen met een sleutel. Dat zijn meestal bewoners, maar soms misschien ook mensen uit de buurt. Ook de ruimte op het (opgetilde) maaiveld is grotendeels collectief eigendom van de bewoners. Dat neemt niet weg dat deze ruimte ook toegankelijk is voor bezoekers en mensen van buiten. Zo lang die zich maar als een goede gast gedragen (daar houden de bewoners wel zicht op). Omgekeerd ligt het project in een groene en parkachtige setting; nogal logisch dat het project daar verbinding mee zoekt en zich dus naar het park toe opent.

6.2 Doelgroepen

- De beoogde doelgroepen voor het project zijn een combinatie van de volgende Mosaic-doelgroepen en de Motivaction-doelgroepen Opwaarts Mobielen en Kosmopolieten.
 - D11 – *Stedelijk wonende appartementseigenaar, die veel gebruik maakt van digitale diensten. Woont vaak (alleen of samen) in een klein appartement (koop of vrije sector huur). M.n in Voorburg, ook in Den Haag. Hoger opgeleid, bovenmodaal, maar nog jong. Kinderen in verschiet.*
 - J36 & M45 – *Welvarende en actieve stellen uit m.n. Voorburg-Leidschendam. Vijftigplus-stellen van wie de kinderen de deur uit zijn. Hoog opgeleid, bovenmodaal, veelal nog (zelfstandig) werkend. Actief en uithuizig; stedelijke voorzieningen lonken, maar ook thuis lezen, borrelen en met de kleinkinderen spelen.*
 - F20 (& F19) – *Gezinnen met (jonge) kinderen in m.n. Haagse Vinexwijken. Dertigers met twee drukke banen, leaseauto's en vakanties. Inkomen varieert wat met leeftijd en opleidingsniveau. Als de kinderen thuis tevreden zijn, zijn pa en ma dat doorgaans ook.*
 - D15 – *Stedelijke Professionals. Single of samenwonend in de stad vanwege de nabijheid van voorzieningen en de praktische uitvalsbasis in hun drukke leven. Kinderen? Misschien ooit, maar misschien ook al gepasseerd station.*
- Het gaat om uiteenlopende doelgroepen met verschillende socio – demografische kenmerken. In termen van “traditionele” segmentatievariabelen als leeftijd, inkomen en gezinssamenstelling bestaat de doelgroep uit 3 subgroepen; starters, jonge gezinnen, empty nesters. Wat ze delen is een stedelijke leefstijl en de voorkeur voor ontspannen stedelijk wonen. Wel de lusten van de stad, niet de lasten. Vooral mensen die nu al in de stad wonen en daar graag zouden blijven. En mensen die eerder uit de stad vertrokken en nu toch liever terugkeren (soms mét kinderen). Men kiest voor deze plek vanwege de nabijheid van stedelijke voorzieningen. Men verkiest een “bestaande” omgeving boven een nieuwbouwwijk en reuring boven saai. Men wil vooral niet te burgerlijk overkomen en wil een onderscheidend en origineel woonmilieu. Gebouwen en gebieden met historie. Hun woning is natuurlijk functioneel, maar kan best een “afwijkende” plattegronden hebben. Men wil veel invloed op de plattegrond kunnen hebben. Men is gesteld op privacy, maar waardeert ook “een buurtje”. Je burens kennen heeft voordelen. Kinderen spelen samen, planten water tijdens vakantie, gereedschap lenen, af en toe een buurt BBQ, op zaterdag een fietsclubje. Je loopt de deur niet bij elkaar plat en “bezoek komt via de voordeur binnen”.

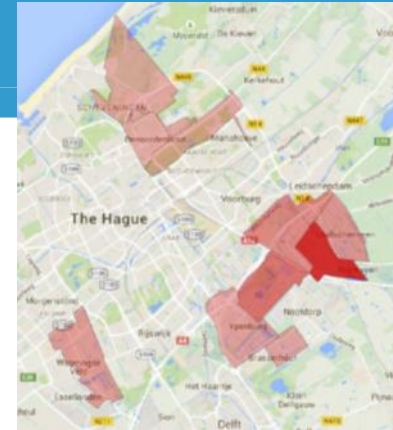
Onze doelgroepen

Herkomst doelgroepen

Er zijn drie marktgebieden te benoemen voor dit project. Dit is bepaald door te kijken naar de historische verhuisbewegingen en de herkomst van kopers van vergelijkbare projecten in de buurt (o.a. het grondgebonden deel van Damplein)

1. Leidschendam en Voorburg: Nieuwbouw wordt meestal verkocht aan bewoners in de directe omgeving. Dat is ook hier de verwachting. De gemeente is relatief rijk en telt genoeg huishoudens die een van de producten in het project kan veroorloven. Dit project is een goed alternatief voor degenen die de bestaande vooroorlogse grondgebonden voorraad niet aanspreekt (te duur / teveel onderhoud).
 2. De centrumkant van Den Haag: Het project ligt dicht bij de populaire wijken rondom het centrum van Den Haag. Dit gebied telt veel stellen en jonge gezinnen die graag in de buurt van het centrum willen wonen maar het gedoe (slecht parkeren, kleine woning, overlast) beu zijn.
 3. VINEX: Een derde groep zijn huishoudens die de nieuwbouwwoning al wel hebben, maar terug de stad in willen. Huishoudens die wonen in Wateringse Veld, Ypenburg of Leidscheveen.
- Door de unieke propositie kunnen met een goede gebiedsmarketing wellicht ook mensen uit de bredere regio Haaglanden (en omstreken) worden aangetrokken.
 - Op de volgende slides wordt de doelgroep middels "Persona" wat inzichtelijker gemaakt.
 - Voor meer informatie over de herkomst van de beoogde kopers wordt verwezen naar
 - BPD marktonderzoek pp 3
 - Motivaction rapport pp 26 t/m 31
 - Brickx rapport pp 17

Ton en Carla (beiden 38 en consultant), Teun (8) en Sophie (5)

We hebben geen tel spijt gehad van het inruilen van onze rijtjeswoning in Ypenburg voor een stadswoning in Park070. We hebben aanvankelijk best even getwijfeld. We wilden heel graag dichtbij de drukte en gezelligheid van de stad wonen, maar een huis met een ondergrondse parkeergarage, collectieve binnentuinen en een VvE stond ons niet voor ogen. Was Park070 wel wat voor ons? Inmiddels weten we dat het antwoord "JA!" luidt.

We zijn als een blok gevallen voor het bijzondere ontwerp en de opvallende architectuur. Het is –eigenlijk net als vroegere CBS-gebouwen– echt een eyecatcher. Als ik zeg 'Park070' weet iedereen meteen wat ik bedoel. Natuurlijk ook omdat dit de enige woonwijk in Nederland is, die gebouwd is op een voormalige atoomkelder. In die kelder zit dus nu onder andere onze parkeergarage. Zo'n garage blijkt eigenlijk superhandig. Onze twee lease-auto's staan droog en veilig. Bij thuiskomst hoeven we nooit op zoek naar een parkeerplek. En het loopje van de auto naar de voordeur is maar kort. Maar het grootste voordeel is natuurlijk de autovrije straten! Teun en Sophie kunnen zonder problemen voor de deur spelen en dat doen ze ook veel! In Ypenburg mocht Teun al wel op de stoep voor spelen, maar Sophie alleen in de achtertuin. Nu we in Park070 wonen neemt Teun vaak zijn skateboard mee naar Park 't Loo' en ondertussen speelt Sophie met andere jonge kindjes in de binnentuin. Onze achtertuin is nu als speelplek veel minder belangrijk. Maar des te meer als onthaastingplek voor onszelf. Er staat een mooie lounge-set en een Weber. Als het maar even kan zitten we daar in onze 'buitenkamer'.

Toch zitten we ook vaak vóór. Gezellig met andere ouders. We hadden aan vrienden al geen gebrek, maar inmiddels zijn veel van onze nieuwe buren ook onze vrienden geworden. Handig ook, omdat we regelmatig elkaars kinderen ophalen van zwembad of we de babyfoon even bij elkaar kunnen achterlaten. We lopen echt niet de deur bij elkaar plat hoor, maar doen best veel samen. Er zijn al een paar barbecues georganiseerd en regelmatig wordt er op vrijdagmiddag bij iemand thuis geborreld. Ton zegt er geregeld zijn vrijmibo met collega's van het Ministerie voor af. Of hij sjeest op de fiets in nog geen tien minuten van de ene borrel naar de andere...

Ons huishouden draait grotendeels om het 'managen' van de kids. Als zij tevreden zijn, zijn wij dat doorgaans ook. Maar goed, dat waren ze in Ypenburg eigenlijk ook best. Allebei een ruime slaapkamer, veel vriendjes in de buurt, school vlakbij. Toch hadden wij daar het gevoel er soms zelf wat bij in te schieten. Beetje ingepakt in die keurige, maar ook saaie ypenxwijk. In Park070 hebben de kinderen nog steeds hun eigen kamer en vriendjes, maar komen wij ook meer aan ons trekken. Afspreken met vrienden in de stad, samen naar het theater, even winkelen in het centrum. Allemaal vlakbij. Dat deden we vanuit Ypenburg toch minder snel. We wonen een stuk 'stadser' en tegelijkertijd hebben we wel de voordelen van een moderne en energiezuinige nieuwbouwwoning. Inclusief allemaal moderne 'gadgets' en slimme en innovatieve voorzieningen die duurzaamheid en comfort moeiteloos met elkaar verenigen. En wat ook mooi is van nieuwbouw; we konden de plattegrond helemaal naar onze wens aanpassen. We kozen een grote woonkeuken, direct aan de collectieve binnentuin. Bijna de hele voorgevel kun je openschuiven, zodat binnen en buiten naadloos in elkaar overlopen. Maar ik heb hem ook vaak dicht hoor: Ik werk veel thuis en voor mij is de woonkeuken vaak mijn kantoor.

Damian (28, creatief ondernemer) en Ellen (26, industriële ontwerper)

Damian en Ellen wonen net twee maanden samen in hun appartement in Park070 ('de verkoper noemde het een "bebo", maar dat klinkt toch niet als een huis?'). Wat onwennig nog. Niet dat huis hoor, dat is top. Ruim en modern en vlakbij de stad en het station. Betaalbaar en rustig wonen vlakbij de stad. Ideaal. Nee, het is het samen-wonen dat moet even wennen... Niet meer echt een plek voor jezelf. Hiervoor hadden we ieder ons eigen appartementje. Dat van Ellen was amper meer dan een studentenkamer, maar dat van mij was een echt eigen woning. Wel in een oud gebouw, met boven- en benedenburen. Die kon je bij wijze van spreken horen ademen. Nu wonen beneden weliswaar ook mensen, maar die hoor je nooit. Dat is lekker van nieuwbouw. En boven ons is niets dan lucht. Nou ja, en een mooi dakterras! Op zich al spectaculair, zo'n goede buitenruimte, maar ook nog eens met schitterend uitzicht op Den Haag. Mijn drie favoriete restaurants kan ik bij wijze van spreken zo aanwijzen. Als het weer het even toelaat zitten we vaak samen op het terras van het uitzicht te genieten. Wijnje erbij, zak nootjes en meer dan eens schiet een fatsoenlijke maaltijd er dan helemaal bij in.

Ons huis in Park070 bevat dus uitstekend. Meer dan ruim genoeg voor ons twee, superarchitectuur en ook van binnen mooi strak afgewerkt. Helemaal ons ding. We hebben ook gekeken naar de stadswoningen in Park070. Best mooi, maar te duur voor ons. En eerlijk gezegd ook iets te groot. Misschien krijgen we ooit kinderen maar voorlopig nog niet. En ook als ze er wel komen, kan dat prima in dit huis. Dan maken we van die grote slaapkamer gewoon weer twee kleintjes. Onze burens wonen met een kleintje in net zo'n huis en die piekeren niet over verhuizen. En trouwens, wat moet je anders? Naar een Vinexwijk? No way, ik blijf lekker in de stad!

Dit huis was extra betaalbaar doordat we geen parkeerplek hoefden te kopen. Wij hebben allebei geen auto en doen bijna alles met de fiets en het OV. Naar ons werk, de tennisbaan, de kroeg of het strand om te surfen. En als het toch moet huren we gewoon een auto via SnappCar. Wat mij betreft is die grote parkeergarage onder het gebouw dus niet nodig. Maar tegelijkertijd natuurlijk wel spectaculair; wonen op een oude atoomkelder. De wastafels in onze badkamer komen trouwens uit die atoomkelder! Nog nooit gebruikte, originele jaren-'60 vintage, met zo'n authentiek verhaal erbij; hoe vet is dat?!

We werken allebei freelance in de creatieve sector. We werken op verschillende plekken in Den Haag en soms ook thuis. Maar dat hier in Park070 een collectieve werkplek is ingericht waar je af en toe kunt gaan zitten. Koffie, wifi, vergadertafel; daar spreek ik dan liever af met externen dan bij ons thuis. Leuke manier ook om je burens beter te leren kennen. Daar blijken trouwens nog meer ZP-ers tussen te zitten, dus ook mijn zakelijke netwerk is hier ook gegroeid!

Isaac (66, zelfstandig adviseur) en José (62, gepensioneerd onderwijzeres)

We hebben ons hele leven hard gewerkt. Beide een drukke baan en drie kinderen grootgebracht. Inmiddels werkt José niet meer. Ik heb nog steeds mijn consulting firma, maar ik werk niet meer full time. Voor het geld hoeven we het niet echt meer te doen. We hebben nu meer tijd voor elkaar en onze hobby's. We zitten dus echt in een volgende levensfase. Mede daarom zijn we ook verhuisd, van een royale twee-onder-een-kap woning in Voorburg naar een ruim appartement in Park070. Toen we verhuisden kreeg ik van een oude studievriend een geranium, waar we dan achter konden gaan zitten. Die heb ik trots een plekje op het dakterras gegeven, maar er achter zitten, nee hoor. We zijn bijna meer 'uit' dan thuis. Ik kan mijn werk dus redelijk vrij indelen en we gaan vaak op vakantie. Gewoon de deur dichttrekken en met de trein naar Schiphol. Maar ook gewoon 'uit' in de stad voor een hapje of theaterbezoek. We houden beide ook veel van kunst en gaan vaak naar exposities. *(En tegen mijn kunstvrienden schep ik dan natuurlijk op over mijn onder architectuur gebouwde woning en over de "Auke de Vries" in mijn tuin. OK, misschien niet helemaal van mij, maar hij staat er wel!)* José houdt van fietsen, maar dat is niets voor mij. Als zij gaat toertochten ga ik vaak naar mijn privégarage in de kelder, waar ik een oude Citroën Traction heb staan waar ik graag aan sleutel.

Maar we zijn ook regelmatig thuis hoor – en met veel plezier. Met een boekje en een wijntje op de bank uitkijkend over de stad. José organiseert af en toe een buurt BBQ. Echt iets voor haar. Voor mij is goed contact met je burennatuurlijk prima, maar ik sla die buurtfeestjes vaak over. Ik verkies uitgebreid thuis koken en tafelen met echte vrienden. Het blijft leuk om voor de maaltijd gasten uit te nodigen om beneden in de wijnkelder samen even een lekkere fles voor bij de maaltijd uit te kiezen. Die tocht door de voormalige atoomkelder – en alle verhalen die daarbij horen- vervelen nooit.

De stap naar een nieuwbouwapartement was ook juist. We vonden ons er nog een beetje te jong voor, maar het bevalt uitstekend. Geen trappen, geen tuinonderhoud, geen dakgoten meer leeg hoeven halen of kozijnen schilderen. Alle denkbare domotica die het leven makkelijk maken. En niet meer al die lege slaapkamers boven. Hier hebben we elk ook nog onze eigen kamer hoor. Ik voor mijn bedrijfje. José als atelierruimte voor haar schilderijen. En beide kamers doen ook dienst als logeerkamer. We hebben 4 kleinkinderen, die hier regelmatig komen logeren en het bij 'opa en oma' – want tja, zo oud zijn we dus toch echt al- in Park070 heel er naar hun zin hebben. Net als wij, de koning te rijk in Park070.

6.3 Unique Buying Reasons

De beoogde positionering en doelgroepen laten zich vertalen in de volgende vier “Unique Buying Reasons”; 4 redenen waarom men bewust en uitgerkend voor een woning in Park070 kiest en waarin het zich onderscheidt van andere projecten.

1. **Buiten in de Stad**: [*situation*]

een ruime woning met tuin en parkeergelegenheid met alle stedelijke voorzieningen binnen handbereik

2. **Op een ‘menselijk maaiveld’** : [*site*]

Doordat alle auto’s in de parkeerkelder staan (met historie!) is het hoogwaardig mee-ontworpen geheel beschikbaar voor de bewoners (én zeker ook de *bewoner-tjes!*).

3. **Samen met Anderen**: [*Mensen*]

uiteenlopende mensen met uiteenlopende woonwensen in uiteenlopende woningen, voelen zich toch verbonden door, samen verantwoordelijk voor en trots op hún bijzondere woon-stek

4. **Opvallend modern**: [*Stenen*]

het geheel én de woningen daarbinnen onderscheiden zich als architectonisch statement en door hun innovaties op duurzaamheid gebied. Wel met klasse, niet ‘klassiek’. Wonen anno nu dat gezien mag worden!

6.4 Propositie & kernwaarden

Op basis van de beoogde positionering, de doelgroepenanalyse en de geïdentificeerde UBR's zijn kernwaarden benoemd en is de hiernavolgende propositie opgesteld. Samen vormen ze als het ware de belofte naar de klant op gebiedsniveau. Wat mag u hier verwachten en waarom? In de huidige fase van planontwikkeling geven deze propositie en kernwaarden verdere richting aan het ontwerp(team) en tegelijkertijd bieden ze de basis voor de communicatie richting omwonenden, toekomstige bewoners en (overige) stakeholders.

De gekozen kernwaarden zijn

- Ongekend,
- Onderscheidend en
- Ontspannen

Aan de hand daarvan is de volgende propositie opgesteld:

- Wonen in Park070 is **ongekend** wonen in Den Haag. Je woont rustig én stedelijk, “buiten in de stad”. Nabij stedelijke voorzieningen, zoals winkels, horeca en HOV stations en de levendige binnenstad van Den Haag en Voorburg, en tegelijkertijd voldoende ruimte in en om de woning, een groen park, volop parkeergelegenheid en ruime gezinswoningen. Wel de voordelen van nieuwbouw, maar niet de nadelen van een grote nieuwbouwwijk of VINEX-locatie. Dus veilige, comfortabele en onderhoudsarme woningen, state-of-the-art duurzaamheidsmaatregelen en de mogelijkheid je woning helemaal naar eigen wens in te delen, en tegelijkertijd wonen in een onderscheidend en iconisch woonmilieu en op een bestaande plek met historie in de stad.

- Wonen in Park070 is **ontspannen** wonen in Den Haag. Doordat alle auto's in de parkeerkelder staan (en wat voor één!) zijn de hoogwaardig mee-ontworpen binnenterreinen geheel autovrij en beschikbaar voor de bewoners, waaronder dus ook de kinderen. Op het (opgetilde) maaiveld ontstaat een eigen wereld (groen, veilig en attractief) voor bewoners en van bewoners. Gasten zijn welkom, maar "op bezoek". In die zin is een groot deel van het gebied niet vrij toegankelijk. Tegelijkertijd is Park070 geen enclave of gated community die zich niets aantrekt van zijn omgeving. Het zoekt juist de verbinding met die omgeving: met de groene zoom, het park, Bovenveen, en de rest van Voorburg en Den Haag en al hun voorzieningen.
- Wonen in Park070 is **onderscheidend** wonen in Den Haag. Park070 valt op door zijn architectuur en hoogwaardige kwaliteit. Het heeft klasse, maar is niet klassiek. Hier wonen individuen die geen genoegen nemen met middelmaat of 'doe maar gewoon', maar die zich laten voorstaan op originaliteit en eigen identiteit. Mensen ook die privacy belangrijk vinden. Tegelijkertijd zijn het die mensen die weten dat je hier niet alleen woont, maar samen met anderen. Sommige van die anderen lijken op jou, maar de meeste zijn anders. Daarom zijn er binnen het project dus ook veel verschillende woningtypen in uiteenlopende prijsklassen te vinden. Samen delen de bewoners de trots op, verantwoordelijkheid voor en eigenaarschap van het geheel. Daarom doe je sommigen dingen dus gezamenlijk, zonder dat je afhankelijk bent van elkaar.
- Wonen in Park070 is niet voor iedereen weggelegd. Niet omdat het 'duur' zou zijn; de VON-prijzen worden voor Voorburgse begrippen alleszins betaalbaar, maar wel omdat het 'exclusief' is. De doelgroep ziet de bijzondere kwaliteiten (ongekend, ontspannen en onderscheidend) als een grote bonus waarvoor ze graag bereid zijn een *premium* te betalen.

De propositie en kernwaarden dienen als basis voor de verdere uitwerking van het plan. Zowel in het stedenbouwkundig ontwerp en in het ontwerp van de woningen, maar ook in de gebiedsmarketing- en communicatie moeten ze duidelijk herkenbaar zijn. In hoofdstuk 8 wordt verder ingegaan op gebiedsmarketing.

In het volgende hoofdstuk wordt ingegaan op de ruimtelijke vertaling van de propositie en kernwaarden op gebiedsniveau; het gebiedsconcept. De fysieke bewijslast van de propositie en kernwaarden op gebiedsniveau. Daarbij zijn voorsnog de volgende thema's onderscheiden:

- Woonprogramma
- Parkeren / kelder
- Binnenhoven
- Relatie met het park
- Overgang prive / openbaar
- Materialisering / look& feel

Deze onderwerpen zijn niet limitatief en ook betreft dit slechts een eerste aanzet, die nader zullen worden uitgewerkt, bijvoorbeeld in het Masterplan.

7.1 Woonprogramma

- Het woonprogramma bestaat hoofdzakelijk (ca 65%) uit eengezinswoningen. Woningen van 2, 3, 4 of 5 lagen, met overwegend woonkamer en keuken beneden en slaap- en badkamers boven en een eigen buitenruimte in de vorm van een tuin. Indicatief gaat het om 45% 'grondgebonden' en 15% 'gestapelde eengezinswoningen / be-bo's'. (NB. Doordat het grootste deel van het programma op de bestaande parkeerkelder wordt ontwikkeld, is er van feitelijke "grond-gebonden" woningen of van tuinen met aarde niet of nauwelijks sprake.)
- Het grote aandeel EGZ betekent niet dat er een "laagbouw milieu" of een "twee-lagen + kap" milieu wordt beoogd, zoals je dat op een willekeurige uitleglocatie zou treffen. De beouwingdichtheid is ca. 85 woningen per hectare. Ook het opgetilde maaiveld, de overwegend platte daken, de fysieke integratie met appartementenblokken en het voorkomen van enkele afwijkende woningtypes (woon-werk, maisonnettes etc.) dragen bij aan een meer 'stedelijk' woonmilieu. Ook de bijzondere relatie met de collectieve (of openbare) buitenruimten maakt verbijzondering van plattegronden mogelijk, met bijvoorbeeld woonkeukens aan de straatzijde en aan de achterzijde van de woningen juist meer privacy en privé buitenruimte.
- Naast woningen die primair voor gezinnen met kinderen worden ontwikkeld, worden ook andere woningtypen voorzien. Dit sluit enerzijds aan bij de wens een gevarieerd, niet-monotoon, woonmilieu te ontwikkelen en biedt anderzijds mogelijkheid de ruimtelijke kansen en beperkingen die de locatie biedt te adresseren. Er worden ook (kleine en grote) appartementen voorzien (eenlaagse woningen) en we noemden al de ruimte voor enkele 'bijzondere' woningtypes. zoals maisonnettes, beneden-bovenwoningen en woon-werkwoningen.
- Elke woning beschikt over goede privé buitenruimte. Bij MGZ een bruikbaar en functioneel balkon of dakterras. Minder privé-buitenruimte is geaccepteerd mits er voldoende goede en bruikbare collectieve of openbare ruimte is. Dus een Delftse stoep kan in plaats van voortuinen en een kleinere dektuin achter. Buitenruimte is praktisch bruikbaar en goed zon-georiënteerd. De eigen buitenruimte is het verlengstuk van de woonkamer (denk aan veranda's, buitenkeukens, loungehoeken)
- Indicatie prijsklassen (grootste aanbod) tussen ca. €165.000 en ca. €550.000.

7.2 Parkeerkelder & autobereikbaarheid

Typologie

- Al het parkeren voor bewoners geschiedt in de ondergrondse parkeergarage. Elke woning heeft min. 1 parkeerplek in de gezamenlijke ondergrondse garage.
- Het maaiveld is geheel autovrij. Dat is een grote pré, die de doelgroep meer waard is dan “auto voor de deur parkeren”.
- Bezoekersparkeren op maaiveld, aan de randen van het project.

Ontsluiting garage

- Een directe toegang tot de parkeerkelder vanuit de woning is een grote pré, maar geen must-have. Een korte loopafstand tussen een (gebouwde) parkeervoorziening en de voordeur is acceptabel.
- Duurdere appartementen (-gebouwen) bedoeld voor empty-nesters moeten direct | (per lift/trappenhuis) met de parkeergarage zijn verbonden. Voor goedkopere appartementen (starters/jongeren) geldt hetzelfde als voor de EGZ.

Aantallen

- de doelgroep doet veel met fiets en OV, maar het autobezit is niet laag.
- Parkeernormen volgens gemeentelijke beleid.

Autotoegankelijkheid

- Door de bouw op een verhoogd maaiveld en het Park 't Loo dat direct het zijn veel individuele voordeuren niet bereikbaar voor auto's.
- In het ontwerp moet gestreefd worden naar korte loopafstanden tussen voordeur en dichtsbijzijnde auto-opstelplek en eventuele hoogteverschillen daartussen niet enkel per trap (maar ook per lift/helling/traplift oid) overbrugd kunnen worden.
- Entrees van appartementengebouwen moeten per auto bereikbaar zijn.

Overmaat kelder

- Waarschijnlijkheid bevat de kelder meer ruimte dan nodig is voor (bewoners-) parkeren. Dat biedt kansen om deze overmaat commercieel aan te wenden. Bv “bergingen XL” voor bewoners die hobbyruimte zoeken? Wijnkelders? Parkeerboxen (bv ook voor old-timers) ? Ruimte voor bezoekersparkeren? Fietsenkelder!
- Invulling ‘overmaat’ onderdeel maken van de KlantContactStrategie: mensen laten meebeslissen / goede ideeën aandragen.

7.3 Maaiveld / binnenhoven

Uitgangspunt is dat alle binnenhoven autoluw zijn en als verblijfsgebied worden ingericht. De inrichting van de binnengebieden en de overgangen naar de directe omgeving van het complex (landscaping) dient als eenheid te worden meegenomen in het ontwerp van de woningen / het gebouw. De buitenruimtes zijn hoogwaardig “mee-ontworpen” met de gebouwen en functioneel ingericht. Aankleding en uitstraling van de buitenruimte dragen in belangrijke mate bij aan de woonbeleving van de bewoners. Buitenruimte is niet enkel om naar te kijken, ook niet enkel praktisch en onderhoudsvriendelijk. Enkele mee-ontworpen voorzieningen voor recreatie, sport en ‘collectiviteit’ of sociaal contact (zoals een picknick tafel).

De inrichting van de verschillende hoven kan – aansluitend op wensen van en/of in samenspraak met de doelgroep – verschillend worden ingevuld (meerdere sferen), waarbij zeker ook gedacht moet worden aan voldoende speelgelegenheid voor kinderen van verschillende leeftijden in het plan en goede (veilige) langzaamverkeersverbindingen met het park en groen in de omgeving.

Het middelste binnengebied fungeert als centrale as tussen park en bedrijventerrein en krijgt een openbaar karakter. Voorwaarde hiervoor is wel dat het ook formeel "openbaar" gebied is en dat de gemeente hiervan eigenaar is en het beheer voor zijn rekening neemt. De openbare middenas versterkt de notie dat het hier niet gaat om een fysieke "vesting" of "gated community" en in sociaal opzicht geen "enclave". Het project is divers (intern) en verbonden met de omgeving (extern). Toch zijn de twee binnenhoven aan weerszijden niet openbaar toegankelijk en in principe alleen toegankelijk voor bewoners en hun bezoekers. Bewoners zijn hiervoor collectief verantwoordelijk. (Het feit dat sommige binnenhoven (soms) afgesloten kunnen zijn, heeft consequenties voor de locatie (en het ontwerp) van zaken als bellentableaus en evt. Brievenbussen, zodat deze ook als de toegangen gesloten zijn bereikbaar zijn voor derden.)

Prive ruimte (al dan niet collectief) mag 'gevoelsmatig' van openbare ruimte gescheiden zijn, maar moet optioneel ook fysiek gescheiden kunnen worden. Er is in beginsel geen "semi-openbare ruimte". Het verschil tussen de verschillende zones kan meer of minder duidelijk worden gemaakt door bijvoorbeeld terugliggende woningentrees, mee-ontworpen hagen of (andere) erfscheidingen, een delftse stoep etc.)

7.4 Architectuur & materialisering

- Het plan straalt eenheid uit en heeft één herkenbare identiteit. Eerder een complex of ensemble en zeker geen serie pandjes of losse woningen. Maar ook geen monoliet; er is ruimte voor variatie (en repetitie qua vorm/kleur) binnen een consequent doorgevoerde architectuurstijl
- Het geheel is 'opvallend modern' en een 'architectonisch statement'. In zijn eenheid, maar ook in verbijzonderingen; zeker aan de randen en/of bij entrees is ruimte voor architectonische 'specials', die mede het gezicht van het project bepalen en ook duidelijk de "overgang" naar het project definiëren. De stijl is modern en stoer-stedelijk; niet klassiek, maar wel met klasse! Qua materialisering wordt gedacht aan natuurlijke, robuuste materialen, met reliëf. Natuursteen, kwalitatief hoogwaardige baksteen/metselwerk. Glas en metaal kunnen onderdeel zijn, maar gestreefd wordt naar een warme (en geen kille) uitstraling.
- Het geheel onderscheidt zich zichtbaar van zijn omgeving (aansluitend bij de kernwaarden Onderscheidend en Ongekend.) Tegelijkertijd keert het plan zich niet af van zijn omgeving en de stad, maar maakt het er integraal deel van uit en is het er goed mee verbonden. (onderdeel van de kernwaarde "Ontspannen"). Gekozen materialen en kleuren moeten ook aansluiten bij het groen in de omgeving. Innovatieve duurzaamheidsmaatregelen gericht op energie en warmte etc. moeten op sommige plekken in het project duidelijk zichtbaar aanwezig zijn (zie ook hoofdstuk duurzaamheid).

7.5 Relatie met park en omgeving

- Goede verbindingen met het park en (overig) omliggend groen zijn een USP voor deze locatie. Het groene karakter van het park willen we wel het plan intrekken (ook om dominante van 'steen' te voorkomen), maar het openbare karakter niet; dat blijft beperkt tot de centrale as het plan intrekken. Zoals eerder aangegeven kunnen overgangen meer of minder nadrukkelijk worden mee-ontworpen door hoogteverschillen, hekken en/of vernauwingen.
- Groen in het project kan worden gefaciliteerd door bv mee-ontworpen plantenbakken en boom-bakken, verticale tuinen en mos-sedumdaken (zeker als er veel andere woningen op die daken uitkijken).
- "Het groene karakter van de locatie, moet zich met name vertalen in "actief speelgroen". De gezinnen met kinderen uit de benoemde doelgroepen zitten niet te wachten op een groene, aangeharkte zoom, die mooi voor het oog is, maar waarop geen voet gezet kan worden. Juist het aanbrengen van spelelementen, zitbankjes en combi's met de sloot maakt deze zoom interessant. Een te statisch karakter van het groen werkt voor deze groepen zeer beperkend" (Motivaction,2015) .

8. Gebiedscommunicatie & Klantcontactstrategie

- Bij gebiedscommunicatie gaat het enerzijds om het onder de aandacht brengen bij een breed publiek van het gebied en haar kwaliteiten (teneinde een positief imago te receëren en leads te genereren voor de uiteindelijke verkoop). Anderzijds is het nadrukkelijk tweerichtingsverkeer, waarbij wij ook informatie willen 'ophalen'. Wat leeft er? Welke wensen zijn er ten aanzien van het gebied en de daarin te ontwikkelen woningen? EN hoe kunnen we daar zo goed mogelijk rekening mee houden in onze planontwikkeling? Een haalbaar plan kan niet tot stand komen zonder een passende betrokkenheid van toekomstige bewoners, omwonenden en overige stakeholders. Ook in de ontwikkelpraktijk van BPD en Schouten zijn omgevingsmanagement en klantcontact essentiële en – inmiddels – integrale onderdelen. Al in een vroeg stadium in overleg treden met omwonenden, toekomstige bewoners en andere belanghebbenden biedt waardevolle input voor de planontwikkeling en verhoogt bovendien het draagvlak voor een ontwikkeling en daarmee de proceskwaliteit. Beide aspecten dragen positief bij aan de haalbaarheid van het plan.
- Op hoofdlijnen zien wij contact met omwonenden en toekomstige bewoners in onze projecten in het algemeen als volgt. Vanuit onze (markt-)analyses en expertise als gebiedsontwikkelaar stellen wij een gebiedsconcept op (zoals verwoord in deze visie). Dit gebiedsconcept -en de woonconcepten die daaruit voortvloeien- toetsen we in de markt, met bijvoorbeeld paneldiscussies en focusgroepen. Waar nodig zal het concept worden aangepast. O.b.v. het concept en de positionering wordt de (gebieds-) promotiestrategie en klantcontactstrategie (KCS) bepaald. Parallel aan het hele traject loopt de dialoog met omwonenden.
- Wij maken als het gaat om betrokkenheid dus onderscheid tussen betrekken van 'omwonenden' en van 'toekomstige bewoners'. Vooropgesteld dat deze groepen elkaar niet hoeven uit te sluiten, worden in de twee volgende paragrafen onze trajecten voor omwonendendialoog (8.1) en de Klant Contact Strategie (8.2) voor de CBS-locatie beschreven.

8.1 Re-branding: van 'In de Stadstuin' naar 'Park070'

- Middels gebiedscommunicatie moeten het project en haar kwaliteiten onder de aandacht van een breed publiek gebracht worden. Doel daarvan is om het gebied goed te branden (rondom de positionering & kernwaarden) en een positief imago op te bouwen. Zeker ook onder de beoogde doelgroepen, met als doel dat we ze vroegtijdig kunnen interesseren voor de (mogelijke) aankoop van een woning in ons project.
- Nadat aanvankelijk over het project gecommuniceerd is als "CBS-locatie" en later als "In de Stadstuin" is recentelijk gekozen voor de nieuwe projectnaam Park070 en een nieuwe pay-off ('Buiten in de Stad'). Deze sluit beter aan bij de in deze gebiedsvisie beoogde positionering, kernwaarden en doelgroepen. Ook het logo, de beeldtaal en de communicatieuitingen zijn en worden dienovereenkomstig aangepast.

8.2 Omwonenden- & stakeholdermanagement

- In onze visie op gebiedsontwikkeling is samenwerking met omwonenden essentieel. Primair omdat zo'n ontwikkeling ingrijpt in 'hun' woonomgeving en ze er dus over moeten kunnen meepraten. Maar ook omdat ze als locatiedeskundige vaak waardevolle input kunnen leveren in de visie- en conceptvorming. Zij kennen de plek als geen ander, weten wat er speelt en waar behoefte aan is. En niet in de laatste plaats willen we samenwerken met omwonenden omdat de praktijk leert dat een deel van de toekomstige kopers in de directe omgeving woont.
- Voor het opstellen van haar transformatievisie heeft Schouten met de Gemeente een aantal sessies met omwonenden en andere stakeholders georganiseerd. Hun eisen, wensen, zorgen en kansen zijn in beeld gebracht en vertaald in de transformatievisie. In de planvorming is hier zoveel mogelijk rekening mee gehouden. Ook in het verdere proces zullen Schouten en BPD bijeenkomsten organiseren waarin omwonenden geïnformeerd worden over de plannen en de voortgang. De informatiebijeenkomst voor omwonenden en belangstellenden op zaterdag 21 november was daar een voorbeeld van.

8.3 KCS: klantparticipatie en placemaking

Voor het adequaat, doelgroepgericht en vanaf de start van een ontwikkeling betrekken van toekomstige klanten hebben wij onze KlantContactStrategie (KCS) opgesteld. Uitgangspunt hierbij is dat we zo goed mogelijk willen aansluiten op de reis die onze klanten maken, vanaf het vroege 'dromen over' een nieuwe woning, tot aan het naar tevredenheid bewonen van hun nieuwe thuis. Door klanten vroegtijdig bij de planvorming te betrekken kunnen we de kwaliteit van onze plannen én het commerciële succes daarvan vergroten. In onderstaande schema zijn verschillende klantcontactmomenten gekoppeld aan de achtereenvolgende stappen uit de klantreis. In gezamenlijk overleg met de gemeente moeten dié momenten worden uitgekozen die wij voor dit project willen benadrukken. Die moeten vervolgens in een planning worden gezet waarbij onderstaande planning als kapstok dient.

Klantparticipatie

- De betrokkenheid van de toekomstige bewoners is voor de juiste invulling van een project niet minder belangrijk dan die van omwonenden. In onze ambitie aantrekkelijke woonmilieus en leefomgevingen te creëren hebben we input nodig van toekomstige gebruikers. Maar wij geloven niet in 'u-vraagt- wij-draaien'. Wij zien klant-participatie of co-creatie nooit als doel op zich, maar als middel om 'leefomgevingen die zelf ook leven' tot stand te brengen. Gebiedsontwikkeling is in die optiek veel meer dan een optelsom van individuele klantwensen. Bovendien is ook de mate van inspraak en participatie die mensen wensen niet altijd hetzelfde. Voor veel mensen is meedenken en gehoord worden belangrijker dan zelf alles kunnen bepalen. In onze aanpak werken we daarom met verschillende gradaties van klantparticipatie.
- De mate van klantparticipatie voor de CBS-locatie, zal uit nadere doelgroepanalyse en eerste verkennende gesprekken met potentieel geïnteresseerden bepaald moeten worden. Het lijkt op voorhand aannemelijk dat de doelgroep in grote mate zeggenschap wenst over de inrichting van de woning en zeggenschap over de (inrichting van) de collectieve ruimten in het plan –waarvan zij straks mede-eigenaar zijn- op zijn minst zullen waarderen, maar waarschijnlijk zelfs zullen verlangen. Tegelijkertijd staat vast dat doordat het project op een al bestaande parkeerbak wordt ontwikkeld, een aantal vrijheidsgraden daarmee bij voorbaat al is ingeperkt.
- De huidige fase van planontwikkeling sluit aan op de droom- en zoekfase van de klantreis (zie de roze en rode blokken in de voorgaande figuur). De benoemde klantcontactmomenten zijn deels al uitgevoerd/lopend. Zo is er een website waarop de plangedachten en de planning uiteen worden gezet. Ook kan men zich via deze website als belangstellende registreren. Dat hebben ca 700 mensen al gedaan en onder deze mensen is een eerste woonwensenenquête afgenomen. Nadere analyse moet uitwijzen of deze belangstellenden voldoen aan het doelgroepenprofiel.

Kennismaking met gebied & Placemaking

In onze Klant Contact Strategie (KCS) is in de voorfase van een project “kennismaking met het gebied” een belangrijk moment. Of een reeks momenten liever. Het biedt gelegenheid aan mogelijke toekomstige kopers om de plek met eigen ogen te beleven, misschien wel voor het eerst te betreden en te ontdekken of het echt een plek is die hun toekomstige thuis zou kunnen zijn. Tegelijkertijd biedt het ons als ontwikkelaar de mogelijkheid het gebied op de kaart te zetten en het “merk” c.q. de propositie van het gebied te laden. In marketing termen wordt dit aangeduid met ‘place-making’.

Het CBS gebouw ontdekken

De CBS-locatie biedt voor kennismaking en place-making uitgelezen kansen. Het iconische gebouw is bij veel mensen in Nederland bekend, zeker bij treinreizigers. Tegelijkertijd was de locatie decennia lang enkel toegankelijk voor medewerkers van CBS en in die zin dus voor veel mensen een “black box”. Naar verwachting zullen veel mensen – toekomstige bewoners of gewoon nieuwsgierige buurtbewoners- dolgraag het terrein en gebouw willen betreden. Het gebouw en haar geschiedenis, maar ook het uitzicht zijn de moeite van een bezoek waard.

Een Schuilkelder als troef

Weinige mensen weten dat onder in deze ‘blackbox’ een schuilkelder zit, daterend uit de tijd van de koude oorlog. Het is een van de weinig overgebleven kelders in zijn soort. Bovendien blijft deze behouden in ons plan. Tijdens de planontwikkeling is deze te gebruiken voor bijzondere evenementen en excursies etc. En na oplevering is hij in nader te bepalen vorm in gebruik door bewoners. Misschien zijn materialen en roerende zaken die er nu staan (zoals bedden, wastafels en kluisdeuren) te hergebruiken in het plan of mogelijk zelfs de woningen.

Afscheid nemen van het CBS-gebouw

Veel mensen zullen er een bijzondere persoonlijke herinnering aan hebben, bijvoorbeeld omdat ze er hebben gewerkt. We kunnen een soort afscheidsfeest organiseren, voor mensen met zo'n bijzondere herinnering aan de plek (zie inzet facebookdiscussie). Bij eerdere projecten blijken dit drukbezochte en hoog gewaarde 'reünies'. Ze markeren een overgang tussen een gevierd verleden en een nieuwe toekomst. Niet alleen een vorm van 'social return' maar in praktijk ook een positieve bijdrage aan de gebiedspromotie. We zoeken hierbij aansluiting bij plannen van de gemeente Voorburg om op een bijzondere manier aandacht te besteden aan de rijke historie van het CBS en haar kantoor in Voorburg.

Kunstwerken van Auke de Vries

Op het terrein staan twee kunstwerken van de Auke de Vries uit 1973-'74. De Vries is één van de belangrijkste na-oorlogse Nederlandse beeldhouwers. Hij heeft veel kunstwerken in de openbare ruimte gerealiseerd in binnen- en buitenland (o.a. Rotterdam, Aberdeen, Barcelona, Berlijn). Bijzonder aan één van de kunstwerken op de CBS-locatie is dat het keramiek is, terwijl De Vries meestal in metaal werkt. Ook heeft het kunstwerk niet het lichte, zwevende karakter dat kenmerkend is voor veel van zijn werk. Streven is de aanwezige kunstwerken te restaureren (i.s.m. Bouwfonds Cultuurfonds) en in elk geval de werken van De Vries op een prominente locatie in het plangebied terug te laten komen. Wellicht kan ook de door De Vries gekozen beeldtaal (refererend aan bomen én statistiek) op meerdere manieren in het plan en de gebiedscommunicatie terugkomen.

9. Visie op Duurzaamheid

- De afgelopen jaren heeft de ontwikkeling van energiezuinige en zelfs energieneutrale woningen een enorme vlucht genomen. Door samenwerking met diverse partners die hun sporen op het gebied van duurzaamheid hebben verdiend kunnen wij de bewoners langdurige garanties bieden op de energieprestatie van hun woning en de betaalbaarheid daarvan. Welke energiemaatregelen in dit project zullen worden getroffen moet nader worden bepaald, mede in overleg met de toekomstige bewoners. Vanuit ons marktonderzoek komt naar voren dat de doelgroep zeker interesse heeft voor hightech innovaties en slimme gadgets. Bij de planopzet moet dit worden meegenomen in o.a. slimme meters, maar ook parkeerplekken met elektromagnetische oplaadpanelen of in architectuur geïntegreerde zonnepanelen. (Motivaction 2015)
- Duurzaamheid gaat echter een flinke stap verder dan het uitdrukken van de energieprestaties van een gebouw in bijvoorbeeld een EPC. Voor ons staat duurzaamheid voor het ontwikkelen van gebouwen en gebieden waarin mensen willen wonen, werken en recreëren. Op een manier die goed is voor hen en het milieu. Met een duurzame, levende leefomgeving als resultaat. En met altijd oog voor de wensen en belangen van consumenten en eindgebruikers. Van een duurzame ontwikkeling is naar onze overtuiging sprake wanneer de Triple P benadering – People, Planet, Profit – wordt verbonden met het begrip ruimtelijke kwaliteit. Hierbij richten we ons op thema's die enerzijds aansluiten bij de kenmerken van het gebied en de omgeving (belevingswaarde) en anderzijds de gebruikskwaliteit en toekomstwaarde van woningen vergroten. Wij vinden het belangrijk dat er niet alleen een relatie wordt gelegd tussen duurzaamheid en de ontwikkeling op gebouw- én gebiedsniveau, maar dat ook de financieel-economische aspecten vanaf het begin af aan worden meegenomen. Daarbij worden door ons geen middelen voorgeschreven, maar vooral doelen gesteld. Met als uitgangspunt dat een plan zowel technisch als financieel haalbaar moet zijn.
- Onder de P van People hoort voor BPD ook het betrekken van mensen en het creëren van betrokkenheid. Uitgangspunt daarbij is dat het gebiedsontwikkeling niet zozeer gaat om een verzameling van gebouwen, maar eerst en vooral van mensen die zich aan een gebied willen hechten en zich met een woonomgeving willen identificeren. In Hoofdstuk 8 hebben wij toegelicht hoe wij dat in dit project willen bereiken.
- Een uitgebreidere toelichting op duurzaamheid staat in het Masterplan. Zie voor meer (algemene) informatie over onze duurzaamheidsvisie de website www.bpd.nl/over-bpd/duurzaamheid.

CB5

MASTERPLAN

UTRECHT, 22 maart 2016

TUIN- EN LANDSCHAPSARCHITECTEN

030 26 44 333 | WWW.COPIJN.NL

PROJECTNAAM

PROJECT

CBS Locatie Leidschendam- Voorburg
Voorburg

PROJECTNUMMER

15.To414

FASE

Schetsontwerp

DATUM

22 maart 2016

TEAM

Schouten Bouw

BPD Ontwikkeling

Architekten Combinatie

Copijn Tuin- en Landschapsarchitecten

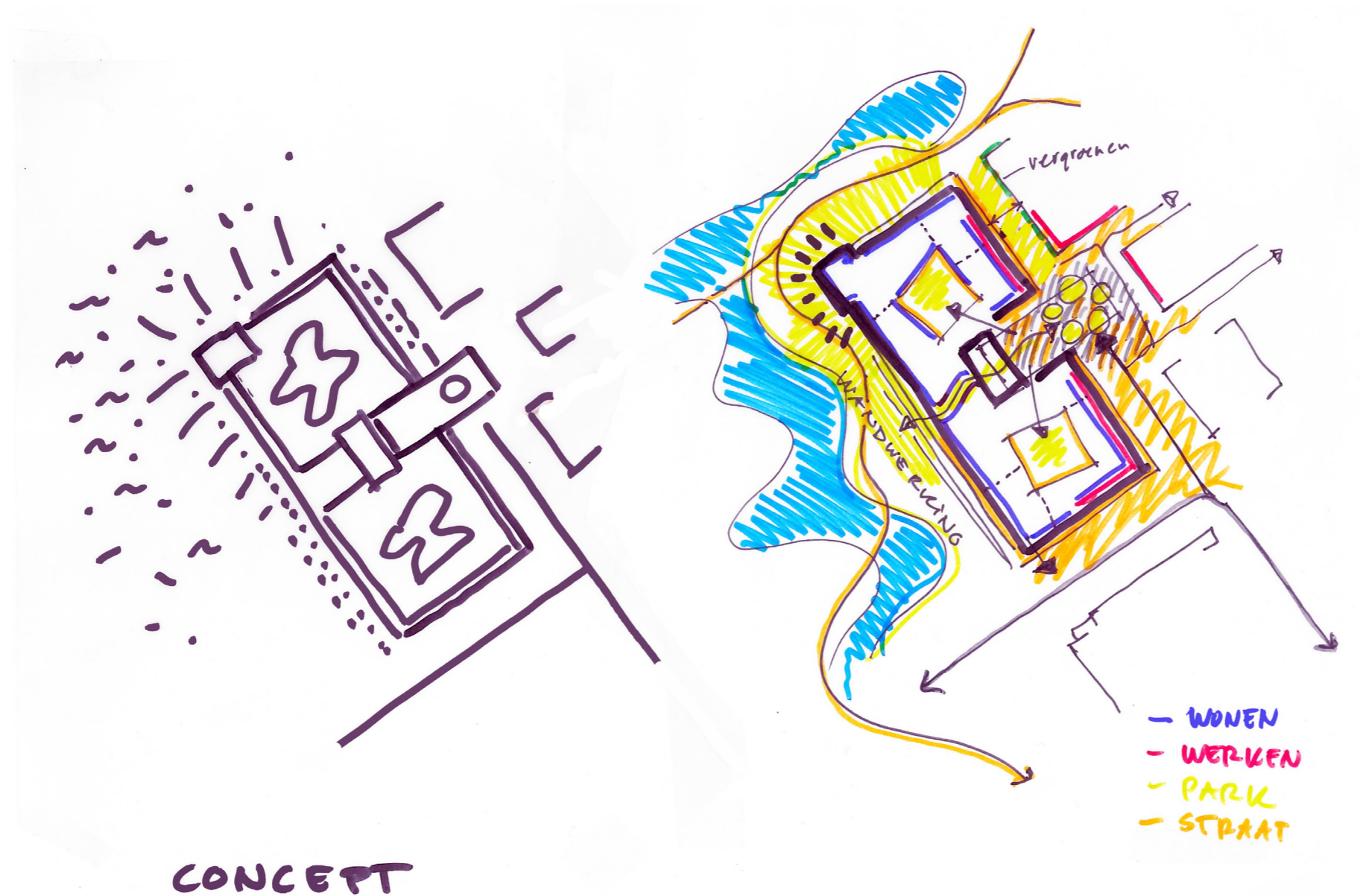

GEBIEDSVISIE EN PROPOSITIE

Met de dit project komt in Bovenveen een nieuwe leefomgeving tot ontwikkeling. Een boost voor de buurt wat tot nog andere transformaties kan leiden. Een uitdagende plek waarin de contrasten van het robuuste en het zachte, het stoere en het intieme, het private en het gezamenlijke, het gewone en het gekke, traditie en innovatie in balans worden gebracht en voortkomen uit de verhalen van deze plek. De Grote Loo als dierentuin van Voorburg, het uitzicht op zowel de Veenmolen als de torens van centrum Den Haag, de rijkelijk groene omgeving van het enorme park, het CBS-gebouw als een alien in de alledaagse woonbuurt, geven gezamenlijk een gebied van opmerkelijke contrasten. Dit betekent dat de schaal van het project aansluit bij de wijken in twee robuuste blokken op de voet van het CBS-gebouw. Poortgebouwen verwijzen naar de CBS-toren en verheft de buurt zonder zich los te maken. De diverse zijden reageren op de omgeving waardoor een veelzijdigheid ontstaat. Een nieuw plein, een parkterras de poortgebouwen verbinden en maken nieuwsgierig. Een levendige plint onderscheidt zich van de wijk. Men woont ook aan de voorkant, zonder auto's en op de eigen stoep kan het leven en de ontmoeting meer in de buitenruimte plaatsvinden. Het ondergronds landschap geeft een extra dimensie aan het samenwillen wonen maar vooral aan het duurzaam omgaan met ruimte en middelen. Slimme combinatie van architectuur en landschap geven onderscheidende oplossingen voor thema's als water, energie en milieu. Dit plan wil je ontdekken. Daarom laat het zich niet direct lezen als de stempelbuurten. De binnenwereld is divers en licht uitdagend. Het wordt een kleinschalige zachte binnenwereld met groene muren, trappen, poortjes en steegjes die langs drie groene pleinen leidt en momenten van verstillings en levendigheid geven. De spil van het plan is een nieuwe openbare ruimte die park en plein verbindt en ruimte geeft voor een informele wereld van ontdekken, spelen en ontmoeten.

PLANCONCEPT

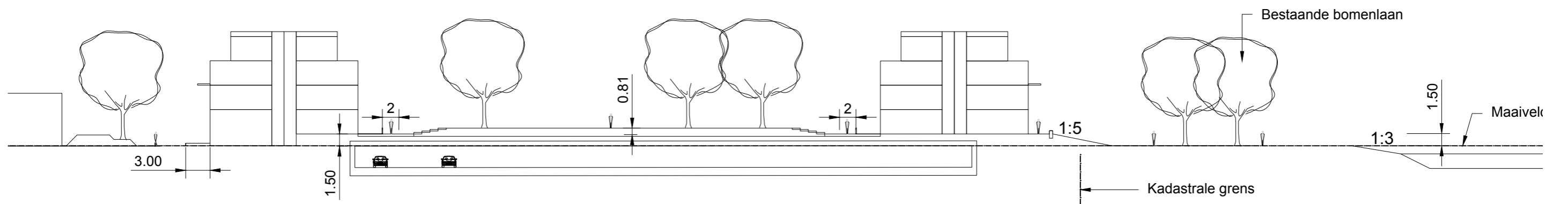
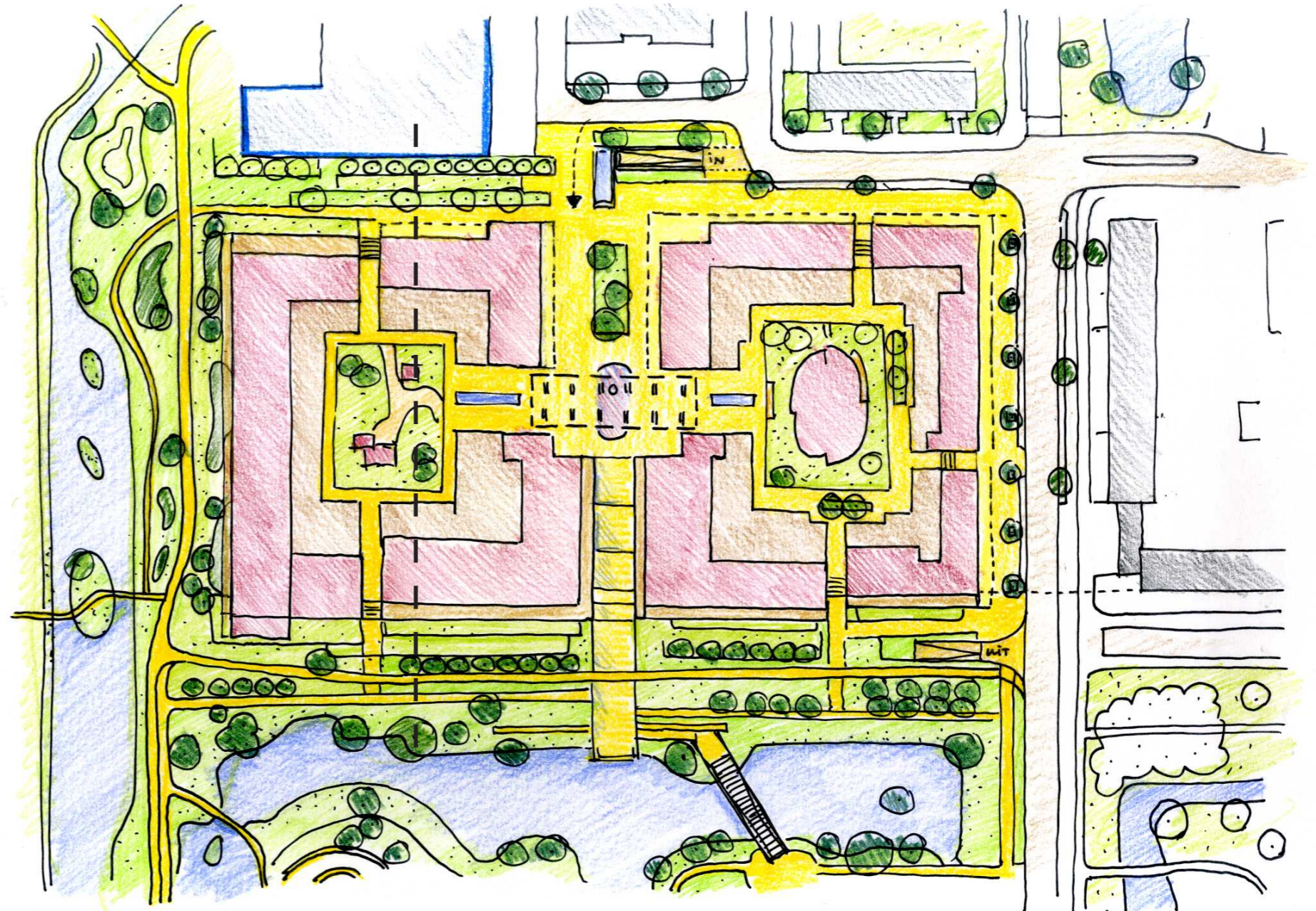

Het project maakt deel uit van een kleine buurt die het eindpunt vormt van de langgerekte Prinses Irenelaan. Het plein zou het vertrekpunt voor de verdere ontwikkeling van de buurt kunnen zijn.

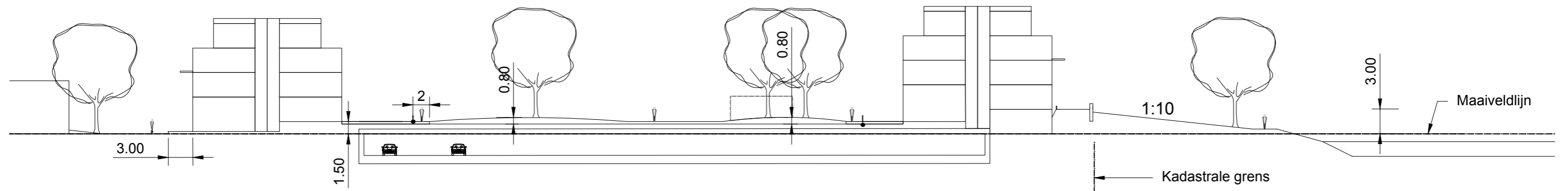
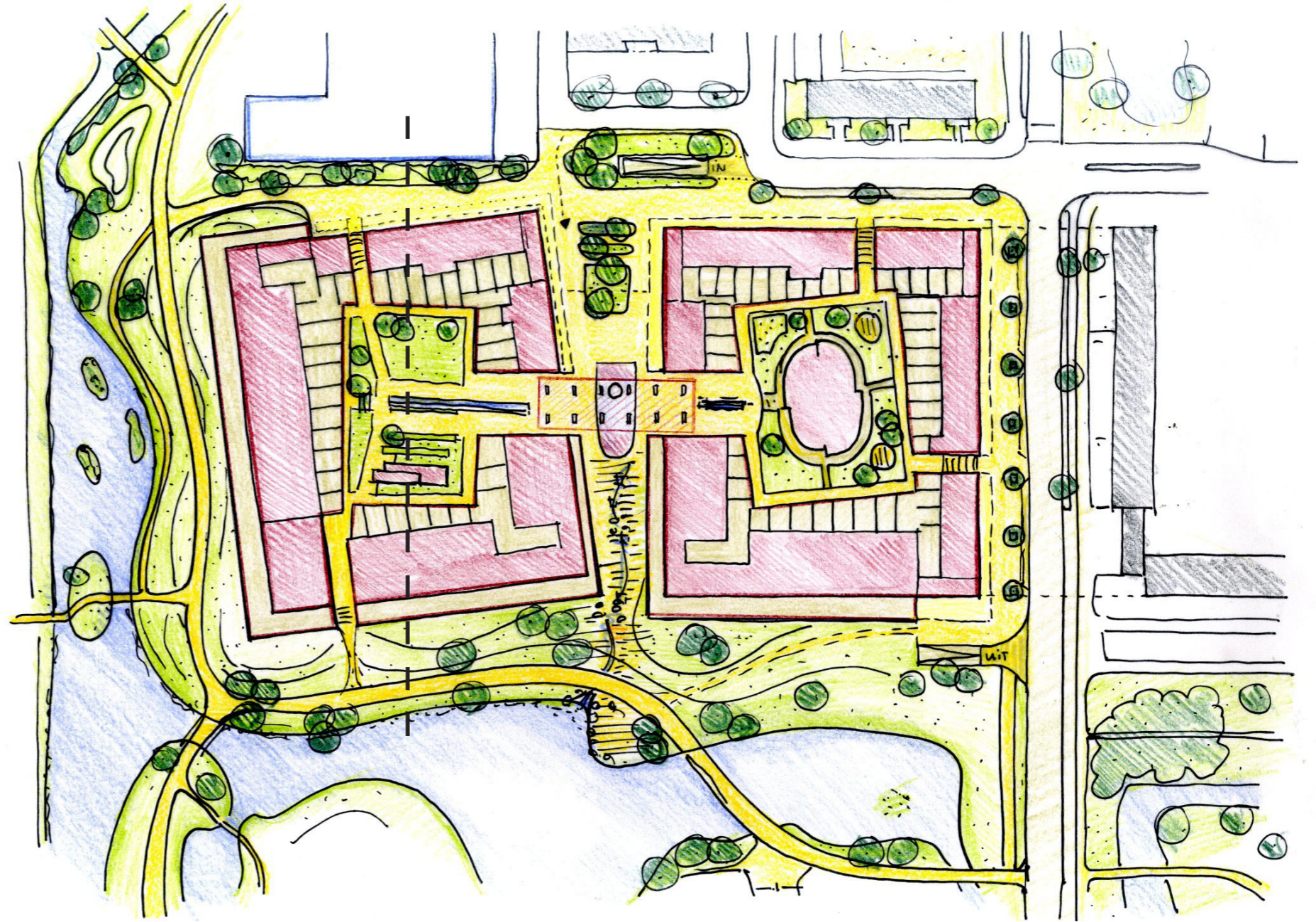
Het plan geeft vorm aan het Loopark met een nieuwe parkrand en accent op het einde. CBS vormt de kop van het park en vormt de verbinding met het Waterpark langs de spoorzone. Een open structuur tussen park en stedelijke ruimte sluit aan op de stedelijke typologie van de wijk en zorgt voor een vernieuwd ruimtelijk beeld in de buurt. Een denkbeeldige diagonaal geeft een stedelijke zijde en een parkzijde met een eigen typologie en oriëntatie.

In termen van 'Kop van het park, kop boven het maaiveld' verheft het project zich in haar omgeving in letterlijke en figuurlijk zin. De kelder van CBS wordt getransformeerd tot podium wat het park opstuwd en waaruit twee bouwblokken herrijzen. De uiterste hoek geeft accent aan het de parkwand. Een poortgebouw benadrukt het punt waar nieuwe openbare ruimte de schakel vormt tussen een buurtplein in het stedelijk weefsel en een parkterras in de parkzone.

VOORBEELDUITWERKING 1

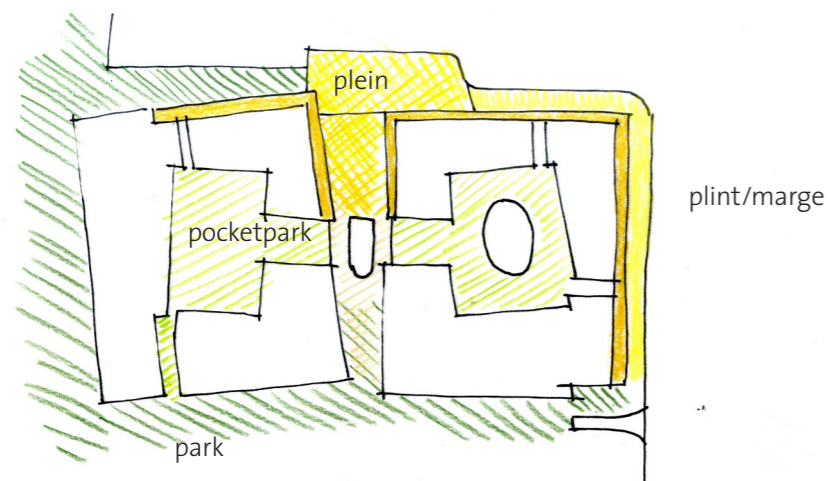

VOORBEELDUITWERKING 2

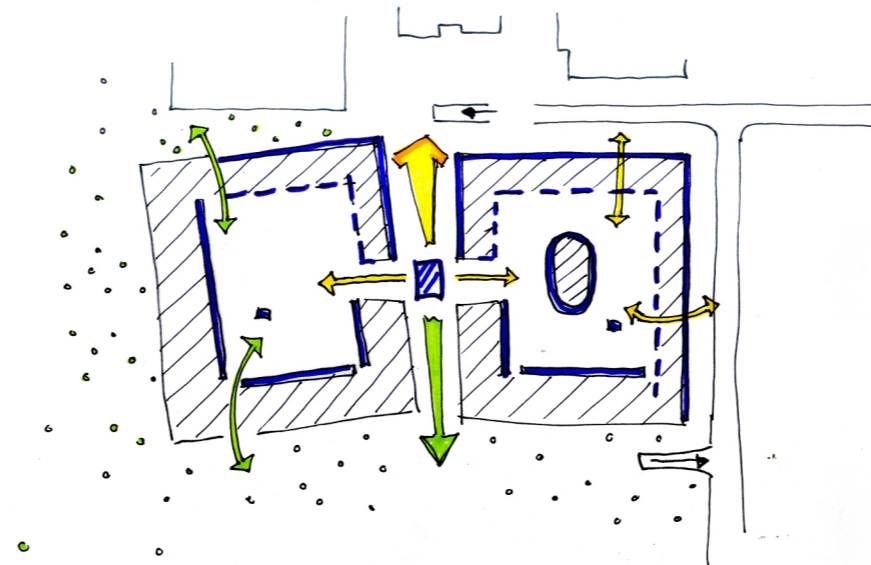

RUIMTELIJKE STRUCTUUR

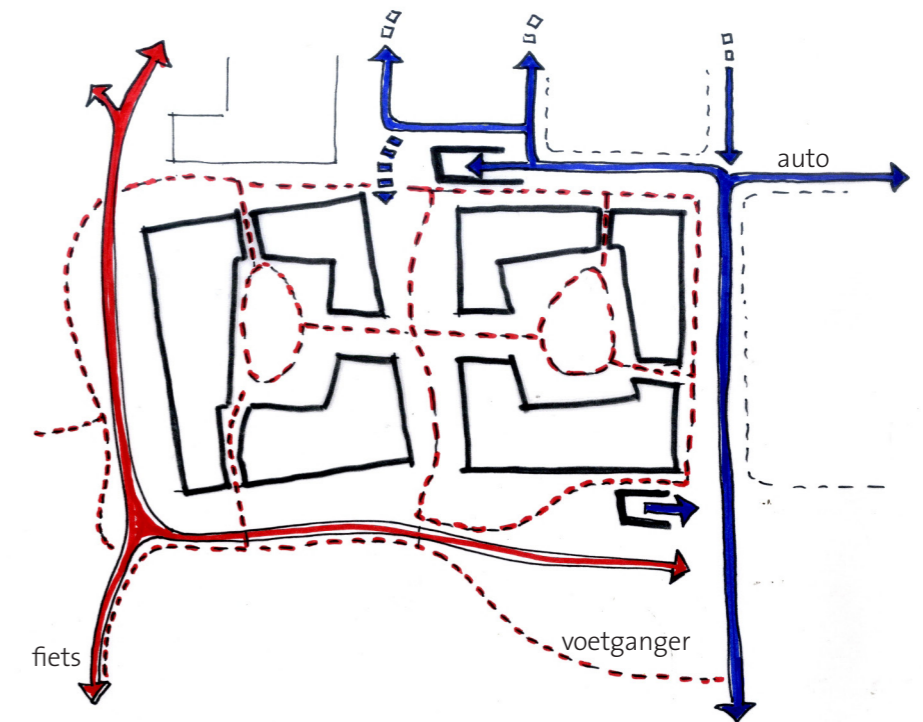
TYOLOGIE OPENBARE RUIMTE

RUIMTELIJKE RELATIES EN ADRESSERING

VERKEER

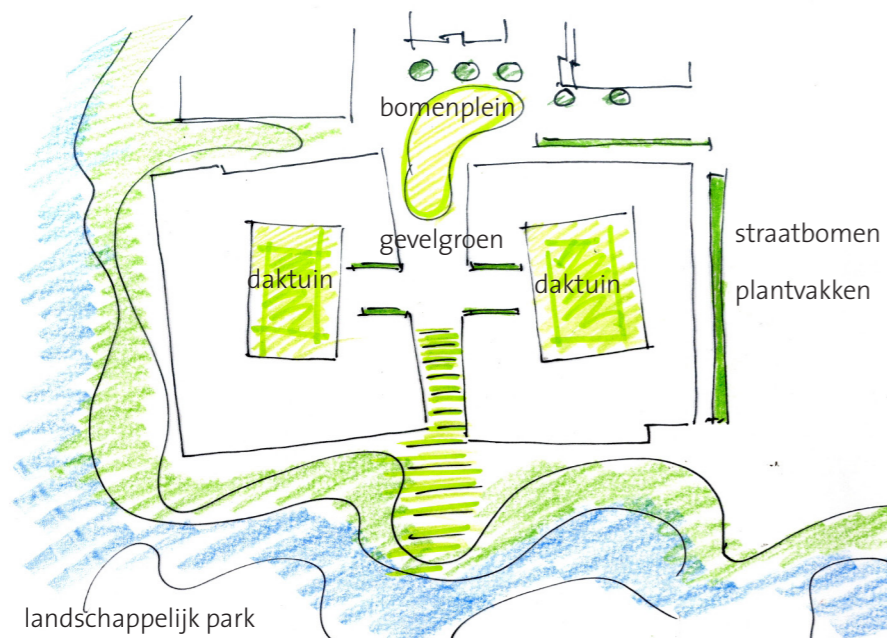

De verbinding met de openbare ruimte is een belangrijke factor. De stedelijke zijde wordt voorzien van woningen zonder voortuinen met een vrije rand in de vorm van een soort stoep. De parkzijde wordt voorzien van een gemeenschappelijke plint met terrassen maar zonder voordeuren. De terrassen liggen verhoogd en geven met de woningen een duidelijke rand tussen openbaar terrein en privéterrein. De semi- openbare binnenruimte is een geterrasseerd groen plein waarin een collectieve ruimte overgaat in privétuinen en het pad naar de voordeur. De hoogteverschillen worden geleidelijk uitgewerkt en geven extra beleving. De twee blokken krijgen een scherpe overgang naar het park. De combinatie van muren en groen geeft een heldere definitie en ondersteunt wel de schaal en beleving van het park.

Het plan wordt primair ontsloten via de Prinses Irenelaan. De straat leidt naar een stedelijke binnenruimte met pleinfunctie. Bewoners rijden via een speciale entree naar de parkeergarage onder het plein, waardoor het trottoir wordt vrijgehouden voor voetgangers. De Prinses Irenelaan krijgt enkel aan de zuidzijde van het plein parkeerplaatsen. De tegenoverliggende kavels blijven daarmee vrij. Voorbij het plein loopt de straat door tot het park en gaat over in de fietsverbinding die bovendien geschikt wordt gemaakt voor calamiteitenverkeer. Deze route loopt rond om uit te komen bij de uitgang van de parkeergarage langs de Bruijnings Ingenhoeslaan. In deze parkrand is de auto te gast en vormen het voetpad en fietspad een informele allee langs de woningen. Vanuit het park kunnen voetgangers doorsteken via het buurtplein of de binnenhoven.

RUIMTELIJKE STRUCTUUR

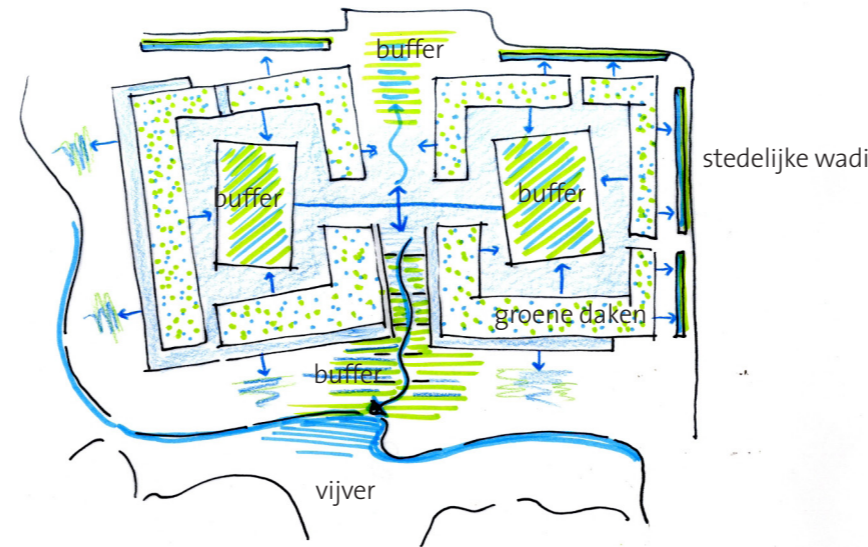
GROENSTRUCTUUR

Het plan sluit naadloos aan op het park. De informele aanleg in de parkrand met diverse bomen en boomgroepen wordt afgestemd op de zichtrelaties met het plan. De draaiing of accenten in het noordelijke blok geeft richting aan de ruimtelijke beleving van het park en de waterpartijen. De groene kwaliteit van de Bruijnings Ingenhoeslaan zal worden versterkt met bomen en plantvakken. In de Prinses Irenestraat wordt de rij van straatbomen versterkt. Een groene haag of plantstrook verzacht de overgang van geparkeerde auto's naar stoepjes. Het nieuwe plein krijgt bomen ter accentuering en verzacht de stedelijk zijde. De openbare verbinding heeft een pleinkarakter om goede verbindingen en samenkomst te faciliteren. Het verlengde van de Prinses Irenestraat wordt verkeersluw en qua inrichting aan het park toegevoegd.

De twee binnenhoven van het plan vormen groene pleinen. De daksituatie wordt geschikt gemaakt voor de aanplant van bomen. De beide andere binnenruimtes zijn groener en meer besloten. De onderlinge verbinding via de stegen wordt aangezet met begroeide muren en poorten.

WATERSYSTEEM

Het project is voor circa 70% gelegen op een dak: het dak van de parkeergarage en de daken van de woningen. Primaire opgave in de uitwerking van de openbare ruimte is het verwerken van hemelwater op het dak. Hierbij wordt nagestreefd om de waterafvoer te vertragen en een eerste verdamping op de vegetatiedaken te laten plaatsvinden. In de buitenruimte gaat de loop van het water via beplantingsvakken en waterelementen naar de buitenzijde van het plan. Hier kan het water in een wadi-achtige structuur infiltreren of vertraagd worden afgevoerd. Aan de stedelijke zijde wordt gedacht aan een beplante watergoot, aan de parkzijde zal de wadi in combinatie met gazon en beplantingen voor een overgang naar het park zorgen.

PARKEREN

Alle woningen kunnen in principe in de parkeergarage parkeren. De garage heeft een ingang aan de noordzijde en een uitgang aan de zuidzijde. Uit de globale calculatie voor de parkeernormering blijkt dat er circa 67 bezoekersparkeerplaatsen moeten komen op of aan de kavel van het plan. Deze parkeerplaatsen zullen in eerste instantie in de openbare ruimte moeten worden opgenomen. Het nieuwe buurtplein vraagt om een verplaatsing van circa 15 parkeerplaatsen. In totaal dienen er circa 52 parkeerplaatsen in de openbare ruimte, ter plaatse van de Prinses Irenelaan en Bruijnings Ingenhoeslaan, te komen. Aan het buurtplein worden enkele laad-en-los-plekken opgenomen.

ONDERGRONDS LANDSCHAP

De parkeergarage is dermate groot dat er van een ondergronds landschap kan worden gesproken. Routing en oriëntatie zijn belangrijke aspecten. Daarnaast vormt het de herinnering aan het oude CBS-gebouw. De routing is een ontwerpogave waarin licht, kleur en signing een vanzelfsprekende binnenruimte moeten creëren. Door de parkzijde en stedelijke zijde als interieurconcept te kiezen, ontstaat er oriëntatie. De stijpunten naar het dek geven daglicht en herkenning. De historische relictten zoals de in pandige bunker kunnen worden aangevuld met bergingen of werkplaatsen, zodat deze specifieke ruimtes voor een sfeerverschil gaan zorgen.

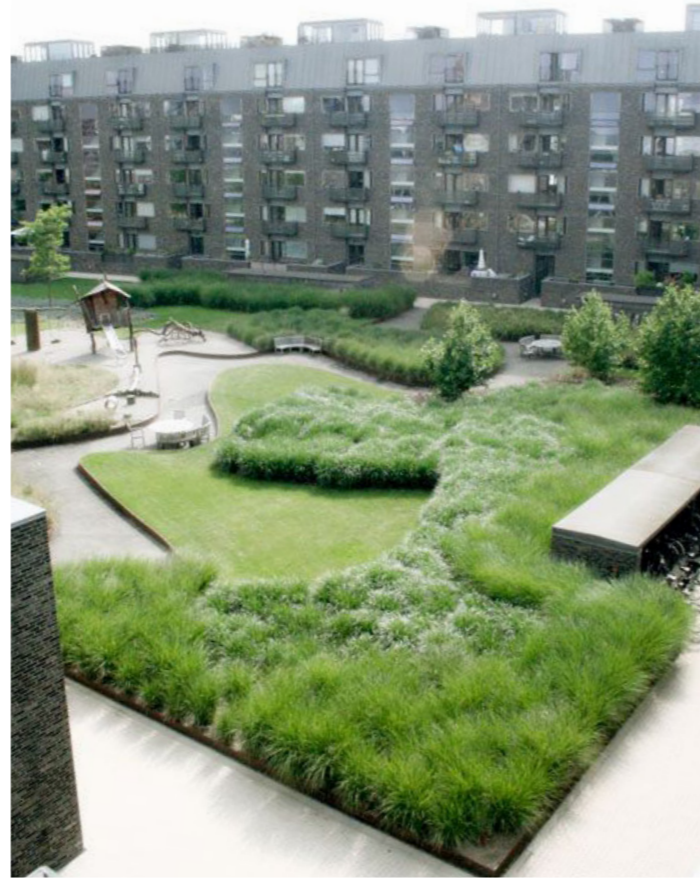
REFERENTIEBEBEELDEN PARKOVERGANG

REFERENTIEBEBEELDEN POCKETPARKS

REFERENTIEBEELDEN POCKETPARKS

Raadsbesluit 1535046

De raad van de gemeente Leidschendam-Voorburg;

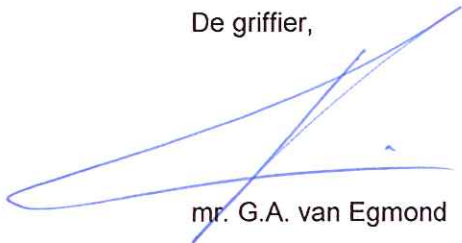
gezien het voorstel van het college d.d. 29 maart 2016 (verseonnummer 1535030);

b e s l u i t :

Het ruimtelijk kader voor de herontwikkeling van de CBS-locatie vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Leidschendam-Voorburg van 26 april 2016.

De griffier,

mr. G.A. van Egmond

de voorzitter,

drs. J.W. van der Sluijs

Aan de raad van de gemeente
LEIDSCHENDAM-VOORBURG

Datum 29 maart 2016
Onderwerp Transformatie CBS-locatie
Categorie A

Verseonnummer 1496493 / 1535030
Portefeuillehouder Wethouder Bruines
Behandeld door De heer Van den Akker

1 Inleiding

Het gebouw waar vroeger het Centraal Bureau voor de Statistiek was gehuisvest, is in 2014 door het Rijksvastgoedbedrijf verkocht aan Schouten de Jong Projectontwikkeling B.V. Sinds dat moment is gewerkt aan plannen voor de transformatie van 60.000m² leegstaand kantoor naar een nieuwe woonwijk.

Dit heeft in eerste instantie geleid tot de Transformatievisie waarover raadsleden op 23 september 2014 zijn geïnformeerd. In aansluiting op de Transformatievisie heeft de gemeente in maart 2015 met Schouten de Jong Projectontwikkeling B.V. een intentieovereenkomst gesloten. Doel van die overeenkomst was de haalbaarheid van de herontwikkeling te onderzoeken en na te gaan welke afspraken in dat geval nodig zijn om tot een vervolg te komen.

Dat proces heeft nu het volgende opgeleverd:

- het ruimtelijk kader voor de herontwikkeling van CBS-locatie
- een stedenbouwkundig plan bestaande uit de Gebiedsvisie en het Masterplan

Ons college heeft aan de hand van deze stukken op 29 maart jl. besloten in te stemmen met een anterieure overeenkomst. Met dit raadsvoorstel legt het college het ruimtelijk kader ter vaststelling voor aan de gemeenteraad en informeert zij de raad over de Gebiedsvisie (verseon 1530604) en het Masterplan (1530616) welke door de ontwikkelaar voor de transformatie is opgesteld.

2 Proces tot nu toe

2.1 Ruimtelijk kader en stedenbouwkundig plan gelijk op

De intentieovereenkomst geeft aan dat de gemeente ruimtelijke kaders formuleert en dat de ontwikkelaar parallel daaraan de Transformatievisie uitwerkt naar een stedenbouwkundig plan. Dit proces is even anders dan bij veel projecten gebruikelijk is. De gemeente stelt veelal eerst een ruimtelijk kader op en daarna volgt de uitwerking van het stedenbouwkundig plan door de

ontwikkelaar/belegger. Aangezien beide processen nu parallel zijn uitgewerkt, is het mogelijk geweest ontwerpkeuzes die bij die uitwerking van het stedenbouwkundig plan naar voren komen, af te stemmen om de kaders en andersom. Deze iteratieve aanpak leidt nu tot een stedenbouwkundig plan dat aansluit op het kader en een kader waarbinnen het plan nu verder uitgewerkt kan worden.

2.2 Stakeholders aan tafel

Voor het opstellen van de Transformatievisie zijn in 2014 door de ontwikkelaar verschillende bijeenkomsten met stakeholders georganiseerd. Samen met hen is de visie tot stand gekomen. Ook in het vervolgtraject van ruimtelijk kader, de Gebiedsvisie en het Masterplan zijn belanghebbenden betrokken. Op 29 april 2015 is tijdens een algemene inloopbijeenkomst aan hen gevraagd te reageren op conceptversies van deze stukken. Input daarvan is gebruikt in de verdere uitwerking. Bij deze inloopbijeenkomst zijn belangstellende omwonenden en ondernemers ook opgeroepen zich op te geven voor de Klankbordgroep herontwikkeling CBS. Degene die zich hiervoor hebben aangemeld, zullen worden benaderd om tijdens de ontwerpfase te betrokken bij de verdere uitwerking.

Tijdens een door Schouten de Jong Projectontwikkeling B.V. en BPD Ontwikkeling B.V. georganiseerde informatiemarkt op 21 november 2015 werd een verder ontwikkeld plan aan geïnteresseerden gepresenteerd. De bijeenkomst werd enorm druk bezocht en er bleek veel belangstelling voor een woning in de nieuwe wijk. De bezoekers hebben ook eerste wensen aan de ontwikkelaars kenbaar kunnen maken die zij mee hebben genomen in het definitieve plan.

In april 2016 presenteren de gemeente en de ontwikkelaars het ruimtelijk kader, de Gebiedsvisie en het Masterplan tijdens een inloopavond aan belangstellenden met het doel informatie op te halen voor de uitwerking naar een voorlopig ontwerp.

3 Ambitieuw wonen

In de gemeentelijke Structuurvisie is de ambitie opgenomen de CBS-locatie om te vormen van een kantoorlocatie naar een woonwijk met een excellent stedelijk woonmilieu. De ligging naast park 't Loo en het nieuwe Waterspoorpark bieden hiervoor kansen. Tegelijkertijd moet rekening worden gehouden met de twee spoorlijnen, het bedrijventerrein en de omliggende wijk.

Daarnaast zijn in de Transformatievisie de ambities opgenomen die vanuit het participatieproces met de stakeholders naar voren zijn gebracht (verseon 1530603).

3.1 Ruimtelijk kader

De hoofdpoging van het ruimtelijk kader (verseon 1532212) is om een uniek woongebied voor Leidschendam-Voorburg en omgeving te maken en:

- Gebruik hiervoor de bijzondere ligging en kenmerken van de locatie

- Kijk goed naar de kenmerken van het gewilde woonmilieu 'rustig stedelijk'
- Creëer een uitstekende woonkwaliteit, nu en in de toekomst
- Ontwerp mobiliteit mee

Het ruimtelijk kader is anders dan gebruikelijk. De initiatiefnemer heeft voor de herontwikkeling van het gebied een krachtige visie en een sterk ruimtelijk concept ontwikkeld. Het ruimtelijk kader is bedoeld om dit concept te ondersteunen en te helpen het zo sterk mogelijk uit te werken. Het definieert de opgave waar het ontwerp aan moet beantwoorden maar spreekt zich niet tot in detail uit over de wijze waarop. Het geeft vooral kwalitatieve criteria en aandachtspunten die de gemeente belangrijk vindt.

Het ruimtelijk kader is niet alomvattend. Vastgesteld beleid is als uitgangspunt gebruikt bij de planvorming maar wordt niet herhaald en blijft onverminderd van toepassing.

Het ruimtelijk kader is ook niet absoluut. Wanneer het in de uitwerking noodzakelijk blijkt af te wijken kan dit gemotiveerd worden in de goede ruimtelijke onderbouwing (gro) bij de omgevingsvergunning of in de toelichting van het bestemmingsplan. Van deze gro of toelichting wordt verwacht dat het op alle in dit ruimtelijk kader genoemde thema's en aspecten ingaat en dat het motiveert waarom het plan voldoet aan de hier geformuleerde opgaves.

3.2 Wie willen er gaan wonen?

De doelgroep voor de CBS-locatie bestaat uit starters, jonge gezinnen, stellen en 'empty-nesters' (geen thuiswonende kinderen meer). Wat hen bindt is hun voorkeur voor het type woonmilieu: wonen op de grens van een stedelijke omgeving en een meer rustige woonomgeving. De beoogde kopers komen primair uit Leidschendam-Voorburg, de centrumkant van Den Haag en deels ook uit de Vinex-wijken in de regio Haaglanden.

3.3 Uitdagende woonwijk

De kans is om CBS te transformeren naar een groen en rustig woonmilieu met overwegend grondgebonden wonen, maar toch in een stedelijke omgeving en met alle gemakken van Leidschendam-Voorburg en Den Haag. Het zijn nieuwbouwwoningen maar het is geen nieuwbouwwijk. Het is juist onderdeel van een bestaande stedelijke setting en deels in/op een gebouw met een rijke historie. Dus veilige, comfortabele en onderhoudsarme woningen, state-of-the-art duurzaamheidsmaatregelen en de mogelijkheid de woning helemaal naar eigen wens in te delen, en tegelijkertijd wonen in een onderscheidend en iconisch woonmilieu en op een bestaande plek met historie in de stad. Mensen die hier wonen vinden privacy belangrijk. Tegelijkertijd zijn het die mensen die weten dat je hier niet alleen woont, maar samen met anderen.

Kenmerkend voor het woonmilieu is dat de wijk een eigen identiteit heeft waarbinnen ruimte is voor variatie. Tegelijkertijd is er een goede verbinding met de omgeving: met het park (en overig groen)

en wordt voldoende rekening gehouden met mogelijke hinder van de spoorlijnen en een hoogspanningstracé. Kortgezegd is de typering van de nieuwe wijk: buiten in de stad, op een 'menselijk maaiveld', samen met anderen en opvallend modern.

3.4 Duurzaamheid

Bij zo'n wijk past een hoge duurzaamheidsambitie. De ontwikkelaar heeft een transformatie voor ogen naar een volledig autovrije, energieneutrale en duurzame woonlocatie met een grote diversiteit aan bewoners en woningen die ongekend, onderscheidend en ontspannen zijn (verseeon 1532211). Die ambitie komt niet alleen tot uitdrukking in de opgave om hier nul-op-de-meter voorzieningen te realiseren maar ook om te onderzoeken of energielevering in de toekomst mogelijk kan zijn. Bij deze ambitie hoort verder het uitgangspunt dat er geen gas gebruikt wordt maar all-electric. Onderdeel van de hoge duurzaamheidsambitie is ook te zorgen voor een uitstekende woonomgeving. Met het hergebruik van de parkeergarage is ruimte vrij om op maaiveld autovrije hoven en openbare ruimte te creëren die overloopt en aansluit bij de kwalitatief hoogwaardige gebieden van park 't Loo en Waterspoorpark.

3.5 Woonprogramma

Het woonprogramma bestaat uit maximaal 230 woningen. Er komen ongeveer 150 eengezinswoningen (EGW) en ongeveer 80 (koop-en huur)appartementen. Het grootste deel van het programma wordt op de bestaande parkeerkelder ontwikkeld. De bovenkant van de parkeerkelder ligt ongeveer 1 meter boven het omringende maaiveld. Deze opgetilde openbare ruimte, de overwegend platte daken, de fysieke integratie met appartementenblokken en verschillende afwijkende woningtypes (zoals voor woon-werk en maisonnettes) dragen bij aan een meer 'stedelijk' woonmilieu. Verder zijn (kleine en grote) appartementen voorzien.

Een indicatie van de prijsklassen (grootste aanbod) van het woningaanbod ligt tussen ca. €165.000 en ca. €550.000.

3.6 Stedenbouwkundig plan; varianten

Het stedenbouwkundig plan is samengesteld uit:

- de Gebiedsvisie over de woningmarkt, de doelgroepen, het beoogde woningaanbod, duurzaamheid, de klantbenadering en het gebiedsconcept
- het Masterplan met daarin onder meer de ruimtelijke structuur van het opgetilde maaiveld met twee bouwblokken en een verbindende hoogbouw, verkeer, parkeren, openbare ruimte, groen en referentiebeelden

Het Masterplan kent nog twee varianten: een variant waarbij de bebouwing parallel aan het park loopt en een variant waarbij één van de twee blokken zich draait naar het park. Beide varianten passen binnen het ruimtelijk kader. In het vervolgtraject zal de haalbaarheid en inpassing van de varianten nader onderzocht worden.

4 Vervolg

Na besluitvorming zal de ontwikkelaar in samenwerking met de gemeente haar plan verder gaan uitwerken. Daarbij wordt ook een Klankbordgroep samengesteld uit belangstellenden die zich hiervoor hebben aangemeld. De verwachting is dat in het 4^e kwartaal van 2016 het ontwerpbestemmingsplan ter inzage kan worden gelegd. Na deze periode worden eventuele zienswijzen verwerkt en zal het bestemmingsplan in het 2e kwartaal 2017 ter vaststelling aan de raad worden voorgelegd.

De sloop van het CBS-gebouw kan dan naar verwachting in het 4e kwartaal 2017 van start. Na de zomervakantie van 2018 vindt dan de bouw van de woningen plaats. Overigens zullen alle woningen gefaseerd maar wel in één keer gebouwd worden. Oplevering van de eerste woningen is voorzien eind 2019.

5 Raadsvoorstel

Het college stelt de gemeenteraad voor:

- het Ruimtelijk Kader voor de transformatie van de CBS-locatie vast te stellen

burgemeester en wethouders van Leidschendam-Voorburg,

B.J.D. Huykman
secretaris

drs. J.W. van der Sluijs
burgemeester

Bijlage(n) bestemd voor de raad:

Registratiekenmerk:	Onderwerp:
Raadsbesluit	
1530603	Ambities transformatie CBS-locatie
1532211	Duurzaamheidsambitie ontwikkelaar
1532212	Ruimtelijk kader
1530604	Gebiedsvisie Park070 Voorburg
1530616	Masterplan CBS

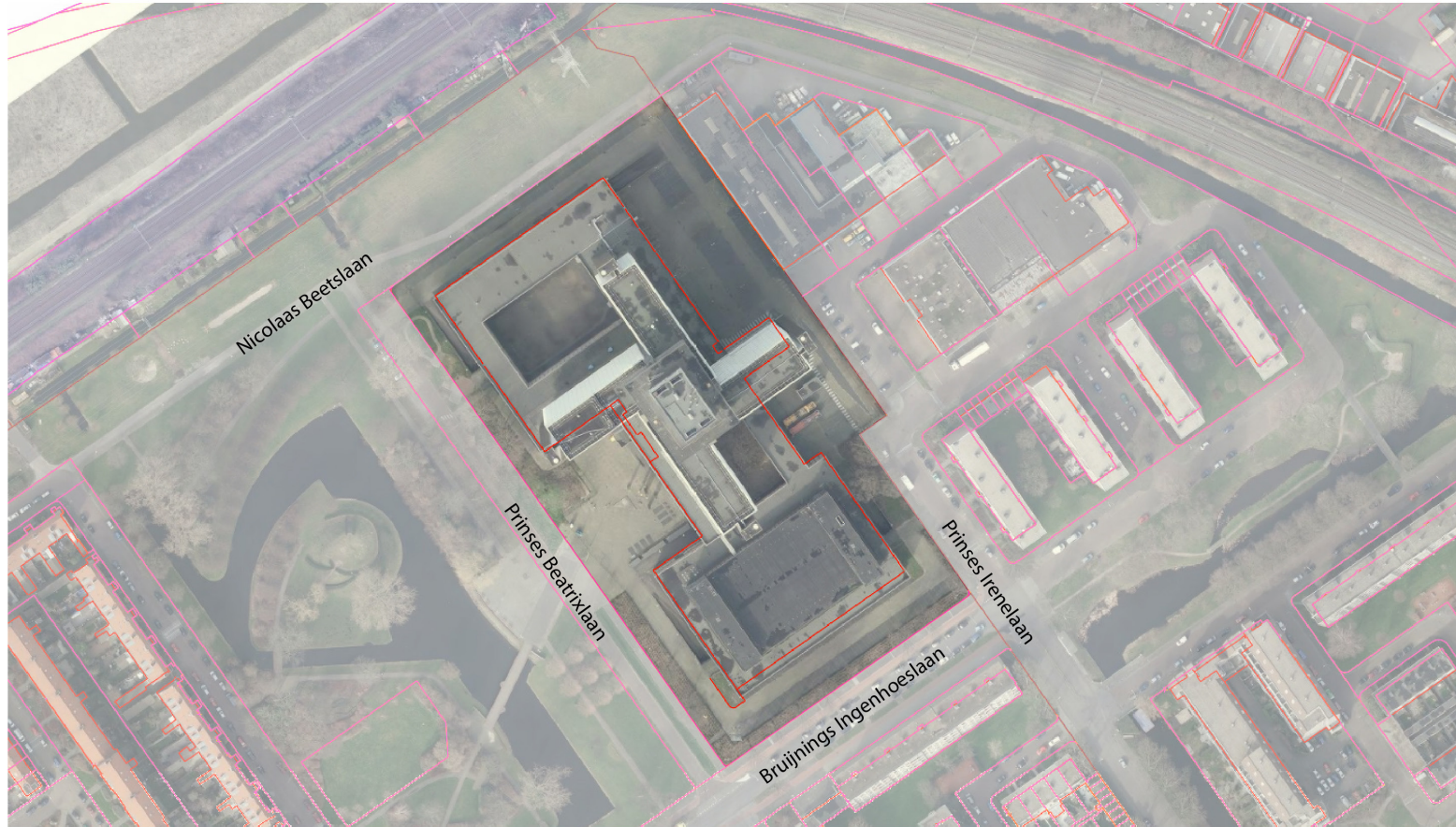

Gemeente
Leidschendam-Voorburg

Concept

Ruimtelijk kader CBS locatie

Luchtfoto 2014, Begrenzing CBS perceel

Inhoudsopgave

1. Inleiding & opgave	5
2. Opgave: gebruik de bijzondere ligging en kenmerken van de locatie	7
3. Opgave: gebruik kenmerken van het gewilde woonmilieu 'rustig stedelijk'	9
4. Opgave: creëer een uitstekende woonkwaliteit, nu en in de toekomst	11
5. Opgave: ontwerp mobiliteit mee	13
6. Opgave: ontwerp duurzaamheid mee	15
Colofon	16

Versie: 24 maart 2016

Vastgesteld

College:

Raad:

Luchtfoto 2010, Locatie CBS perceel

Inloopavond omgeving

Op de inloopavonden (26 juni en 17 juli 2014) zijn verschillende wensen en ideeën door omwonenden en gebruikers van de omliggende panden naar voren gebracht.

De inbreng is verwerkt in de 'Transformatievisie CBS' van 17 september 2014 opgesteld door Schouten en Architectenkombinatie.

Deze transformatievisie legt samen met een stedenbouwkundige verkenning en het gewenste programma de basis voor dit Ruimtelijk Kader.

1. Inleiding & opgave

Inleiding

Dit ruimtelijk kader is anders dan gebruikelijk. De initiatiefnemer heeft voor de herontwikkeling van het gebied een krachtige visie en een sterk ruimtelijk concept ontwikkeld. Het ruimtelijk kader is bedoeld om dit concept te ondersteunen en te helpen het zo sterk mogelijk uit te werken. Het definieert de opgave waar het ontwerp aan moet beantwoorden maar spreekt zich niet tot in detail uit over de wijze waarop. Het geeft vooral kwalitatieve criteria en aandachtspunten die de gemeente belangrijk vindt.

Het ruimtelijk kader is niet alomvattend. Vastgesteld beleid is als uitgangspunt gebruikt bij de planvorming maar wordt niet herhaald en blijft van toepassing.

Het ruimtelijk kader is ook niet absoluut. Wanneer het in de uitwerking noodzakelijk blijkt af te wijken kan dit gemotiveerd worden in de Goede Ruimtelijke Onderbouwing bij de omgevingsvergunning of in de toelichting van het bestemmingsplan. Van deze GRO of toelichting wordt verwacht dat het op alle in dit ruimtelijk kader genoemde thema's en aspecten ingaat en dat het motiveert waarom het plan voldoet aan de hier geformuleerde opgaves.

De hoofdoggave

De hoofdoggave is: maak een uniek woongebied voor Leidschendam-Voorburg en omgeving.

- Gebruik hiervoor de bijzondere ligging en kenmerken van de locatie
- Kijk goed naar de kenmerken van het gewilde woonmilieu 'rustig stedelijk'
- Creëer een uitstekende woonkwaliteit, nu en in de toekomst
- Ontwerp mobiliteit mee
- Ontwerp een duurzaam woongebied op verschillende niveaus

Motiveer aan de hand van de verschillende opgaves de ontwerpkeuzes die leiden tot het beste ontwerp.

Ruimtelijke structuur

2. Opgave: gebruik de bijzondere ligging en kenmerken van de locatie

De locatie ligt in de directe omgeving van centrum Voorburg, tegen de gemeentegrens met Den Haag, aan het eind van het nieuw vormgegeven stadspark 't Loo, het Waterspoorpark en de Prinses Irenelaan, aan de spoorlijn Den Haag – Leiden en de Randstadrail, aan de Bruijnings Ingenhoeslaan en naast bedrijventerrein Prinses Irenelaan. De plek maakt deel uit van de 'stempelwijk' 't Loo, aan de andere kant van het park ligt de 'bouwblokkenwijk' Bovenveen.

Een belangrijk uitgangspunt is hergebruik van de bestaande half verdiepte parkeergarage. Hierdoor ontstaat een verhoogd maaiveld.

Creëer een woongebied met een sterke eigen identiteit, zichtbaar en herkenbaar in zijn omgeving

Zet hiervoor stedenbouw, landschapsontwerp, architectuur en beeldkwaliteit volledig in. Gebruik de wijze waarop in de naoorlogse 'stempelblokken' van wijk 't Loo wordt omgegaan met groen en bebouwing als inspiratie.

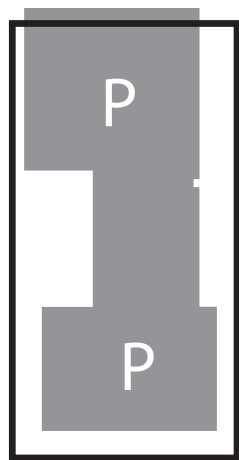
Randvoorwaarden vanuit deze opgave:

- Kies voor een heldere stedenbouwkundige structuur
- Maak een autovrije wijk
- Maak een groene wijk
- Maak duidelijke randen
- Sluit aan op de rooilijnen vanuit de woonwijk, uitgezonderd die aan de zijde van de parken. Hier kan de rooilijn los worden gelaten als dit de identiteit en eigenheid van het woongebied en de bijzondere positie in de stad versterkt. Laat hierbij Park 't Loo in zijn waarde
- Gebruik Park 't Loo en het Waterspoorpark voor de onderscheidende identiteit en kwaliteit van het woongebied. Sluit het park en het nieuwe woongebied direct op elkaar aan. Zet hierbij ook reliëf in en maak het gebied als geheel 'groener'. Gebruik het bestaande ontwerp van het park als uitgangspunt
- Maak één 'adres' aan de Prinses Irenelaan van waaruit alle woningen bereikbaar zijn.
- Maak een beschermde, groene en intieme binnenwereld met een eigen maaiveldhoogte. Maak dit 'opgetilde' maaiveld niet te hoog. Plaats hierin 2de orde bomen.

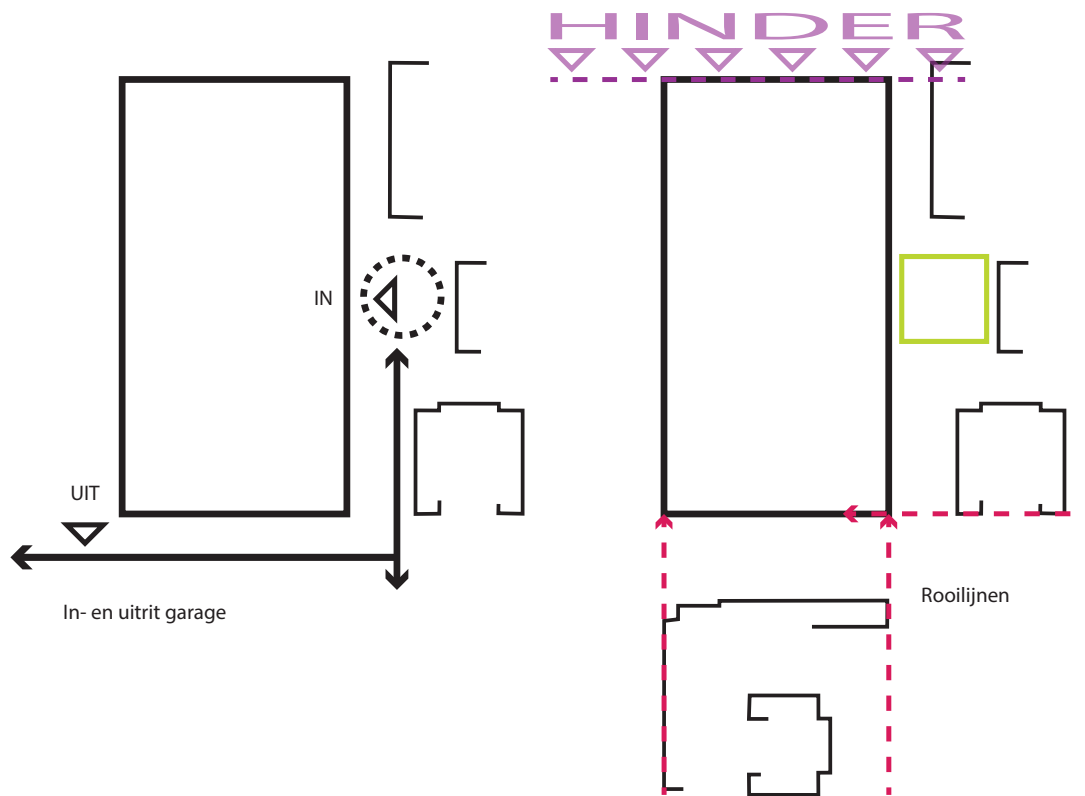
- Verbindt deze binnenwereld met 'buiten' door zicht te geven op de omgeving
- Maak het voor voetgangers mogelijk om het woongebied te doorkruisen.
- Verbindt door het woongebied heen Park 't Loo met de Prinses Irenelaan en het bedrijventerrein
- Gebruik verschillen in bouwhoogte om de samenhang van het woongebied vorm te geven
- De bouwhoogte is in hoofdzaak 3 tot 6 bouwlagen. De bouwhoogte langs de lanen sluit aan bij de tegenoverliggende woongebouwen en wordt 3 tot 4 bouwlagen.
- Grotere bouwhoogtes zijn plaatselijk toegestaan. Deze hoogteaccenten maken onderdeel uit van de compositie van het woongebied en versterken de eenheid en identiteit hiervan. Ruimtelijk komen ze door hun hoogte echter niet 'los' van het geheel. De maximale hoogte wordt bepaald door ontwerp onderzoek en definitief vastgelegd in bestemmingsplan of omgevingsvergunning.
- De aanwezigheid van een molen in de directe nabijheid kan invloed hebben op de mogelijkheid om deze bouwhoogtes te realiseren. Dit moet nader onderzocht worden.
- Maak geen barrières in het park: leg geen weg tussen de parken en het woongebied, gebruik zoveel mogelijk de fietspaden als calamiteitsroute of geef deze ondergeschikt vorm
- Het laatste stuk van de Prinses Irenelaan vraagt bijzondere aandacht door de daar aanwezige bedrijfshal. Verbind deze stedenbouwkundige ruimte met het park
- De entrees van de parkeergarage zijn door hun situering en vormgeving ondergeschikte elementen. Ze liggen niet 'in de weg'
- Sluit in de Bruijnings Ingenhoeslaan zoveel mogelijk aan bij de huidige inrichting (behoud in ieder geval de bomen, parkeerstrook en het vrijliggende fietspad).
- Ondersteun de eigen identiteit van het gebied door een heldere en consequente uitwerking in architectuur en beeldkwaliteit. Het woongebied mag niet ongenaakbaar worden. De beleving van de (buurt-) bewoners en de menselijke maat en schaal zijn uitgangspunt.
- De overgangen tussen privé- gebied, semi-openbaar en openbaar gebied worden goed vormgegeven. Koud aansluiten is niet altijd goed genoeg. Gebruik hiervoor ook reliëf in het landschapsontwerp. Doe dit ook om gesloten gevels aan de parkkant te voorkomen
- Gebruik de identiteit van het oude CBS-gebouw door de bestaande kunst een plek te geven in het nieuwe woongebied

Park tegen gebouw

Bestaande parkeergarage als uitgangspunt

In- en uitrit garage

Rooilijnen

Ruimtelijke hoofdprincipes

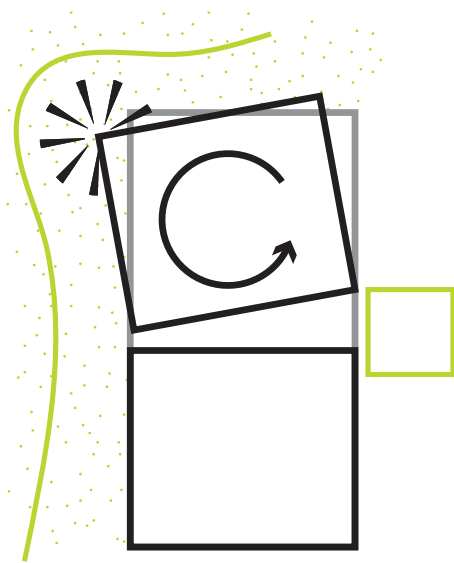
3. Opgave: gebruik kenmerken van het gewilde woonmilieu 'rustig stedelijk'

Dit woonmilieu onderscheidt zich nadrukkelijk van het in Leidschendam-Voorburg oververtegenwoordigde woonmilieu 'appartementen en eengezinswoningen'. Door de typerende kenmerken van dit woonmilieu te benutten wordt het nieuwe woongebied een verrijking voor de gemeente.

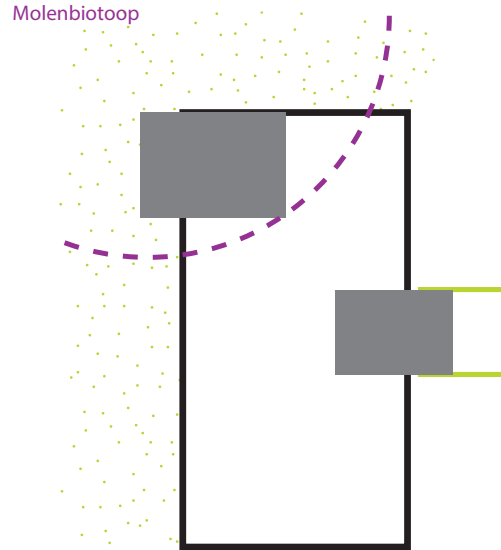
Woningen die aanvullend zijn op wat in de buurt al aanwezig is en die aansluiten bij de woningbehoefte in de gehele gemeente zijn gewenst. Woningen die doorstroming uit gewilde bestaande woningen op gang brengen dragen ook positief bij aan deze opgave.

Randvoorwaarden vanuit deze opgave:

- Creëer een woonmilieu vergelijkbaar met het gewilde woonmilieu 'rustig stedelijk'
- Biedt een ruime en evenwichtige menging van woningtypes en – categorieën aan
- Geef het woongebied een overzichtelijke stedenbouwkundige structuur
- Maak kwalitatief goede openbare ruimtes
- Geef ruimte aan voorzieningen en maak werken aan huis goed mogelijk
- Maak niet meer dan 30% appartementen
- Maak aan de parkrand woningen die aansluiten bij het woonmilieu hoogwaardig
- Maak circa 30 goedkope huurwoningen (700-900 euro)

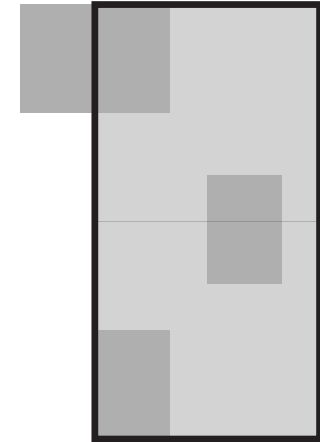
Beëindiging met accent
Park reageert op gebouw

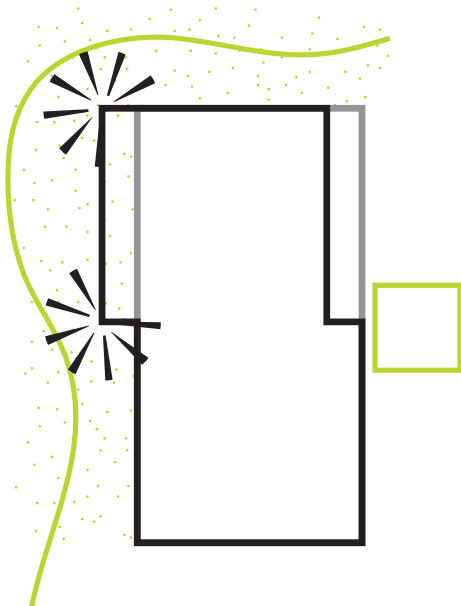
Hoogte accenten

Laagbouw

Differentiatie bouwhoogten

Beëindiging met accent
Park reageert op gebouw

Ruimtelijke hoofdprincipes

4. Opgave: creëer een uitstekende woonkwaliteit, nu en in de toekomst

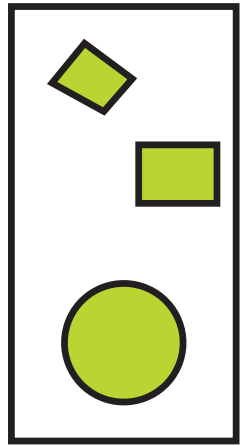
De woonkwaliteit van de woningen, buitenruimte en omgeving maakt dat het woongebied vele jaren een gewilde plek blijft om te wonen en dat de woningen hierdoor hun waarde behouden.

Randvoorwaarden vanuit deze opgave:

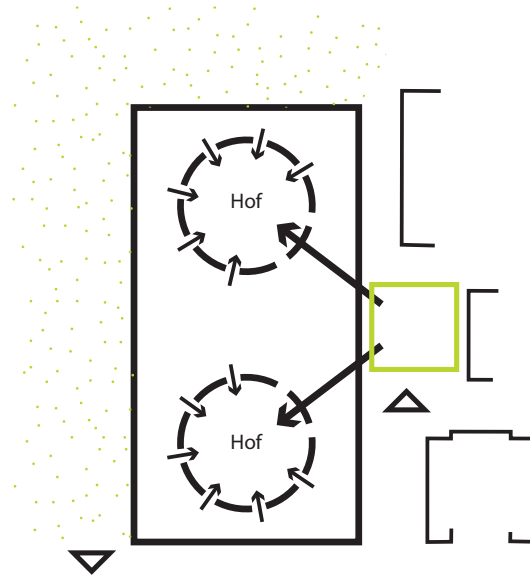
- Realiseer circa 230 woningen
- Houdt voldoende afstand tussen de woningen, het spoor en het hoogspanningstracé. Gebruik de eerstelijns bebouwing als afscherming voor spoorlawaaï in de rest van het gebied. Doe dit ook bij het bedrijventerrein
- Maak kwalitatief goede woningen
- Maak bij de woning kwalitatief goede buitenruimtes (zowel privé als gemeenschappelijk)
- Maak de openbare ruimte kwalitatief goed met een warme en vriendelijke inrichting. Maak het aantrekkelijk voor verblijf en spelen
- Gebruik hierbij voldoende kwalitatief groen. Behoud het waardevolle bestaande groen zoveel mogelijk, op de plek of ergens anders
- Zorg dat alle woningen en bijbehorende buitenruimte voldoende direct daglicht krijgen. Toon dit aan met een bezonningstudie
- Besteed aandacht aan de ontmoetingen tussen verschillende bouwvolumes. Let op schaduwwerking, windhinder, inkijk en privacy.
- Maak ander toekomstig gebruik of verdere verduurzaming van de woningen mogelijk
- Besteed voldoende aandacht aan de afvalinzameling in het gebied. Creëer voldoende capaciteit en pas het ruimtelijk goed in.

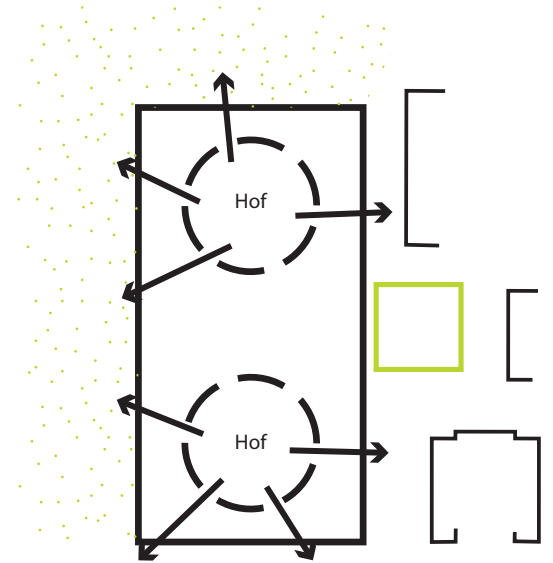
Hoogte accenten blijven duidelijk onderdeel van het blok

Kamers

Entree blok via centrale entree
Entree woning via hof

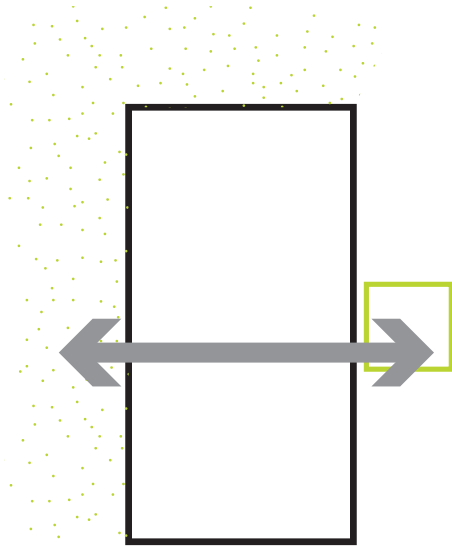
Relatie met buiten

Ruimtelijke hoofdprincipes

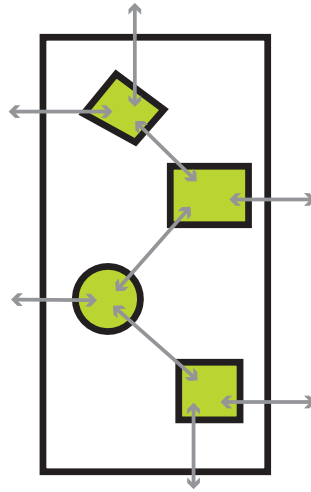
5. Opgave: ontwerp mobiliteit mee

Het goed oplossen van de mobiliteit in het gebied is essentieel voor de kwaliteit van het toekomstige woongebied.

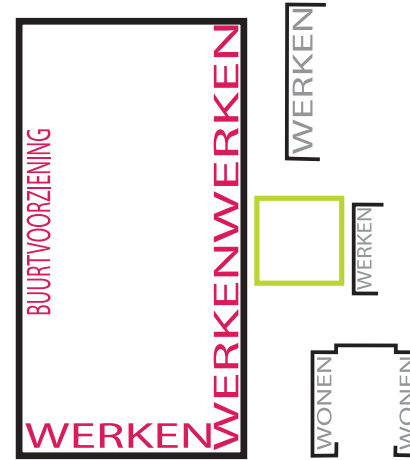
- Het parkeren zowel voor bewoners als voor bezoekers wordt opgelost in de bestaande kelder onder het gebouw
- De bestaande parkeerplaatsen in de openbare ruimte binnen het projectgebied tellen mee als bezoekersplaatsen. Er worden in de buitenruimte geen extra parkeerplaatsen gerealiseerd. Ontsluit de parkeergarage vanuit de Prinses Irenelaan met de uitgang aan de Bruijnings Ingenhoeslaan
- Lichthinder op woningen door koplampen van in- en uitrijdende auto's wordt voorkomen.
- In de parkeerkelder is het elektrisch laden van auto's mogelijk
- Rond het gebouw kan een route komen voor hulpdiensten
- Vind een goede oplossing voor bijvoorbeeld het in huis brengen van de dagelijkse boodschappen, verhuizingen, het bezorgen van post- en pakketten en het 'voorrijden' door leveranciers e.d. Gebruik hiervoor de parkeergarage of een centraal punt bij het 'adres' aan de Prinses Irenelaan
- Maak voldoende fietsparkeerplaatsen op logische plekken
- De huidige regionale fietsroute tussen de Spinozalaan en Prinses Irenelaan/Ridder Snouckaertlaan (onderdeel van de route centrum Den Haag - Leidschenveen) wordt als regionale fietsroute vormgegeven
- Het realiseren van een fietspad tussen Park 't Loo en het gebouw zal in de volgende fase nog worden onderzocht
- Langs de Bruinings Ingenhoeslaan blijft het profiel met een vrijliggend fietspad behouden

Park naar bedrijven

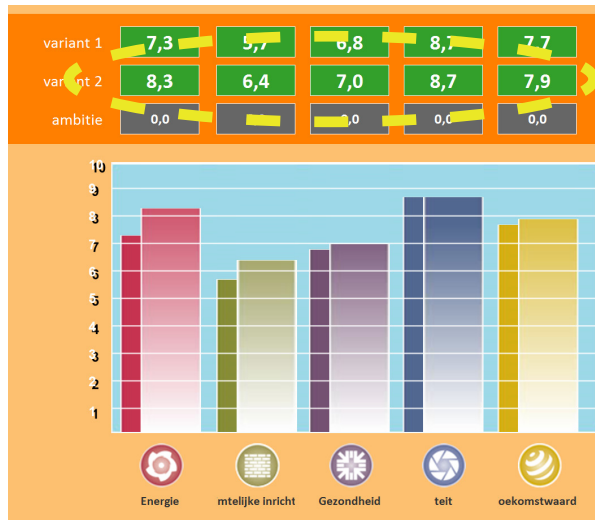

Informele interne routing

Werken aan huis en voorzieningen

Ruimtelijke hoofdprincipes

GPR tussen score

6. Opgave: ontwerp duurzaamheid mee

“Echt duurzaam is een mooi gebied nalaten voor toekomstige generaties”

Hoge ambitie

Tijdens de planvorming hebben de gemeente, BPD en Schouten vastgesteld dat deze plek zich ervoor leent om de lat voor wat betreft duurzaamheid hoog te leggen. De ontwikkelaar heeft haar duurzaamheidsambities neergelegd die zij wil realiseren met het Masterplan zoals dat nu is opgesteld. Die ambities maken deel uit van anterieure overeenkomst. In dit ruimtelijk kader legt de gemeente haar ambities vast die daarop aanvullen en aansluiten.

Vernieuwing en innovatie

De CBS-locatie is een bijzondere transformatie van een groot leegstaand kantoorgebouw naar woningbouw met gebruikmaking van de bestaande parkeergarage waardoor auto's onzichtbaar worden. Dit hergebruik is al duurzaam te noemen maar de duurzame opgave ligt ook bij de verdere ontwikkeling van de woningen, de openbare ruimte en de aansluiting op het Waterspoorpark en park Loozone. De opgave voor de ontwikkelaar is het zo optimaal mogelijk realiseren van het plan van biodiversiteit, water, gezonde leefomgeving (geluid-lucht-bodem), CO₂-reductie/energie en afval/grondstoffen. Wij dagen de ontwikkelaar uit vernieuwend en innovatief te zijn en verder te gaan dan de wettelijke vereisten.

Energie

Op het gebied van energie willen wij naar energieleverende, energiezuinige woningen met een neutrale bijdrage aan de luchtkwaliteit. De innovatie gaat zo snel dat woningen zonder aardgas verwarmd kunnen worden, een energievoorziening die all electric is. Dit betekent woningen die actief en passief optimaal gebruik kunnen maken van de zon, uiteraard mooi geïntegreerd in het bouwkundig ontwerp. Het Masterplan geeft aan dat er veel ruimte is op de platte daken wat mogelijkheden biedt voor de combinatie van groen en zon.

Een en ander betekent dat naast nul-op-de-meter voor de collectieve voorzieningen ook de opgave is om voor de individuele woningen, vanuit all-electric, nul-op-de-meter haalbaar te maken. Wat de thuisbatterij daarin kan betekenen zal voor de CBS-locatie worden uitgezocht.

Er wordt geen gebruik gemaakt van fossiele brandstoffen (bijvoorbeeld geen gasnet) en bij eventuele gebruik van een warmtenet of bodemwarmtepomp worden innovaties op dat gebied toegepast.

Voor eventueel benodigde straatverlichting waarderen wij alternatieve vormen van duurzame energie.

Omgeving

Binnen het plan wordt een deel hoogbouw gerealiseerd. De bebouwing van het hoofdgebouw geeft minimale schaduwwerking. Een bijzonder opgave ligt er ook ten aanzien van water om het hemelwater op een manier af te laten vloeien dat er ten opzichte van de huidige watersituatie geen verschil is (hydrologisch neutraal). Daarvoor zijn maatregelen binnen het plan nodig.

De inrichting van tuinen en de openbare ruimte dragen bij aan een vergroting van de biodiversiteit en dat binnen het plangebied gebruik wordt gemaakt van groene afscheidingen als dit al nodig is. Zo wordt het groene karakter van de omgeving van het Loo park ook optimaal voelbaar in het plan

Op het gebied van luchtkwaliteit biedt de parkeergarage mogelijkheden voor elektrische oplaadpunten, op te laden met zelf opgewekte duurzame energie en car sharing: het delen van de auto. Daarnaast wordt het gebruik van de fiets gestimuleerd en worden benodigde fietsstallingsmogelijkheden op een goede manier geïntegreerd in het ontwerp.

Op het gebied van grondstoffen zien wij, als al voor hout wordt gekozen, bij voorkeur de toepassing van FSC-hout of vergelijkbare oplossingen.

GPR

In de afgelopen fase is het instrument GPR-stedenbouw toegepast om inzicht te krijgen in de sterke en minder sterke punten van de eerste plannen op het gebied van duurzaamheid. Uitkomsten (zie figuur) daarvan zijn gebruikt om de ambitie te formuleren en aan te scherpen. In het vervolg van het ontwerpproces worden de nieuwe plannen opnieuw doorgerekend. Dit biedt ons inzicht op de duurzaamheidseffecten van diverse maatregelen en ontwerpkeuzes op de verschillende niveaus: stedenbouwkundig, gebouw- en inrichtingsniveau. Dat inzicht is aanleiding voor de dialoog om tot een keuze van de juiste maatregelen te komen.

Colofon

Dit is een uitgave van de gemeente Leidschendam-Voorburg
Postbus 1005, 2260 BA Leidschendam
www.leidschendam-voorburg.nl
T 14 070
E info@leidschendam-voorburg.nl

Tekst: Afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling
Fotografie: Afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling

Leidschendam-Voorburg
24 maart 2016

Gemeente
Leidschendam-Voorburg

Voorblad

ID:	10016
Onderwerp:	Raadsvoorstel: Concept zienswijze op het regelen van zeggenschap door middel van aandelen van de Vervoersautoriteit MRDH in de HTM en RET (1544685)
Samenvatting:	MRDH kiest voor inbesteding en een constructie waarbij de vervoersautoriteit een minimaal aandeel neemt in HTM en RET. In zijn zienswijze geeft de raad aan kritisch te zijn over die constructie. Dit onder meer omdat met het nemen van een aandeel MRDH geen onafhankelijke opdrachtgever meer is.
Financiële consequenties:	nvt
Behandelveorstel commissie:	De raad adviseren te besluiten conform het voorstel
Communicatie:	De zienswijze kan tot uiterlijk 18 mei kenbaar worden gemaakt
Ingekomen griffie:	12-04-2016
Verantw. Portefeuillehouder:	Wethouder F.J. Kist
Commissies:	Commissie AZ
Gepubliceerd op:	19-07-2018
Opmerking griffie:	Dit onderwerp is op 12 april geagendeerd geweest voor de commissie OG, maar in verband met tijdgebrek niet behandeld. De commissie OG heeft verzocht het onderwerp op 19 april af te handelen in de commissie AZ.

Raadsbesluit 1544690

De raad van de gemeente Leidschendam-Voorburg;

gezien het voorstel van het college d.d. 12 april 2016 (1538817);

besluit:

De concept zienswijze op het regelen van zeggenschap d.m.v. aandelen van de Vervoersautoriteit MRDH in de HTM en RET vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Leidschendam-Voorburg van 26 april 2016.

de griffier,

de voorzitter,

mr. G.A. van Egmond

drs. J.W. van der Sluijs

Bestuurscommissie Vervoersautoriteit MRDH
t.a.v. de heer drs. P.J. Langenberg
p/a Postbus 66
2501 DJ DEN HAAG

Gemeente
Leidschendam-Voorburg

Strategie, Communicatie & Control

Raadhuisplein 1
Leidschendam
Postbus 1005
2264 BA Leidschendam

Telefoon 14 070
Fax (070) 320 13 02

www.leidschendam-voorburg.nl
info@leidschendam-voorburg.nl

Datum 12 april 2016
Ons kenmerk 1538818
Uw brief
Contactpersoon
Telefoon
Onderwerp Zienswijze op de inbesteding van railconcessies naar HTM en RET

Geachte heer Langenberg,

De MRDH heeft ervoor gekozen railvervoer in te besteden. Op 29 maart jongstleden hebt u een zienswijzeprocedure gestart over de manier waarop u dit wilt doen. Met deze zienswijze reageren wij op uw voorstel.

Onze raad is zeer kritisch over zeggenschap door middel van een aandeel in de vervoersbedrijven. In de onderstaande brief leest u waarom.

Hoofdlijnenakkoord, de keuze voor inbesteding en zeggenschap met aandelen

Inbesteding is mogelijk op grond van de Wet personenvervoer (Wp 2000): voorwaarde is wel dat de concessieverlener (MRDH) zeggenschap uitoefent (artikel 63a lid 1). U kiest hierbij voor de constructie van aandeelhouderschap.

Er ontstaat nu een geforceerde constructie waarbij De MRDH een aandeel in neemt in beide railvervoersbedrijven. Met het nemen van een aandeel is de MRDH geen onafhankelijke opdrachtgever meer: belangrijke besluiten aan de kant van de vervoersbedrijven vereisen namelijk unanieme instemming door de aandeelhouders.

Wat aandeelhouderschap bij de HTM nog ingewikkelder maakt, is dat er nu al twee eigenaren zijn: de gemeente Den Haag en Abellio (dochter van de Nederlandse Spoorwegen). Om aanbestedingsrechtelijke redenen zullen zij gezamenlijk een holding creëren die alle aandelen (met uitzondering van het aandeel dat MRDH heeft) beheert. De huidige eigenaren, gemeente Den Haag en Abellio, dienen onderling nog afspraken te maken over de verantwoordelijkheidsverdelingen binnen deze holding. De rol die hiermee voor de MRDH is weggelegd is daarom nog complexer dan die binnen de RET.

Omdat de concessie voor het railvervoer nog in 2016 afloopt, resteert erg weinig tijd tot het moment van inbesteding. Over de manier waarop de inbesteding mogelijk wordt gemaakt

Graag in uw antwoord datum en ons kenmerk vermelden.

(u stelt voor een aandeel te nemen in de vervoersbedrijven RET en HTM) moet nu meteen worden besloten.

Binnen de gestelde termijnen, willen wij u vragen te kijken naar de ervaringen die in de Amsterdamse regio (MRA) zijn opgedaan, qua zeggenschap, maar ook in de vorm van 'nadere werkafspraken' tussen het Gemeentelijke Vervoersbedrijf (GVB), de gemeente Amsterdam en de Amsterdamse regio. In de Amsterdamse regio is het railvervoer in 2014 hiermee inbesteed. **Wij vernemen graag op korte termijn of zeggenschap over de RET en / of de HTM ook op een andere manier dan met aandelen kan worden geregeld.**

De relatie met busvervoer

Bij busvervoer zijn er, in tegenstelling tot railvervoer wél meerdere aanbieders. De aanbestedingen van het stedelijke busvervoer in de Rotterdamse en Haagse regio's zijn gewonnen door RET Bus B.V. en HTMbuzz. Beide busvervoerders vallen onder de structuur van de RET en HTM. Met de keuze voor zeggenschap met aandelen oefent de MRDH ook directe invloed uit over het busvervoer in de stedelijke gebieden in en rondom Rotterdam en Den Haag. Belangrijke keuzes die de vervoersbedrijven in het vervolg moeten maken vereisen een unaniem besluit van de aandeelhouders. Dus ook de MRDH moet meebeslissen. Het busvervoer in de regiokavels daarentegen blijft onder vervoerders als Veolia en Connexion vallen. De MRDH heeft bij die bedrijven geen (mede)zeggenschap. Hiermee ontstaat een scheefheid tussen de vervoersbedrijven die wij niet wenselijk achten.

Zodra er een nieuwe aanbesteding van busvervoer is, komt de MRDH voor de vraag te staan of het opnieuw wordt inbesteed naar RET en HTM ten koste van andere vervoerders. Hiermee ontstaat een moeilijke situatie waarover wij zeer kritisch zijn. Wij verzoeken u om het aandeelhouderschap in relatie tot de aanbesteding van busvervoer nog eens nader te onderbouwen en toe te lichten.

Onze gemeente is in grote mate goed bereikbaar per openbaar vervoer. Railvervoer vormt daarbij de ruggengraat van het netwerk. Afstemming van railvervoer op busconcessies en doelgroepenvervoer is essentieel. Wij zijn tevreden over de kwaliteit van het railvervoer die HTM en RET nu leveren en willen die graag behouden.

Datum Maart 2016

Ons kenmerk

Pagina 3/4

Gemeente
Leidschendam-Voorburg

Graag zien wij op korte termijn uw reactie tegemoet.

Met vriendelijke groet,

De gemeenteraad van de gemeente Leidschendam-Voorburg,

de griffier,

de voorzitter,

mr. G.A. van Egmond

drs. J.W. van der Sluijs

BIJLAGE: ZEGGENSCHAP GVB AMSTERDAM

27

Aanpassing zeggenschap GVB

De concessieverlenging, waarbij gekozen is voor inbesteding, leidde tot een aanpassing van de zeggenschap binnen GVB. In de oude situatie had de gemeente Amsterdam haar rol als aandeelhouder; de toezichhoudende rol lag integraal bij de RvC.

Inhouse-constructie legt zeggenschap bij de Stadsregio Amsterdam

De gemeente Amsterdam en Stadsregio Amsterdam hebben een convenant gesloten, om de inhouse-constructie (zie ook pag. 99) te bewerkstelligen. In het convenant is bepaald dat, conform de vereisten van een inhouse-constructie, Stadsregio Amsterdam doorslaggevende zeggenschap toekomt in specifieke besluitvorming met betrekking tot GVB Exploitatie BV.

Inhouse-constructie voldoet aan structuurregime met uitzondering van één punt: benoeming en ontslag

De RvC heeft veelvuldig gesproken over de vraag of de wijziging van de zeggenschapsverhouding mogelijk tot dilemma's tussen de aandeelhouder en de RvC kunnen leiden. Of er mogelijke dilemma's zullen ontstaan is mede afhankelijk van de wijze waarop Stadsregio Amsterdam haar aanwijzings- en instructiebevoegdheid zal invullen. Om na te gaan of de inhouse-constructie (zie voor een toelichting pag. 99) werkbaar is en niet tot een onbeheersbare besturingssituatie bij GVB zal leiden, is een stresstest uitgevoerd. De uitkomst van de stresstest is dat de wijze waarop partijen in de praktijk met elkaar omgaan, bepalend is of dilemma's in de bestuurbaarheid ontstaan. Met de aandeelhouder en Stadsregio Amsterdam is afgesproken om in geval van een onbeheersbare besturingssituatie gezamenlijk te overleggen. In 2014 zijn met de aandeelhouder, Stadsregio Amsterdam en GVB nadere werkafspraken gemaakt. De RvC is hierbij nauw betrokken geweest.

Raadsbesluit 1544690

De raad van de gemeente Leidschendam-Voorburg;

gezien het voorstel van het college d.d. 12 april 2016 (1538817);

besluit:

De concept zienswijze op het regelen van zeggenschap d.m.v. aandelen van de Vervoersautoriteit MRDH in de HTM en RET vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Leidschendam-Voorburg van 26 april 2016.

de griffier,

de voorzitter,

mr. G.A. van Egmond

drs. J.W. van der Sluijs

Aan de raad van de gemeente
LEIDSCHENDAM-VOORBURG

Datum

Onderwerp Concept zienswijze op het regelen van zeggenschap door middel van aandelen van de Vervoersautoriteit MRDH in de HTM en RET

Categorie A

Verseonnummer 1538817 / 1544685

Portefeuillehouder F.J. Kist

Behandeld door

Samenvatting Concept zienswijze op het regelen van zeggenschap door middel van aandelen van de Vervoersautoriteit MRDH in de HTM en RET

De MRDH bereidt de investering van de concessies Rail Rotterdam 2016 en Rail Haaglanden 2016 voor en het voornemen is deze concessies op grond van investering te gunnen aan respectievelijk RET N.V. en HTM Personenvervoer N.V. Investering is mogelijk op grond van de Wet personenvervoer 2000, die daarbij als voorwaarde stelt dat de concessieverlener (MRDH) over de concessiehouder (RET en HTM) 'net als over haar eigen diensten' zeggenschap uitoefent. Om uitvoering te geven aan deze bepaling heeft de MRDH in de afgelopen periode afspraken gemaakt met de eigenaren (gemeente Rotterdam, respectievelijk gemeente Den Haag) van de RET en de HTM. Deze afspraken hebben geleid tot het voornemen dat MRDH van beide vervoerbedrijven één aandeel verworft. De meerderheid van de aandelen blijft in handen van de huidige eigenaren.

Over de wijze waarop de MRDH de zeggenschap wil realiseren kan onze gemeente een tot en met 18 mei aanstaande een zienswijze indienen. Het college staat zeer kritisch tegenover zeggenschap over de vervoersbedrijven door middel van een aandeel. In bijgaande concept zienswijze gaan wij hier uitgebreider op in.

Voorstel

Het college stelt voor een zienswijze in te dienen. De bijlage van dit raadsvoorstel omvat een concept.

Het college van Leidschendam-Voorburg,

B.D.J. Huykman
secretaris

drs. J.W. van der Sluijs
burgemeester

Voorblad

ID:	9947
Onderwerp:	Raadsvoorstel: Wijziging van de huidige bouwverordening Leidschendam-Voorburg (1523140).
Samenvatting:	Het college stelt de raad voor de Bouwverordening Leidschendam-Voorburg 2016 vast te stellen, inclusief bijhorende wijzigingen zoals opgenomen in de bijlage. De aanpassing is een formaliteit en er wordt een overgangstermijn gehanteerd die geldt tot 1 juli 2018. De stedenbouwkundige afwijkingen worden overeenkomstig de gewijzigde regelgeving in de nieuwe bestemmingsplannen opgenomen.
Financiële consequenties:	--
Behandelveorstel commissie:	De raad adviseren te besluiten conform het voorstel.
Communicatie:	Na vaststelling wordt de gewijzigde Bouwverordening Leidschendam-Voorburg 2016 bekend gemaakt op de wijze, als bedoeld in artikel 139 e.v. Gemeentewet en de toelichting op artikel 12.3 -Slotbepaling MBV.
Ingekomen griffie:	18-03-2016
Verantw. Portefeuillehouder:	Wethouder S. Bruines
Commissies:	Commissie AZ
Gepubliceerd op:	19-07-2018
Opmerking griffie:	--

BOUWVERORDENING

LEIDSCHENDAM-VOORBURG 2016

Inclusief 13^e tot en met de 14^e serie wijzigingen VNG

INHOUDSOPGAVE BOUWVERORDENING

Hoofdstuk 1	Inleidende bepalingen	4
Hoofdstuk 2	De aanvraag omgevingsvergunning voor het bouwen	5
Paragraaf 1	Gegevens en bescheiden	6
Paragraaf 2	Behandeling van de aanvraag om bouwvergunning	6
Paragraaf 3	Welstandstoetsing	6
Paragraaf 4	Het tegengaan van bouwen op verontreinigde grond	6
Paragraaf 5	Voorschriften van stedenbouwkundige aard en bereikbaarheidseisen	7
Paragraaf 6	Voorschriften inzake brandveiligheidsinstallaties en vluchtrouteaanduidingen	15
Paragraaf 7	Aansluitplicht op de nutsvoorzieningen	16
Hoofdstuk 3	De melding	17
Hoofdstuk 4	Plichten tijdens en bij voltooiing van de bouw en bij ingebruikneming van een bouwwerk	18
Hoofdstuk 5	Staat van open erven en terreinen, aansluiting op de nutsvoorzieningen en het weren van schadelijk en hinderlijk gedierte	19
Paragraaf 1	Staat van open erven en terreinen	19
Paragraaf 2	Staat van brandveiligheidsinstallaties en vluchtrouteaanduidingen	19
Paragraaf 3	Aansluiting op de nutsvoorzieningen	19
Paragraaf 4	Het weren van schadelijk of hinderlijk gedierte. Reinheid	20
Hoofdstuk 6	Brandveilig gebruik	21
Paragraaf 1	Gebruiksvergunning	21
Paragraaf 2	Het voorkomen van brand en het beperken van brand en brandgevaar	21
Paragraaf 3	Het bestrijden van brand en het voorkomen van ongevallen bij brand	21
Paragraaf 4	Hinder in verband met de brandveiligheid	21
Hoofdstuk 7	Overige gebruiksbepalingen	22
Paragraaf 1	Overbevolking	22
Paragraaf 2	Staken van het gebruik	22
Paragraaf 3	Gebruik van bouwwerken, open erven en terreinen	22
Paragraaf 4	Het weren van schadelijk of hinderlijk gedierte. Reinheid	22
Paragraaf 5	Watergebruik	22
Paragraaf 6	Installaties	22
Hoofdstuk 8	Slopen	23
Paragraaf 1	Omgevingsvergunning voor het slopen	23
Paragraaf 2	Uitzonderingen op het vereiste van omgevingsvergunning voor het slopen	23
Paragraaf 3	Verplichtingen tijdens het slopen	23
Paragraaf 4	Vrij slopen	24
Hoofdstuk 9	Welstand	25

Hoofdstuk 10	Overige administratieve bepalingen	27
Hoofdstuk 11	Handhaving	28
Hoofdstuk 12	Straf-, overgangs- en slotbepalingen	29
Bijlage 1	Gegevens en bescheiden aanvraag bouwvergunning	30
Bijlage 2	Gegevens en bescheiden aanvraag gebruiksvergunning	31
Bijlage 3	Gebruikseisen voor bouwwerken	32
Bijlage 4	Gebruikseisen voor bouwwerken met uitzondering van de niet-gemeenschappelijke ruimten in woonfuncties	34
Bijlage 5	Opslag brandgevaarlijke stoffen	35
Bijlage 6	Opslag en verwerking stoffen	36
Bijlage 7	Kwaliteitseisen voor buizen en hulpstukken van de buitenriolering op erven en terreinen	37
Bijlage 8	Checklist voor de visuele inspectie van woningen en daarmee vergelijkbare bouwwerken op de aanwezigheid van asbest	38
Bijlage 9	Reglement van orde van de welstandscommissie	39
Bijlage 10	Tabel 2.6.1 behorende bij artikel 2.6.1 (brandmeldinstallaties)	40
Bijlage 11	Tabel 2.6.5 behorende bij artikel 2.6.5 (ontruimingsinstallatie)	41
Bijlage 12	Tabel 2.6.8 behorende bij artikel 2.6.8 (vluchtrouteaanduiding)	42

Hoofdstuk 1 - Inleidende bepalingen

Artikel 1.1 Begripsomschrijvingen

- 1 In deze verordening wordt verstaan onder:
- Bevoegd gezag: bestuursorgaan, als bedoeld in de Woningwet, artikel 1, eerste lid, onderdeel e, dan wel, bij het ontbreken van een bestuursorgaan als bedoeld in dit artikellid, burgemeester en wethouders
 - Bouwbesluit: de algemene maatregel van bestuur als bedoeld in artikel 2 van de Woningwet;
 - Bouwtoezicht: degene die ingevolge artikel 92, tweede lid, van de Woningwet in samenhang met artikel 5.10 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht belast is met het bouw- en woningtoezicht;
 - Bouwwerk: elke constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, die op de plaats van bestemming hetzij direct hetzij indirect met de grond verbonden is, hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond, bedoeld om ter plaatse te functioneren;
 - gebruiksoppervlakte: de gebruiksoppervlakte als bedoeld in het Bouwbesluit;
 - NEN: een door de Stichting Nederlands Normalisatie-Instituut uitgegeven norm;
 - NVN: een door de Stichting Nederlands Normalisatie-Instituut uitgegeven voornorm;
 - Omgevingsvergunning voor het bouwen: vergunning voor een bouwactiviteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder a, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht;
 - Straatpeil:
 - a voor een bouwwerk, waarvan de hoofdtoegang direct aan de weg grenst de hoogte van de weg ter plaatse van die hoofdtoegang;
 - b voor een bouwwerk, waarvan de hoofdtoegang niet direct aan de weg grenst de hoogte van het terrein ter plaatse van die hoofdtoegang bij voltooiing van de bouw;
 - Weg: alle voor het openbaar rij- of ander verkeer openstaande wegen of paden daaronder begrepen de daarin gelegen bruggen en duikers, de tot de wegen of paden behorende bermen en zijkanten, alsmede de aan de wegen liggende en als zodanig aangeduide parkeerterreinen;
 - Welstand: de welstandscommissie in deze gemeente maakt deel uit van de gecombineerde monumenten- en welstandscommissie. De welstandscommissie bestaat uit ten minste twee leden waaronder de secretaris/voorzitter. De welstandscommissie heeft mandaat van de plenaire welstandscommissie om zelfstandig plannen positief te adviseren.
- 2 In deze verordening wordt mede verstaan onder:
- bouwwerk: een gedeelte van een bouwwerk;
 - gebouw: een gedeelte van een gebouw.

Artikel 1.2 Termijnen

Vervallen.

Artikel 1.3 Indeling van het gebied van de gemeente

- 1 Voor de toepassing van deze verordening geldt als indeling van de gemeente:
- a het gebied binnen de bebouwde kom;
 - b het gebied buiten de bebouwde kom.
- 2 Als gebied binnen de bebouwde kom geldt het gebied, dat op de bij deze verordening behorende kaart als zodanig is aangegeven.

Hoofdstuk 2 - De aanvraag omgevingsvergunning voor het bouwen

PARAGRAAF 1 GEGEVENS EN BESCHEIDEN

Artikel 2.1.1 Aanvraag bouwvergunning

Vervallen.

Artikel 2.1.2 In de aanvraag op te nemen gegevens

Vervallen.

Artikel 2.1.3 Bij de aanvraag in te dienen bescheiden

Vervallen.

Artikel 2.1.4 Gegevens met betrekking tot het coördineren van vergunningaanvragen

Vervallen.

Artikel 2.1.5 Bodemonderzoek

- 1 Het onderzoek betreffende de bodemgesteldheid als bedoeld in artikel 8, vierde lid, van de Woningwet bestaat uit:
 - a de resultaten van een recent verkennend onderzoek verricht volgens NEN 5740, bijlage B, uitgave 2009, in overeenstemming met het onderzoeksprotocol dat volgt uit figuur 1;
 - b vervallen;
 - c indien op basis van het vooronderzoek aanleiding bestaat te veronderstellen dat asbest, daaronder mede begrepen asbestvezels, -deeltjes of -stof, in de bodem aanwezig is, vindt het onderzoek mede plaats op de wijze als voorzien in NEN 5707, uitgave 2003.
- 2 De plicht tot het indienen van een onderzoeksrapport als bedoeld in artikel 2.4, onder d van de Regeling omgevingsrecht geldt niet indien het bouwen betrekking heeft op een bouwwerk dat naar aard en omvang gelijk is aan een bouwwerk als genoemd in het Besluit omgevingsrecht, artikelen 2 en 3 van bijlage II. Deze verwijzing geldt niet voor de hoogtebepalingen in het Besluit omgevingsrecht, artikelen 2 en 3 van bijlage II.
- 3 Het bevoegd gezag staat een geheel of gedeeltelijk afwijken van de plicht tot het indienen van een onderzoeksrapport bedoeld in artikel 2.4, onder d, van de Regeling omgevingsrecht toe, indien voor toepassing van artikel 2.4.1 bij het bevoegd gezag reeds bruikbare recente onderzoeksresultaten beschikbaar zijn.
- 4 Het bevoegd gezag kan een gedeeltelijk afwijken van de plicht tot het indienen van een onderzoeksrapport als bedoeld in artikel 2.4, onder d van de Regeling omgevingsrecht toestaan voor een bouwwerk met een beperkte instandhoudingstermijn, als bedoeld in artikel 2.23 Wet algemene bepalingen omgevingsrecht en artikel 5.16 van het Besluit omgevingsrecht, indien uit het in NEN 5725, uitgave 2009, bedoelde vooronderzoek naar het historisch gebruik en naar de bodemgesteldheid blijkt, dat de locatie onverdacht is dan wel de gerezen verdenkingen een volledig veldonderzoek volgens NEN 5740, uitgave 2009 niet rechtvaardigen.
- 5 Indien het bouwen pas kan plaatsvinden nadat de aanwezige bouwwerken zijn gesloopt, dient het bodemonderzoek plaats te vinden nadat is gesloopt en voordat met de bouw wordt begonnen.

Artikel 2.1.6 Overige gegevens en bescheiden behorende bij de aanvraag om bouwvergunning

Vervallen.

Artikel 2.1.7 **Bouwregistratie**
Vervallen.

Artikel 2.1.8 **Bijzondere bepalingen omtrent de aanvraag om bouwvergunning woonwagens en standplaatsen**
Vervallen.

PARAGRAAF 2 **BEHANDELING VAN DE AANVRAAG OM BOUWVERGUNNING**

Artikel 2.2.1 **Ontvangst van de aanvraag**
Vervallen.

Artikel 2.2.2 **Samenloop met vrijstelling ruimtelijke ordening**
Vervallen.

Artikel 2.2.3 **Bekendmaking van termijnen**
Vervallen.

Artikel 2.2.4 **In behandeling nemen en fasering bouwvergunningverlening**
Vervallen.

Artikel 2.2.5 **In behandeling nemen en bodemonderzoek**
Vervallen.

Artikel 2.2.6 **Kennisgeving van rechtswege verleende bouwvergunning**
Vervallen.

PARAGRAAF 3 **WELSTANDSTOETSING**

Artikel 2.3.1 **Welstandscriteria**
Vervallen.

PARAGRAAF 4 **HET TEGENGAAN VAN BOUWEN OP VERONTREINIGDE BODEM**

Artikel 2.4.1 **Verbod tot bouwen op verontreinigde bodem**

Op een bodem die zodanig is verontreinigd dat schade of gevaar is te verwachten voor de gezondheid van de gebruikers, mag niet worden gebouwd voor zover dat bouwen betrekking heeft op een bouwwerk:

- a waarin voortdurend of nagenoeg voortdurend mensen zullen verblijven;
- b voor het bouwen waarvan een omgevingsvergunning voor het bouwen is vereist; en
- c 1 dat de grond raakt, of;
- 2 waarvan het bestaande, niet-wederrechtelijke gebruik niet wordt gehandhaafd.

Artikel 2.4.2 **Voorwaarden omgevingsvergunning voor het bouwen**

In afwijking van het bepaalde in artikel 2.4.1 en onverminderd het bepaalde in artikel 2.4, onder d, van de Regeling omgevingsrecht, kan het bevoegd gezag voorwaarden verbinden aan de omgevingsvergunning voor het bouwen, in het geval zij op grond van het in de Regeling omgevingsrecht bedoelde onderzoeksrapport en/of andere bij hen bekende onderzoeksresultaten dan wel op grond van het overeenkomstig het tweede lid van artikel 39 van de Wet bodembescherming goedgekeurde saneringsplan bedoeld in artikel 39, eerste lid, van die Wet van oordeel zijn, dat de bodem niet geschikt is voor het beoogde doel maar door het stellen van voorwaarden alsnog geschikt kan worden gemaakt.

**PARAGRAAF 5 VOORSCHRIFTEN VAN STEDENBOUWKUNDIGE AARD EN
BEREIKBAARHEIDSEISEN**

Artikel 2.5.2 Anti-cumulatiebepaling

Terrein dat voor het verlenen van een omgevingsvergunning voor het bouwen in aanmerking moet worden genomen mag niet nog eens bij de verlening van een omgevingsvergunning voor het bouwen voor een ander bouwwerk in aanmerking worden genomen.

**Artikel 2.5.3 Bereikbaarheid van bouwwerken voor wegverkeer.
Brandblusvoorzieningen**

Vervallen.

Artikel 2.5.3A Brandweeringang

Vervallen.

Artikel 2.5.4 Bereikbaarheid van gebouwen voor gehandicapten

Vervallen.

Artikel 2.5.5 Ligging van de voorgevelrooilijn

De voorgevelrooilijn is:

- a langs een wegzijde met een regelmatige of nagenoeg regelmatige ligging van de voorgevels van de bestaande bebouwing:
de evenwijdig aan de as van de weg gelegen lijn, welke, zoveel mogelijk aansluitend aan de ligging van de voorgevels van de bestaande bebouwing, een zoveel mogelijk gelijkmatig beloop van de rooilijn overeenkomstig de richting van de weg geeft;
- b langs een wegzijde waarlangs geen bebouwing als onder a bedoeld aanwezig is en waarlangs mag worden gebouwd:
bij een wegbreedte van ten minste 10 meter, de lijn gelegen op 15 meter uit de as van de weg;
bij een wegbreedte geringer dan 10 meter, de lijn gelegen op 10 meter uit de as van de weg.

Artikel 2.5.6 Verbod tot bouwen met overschrijding van de voorgevelrooilijn

Onverminderd het bepaalde in artikel 2.5.7 is het verboden een bouwwerk, voor het bouwen waarvan een omgevingsvergunning is vereist, te bouwen met overschrijding van de voorgevelrooilijn.

Artikel 2.5.7 Toegelaten overschrijding van de voorgevelrooilijn

Het verbod tot bouwen met overschrijding van de voorgevelrooilijn is niet van toepassing op:

- a onderdelen van een bouwwerk, voor het bouwen waarvan een omgevingsvergunning is vereist, die bij het afzonderlijk realiseren opgevat zouden moeten worden als het aanbrengen van veranderingen bedoeld in hoofdstuk III, artikel 3, onderdeel 8, van bijlage II bij het Besluit omgevingsrecht.
- b andere onderdelen van een bouwwerk, voor het bouwen waarvan een omgevingsvergunning is vereist, die bij het afzonderlijk realiseren niet vallen onder de werking van de veranderingen bedoeld in hoofdstuk III, artikel 3, onderdeel 8, van bijlage II bij het Besluit omgevingsrecht, te weten:
 - 1 ondergrondse uitsteeksels, zoals funderingsonderdelen, rioolleidingen en rioolputten;
 - 2 stoepen, stoeptreden en toegangsbruggen, mits zij de grens van de weg met niet meer dan 0,3 m overschrijden.

Artikel 2.5.8 Vergunningverlening in afwijking van het verbod tot overschrijding van de voorgevelrooilijn

- 1 In afwijking van het verbod tot het bouwen met overschrijding van de voorgevelrooilijn kan het bevoegd gezag de omgevingsvergunning voor het bouwen verlenen voor:
 - a ondergrondse bouwwerken zoals kelders, kelderkoekoeken en kelderingangen, mits de bovenzijde daarvan niet hoger gelegen is dan het straatpeil;

- b bouwwerken, geen gebouw zijnde, anders dan bedoeld in hoofdstuk II, artikel 2, onderdeel 9, 16 en 18 van bijlage II bij het Besluit omgevingsrecht, die naar hun aard en bestemming op een voor de voorgevelrooilijn gelegen erf toelaatbaar zijn;
 - c laadperrons, stoepen en stoep treden, die de grens van de weg overschrijden;
 - d erkers, serres en andere uitbouwen, alsmede balkons en galerijen, die de voorgevelrooilijn met niet meer dan 1,50 m overschrijden;
 - e trappenhuisen, buitentrappen en liftschachten, hijsinrichtingen en stortbuizen, alsmede andere luifels, dakoverstekken, uitspringende schoorsteenwanden, reclametoestellen en draagconstructies voor reclames dan bedoeld zijn in artikel 2.5.7;
 - f overbouwingen ten dienste van de verbinding tussen twee bouwwerken;
 - g bouwwerken aan of bij een monument – als bedoeld in de Monumentenwet 1988 dan wel in de provinciale of gemeentelijke erfgoedverordening – voor zover zulks niet bezwaarlijk is met het oog op de in historisch-esthetisch opzicht gewenste aansluiting bij het karakter van de bestaande omgeving.
- 2 Voor het bouwen boven een weg kan alleen afwijking worden toegestaan, indien niet lager gebouwd wordt dan:
- 4,20 m boven de hoogte van de rijweg, met inbegrip van een strook van 0,50 m breedte ter weerszijden van die rijweg;
 - 2,20 m boven de hoogte van een ander deel van de weg;
- en dan nog voor zover de veiligheid van de gebruikers van de weg niet in gevaar komt.

Artikel 2.5.9 Bouwen op de weg

In afwijking van het verbod tot het bouwen op de weg kan het bevoegd gezag de omgevingsvergunning voor het bouwen verlenen voor:

- a gebouwen ten behoeve van een op het openbaar net aangesloten nutsvoorziening, het telecommunicatieverkeer, het openbaar vervoer of het wegverkeer, anders dan bedoeld in hoofdstuk II, artikel 2, onderdeel 18, sub a van bijlage II bij het Besluit omgevingsrecht;
- b bouwwerken, geen gebouw zijnde, ten dienste van het verkeer, de waterhuishouding, de energievoorziening of het telecommunicatieverkeer, alsmede straatmeubilair, anders dan bedoeld in hoofdstuk II, artikel 2, onderdeel 18, sub b, c en d, van bijlage II bij het Besluit omgevingsrecht;
- c vrijstaande winkel- of reclamevitruines;
- d reclametoestellen en draagconstructies voor reclame;
- e andere bouwwerken, voor het bouwen waarvan een omgevingsvergunning is vereist, die naar hun aard en bestemming op de weg toelaatbaar zijn.

Artikel 2.5.10 Plaatsing van de voorgevel ten opzichte van de voorgevelrooilijn. Afschuining van straathoeken

- 1 Een naar de weg gekeerd gevelvlak van een gebouw moet in de voorgevelrooilijn zijn geplaatst.
- 2 Het bepaalde in het eerste lid is niet van toepassing in:
 - a de gevallen genoemd in artikel 2.5.7 en in die waarin de afwijking genoemd in de artikelen 2.5.8 en 2.5.9 is verleend;
 - b in de gevallen genoemd in artikel 2.5.13 en in die waarin de afwijking genoemd in artikel 2.5.14 is verleend, voor zover het bouwwerk geheel achter de achtergevelrooilijn is geplaatst;
 - c in de gevallen, bedoeld in het derde lid.
- 3 Indien van wegen die elkaar kruisen of van een weg die een knik maakt van 90 graden of minder, de tegenover elkaar liggende voorgevelrooilijnen zich in beide wegen of zich vóór en na de knik op onderlinge tussenafstanden van minder dan 3 meter bevinden, moet de bebouwing op de hoeken – over een hoogte op een dergelijke hoek van niet meer dan 4,2 meter boven straatpeil – worden afgerond of afgeschuind, met dien verstande dat de daardoor onbebouwd blijvende oppervlakte niet groter dan 2 m² behoeft te zijn.

- 4 Het bevoegd gezag kan de omgevingsvergunning verlenen in afwijking van het bepaalde in het eerste lid voor:
- a gebouwen behorende tot een complex van gebouwen;
 - b gebouwen op handels- en industrieterreinen;
 - c vrijstaande enkele of dubbele eengezinshuizen;
 - d bijgebouwen, anders dan de in hoofdstuk II, artikel 2, onderdeel 3, of hoofdstuk III, artikel 3, onderdeel 1, van bijlage II bij het Besluit omgevingsrecht bedoelde gebouwen;
 - e gebouwen ten dienste van bodemcultuur en veeteelt, pluimveeteelt daaronder begrepen, en de daarbij behorende woningen;
 - f gedeelten van naar de weg gekeerde gevels;
 - g gevallen, waarin de welstand bij het toestaan van de afwijking is gebaat.

Artikel 2.5.11 Ligging achtergevelrooilijn

- 1 De achtergevelrooilijn is evenwijdig aan de voorgevelrooilijn en bevindt zich:
- a in een aan alle zijden bebouwd of te bebouwen driehoekig, vierhoekig of regelmatig veelhoekig bouwblok op een afstand van de voorgevelrooilijn gelijk aan de helft van de straal van de ingeschreven cirkel binnen de voorgevelrooilijnen, doch op geen grotere afstand van de voorgevelrooilijn dan 15 meter. Indien meer dan één ingeschreven cirkel binnen de voorgevelrooilijnen kan worden beschreven, geldt de grootste;
 - b in een aan alle zijden bebouwd of te bebouwen bouwblok van een andere dan onder a genoemde vorm op zodanige afstand van de voorgevelrooilijn, bepaald op de wijze als onder a bepaald, na herleiding van de vorm van het bouwblok tot een of meer der onder a genoemde vormen, voor zover zij op zich zelf of gezamenlijk de vorm van het bouwblok het meest nabijkomen, doch op geen grotere afstand van de voorgevelrooilijn dan 15 meter;
 - c in een slechts aan drie zijden bebouwd of te bebouwen rechthoekig bouwblok, langs deze drie zijden op een afstand van de voorgevelrooilijn gelijk aan 1/4 van de afstand tussen de voorgevelrooilijnen van de beide zich tegenover elkaar bevindende bebouwde of te bebouwen zijden van het bouwblok, doch op geen grotere afstand van de voorgevelrooilijn dan 15 meter;
 - d in een slechts aan twee tegenover elkaar gelegen zijden bebouwd of te bebouwen rechthoekig bouwblok, langs deze twee zijden op een afstand van de voorgevelrooilijn gelijk aan 1/4 van de afstand tussen de voorgevelrooilijnen van de beide zich tegenover elkaar bevindende bebouwde of te bebouwen zijden van het bouwblok, doch op geen grotere afstand van de voorgevelrooilijn dan 15 meter;
 - e in alle niet onder a tot en met d genoemde gevallen op een afstand die wordt bepaald met inachtneming van de beginselen, welke zijn neergelegd in a tot en met d van dit lid, doch op geen grotere afstand van de voorgevelrooilijn dan 15 meter.
- 2 Indien in een hoekbebouwing de elkaar snijdende achtergevelrooilijnen een scherpe hoek vormen moeten de achterzijden van die bebouwing – in het belang van de toetreding van daglicht – over een afstand van ten minste 5 meter ter weerszijden van bedoeld snijpunt ten minste 2 meter terugliggen ten opzichte van beide achtergevelrooilijnen.
- 3 Het bevoegd gezag kan de omgevingsvergunning verlenen in afwijking van het bepaalde in het tweede lid, voor zover de aard, de indeling en het gebruik van de gebouwen in de hoekbebouwing dit toelaten.

Artikel 2.5.12 Verbod tot bouwen met overschrijding van de achtergevelrooilijn

Onverminderd het bepaalde in artikel 2.5.13 is het verboden bouwen, voor het bouwen waarvan een omgevingsvergunning is vereist, te bouwen met overschrijding van de achtergevelrooilijn.

Artikel 2.5.13 Toegelaten overschrijding van de achtergevelrooilijn

Het verbod tot bouwen met overschrijding van de achtergevelrooilijn is niet van toepassing op:

- a buiten de bebouwde kom gelegen kassen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, voor doeleinden van bodemcultuur en veeteelt, pluimveeteelt daaronder begrepen;
- b buiten de bebouwde kom gelegen gebouwen, geen kassen zijnde, voor doeleinden van bodemcultuur en veeteelt, pluimveeteelt daaronder begrepen, indien de afstand tot de zijdelingse grens van het erf ten minste 20 meter bedraagt;
- c onderdelen van een bouwwerk, voor het bouwen waarvan een omgevingsvergunning is vereist, die bij het afzonderlijk realiseren opgevat zouden moeten worden als een aan- of uitbouw, voor het bouwen waarvan op grond van hoofdstuk II, artikel 2, onderdeel 3, of hoofdstuk III, artikel 3, onderdeel 1 van bijlage II bij het Besluit omgevingsrecht geen vergunning is vereist;
- d onderdelen van een bouwwerk, voor het bouwen waarvan een omgevingsvergunning is vereist, die bij het afzonderlijk realiseren opgevat zouden moeten worden als het aanbrengen van veranderingen, als bedoeld in hoofdstuk III, artikel 3, onderdeel 8 van bijlage II bij het Besluit omgevingsrecht;
- e andere onderdelen van een bouwwerk, voor het bouwen waarvan een omgevingsvergunning is vereist, die bij het afzonderlijk realiseren niet vallen onder de werking van hoofdstuk III, artikel 3, onderdeel 8 van bijlage II bij het Besluit omgevingsrecht, te weten:
 - 1 ondergrondse uitsteeksels, zoals funderingsonderdelen, rioolleidingen en rioolputten;
 - 2 terrassen, bordessen en bordestreden;
- f antennes, anders dan bedoeld in hoofdstuk II, artikel 2, onderdeel 15 en 17 van bijlage II bij het Besluit omgevingsrecht.

Artikel 2.5.14 Vergunningverlening in afwijking van het verbod tot overschrijding van de achtergevelrooilijn

In afwijking van het verbod tot het bouwen met overschrijding van de achtergevelrooilijn kan het bevoegd gezag de omgevingsvergunning voor het bouwen verlenen voor:

- a buiten de bebouwde kom gelegen gebouwen, geen kassen zijnde, voor doeleinden van bodemcultuur en veeteelt, pluimveeteelt daaronder begrepen, waarvan de afstand tot de zijdelingse grens van het erf minder dan 20 meter bedraagt;
- b binnen de bebouwde kom gelegen kassen;
- c vrijstaande enkele of dubbele eengezinshuizen;
- d gebouwen op een terrein waarvan twee tegenover elkaar liggende zijden grenzen aan wegen, aan een weg en een openbaar water, aan een weg en een spoorweg of aan een weg en een plantsoen en welk terrein slechts aan één van die zijden mag worden bebouwd;
- e gebouwen op binnenterreinen, mits hiervan de bereikbaarheid, als bedoeld in de artikelen 6.37, 6.38 en 6.49 van het Bouwbesluit 2012, is verzekerd;
- f bijgebouwen, die niet vallen onder hoofdstuk II, artikel 2, onderdeel 3, of hoofdstuk III, artikel 3, onderdeel 1, van bijlage II van het Besluit omgevingsrecht;
- g gebouwen in een bouwstrook of bouwblok, geheel of overwegend handels- of industrieterrein omvattend;
- h bouwwerken, geen gebouw zijnde, voor het bouwen waarvan een omgevingsvergunning is vereist;
- i ondergrondse bouwwerken, zoals kelders, kelderkoekoeken en kelderingangen, mits de bovenzijde daarvan niet hoger is gelegen dan de hoogte van het terrein ter plaatse bij voltooiing van de bouw;
- j erkers en overige uitbouwen, anders dan de uitbouwen die vallen onder hoofdstuk II, artikel 2, onderdeel 3, of hoofdstuk III, artikel 3, onderdeel 1, van bijlage II bij het Besluit omgevingsrecht;
- k trappenhuizen, buitentrappen en liftschachten, hijsinrichtingen en stortbuizen, balkons en veranda's, alsmede andere luifels, afdaken, dakoverstekken, uitspringende schoorsteenwanden, terrassen en bordessen dan bedoeld zijn in artikel 2.5.13;
- l bouwwerken aan of bij een monument – als bedoeld in de Monumentenwet 1988 dan wel in de provinciale of gemeentelijke erfgoedverordening – voor zover zulks niet bezwaarlijk is om de in historisch-esthetisch opzicht gewenste aansluiting te verkrijgen bij het karakter van de bestaande omgeving.

Artikel 2.5.15 Erf bij woningen en woongebouwen

- 1 Bij een woning of woongebouw moet een erf aanwezig zijn dat ten minste een strook grond omvat die:
 - a over de volle breedte van het gebouw aansluit aan de achtergevel; en
 - b voor wat betreft het achter het gebouw gelegen deel dat is begrepen tussen het verlengde van de zijgevels, een diepte heeft van ten minste 5 meter.
- 2 De maat genoemd in het eerste lid, moet worden gemeten haaks op de achtergevelrooilijn en vanuit het verst achterwaarts gelegen deel van het gebouw. Daarbij moeten de onderdelen van dat gebouw, bedoeld in artikel 2.5.13, en de balkons en veranda's buiten beschouwing blijven.
- 3 Het bevoegd gezag kan de omgevingsvergunning verlenen in afwijking van het bepaalde in:
 - a het eerste lid, wat de aanwezigheid van het erf betreft, indien de gelijkstraats gelegen bouwlaag niet tot bewoning bestemd is;
 - b het eerste lid, indien aan één van de volgende voorwaarden wordt voldaan:
 - 1 een gunstige, andere indeling van het erf is aanwezig;
 - 2 het gebouw zal zijn gelegen op een terrein waarvan twee tegenover elkaar liggende zijden grenzen aan wegen, aan een weg en een openbaar water, aan een weg en een spoorweg of aan een weg en een plantsoen, mits dat terrein slechts aan één van die zijden mag worden bebouwd en tevens een erf van redelijke afmetingen tot stand wordt gebracht;
 - 3 bij het vergroten van een gebouw dat niet aan de bepalingen voor te bouwen woningen en woongebouwen van het Bouwbesluit voldoet, wordt de bestaande toestand verbeterd.

Artikel 2.5.16 Erf bij overige gebouwen

- 1 Achter een gebouw, waarvan geen deel tot woning, anders dan als dienstwoning is bestemd, moet een bij het gebouw behorend erf aanwezig zijn ter diepte van ten minste 2 meter achter het verst achterwaarts gelegen deel van het gebouw en over de volle breedte daarvan.
- 2 Het bevoegd gezag kan de omgevingsvergunning verlenen in afwijking van het bepaalde in het eerste lid:
 - a indien ligging en bestemming van het gebouw hiervoor geen beletsel vormen;
 - b indien, voor zover nodig, afwijking is toegestaan van het verbod tot overschrijding van de achtergevelrooilijn.

Artikel 2.5.17 Ruimte tussen bouwwerken

- 1 De zijdelingse begrenzing van een bouwwerk moet ten opzichte van de zijdelingse grens van het erf zodanig zijn gelegen dat tussen dat bouwwerk en de op het aangrenzende erf aanwezige bebouwing geen tussenruimten ontstaan die:
 - a vanaf de hoogte van het erf tot 2,2 meter daarboven minder dan 1 meter breed zijn;
 - b niet toegankelijk zijn.Bebouwing van ondergeschikte aard op het erf of op het aangrenzende erf wordt hierbij buiten beschouwing gelaten.
- 2 Het bevoegd gezag kan de omgevingsvergunning verlenen in afwijking van het bepaalde in het eerste lid, indien voldoende mogelijkheid aanwezig is voor reiniging en onderhoud van de vrij te laten ruimte.

Artikel 2.5.18 Erf- en terreinafscheidingen

- 1 Erf- en terreinafscheidingen, anders dan bedoeld in hoofdstuk II, artikel 2, onderdeel 12 van bijlage II van het Besluit omgevingsrecht, zijn niet toegelaten.
- 2 Het bevoegd gezag kan de omgevingsvergunning verlenen in afwijking van het bepaalde in het eerste lid in het belang van het af te scheiden erf of terrein.

Artikel 2.5.19 Bouwen nabij bovengrondse hoogspanningslijnen en ondergrondse hoofdtransportleidingen

- 1 Binnen een strook van 6 meter ter weerszijden van voor stroomgeleiding bestemde draden van bovengrondse hoogspanningslijnen mogen zich geen delen bevinden van andere bouwwerken, voor het bouwen waarvan een omgevingsvergunning is vereist, dan die welke deel uitmaken van de hoogspanningslijn. Bij het bepalen van deze afstand moet rekening worden gehouden met het uitzwaaien van de draden ten gevolge van de wind. Onder hoogspanningslijn wordt in dit artikel verstaan een lijn met een nominale elektrische spanning van 1.000 volt of meer.
- 2 Binnen een strook van 6 meter ter weerszijden van een ondergrondse hoofdtransportleiding mogen geen bouwwerken, voor het bouwen waarvan een omgevingsvergunning is vereist, worden gebouwd.
- 3 Het bevoegd gezag kan de omgevingsvergunning verlenen in afwijking van:
 - a het bepaalde in het eerste lid voor wat betreft de afstand van 6 meter, indien de elektrische spanning van de hoogspanningslijn daarvoor geen bezwaar oplevert;
 - b het bepaalde in het tweede lid voor wat betreft de afstand van 6 meter, indien daartegen met het oog op de veilige en ongestoorde ligging van de leiding geen bezwaar bestaat.

Artikel 2.5.20 Toegelaten hoogte in de voorgevelrooilijn

- 1 Onverminderd het bepaalde in artikel 2.5.24 bedraagt de maximale hoogte van een bouwwerk, voor het bouwen waarvan een omgevingsvergunning is vereist, in het vlak door de voorgevelrooilijn 1 meter, vermeerderd met:
 - a in de bebouwde kom éénmaal de afstand tussen de voorgevelrooilijnen langs de desbetreffende weg;
 - b buiten de bebouwde kom 0,75 maal de afstand tussen de voorgevelrooilijnen langs de desbetreffende weg.
- 2 Het bepaalde in het eerste lid is niet van toepassing op hoekbebouwing aan wegen, waarvan de afstand tussen de voorgevelrooilijnen onderling verschilt, in welk geval aan de zijde van de smalle weg tot de hoogte welke aan de brede weg is toegelaten, mag worden gebouwd over een lengte van de hoek af gelijk aan de afstand tussen de voorgevelrooilijn van de smalle weg, doch over geen grotere lengte dan 15 meter.
- 3 De in het eerste lid bedoelde afstand wordt gemeten haaks op de desbetreffende voorgevelrooilijn in het midden van de breedte van het bouwwerk of de projectie daarvan op de voorgevelrooilijn.
- 4 Indien aan de overzijde van de weg een voorgevelrooilijn ontbreekt geldt ter bepaling van de grootste toegelaten hoogte, bedoeld in het eerste lid, de dichtst bij gelegen tegenoverliggende rooilijn.
Indien de tegenoverliggende rooilijn plaatselijk is onderbroken geldt ter plaatse van die onderbreking de verst verwijderde van de beide ter weerszijden van de onderbreking voorkomende rooilijnen.

Artikel 2.5.21 Toegelaten hoogte in de achtergevelrooilijn

- 1 Onverminderd het bepaalde in artikel 2.5.24 bedraagt de maximale hoogte van een bouwwerk, voor het bouwen waarvan een omgevingsvergunning is vereist, in het vlak door de achtergevelrooilijn 1 meter, vermeerderd met:
 - a in de bebouwde kom éénmaal de afstand tot de tegenoverliggende achtergevelrooilijn in hetzelfde bouwblok;
 - b buiten de bebouwde kom 0,75 maal de afstand tot de tegenoverliggende achtergevelrooilijn in hetzelfde bouwblok.
- 2 De in het eerste lid bedoelde afstand wordt gemeten haaks op de achtergevelrooilijn ter plaatse van het bouwwerk.
Indien de te beschouwen achtergevelrooilijnen niet evenwijdig lopen, wordt voor elke 5 meter breedte van de achterzijde van het bouwwerk uitgegaan van de gemiddelde afstand tussen de achtergevelrooilijnen.

Indien een tegenoverliggende achtergevelrooilijn ontbreekt, wordt gemeten tot de dichtstbijzijnde tegenover de achtergevelrooilijn gelegen voorgevelrooilijn.

- 3 In afwijking van het bepaalde in het eerste lid mag de maximale hoogte van een bouwwerk in het vlak door de achtergevelrooilijn niet meer bedragen dan de maximale hoogte in de aangrenzende 5 meter van een aanliggende achtergevelrooilijn in hetzelfde bouwblok.
- 4 Indien het terrein achter de achtergevelrooilijn lager dan straatpeil ligt, moet de in het eerste lid bedoelde hoogte worden verminderd met een maat, gelijk aan het verschil tussen het straatpeil en het peil van het onderhavige terrein ter plaatse van de acherttoegang bij voltooiing van de bouw.

Artikel 2.5.22 Toegelaten hoogte van zijgevels tegenover een achtergevelrooilijn

- 1 Indien op een kruising van wegen de achtergevels van de bebouwing, gelegen aan de ene weg, doorgebouwd zijn tot aan de voorgevelrooilijn van de andere weg en bovendien in die achtergevels ramen aanwezig zijn, dan bedraagt – onverminderd het bepaalde in artikel 2.5.24 – de maximale hoogte van de zijgevel van het eerste bouwwerk aan laatstgenoemde weg nabij de hoek ten hoogste 1,5 maal de afstand van deze zijgevel tot de achtergevelrooilijn die bij de eerstgenoemde weg behoort. Deze afstand moet op dezelfde wijze worden bepaald als beschreven is in artikel 2.5.21, tweede lid, voor de bepaling van de afstand tussen twee achtergevelrooilijnen.
- 2 Het bevoegd gezag kan de omgevingsvergunning verlenen in afwijking van het bepaalde in het eerste lid, mits de zijgevel niet hoger is dan de voorgevel.

Artikel 2.5.23 Toegelaten hoogte tussen voor- en achtergevelrooilijnen

- 1 Onverminderd het bepaalde in artikel 2.5.24 mag een bouwwerk, voor het bouwen waarvan een omgevingsvergunning is vereist tussen de voor- en de achtergevelrooilijn niet hoger reiken dan tot de vlakken die de verticale vlakken door de voorgevelrooilijn en door de achtergevelrooilijn snijden op de – krachtens de artikelen 2.5.20 en 2.5.21 – maximale bouwhoogte en die met het horizontale vlak een hoek vormen van:
 - a 45 graden in de bebouwde kom;
 - b 37 graden buiten de bebouwde kom.
- 2 Indien een bouwwerk nabij een kruising van wegen een zijgevel heeft die gelegen is tegenover een achtergevelrooilijn in hetzelfde bouwblok, mag dit bouwwerk bovendien niet hoger reiken dan tot het vlak dat het verticale vlak door die zijgevel snijdt ter hoogte van de – krachtens artikel 2.5.22 – maximale bouwhoogte en dat met het horizontale vlak een hoek vormt van 56 graden.

Artikel 2.5.24 Grootste toegelaten hoogte van bouwwerken

- 1 De hoogte van een bouwwerk, voor het bouwen waarvan een omgevingsvergunning is vereist, mag niet meer bedragen dan 15 meter.
- 2 Indien het bouwwerk aan meer dan een weg grenst en deze wegen op verschillende hoogten liggen, geldt de hoogte ten opzichte van de laagst gelegen weg.

Artikel 2.5.25 Hoogte van bouwwerken op niet aan een weg grenzende terreinen

- 1 De hoogte van een bouwwerk dat met een ingevolge artikel 2.5.8 of artikel 2.5.14 toegestane afwijking wordt opgericht op een niet aan een weg grenzend terrein, mag niet meer bedragen dan 2,70 meter met dien verstande dat – uitgaande van een goothoogte van genoemde maat – daarboven een zadeldak met hellingen van ten hoogste 45 graden toegelaten is.
- 2 Het bevoegd gezag kan de omgevingsvergunning verlenen in afwijking van het bepaalde in het eerste lid, indien de aard en de ligging van de omringende bebouwing hiervoor geen beletsel vormen.

Artikel 2.5.26 Wijze van meten van de hoogte van bouwwerken

- 1 De hoogte van een bouwwerk of van een gevel of van een ander buitenvlak van een bouwwerk moet worden gemeten ten opzichte van straatpeil.

- 2 De hoogte van gevels die geen horizontale beëindiging hebben, moet worden bepaald door de oppervlakte te delen door de breedte. Plaatselijke verhogingen, als bedoeld in artikel 2.5.27, onder d, en artikel 2.5.28, onder h, i, j en k, moeten – voor zover zij de maximale hoogte overschrijden – buiten beschouwing worden gelaten.

Artikel 2.5.27 Toegelaten afwijkingen van de toegelaten bouwhoogte

Het bepaalde in artikel 2.5.20, eerste lid, artikel 2.5.21, eerste en derde lid, artikel 2.5.22, eerste lid, artikel 2.5.23 en artikel 2.5.24 is niet van toepassing op:

- a onderdelen van een bouwwerk, voor het bouwen waarvan een omgevingsvergunning is vereist, die bij het afzonderlijk realiseren opgevat zouden moeten worden als het aanbrengen van veranderingen, als bedoeld in hoofdstuk III, artikel 3, onderdeel 8 van bijlage II bij het Besluit omgevingsrecht;
- b het gedeeltelijk vernieuwen of veranderen van bouwwerken, anders dan het aanbrengen van veranderingen van niet-ingrijpende aard, als bedoeld in hoofdstuk III, artikel 3, onderdeel 8 van bijlage II bij het Besluit omgevingsrecht;
- c topgevels in het verticale vlak, gaande door de voorgevelrooilijn of de achtergevelrooilijn, mits zij niet breder zijn dan 6 meter en mits de geveloppervlakte, over de breedte van de topgevel gemeten, niet groter is dan het product van de breedte van de topgevel en de maximale bouwhoogte ter plaatse;
- d plaatselijke verhogingen met geen grotere breedte dan 0,60 meter.

Artikel 2.5.28 Vergunningverlening in afwijking van het verbod tot overschrijding van de toegelaten bouwhoogte

In afwijking van het verbod tot het bouwen met overschrijding van de toegelaten bouwhoogte als bedoeld in de artikelen 2.5.20, eerste lid, 2.5.21, eerste en derde lid, 2.5.22, eerste lid, 2.5.23 en 2.5.24 kan het bevoegd gezag de omgevingsvergunning voor het bouwen verlenen voor:

- a gebouwen voor openbaar nut, scholen, kerken, schouwburgen en andere gebouwen bestemd voor het houden van bijeenkomsten en vergaderingen;
- b gebouwen bestemd voor woon-, kantoor- of winkeldoeleinden, indien de welstand bij het toestaan van de afwijking is gebaat;
- c gebouwen bestemd voor het uitoefenen van een bedrijf op een handels- en industrieterrein;
- d agrarische bedrijfsgebouwen;
- e het geheel of gedeeltelijk veranderen of vergroten van een bouwwerk, anders dan bedoeld in hoofdstuk III, artikel 3, onderdeel 8 van bijlage II bij het Besluit omgevingsrecht, en indien:
 - 1 de bestaande belendende gebouwen de maximale bouwhoogte overschrijden en de welstand bij het toestaan van de afwijking is gebaat;
 - 2 bij het overschrijden van bestaande uitwendige hoogteafmetingen andere hoogteafmetingen kleiner worden dan de bestaande;
- f bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten dienste van het verkeer, de waterhuishouding, de energievoorziening of het telecommunicatieverkeer, anders dan bedoeld in hoofdstuk II, artikel 2, onderdeel 16 en 18 van bijlage II bij het Besluit omgevingsrecht;
- g topgevels, breder dan 6 meter en gevelverhogingen van soortgelijke aard;
- h plaatselijke verhogingen met een grotere breedte dan 0,60 meter;
- i dakvensters, mits buitenwerks gemeten de breedte niet meer dan 1,75 meter, de hoogte niet meer dan 1,5 meter, de onderlinge afstand niet minder dan 3 meter en de afstand tot de erfscheiding niet minder dan 1,5 meter bedraagt. Deze laatste voorwaarde geldt niet voor gekoppelde dakvensters, die tot verschillende gebouwen behoren;
- j draagconstructies voor een reclame;
- k vrijstaande schoorstenen;
- l bouwwerken op een monument – als bedoeld in de Monumentenwet 1988 dan wel in de provinciale of gemeentelijke erfgoedverordening – voor zover zulks niet bezwaarlijk is om de in historisch-esthetisch opzicht gewenste aansluiting te verkrijgen bij het karakter van de bestaande omgeving.

Artikel 2.5.29 Vergunningverlening in afwijking van het verbod tot overschrijding van de rooilijnen en van de toegelaten bouwhoogte in geval van voorbereiding van nieuw ruimtelijk beleid

- 1 In andere gevallen dan bedoeld in de artikelen 2.5.8, 2.5.14 en 2.5.28, kan het bevoegd gezag afwijken van de verboden tot bouwen met overschrijding van de voor- en van de achtergevelrooilijn, en van het verbod tot bouwen met overschrijding van de maximale bouwhoogte, indien:
 - a. er voor het betreffende gebied geen bestemmingsplan of beheersverordening of projectbesluit van kracht is;
 - b. geen van de aanhoudingsgronden zoals genoemd in artikel 3.3 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht van toepassing is;
 - c. de activiteit in overeenstemming is met in voorbereiding zijnd toekomstig ruimtelijk beleid;
 - d. de activiteit niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening, en
 - e. de motivering van het besluit een goede ruimtelijke onderbouwing bevat.

Artikel 2.5.30 Parkeergelegenheid en laad- en losmogelijkheden bij of in gebouwen

- 1 Indien de omvang of de bestemming van een gebouw daartoe aanleiding geeft, moet ten behoeve van het parkeren of stallen van auto's in voldoende mate ruimte zijn aangebracht in, op of onder het gebouw, dan wel op of onder het onbebouwde terrein dat bij dat gebouw behoort. Deze ruimte mag niet overbemeten zijn, gelet op het gebruik of de bewoning van het gebouw, waarbij rekening moet worden gehouden met de eventuele bereikbaarheid per openbaar vervoer.
- 2 De in het eerste lid bedoelde ruimte voor het parkeren van auto's moet afmetingen hebben die zijn afgestemd op gangbare personenauto's.
Aan deze eis wordt geacht te zijn voldaan:
 - a indien de afmetingen van bedoelde parkeerruimten ten minste 2,00 m bij 5,00 m en ten hoogste 3,25 m bij 6,00 m bedragen;
 - b indien de afmetingen van een gereserveerde parkeerruimte voor een gehandicapte – voor zover die ruimte niet in de lengterichting aan een trottoir grenst – ten minste 3,50 m bij 5,00 m bedragen.
- 3 Indien de bestemming van een gebouw aanleiding geeft tot een te verwachten behoefte aan ruimte voor het laden of lossen van goederen, moet in deze behoefte in voldoende mate zijn voorzien aan, in of onder dat gebouw, dan wel op of onder het onbebouwde terrein dat bij dat gebouw behoort.
- 4 Het bevoegd gezag kan de omgevingsvergunning verlenen in afwijking van het bepaalde in het eerste en het derde lid:
 - a indien het voldoen aan die bepalingen door bijzondere omstandigheden op overwegende bezwaren stuit; of
 - b voor zover op andere wijze in de nodige parkeer- of stallingruimte, dan wel laad- of losruimte wordt voorzien.

PARAGRAAF 6 VOORSCHRIFTEN INZAKE BRANDVEILIGHEIDINSTALLATIES EN VLUCHTROUTEAANDUIDINGEN

Artikel 2.6.1 Beginsel inzake brandmeldinstallaties
Vervallen.

Artikel 2.6.2 Aanwezigheid van brandmeldinstallaties
Vervallen.

Artikel 2.6.3 Omvang van de bewaking door brandmeldinstallaties
Vervallen.

- Artikel 2.6.4** **Kwaliteit van brandmeldinstallaties**
Vervallen.
- Artikel 2.6.6** **Aanwezigheid van ontruimingsalarminstallaties**
Vervallen.
- Artikel 2.6.7** **Kwaliteit van ontruimingsalarminstallaties**
Vervallen.
- Artikel 2.6.8** **Beginsel inzake vluchtrouteaanduidingen**
Vervallen.
- Artikel 2.6.9** **Aanwezigheid van vluchtrouteaanduidingen**
Vervallen.
- Artikel 2.6.10** **Kwaliteit van vluchtrouteaanduidingen**
Vervallen.
- Artikel 2.6.11** **Gelijkwaardigheid**
Vervallen.
- Artikel 2.6.12** **Communicatiesysteem voor publieke hulpverleningsdiensten**
Vervallen.

PARAGRAAF 7 AANSLUITPLICHT OP DE NUTSVOORZIENINGEN

- Artikel 2.7.1** **Eis tot aansluiting aan de waterleiding.**
Vervallen.
- Artikel 2.7.2** **Eis tot aansluiting aan het elektriciteitsnet**
Vervallen.
- Artikel 2.7.3** **Eis tot aansluiting aan het aardgasnet**
Vervallen.
- Artikel 2.7.4** **Eis tot aansluiting aan de openbare riolering**
Vervallen.
- Artikel 2.7.5** **Aansluiting anders dan aan de openbare riolering**
Vervallen.
- Artikel 2.7.6** **Kwaliteit en dimensionering van de buitenriolering op erven en terreinen**
Vervallen.
- Artikel 2.7.7** **Wijze van meten van de afstand tot de leidingen van het openbare net van de nutsvoorzieningen**
Vervallen.

Hoofdstuk 3 - De melding

Artikel 3.1 **De wijze van melden**
Vervallen.

Artikel 3.2 **Welstandscriteria**
Vervallen.

Hoofdstuk 4 - Plichten tijdens en bij voltooiing van de bouw en bij ingebruikneming van een bouwwerk

Artikel 4.1 Intrekking bouwvergunning bij niet-tijdige start of tussentijdse staking van bouwwerkzaamheden

Vervallen.

Artikel 4.2 Op het bouwterrein verplicht aanwezige bescheiden

Vervallen.

Artikel 4.3 Wijzigingen in gegevens bouwregistratie

Vervallen.

Artikel 4.4 Het uitzetten van de bouw

Vervallen.

Artikel 4.5 Kennisgeving aan het bouwtoezicht van start van (onderdelen van) de bouwwerkzaamheden

Vervallen.

Artikel 4.6 Opmetingen, ontgravingen, opbrekingen en onderzoeken

Vervallen.

Artikel 4.7 Bemalen van bouwputten

Vervallen.

Artikel 4.8 Veiligheid op het bouwterrein

Vervallen.

Artikel 4.9 Afscheiding van het bouwterrein

Vervallen.

Artikel 4.10 Veiligheid van hulpmiddelen en het voorkomen van hinder

Vervallen.

Artikel 4.11 Bouwafval

Vervallen.

Artikel 4.12 Gereedmelding van (onderdelen van) de bouwwerkzaamheden

Vervallen.

Artikel 4.13 Melden van werken bij lage temperaturen

Vervallen.

Artikel 4.14 Verbod tot ingebruikneming

Vervallen.

Hoofdstuk 5 - Staat van open erven en terreinen, aansluiting op de nutsvoorzieningen en het weren van schadelijk en hinderlijk gedierte

PARAGRAAF 1 STAAT VAN OPEN ERVEN EN TERREINEN

Artikel 5.1.1 Staat van onderhoud van open erven en terreinen
Vervallen.

Artikel 5.1.2 Bereikbaarheid van gebouwen voor wegverkeer. Brandblusvoorzieningen
Vervallen.

Artikel 5.1.3 Bereikbaarheid van gebouwen voor gehandicapten
Vervallen.

PARAGRAAF 2 STAAT VAN BRANDVEILIGHEIDINSTALLATIES EN VLUCHTROUTEAANDUIDINGEN

Artikel 5.2.1 Voorschriften inzake brandveiligheids-installaties en vluchtrouteaanduidingen
Vervallen.

Artikel 5.2.2 Aanwezigheid van brandveiligheids-installaties in gebouwen, niet zijnde woningen, woongebouwen, logiesverblijven, logiesgebouwen of kantoorgebouwen
Vervallen.

Artikel 5.2.3 Aanwezigheid van brandveiligheidsinstallaties in woongebouwen van bijzondere aard
Vervallen.

Artikel 5.2.4 Aanwezigheid van brandveiligheidsinstallaties in logiesverblijven en logiesgebouwen
Vervallen.

Artikel 5.2.5 Aanwezigheid van brandveiligheidsinstallaties in kantoorgebouwen
Vervallen.

PARAGRAAF 3 AANSLUITING OP DE NUTSVOORZIENINGEN

Artikel 5.3.1 Eis tot aansluiting aan de waterleiding
Vervallen.

Artikel 5.3.2 Eis tot aansluiting aan het elektriciteitsnet
Vervallen.

Artikel 5.3.3 Eis tot aansluiting aan het aardgasnet
Vervallen.

Artikel 5.3.4 Eis tot aansluiting aan de openbare riolering
Vervallen.

Artikel 5.3.5 **Aansluiting anders dan aan de openbare riolering**
Vervallen.

Artikel 5.3.6 **Kwaliteit en dimensionering van de buitenriolering op erven en terreinen**
Vervallen.

Artikel 5.3.7 **Wijze van meten van de afstand tot de leidingen van het openbare net van de
nutsvoorzieningen**
Vervallen.

PARAGRAAF 4 **HET WEREN VAN SCHADELIJK OF HINDERLIJK GEDIERTE.
REINHEID**

Artikel 5.4.1 **Preventie**
Vervallen.

Hoofdstuk 6 - Brandveilig gebruik

PARAGRAAF 1 GEBRUIKSVERGUNNING

Artikel 6.1.1 Vergunning gebruik bouwwerk
Vervallen.

Artikel 6.1.2 Aanvraag gebruiksvergunning
Vervallen.

Artikel 6.1.3 In behandeling nemen
Vervallen.

Artikel 6.1.4 Termijn van beslissing
Vervallen.

Artikel 6.1.5 Weigeren gebruiksvergunning
Vervallen.

Artikel 6.1.6 Intrekken gebruiksvergunning
Vervallen.

Artikel 6.1.7 Verplicht aanwezige bescheiden
Vervallen.

PARAGRAAF 2 HET VOORKOMEN VAN BRAND EN HET BEPERKEN VAN BRAND EN BRANDGEVAAR

Artikel 6.2.1 Gebruikseisen voor bouwwerken
Vervallen.

Artikel 6.2.2 Opslag brandgevaarlijke stoffen
Vervallen.

Artikel 6.2.3 Opslag en verwerking stoffen
Vervallen.

PARAGRAAF 3 HET BESTRIJDEN VAN BRAND EN HET VOORKOMEN VAN ONGEVALLLEN BIJ BRAND

Artikel 6.3.1 Gebruiksgereed houden bluswaterwinplaatsen
Vervallen.

Artikel 6.3.2 Gebruik middelen en voorzieningen
Vervallen.

PARAGRAAF 4 HINDER IN VERBAND MET DE BRANDVEILIGHEID

Artikel 6.4.1 Hinder in verband met de brandveiligheid
Vervallen.

Hoofdstuk 7 - Overige gebruiksbevestigingen

PARAGRAAF 1 OVERBEVOLKING

Artikel 7.1.1 Overbevolking van woningen
Vervallen.

Artikel 7.1.2 Overbevolking van woonwagens en woonketen
Vervallen.

PARAGRAAF 2 STAKEN VAN HET GEBRUIK

Artikel 7.2.1 Verbod tot gebruik bij bouwvalligheid
Vervallen.

Artikel 7.2.2 Staken van gebruik wegens gebrek aan veiligheid en gebrek aan hygiëne
Vervallen.

Artikel 7.2.3 Staken van het gebruik van een woonwagen
Vervallen.

PARAGRAAF 3 GEBRUIK VAN BOUWWERKEN, OPEN ERVEN EN TERREINEN

Artikel 7.3.1 Verbod tot het gebruik van bouwwerken, open erven en terreinen in afwijking van de bestemming
Vervallen.

Artikel 7.3.2 Hinder
Vervallen.

PARAGRAAF 4 HET WEREN VAN SCHADELIJK OF HINDERLIJK GEDIERTE. REINHEID

Artikel 7.4.1 Preventie
Vervallen.

PARAGRAAF 5 WATERGEBRUIK

Artikel 7.5.1 Verboden gebruik van water
Vervallen.

PARAGRAAF 6 INSTALLATIES

Artikel 7.6.1 Gebruiksgereed houden van installaties
Vervallen.

Hoofdstuk 8 - Slopen

PARAGRAAF 1 OMGEVINGSVERGUNNING VOOR HET SLOPEN

Artikel 8.1.1 Omgevingsvergunning voor het slopen
Vervallen.

Artikel 8.1.2 Aanvraag sloopvergunning
Vervallen.

Artikel 8.1.3 In behandeling nemen
Vervallen.

Artikel 8.1.4 Termijn van beslissing
Vervallen.

Artikel 8.1.5 Samenloop van slopen en bouwen
Vervallen.

Artikel 8.1.6 Weigeren omgevingsvergunning voor het slopen
Vervallen.

Artikel 8.1.7 Intrekking omgevingsvergunning voor het slopen
Vervallen.

PARAGRAAF 2 UITZONDERINGEN OP HET VEREISTE VAN EEN OMGEVINGSVERGUNNING VOOR HET SLOPEN

Artikel 8.2.1 Sloopmelding
Vervallen.

Artikel 8.2.2 Overige uitzonderingen op het vereiste van een omgevingsvergunning voor het slopen
Vervallen.

PARAGRAAF 3 VERPLICHTINGEN TIJDENS HET SLOPEN

Artikel 8.3.1 Veiligheid op sloofterrein
Vervallen.

Artikel 8.3.2 Op het sloofterrein verplicht aanwezige bescheiden
Vervallen.

Artikel 8.3.3 Plichten van de houder van de omgevingsvergunning voor het slopen
Vervallen.

Artikel 8.3.4 Plichten van degene die sloopt
Vervallen.

Artikel 8.3.5 Wijze van slopen, verpakken en opslaan van asbest
Vervallen.

Artikel 8.3.6 Plichten ten aanzien van de sloop van tuinbouwkassen
Vervallen.

PARAGRAAF 4 VRIJ SLOPEN

**Artikel 8.4.1 Sloopafval algemeen
Vervallen.**

Hoofdstuk 9 - Welstand

Artikel 9.1 De advisering door de welstandscommissie

- 1 Indien bij of krachtens wet is bepaald en voor zover benodigd op grond van de welstandsnota zoals bedoeld in artikel 12a, lid 1 Woningwet, leggen Burgemeester en wethouders een aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het bouwen voor aan de welstandscommissie.
- 2 De welstandscommissie adviseert over de welstandsaspecten van aanvragen voor een omgevingsvergunning voor het bouwen.
- 3 De welstandscommissie adviseert schriftelijk. Een afwijzend advies is gemotiveerd. Burgemeester en wethouders kunnen de welstandscommissie verzoeken om een toewijzend advies te motiveren.
- 4 De welstandscommissie adviseert binnen twee weken nadat door of namens burgemeester en wethouders daarom is verzocht.
- 5 Na elke vergadering verstrekt de welstandscommissie een overzicht van de daarin uitgebrachte adviezen, waarna deze op verzoek openbaar worden gemaakt.

Artikel 9.2 Samenstelling van de welstandscommissie

- 1 De welstandscommissie bestaat ten minste uit 2 leden waaronder een voorzitter, en een lid dat als plaatsvervanger kan dienen. De voorzitter en/of ten minste een lid en het plaatsvervangend lid zijn deskundig op het gebied van architectuur, ruimtelijke kwaliteit en cultuurhistorie. In de welstandscommissie kan een ingezetene van de gemeente als lid zitting hebben.
- 2 De welstandscommissie is onafhankelijk van het gemeentebestuur. De leden mogen geen ambtenaar zijn in dienst van de gemeente of anderszins rechtstreeks als adviseur betrokken zijn bij een aanvraag om omgevingsvergunning voor het bouwen.
- 3 Burgemeester en wethouders stellen een ambtenaar, en bij diens afwezigheid een plaatsvervanger, aan die de welstandscommissie bij staat. Deze ambtenaar is geen lid van de welstandscommissie.

Artikel 9.3 Benoeming en zittingsduur

Vervallen.

Artikel 9.4 Openbaarheid van vergaderen en mondelinge toelichting

- 1 De welstandscommissie komt minimaal éénmaal per twee weken bijeen in het stadskantoor; deze vergaderingen van de welstandscommissie zijn openbaar. De openbaarheid geldt zowel voor de beraadslagingen, de beoordeling als de adviezen.
- 2 Indien burgemeester en wethouders – al dan niet op verzoek van de aanvrager van een omgevingsvergunning voor het bouwen – een opdracht geven tot niet-openbare behandeling, dan dienen burgemeester en wethouders daaraan klemmende redenen op grond van artikel 10 van de Wet openbaarheid van bestuur ten grondslag te leggen. De aanvrager van een omgevingsvergunning voor het bouwen dient dit verzoek minimaal een week voor de behandeling in de vergadering in te dienen.
- 3 Indien de aanvrager van een omgevingsvergunning voor het bouwen hierom verzoekt, wordt deze door of namens de welstandscommissie in staat gesteld tot het geven van een toelichting op het bouwplan.
- 4 In het geval dat het bouwplan in de vergadering van de commissie wordt behandeld en door de commissie een verzoek tot het geven van een toelichting wordt gedaan, dient de aanvrager van een omgevingsvergunning voor het bouwen een uitnodiging te ontvangen voor de vergadering van de commissie, waarin de aanvraag wordt behandeld.
- 5 De belanghebbenden hebben spreekrecht als zij, voorafgaand aan de vergadering, daarvoor een verzoek hebben ingediend. In de agenda wordt een bepaalde tijd gereserveerd waarbinnen belanghebbenden hun zienswijze naar voren kunnen brengen.

Artikel 9.5 Afdoeing onder verantwoordelijkheid

- 1 De welstandscommissie kan de advisering over een aanvraag om advies, in afwijking van artikel 9.2, onder verantwoordelijkheid van de commissie overlaten aan een of meerdere daartoe aangewezen leden. Het aangewezen lid of de aangewezen leden adviseren over bouwplannen waarvan volgens hen het oordeel van de welstandscommissie als bekend mag worden verondersteld.
- 2 In geval van twijfel wordt het bouwplan alsnog voorgelegd aan de welstandscommissie.

Hoofdstuk 10 - Overige administratieve bepalingen

Artikel 10.1 De aanvraag om woonvergunning
Vervallen.

Artikel 10.2 De aanvraag om vergunning tot hergebruik van een ontruimde onbewoonbaar verklaarde woning of woonwagen
Vervallen.

Artikel 10.3 Overdragen vergunningen
Vervallen.

Artikel 10.4 Overdragen mededeling
Vervallen.

Artikel 10.5 Het kenteken voor onbewoonbaar verklaarde woningen en woonwagens alsmede onbruikbaar verklaarde standplaatsen
Vervallen.

Artikel 10.6 **Herziening en vervanging van aangewezen normen en andere voorschriften**
Het bevoegd gezag is bevoegd om rekening te houden met de herziening en vervanging van de NEN-normen, voornormen, praktijkrichtlijnen en andere voorschriften waarnaar in deze verordening – of in de bij deze verordening behorende bijlagen – wordt verwezen, indien de bevoegde instantie de betrokken norm, voornorm, praktijkrichtlijn of het voorschrift heeft herzien of vervangen en die herziening of vervanging heeft gepubliceerd.

Hoofdstuk 11 - Handhaving

Artikel 11.1 Bevel tot stilleggen van de bouw
Vervallen.

Artikel 11.2 Overtreding van het verbod tot ingebruikneming
Vervallen.

Artikel 11.3 Stilleggen van het slopen
Vervallen.

Artikel 11.4 Onderzoek naar een gebrek
Vervallen.

Hoofdstuk 12 - Straf-, overgangs- en slotbepalingen

Artikel 12.1 Strafbare feiten Vervallen.

Artikel 12.2 Overgangsbepalingen

Op een aanvraag om bouwvergunning, ontheffing of toestemming of een aanvraag om omgevingsvergunning, die is ingediend vóór **1 april 2012** en waarop op dit tijdstip nog niet is beschikt, zijn de bepalingen van de bouwverordening van toepassing, zoals die luiden voor deze wijziging en voor zover deze niet van rechtswege zijn vervallen, tenzij de aanvrager aangeeft dat de gewijzigde bepalingen worden toegepast.

Artikel 12.3 Slotbepaling

- 1 Deze verordening treedt met terugwerkende kracht in werking op 29 november 2014.
- 2 Bij de inwerkingtreding van deze verordening vervalt de Bouwverordening Leidschendam-Voorburg 2012, inclusief 13^e tot en met de 14^e serie wijzigingen van de Model-bouwverordening 1992 van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG).
- 3 Deze verordening zijnde 'Bouwverordening Leidschendam-Voorburg 2016, inclusief 13^e en 14^e serie wijzigingen van de Model-bouwverordening 1992 van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, wordt aangehaald als 'Bouwverordening Leidschendam-Voorburg 2016'.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Leidschendam-Voorburg d.d. 26 april 2016.

De griffier,

mr. G.A. van Egmond

De voorzitter,

drs. J.W. van der Sluijs

Overzicht van de wijzigingen in Bouwverordening 2016

Door te voeren wijzigingen in de toelichting

1. Toelichting, hoofdstuk 2 De aanvraag omgevingsvergunning voor het bouwen: huidige tekst bij onderdeel "*Wet ruimtelijke ordening*" wordt vervangen door nieuwe tekst;
2. Toelichting, paragraaf 5 Voorschriften van stedenbouwkundige aard en bereikbaarheidseisen: huidige teksten bij onderdeel "*Algemeen*" en onderdeel "*Wet ruimtelijke ordening*" wordt vervangen door nieuwe teksten;
3. Toelichting, paragraaf 5, artikel 2.5.7 Toegelaten overschrijding van de voorgevelrooilijn: huidige tekst "onderdeel 8" wordt vervangen door nieuwe tekst "onderdeel 7";
4. Toelichting, paragraaf 5, artikel 2.5.30 Parkeergelegenheid en laad- en losmogelijkheden bij of in gebouwen: diverse huidige teksten worden geheel vervangen door nieuwe teksten;

Door te voeren wijziging in artikel Hoofdstuk 9 - Welstand

5. Artikel 9.1, lid 5: huidige tekst wordt vervangen door nieuwe tekst "*Na elke vergadering verstrekt de welstandscommissie een overzicht van de daarin uitgebrachte adviezen, waarna deze op verzoek openbaar worden gemaakt*".

Wijziging 1

Hoofdstuk 2 De aanvraag omgevingsvergunning voor het bouwen

VERVALLEN TEKST

Wet ruimtelijke ordening

Op 1 juli 2008 trad de Wet ruimtelijke ordening (Wro) in werking ter vervanging van de Wet op de Ruimtelijke Ordening (WRO).

De Invoeringswet Wro gaf aanleiding tot discussie over het al dan niet kunnen voortbestaan van enkele stedenbouwkundige voorschriften uit paragraaf 2.5 van dit hoofdstuk. Dit betreft het zgn. parkeerartikel (2.5.30), de toegangsweg (2.5.3; van belang voor voertuigen van hulpverleningsdiensten om een bouwwerk te kunnen bereiken) en de bereikbaarheid van gebouwen voor gehandicapten (2.5.4). Twijfel bestaat of een even effectieve en flexibele regeling (parkeren) in een bestemmingsplan kan worden gerealiseerd. Besloten is dat artikel 9.1.4, vijfde lid van de Invoeringswet Wro vooralsnog niet in werking treedt. Het gevolg hiervan is dat de stedenbouwkundige voorschriften van dit hoofdstuk vooralsnog blijven bestaan. De artikelen 8, vijfde lid, 9 en 10 Woningwet blijven bestaan totdat het gemelde probleem is opgelost.

NIEUWE TEKST

Wet ruimtelijke ordening

Op 1 juli 2008 trad de Wet ruimtelijke ordening (Wro) in werking ter vervanging van de Wet op de Ruimtelijke Ordening (WRO). Beoogd was om met de invoering van de Wro de stedenbouwkundige voorschriften uit de bouwverordening, inclusief de regeling betreffende het parkeren, geleidelijk zijn werkingskracht te laten verliezen. Met de Invoeringswet Wet ruimtelijke ordening (Stb. 2008, 180) werd aanvankelijk de mogelijkheid om stedenbouwkundige bepalingen op te nemen in de bouwverordening geschrapt. Hiervan werd in eerste instantie afgezien omdat destijds te veel vragen bestonden of en over de wijze waarop het parkeren in het bestemmingsplan zou kunnen worden geregeld. Dit betrof met name het parkeernormenartikel (2.5.30).

De betreffende bepaling uit de Invoeringswet is nooit in werking getreden. Het geleidelijk laten verliezen van de werkingskracht van de stedenbouwkundige voorschriften uit de bouwverordening is echter op 29 november 2014 door de Reparatiwet BZK 2014 geregeld door een aantal wijzigingen in de Woningwet. Zie hiervoor de toelichting bij paragraaf 2.5.

Op 1 november 2014 is het 'Besluit tot wijziging diverse algemene maatregelen van bestuur in verband met permanent maken Crisis- en herstelwet' (Wijzigingsbesluit) in werking getreden (Stb. 2014, 333). Hierdoor werd het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) gewijzigd. Daarin werd (de reeds bestaande mogelijkheid) expliciet vastgelegd om 'interpreterende' beleidsregels vast te stellen voor de uitoefening van een bevoegdheid in een bestemmingsplan. Deze mogelijkheid kan worden gebruikt bij het regelen van het 'parkeren' in het bestemmingsplan.

Artikel 3.1.2 Bro maakt duidelijk dat een bestemmingsplan regels kan bevatten waarvan de uitleg bij het gebruik van een bevoegdheid afhankelijk wordt gesteld van later vast te stellen beleidsregels. Deze bepaling is toegevoegd om buiten twijfel te stellen dat net als in een 'gewone' verordening ook in een bestemmingsplan regels kunnen worden gesteld die een zekere interpretatieruimte laten die later aan de hand van beleidsregels kan worden ingevuld. Hierbij is echter wel de nodige voorzichtigheid geboden, gelet op de vereiste rechtszekerheid in de bestemmingsplanjurisprudentie: de bestemmingsplanregels moeten voldoende concreet zijn.

Met de wijziging van het Bro wordt tegemoet gekomen aan de wens uit de praktijk om de in een bestemmingsplan op te nemen parkeernorm via beleidsregels verder uit te werken en om te kunnen (blijven) werken met een parkeerfonds, net zoals dat nu gebeurt via de regeling in de bouwverordening.

Bij het opnemen van een parkeernormenregeling in een bestemmingsplan kan gewerkt worden met de mogelijkheid om af te wijken van een parkeereis door het verlenen van een (binnenplanse) omgevingsvergunning. Dan wordt aan een voorwaardelijke verplichting een binnenplanse afwijkingsbevoegdheid verbonden waaraan voorwaarden worden verbonden. Bijvoorbeeld dat van een gestelde parkeereis op eigen terrein kan worden afgeweken indien de parkeerbehoefte elders kan worden opgevangen. Veel gemeenten werken al met een parkeerfonds. Die praktijk kan op deze wijze, ook bij een parkeernormenregeling die is opgenomen in een bestemmingsplan, worden gecontinueerd.

In het Wijzigingsbesluit is niet expliciet voorzien in de mogelijkheid zogenoemde voorwaardelijke verplichtingen in een bestemmingsplan op te kunnen nemen omdat het werken met voorwaardelijke verplichtingen in een bestemmingsplan inmiddels gemeengoed is geworden. De mogelijkheid om hiermee te werken is inmiddels in een ruime hoeveelheid jurisprudentie bevestigd.

Nu duidelijk is dat een regeling over het parkeren ook in het bestemmingsplan kan worden opgenomen, en de grondslag in de Woningwet voor de stedenbouwkundige bepalingen in de bouwverordening door de Reparatiewet BZK 2014 definitief is weggenomen (zie de toelichting bij paragraaf 2.5), zullen de stedenbouwkundige voorschriften uit de bouwverordening, net als andere delen van de bouwverordening, geleidelijk via overgangsrecht 'uitsterven'. Daarmee zal de bouwverordening als instrument op termijn verdwijnen.

Het is dan ook raadzaam voor gemeenten om ervoor te zorgen dat de stedenbouwkundige regelingen en dan met name de parkeernormenregeling uit uw bouwverordening voor 1 juli 2018 worden ondergebracht in de bestemmingsplannen binnen de gemeente. Informatie over de manier waarop dat kan kunt u vinden via Platform31 (www.platform31.nl) of Rho (www.rho.nl). Zie bijvoorbeeld het supplement 'Op Dezelfde leest': "Parkeren en bestemmingsplan" van 2011/2.

Voor nieuwe bestemmingsplannen hebben gemeenten echter geen tijd tot 1 juli 2018 om dit te regelen. Hier moet nu meteen al een keuze in het bestemmingsplan gemaakt worden ten aanzien van de regeling van de nu vervallen onderwerpen in de bouwverordening. Voor op korte termijn vast te stellen bestemmingsplannen ontbreekt vaak de voorbereidingstijd daarvoor. Dit is met name het geval bij de regeling van het parkeren. Vandaar dat een modelbepaling is ontworpen, die vergelijkbaar is met de huidige parkeernormenbepaling in de bouwverordening en die in het bestemmingsplan kan worden opgenomen. Deze is te vinden op de website van Rho adviseurs: www.rho.nl. 'Parkeernormregelingen' zijn verder te vinden op www.ruimtelijkeplannen.nl. Zie bijvoorbeeld hier en hier.

Wijziging 2

Paragraaf 5 Voorschriften van stedenbouwkundige aard en bereikbaarheidseisen

VERVALLEN TEKST

Algemeen

Op 1 juli 2008 trad de Wet ruimtelijke ordening (Wro) in werking ter vervanging van de Wet op de Ruimtelijke Ordening (WRO). De Invoeringswet Wro gaf aanleiding tot discussie over het al dan niet kunnen voortbestaan van enkele stedenbouwkundige voorschriften uit paragraaf 2.5. Dit betreft het zgn. parkeerartikel (2.5.30). Twijfel bestaat of een even effectieve en flexibele regeling (parkeren) in een bestemmingsplan kan worden gerealiseerd. Besloten is dat artikel 9.1.4, vijfde lid van de Invoeringswet Wro vooralsnog niet in werking treedt. Het gevolg hiervan is dat de stedenbouwkundige voorschriften van paragraaf 5 van hoofdstuk 2 vooralsnog blijven bestaan. De artikelen 8, vijfde lid, 9 en 10 Woningwet blijven bestaan totdat het gemelde probleem is opgelost. Het parkeren regelen in een bestemmingsplan is nu ook mogelijk. Gemeenten die dit nu doen, kunnen hiermee door gaan. Voor zover planologische onderwerpen zijn geregeld in een bestemmingsplan, treedt voor die onderwerpen de bouwverordening terug (art. 9 Woningwet).

Relatie stedenbouwkundige bepalingen en het bestemmingsplan

Artikel 9 van de Woningwet is hier van groot belang. Dit betekent dat deze paragraaf van de MBV alleen dan geldt indien er geen bestemmingsplan voorhanden is, of indien het desbetreffende bestemmingsplan niet-vergelijkbare voorschriften van stedenbouwkundige aard bevat. Gedacht kan worden aan een slechts ten dele goedgekeurd bestemmingsplan, een globaal eindplan, een heel oud bestemmingsplan of een bestemmingsplan met een aantal gebreken. Soms is het moeilijk te bepalen of het desbetreffende bestemmingsplan exclusief wil zijn ten opzichte van de MBV. Sinds 1992 geeft de Woningwet wel enige duidelijkheid in art. 9, lid 2 (slot): '..., tenzij het desbetreffende bestemmingsplan anders bepaalt.' Het primaat ligt bij het bestemmingsplan. De Woningwet gaat er echter eenvoudigweg van uit dat bestemmingsplannen voor wat dit onderwerp betreft volstrekt duidelijk zijn. Dit is echter niet altijd het geval. Indien er sprake is van onduidelijkheid zal een en ander van geval tot geval bekeken moeten worden. Is een van deze gevallen aan de orde, dan vullen de stedenbouwkundige bepalingen (inclusief het afwijken hiervan) uit de bouwverordening het bestemmingsplan aan.

Alvorens in een concreet geval tot aanvullende werking van de bouwverordening wordt geconcludeerd, dient een drieledige toets te worden uitgevoerd:

- a. bevat het bestemmingsplan voorschriften met betrekking tot een onderwerp dat tevens in de bouwverordening wordt gereguleerd? Luidt het antwoord ontkennend, dan dient vervolgens de vraag te worden gesteld of,
- b. het bestemmingsplan aanvullende werking van de bouwverordening ten aanzien van het desbetreffende, niet in het bestemmingsplan gereguleerde, onderwerp expliciet uitsluit. Luidt ook het antwoord op deze vraag ontkennend, dan dient ten slotte te worden bezien of,
- c. de voorschriften van de bouwverordening niet overeenstemmen met de voorschriften van het bestemmingsplan, in die zin dat aanvullende werking van de bouwverordening tot gevolg heeft dat de gebruiksmogelijkheden die het bestemmingsplan biedt, geheel of nagenoeg geheel teniet worden gedaan. Is dit het geval, dan dient aanvullende werking van de bouwverordening alsnog op grond van artikel 9, eerste lid van de Woningwet te worden afgewezen.

Wet ruimtelijke ordening

De Wro en de Invoeringswet Wro hebben gevolgen voor paragraaf 2.5. van de bouwverordening. In de algemene toelichting bij hoofdstuk 2 onder Wro is hierop ingegaan. In het bijzonder ten aanzien van artikel 2.5.30 (parkeren) wijzen wij op het uitstel van de inwerkingtreding van artikel 9.1.4, vijfde lid Invoeringswet Wro. Zoals uit de eerder vermelde toelichting blijkt, blijven dit artikel vooralsnog in de MBV bestaan.

NIEUWE TEKST

Algemeen

Op 29 november 2014 is de zogenaamde 'Reparatiewet BZK 2014' in werking getreden (Stb. 2014, 458). De Reparatiewet nam onder meer de wettelijke grondslag weg voor de stedenbouwkundige bepalingen uit de bouwverordening (artikel 8 lid 5, 9 en 10 Woningwet en artikel 8.17 onder B IWro zijn komen te vervallen).

De Reparatiewet BZK 2014 regelde verder dat gemeenten de stedenbouwkundige bepalingen uit hun bouwverordening voor 1 juli 2018 moeten hebben opgenomen in bestemmingsplannen of beheersverordeningen (artikel 133 Woningwet werd toegevoegd). Dit betekent dat de stedenbouwkundige voorschriften uit de bouwverordening geleidelijk via overgangsrecht zullen 'uitsterven'. Daarmee zal de bouwverordening als instrument op termijn verdwijnen.

Overgangsregeling

Er geldt een overgangstermijn die loopt tot 1 juli 2018. Dat is geregeld in artikel 133 Woningwet. Vanaf die datum verliezen de stedenbouwkundige bepalingen in de bouwverordening van rechtswege hun (aanvullende) werking voor bestaande bestemmingsplannen en beheersverordeningen, kunnen deze niet meer als vangnet dienen en moeten deze (en met name de parkeernormenbepaling) zijn ondergebracht in het bestemmingsplan (of de beheersverordening).

Het nieuwe recht treedt echter al eerder in werking wanneer voor 1 juli 2018 een (nieuw) bestemmingsplan (of beheersverordening) wordt vastgesteld. Stedenbouwkundige bepalingen uit de bouwverordening zijn namelijk (ook van rechtswege) niet meer van toepassing wanneer ontwerpbestemmingsplannen na 29 november 2014 (definitief) worden vastgesteld door de gemeenteraad.

Artikel 133 Woningwet regelt ook dat op een aanvraag om een omgevingsvergunning voor het bouwen van een bouwwerk, als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder a, van de Wabo, ingediend voor 29 november 2014, alsmede op enig bezwaar of beroep, ingesteld tegen een besluit over een dergelijke aanvraag, de artikelen 1, eerste lid, onderdeel g, 7b, eerste lid, 8, vijfde en zevende lid, 9, 10 en 12, derde lid, zoals deze luiden op het tijdstip waarop de aanvraag werd ingediend, van toepassing blijven.

Overigens

Het laten vervallen van de stedenbouwkundige bepalingen uit de bouwverordening is steeds de bedoeling van de wetgever geweest. Beoogd was om met de invoering van de Wet ruimtelijk ordening (Wro) in 2008 de stedenbouwkundige voorschriften uit de bouwverordening, inclusief de regeling betreffende het parkeren, geleidelijk zijn werkingskracht te laten verliezen. Met de Invoeringswet Wet ruimtelijke ordening (IWro) werd aanvankelijk de mogelijkheid om stedenbouwkundige bepalingen op te nemen in de bouwverordening geschrapt. Uiteindelijk werd hiervan afgezien omdat te veel vragen bestonden of en over de wijze waarop het parkeren in het bestemmingsplan zou kunnen worden geregeld. De betreffende bepaling is nooit inwerking getreden. De Reparatiewet 2014 regelde dit dus alsnog op een iets andere manier.

Wat betekent dit voor de gemeente?

- Er is een overgangstermijn voor bestaande bestemmingsplannen tot 1 juli 2018. Na die datum verliezen de stedenbouwkundige bepalingen in de bouwverordening van rechtswege hun (aanvullende) werking voor bestaande bestemmingsplannen, kunnen deze niet meer als vangnet dienen en moeten deze (en met name de parkeernormenbepaling) zijn ondergebracht in het bestemmingsplan. Dit kan bijvoorbeeld door een paraplu bestemmingsplan.
- Wanneer de gemeenteraad een nieuw bestemmingsplan vaststelt, treedt de nieuwe regeling in werking. Op dat moment zijn de stedenbouwkundige bepalingen uit de bouwverordening niet meer van toepassing. Dat kan dus al (ruim) eerder dan 1 juli 2018 het geval zijn.
- Tussen 29 november 2014 en 1 juli 2018 kunnen er dus twee regimes naast elkaar bestaan: de regeling in de bouwverordening en (steeds meer) bestemmingsplanregelingen. Het is zaak daar bij de beoordeling van aanvragen omgevingsvergunningen goed rekening mee te houden. Dit blijkt immers niet uit de tekst van deze regelingen zelf. Het verdient verder aanbeveling hierover in de communicatie helderheid te geven.

Relatie stedenbouwkundige bepalingen en het bestemmingsplan

Artikel 9 Woningwet is op 29 november 2014 komen te vervallen. De overgangsregeling uit artikel 133 Woningwet regelt dat deze bepaling tot 1 juli 2018 onder bepaalde condities van toepassing kan blijven. Daarom wordt daar hier kort op ingegaan.

Artikel 9 van de Woningwet luidde tot 29 november 2014 als volgt:

- 1. Voor zover de voorschriften van de bouwverordening niet overeenstemmen met de voorschriften van het desbetreffende bestemmingsplan blijven eerstbedoelde voorschriften buiten toepassing.*
- 2. De voorschriften van de bouwverordening blijven van toepassing indien het desbetreffende bestemmingsplan geen voorschriften bevat, die hetzelfde onderwerp regelen, tenzij het desbetreffende bestemmingsplan anders bepaalt.*

Deze paragraaf van de MBV geldt tot 1 juli 2018 en alleen dan als er na 29 november 2014 geen bestemmingsplan is vastgesteld en indien er geen bestemmingsplan voorhanden is, of indien het desbetreffende bestemmingsplan niet-vergelijkbare voorschriften van stedenbouwkundige aard bevat. Gedacht kan worden aan een slechts ten dele goedgekeurd bestemmingsplan, een globaal eindplan, een heel oud bestemmingsplan of een bestemmingsplan met een aantal gebreken. Soms is het moeilijk te bepalen of het desbetreffende bestemmingsplan exclusief wil zijn ten opzichte van de MBV. De Woningwet geeft wel enige duidelijkheid in art. 9, lid 2 (slot): '..., tenzij het desbetreffende bestemmingsplan anders bepaalt.' Het primaat ligt bij het bestemmingsplan. De Woningwet gaat er echter eenvoudigweg van uit dat bestemmingsplannen voor wat dit onderwerp betreft volstrekt duidelijk zijn. Dit is echter niet altijd het geval. Indien er sprake is van onduidelijkheid zal een en ander van geval tot geval bekeken moeten worden. Is een van deze gevallen aan de orde, dan vullen de stedenbouwkundige bepalingen (inclusief het afwijken hiervan) uit de bouwverordening het bestemmingsplan aan.

Zie in dit kader ook de uitspraak ABRvS 24 december 2014, ECLI:NL:RVS:2014:4647 (Zandvoort). Hierin wordt bepaald dat de bouwverordening slechts een aanvullende werking heeft indien het bestemmingsplan geen voorschriften bevat die hetzelfde onderwerp regelen. Het is niet zo dat de voorschriften van de bouwverordening alleen buiten toepassing blijven indien het bestemmingsplan dat uitdrukkelijk bepaalt.

Alvorens in een concreet geval tot aanvullende werking van de bouwverordening wordt geconcludeerd, dient een drieledige toets te worden uitgevoerd:

- a. bevat het bestemmingsplan voorschriften over een onderwerp dat ook in de bouwverordening wordt gereguleerd? Luidt het antwoord ontkennend, dan dient vervolgens de vraag te worden gesteld,
- b. of het bestemmingsplan aanvullende werking van de bouwverordening ten aanzien van het desbetreffende, niet in het bestemmingsplan gereguleerde, onderwerp expliciet uitsluit. Luidt ook het antwoord op deze vraag ontkennend, dan dient ten slotte te worden bezien of,
- c. de voorschriften van de bouwverordening niet overeenstemmen met de voorschriften van het bestemmingsplan, in die zin dat aanvullende werking van de bouwverordening tot gevolg heeft dat de gebruiksmogelijkheden die het bestemmingsplan biedt, geheel of nagenoeg geheel teniet worden gedaan. Is dit het geval, dan dient aanvullende werking van de bouwverordening alsnog op grond van artikel 9, eerste lid van de Woningwet te worden afgewezen.

Wet ruimtelijke ordening

De Wro en het Bro hebben gevolgen voor paragraaf 2.5. van de bouwverordening. In de algemene toelichting bij hoofdstuk 2 onder Wro is hierop ingegaan..

Hieronder wordt apart ingegaan op de verschillende stedenbouwkundige bepalingen. Zoals gezegd, gelden deze bepalingen in steeds minder gevallen. Ze vervallen namelijk van rechtswege wanneer een nieuw bestemmingsplan wordt vastgesteld of (als dat niet gebeurt) per 1 juli 2018.

Wijziging 3

Paragraaf 5 Voorschriften van stedenbouwkundige aard en bereikbaarheidseisen

Artikel 2.5.7 Toegelaten overschrijding van de voorgevelrooilijn

VERVALLEN TEKST

.....De voor dit artikel van belang zijnde beperking, die artikel 3, onderdeel 8, van bijlage II bij het Besluit omgevingsrecht kent betreft een uitbreiding van het bebouwd oppervlak.....

.....Zie de figuren 1 en 2 in de bijlage die bij deze Toelichting behoort. De bedoelde figuren illustreren dat in het algemeen als veranderingen, als bedoeld in artikel 3, onderdeel 8, van Bijlage II bij het Besluit omgevingsrecht, kunnen worden beschouwd:.....

NIEUWE TEKST

.....De voor dit artikel van belang zijnde beperking, die artikel 3, onderdeel 7, van bijlage II bij het Besluit omgevingsrecht kent betreft een uitbreiding van het bebouwd oppervlak.....

.....Zie de figuren 1 en 2 in de bijlage die bij deze Toelichting behoort. De bedoelde figuren illustreren dat in het algemeen als veranderingen, als bedoeld in artikel 3, onderdeel 7, van Bijlage II bij het Besluit omgevingsrecht, kunnen worden beschouwd:.....

Wijziging 4

Paragraaf 5 Voorschriften van stedenbouwkundige aard en bereikbaarheidseisen

Artikel 2.5.30 Parkeergelegenheid en laad- en losmogelijkheden bij of in gebouwen

VERVALLEN TEKST

Algemeen

Met de komst van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) behoort het onderwerp parkeren te worden geregeld in de (nieuwe) bestemmingsplannen. Als uitwerking hiervan is in artikel 8.17 van de Invoeringswet Wro bepaald dat artikel 8, vijfde lid van de Woningwet vervalt. In verband met wetstechnische problemen is besloten dit deel van de Invoeringswet Wro voorsnog niet in werking te doen treden. Een nieuwe datum van inwerkingtreding is niet bepaald. Dit betekent dat onder meer het 'parkeerartikel' uit de bouwverordening blijft bestaan, ook indien op grond van de nieuwe Wro een bestemmingsplan wordt vastgesteld, waarin niet is voorzien in een regeling over het parkeren.

NIEUWE TEKST

Algemeen

Met de komst van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) behoort het onderwerp parkeren te worden geregeld in de (nieuwe) bestemmingsplannen.

Op 29 november 2014 is daarom de grondslag voor de stedenbouwkundige bepalingen in de bouwverordening, waaronder dit parkeerartikel, komen te vervallen. Artikel 133 Woningwet geeft gemeenten de mogelijkheid om 'het parkeren' tot 1 juli 2018 te regelen in het bestemmingsplan. Daarna (of al voor die tijd wanneer een nieuw bestemmingsplan wordt vastgesteld,) komt dit artikel van rechtswege te vervallen. Een uitgebreide toelichting hierover, staat bij paragraaf 2.5.

Parkeren in bestemmingsplannen

In nieuw vast te stellen bestemmingsplannen dient het parkeren meer te worden geïntegreerd in het bestemmingsplan als geheel, bij de bestemmingskeuze en de specifieke planregels.

Niettemin is het ook mogelijk om een aparte parkeernormenbepaling op te nemen in de algemene planregels en daarbij te verwijzen naar beleidsregels. Dit is vooral geschikt in standaardsituaties.

Gelet op de eenduidigheid van de regeling kan er desgewenst voor worden gekozen om ook in bestaande bestemmingsplannen een dergelijke algemene parkeernormenbepaling op te nemen door een partiële (paraplu)herziening van alle bestaande bestemmingsplannen in de gemeente.

Wanneer men een dergelijke algemene parkeernormenbepaling opneemt in bestemmingsplannen en men verwijst hierbij naar beleidsregels dan is het zaak dat er beleidsregels zijn. Deze worden vastgesteld door BenW.

In deze beleidsregels kan worden verwezen naar de CROW parkeernormen (publicatie noemen) en/of naar de nomen in het eigen beleid van de gemeente, bijvoorbeeld neergelegd in een Gemeentelijk Verkeers- en vervoersplan (GVVP).

Het is hoe dan ook verplicht de beleidsregels te publiceren. Dit kan op de website van de gemeente.

Meer informatie over de wijze waarop 'het parkeren' kan worden geregeld in bestemmingsplannen is te vinden bij Platform31 (www.platform31.nl) of Rho (www.rho.nl). Zie bijvoorbeeld het supplement 'Op Dezelfde leest': "Parkeren en bestemmingsplan" van

2011/2. Op de website van Rho adviseurs kan een modelparkeernormenbepaling worden gevonden, waarin gebruik wordt gemaakt van de mogelijkheid van beleidsregels (www.rho.nl) 'Parkeernormregelingen' zijn verder te vinden op www.ruimtelijkeplannen.nl. Zie bijvoorbeeld hier en hier.

Voor het geval dat nog steeds in bestaande bestemmingsplannen wordt teruggevallen op de bouwverordening volgt hieronder de ongewijzigde toelichting op de parkeerbepaling in de bouwverordening.

VERVALLEN TEKST

Lid 4, ad a

De mogelijkheid om een omgevingsvergunning te verlenen in afwijking van de eis in het eerste en in het tweede lid om een beperkte parkeergelegenheid op eigen terrein (of onder eigen dak) te maken is onder meer bedoeld voor het geval dat in de nabijheid een gemeenschappelijke of openbare parkeergarage aanwezig is. De mogelijkheid om een omgevingsvergunning te verlenen in afwijking van de eis in het derde lid om een parkeergelegenheid van voldoende omvang op eigen terrein (of onder eigen dak) te maken is onder meer bedoeld voor omgevingsvergunningsplichtige verbouwingen van winkels e.d. in binnensteden. In dat geval kan eventueel onder financiële voorwaarden vergunning worden verleend.

Aan de bouwvergunning mocht geen financiële voorwaarde worden verbonden. Aan een daarmee samenhangende planologische ontheffing wel. Dit laatste gold voor onder meer het bekende artikel 19 WRO en ook voor de ontheffing bedoeld in art. 2.5.30 MBV.

Er mag van worden uitgegaan dat dit aspect niet anders is nu de ontheffingen en eventuele financiële voorwaarden worden gesteld in de omgevingsvergunning. De op grond van artikel 2.5.30 gevormde jurisprudentie onder de oude wetgeving betreft kort samengevat:

1. Een richtinggevende uitspraak waarbij het vragen van geld voor een parkeerfonds aan de orde was geweest, betreft: BR 1999/223 ABRS 4 augustus 1998

Parkeergelegenheid Schagen

Vraag of aan het verlenen van vrijstelling van de eis dat op eigen terrein in de parkeerbehoefte wordt voorzien een financiële voorwaarde mag worden verbonden. Art. 2.5.30 Bouwverordening.

De rechtbank heeft terecht overwogen dat in het algemeen moet worden aangenomen dat een bestuursorgaan in beginsel rechtens de mogelijkheid heeft om door middel van het verbinden van een financiële voorwaarde aan een vrijstelling, tot betaling van een tegemoetkoming of een compensatie te verplichten. Aan deze mogelijkheid zijn beperkingen verbonden, aldus dat door voldoening aan de voorwaarde een rechtstreekse bijdrage wordt geleverd aan de doelstelling van de wettelijke bepaling waarop de vergunning of vrijstelling berust en voorts dat de verlening van de vergunning of vrijstelling in het algemeen belang tot het heffen van een geldbedrag noopt. Bovendien moet blijken dat niet een andere uit hoofde van rechtsbescherming meer aanvaardbare mogelijkheid aanwezig is om een tegemoetkoming of compensatie te verlangen. In dit verband wordt verwezen naar de uitspraak van 30 augustus 1985, BR 1985, p. 911.

Opmerking: Deze uitspraak vormt de basis voor het stellen van een financiële voorwaarde bij de voormalige ontheffing van de parkeernorm op grond van art. 2.5.30 MBV.

Een belangrijk onderdeel uit deze uitspraak is: De financiële voorwaarde is toegestaan onder enkele voorwaarden:

- de voorwaarde dient een rechtstreekse bijdrage te leveren aan de doelstelling van de wettelijke bepaling waarop de vergunning berust;
- de vergunning moet in het algemeen belang nopen tot het opleggen van een geldbedrag;
- de stellige noodzaak om een financiële voorwaarde op te leggen, moet ook hieruit blijken dat niet een andere, uit hoofde van rechtsbescherming meer aanvaardbare mogelijkheid aanwezig is om een tegemoetkoming of compensatie te verlangen.

Een noodzaak om in het algemeen belang een bedrag te vragen voor het realiseren van voldoende parkeergelegenheid is tegenwoordig al snel aanwezig, de parkeerproblematiek is zo groot dat zonder het treffen van voorzieningen de omgeving overlast / parkeerhinder zal ondervinden.

2. In de recente uitspraak ABRS 28 januari 2009, LJN BH1125, te vinden op www.rechtspraak.nl, over de financiële voorwaarde bij de ontheffing van de parkeernorm, wordt een directere relatie tussen het geld en de te realiseren voorziening geëist. Citaat uit deze uitspraak:

'dient voldoende aannemelijk te zijn dat de financiële bijdrage die door [vergunninghouder] is voldaan, aangewend zal worden om te voorzien in de desbetreffende parkeerbehoefte ten gevolge van het bouwplan.(..) Ter zitting van de Afdeling heeft het college uiteengezet dat met centrumgebied is bedoeld een gebied in een straal van 600 m rond het bouwplan. Hiermee staat niet vast dat de door [vergunninghouder] betaalde bijdrage daadwerkelijk zal worden aangewend om te voorzien in het tekort aan parkeerplaatsen waarop de ontheffing betrekking heeft. Dat de rechtbank heeft overwogen dat een afstand van 600 m acceptabel is voor het parkeren van bezoekers, kan (2) niet afdoen aan haar oordeel dat ten aanzien van de vijf parkeerplaatsen niet aannemelijk is dat de financiële bijdrage zal worden aangewend om te voorzien in de behoefte daaraan. De rechtbank is terecht tot dat oordeel gekomen en heeft derhalve evenzeer terecht overwogen dat de ontheffing in strijd met artikel 2.5.30, zesde lid, aanhef en onder a, van de bouwverordening is verleend. Ontheffing krachtens artikel 2.5.30, zesde lid, aanhef en onder a, van de bouwverordening voor de vijf parkeerplaatsen heeft miskend dat niet is voldaan aan het in die bepaling gestelde vereiste dat verlening van ontheffing slechts mogelijk is indien op andere wijze in de nodige parkeerruimte wordt voorzien.

Het college heeft zich in het besluit van ten aanzien van twee van de vijf parkeerplaatsen op het standpunt gesteld dat de parkeerbijdrage concreet zal worden aangewend voor de uitvoering van het herinrichtingsplan van de openbare ruimte aan de Wellezijde en dat die parkeerplaatsen zullen worden gerealiseerd op of nabij de aanvankelijk geplande inritten voor de vervallen inplandige parkeervoorzieningen. Het college heeft aldus ten aanzien van die twee parkeerplaatsen voldoende aannemelijk gemaakt dat de financiële bijdrage die door [vergunninghouder] is voldaan ter verkrijging van de ontheffing als bedoeld in artikel 2.5.30, zesde lid, aanhef onder a, aangewend zal worden om te voorzien in de desbetreffende parkeerbehoefte ten gevolge van het bouwplan. In zoverre is voldaan aan het in het slot van voormeld artikelonderdeel gestelde vereiste. Het college heeft ten aanzien van de resterende drie parkeerplaatsen geen inzicht verschaft in de wijze waarop daarin zal worden voorzien, zodat het betoog van [wederpartijen] in zoverre slaagt.'

Ad b

De mogelijkheid tot het verlenen van een omgevingsvergunning door gebruik van de afwijkingsmogelijkheid, vermeld onder het tweede aandachtsstreepje van punt b, is bedoeld voor onder meer winkels, schouwburgen, de loketfunctie van raadhuisen, sportstadions en bibliotheken. Niet hoeft te worden afgeweken, indien in de nabijheid voldoende parkeergelegenheid is op de openbare weg, op een blijvend openbaar parkeerterrein of in een blijvend openbare parkeergarage.

NIEUWE TEKST

Lid 4, ad a

De mogelijkheid tot het verlenen van een omgevingsvergunning in afwijking van de eis in het eerste lid om een parkeergelegenheid van voldoende omvang op eigen terrein of onder eigen dak te maken is onder meer bedoeld voor omgevingsvergunningplichtige

verbouwingen van winkels e.d. in binnensteden. Eventueel kunnen daarbij financiële voorwaarden worden gesteld.

Wijziging 5

Hoofdstuk 9 - Welstand

Artikel 9.1 De advisering door de welstandscommissie

VERVALLEN TEKST

Lid 5

Na elke vergadering verstrekt de welstandscommissie een overzicht van de daarin uitgebrachte adviezen, waarna deze openbaar worden gepubliceerd.

NIEUWE TEKST

Lid 5

Na elke vergadering verstrekt de welstandscommissie een overzicht van de daarin uitgebrachte adviezen, waarna deze op verzoek openbaar worden gemaakt.

Raadsbesluit 1523146

De raad van de gemeente Leidschendam-Voorburg;

gelezen het voorstel van het college d.d. 1 maart 2016 (Verseonnr. 1496297);

gelet op artikel 8 van de Woningwet;

besluit:

De Bouwverordening Leidschendam-Voorburg 2016 vast te stellen, inclusief bijhorende wijzigingen zoals opgenomen in de bijlage.

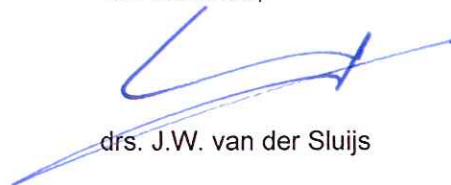
Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Leidschendam-Voorburg van 26 april 2016.

De griffier,

mr. G.A. van Egmond

De voorzitter,

drs. J.W. van der Sluijs

Aan de raad van de gemeente
LEIDSCHENDAM-VOORBURG

Datum 1 maart 2016

Onderwerp Voorstel tot vaststelling van de Bouwverordening Leidschendam-Voorburg 2016

Categorie A

Verseonnummer 1496297 / 1523140

Portefeuillehouder Wethouder Bruines

Behandeld door Mevrouw Vermeulen

Inleiding

De bouwverordening Leidschendam-Voorburg 2012 dient aangepast te worden vanwege een wijziging in de Woningwet. De aanpassing is een formaliteit en er wordt een overgangstermijn gehanteerd die geldt tot 1 juli 2018. De stedenbouwkundige afwijkingen worden overeenkomstig de gewijzigde regelgeving in de nieuwe bestemmingsplannen opgenomen.

Inhoud wijzigingen bouwverordening

Door de Reparatiewet kwamen artikel 8 lid 5, artikel 9 en artikel 10 Woningwet en artikel 8.17 onder B Invoeringswet Wro (IWro) te vervallen. Hiermee is de wettelijke grondslag weggenomen voor de stedenbouwkundige bepalingen uit de bouwverordening. De wijzigingen zijn verwerkt in de Bouwverordening Leidschendam-Voorburg 2016. Voor een inhoudelijke toelichting op de wijzigingen verwijzen wij de raad naar de bijlage Overzicht van de wijzigingen in Bouwverordening 2016.

Op termijn verdwijnt de bouwverordening

Het ministerie van Infrastructuur en Milieu en de VNG hebben beleidsafspraken gemaakt over de fasegewijsde overgang van onderdelen van de Model-bouwverordening naar landelijke uniforme regelgeving. Op termijn zullen de resterende artikelen (voornamelijk stedenbouwkundige artikelen) opgaan in uniforme en algemene regels of ze worden opgenomen in het omgevingsplan.

Inwerkingtreding

Het voorstel is de wijzigingsverordening acht dagen na bekendmaking in werking te laten treden conform artikel 142 van de Gemeentewet.

Door de inwerkingtreding van de gewijzigde Woningwet zijn diverse stedenbouwkundige artikelen en de samenhangende wijzigingen in de toelichting op diverse artikelen in de bouwverordening,

komen te vervallen. Deze stedenbouwkundige bepalingen (met name de parkeernormenbepaling) zijn ondergebracht in het bestemmingsplan.

Wijze van bekendmaking

Na vaststelling wordt de gewijzigde Bouwverordening Leidschendam-Voorburg 2016 bekend gemaakt op de wijze, als bedoeld in artikel 139 e.v. Gemeentewet en de toelichting op artikel 12.3 - Slotbepaling MBV.

Voorstel

Het college stelt de raad voor de Bouwverordening Leidschendam-Voorburg 2016 vast te stellen.

burgemeester en wethouders van Leidschendam-Voorburg,

B.J.D. Huykman
secretaris

drs. J.W. van der Sluijs
burgemeester

Bijlage(n) bestemd voor de raad:

Registratiekenmerk:	Onderwerp:
1496796	Bouwverordening L-V 2016 (wijzigingen in blauw)
1496795	Overzicht van de wijzigingen in Bouwverordening 2016

Voorblad

ID:	9458
Onderwerp:	Lijst van ingekomen stukken (1551435).
Samenvatting:	
Financiële consequenties:	
Behandelveorstel commissie:	
Communicatie:	
Ingekomen griffie:	
Verantw. Portefeuillehouder:	(Geen)
Commissies:	
Gepubliceerd op:	19-07-2018
Opmerking griffie:	

Raad van 26 april 2016

Agendapunt: Ingekomen stukken en mededelingen (1551435).

1	Ingekomen stukken van burgers/instellingen	
Nr	Omschrijving	Wijze van afdoening
1	Zienswijzen Groot Onderhoud Van Deventerlaan e.o. (1535435).	Om advies in handen gesteld van burgemeester en wethouders.
2	Jaarverslag 2016 VAC (1536476).	Voor kennisgeving aannemen.
3	Brief inzake resultaten vermindering huishoudelijk afval (1537592).	Voor kennisgeving aannemen. Werkgroep Afval.
4	Brief LOGA inzake aandachtspunten i.v.m. invoering nieuw hoofdstuk 3 (1533481).	Voor kennisgeving aannemen.
5	Nadere stukken bestemmingsplan Voorburg West/ Park Leeuwenbergh (1539283).	Voor kennisgeving aannemen.
6	Brief inzake voorjaarsbrief: Laten we samen Nederland groener maken (1537260).	Voor kennisgeving aannemen.
7	Brief inzake wijziging salarisbedragen CAO-gemeenten 2016-2017 (1541619).	Voor kennisgeving aannemen.
8	Brief inzake Jaarstukken 2015/2017 DSW/Rijswijk (1538264).	Om advies in handen gesteld van burgemeester en wethouders.
9	Brief inzake Jaarverslag 2015 Gemeentelijke Ombudsman Den Haag (1538910).	Voor kennisgeving aannemen.
10	Brief inzake ontwerp-jaarprogramma en ontwerp-begroting 2017 en gewijzigde begroting 2016 (1546130).	Om advies in handen gesteld van burgemeester en wethouder. Commissie MA mei / Raad juni.
11	Brief inzake steunbetuiging Stichting 'Mooi Voorburg' tot behoud groen karakter Duivenvoordecorridor (1549010).	Voor kennisgeving aannemen.
12	Brief inzake Jaarstukken GGD Haaglanden 2015 (1546118).	Voor kennisgeving aannemen.
13	Brief inzake Rekenkamerrapportage 'Woonvisies in het vizier'(1544021).	Voor kennisgeving aannemen. Bespreken in commissie Openbaar Gebied.
14	Brief inzake aanbieding Voortgangsrapportage 2015 Programmabureau Groene Hart (1548993).	Voor kennisgeving aannemen.
15	Brief inzake Rekenkamerrapport 'Beter sturen op digitale dienstverlening' (1548343).	Voor kennisgeving aannemen. Bespreken in commissie Algemene Zaken.

16	Brief inzake reactie op beroep Bestemmingsplan Voorburg West/Park Leeuwenbergh (1543356).	Voor kennisgeving aannemen.
17	Brief inzake aanbiedingsbrief ontwerp Meerjarenbegroting VRH 2017-2020 (1549201).	Om advies in handen gesteld van burgemeester en wethouders.
Bespreken in commissie Algemene Zaken.

2 Ingekomen stukken van externen

Nr	Omschrijving	Wijze van afdoening
1	Email inzake zienswijze ontwerpbegroting MRDH 2017 (1534239).	Om advies in handen gesteld van burgemeester en wethouders. Ter bespreking in de commissie Algemene Zaken d.d. 19 april 2016. 30/3 Het College om pre-advies gevraagd.
2	Email inzake zienswijze op verkrijgen van zeggenschap door deelname in RET en HTM (1534307).	Om advies in handen gesteld van burgemeester en wethouders. Ter bespreking in commissie Openbaar Gebied d.d. 12 april 2016. 30/3 Het College om pre-advies gevraagd.
3	Brief van Gedeputeerde Staten Zuid-Holland inzake begrotingscirculaire 2017-2020 (1533700).	Voor kennisgeving aannemen. Werkgroep R&A.
4	Brief van VNG inzake vervolgtraject rapport modernisering Cannabisbeleid (1534016).	Voor kennisgeving aannemen.
5	Brief inzake FLO-overgangsrecht: nieuwe ronde aanleveren gegevens levensloopstorting (1542999).	Voor kennisgeving aannemen.
6	Brief van Vereniging van Nederlandse Gemeenten inzake toelichting Cao-afspraken over reparatie derde WW-jaar (1541611).	Voor kennisgeving aannemen.
7	Brief van VNG inzake ledenbrief 16/019 accountantscontrole van het Sociaal Domein 2015 (1548556).	Voor kennisgeving aannemen.
8	Brief van Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties inzake aanbidding rapport studiegroep openbaar bestuur (1541665).	Voor kennisgeving aannemen.
9	Brief van Vereniging Nederlandse Gemeenten inzake ledenbrief 16/020 Erfgoedwet: Gevolgen voor gemeenten (1549071).	Voor kennisgeving aannemen.
10	Brief van Vereniging Nederlandse Gemeenten inzake inzet uitwerkingsakkoord asiel (1549118).	Voor kennisgeving aannemen.
11	Brief van Ministerie van BiZa en Koninkrijksrelatie inzake 3e gewijzigde druk van de Handreiking integriteit politieke ambtsdragers (1550934).	Voor kennisgeving aannemen.
12	Brief inzake bezwaren van gemeenten tegen TTIP en CETA (1549240).	Voor kennisgeving aannemen.

3 Schriftelijke vragen ex art. 42 van het reglement van Orde van de gemeenteraad		
Nr	Omschrijving	Wijze van afdoening
1	Schriftelijke vragen van de fractie CDA inzake inschrijven leerlingen bij basisscholen met een christelijke signatuur (1534980).	Voor kennisgeving aannemen.
2	Schriftelijke vraag van de fractie GBLV inzake info- en bezoekerscentrum Leidsenhage (1538239).	Voor kennisgeving aannemen.
3	Schriftelijke vragen van de fractie CDA inzake zonnepanelen schoolgebouwen (1538852).	Voor kennisgeving aannemen.
4	Schriftelijke vragen van de fractie CDA inzake Concept Woonvisie 2016-2020 (1548375).	Voor kennisgeving aannemen.
4 Beantwoording schriftelijke vragen ex art. 42 van het reglement van Orde van de gemeenteraad		
Nr	Omschrijving	Wijze van afdoening
1	Beantwoording schriftelijke vragen van de fractie GBLV inzake wateroverlast Waterspoorpark bij Spinozalaan (1532475/1539784).	Voor kennisgeving aannemen.
2	Beantwoording schriftelijke vragen van de fractie D66 inzake tariefverhoging VOG (verklaring omtrent gedrag) (1517017/1539774).	Voor kennisgeving aannemen.
3	Beantwoording schriftelijke vragen van de fractie CDA inzake inschrijven leerlingen bij basisscholen met een christelijke signatuur (1537272/1544489).	Voor kennisgeving aannemen.

Voorblad

ID:	9459
Onderwerp:	Vaststellen besluitenlijst raadsvergadering d.d. 29 maart 2016 (1537019).
Samenvatting:	
Financiële consequenties:	
Behandelaanbod commissie:	
Communicatie:	
Ingekomen griffie:	
Verantw. Portefeuillehouder:	(Geen)
Commissies:	
Gepubliceerd op:	19-07-2018
Opmerking griffie:	

Besluitenlijst van de openbare vergadering van de gemeenteraad van Leidschendam-Voorburg, gehouden op dinsdag 29 maart 2016 (1537019).

Aanwezig 19.30 uur:	29 raadsleden (30 raadsleden vanaf 20.35 uur)
GBLV	S.J. Duijvestijn – van Leusden, R.T.M. Guleij, N. Hooijmans, H.P. Klazenga, W.J.B.M. Rosbenders en R.C. van Wissen
VVD	J. Brokke, A.J.W. van Eekelen, M. van der Houwen, L.C. Kortman, A.C.P. Overmeire, G.H. Nijhof en Ph. van Veller
D66	A.P. Breedijk, S. van de Griendt, B. Nijhof, P. van Dolen en W.E.C. Plomp
CDA	J.J. Bouw, J.L. Geluk, A.P. Paardekooper en A.J.M. Veelenturf
PvdA	C.C. Altay, D. Blokland en M.J.H.A. van Giezen
GroenLinks	H. Knoester, S. Okçuoğlu (vanaf 20.35 uur) en J. van Rossum
ChristenUnie-SGP	J.W. Rouwendal
Fractie Hohage	Ph. Hohage.
Afwezig:	mw. M. Velù, W.F. Steutel, B. Eleveld, H.J.M. Blanke en J. Geurts.
Voorzitter:	J.W. van der Sluijs, burgemeester
Griffier:	G.A. van Egmond
De wethouders:	S. Bruines, F.J. Kist, N. Stemerink en P.F. Rozenberg

1. Opening, mededelingen en vaststelling agenda.

De voorzitter deelt mede, dat bericht van verhindering is ontvangen van mw. M. Velù (GBLV), W.F. Steutel (GBLV), B. Eleveld (VVD), H.J.M. Blanke (D66) en J. Geurts (CDA). Mw. S. Okçuoğlu (GL) komt later. De agenda wordt gewijzigd vastgesteld: De 3 moties betreffende wijkverenigingen bij agendapunt 8 worden van de agenda gehaald en toegevoegd aan de agenda voor de commissie MA. Hoofdelijke stemming begint bij Mw. van Giezen.

2. Spreekrecht burgers.

M.b.t. agendapunt 4:

- de heer Choy (namens MKB Leidschendam-Voorburg).

M.b.t. agendapunt 5:

- de heer Hilgersom (de Pepermolen);

- de heer Van der Meer (woonboot De Bolder).

Vragen worden gesteld door de heer **Breedijk** (D66), **Nijhof** (D66) en **Hooijmans** (GBLV).

3. Vragenuur.

Mw. **van Giezen** (PvdA) stelt vragen aan wethouder **Stemerink** over het Sijtwendepark.

4. Raadsbrief: Gewijzigd procesvoorstel parkeerbeleid (1498572).

Het woord wordt gevoerd door de heer **Geluk** (CDA), **Knoester** (GL), **Kortman** (VVD), **Guleij** (GBLV), **Rosbenders** (GBLV), **Van Giezen** (PvdA), **Plomp** (D66), **Rouwendal** (CU-SGP) en wethouder **Kist**.

Mw. Kortman dient een motie (**1539246**) in waarin de raad als zijn mening uitspreekt:

'dat een fiscaal parkeersysteem moet worden uitgesloten van het onderzoek naar nieuw parkeerbeleid' en vraagt om hoofdelijke stemming.

Voor de motie stemmen de leden van de VVD en CDA (11) en tegen de leden van de GBLV, D66, PvdA, GroenLinks, CU-SGP en fractie Hohage (18). De motie wordt verworpen.

5. Raadsvoorstel: Vaststelling bestemmingsplan 'Leidschendam-Zuid' (1507140).

Het woord wordt gevoerd door de leden **Nijhof** (D66), **Nijhof** (VVD), **Geluk** (CDA), **Knoester** (GL), **Hooijmans** (GBLV), **Van Giezen** (PvdA) en wethouder **Bruines**.

Wethouder **Bruines** zegt toe:

- *te onderzoeken om de vrijstellingsruimte van 10 % voor de woonboot te gebruiken, mits het Hoogheemraadschap daarmee instemt.*

Het raadsvoorstel wordt zonder stemming aangenomen.

6. Raadsvoorstel: Aanpassing verordening ex artikel 213a Gemeentewet (1502603).

Het woord wordt gevoerd door de heer **Blokland** (PvdA), **Breedijk** (D66), **Nijhof** (VVD), **Rouwendal** en wethouder **Rozenberg**.

Wethouder **Rozenberg** zegt toe het onderzoeksplan aan de raad te sturen en stelt twee mondelinge wijzigingen in de verordening voor:

- de aanhef van artikel 2 wordt gewijzigd in "onderzoeksplicht";
- Aan artikel 3 'onderzoeksplan' wordt toegevoegd: "en zendt een afschrift daarvan aan de Rekenkamercommissie".

Het raadsvoorstel, inclusief de twee voorgestelde wijzigingen, wordt zonder stemming aangenomen.

7. Raadsvoorstel tot het indienen van een zienswijze bij de Metropoolregio MRDH op het ontwerp van de Uitvoeringsagenda Bereikbaarheid 2016-2025.

Het woord wordt gevoerd door mw. **Plomp** (D66), **Overmeire** (VVD) en wethouder **Kist**.

De vergadering wordt geschorst om 20.50 uur.

De vergadering wordt heropend om 20.55 uur.

De leden **Geluk** (CDA) en **Plomp** (D66) dienen een mondeling amendement in op de zienswijze:

- In de zin 'gelet op de groeiende behoefte zal de parkeercapaciteit voor auto's en fietsen bij de stations van randstadrail....', wordt 'bij' gewijzigd in 'ten behoeve van de gebruikers van '.

Het raadsvoorstel, inclusief het mondelinge amendement, wordt zonder stemming aangenomen.

8. Motie (1) betreffende Energiecollectief maatschappelijke verenigingen van GBLV.

Het woord wordt gevoerd door de leden **Van Wissen** (GBLV), **Overmeire** (VVD), **Van Giezen** (PvdA), **Van Dolen** (D66), **Knoester** (GL), **Rosbenders** (GBLV), **Van Rossum** (GL) en wethouder **Kist**.

De heer **Van Wissen** dient mede namens D66 en GroenLinks motie 1 (**1539293**) in, waarin het college wordt opgedragen om:

- *De financiële haalbaarheid te onderzoeken van een energiecollectief 'en deze waar mogelijk te initiëren en faciliteren;*
- *Te onderzoeken welk (rijks())subsidies dit initiatief kunnen ondersteunen;*
- *Ook geïnteresseerde commerciële partijen bij dit collectief te betrekken.*

Mw. **Van Giezen** dient mede namens de VVD een motie 2 (**1539284**) in, waarin het college wordt verzocht:

- *Voor de zomer met een Duurzaamheidsagenda te komen, met daarin concrete acties, zodat na vaststelling van de agenda de uitvoering hiervan daadwerkelijk kan starten;*
- *Bij deze invulling te kijken naar in elk geval de beleidsterreinen klimaat, milieu, verkeer, groen, bouwen & wonen (incl. maatschappelijk vastgoed) en productenbeleid;*
- *In de Duurzaamheidsagenda gelijkwaardig aandacht te besteden aan particulieren, organisaties, verenigingen en ondernemers, zodat iedereen wordt uitgedaagd om mee te doen;*
- *Hierbij ook te kijken naar aansluiting bij regionale ontwikkelingen, onder andere bij de Metropoolregio Rotterdam-Den Haag.*

Wethouder **Kist** zegt toe de volgende maand een concept-duurzaamheidsagenda naar de raad te zenden waarin aandacht wordt geschonken aan de onderwerpen van beide moties.

De moties 1 en 2 worden niet in stemming gebracht, maar door de indieners aangehouden tot het verschijnen van de concept-duurzaamheidsagenda.

9.a Raadsvoorstel bekrachtiging geheimhouding DVC: Toelichting op convenantafpraak over percentage woningbouw na verwerving en sloop van kassen (1508903).

Het raadsvoorstel wordt zonder beraadslaging en stemming aangenomen.

9.b Raadsvoorstel bekrachtiging geheimhouding DVC: Voorstel onderhandelingen Life & garden (1509130).

Het raadsvoorstel wordt zonder beraadslaging en stemming aangenomen.

10. Raadsvoorstel: Rapport Rekenkamercommissie 'Zorgen voor transformatie' (1533041).

Het raadsvoorstel wordt zonder beraadslaging en stemming aangenomen.

11. Raadsvoorstel: Actieplan Jeugdwerkgelegenheid (1510009).

De heer **Blokland** (PvdA) legt en stemverklaring af.

Het raadsvoorstel wordt zonder beraadslaging en stemming aangenomen.

12. Raadsvoorstel: Inzet en voorwaarden initiatievenbudget voor wijken en buurten (1515517).

Het raadsvoorstel wordt zonder beraadslaging en stemming aangenomen.

13. Raadsvoorstel: Vaststellen Protocol geheimhouding in het verkeer tussen college en raad gemeente Leidschendam-Voorburg (1519241).

Het raadsvoorstel wordt zonder beraadslaging en stemming aangenomen.

14. Raadsvoorstel: Programma van Eisen Concentratie Gemeentelijke Dienstverlening (1510279).

Het raadsvoorstel wordt zonder beraadslaging en stemming aangenomen.

15. Raadsvoorstel: Archiefverordening Leidschendam-Voorburg 2016 (1494776).

Het raadsvoorstel wordt zonder beraadslaging en stemming aangenomen.

16. Raadsvoorstel: Vaststellen verslag bijeenkomst pre-kadernota 4 maart 2016.

Mw. **Bouw** (CDA) legt een stemverklaring af.

Het raadsvoorstel wordt zonder beraadslaging en stemming aangenomen.

17. Lijst van ingekomen stukken

De lijst wordt ongewijzigd vastgesteld.

18. Vaststellen besluitenlijst raadsvergadering 1 maart 2016 (1518727).

De besluitenlijst wordt ongewijzigd vastgesteld.

19. Sluiting.

De voorzitter sluit de vergadering om 21.20 uur.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad der gemeente Leidschendam-Voorburg d.d. 26 april 2016.

De griffier,

De voorzitter,

mr. G.A. van Egmond

drs. J.W. van der Sluijs

Het integrale videoverslag van deze vergadering is te zien via:
<http://leidschendam-voorborg.raadsinformatie.nl/>

Voorblad

ID:	9460
Onderwerp:	Sluiting.
Samenvatting:	
Financiële consequenties:	
Behandelvoorstel commissie:	
Communicatie:	
Ingekomen griffie:	
Verantw. Portefeuillehouder:	(Geen)
Commissies:	
Gepubliceerd op:	19-07-2018
Opmerking griffie:	